ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Ν. ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ

ΤΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ

ΠΕΡΙΕΧΕΤΑΙ Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗ ΤΩΝ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΕΘΝΩΝ
ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ, 1982

Institute
for International
Maritime Studies

ΑΘΗΝΑ 2009

Το παρόν βιβλίο προσφέρεται δωρεάν σε ηλεκτρονική μορφή

Τιμής ένεκεν

στον Έλληνα Πλοίαρχο

Institute for International Maritime Studies

MBA

in Maritime and Shipping Management

by

UNIVERSITÀ TELEMATICA
INTERNAZIONALE UNINETTUNO

Guaranteed Education

by

Capt. A. Giannakis

www.iims.gr

Βιογραφικό

Ο Αθανάσιος Γιαννάκης γεννήθηκε στο Μαρκόπουλο Αττικής. Είναι απόφοιτος Ακαδημίας Εμπορικού Ναυτικού, πλοίαρχος Α' Ε.Ν. με πλοιαρχία σε ποντοπόρα πλοία. Φοίτησε στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου της Ουαλίας (Κάρδιφ) όπου απέκτησε τα πτυχία Master of Science στο Ναυτικό Δίκαιο και Master of Philosophy στο ίδιο Πανεπιστήμιο. Εκπόνησε διδακτορική διατριβή στο Washington University των ΗΠΑ πάνω στη διαχείριση της θαλάσσιας ρύπανσης με υποτροφίες του ΥΕΝ και του Κοινοφελούς Ιδρύματος Α. Σ. Ωνάσης. Για 20 χρόνια ήταν καθηγητής Διεθνούς Δικαίου της θάλασσας και Ναυτιλιακού Δικαίου στο ΚΕΣΕΝ/Πλοιάρχων (ΥΕΝ). Υπήρξε βασικό μέλος της επιτροπής του ΥΕΝ που συνέταξε τη διδασκόμενη ύλη των πλοιάρχων στο ΚΕΣΕΝ και στις Ακαδημίες Εμπορικού ναυτικού. Εκπροσώπησε το ΥΕΝ, συμμετέχοντας σε επιτροπές του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού (ΙΜΟ) στο Λονδίνο και της ΕΕ στις Βρυξέλλες σε θέματα ναυτικής εκπαίδευσης. Έχει δε επιλεγεί από τον ΙΜΟ ως εμπειρογνώμων (competent person) σε θέματα ελέγχου και αξιολόγησης του ναυτικού εκπαιδευτικού συστήματος ξένων κρατών -μεταξύ των οποίων, της Ιαπωνίας και της Λετονίας - σύμφωνα με τα πρότυπα του ΙΜΟ (STCW). Εργάστηκε σε ναυτιλιακά γραφεία ως αρχιπλοίαρχος και ήταν διευθυντής της ναυτιλιακής εταιρίας Jetwave Shipping Inc. Διετέλεσε καθηγητής και διευθυντής σπουδών του Ναυτιλιακού τμήματος του European University, Athens Campus και του City Unity College, Athens. Σήμερα διευθύνει το Ινστιτούτο Διεθνών Ναυτιλιακών Μελετών και είναι διευθυντής του Ναυτιλιακού τμήματος του Ιταλικού πανεπιστημίου UNINETTUNO. Είναι συγγραφέας των βιβλίων "Το Δίκαιο της Θάλασσας" (2005, ανατύπωση 2009), "Εννοιολογικό Λεξικό Ναυτιλιακών Όρων" (2009) και "Ὁμηρικό Λεξικό Ναυτικών Όρων" (2013).

ΤΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ

(Για τους Πλοιάρχους Α′, Β′ Ε.Ν.
και τους σπουδαστές ΑΕΝ/Πλοιάρχων)

Δρ. ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ
PhD, MPhil, MSc Marine Law, Πλοίαρχος Α΄ Ε.Ν.,
Καθηγητής ΚΕΣΕΝ/Πλοιάρχων.

ΤΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ

(Για τους Πλοιάρχους Α΄, Β΄ Ε.Ν.
και τους σπουδαστές ΑΕΝ/Πλοιάρχων)

ΠΕΡΙΕΧΕΤΑΙ Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗ ΤΩΝ ΗΝΩΜΕΝΩΝ
ΕΘΝΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ, 1982.

ΑΘΗΝΑ 2005

Αφιερώνεται στα παιδιά των ναυτικών,
του ειδικού σχολείου "Η ΑΡΓΩ".

© Γιαννάκης Αθανάσιος, *Το δίκαιο της θάλασσας*

ISBN 960-

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ
ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑ

Πρόλογος 13
Συντμήσεις - αρκτικόλεξα - σύμβολα 14
Πίνακας σχημάτων 17
Κατάλογος υποθέσεων 18
Ελληνική νομοθεσία - Διεθνείς συμβάσεις Ι 19
Άλλες διεθνείς συμβάσεις / Ξένες νομοθεσίες 20

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ 23

2. ΠΗΓΕΣ ΔΙΚΑΙΟΥ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑ 28
   2.1 Διεθνείς Συμβάσεις 28
   2.2 Διεθνή ΄Εθιμα 28
   2.3 Γενικές Αρχές Δικαίου 29
   2.4 Δικαστικές Αποφάσεις 30

3. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ (υπό την αιγίδα του ΙΜΟ) 31
   3.1 Γενικά 31
   3.2 Υιοθέτηση 31
   3.3 Κύρωση 32
   3.4 Εφαρμογή 33
   3.5 Τροποποίηση 33
   3.6 Καταγγελία 34
   3.7 Εγγραφή - δημοσίευση 34

4. ΓΡΑΜΜΕΣ ΒΑΣΕΩΣ 35
   4.1 Εισαγωγή 35
   4.2 Φυσική γραμμή βάσεως (φυσική ακτογραμμή) 36

4.3 Ευθείες γραμμές βάσεως 36
4.4 Κόλποι 38
4.4.1 Νομικός κόλπος 38
4.4.2 Ιστορικός κόλπος 40
4.5 Στόμια ποταμών 41
4.5.1 *Εκβολή του ποταμού Ρίο ντε Λα Πλάτα (Συνθήκη του Ρίο ντε Λα Πλάτα και τα θαλάσσια όριά του)* 41
4.6 Λιμένες 42
4.7 Αγκυροβόλια 43
4.8 Ύφαλοι αποκαλυπτόμενοι κατά τη ρηχία 44

5. ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ ΥΔΑΤΑ 46
5.1 Το νομικό καθεστώς των εσωτερικών υδάτων 46
5.2 Δικαίωμα εισόδου στα λιμάνια και άλλα εσωτερικά ύδατα 46
5.3 Δικαιοδοσία στα εσωτερικά ύδατα 48
5.3.1 Αγγλική άποψη 49
5.3.2 Γαλλική άποψη 51

6. ΑΙΓΙΑΛΙΤΙΔΑ ΖΩΝΗ 52
6.1 Νομικό καθεστώς και εύρος της αιγιαλίτιδας ζώνης 52
6.2 Το δικαίωμα της αβλαβούς διέλευσης 52
6.3 Έννοια της αβλαβούς διέλευσης 53
6.4 Νόμοι και κανονισμοί του παράκτιου Κράτους που αναφέρονται στην αβλαβή διέλευση 55
6.5 Θαλάσσιοι διάδρομοι και συστήματα διαχωρισμού θαλάσσιας κυκλοφορίας 57
6.6 Δικαιώματα προστασίας του παράκτιου Κράτους 58
6.7 Τέλη κατά τη διέλευση στην αιγιαλίτιδα ζώνη 59
6.8 Δικαίωμα ρυμούλκησης από πλοία παράκτιου Κράτους 59
6.9 Δικαιοδοσία επί των ξένων πλοίων 59
6.9.1 Ποινική δικαιοδοσία 59
6.9.2 Αστική δικαιοδοσία 60
6.10 Συνορεύουσα ζώνη 61

7. ΔΙΕΘΝΗ ΣΤΕΝΑ 63
7.1 Νομικό καθεστώς των υδάτων των στενών διεθνούς ναυσιπλοΐας 63
7.2 Πλους διέλευσης - πεδίο εφαρμογής 64
7.3 Δικαίωμα πλου διέλευσης 65
7.4 Υποχρεώσεις πλοίων κατά τον πλου διέλευσης 66

7.5 Θαλάσσιες οδοί και συστήματα διαχωρισμού θαλάσσιας κυκλοφορίας 66
7.6 Υποχρεώσεις των παράκτιων Κρατών στα στενά 67
7.7 Αβλαβής διέλευση σε στενά διεθνούς ναυσιπλοΐας 68
7.8 Στενά ειδικού καθεστώτος 69
7.8.1 Το καθεστώς των Στενών (Δαρδανέλια, Θάλασσα του Μαρμαρά και Βόσπορος) 69

8. ΑΡΧΙΠΕΛΑΓΙΚΑ ΚΡΑΤΗ 71
8.1 Αρχιπέλαγος - αρχιπελαγικά κράτη 71
8.2 Αρχιπελαγικές γραμμές βάσεως - θαλάσσιες ζώνες 72
8.3 Αβλαβής διέλευση 72
8.4 Δικαίωμα αρχιπελαγικής διέλευσης 73
8.5 Διέλευση, έρευνες, υδρογραφικές εργασίες, υποχρεώσεις/κανόνες και κανονισμοί αρχιπελαγικού Κράτους 74

9. ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΖΩΝΗ 75
9.1 Εύρος - ορισμός 75
9.2 Τεχνητές νήσοι, εγκαταστάσεις και κτίσματα στην αποκλειστική οικονομική ζώνη 76
9.3 Σύλληψη - απελευθέρωση πληρώματος 76

10. ΥΦΑΛΟΚΡΗΠΙΔΑ 78
10.1 Υφαλοπλαίσιο - Γεωλογική υφαλοκρηπίδα 78
10.2 Διεθνής Σύμβαση της Γενεύης περί υφαλοκρηπίδας, 1958 79
10.3 Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας, 1982 (Ορισμός - Δικαιώματα παράκτιου Κράτους) 79

11. ΑΝΟΙΚΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ 81
1.1 Ελευθερία της ανοικτής θάλασσας 81
11.2 Το νομικό καθεστώς του πλοίου 82
11.2.1 Εμπορικά πλοία 82
11.2.2 Κρατικά πλοία 82
11.3 Εθνικότητα των πλοίων 83
11.4 Υποχρεώσεις του Κράτους της σημαίας 83
11.5 Ποινική δικαιοδοσία σε περιπτώσεις σύγκρουσης ή άλλου θαλάσσιου επεισοδίου 85
11.6 Υποχρεώσεις παροχής βοήθειας 86
11.7 Καταστροφή υποβρύχιων καλωδίων ή αγωγών - αποζημιώσεις 86

11.8 Παράνομη διακίνηση ναρκωτικών ή ψυχοτρόπων ουσιών 87
11.9 Δικαίωμα νηοψίας 88
11.10 Δικαίωμα συνεχούς καταδίωξης 89
11.11 Πειρατεία 90

12. ΝΗΣΙΑ 92
12.1 Καθεστώς των νησιών 92

13. ΚΛΕΙΣΤΕΣ ΄Η ΗΜΙΚΛΕΙΣΤΕΣ ΘΑΛΑΣΣΕΣ 93
13.1 Ορισμός - συνεργασία συνορευόντων Κρατών 93

14. ΔΙΕΘΝΗΣ ΒΥΘΟΣ 94
14.1 Εισαγωγή 94
14.2 Το καθεστώς του διεθνούς βυθού (Περιοχή) 95
14.3 Μη παρακώλυση της ναυσιπλοΐας και αλιείας 96

15. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΟΥ ΘΑΛΑΣΣΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ 97
15.1 Πηγές θαλάσσιας ρύπανσης 97
15.2 Μέτρα για την πρόληψη, μείωση και έλεγχο της ρύπανσης του θαλάσσιου περιβάλλοντος 98
15.3 Ρύπανση από πλοία 99
15.4 Εφαρμογή από τα Κράτη της σημαίας 100
15.5 Εφαρμογή των διατάξεων από τα Κράτη λιμένων 101
15.6 Μέτρα αναφορικά με την αξιοπλοΐα των πλοίων για την αποφυγή της ρύπανσης 102
15.7 Εφαρμογή των διατάξεων από τα παράκτια Κράτη 102
15.8 Μέτρα για την αποφυγή της ρύπανσης που προκαλείται από ναυτικά ατυχήματα 104
15.9 Άρση κράτησης πλοίου - απελευθέρωση πληρώματος 105

16. ΣΧΕΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ (1982), ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ 106

17. ΣΥΓΚΡΟΥΣΗ ΣΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ 107
17.1 Σύμφωνα με τον ΚΔΝΔ 107
17.2 Συμβάσεις των Βρυξελλών του 1952 108
17.2.1 Ποινική δικαιοδοσία 108
17.2.2 Αστική δικαιοδοσία 110

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ
ΑΛΛΕΣ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ - ΕΘΝΙΚΕΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΕΣ

1. ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗ ΠΕΡΙ ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΓΙΑ ΖΗΜΙΕΣ ΑΠΟ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ, 1969/1992 (CLC), και ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 1971/1972 (FUND Convention) 111
1.1 Εισαγωγή 111
1.2 Διεθνής Σύμβαση CLC 112
1.2.1 Γεωγραφική εφαρμογή 112
1.2.2 Ορισμοί 112
1.2.3 Πεδίο εφαρμογής 113
1.2.4 Τι δεν καλύπτει η Σύμβαση 113
1.2.5 Ευθύνη πλοιοκτήτη 114
1.2.6 Περιορισμός ευθύνης 115
1.2.7 Αγωγές αποζημίωσης 115
1.2.8 Υποχρεωτική ασφάλιση 116
1.2.9 Κυρώσεις 117
1.2.10 Που δεν εφαρμόζεται η Σύμβαση 117
1.2.11 Ημερομηνία παραγραφής 117
1.3 Διεθνής Σύμβαση για την ίδρυση διεθνούς κεφαλαίου αποζημιώσης ζημιών λόγω ρύπανσης από πετρέλαιο, 1971/1992 (Fund Convention) 117
1.3.1 Ποσό αποζημίωσης 118
1.3.2 Πότε εγείρεται απαίτηση της Σύμβασης Fund 119
1.3.3 Πότε η Fund δεν πληρώνει 119
1.3.4 Οργάνωση της FUND 120
1.3.5 Αρμοδιότητα δικαστηρίων 120

2. ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΕΜΒΑΣΗ ΣΤΗΝ ΑΝΟΙΚΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΘΑΛΑΣΣΙΑΣ ΡΥΠΑΝΣΗΣ ΑΠΟ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ, 1969/1973 121

3. ΑΠΟΡΡΙΨΗ ΚΑΤΑΛΟΙΠΩΝ ΣΤΗΝ ΘΑΛΑΣΣΑ (The London Dumping Convention, 1972) 122
3.1 Κατηγορίες καταλοίπων 122
3.2 Ορισμοί 122
3.3 Απορρίψεις 123
3.4 Κριτήρια για την έκδοση αδειών για απόρριψη υλών στην θάλασσα 124

3.4.1 Χαρακτηριστικά και σύνθεση (σύσταση) των υλών 124
3.4.2 Χαρακτηριστικά τοποθεσίας απόρριψης και μέθοδος εναπόθεσης 125
3.4.3 Επιπτώσεις στο θαλάσσιο περιβάλλον 126
3.5 Άδειες απόρριψης υλών στη θάλασσα 126
3.6 Λήψη μέτρων από τα Συμβαλλόμενα Κράτη 126
3.7 Ευθύνη 127
3.8 Κυρώσεις 127

4. ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΟΣ ΝΟΜΟΣ ΤΩΝ ΗΠΑ ΓΙΑ ΡΥΠΑΝΣΗ ΑΠΟ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ (Oil Pollution Act 1990 - OPA 90) 128
4.1 Ευθύνη 128
4.2 Περιορισμός ευθύνης 129
4.3 Πλοία με διπλή γάστρα 129
4.4 Πιστοποιητικά οικονομικής ευθύνης 130

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Διεθνής Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας, 1982. (Άρθρα 1-320) 131

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1: ΑΚΡΩΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΑ ΕΙΔΗ 305
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2: ΕΥΡΟΣ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΖΩΝΩΝ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ 306
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3: ΚΡΑΤΗ ΠΟΥ ΚΥΡΩΣΑΝ ΤΗ Δ.Σ ΤΩΝ ΗΝ. ΕΘΝΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ 310
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4: ΚΡΑΤΗ-ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ CLC 1992 ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΤΗΣ FUND CONVENTION 1992 314
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ 315
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ 345

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Υπάρχει σημαντικός αριθμός βιβλίων στην ελληνική και ξένη βιβλιογραφία που αναφέρεται στο δίκαιο της θάλασσας και καθένα εξ αυτών πραγματεύεται συγκεκριμένα θέματα ανάλογα με το αναγνωστικό κοινό στο οποίο απευθύνεται.

Το βιβλίο αυτό απευθύνεται στους υποψήφιους πλοιάρχους Α' Ε.Ν. και αποτελεί βοήθημα για την απόκτηση του διπλώματός τους κατά τη φοίτησή τους στο ΚΕΣΕΝ. Κρίνεται δε απαραίτητο εγχειρίδιο για τους πλοιάρχους κατά την ενάσκηση των καθηκόντων τους επί του πλοίου. Η ύλη του βιβλίου βασίζεται στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της θάλασσας του 1982. Είναι σύμφωνη με την προβλεπόμενη ύλη του ΚΕΣΕΝ, η οποία βασίζεται στις διατάξεις της Διεθνούς Σύμβασης για τα Πρότυπα Εκπαίδευσης, Έκδοσης Πιστοποιητικών και Τήρησης Φυλακών των Ναυτικών (STCW), χωρίζεται δε σε τρία μέρη. Το πρώτο αναφέρεται σε θέματα σχετιζόμενα καθαρώς με το Δίκαιο της Θάλασσας, το δεύτερο κάνει αναφορά στη ρύπανση και προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και το τρίτο μέρος περιλαμβάνει τα άρθρα της Διεθνούς Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας του 1982. Η μετάφραση των άρθρων της Σύμβασης, έγινε βάση του ελληνικού κειμένου του σχετικού κυρωτικού νόμου της Σύμβασης, με σχετικές τροποποιήσεις όπου αυτό εκρίθη αναγκαίο, έτσι ώστε να αποδωθεί με τους πλέον δόκιμους όρους, ειδικά σε θέματα ασφάλειας της ναυσιπλοΐας και προστασίας του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

Τα θέματα που αναφέρονται στο δίκαιο της θάλασσας είναι, μεταξύ άλλων, η οριοθέτηση των θαλάσσιων ζωνών, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των παράκτιων Κρατών και των Κρατών λιμένος καθώς και τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των πλοίων που διαπλέουν τις ζώνες αυτές. Από πλευράς θαλάσσιου περιβάλλοντος, γίνεται αναφορά στις διεθνείς συμβάσεις που σχετίζονται με την θαλάσσια ρύπανση αλλά και σε εθνικές νομοθεσίες ξένων Κρατών τα οποία διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη διακίνηση πετρελαίου δια θαλάσσης, όπως ο ομοσπονδιακός νόμος των ΗΠΑ για τη Ρύπανση από Πετρέλαιο (Oil Pollution Act, 1990).

Επειδή το πλοίο, σαν τμήμα του Κράτους της σημαίας της οποίας φέρει και ο πλοίαρχος σαν υπεύθυνος του πλοίου το οποίο διακυβερνά, εμπλέκονται ανά πάσα στιγμή σε μία εκ των ζωνών δικαιοδοσίας ξένων Κρατών, είτε από πλευράς ασφάλειας της ναυσιπλοΐας είτε προστασίας του θαλάσσιου περιβάλλοντος, ελήφθη μέριμνα ώστε στα κείμενα του βιβλίου αυτού να δοθεί έμφαση σε θέματα που αφορούν το πλοίο, τον πλοίαρχο, την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και γενικά τη ναυσιπλοΐα.

ΣΥΝΤΜΗΣΕΙΣ / ΑΡΚΤΙΚΟΛΕΞΑ / ΣΥΜΒΟΛΑ

ΑΕΝ	Ακαδημία Εμπορικού Ναυτικού
αιγ.	αιγιαλίτιδα
ΑΟΖ	Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη
άρθ.	άρθρο
βλ	βλέπε
ΔΣΔΘ	Διεθνής Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας, 1982.
Ε.Ν.	Εμπορικού Ναυτικού
Η.Ε	Ηνωμένα ΄Εθνη
κ.ά.	και άλλα
Καν.	Κανονισμός
ΚΔΝΔ	Κώδικας Δημόσιου Ναυτικού Δικαίου
κ. επ.	και επόμενα
ΚΕΣΕΝ	Κέντρο Επιμορφώσεως Στελεχών Εμπορικού Ναυτικού
ΚΙΝΔ	Κώδικας Ιδιωτικού Ναυτικού Δικαίου
κκχ	κόροι καθαράς χωρητικότητας
κ.ο.κ.	και ούτω καθεξής
κοχ	κόροι ολικής χωρητικότητας
Λίρ.Αγγλ.	Λίρες Αγγλίας
ΝΑΤ	Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο
ΝΕΕ	Ναυτικό Επιμελητήριο της Ελλάδος
ν.μ.	ναυτικά μίλια
παράγρ.	παράγραφος
Παράρτ.	Παράρτημα
πρβλ	παράβαλε
Προσάρτ.	Προσάρτημα
Πρωτ.	Πρωτόκολλο
π/φ	πετρελαιοφόρο
ΣΔΘΚ	Σύστημα Διαχωρισμού Θαλάσσιας Κυκλοφορίας
σημ.	σημείωση
Σύμβ.	Σύμβαση

Arb	Arbitration
AROA	United Nations Office for Ocean Affairs and the Law of the Sea, Annual Review of Ocean Affairs: Law and policy, Main Documents.
B.Y.I.L.	British Yearbook in International Law
CLC	International Convention on Civil Liability for Oil Pollution Damage, 1969
C.A.	Court of Appeal
Cmd	U.K. Command Papers
Fund	International Convention on the Establishment of an International Fund for Compensation for Oil Pollution Damage, 1971
GESAMP	Joint Group of Experts on the Scientific Aspect of Marine Pollution (of the UN)
HELMEPA	Hellenic Marine Environment Protection Association
ICJ	International Court of Justice
ILM	International Legal Materials
IMO	International Maritime Organization
IOPP	International Oil Pollution Prevention Certificate
IPIECA	International Petroleum Industry Environmental Conservation Association
ITOPF	International Tanker Owners Pollution Federation (Ltd)
	Limits in the Seas, published by the Geographer, United States Department of State
LDC	The London Dumping Convention, 1972.
LOSC	The Law Of the Sea Convention: (United Nations Convention on the Law of the Sea 1982).
MARP	MARPOL 73/78
mimeo	Mimeographed (used to denote documents issued in mimeographed form only).
Moore, Int. Arb.	J.B. Moore, *History and Digest of the International Arbitrations to which the United States has been a Party*, 5 vols., 1898.
ND	New Directions in the Law of the Sea, ed. R.R.Churchill et al., vols I-XI, 1973-81
PCIJ	Permanent Court of International Justice
pH	(Potentia hydrogeni) δύναμη υδρογόνου (πεχά).
P+I Clubs	Protection and Indemnity Clubs
ppm	parts per million (μέρη ανά εκατομμύριο)

Q.B.	Queen's Bench (Division)
RGDIP	Revue Generale de Droit International Public
RIAA	United Nations Reports of International Arbitral Awards
SOLAS 74	International Convention on Safety Of Life At Sea,1974.
STCW	International Convention on Standards of Training, Certification and Watchkeeping for Seafarers, 1978.
UNEP	United Nations Environment Programme
UNCITRAL	United Nations Commission on International Trade Law
UNCLOS I	First United Nations Conference on the Law of the Sea, 1958
UKTS	U.K. Treaty Series
UN	United Nations
UNTS	United Nations Treaty Series
UST	United States Treaties and other International Agreements

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΧΗΜΑΤΩΝ

Σχ. 4.1 Θαλάσσιες ζώνες 35
Σχ. 4.2 Ευθείες γραμμές βάσεως στα φιόρδ της Νορβηγίας 37
Σχ. 4.3 Νομικός κόλπος 39
Σχ. 4.4 Γραμμή βάσεως σε εκβολή ποταμού 40
Σχ. 4.5 Εκβολή του ποταμού, Ριο Ντε Λα Πλάτα 42
Σχ. 4.6 Καθεστώς αγκυροβολίων 44
Σχ. 4.7 Γραμμή βάσεως σε υφάλους που αποκαλύπτονται (ξενερίζουν) κατά τη ρηχία 45
Σχ. 5.1 Γραμμές βάσεως περικλείουσες εσωτερικά ύδατα, που ήσαν προηγουμένως αιγιαλίτιδα ζώνη, (περιοχή δυτικών ακτών της Σκωτίας) 47
Σχ. 6.1 Σύστημα διαχωρισμού θαλάσσιας κυκλοφορίας, Off Tuskar Rock 58
Σχ. 7.1 Σύγκρουση των πλοίων *American Aquarius* και *Atlantic Hope* σε σύστημα διαχωρισμού θαλάσσιας κυκλοφορίας μη υιοθετημένο από τον ΙΜΟ 68
Σχ. 8.1 Αρχιπελαγικό Κράτος 71
Σχ. 10.1 Υφαλοπλαίσιο 78

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

American Aquarius v. Atlantic Hope, (1977), 1 LLR 67
Amoco Cadiz (1978), 82 RGDIP 1125 104
Anglo-Norwegian Fisheries case [1951] ICJ Rep. 116 36-38
Atlantic Fisheries (1910) 38
Faber Case (1903) X RIAA 438 48
Corfu Channel case [1949] ICJ Rep. 1 64
Creole (1853) Moore, Int. Arb. 4375 ..... 29, 48
Eisler Case, Jennings (1949) 26 B.Y.I.L 468 50-51
Exxon Valdez (1989) 128
Lotus case (France v. Turkey 1927), PCIJ Reports, Series A, No. 10 108
Newton (1806) 51
Post Office v. Estuary Radio [1968] 2 QB 740, (σημ. 24α) 41
R. v. Anderson, 11 Cox's Criminal Cases 198. Court of Criminal Appeal. 1868 49
The Rebecca (Kate A. Hoff case) (1929) IV RIAA 444 48
Sally (1806) 51
Torrey Canyon (1967), Cmnd. 3246 ..... 104, 111, 121

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ - ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

1923 *Συνθήκη της Λωζάνης, (1923)* 69

1936 *Η Σύμβαση του Μοντρέ, υπογραφείσα την 20η Ιουλίου 1936*, Α.Ν. 2/1936, ΦΕΚ 333 Α′, 7/8/1936 69

1958 *Κώδικας Ιδιωτικού Ναυτικού Δικαίου (ΚΙΝΔ*), Ν. 3816/58, ΦΕΚ 32Α, ... 82, 111

1964 *Η Σύμβαση των Βρυξελλών του 1952, «Περί Ενοποιήσεως Ορισμένων Κανόνων Σχετικών με την Ποινικήν Δικαιοδοσία επί Συγκρούσεως Πλοίων ή άλλων Συμφωνιών εν τη Ναυσιπλοΐα»,* Ν.Δ 4409/64, ΦΕΚ 213Α′ 11-11-64 108

1964 Η Σύμβαση των Βρυξελλών του 1952, «Περί Ενοποιήσεως Κανόνων τινών αφορόντων εις τα Αρμόδια δια την Επίλυσιν Ιδιωτικών Διαφορών εκ Συγκρούσεως Πλοίων Δικαστήρια», Ν.Δ 4407/64, ΦΕΚ 213Α′ 11-11-64 107

1973 *Κώδικας Δημόσιου Ναυτικού Δικαίου (ΚΔΝΔ)*, ΝΔ 187/73, ΦΕΚ 261Α′ ..... 49 (σημ. 39), 82, 86, 107

1976/1995 *Διεθνής Σύμβαση Περί Αστικής Ευθύνης για Ζημιές από Πετρέλαιο, 1969, (CLC),* Ν. 314/76, ΦΕΚ 106Α και Πρωτόκολλο 1992 για την τροποποίηση της, Π.Δ 197/95 111-120

1977 *Διεθνής Κανονισμός προς Αποφυγή Συγκρούσεων στη Θάλασσα, 1972*. Ν.Δ 93/4.10.1974, ΦΕΚ 293/74 και συμπληρώσεις/τροποποιήσεις ΦΕΚ 189/1977 και 86/1983 ..... 34, 43, 67, 82, 84, 107

1980 *Διεθνής Σύμβαση για την Ασφάλεια της Ανθρώπινης Ζωής στη Θάλασσα, 1974, (SOLAS 74),* Ν.1045/80, ΦΕΚ 95Α, 25/4-1-80 ..... 28, 84

1981 *Διεθνής Σύμβαση για την Πρόληψη Ρύπανσης από Απόρριψη Καταλοίπων και άλλων Υλών, 1972,* Ν. 1147/81, ΦΕΚ 110Α/1981. (The London Dumping Convention) 121-127

1982 *Διεθνής Σύμβαση για την Πρόληψη της Ρύπανσης της Θάλασσα από Πλοία του 1972 και Πρωτόκολλο του 1978, (MARPOL 73/78),* Ν. 1269/82, ΦΕΚ 89/1982 ..... 28, 32, 34, 82, 100

1983 *Διεθνής Σύμβαση για τα Πρότυπα Εκπαίδευσης, Έκδοσης Πιστοποιητικών και Τήρησης Φυλακών των Ναυτικών, 1978 (STCW),* Ν.1314/1983, ΦΕΚ 2Α'. Αποδοχή τροποποιήσεων έτους 1995 της Διεθνούς Σύμβασης «Για Πρότυπα Εκπαίδευσης, Έκδοσης Πιστοποιητι-

κών και Τήρησης Φυλακών των Ναυτικών, 1978», (STCW), Π.Δ. 132, ΦΕΚ 116/97 13
1986/1995 *Διεθνής Σύμβαση για την Ίδρυση Κεφαλαίου αποζημίωσης Ζημιών λόγω Ρύπανσης από Πετρέλαιο, 1971,(Fund Convention),* Ν. 1638/86, ΦΕΚ 108Α και Πρωτόκολλο 1992 για την τροποποίηση της, Π.Δ 207/95 111-120
1995 *Διεθνής Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας, 1982,* Ν. 2321/95, ΦΕΚ 136Α , 23-6-1995 131-304
2001 Σύνταγμα της Ελλάδος, ΦΕΚ 84 Α'/17-4-2001 32

ΑΛΛΕΣ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ - ΞΕΝΕΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΕΣ

Άλλες διεθνείς συμβάσεις

1494 Treaty of Tordesillas, 1494 23
1899 Permanent Court of Arbitration, 1899 38
1944 Convention on International Civil Aviation (ICAO), Chicago, 7 December 1944, 15 UNTS 295 63
1945 Charter of the United Nations, (1945), Ian Brownlie*, Basic Documents in International Law*, 3rd Edition, Clarendon Press, Oxford 1985, p.1 ..... 34, 53
1945 Statute of the International Court of Justice, 1945, Ian Brownlie*, Basic Documents in International Law,* 3rd Edition, Clarendon Press, London p. 387 28-30
1948 Convention on the Intergovernmental Maritime Consultative Organization, Genova 1948 (IMCO, now IMO). In force 1958, 289 UNTS 3; No IV 31-33, 57, 66, 99-101, 104, 118, 121
1948 International Labor Organization, 1949, 160 UNTS 223 84
1958 –Conventions adopted by the United Nations Conference on the Law of the Sea, Ian Brownlie, Basic *Documents in International law,* 3rd Edition 24-27, 106
Clarendon Press, Oxford 1985, pp 85-126:
–Convention on The Territorial Sea and the Contiguous Zone, Geneva 29 April 1958, 516 UNTS 205 ..... 36, 62
–Convention on The High Seas, Geneva 29 April 1958, 450 UNTS 11
–Convention on The Fishing and Conservation of the Living Resources of the High Seas, 29 April 1958, 559 UNTS 285

–Convention on The Continental Shelf, Geneva 29 April 1958, 499 UNTS 311 78
1961 Argentina - Uruguay, Declaration on the Outer Limit of the River Plate, Montevideo, 30 January 1961, *Limits in the seas* No 44 (1972) ..... 41 (σημ. 25)
1961 Single Convention on Narcotic Drugs 1961, UKTS 34 (1965). Cmnd. 2354; 520 UNTS 204 87
1961 International Convention for the Unification of Certain Rules relating to the Carriage of Passengers by Sea, 1961 84
1966 International Convention on Load Lines, London 1966, 640 UNTS 133 84
1969 International Convention relating to Intervention on the High Seas in Cases of Oil Pollution Casualties, Brussels, 29 Nov. 1969. In force 6 May 1975, 1975 UKTS 77 121
1971 Convention on Psychotropic Substances, 1019 UNTS 175, 32 UST 543, TIAS 9725 87
1971 Special Trade Passenger Ships Agreement, London 1971, 1980 UKTS 7, Protocol, London 1973, 1980 UKTS 7 84
1972 International Convention for Safe Containers, Geneva 1972, 1979 UKTS 40 84
1972 Convention on the Prevention of Marine Pollution by Dumping of Wastes and Other Matter, 1972, (The London Dumping Convention), UKTS 43; No IV 121-127
1973 Protocol on Space Requirements for Special Trade Passenger Ships, 1973 84
1979 International Convention on Maritime Search and Rescue, London 1979, Cmnd 7994 84
1988 United Nations Convention against Illicit Traffic in Narcotic Drugs and Psychotropic Substances, UN doc. E/CONF. 82/15 (1958, mimeo.); UNTS Registration No. 27627; Misc. No.14 (1989), Cm. 804; 28 ILM 497 (1989), (entered into force 11 Nov. 1990) 87
1989 International Convention on Salvage, 1989, 14 Law of the Sea Bulletin 77 (December 1989): AROA 1989 at 306 84

Ξένες νομοθεσίες

1990 Oil Pollution Act, 1990 (OPA 90) 128-130

ΜΕΡΟΣ Ι

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το δίκαιο της θάλασσας – μέσω της ιστορίας του – αντανακλούσε πάντοτε την κατάσταση που επικρατούσε στην διεθνή κοινότητα. Η ελευθερία των θαλασσών, ήταν μονοπώλιο των μεγάλων ναυτικών δυνάμεων και πολλές φορές δοκιμαζόταν από την πειρατεία.[1] Έως τον δέκατο τέταρτο αιώνα, πειρατές κυριαρχούσαν στις θάλασσες της δυτικής Ευρώπης ενώ στην Μεσόγειο Θάλασσα, από τον ενδέκατο έως τον δέκατο έκτο αιώνα, δεν υπήρχε ελευθερία στην ανοικτή θάλασσα λόγω του ανταγωνισμού των Ιταλικών Κρατών που εμάχοντο για το μονοπώλιο της περιοχής.

Ίσως η πιο επαναστατική παρουσία στην ιστορία του διεθνούς δικαίου είναι αυτή του νομομαθούς ολλανδού Ούγκο Γκρότιους, συγγραφέα του βιβλίου "Mare Liberum", το 1609. Ο Γκρότιους με το βιβλίο αυτό υπερασπιζόταν την ελευθερία των θαλασσών σε όλα τα Κράτη. Δια του τρόπου αυτού υπηρετούσε εμμέσως τα συμφέροντα της Ολλανδικής Εταιρείας Ανατολικών Ινδιών, και έτσι παρείχε θεωρητική δικαίωση στους Ολλανδούς που τους επέτρεπε να σπάσουν το μονοπώλιο που είχαν στους ωκεανούς η Ισπανία και η Πορτογαλία. Το μονοπώλιο αυτό ήταν ένα δικαίωμα που είχαν αποκτήσει με το Παπικό Διάταγμα του 1493 και τη Συνθήκη Τορδεσίλλας του 1494 η Πορτογαλία και η Ισπανία, με το οποίο τα δύο αυτά Κράτη είχαν μοιράσει τους ωκεανούς.

Στις αρχές του δεκάτου ενάτου αιώνα, η Βρετανία, σαν κυρίαρχη ναυτική δύναμη, επεδίωξε και παγίωσε την πολιτική της ελευθερίας των θαλασσών. Το 1821 βοήθησε τις Ηνωμένες Πολιτείες ενάντια στην προσπάθεια

---

[1] E.D. Brown in association with the Commonwealth Secretariat, *The Convention on the Law of the Sea, 1982: A Guide for National Policy Making Legislation and Administration*, Book 1, London 1987, σελ.1

της Ρωσίας να αποκλείσει τα ξένα πλοία από όλα τα ύδατα εντός 100 μιλίων από την Αλάσκα, η οποία ήταν τότε Ρωσική κτήση. Αργότερα, το 1886 εναντιώθηκε προς τις Ηνωμένες πολιτείες όταν αυτές προσπάθησαν να επεκτείνουν την δικαιοδοσία τους επί της αλιείας της φώκιας στον Πορθμό του Βερίγγειου.

Από τις αρχές του δεκάτου ενάτου αιώνα έως τις παραμονές του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου, η ελευθερία των θαλασσών καθιερώθηκε σαν η βασική αρχή του δικαίου της θάλασσας. Οι δύο βασικές ελευθερίες στην ανοικτή θάλασσα ήταν, η ελεύθερη αλιεία και η ελεύθερη ναυσιπλοΐα. Όσον αφορά την θαλάσσια περιοχή κοντά στις ακτές – την αιγιαλίτιδα ζώνη – τα Κράτη ανέκαθεν δεχόντουσαν την κυριαρχία του παράκτιου Κράτους σ' αυτή αλλά διαφωνούσαν ως προς το εύρος της. Κάθε Κράτος διεκδικούσε το δικό του εύρος αλλά είχε γίνει γενικώς αποδεκτό ότι αυτό δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τα δώδεκα μίλια.[2]

Από το 1945 έχει επέλθει ριζοσπαστική αλλαγή στη διεθνή πολιτική σκηνή και η ελευθερία των θαλασσών επαναεκτιμάται. Περισσότερα από ενενήντα Κράτη έχουν αποκτήσει την ανεξαρτησία τους, εκ των οποίων μεγάλος αριθμός είναι παράκτια, και έχουν σημαντική δύναμη ψήφου όταν ενεργούν ομαδικά στις διεθνείς διασκέψεις. Μαζί με τα παλαιότερα αναπτυσσόμενα Κράτη, γνωρίζουν ότι με την ομαδική τους αλληλεγγύη μπορούν να αναθεωρήσουν τα παραδοσιακά νομικά δόγματα και να τα εναρμονίσουν με τα δικά τους συμφέροντα. Μέσα στις προτεραιότητές τους είναι η αναθεώρηση του καθεστώτος, αφενός της ανοικτής θάλασσας και αφετέρου των θαλάσσιων ζωνών των παράκτιων Κρατών.

Η μεταπολεμική ιστορία του δικαίου της θάλασσας διακρίνεται σε δύο χαρακτηριστικές περιόδους. Την πρώτη από το 1945 έως το 1958, οπότε κανόνες του υπάρχοντος διεθνούς εθιμικού δικαίου παγιώνονται, αποσαφηνίζονται και κωδικοποιούνται για να συμπεριληφθούν στις διατάξεις των τεσσάρων Συμβάσεων της Γενεύης του 1958 για το Δίκαιο της Θάλασσας. Ήτοι σύμβαση για την: (α) αιγιαλίτιδα ζώνη και συνορεύουσα ζώνη, (β) ανοικτή θάλασσα, (γ) αλιεία και διατήρηση των βιολογικών πόρων της ανοικτής θάλασσας, και (δ) υφαλοκρηπίδα. Η δεύτερη περίοδος άρχισε από την δεκαετία του 1960 και περατώθηκε με την Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας της οποίας η επίσημη υπογραφή έλαβε χώρα στο Μοντέγκο Μπέι της Ιαμαϊκής (Τζαμάικα) στις 10 Δεκεμβρίου του 1982.[3]

---

[2] ως ανωτέρω σελ.6.

[3] Γ. Ασωνίτης, *Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας*, Εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 1995, σ 20.

Παρότι 117 Κράτη υπέγραψαν την Σύμβαση, μερικά από τα μεγάλα βιομηχανικά Κράτη δεν ήσαν μεταξύ αυτών: Οι Ηνωμένες Πολιτείες, το Ηνωμένο Βασίλειο, η Ιαπωνία, η Γερμανία, η Ιταλία. Ο λόγος – που πρώτα εκφράστηκε από τις Ηνωμένες Πολιτείες – ήταν για τις διατάξεις που συμπεριλήφθησαν στην Σύμβαση σχετικά με την εξόρυξη μεταλλευμάτων από τον θαλάσσιο βυθό.[4] Μετά την παρέλευση 11 ετών – στις 16 Νοεμβρίου 1993 – ο Γενικός Γραμματέας ως θεματοφύλακας της Σύμβασης, έλαβε το εξηκοστό έγγραφο επικύρωσης και σύμφωνα με το άρθρο 308 η Σύμβαση τέθηκε σε ισχύ έναν χρόνο αργότερα (16 Νοεμβρίου 1994). Η Ελλάδα κύρωσε τη Σύμβαση με τον Νόμο 2321/23-6-1995.

Η Διεθνής Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας του 1982, αποτελείται από τριακόσια είκοσι (320) άρθρα και εννέα (9) παραρτήματα. Είναι ένα από τα πιο σημαντικά κωδικοποιημένα επιτεύγματα που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών και αποτελεί παράδειγμα προοδευτικής κωδικοποιήσεως με την οποία αφενός μεν αποκρυσταλλώνονται οι ήδη υφιστάμενοι θεσμοί και ρυθμίσεις του διεθνούς εθιμικού δικαίου αφετέρου δε δημιουργούνται και νέοι θεσμοί και μορφοποιούνται νέες ρυθμίσεις στο δίκαιο της θάλασσας.[5]

Η Σύμβαση αποτελεί προϊόν της Τρίτης Συνδιάσκεψης των Ηνωμένων Εθνών για το δίκαιο της Θάλασσας, που ήταν αποτέλεσμα εργασιών της χρονικής περιόδου από το 1973 έως το 1982. Είναι η μεγαλύτερη συνδιάσκεψη που ανέφερε η ιστορία λόγω της άνευ προηγουμένου συμμετοχής Κρατών σε αυτή (157 Κράτη κατά την τελευταία της σύνοδο).

Η Σύμβαση περιλαμβάνει ευρύτατο και εξαιρετικά ανεπτυγμένο σύστημα επιλύσεως διαφορών, (δύο Δικαστήρια, διαιτησία, συνδιαλλαγή, ειδικές διαιτησίες κ.ά.) που περιλαμβάνει και την ίδρυση Διεθνούς Δικαστηρίου Δικαίου της Θάλασσας, με έδρα το Αμβούργο (βλ Μέρος XV).

Το κείμενο της Σύμβασης κατά Μέρη έχει ως εξής:

Το Μέρος Ι επεξηγεί εν είδει εισαγωγής τη χρήση ορισμένων βασικών όρων.

Το Μέρος ΙΙ είναι πολύ σημαντικό για την Ελλάδα αφού περιέχει τις σχετικές με την αιγιαλίτιδα ζώνη και τη συνορεύουσα ζώνη ρυθμίσεις (βλ στο άρθρο 2 περί του εναέριου χώρου, στο άρθρο 3 την κωδικοποίηση του εθιμικού κανόνα των 12 μιλίων για πρώτη φορά σε πολυμερές συμβατικό κεί-

---

[4] Alastair Couper, *THE TIMES Atlas of the Oceans, Times Books*, London 1983, σελ.241.

[5] Εισηγητική Έκθεση προς τη Βουλή των Ελλήνων στο σχέδιο νόμου «Κύρωση της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας και της Συμφωνίας που αφορά την εφαρμογή του μέρους XI της Σύμβασης», 7/12/1994.

μενο, στο άρθρο 15 τη διατήρηση της μέσης γραμμής για την οριοθέτηση αλληλοεπικαλυπτόμενων αιγιαλιτιδών ζωνών).

Το Μέρος ΙΙΙ περιέχει τις ρυθμίσεις για τα στενά διεθνούς ναυσιπλοΐας. Το τμήμα 2 του Μέρους αυτού αναφέρεται στον πλου διέλευσης, το κοινώς λεγόμενο Transit Passage.

Το Μέρος IV και Μέρος V αναφέρονται στο νέο θεσμό των αρχιπελαγικών Κρατών και της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης αντιστοίχως.

Το Μέρος VI είναι αφιερωμένο στην υφαλοκρηπίδα, της οποίας το εύρος εκτείνεται τουλάχιστον 200 ναυτικά μίλια από την γραμμή βάσεως από την οποία μετράται η αιγιαλίτιδα ζώνη, και διαφέρει από την υφαλοκρηπίδα της Σύμβασης της Γενεύης του 1958 όπου το εύρος της υπολογιζόταν βάσει της γεωλογικής μορφής του βυθού της θάλασσας.

Το Μέρος VII αφορά την ανοικτή θάλασσα. Ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα άρθρα για την εθνικότητα των πλοίων και τη σημαία καθώς και για τα καθήκοντα του Κράτους της σημαίας (άρθρα 91 κ. επ.). Ιδιαίτερο επίσης ενδιαφέρον παρουσιάζει το άρθρο 98, σχετικά με την υποχρέωση του πλοιάρχου οποιουδήποτε πλοίου να παρέχει βοήθεια σε εκείνους που κινδυνεύουν στη θάλασσα, κάτι που εφαρμόζουν τα ελληνικά πλοία σχετικά με τους πολιτικούς φυγάδες, κυρίως στις θάλασσες της Κίνας.

Το Μέρος VIII περιλαμβάνει ένα μόνο άρθρο αλλά πολύ σημαντικό για την Ελλάδα αφού, από πλευράς δικαιωμάτων, τα νησιά εξομοιώνονται με τα ηπειρωτικά εδάφη. Υπάρχει, εν τούτοις μία ασαφής εξαίρεση περί βράχων, που δεν μπορούν να βαστάσουν ανθρώπινη κατοικία ή δική τους οικονομική ζωή και που εξ αυτού του λόγου στερούνται υφαλοκρηπίδας και αποκλειστικής οικονομικής ζώνης. Το θετικό εν τούτοις επιχείρημα που μπορεί να αντληθεί από τη μοναδική αυτή εξαίρεση είναι ότι εκεί όπου ο συμβατικός νομοθέτης θέλησε εξαίρεση το είπε καθαρά και δεν είναι δυνατόν να επιχειρείται η δημιουργία και άλλων εξαιρέσεων για να αποστερηθούν νησιά της υφαλοκρηπίδας ή της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης.

Το Μέρος IX εισάγει το νέο θεσμό των κλειστών και ημίκλειστων θαλασσών.

Το Μέρος X πραγματεύεται την πρόσβαση στη θάλασσα Κρατών που στερούνται ακτών.

Το Μέρος XI είναι εξαιρετικά εκτεταμένο. Καλύπτει το θέμα της εκμετάλλευσης του διεθνούς βυθού και απετέλεσε την πέτρα του σκανδάλου στη διένεξη μεταξύ υπό ανάπτυξη Κρατών και πλουσίων βιομηχανικών Κρατών. Η διένεξη αυτή είναι εκείνη που εμπόδισε την θέση σε ισχύ της Σύμβασης ενωρίτερα.

Το Μέρος XII καλύπτει το τόσο επίκαιρο και καίριο θέμα της προστασίας του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

Το Μέρος XIII αναφέρεται στη θαλάσσια επιστημονική έρευνα.

Το Μέρος XIV πραγματεύεται τα της ανάπτυξης και μεταβίβασης της θαλάσσιας τεχνολογίας.

Εξαιρετικά σημαντικό είναι το Μέρος XV για την επίλυση των διαφορών που αποτελεί αναμφισβήτητη πρόοδο στον τομέα αυτό. Ιδιαίτερα ενδιαφέρει την Ελλάδα, σαν μεγάλη ναυτιλιακή δύναμη, το άρθρο 292 για την ταχεία απόλυση πλοίων και πληρωμάτων μετά την κατάθεση επαρκούς εγγύησης.

Το Μέρος XVI περιέχει τις γενικές διατάξεις. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την Ελλάδα παρουσιάζει το άρθρο 303 για την προστασία των αρχαιολογικών και ιστορικών αντικειμένων που ανευρίσκονται στη θάλασσα.

Το Μέρος XVII περιέχει τις τελικές διατάξεις από τις οποίες άξιες προσοχής είναι οι του άρθρου 308 για την έναρξη ισχύος της Σύμβασης και του άρθρου 309 που απαγορεύει τις επιφυλάξεις για να αποφευχθεί ο κατακερματισμός της Σύμβασης και η επιλεκτική εφαρμογή της.

Το άρθρο 310 εν τούτοις επιτρέπει τις ερμηνευτικές δηλώσεις και επί τη βάσει αυτού η Ελλάδα κατέθεσε τόσο κατά την υιοθέτηση όσο και κατά την υπογραφή της Σύμβασης ερμηνευτική δήλωση με σκοπό τον εντοπισμό του Transit Passage μόνο στα στενά που πράγματι εξυπηρετούν τις ανάγκες της διεθνούς ναυσιπλοΐας και αεροπλοΐας και όχι αδιακρίτως όλων των στενών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΠΗΓΕΣ ΔΙΚΑΙΟΥ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ

Οι πηγές του Δικαίου της Θάλασσας σύμφωνα με το άρθρο 38 του Καταστατικού του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης διακρίνονται στις εξής κατηγορίες:

α) Διεθνείς συμβάσεις, γενικές ή ειδικές, που καθιερώνουν κανόνες που αναγνωρίζονται ρητά από τα Κράτη.

β) Διεθνή έθιμα, επειδή αποτελούν απόδειξη γενικής πρακτικής που γίνεται αποδεκτή σαν κανόνας δικαίου.

γ) Γενικές αρχές δικαίου που γίνονται αποδεκτές από όλα τα πολιτισμένα Κράτη.

δ) Δικαστικές αποφάσεις και η διδασκαλία των πλέον διακεκριμένων δημοσιολόγων των διαφόρων Κρατών, αλλά σαν επιβοηθητικό μέσο για τον καθορισμό των κανόνων δικαίου.[6]

2.1 Διεθνείς Συμβάσεις

Οι διεθνείς συμβάσεις, συνθήκες ή συμφωνίες αποτελούν τη σαφέστερη έκφραση κανόνων δικαίου που γίνονται αποδεκτές από τα Κράτη. Τέτοιες συμβάσεις είναι η Διεθνής Σύμβαση των Ην. Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας 1982, η SOLAS 74, η MARPOL 73/78 κ.α.

Μία σύμβαση εφαρμόζεται μόνο στα Κράτη που την έχουν κυρώσει και εφόσον αυτή έχει αποκτήσει διεθνή ισχύ. Και μία σύμβαση έχει διεθνή ισχύ όταν αυτή έχει κυρωθεί από τον προβλεπόμενο από τη σύμβαση ελάχιστο αριθμό Κρατών. Μολαταύτα, διατάξεις των συμβάσεων μπορεί να εφαρμοστούν, πριν η σύμβαση τεθεί σε ισχύ, και να γίνουν δεσμευτικές σε μη συμβαλλόμενα Κράτη εάν οι διατάξεις περάσουν στο εθιμικό δίκαιο.[7]

2.2 Διεθνή ΄Εθιμα

Το διεθνές έθιμο είναι κανόνας που γίνεται αποδεκτός δια της συνεχούς και αμετάβλητης πρακτικής του συνόλου των Κρατών, και τα Κράτη τον αποδέχονται σαν κανόνα δικαίου. ΄Ετσι, για να αποκρυσταλλωθεί ένας κα-

---

[6] R.Churchill, *The Law of The Sea*, Manchester University Press, U.K 1988, σελ.6.

[7] Rene-Jean Dupuy Daniel Vignes, *A Handbook on the Law of the Sea* (Academie De Droit De La Haye), Martinus Nijhoff Publishers, 1991, τομ.1, σελ.78.

νόνας σε εθιμικό δίκαιο, θα πρέπει να συνυπάρχουν δύο στοιχεία: (α) συνεχής πρακτική των Κρατών να αποδέχονται αυτόν τον κανόνα, και (β) να δέχονται τον κανόνα αυτό σαν κανόνα δικαίου. Όσον αφορά το δίκαιο της θάλασσας, τα Κράτη δέχονται σαν κανόνα εθιμικού δικαίου, την ασυλία που τυγχάνουν τα πλοία όταν αυτά βρίσκονται σε κατάσταση κινδύνου. Και τούτο για να μη τίθεται σε κίνδυνο η ζωή του πληρώματος και των επιβαινόντων. Παράδειγμα αποτελεί η υπόθεση *Creole (1853):*

> *Ένα παράκτιο Κράτος δεν είχε δικαίωμα να απελευθερώσει δούλους επί ξένου πλοίου που οδηγήθηκε σε λιμάνι του λόγω κατάστασης κινδύνου, ακόμη και αν οι νόμοι του απαγόρευαν το δουλεμπόριο.*

Αν και είναι απίθανο ότι αυτή η τερατώδης παράνομη πράξη της δουλεμπορίας θα προστατευόταν σήμερα από τον βασικό ανθρωπιστικό κανόνα της ασυλίας που απολαμβάνει το πλοίο που βρίσκεται σε κίνδυνο.[8]

Το διεθνές εθιμικό δίκαιο είναι κατά γενικό κανόνα δεσμευτικό για όλα τα Κράτη. Εν τούτοις, εάν ένα Κράτος εναντιώνεται σε ένα αναδυόμενο κανόνα εθιμικού δικαίου, δεν δεσμεύεται απ' αυτόν. Στην περίπτωση αυτή η εναντίωση του Κράτους πρέπει να είναι συνεχής, διότι δεν μπορούν τα Κράτη να συναινούν σε κανόνες δικαίου και ύστερα να ζητούν εξαίρεση απ' αυτούς, κατά βούληση.[9]

2.3 Γενικές Αρχές Δικαίου

Οι «γενικές αρχές δικαίου» είναι μάλλον μία ασαφής κατηγορία όσον αφορά τις πηγές δικαίου. Πάντως η παρουσία τους στο άρθρο 38 του Καταστατικού του Διεθνούς Δικαστηρίου επιτρέπει στο δικαστήριο να συμπληρώσει κενά σε μία διεθνή σύμβαση καθώς και στο εθιμικό δίκαιο, εφαρμόζοντας κανόνες δικαίου, που είναι κοινοί στα σπουδαιότερα νομικά συστήματα. Τέτοιος κανόνας είναι επί παραδείγματι το estoppel. Τούτο είναι κανόνας δικαίου ο οποίος αποκλείει κάποιον να διαψεύσει προηγούμενή του δήλωση ή αρνηθεί πράξη που έκανε τους άλλους να τα πιστέψουν ως αληθή.[10]

---

[8] πρβλ Ευριπίδου *Κύκλωψ* (σατυρικό δράμα), στ. 299-301: *«νόμος δε θνητοίς ... ικέτας δέχεσθαι ποντίους εφθαρμένους ξένιά τε δούναι και πέπλοις επαρκέσαι.* Υπάρχει νόμος στους θνητούς ... που λέει ταλαιπωρημένους ναυτικούς ικέτες να δέχεσαι φιλόξενα και δώρα να τους δίνεις», Εκδ. Κάκτος, Αθήνα 1993

[9] σημ. 6, σελ. 8.

[10] σημ. 6, σελ. 11, και *Osborn's Concise Law Dictionary,* Sweet & Maxwell, London, 1983, σελ. 137.

2.4 Δικαστικές Αποφάσεις

Η τελευταία παράγραφος του άρθρου 38(1) του Καταστατικού του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης αναφέρεται στις δικαστικές αποφάσεις και την διδασκαλία των δημοσιολόγων[11] σαν επιβοηθητικό μέσο για τον καθορισμό κανόνων δικαίου. Είναι σαφές ότι αυτά δεν μπορούν να δημιουργήσουν δίκαιο. Μόνο τα Κράτη δημιουργούν δίκαιο μέσω των διεθνών συμβάσεων, του εθιμικού δικαίου και των γενικών αρχών δικαίου.[12]

[11] Συγγραφείς που ασχολούνται με την επιστημονική έρευνα και μελέτη θεμάτων δημοσίου δικαίου.

[12] σημ. 6, σελ. 12.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ (υπό την αιγίδα του IMO)[13]

3.1 Γενικά

Οι διεθνείς συμβάσεις και άλλες πολυμερείς πράξεις δημιουργούν στα Κράτη διεθνείς συμβατικές υποχρεώσεις. Οι Κυβερνήσεις οι οποίες τις κυρώνουν, συμφωνούν να εναρμονίσουν τους νόμους τους με τις διατάξεις αυτών. Όσον αφορά τις ναυτιλιακές συμβάσεις, αυτές έχουν δημιουργηθεί υπό την αιγίδα του IMO.

Ο σκοπός του IMO είναι να καθιερώσει πρότυπα (standards) τα οποία να γίνουν αποδεκτά από όσο το δυνατό περισσότερες χώρες και να μπορούν να εφαρμοστούν, έτσι ώστε να εξαλειφθούν οι διαφορές κατά την εφαρμογή τους από τα Κράτη.

Ο IMO έχει υιοθετήσει πολυμερείς συμβάσεις σε θέματα που αφορούν ιδίως την ασφάλεια των πλοίων και την πρόληψη της ρύπανσης από πλοία. Οι περισσότερες είναι διεθνείς συμβάσεις (conventions) αλλά μερικές εξ αυτών αναφέρονται σαν πρωτόκολλα (protocols) ή συμφωνίες (agreements). Πάντως, το νομικό τους καθεστώς είναι το ίδιο.

3.2 Υιοθέτηση (adoption)

Πρόταση για δημιουργία μιας διεθνούς συμφωνίας μπορεί να γίνει σε ένα από τα όργανα του IMO. Και η επίσημη αποδοχή γίνεται είτε από την Συνέλευση είτε από το Συμβούλιο.

Ένα σχέδιο της συμφωνίας (draft of the treaty) προετοιμάζεται τότε σε μία από τις κύριες επιτροπές ή υποεπιτροπές του IMO. Όταν το σχέδιο γίνει αποδεκτό από την ενδιαφερόμενη επιτροπή (Επιτροπή Ναυτιλιακής Ασφάλειας, Επιτροπή Προστασίας Θαλάσσιου Περιβάλλοντος ή την Νομική Επιτροπή), τότε υποβάλλεται σε μία διεθνή διπλωματική συνδιάσκεψη (international diplomatic conference) στην οποία προσκαλούνται όλα τα μέλη του ΟΗΕ και οι εξειδικευμένες οργανώσεις του (agencies). Μία διπλωματική συνδιάσκεψη του IMO διαρκεί δύο έως τέσσερις εβδομάδες, στο τέλος της οποίας υιοθετείται επισήμως μία τελική σύμβαση ή άλλη συμφωνία.

---

[13] Focus on IMO (magazine), IMO London, Απρίλιος 1989, σελ. 1-3.

3.3 Κύρωση (ratification)

Ύστερα από την υιοθέτηση της σύμβασης, το βάρος των ενεργειών μετατίθεται στις Κυβερνήσεις. Ο χρόνος που απαιτείται για να τεθεί μία σύμβαση σε ισχύ, εξαρτάται από τον χρόνο που χρειάζονται οι Κυβερνήσεις για να κυρώσουν την σύμβαση.

Η συγκατάθεση των Κρατών μπορεί να γίνει δια της υπογραφής (signature), κύρωσης (ratification), αποδοχής (acceptance), έγκρισης (approval) ή της προσχώρησης (accession). Τούτο εξαρτάται από την επιθυμία των ενεχομένων Κρατών. Αυτή η διαδικασία γενικά αναφέρεται σαν «κύρωση» και σύμφωνα με το Σύνταγμα, μία σύμβαση, μετά την κύρωσή της, αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της εθνικής νομοθεσίας του Κράτους και υπερισχύει από κάθε άλλη διάταξη νόμου που βρίσκεται σε σύγκρουση με αυτή:

> ***Άρθρο 28 του Συντάγματος***
> *1.Οι γενικά παραδεδεγμένοι κανόνες του διεθνούς δικαίου, καθώς και οι διεθνείς συμβάσεις, από την επικύρωση τους με νόμο και τη θέση τους σε ισχύ σύμφωνα με τους όρους καθεμιάς, αποτελούν αναπόσπαστο μέρος εσωτερικού ελληνικού δικαίου και* ***υπερισχύουν*** *από κάθε άλλη αντίθετη διάταξη νόμου.*

Οι συμβάσεις του ΙΜΟ τίθενται σε ισχύ ύστερα από την κύρωσή τους από ένα συγκεκριμένο αριθμό Κρατών. Οι περισσότερες από τις συμβάσεις του ΙΜΟ για να τεθούν σε ισχύ απαιτούν, πέραν από τον απαιτούμενο αριθμό Κρατών, να έχουν συνολικά κάποιο ποσοστό της διεθνούς χωρητικότητας. Επί παραδείγματι η Διεθνής Σύμβαση MARPOL 73/78 στο άρθρο 15 αναφέρει:

> *«Η παρούσα Σύμβαση θα τεθεί σε ισχύ 12 μήνες μετά την ημερομηνία κατά την οποία κυρώσουν τη Σύμβαση όχι λιγότερα από 15 Κράτη ... που κατέχουν συνολικά το 50% του παγκόσμιου εμπορικού στόλου σε ολική χωρητικότητα».*

Μία Κυβέρνηση που κυρώνει μία σύμβαση θα πρέπει να διασφαλίσει ότι το εθνικό της δίκαιο είναι σύμφωνο με τις διατάξεις της σύμβασης. Τούτο συνήθως συνεπάγεται κάποιου είδους εσωτερικής νομοθετικής ρύθμισης. Όταν δε οι απαιτήσεις για να τεθεί η σύμβαση σε ισχύ έχουν πληρωθεί, ακολουθεί μία «περίοδος χάριτος». Αυτή η περίοδος ποικίλλει, από λίγους μήνες έως ένα ή και δύο χρόνια. Τούτο δίνει τη δυνατότητα στα ενεχόμενα Κράτη να λάβουν τα αναγκαία μέτρα για να εφαρμόσουν τις διατάξεις της σύμβασης.

3.4 Εφαρμογή (implementation)

Τούτο είναι το τρίτο στάδιο – και σε πολλές περιπτώσεις είναι το πιο σημαντικό. Σε πολλές περιπτώσεις η κύρια ευθύνη για την εφαρμογή μιας διεθνούς σύμβασης κείται στο Κράτος σημαίας του πλοίου. Εν τούτοις, πολλές συμβάσεις του ΙΜΟ περιέχουν επίσης διατάξεις με τις οποίες επιτρέπουν ή απαιτούν από άλλα Κράτη, ιδίως Κράτη λιμένος (port States), να εφαρμόσουν τις απαιτήσεις των σχετικών συμβάσεων. Συνεπώς η αποτελεσματικότητα μιας σύμβασης εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό στον τρόπο με τον οποίο ένα Κράτος την εφαρμόζει.

Ο ΙΜΟ, σαν Οργανισμός, δεν έχει την εξουσία ή τα μέσα να εφαρμόσει τις συμβάσεις αντί των Κρατών. Ο ρόλος του ΙΜΟ είναι να παροτρύνει τις Κυβερνήσεις να λάβουν τα απαιτούμενα μέτρα. Και όπου είναι αναγκαίο, ο Οργανισμός παρέχει τεχνική συμβουλή και βοήθεια στις Κυβερνήσεις όταν αυτές τις χρειασθούν.

3.5 Τροποποίηση (amendment)

Όλες οι πολυμερείς συμβάσεις του ΙΜΟ περιέχουν διατάξεις σχετικά με τροποποιήσεις. Τούτο είναι σημαντικό ιδίως σε τεχνική σύμβαση υιοθετημένη από τον ΙΜΟ, η οποία χρειάζεται να εκσυγχρονίζεται και να τροποποιείται έτσι ώστε να προσαρμόζεται στις ταχείες αλλαγές της ναυτιλίας και της τεχνολογίας.

Σε μερικές συμβάσεις, οι προτεινόμενες τροποποιήσεις οι οποίες έχουν υιοθετηθεί πρέπει να γίνονται αποδεκτές από ένα καθορισμένο ποσοστό Συμβαλλομένων Κρατών πριν αυτές τεθούν σε ισχύ. Τούτο είναι γνωστό σαν διαδικασία «ρητής αποδοχής» (express acceptance). Σε άλλες περιπτώσεις έχει υιοθετηθεί το καλούμενο σύστημα «σιωπηρής αποδοχής» (tacit acceptance). Τούτο σημαίνει ότι, οι τροποποιήσεις θα τεθούν σε ισχύ σε καθορισμένη ημερομηνία εκτός αν ένας συμφωνημένος αριθμός Συμβαλλομένων Κρατών ρητώς υποδεικνύει την αντίρρησή του στις τροποποιήσεις αυτές.

Η διαδικασία της «σιωπηρής αποδοχής» υιοθετήθηκε από τον ΙΜΟ το 1972 επειδή κατανοήθηκε σαφώς ότι η διαδικασία της «ρητής αποδοχής» ήταν δύσκολο, αν όχι αδύνατο, να θέσει τις τροποποιήσεις σε ισχύ. Σε μερικές περιπτώσεις, μερικές πολύ σπουδαίες τροποποιήσεις δεν μπορούσαν να τεθούν σε ισχύ διότι οι απαιτούμενοι αριθμοί των ρητών αποδοχών δεν μπορούσαν να συγκεντρωθούν. Έτσι, όλες οι τεχνικές συμβάσεις του ΙΜΟ, μετά το 1972, έχουν ενσωματώσει στις διατάξεις τους τη διαδικασία της «σιωπηρής αποδοχής».

3.6 Καταγγελία

Μία διεθνής σύμβαση μπορεί να καταγγελθεί σύμφωνα με το κείμενο του σχετικού άρθρου που θα αναφέρεται στη σύμβαση αυτή. Επί παραδείγματι, το άρθρο 18(1) της MARPOL 73/78 αναφέρει:

> *«Η παρούσα Σύμβαση ή Παράρτημά της μπορεί να καταγγελθεί από οποιοδήποτε Μέρος της Σύμβασης σε οποιοδήποτε χρόνο μετά παρέλευση πέντε ετών από την ημερομηνία που η Σύμβαση ή το Παράρτημα τεθεί σε ισχύ για αυτό το Μέρος».*

3.7 Εγγραφή – δημοσίευση

Σύμφωνα με το άρθρο 102 του Χάρτου των Ηνωμένων Εθνών, κάθε διεθνής συνθήκη και διεθνής συμφωνία που τίθεται σε ισχύ, θα αποστέλλεται προς εγγραφή και δημοσίευση από τον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών. Η Διεθνής Σύμβαση περί Διεθνών Κανονισμών προς Αποφυγή Συγκρούσεων στη Θάλασσα, στο άρθρο της VIII(2) αναφέρει:

> *«Όταν η παρούσα Σύμβαση τεθεί σε ισχύ, το κείμενο της θα διαβιβασθεί από τον Γενικό Γραμματέα [IMO] στον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών για εγγραφή και δημοσίευση, σύμφωνα με το άρθρο 102 του Χάρτου των Ηνωμένων Εθνών».*

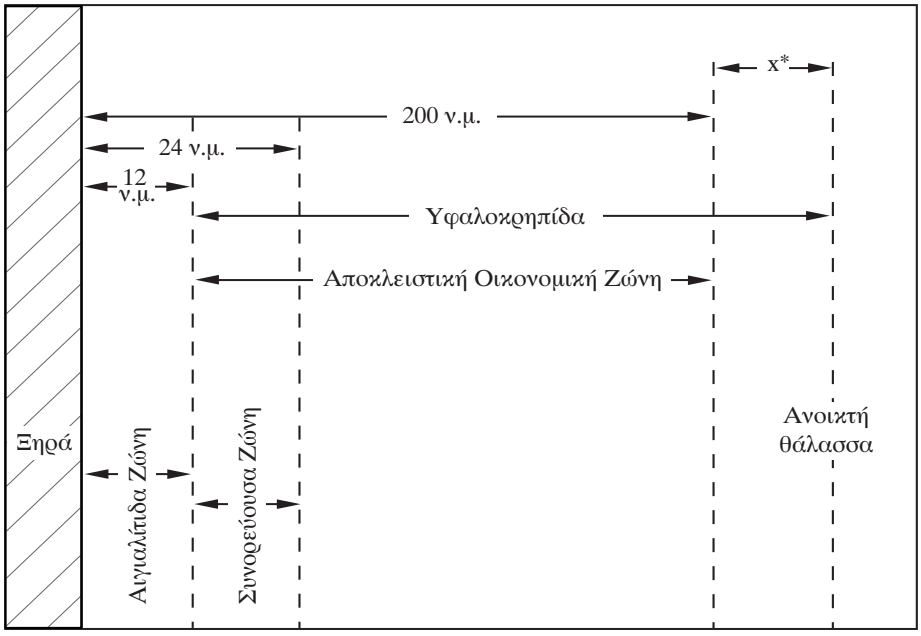
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΓΡΑΜΜΕΣ ΒΑΣΕΩΣ

4.1 Εισαγωγή

Για τον καθορισμό του εύρους της αιγιαλίτιδας ζώνης και την οριοθέτηση των άλλων θαλάσσιων ζωνών (Σχ. 4.1) ενός παράκτιου Κράτους, είναι απαραίτητο να καθοριστεί μία γραμμή αναφοράς στην ακτή, από την οποία θα μετράται το εύρος της αιγιαλίτιδας ζώνης και θα οριοθετούνται οι ζώνες αυτές. Αυτή η γραμμή αποτελεί τη γραμμή βάσεως.

Αν όλες οι ακτές ήσαν ομαλές (normal), τη γραμμή βάσεως θα αποτελούσε η ακτογραμμή, και εκείνο που θα χρειαζόταν να ελεγχθεί θα ήταν μόνο το κατά πόσο η γραμμή βάσεως θα μετράται από την γραμμή της πλήμμης ή της ρηχίας. Στην πράξη όμως οι ακτογραμμές αποτελούνται, ως επί το

Σχ. 4.1 Θαλάσσιες ζώνες

* Σε μερικές περιοχές η υφαλοκρηπίδα εκτείνεται πέραν των 200 ν. μιλίων (άρθ. 76).

πλείστον, από οδοντώσεις, κόλπους, εκβολές ποταμών ή άλλα γεωγραφικά χαρακτηριστικά. Λόγω αυτής της ποικίλης μορφολογίας των ακτών, η γραμμή βάσεως, σύμφωνα με τη Σύμβαση, απαντάται άλλοτε ως φυσική ακτογραμμή και άλλοτε ως ευθύγραμμο τμήμα. Και όταν υπάρχουν ύδατα εσωτερικά της γραμμής βάσεως, αυτά είναι γνωστά σαν εσωτερικά ύδατα.[14]

4.2 Φυσική γραμμή βάσεως (φυσική ακτογραμμή)

Όταν η ακτή είναι ομαλή (normal), τότε σαν γραμμή βάσεως χρησιμοποιείται η φυσική ακτογραμμή. Και σύμφωνα με το άρθρο 10 της Σύμβασης, αυτή αποτελεί τη γραμμή της κατώτατης ρηχίας από την οποία μετράται το πλάτος της αιγιαλίτιδας ζώνης, όπως αυτή προσδιορίζεται στους ναυτικούς χάρτες μεγάλης κλίμακας.

4.3 Ευθείες γραμμές βάσεως (straight baselines)

Ενώ η φυσική ακτογραμμή κατά την κατωτάτη ρηχία υιοθετήθηκε σαν το φυσικό κριτήριο για τον προσδιορισμό της γραμμής βάσεως, πολύ νωρίς έγινε αντιληπτό ότι το κριτήριο αυτό δεν εύρισκε εφαρμογή σε ακτές με ποικίλη μορφολογία. Όπως σε ακτές με κόλπους, με μικρές ή μεγάλες οδοντώσεις και γενικά σε μη ομαλές ακτές, έτσι που ο προσδιορισμός της γραμμής βάσεως να γίνεται δύσκολος αν όχι αδύνατος.[15]

Στην υπόθεση *Anglo-Norwegian Fisheries (1951)* το Διεθνές Δικαστήριο έλαβε υπ' όψη τις ακτές του Skjoergaard που αποτελούνται από κολπώσεις και οδοντώσεις, για να διατυπώσει τον κανόνα σύμφωνα με τον οποίο η γραμμή βάσεως, σε τέτοιου είδους ακτές, θα είναι ευθύγραμμο τμήμα (Σχ.4.2). Η απόφαση αυτή του δικαστηρίου είχε επίπτωση στην κωδικοποίηση του δικαίου της θάλασσας, έτσι ώστε η Σύμβαση της Γενεύης του 1958 για την αιγιαλίτιδα ζώνη και τη συνορεύουσα ζώνη και η Σύμβαση των Η.Ε του1982 για το Δίκαιο της Θάλασσας να υιοθετήσουν τα κριτήρια που ελήφθησαν υπ' όψη σ' αυτή την περίπτωση σχετικά με τη χάραξη ευθειών γραμμών βάσεως.[16]

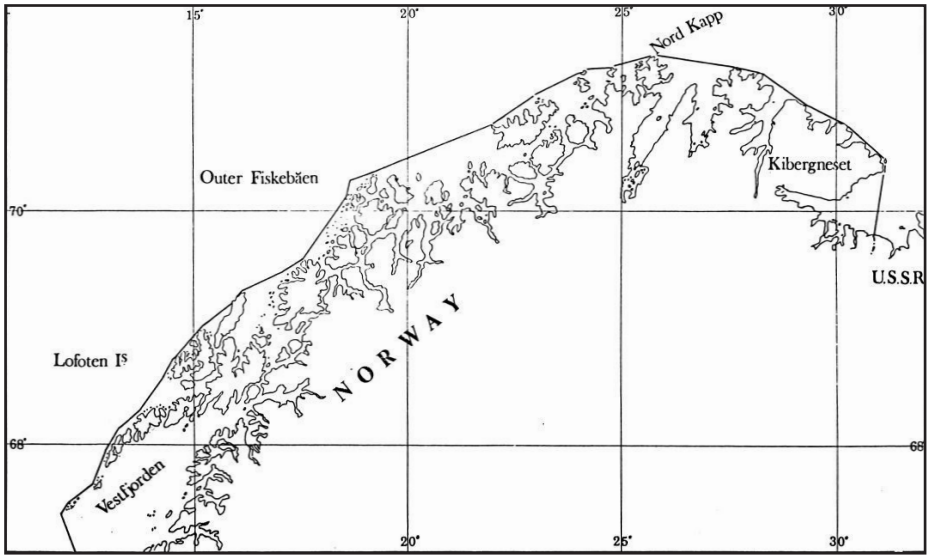
Επίσης η Σύμβαση δια του άρθρου 7(2) έλαβε υπ' όψη τις μεταβολές που επέρχονται στις εκβολές ποταμών με δέλτα, ικανοποιώντας έτσι το αίτημα του Μπαγκλαντές όπου η συνδυασμένη δράση του δέλτα του Γάγγη και των μουσώνων έχουν σαν αποτέλεσμα τη μετατόπιση των εξωτερικών σημείων της εκβολής του ποταμού. Το εν λόγω άρθρο αναφέρει ότι:

---

[14] ΔΣΔΘ άρθ. 8(1).

[15] σημ. 7, σελ. 10.

[16] ΔΣΔΘ άρθ. 7(1).

Σχ. 4.2 Ευθείες γραμμές βάσεως στα φιόρδ της Νορβηγίας,
(Οριοθέτηση από τη Νορβηγία με Βασιλικό Διάταγμα της 12/7/1935), (βλ άρθ. 7(1)).
Πηγή: The Hydrographic Society, *Maritime Limits and Baselines,* Essex, June 1987.

«Σε περιοχές όπου η ακτογραμμή είναι εξαιρετικά ασταθής λόγω της υπάρξεως δέλτα ή άλλων φυσικών συνθηκών, η επιλογή των κατάλληλων σημείων μπορεί να γίνει κατά μήκος της πλέον προχωρημένης γραμμής της κατώτατης ρηχίας και, ακόμα και σε περίπτωση όπου η γραμμή της κατώτατης ρηχίας υποχωρήσει εκ των υστέρων, οι ευθείες γραμμές βάσεως εξακολουθούν να ισχύουν έως ότου τροποποιηθούν από το παράκτιο Κράτος, σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση».

Περίπου 60 Κράτη, δηλαδή η πλειονότητα των παράκτιων Κρατών, χρησιμοποιούν ευθείες γραμμές βάσεως όταν η ακτή έχει κολπώσεις ή οδοντώσεις ή όταν υπάρχει σύμπλεγμα νησιών κατά μήκος της ακτής και βρίσκονται σε άμεση γειτνίαση με αυτήν. Στην πρώτη περίπτωση υπάγονται τα Νορβηγικά φιόρδ (Σχ.4.2) και μερικά τμήματα των ακτών της Σκοτίας ή Ισλανδίας, ενώ στη δεύτερη τα νησιά Frisian Islands της Γερμανίας. Με τη μέθοδο αυτή συνδέονται με ευθείες γραμμές επιλεγμένα προεξέχοντα σημεία κατά την ρηχία.[17] Το άρθρο 7(3) της Σύμβασης αναφέρει ότι:

[17] σημ. 7, σελ. 264.

«Η χάραξη των ευθειών γραμμών δεν θα πρέπει να απέχει σημαντικά από τη γενική κατεύθυνση της ακτής, και οι θαλάσσιες περιοχές που βρίσκονται εντός των γραμμών βάσεως πρέπει να συνδέονται στενά με τη χερσαία επικράτεια για να υπαχθούν στο καθεστώς των εσωτερικών υδάτων».

Το άρθρο της Σύμβασης το οποίο κάνει τους δύο ανωτέρω προσδιορισμούς, βασίζεται στην απόφαση του Διεθνούς Δικαστηρίου *(Anglo-Norwegian Fisheries 1951*). Η απόφαση αυτή για να καταστήσει βάσιμες τις ευθείες γραμμές βάσεως που χαράχθηκαν από τη Νορβηγία, έδωσε έμφαση στην μεγάλη οικονομική εξάρτηση των παράκτιων πληθυσμών που βρίσκονται στη ζώνη εσωτερικά των ευθειών γραμμών βάσεως. Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 7(4), οι ευθείες γραμμές βάσεως δεν θα πρέπει να χαράσσονται από ή προς υφάλους που ξενερίζουν, εκτός αν φάροι ή παρόμοιες εγκαταστάσεις οι οποίες είναι μονίμως πάνω από την επιφάνεια της θάλασσας έχουν κτιστεί σ' αυτά.

4.4 Κόλποι

Σύμφωνα με την πρακτική των Κρατών και το διεθνές δίκαιο, τα ύδατα ενός κόλπου εθεωρούντο περιοχή στην οποία το παράκτιο Κράτος απολάμβανε μεγαλύτερα δικαιώματα σε σχέση με αυτά που είχε σε άλλες θαλάσσιες περιοχές πέραν των ακτών του. Μερικοί δε κόλποι με βαθιές εσοχές υδάτων, όπως για παράδειγμα τα φιόρδ της Νορβηγίας, εθεωρούντο εσωτερικά ύδατα (Σχ. 4.2).

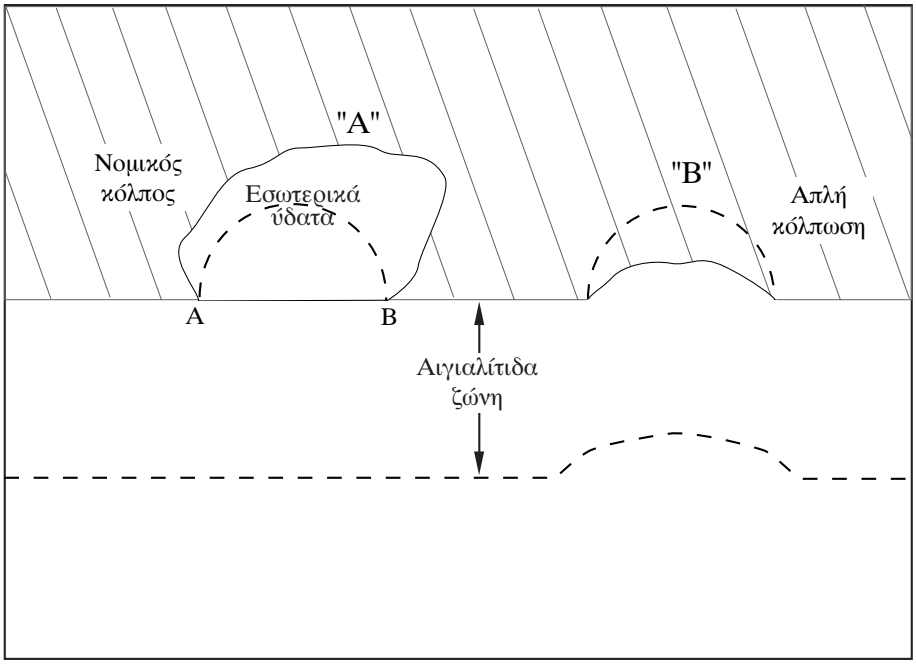
Το τι σημαίνει κόλπος ή αν οι οδοντώσεις και κολπώσεις της ακτής συνιστούν κόλπους είναι δύσκολο να καθοριστεί. Η απόφαση του Διαρκούς Διαιτητικού Δικαστηρίου (Permanent Court of Arbitration) της 7ης Σεπτεμβρίου 1910 στην υπόθεση *Atlantic Fisheries* αναφέρει ότι, μία κόλπωση κατά πόσο συνιστά κόλπο θα πρέπει να καθοριστεί ξεχωριστά «κατά περίπτωση».[18]

Σύμφωνα με τη Σύμβαση, τα ύδατα ενός κόλπου θεωρούνται εσωτερικά ύδατα εφόσον ο κόλπος χαρακτηρίζεται νομικός ή ιστορικός, και με την προϋπόθεση ότι ανήκει σε ένα Κράτος.

4.4.1 Νομικός Κόλπος

Σύμφωνα με το άρθρο 10 της Σύμβασης, στο νομικό κόλπο, το ευθύγραμμο τμήμα που ενώνει τα άκρα του στομίου του κόλπου αποτελεί τη γραμμή βάσεως από την οποία μετράται η αιγιαλίτιδα ζώνη (Σχ.4.3). Τα ύδατα εσωτερι-

[18] σημ. 7, σελ. 265.

Σχ. 4.3 Νομικός κόλπος, (άρθ. 10(2&4))
Εσοχή "Α": Νομικός κόλπος (η ΑΒ είναι ίση ή μικρότερη από 24 ν.μ. και η επιφάνεια του ημικυκλίου μικρότερη από την επιφάνεια των υδάτων του κόλπου).
Εσοχή "Β": απλή κόλπωση.

κά της γραμμής βάσεως έχουν το νομικό καθεστώς των εσωτερικών υδάτων, ενώ τα ευρισκόμενα εξωτερικά αυτής το καθεστώς της αιγιαλίτιδας ζώνης.

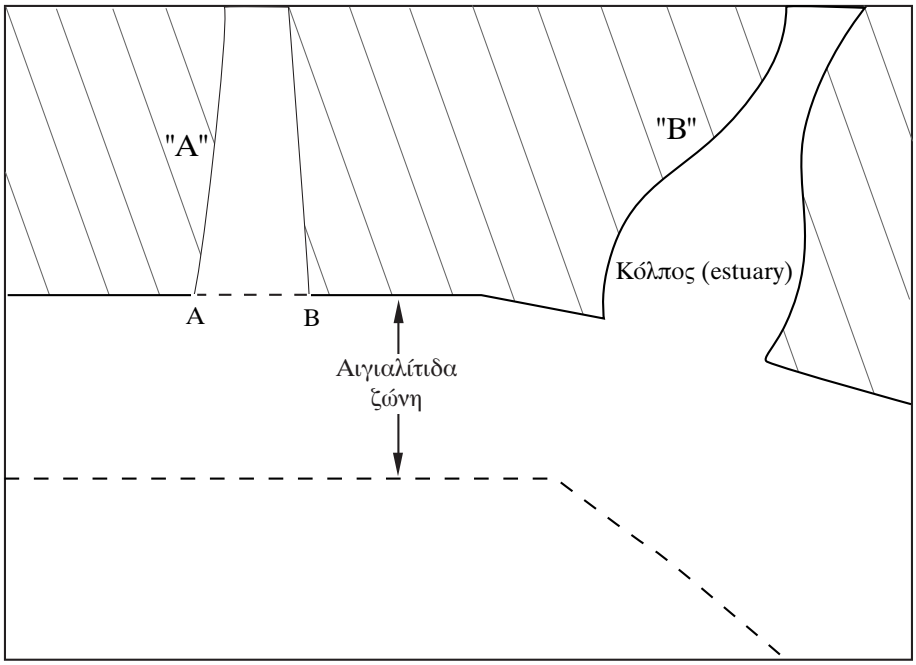
Για να θεωρείται ένας κόλπος νομικός θα πρέπει να πληρούνται και οι δύο κατωτέρω προϋποθέσεις: (α) Το μήκος του ευθυγράμμου τμήματος ΑΒ (Σχ.4.3) που ενώνει τα άκρα του στομίου του κόλπου να μην υπερβαίνει τα 24 ν.μ., και (β) η επιφάνεια των υδάτων του κόλπου να είναι ίση ή μεγαλύτερη απ' εκείνη ενός ημικυκλίου που έχει διάμετρο την ευθεία που ενώνει τα δύο άκρα του στομίου του κόλπου. Έτσι, ο νομικός κόλπος είναι μια ευδιάκριτη εσοχή της ακτής και δεν περιλαμβάνει τις απλές κολπώσεις και οδοντώσεις αυτής.[19] Στο σχήμα, απλή οδόντωση, αποτελεί η εσοχή "Β".

[19] Satya N. Nandam et al. *United Nations Convention on the Law of the Sea 1982, A Commentary*, Martinus Nijhoff Publishers, τομ. 2, Dordrecht/Boston/London 1993, παράγρ. 10.5(b).

4.4.2 Ιστορικός Κόλπος

Υπάρχουν εσοχές στην ακτή που παρότι δεν πληρούν τις προϋποθέσεις του νομικού κόλπου, τα ύδατα που εγκλείονται από το ευθύγραμμο τμήμα που ενώνει τα άκρα του στομίου τους, θεωρούνται εσωτερικά ύδατα.[20] Τέτοιοι είναι οι ιστορικοί κόλποι, και το ευθύγραμμο τμήμα που εγκλείει τα ύδατα του κόλπου αυτού, αποτελεί τη γραμμή βάσεως

Στον ιστορικό κόλπο δεν υπάρχει περιορισμός στο μήκος του ευθυγράμμου τμήματος που εγκλείει τα ύδατα του κόλπου, ούτε ισχύει ο κανόνας του ημικυκλίου, (βλ νομικό κόλπο). Όσον αφορά τον προσδιορισμό του ιστορικού κόλπου ή παρόμοιου όρου, πουθενά στη Σύμβαση δεν γίνεται σχετική αναφορά.[21] Μπορεί να θεωρηθεί ότι οι ιστορικοί κόλποι αποτελούν εφαρμογή γενικής θεωρίας, αυτής του ιστορικού τίτλου. Επί τη βάσει της θεω-

Σχ. 4.4 Γραμμή βάσεως σε εκβολή ποταμού, (άρθ. 9).
Ο ποταμός "A" χύνεται κατευθείαν στη θάλασσα, (η AB είναι η γραμμή βάσεως).
Ο ποταμός "B"έχει στην εκβολή του κόλπο, (η γραμμή βάσεως χαράσσεται όπως και στους κόλπους).

[20] σημ. 19, παράγρ. 10.5(d).
[21] σημ. 19, παράγρ. 10.5(e).

ρίας αυτής μία ζώνη μπορεί να θεωρηθεί ότι είναι στην κυριαρχία ενός Κράτους εάν ικανοποιούνται δύο προϋποθέσεις: (1) το ενδιαφερόμενο Κράτος να έχει αρμοδιότητα εκεί, για μεγάλη χρονική περίοδο, και (2) τα ξένα Κράτη να έχουν συναινέσει ή τουλάχιστον να μην έχουν διαμαρτυρηθεί γι' αυτό.[22]

Εδώ αναφέρονται μερικοί από τους ιστορικούς κόλπους, με το άνοιγμα του στομίου τους: Κόλπος Gabes 50 ν.μ. (Τυνησία), κόλποι Varangerfjord 30 ν.μ. και Vestfjord 60 ν.μ. (Νορβηγία), κόλπος Granville 17 ν.μ. (Γαλλία), κόλπος Hudson Bay 520 ν.μ. (Καναδάς), κόλπος Cape Cod Bay 32 ν.μ. (ΗΠΑ, ακτή Ατλαντικού), επίσης κόλποι Monterey Bay και Santa Monica Bay (ΗΠΑ, ακτή Ειρηνικού).[23]

4.5 Στόμια ποταμών

Ο τρόπος χάραξης της γραμμής βάσεως σε εκβολή ποταμού εξαρτάται απ' το κατά πόσο ο ποταμός εκβάλει κατευθείαν στη θάλασσα ή έχει στην εκβολή του κόλπο (estuary) (Σχ.4.4). Ένας τέτοιος ποταμός είναι ο Τάμεσης (Ην. Βασίλειο), του οποίου τα ύδατα σχηματίζουν κόλπο πριν αυτά εκβάλλουν στη θάλασσα.

Σύμφωνα με το άρθρο 9 της Σύμβασης, όταν ένας ποταμός εκβάλει κατευθείαν στη θάλασσα, τότε σαν γραμμή βάσεως θεωρείται το ευθύγραμμο τμήμα που ενώνει τα άκρα των οχθών του στομίου του. Ενώ όταν η εκβολή έχει κόλπο, τότε η γραμμή βάσεως χαράσσεται όπως και στους κόλπους.[24]

Η Σύμβαση, σε εκβολή ποταμού που χύνεται κατευθείαν στη θάλασσα, δεν θέτει περιορισμό στο μήκος της ευθείας γραμμής βάσεως. Επίσης, σε αντίθεση με το άρθρο 10 (περί κόλπων), το άρθρο 9 δεν αναφέρει κατά πόσο ο ποταμός ανήκει σε ένα ή δύο Κράτη.

4.5.1 Εκβολή του ποταμού Ρίο ντε Λα Πλάτα [Συνθήκη του Ρίο ντε Λα Πλάτα και τα θαλάσσια όριά του].[25]

Ο ποταμός Ουρουγουάης της Ουρουγουάης και ο ποταμός Παρανά της Αργεντινής ενώνονται σε κάποιο σημείο και εκείθεν σχηματίζουν τον ποτα-

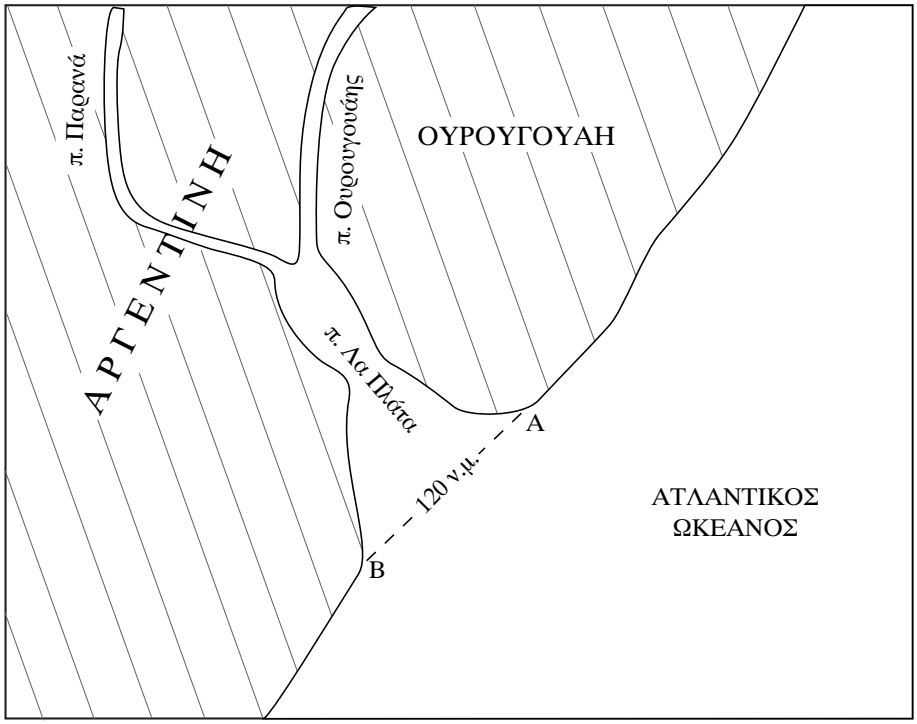
---

[22] σημ. 7, σελ. 267.

[23] ως ανωτέρω.

[24] α) Post Office v. Estuary Radio [1968] 2 Q.B 740 (C.A), β) R. Churchill & Lowe, *The Law of the Sea*, Manchester University Press, 1988, σελ. 34.

[25] Argentina – Uruguay. Declaration on the Outer Limit of the River Plate, Montevideo, 30 January 1961, *Limits in the Seas* No 44 (1972). Βλ The Hydrographic Society, Maritime Limits and Baselines, 3rd Edition.

Σχ. 4.5 Εκβολή του ποταμού Ρίο Ντε Λα Πλάτα
Η θαλάσσια περιοχή εσωτερικά του ευθυγράμμου τμήματος ΑΒ ανήκει στην από κοινού δικαιοδοσία των Κρατών της Αργεντινής και της Ουρουγουάης.

μό Λα Πλάτα, ο οποίος εκβάλλει στον Νότιο Ατλαντικό, σχηματίζοντας στην εκβολή του ένα μεγάλο κόλπο (estuary) (Σχ. 4.5). Και τα δύο Κράτη, Ουρουγουάη και Αργεντινή, με τη Συνθήκη του 1973 θεωρούν τα άκρα της εκβολής του Λα Πλάτα να ενώνονται με ένα ευθύγραμμο τμήμα μήκους 120 ν. μιλίων το οποίο χωρίζει τα ύδατα του κόλπου από την θάλασσα. Το ευθύγραμμο αυτό τμήμα δεν είναι η γραμμή βάσεως της αιγιαλίτιδας ζώνης αλλά είναι το εξωτερικό όριο μιας θαλάσσιας περιοχής, η οποία ανήκει στην από κοινού δικαιοδοσία των δύο Κρατών. Η κοινή αυτή ζώνη βρίσκεται εξωτερικά των αιγιαλιτιδών ζωνών της Ουρουγουάης και της Αργεντινής.

4.6 Λιμένες

Η Σύμβαση δεν προσδιορίζει τον όρο «λιμένας» (port). Σύμφωνα με το UN Office for Ocean Affairs and the Law of the Sea, ο όρος λιμένας σημαίνει ένα μέρος αποτελούμενο από διάφορες εγκαταστάσεις, τερματικούς

σταθμούς και διευκολύνσεις για φόρτωση και εκφόρτωση φορτίου καθώς και επιβίβαση και αποβίβαση επιβατών.[26]

Σύμφωνα με το άρθρο 11 της Σύμβασης τα εξωτερικά μόνιμα λιμενικά έργα που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος λιμενικού συγκροτήματος, θεωρούνται μέρος της ακτής, ως εκ τούτου μπορούν να χρησιμεύσουν σαν γραμμή βάσεως.[27] Οι υπεράκτιες (offshore) εγκαταστάσεις και τα τεχνητά νησιά που χρησιμοποιούνται για φόρτωση ή εκφόρτωση δεν θεωρούνται μόνιμα λιμενικά έργα.[28]

4.7 Αγκυροβόλια

Αγκυροβόλιο είναι ο θαλάσσιος χώρος που χρησιμοποιείται για τη φόρτωση, την εκφόρτωση ή την αγκυροβολία πλοίων,[29] και μπορεί να βρίσκεται στα εσωτερικά ύδατα, στην αιγιαλίτιδα ζώνη, ενίοτε δε εκτός της αιγιαλίτιδας ζώνης. Τα αγκυροβόλια τα οπόια βρίσκονται ολικώς ή μερικώς εκτός της αιγιαλίτιδας ζώνης, θεωρούνται σύμφωνα με το άρθρο 12 της Σύμβασης ότι βρίσκονται εντός της αιγιαλίτιδας ζώνης (Σχ. 4.6, αγκυροβόλια Α,Β,Γ). Όπως προαναφέρθηκε, το αγκυροβόλιο, σύμφωνα με τη Σύμβαση, είναι μέρος της αιγιαλίτιδας ζώνης ακόμη και αν τούτο είναι καθ' ολοκληρίαν πέραν αυτής. Η Ολλανδία στην UNCLOS I πρότεινε, η ζώνη μεταξύ της αιγιαλίτιδας ζώνης και του αγκυροβολίου που βρίσκεται καθ' ολοκληρίαν εκτός αυτής να αποτελεί τμήμα της αιγιαλίτιδας ζώνης. Αλλά η πρόταση αυτή απερρίφθη.

Από την μελέτη διατάξεων των άρθρων της Σύμβασης και άλλων διεθνών συμβάσεων συνάγεται ότι, ένα παράκτιο Κράτος έχει μεγαλύτερη δικαιοδοσία στα αγκυροβόλια απ' ότι στην αιγιαλίτιδα ζώνη, και ένα ξένο πλοίο που βρίσκεται σε αγκυροβόλιο άλλης χώρας εμπίπτει στη δικαιοδοσία του Κράτους αυτού.[30] Έτσι, σύμφωνα με το άρθρο 18(α) της Σύμβασης τα ξένα πλοία κατά την άσκηση του δικαιώματος της αβλαβούς διέλευσης δεν επιτρέπεται να εισέρχονται στα αγκυροβόλια. Επίσης από πλευράς Διεθνούς Σύμβασης προς Αποφυγή Συγκρούσεων στην Θάλασσα, τα παράκτια Κράτη μπορούν στα αγκυροβόλια να θεσπίζουν κανονισμούς διαφορετικούς από αυτούς της εν λόγω Σύμβασης, δικαίωμα το οποίο δεν έχουν στην αιγιαλίτιδα ζώνη. Ο Κανόνας 1 της σύμβασης αυτής αναφέρει:

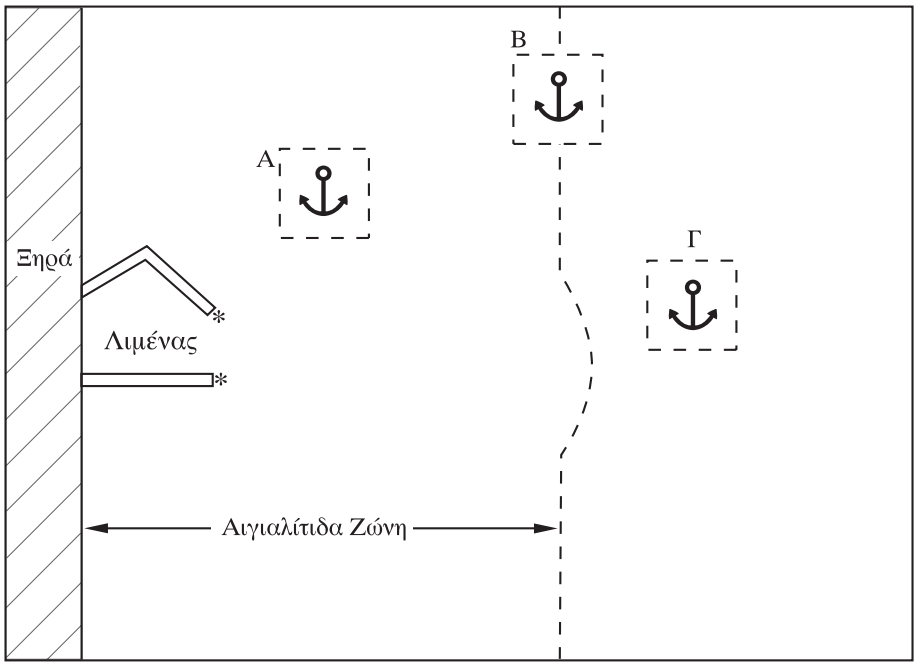
[26] σημ. 19, παράγρ. 11.5(a).

[27] σημ. 6, σελ. 34.

[28] ΔΣΔΘ άρθ. 11, και σημ. 19, παράγρ. 11.5(d).

[29] ΔΣΔΘ άρθ. 12.

[30] Jennings (1949) 26 B.Y.I.L. 468, επίσης D.J.Harris, *Cases and materials on International Law,* 3rd Ed., Sweet & Maxwell, London 1983, σελ. 319.

Σχ. 4.6 Καθεστώς αγκυροβολίων, (άρθ. 12)
Το αγκυροβόλιο Β (μερικώς εκτός αιγ. ζώνης) και το Γ (ολικώς εκτός αιγ. ζώνης) θεωρούνται ότι βρίκονται εντός της αιγ. ζώνης.

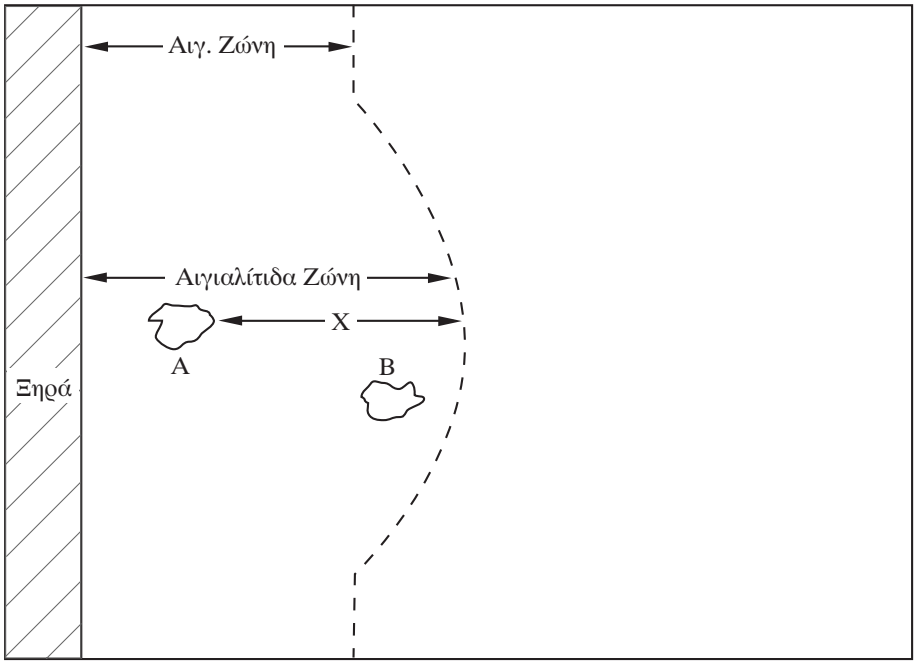
«Καμία διάταξη από τους παρόντες κανόνες δεν θα εμποδίζει την εφαρμογή ειδικών διατάξεων που θεσπίζονται από αρμόδια Αρχή [παράκτιου Κράτους] σε αγκυροβόλια, λιμένες, ποταμούς ...»

4.8 Υφαλοι αποκαλυπτόμενοι κατά τη ρηχία

Στους υφάλους που αποκαλύπτονται κατά την ρηχία και κατά την περίοδο αυτή περιβρέχονται από θάλασσα, εφ' όσον βρίσκονται ολικώς ή μερικώς σε απόσταση που δεν υπερβαίνει το εύρος της αιγιαλίτιδας ζώνης από του ηπειρωτικού ή νησιωτικού εδάφους, η γραμμή της κατώτατης ρηχίας των υφάλων αυτών μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως γραμμή βάσεως για τη μέτρηση της αιγιαλίτιδας ζώνης.[31] Αν μετά τη νέα χάραξη της γραμμής βάσεως υπάρχει προς τη θάλασσα και άλλος τέτοιος ύφαλος, εντός της νέας αιγιαλίτιδας ζώνης, τότε αυτός ο ύφαλος δεν έχει δική του αιγιαλίτιδα ζώνη (Σχ. 4.7).[32]

[31] ΔΣΔΘ άρθ. 13.

[32] σημ. 6, σελ. 35.

Σχ. 4.7 Γραμμή βάσεως σε υφάλους που αποκαλύπτονται (ξενερίζουν) κατά τη ρηχία, (άρθ. 13).
Ο ύφαλος Α βρίσκεται εντός της αρχικής αιγ. ζώνης και χρησιμοποιείται σαν γραμμή βάσεως για τη χάραξη της νέας αιγ. ζώνης x. Ο ύφαλος Β που βρίσκεται πέραν της αρχικής αιγ. ζώνης δεν έχει δική του αιγ. ζώνη.

Όταν ο ύφαλος βρίσκεται καθ' ολοκληρίαν εκτός της αιγιαλίτιδας ζώνης δεν έχει δική του αιγιαλίτιδα ζώνη. Μολαταύτα ο ύφαλος αυτός μπορεί να χρησιμοποιηθεί σαν σημείο προς και από το οποίο θα χαραχθούν ευθείες γραμμές βάσεως εάν φάροι ή παρόμοιες εγκαταστάσεις έχουν κτιστεί επ' αυτών, ή εάν η χάραξη αυτών των γραμμών βάσεως προς και από τους υφάλους έχει αναγνωριστεί διεθνώς.[33]

[33] ΔΣΔΘ άρθ. 7(4).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ ΥΔΑΤΑ

Σύμφωνα με το άρθρο 8(1) της Σύμβασης, εσωτερικά ύδατα είναι τα ύδατα που βρίσκονται εσωτερικά της γραμμής βάσεως από την οποία μετράται η αιγιαλίτιδα ζώνη. Εξαίρεση αποτελούν διατάξεις του μέρους IV περί αρχιπελαγικών Κρατών, όπου τα ύδατα εσωτερικά των ευθειών γραμμών βάσεως (αρχιπελαγικών γραμμών βάσεως) διέπονται από ειδικό καθεστώς. Στα εσωτερικά ύδατα περιλαμβάνονται κόλποι, όρμοι, ποταμοί, λιμένες και γενικά υδάτινες περιοχές εσωτερικά των γραμμών βάσεως.[34] Χαρακτηριστική διαφορά μεταξύ των εσωτερικών υδάτων και της αιγιαλίτιδας ζώνης είναι ότι στα εσωτερικά ύδατα, τα ξένα πλοία, δεν απολαμβάνουν το δικαίωμα της αβλαβούς διέλευσης.

5.1 Το νομικό καθεστώς των εσωτερικών υδάτων

Τα εσωτερικά ύδατα είναι αναπόσπαστο μέρος του παράκτιου Κράτους και το παράκτιο Κράτος ασκεί πλήρη κυριαρχία σ' αυτά. Στα εσωτερικά ύδατα όπως προανεφέρθη, δεν υπάρχει δικαίωμα αβλαβούς διέλευσης. Και η μόνη εξαίρεση σύμφωνα με το άρθρο 8(2) της Σύμβασης είναι ότι στην περίπτωση που ευθείες γραμμές βάσεως εσωκλείουν σαν εσωτερικά ύδατα περιοχές οι οποίες προηγουμένως δεν εθεωρούντο ως τέτοιες, το δικαίωμα της αβλαβούς διέλευσης συνεχίζει να υπάρχει μέσω αυτών των υδάτων. Τέτοια περίπτωση έχουμε στις δυτικές ακτές της Σκοτίας όπου το δικαίωμα της αβλαβούς διέλευσης διατηρείται στα ύδατα εσωτερικά των ευθειών γραμμών βάσεως από το Cape Wrath έως το Mull of Kintyre, περιοχή η οποία πρώτα ήταν αιγιαλίτιδα ζώνη (Σχ.5.1).[35]

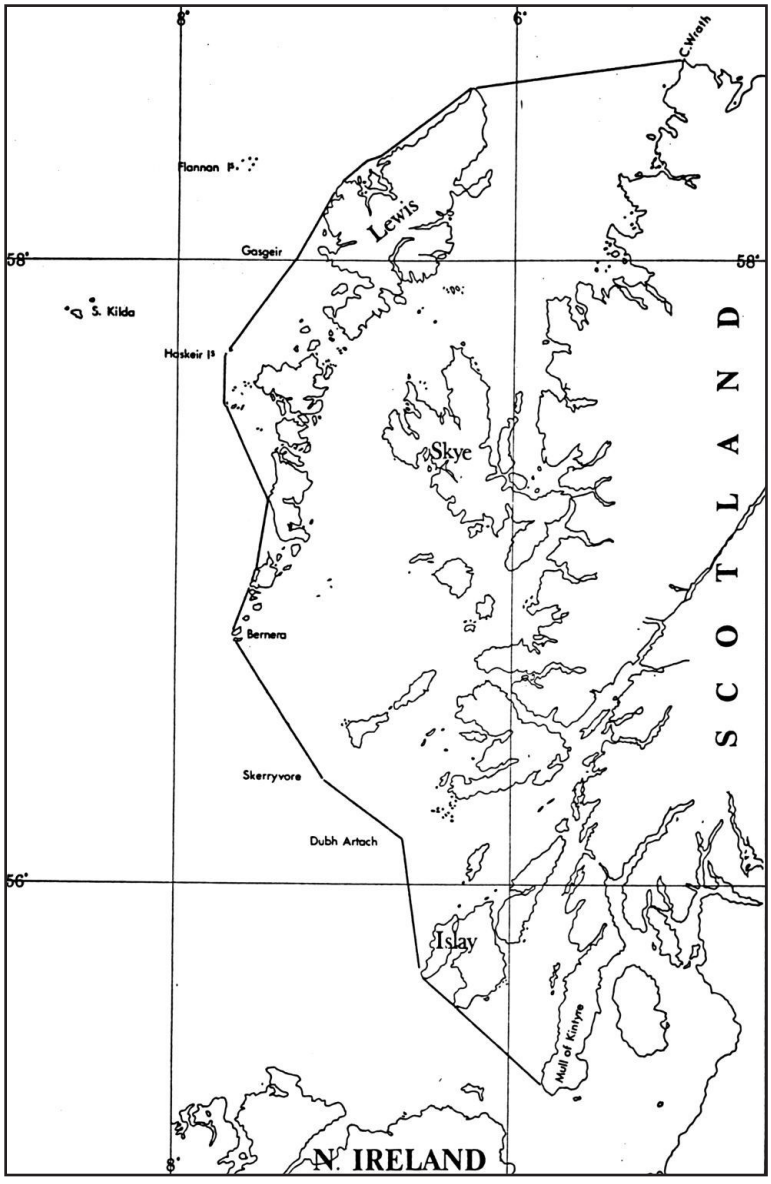
5.2 Δικαίωμα εισόδου στα λιμάνια και άλλα εσωτερικά ύδατα

Η ύπαρξη κυριαρχίας στα εσωτερικά ύδατα και η απουσία δικαιώματος αβλαβούς διέλευσης σ' αυτά, οδηγεί στο συμπέρασμα ότι δεν υπάρχει, κατά

---

[34] σημ. 6, σελ. 45.

[35] E.D Brown, *The UN Convention on the Law of the Sea, 1982: A Guide for National Policy Making Legislation and Administration*, Book 2, Commonwealth Secretariat, Marlborough House, London 1989, σελ. 36.

Σχ. 5.1 Γραμμές βάσεως περικλείουσες εσωτερικά ύδατα, που ήσαν προηγουμένως αιγιαλίτιδα ζώνη (άρθ. 8.2).
(Οριοθέτηση από το Ην. Βασίλειο δια του Territorial Waters in Council, 1964).
Πηγή: The Hydrographic Society, *Maritime Limits and Baselines,* Essex, June 1978.

το εθιμικό δίκαιο, δικαίωμα στα ξένα πλοία να εισέρχονται σε λιμάνια ενός Κράτους, εκτός αν αυτό το Κράτος το επιτρέπει.

΄Ετσι λοιπόν τα Κράτη έχουν το δικαίωμα να κατονομάσουν εκείνα τα λιμάνια τους τα οποία θα είναι ελεύθερα στο διεθνές εμπόριο. Επίσης τα Κράτη έχουν αναμφισβήτητο δικαίωμα να κλείσουν λιμάνια τα οποία έχουν ήδη δοθεί στη διεθνή ναυσιπλοΐα εκεί όπου το βρίσκουν «αναγκαίο για την ειρήνη, ασφάλεια και διευκόλυνση των πολιτών τους» όπως τούτο ετέθη στην υπόθεση *Faber case* (1903).[36]

Υπάρχει όμως ένα αναγνωρισμένο δικαίωμα στα πλοία, που βρίσκονται σε κατάσταση κινδύνου, να εισέρχονται σε ξένα λιμάνια για λόγους ασφαλείας. Χαρακτηριστική περίπτωση είναι η υπόθεση του πλοίου *Creole* (1853) και του πλοίου *Rebecca* (1929). Το κατά πόσο ένα πλοίο βρίσκεται σε κατάσταση κινδύνου δεν είναι πάντοτε εύκολο να αποδειχθεί. Πάντως στην υπόθεση *Rebecca* δόθηκε η εξής εξήγηση:

> *«Ενώ αναγνωρίζεται ο γενικός κανόνας το ότι τα πλοία που βρίσκονται σε κατάσταση κινδύνου απολαμβάνουν ασυλίας, τοπικά δικαστήρια και διεθνή δικαστήρια έχουν συχνά θέσει το ερώτημα πάνω στον βαθμό αναγκαιότητας του πλοίου που ζητά καταφύγιο. ΄Εχει λεχθεί ότι η αναγκαιότητα πρέπει να είναι επείγουσα ... Ασφαλώς ένα πλοίο που κινδυνεύει είτε από καιρικές συνθήκες είτε από άλλες αιτίες που επηρεάζουν τη διαχείριση του πλοίου, δεν χρειάζεται να είναι σε τέτοια κατάσταση ώστε να πέσει απροστάτευτα στην ακτή ή στα βράχια πριν επικαλεστεί καταλλήλως το δικαίωμά του να εισέλθει σε λιμάνι, λόγω κατάστασης κινδύνου. Το γεγονός ότι το πλοίο μπορεί να εισέλθει στο λιμάνι με δικά του μέσα δεν σημαίνει ότι ... τούτο δεν βρίσκεται σε κατάσταση κινδύνου»*[37]

5.3 Δικαιοδοσία στα εσωτερικά ύδατα

Τα πλοία όταν εισέρχονται σε ξένα λιμάνια και άλλα εσωτερικά ύδατα, τίθενται κάτω από την κυριαρχία του παράκτιου Κράτους. Το παράκτιο Κράτος δικαιούται να εφαρμόσει τους νόμους του, στο πλοίο και στους επιβαίνοντες.[38] Μολαταύτα τα Κράτη έχουν δώσει διαφορετικές ερμηνείες ως προς την πρακτική αυτή και ο βαθμός δικαιοδοσίας επί του ξένου πλοίου ποικίλλει από Κράτος σε Κράτος.

---

[36] σημ. 6, σελ. 46.

[37] σημ. 35, σελ. 35.

[38] σημ. 6 σελ. 49.

Σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία[39], οι λιμενικές αρχές προβαίνουν σε συλλήψεις και ανακριτικές πράξεις επί ξένων εμπορικών πλοίων τα οποία βρίσκονται σε ελληνικά λιμάνια, εφόσον διαταράσσεται ή απειλείται η δημόσια τάξη. Κατά τις περιπτώσεις επέμβασης των λιμενικών αρχών καλείται όπως παραστεί και η οικεία προξενική αρχή.

Όσον αφορά τα άλλα Κράτη, χαρακτηριστική είναι η αγγλική και η γαλλική άποψη. Η Αγγλία υποστηρίζει ότι σε περίπτωση εγκλήματος επί ξένου πλοίου, τούτο βρίσκεται στην δικαιοδοσία των αγγλικών αρχών. Ενώ σύμφωνα με τον Gidel,[40] το γαλλικό σύστημα δεν αρνείται την δικαιοδοσία του Κράτους λιμένος επί ξένου πλοίου που βρίσκεται στα εσωτερικά του ύδατα, για εγκλήματα που διαπράττονται πάνω σ' αυτό. Απλώς δηλώνει ότι αυτή η δικαιοδοσία δεν θα ασκηθεί παρά μόνο στις περιπτώσεις που αυτή καθορίζει, όπως επί παραδείγματι όταν το επί του πλοίου διαπραττόμενο έγκλημα διαταράσσει την ησυχία του λιμένος.

Κατωτέρω αναφέρονται δικαστικές αποφάσεις οι οποίες εκφράζουν την αγγλική και την γαλλική άποψη.

5.3.1 Αγγλική Άποψη

R. v. Anderson (1868) [41]

Ο κατηγορούμενος, υπήκοος των Ηνωμένων πολιτειών, ευρέθη ένοχος από το Central Criminal Court[42] για ανθρωποκτονία πάνω σε ένα βρετανικό εμπορικό πλοίο στο οποίο ήταν πλήρωμα. Το έγκλημα διεπράχθη επί του πλοίου όταν αυτό ήταν στον ποταμό Γκαρόν της Γαλλίας περί τις 300 γυάρδες από την ακτή και εν πλω προς το λιμάνι του Μπορντό. Ο κατηγορούμενος έκανε έφεση ισχυριζόμενος ότι το Δικαστήριο δεν είχε δικαιοδοσία να τον δικάσει.

BOVILL C.J (δικαστής): Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι το μέρος που διεπράχθη το έγκλημα ήταν μέσα στην περιοχή δικαιοδοσίας της Γαλλίας, και ο φυλακισμένος ως εκ τούτου υπόκειτο στους νόμους της Γαλλίας, τους οποίους οι τοπικές αρχές θα μπορούσαν να εφαρμόσουν εφόσον νοιαζόντουσαν, αλλά την ίδια στιγμή, από πλευράς δικαίου, το έγκλημα επίσης διεπράχθη εντός περιοχής δικαιοδοσίας της Βρετανίας, επειδή ο φυλακισμένος ήταν

---

[39] ΚΔΝΔ άρθ. 158 και 161.

[40] Καθηγητής στο Πανεπιστήμιο των Παρισίων, συγγραφέας του τρίτομου έργου του Droit Internatinal Public de la Mer, Παρίσι 1932, βλ Droit International public de la mer, vol. ii, pp 204 and 246.

[41] D.J. Harris, *Cases and Materials on International Law*, 3rd Ed., Sweet & Maxwell, London 1983, p 316.

[42] Παλιό ποινικό δικαστήριο του Λονδίνου, σήμερα γνωστό ως Crown Court.

ναυτικός σε εμπορικό πλοίο, το οποίο, όσον αφορά τον πλοίαρχο και το πλήρωμα, θα πρέπει να θεωρηθεί ότι τη στιγμή αυτή ήσαν υπό την προστασία της βρετανικής σημαίας, και ως εκ τούτου, υποκείμενοι στις διατάξεις του βρετανικού δικαίου. Είναι αληθές ότι ο φυλακισμένος ήταν Αμερικανός υπήκοος, αλλά είχε ναυτολογηθεί με τη δική του συγκατάθεση σε βρετανικό πλοίο. Αν και ο φυλακισμένος υπόκειτο στην αμερικανική νομοθεσία σαν αμερικανός πολίτης, και στο δίκαιο της Γαλλίας με το να έχει διαπράξει έγκλημα εντός της περιοχής δικαιοδοσίας της Γαλλίας, επίσης πρέπει ακόμη να θεωρηθεί ως υποκείμενος στην δικαιοδοσία του βρετανικού δικαίου, το οποίο εκτείνεται στην προστασία των βρετανικών πλοίων, ακόμη και αν βρίσκονται σε λιμάνια που ανήκουν σε άλλη χώρα.

Συγγραφείς[43] οι οποίοι έχουν ασχοληθεί με το θέμα αναφέρουν ότι, «... όσον αφορά εγκλήματα που έχουν διαπραχθεί σε ξένο πλοίο που βρίσκεται εντός περιοχής δικαιοδοσίας της Γαλλίας, το γαλλικό έθνος δεν θα επιβάλλει τις αστυνομικές του διατάξεις εκτός αν τούτο ζητηθεί από τον πλοίαρχο του πλοίου, ή εκτός αν το έγκλημα οδηγεί στην διατάραξη της ησυχίας στο λιμάνι ...»

Το μέρος που διεπράχθη το έγκλημα ήταν σε πλεύσιμο μέρος του ποταμού ...κάτω από γέφυρα, και όπου μεγάλα πλοία ταξιδεύουν. Ένα έγκλημα που διεπράχθη σε τέτοιο μέρος, σύμφωνα με τις αρχές, βρίσκεται εντός της δικαιοδοσίας του Αγγλικού Ναυτικού Δικαστηρίου (Admiralty), και είναι το ίδιο σαν να είχε διαπραχθεί τούτο στην ανοιχτή θάλασσα.

Έτσι, συμπεραίνω ότι ο φυλακισμένος ήταν υπόλογος έναντι του βρετανικού δικαίου, και ότι η καταδίκη ήταν ορθή.

BYLES J. (δικαστής): Έχω την ίδια γνώμη ... Ένα βρετανικό πλοίο, είναι σαν ένα πλωτό νησί, και όταν ένα έγκλημα έχει διαπραχθεί πάνω σε βρετανικό πλοίο, είναι εντός της δικαιοδοσίας του Αγγλικού Ναυτικού Δικαστηρίου και ως εκ τούτου του Central Criminal Court, και ο παραβάτης είναι υπόλογος έναντι του βρετανικού νόμου σαν να βρισκόταν πάνω στο νησί Isle of Wight και να διέπραττε εκεί το έγκλημα. ...

Οι δικαστές CHANNEL B. και LUSH J. έβγαλαν ίδιες αποφάσεις.

Υπόθεση *Eisler (1949)*[44]

Ο Eisler συνελήφθη και εξήχθη από ένα πολωνικό πλοίο στο Σαουθάμπτον για έκδοση στις Ηνωμένες Πολιτείες. Η Πολωνία διαμαρτυρήθηκε «με το αι-

---

[43] σημ. 40, υπόμνημα 15: *Regles internationales et diplomatie de la mer,* Vol. I (4th ed., 1864), pp 269-271.

[44] σημ. 30, σελ. 318-319.

τιολογικό ότι ο Eisler ήταν πολιτικός φυγάς ο οποίος εδικαιούτο σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο άσυλο και προστασία κάτω από την πολωνική σημαία, και ότι η δικαιοδοσία ενός κράτους στα χωρικά και εθνικά ύδατα δεν επέτρεπε στο κράτος να συλλάβει πρόσωπα πάνω σε ξένο πλοίο με σκοπό την έκδοση σε ένα τρίτο Κράτος.» Η Αγγλική Κυβέρνηση απέρριψε τον ισχυρισμό της Πολωνίας με το αιτιολογικό ότι, ... η απουσία δικαιώματος να χορηγηθεί άσυλο πάνω σε εμπορικά πλοία προήλθε από μία διεθνώς αναγνωρισμένη αρχή του διεθνούς δικαίου δια της οποίας ένα εμπορικό πλοίο σε λιμάνια ή αγκυροβόλια άλλης χώρας εμπίπτει στη δικαιοδοσία του παράκτιου Κράτους.

5.3.2 Γαλλική Άποψη

Υπόθεση *Sally* και *Newton* (1806)[45]

Οι αμερικανικές προξενικές αρχές διεκδικούσαν δικαιοδοσία, σε υπόθεση σχετικά με κακοποίηση πληρώματος που έλαβε χώρα στα αμερικανικά πλοία Sally και Newton τα οποία βρισκόντουσαν σε γαλλικά λιμάνια. Ομοίως δικαιοδοσία διεκδικούσαν και οι γαλλικές τοπικές αρχές.

Το δικαστήριο (Γαλλία) απεφάνθη ότι, στη συγκεκριμένη υπόθεση, δικαιοδοσία έχουν οι αμερικανικές προξενικές αρχές λόγω του ότι τα εγκλήματα δεν διατάραξαν την ησυχία στα λιμάνια.[46]

[45] 1 BYIL 50 (1920).

[46] Fauchille, Traite, vol. i, part ii, p 1034.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΑΙΓΙΑΛΙΤΙΔΑ ΖΩΝΗ

6.1 Νομικό καθεστώς και εύρος της αιγιαλίτιδας ζώνης

Σύμφωνα με το άρθρο 2 της Σύμβασης, αιγιαλίτιδα ζώνη είναι η θαλάσσια περιοχή πέραν του ηπειρωτικού και νησιωτικού εδάφους των Κρατών (Σχ. 4.1) και στην περίπτωση των αρχιπελαγικών Κρατών, πέραν των αρχιπελαγικών υδάτων (Σχ. 8.1). Στην περιοχή αυτή τα Κράτη ασκούν πλήρη κυριαρχία με εξαίρεση το δικαίωμα της αβλαβούς διέλευσης των ξένων πλοίων. Η κυριαρχία εκτείνεται στον εναέριο χώρο πάνω από την αιγιαλίτιδα ζώνη, στον βυθό της και το υπέδαφός της.

Σε μελέτη του U.N Office for Ocean Affairs and the Law of the Sea, ο όρος 'υπέδαφος' περιγράφτηκε ως: κάθε φυσικώς ευρισκόμενη ύλη που κείται κάτω από τον θαλάσσιο βυθό ή τον βαθύ ωκεάνιο βυθό. Και περιλαμβάνει ιζηματικές εναποθέσεις και ορυκτά καθώς και το από κάτω βραχώδες υπόστρωμα.[47]

Επίσης η Σύμβαση στο άρθρο 3 αναφέρει ότι, κάθε Κράτος έχει το δικαίωμα να καθορίσει το εύρος της αιγιαλίτιδας ζώνης. Το εύρος αυτό δεν υπερβαίνει τα 12 ναυτικά μίλια, μετρούμενα από γραμμές βάσεως που καθορίζονται σύμφωνα με τη παρούσα Σύμβαση. Το άρθρο δεν αποκλείει ένα Κράτος να καθορίσει διαφορετικό εύρος αιγιαλίτιδας ζώνης, σε διάφορα μέρη των ακτών του.[48] Η Ελλάδα έχει σήμερα αιγιαλίτιδα ζώνη 6 μίλια, ενώ δικαιούται να το επεκτείνει μέχρι τα 12 ν.μ. Αντιθέτως υπάρχουν Κράτη που – κατά παράβαση κανόνων του δικαίου της θάλασσας – διατηρούν αιγιαλίτιδα ζώνη άνω των 12 ν. μιλίων. Επί παραδείγματι, το Τόγκο έχει 30, το Καμερούν 50, η Βραζιλία 200.[49]

6.2 Το δικαίωμα της αβλαβούς διέλευσης

Το δικαίωμα της αβλαβούς διέλευσης στην αιγιαλίτιδα ζώνη, έγινε παραδεκτό από την εποχή που άρχισε να αποκρυσταλλώνεται η έννοια της αιγιαλίτιδας ζώνης. Δηλαδή η κυριαρχία του παράκτιου Κράτους και η αβλαβής διέλευση αναπτύχθηκαν παράλληλα έτσι ώστε το ένα να διαπλάθει το άλλο.[50]

---

[47] σημ. 19, παράγρ. 2.8(e).

[48] σημ. 19, παράγρ. 3.8(a).

[49] σημ. 7, σελ. 308-310.

[50] σημ. 6, σελ. 63.

Σύμφωνα με το άρθρο 17 της Σύμβασης, τα πλοία όλων των Κρατών παράκτιων ή άνευ ακτών απολαμβάνουν το δικαίωμα της αβλαβούς διέλευσης στην αιγιαλίτιδα ζώνη. Και σύμφωνα με το άρθρο 18 της Σύμβασης, «διέλευση» (passage) σημαίνει ναυσιπλοΐα μέσα στην αιγιαλίτιδα ζώνη με δικαίωμα του πλοίου να κρατήσει τις μηχανές του ή να αγκυροβολήσει εφ' όσον τούτο υπαγορεύεται από συνήθη συμβάντα της ναυσιπλοΐας ή καθίσταται αναγκαίο από λόγους ανωτέρας βίας ή κατάσταση κινδύνου ή τον σκοπό παροχής βοήθειας σε πρόσωπα, πλοία ή αεροσκάφη. Διαφορετικά δεν επιτρέπεται στα πλοία να περιφέρονται στην αιγιαλίτιδα ζώνη ασχέτως αν αυτά θεωρούν την διέλευσή τους αβλαβή. Επίσης η διέλευση θα πρέπει να είναι συνεχής και ταχεία. Τούτο δεν σημαίνει ότι τα πλοία θα πρέπει να πλέουν 'πρόσω ολοταχώς' κατά τη διέλευσή τους στην αιγιαλίτιδα ζώνη. Τα πλοία θα πλέουν με τη δέουσα ταχύτητα έχοντας υπ' όψη την ασφάλεια και άλλους σχετικούς παράγοντες.[51]

Ο όρος "passage" (άρθρο 18) βρίσκει εφαρμογή στους όρους: "innocent passage" (άρθρο 19) σχετικά με την αιγιαλίτιδα ζώνη, "transit passage" (άρθρο 38) σχετικά με τα στενά διεθνούς ναυσιπλοΐας και "archipelagic sea passage" (άρθρο 53) σχετικά με ειδικά καθορισμένες περιοχές στα αρχιπελαγικά ύδατα.

6.3 Έννοια της αβλαβούς διέλευσης

Σύμφωνα με το άρθρο 19 της Σύμβασης η διέλευση ενός ξένου πλοίου είναι αβλαβής εφόσον τούτο δεν διαταράσσει την ειρήνη, την τάξη ή την ασφάλεια του παράκτιου Κράτους. Η Σύμβαση προβαίνοντας σε περαιτέρω διευκρινίσεις εξηγεί τη σημασία του όρου «αβλαβής διέλευση», με το να απαριθμεί δραστηριότητες στις οποίες, αν ένα ξένο πλοίο εμπλακεί, τότε τούτο παύει να κάνει αβλαβή διέλευση.

Έτσι, η διέλευση δεν θεωρείται αβλαβής όταν το ξένο πλοίο, ευρισκόμενο στην αιγιαλίτιδα ζώνη, προβεί σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες δραστηριότητες:

> *«(α) Σε κάθε απειλή ή χρήση βίας κατά της κυριαρχίας, της εδαφικής ακεραιότητας ή της πολιτικής ανεξαρτησίας του παράκτιου Κράτους ή κατά οποιοδήποτε άλλο τρόπο κατά παραβίαση των αρχών του διεθνούς δικαίου που περιέχονται στον Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών.*[52]

---

[51] σημ. 19, παράγρ. 18.6(e), και 18.6(a).

[52] Εδώ αναφέρεται ο βασικός κανόνας του διεθνούς δικαίου που είναι ενσωματωμένος στο άρθρο 2(4) του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών. Ο κανόνας αυτός είναι δεσμευτικός για τα Κράτη ασχέτως αν συμπεριλαμβάνεται στη Σύμβαση για το Δίκαιο της Θάλασσας, 1982. (βλ σημ. 19, παρ. 19.10(c)).

(β) Σε κάθε άσκηση ή γυμνάσια με όπλα οποιουδήποτε είδους.
(γ) Σε κάθε πράξη που αποσκοπεί στη συλλογή πληροφοριών προς βλάβη της άμυνας ή της ασφάλειας του παράκτιου Κράτους.
(δ) Σε οποιαδήποτε προπαγανδιστική ενέργεια που αποσκοπεί στην προσβολή της άμυνας και της ασφάλειας του παράκτιου Κράτους.
(ε) Στην απονήωση, προσνήωση ή φόρτωση σε πλοίο αεροσκαφών.
(στ) Στην εκτόξευση, εκφόρτωση ή φόρτωση οποιασδήποτε πολεμικής συσκευής.
(ζ) στη φόρτωση ή εκφόρτωση οποιουδήποτε εμπορεύματος, χρημάτων ή προσώπων κατά παράβαση των τελωνειακών, δημοσιονομικών, μεταναστευτικών ή υγειονομικών νόμων και κανονισμών του παράκτιου Κράτους.
(η) Σε οποιαδήποτε εκ προθέσεως σοβαρή ρύπανση κατά παράβαση της παρούσας Σύμβασης.
(θ) Σε οποιεσδήποτε αλιευτικές δραστηριότητες.
(ι) Σε διεξαγωγή έρευνας ή υδρογραφικών εργασιών.
(κ) Σε κάθε πράξη που αποσκοπεί στην παρεμβολή σε οποιοδήποτε σύστημα επικοινωνίας ή οποιεσδήποτε διευκολύνσεις ή εγκαταστάσεις του παράκτιου Κράτους.
(λ) Σε οποιαδήποτε άλλη ενέργεια που δεν έχει άμεση σχέση με τη διέλευση.»

Ερμηνεία του άρθρου 19 υπήρχε σε μια συμφωνία μεταξύ των ΗΠΑ και της τότε Σοβιετικής Ένωσης, που αφορούσε "μία Ενιαία Ερμηνεία των Κανόνων του Διεθνούς Δικαίου που Διέπουν την Αβλαβή Διέλευση".[53] Οι δύο Κυβερνήσεις είχαν συμφωνήσει τα εξής:

« 3. Το άρθρο 19 στην παράγραφο 2 παραθέτει έναν εξαντλητικό κατάλογο δραστηριοτήτων που θα καθιστούσαν τη διάβαση αβλαβή. Πλοίο το οποίο περνά μέσω της αιγιαλίτιδας ζώνης και δεν εμπλέκεται σε καμία από εκείνες τις δραστηριότητες διενεργεί αβλαβή διέλευση.
Παράκτιο Κράτος το οποίο εκφράζει αμφιβολία κατά πόσο η συγκεκριμένη διάβαση πλοίου μέσω της αιγιαλίτιδας ζώνης είναι αβλαβής θα πληροφορεί το εν λόγω πλοίο για τον λόγο που αυτό εκφράζει την αμφιβολία για αβλαβή διέλευση, και θα δώσει την ευκαιρία στο πλοίο να αποσαφηνίσει τις προθέσεις του ή να επανορθώσει τη συμπεριφορά του σε ευλόγως μικρό χρονικό διάστημα».

[53] Uniform Interpretation of Rules of International Law Governing Innocent Passage. βλ σημ. 19, παράγρ. 19.11.

6.4 Νόμοι και κανονισμοί του παράκτιου Κράτους που αναφέρονται στην αβλαβή διέλευση

Το άρθρο 21 της Σύμβασης συμπληρώνει το άρθρο 19. Απαριθμεί τους λόγους για τους οποίους το παράκτιο Κράτος δικαιούται να θεσπίζει νόμους και κανονισμούς σχετικά με την αβλαβή διέλευση στην αιγιαλίτιδα ζώνη.

Η παράγραφος 1(α) απεικονίζει μια βασική έννοια της Σύμβασης – την πρωτεύουσα θέση που κατέχει η ναυσιπλοΐα. Τούτο (το δικαίωμα της ναυσιπλοΐας) αντισταθμίζεται από το δικαίωμα του παράκτιου Κράτους να ρυθμίζει την αβλαβή διέλευση στην αιγιαλίτιδα ζώνη.[54]

Η παράγραφος 1(β) σχετίζεται με την ασφάλεια που παρέχει το παράκτιο Κράτος στη διεθνή ναυσιπλοΐα θεσπίζοντας νόμους και κανονισμούς σχετικά με την προστασία των ναυτιλιακών βοηθημάτων ναυσιπλοΐας.

Η παράγραφος 1(γ) επιτρέπει στο παράκτιο Κράτος να υιοθετήσει νόμους και κανονισμούς για τη προστασία υποβρυχίων καλωδίων και αγωγών που βρίσκονται στην αιγιαλίτιδα ζώνη του. Εδώ ο σκοπός αυτής της διάταξης είναι αφενός η προστασία αυτών των συστημάτων ώστε να αποφευχθούν διακοπές στις επικοινωνίες και να προστατευθεί το περιβάλλον και αφετέρου να προστατευθούν καλώδια και αγωγοί, στην αιγιαλίτιδα ζώνη, που χρησιμοποιούνται στη ναυσιπλοΐα.

Οι παράγραφοι 1(δ) και (ε) αναφέρονται στη δυνατότητα του παράκτιου Κράτους να υιοθετεί νόμους και κανονισμούς που σχετίζονται με τη διατήρηση των βιολογικών πόρων της θάλασσας και τη πρόληψη παραβιάσεων των νόμων και κανονισμών περί αλιείας.[55]

---

[54] σημ. 19, παράγρ. 21.11(a)

[55] σημ. 19, παράγρ. 21.11(c).

Οι παράγραφοι 1(δ) και (ε) αποτελούν την αφετηρία ενός ευρύτερου νομοθετικού πλαισίου του παράκτιου Κράτους, σχετικά με τους βιολογικούς πόρους που βρίσκονται στη δικαιοδοσία του. Το πλαίσιο αυτό περιλαμβάνει:

– Το άρθρο 25 που σχετίζεται με την αιγιαλίτιδα ζώνη (περιλαμβανομένων, δια του άρθρου 49, των αρχιπελαγικών υδάτων).

– Το άρθρο 73 σχετικά με την εφαρμογή των νόμων και κανονισμών του παράκτιου Κράτους, σχετικά με τους βιολογικούς πόρους στην αποκλειστική οικονομική ζώνη.

– Το άρθρο 111 που αναφέρεται στο δικαίωμα της συνεχούς καταδίωξης για παραβιάσεις των νόμων και κανονισμών του παρακτίου Κράτους στα εσωτερικά ύδατα, την αιγιαλίτιδα ζώνη, τη συνορεύουσα ζώνη, τα αρχιπελαγικά ύδατα, την αποκλειστική οικονομική ζώνη και την υφαλοκρηπίδα.

– Το άρθρο 220 σχετικά με την θέσπιση των νόμων και κανονισμών από το παράκτιο Κράτος για την προστασία και διαφύλαξη του θαλάσσιου περιβάλλοντος και την πρόληψη, μείωση και έλεγχο της ρύπανσης (με επιφύλαξη των περί εγγυήσεων (safeguards) άρθρων 223 έως 233), και

Οι παράγραφοι 1(στ) και (ζ) σχετίζονται με την προστασία του περιβάλλοντος του παράκτιου Κράτους και την θαλάσσια επιστημονική έρευνα και χαρτογραφήσεις.[56]

Η παράγραφος 1(η) αναφέρεται στη δικαιοδοσία του παράκτιου Κράτους σε θέματα τελωνειακά, δημοσιονομικά, μεταναστευτικά και υγειονομικά.[57]

Η παράγραφος 2 περιέχει κανόνα μεγάλης σπουδαιότητας, ο οποίος σχετίζεται όχι μόνο σε σχέση με την αβλαβή διέλευση των πλοίων στην αιγιαλίτιδα ζώνη αλλά και με τα ίδια τα πλοία. Συγκεκριμένα αναφέρει ότι, οι νόμοι και οι κανονισμοί του παράκτιου Κράτους σχετικά με την αβλαβή διέλευση δεν θα εφαρμόζονται «στην σχεδίαση, την κατασκευή, την επάνδρωση ή τον εξοπλισμό των ξένων πλοίων εκτός αν αυτοί εφαρμόζονται βάσει των γενικώς αποδεκτών διεθνών κανόνων ή προτύπων».[58]

Η παράγραφος 4 απαιτεί από τα ξένα πλοία που ασκούν το δικαίωμα της αβλαβούς διέλευσης να συμμορφώνονται με όλους τους παραπάνω νόμους

– Το άρθρο 253, σχετικά με την θαλάσσια επιστημονική έρευνα στην ΑΟΖ ή την υφαλοκρηπίδα του παράκτιου Κράτους.

Το νομοθετικό πλαίσιο του παράκτιου Κράτους ποικίλλει ανάλογα με την φύση των δικαιωμάτων που έχει το Κράτος στις διάφορες θαλάσσιες περιοχές: πλήρη κυριαρχία στα εσωτερικά ύδατα, κυριαρχία (εξαιρουμένου του ισχύοντος δικαιώματος της διέλευσης) στην αιγιαλίτιδα ζώνη και τα αρχιπελαγικά ύδατα, και κυριαρχικά δικαιώματα ή δικαιοδοσία στους πόρους της ΑΟΖ και της υφαλοκρηπίδας.

[56] σημ. 19, παράγρ. 21.11(d)

– Οι παράγραφοι 1(στ) και (ζ) σχετίζονται με το Μέρος XII (προστασία και διαχείριση του θαλάσσιου περιβάλλοντος) και το Μέρος XIII (θαλάσια επιστημονική έρευνα) αντιστοίχως). Η παράγραφος 1(στ) συνδέεται με το άρθρο 192 το οποίο αναφέρεται στην γενική υποχρέωση του Κράτους να προστατεύει και διαφυλάσσει το θαλάσσιο περιβάλλον, και στο άρθρο 194, το οποίο αναφέρεται στην υποχρέωση των Κρατών να προλαμβάνουν, μειώνουν και ελέγχουν τη ρύπανση του θαλάσσιου περιβάλλοντος από «δραστηριότητες που είναι υπό τη δικαιοδοσία τους» και σε «περιοχές στις οποίες ασκούν κυριαρχικά δικαιώματα».

Η παράγραφος 1(ζ) συνδέεται με το άρθρο 245, το οποίο παρέχει στο παράκτιο Κράτος το αποκλειστικό δικαίωμα να «ρυθμίζει, επιτρέπει και διεξάγει» θαλάσσια επιστημονική έρευνα στην αιγιαλίτιδα ζώνη.

[57] σημ. 19, παράγρ. 21.11(e).

– Η παράγραφος 1(η) σχετίζεται με το άρθρο 33 (συνορεύουσα ζώνη) και με το άρθρο 42 παράγραφος 1(δ) (πλους διέλευσης μέσω στενών).

– Το άρθρο 60(2) δίδει ομοίως δικαιοδοσία στο παράκτιο Κράτος σε θέματα «τελωνειακά, δημοσιονομικά, υγειονομικά και μεταναστευτικά» σχετικά με τα τεχνητά νησιά, τις εγκαταστάσεις και κατασκευές στην ΑΟΖ.

[58] σημ. 19, παράγρ. 21.11(f). Η σημασία αυτής της διάταξης φαίνεται ιδιαίτερα στο Μέρος XII (περί προστασίας και διαφύλαξης του θαλάσσιου περιβάλλοντος), η οποία δίδει υπεροχή στους διεθνείς κανόνες και πρότυπα.

και κανονισμούς (άρθρο 21(1)) καθώς και με όλους τους γενικά αποδεκτούς διεθνείς κανονισμούς που σχετίζονται με την αποφυγή συγκρούσεων στη θάλασσα.

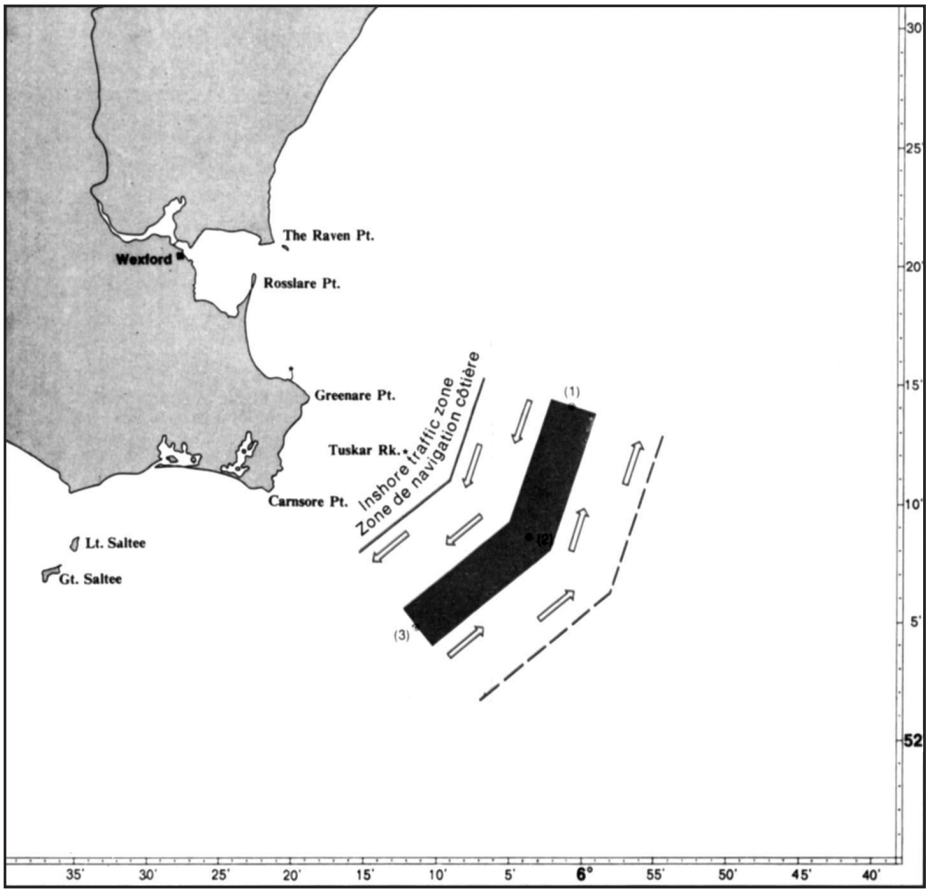
6.5 Θαλάσσιοι διάδρομοι και συστήματα διαχωρισμού θαλάσσιας κυκλοφορίας

Το άρθρο 22 της Σύμβασης δίνει τη δυνατότητα στο παράκτιο Κράτος να καθορίζει θαλάσσιους διαδρόμους κυκλοφορίας για να ρυθμίζει την αβλαβή διέλευση των πλοίων στην αιγιαλίτιδα ζώνη (Σχ.6.1). Τούτο μπορεί να γίνει όπου παρίσταται αναγκαίο για λόγους ασφάλειας της ναυσιπλοΐας, λαμβάνοντας υπόψη συγκεκριμένους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων των συστάσεων του ΙΜΟ. Ο ΙΜΟ αναγνωρίζεται ως ο μόνος διεθνής οργανισμός που είναι υπεύθυνος να καθορίσει και υιοθετήσει μέτρα σε διεθνές επίπεδο όσον αφορά τους θαλάσσιους διαδρόμους. Το παράκτιο Κράτος, για την καθιέρωση των θαλάσσιων διαδρόμων και των συστημάτων διαχωρισμού θαλάσσιας κυκλοφορίας, δεν απαιτείται να υποβάλλει στον ΙΜΟ σχέδια για τέτοια συστήματα διαδρόμησης, αλλά να χρησιμοποιήσει τις τεχνικές διατάξεις των ψηφισμάτων του ΙΜΟ. Μολαταύτα, τέτοια συστήματα διαδρόμησης που εφαρμόζονται σε διεθνή στενά και αρχιπελαγικά ύδατα πρέπει να συμμορφώνονται με τις διατάξεις του ΙΜΟ, όπως αυτές αναφέρονται στα άρθρα 41 και 53,[59] αντιστοίχως.

Το παράκτιο Κράτος μπορεί να απαιτήσει από όλα τα πλοία, να χρησιμοποιούν τέτοιους διαδρόμους και συστήματα διαχωρισμού θαλάσσιας κυκλοφορίας, ιδίως «δεξαμενόπλοια, πυρηνοκίνητα πλοία και πλοία που μεταφέρουν ραδιενεργές ή άλλες εγγενώς επικίνδυνες ή επιβλαβείς ουσίες και υλικά.». Οι θαλάσσιοι διάδρομοι και τα συστήματα διαχωρισμού θαλάσσιας κυκλοφορίας πρέπει να αναγράφονται στους χάρτες και το παράκτιο Κράτος θα πρέπει να τους δίνει την δέουσα δημοσιότητα.

Σύμφωνα με το άρθρο 23 της Σύμβασης «τα ξένα πυρηνοκίνητα πλοία και τα πλοία που μεταφέρουν ραδιενεργές ή άλλες εγγενώς επικίνδυνες ή βλαβερές ουσίες, κατά την άσκηση του δικαιώματος της αβλαβούς διέλευσης στην αιγιαλίτιδα ζώνη, πρέπει να φέρουν έγγραφα και να τηρούν ειδικά προληπτικά μέτρα που έχουν θεσπιστεί για αυτά τα πλοία από διεθνείς συμφωνίες».

[59] σημ. 19, παράγρ. 22.8(d).

Σχ. 6.1 Σύστημα διαχωρισμού θαλάσσιας κυκλοφορίας, Off Tuskar Rock,
Πηγή: British Admiralty Chart, No 1410

6.6 Δικαιώματα προστασίας του παράκτιου Κράτους

Το άρθρο 25 της Σύμβασης αναγνωρίζει το δικαίωμα στο παράκτιο Κράτος να λαμβάνει μέτρα τα οποία είναι αναγκαία να εμποδίζει την διέλευση στην αιγιαλίτιδα ζώνη του:

(1) η οποία δεν είναι αβλαβής.

(2) για να εμποδίζει κάθε παραβίαση των όρων που έχουν τεθεί από το παράκτιο Κράτος για πλοία τα οποία εισέρχονται στα εσωτερικά ύδατα ή προσεγγίζουν σε λιμενική εγκατάσταση που κείται έξω από τα εσωτερικά ύδατα. Η διάταξη αυτή αναφέρεται ιδιαίτερα στο άρθρο 211(3) το οποίο έχει να κάνει με τις απαιτήσεις που καθορίζονται από ένα Κράτος σχετικά

με την πρόληψη της ρύπανσης της θάλασσας σαν προϋπόθεση για την είσοδο των πλοίων στα λιμάνια τους ή τις υπεράκτιες τερματικές εγκαταστάσεις.[60] Οι απαιτήσεις αυτές δεν θα πρέπει να επηρεάζουν την αβλαβή διέλευση των πλοίων και γενικά την ελεύθερη ναυσιπλοΐα.

(3) για την προστασία της ασφάλειάς του συμπεριλαμβανομένων των ασκήσεων όπλων. Στην περίπτωση αυτή, το παράκτιο Κράτος μπορεί να αναστέλλει προσωρινά την αβλαβή διέλευση ξένων πλοίων σε καθορισμένες περιοχές της αιγιαλίτιδας ζώνης αν τούτο είναι «απαραίτητο για την προστασία της ασφάλειάς του». Η αναστολή αυτή θα γίνεται χωρίς διάκριση μεταξύ των ξένων πλοίων.

6.7 Τέλη κατά τη διέλευση στην αιγιαλίτιδα ζώνη

Σύμφωνα με το άρθρο 26 κανένα τέλος δεν μπορεί να επιβληθεί σε ξένα πλοία, από το παράκτιο Κράτος, όταν αυτά διέρχονται από την αιγιαλίτιδα ζώνη του. Τέτοια τέλη θεωρούνται αυτά που αφορούν προσφορά γενικών υπηρεσιών στη ναυσιπλοΐα, όπως, μεταξύ άλλων, φαρικά τέλη ή τέλη συντήρησης σημαντήρων. Μπορούν όμως να επιβληθούν μόνο σαν πληρωμή για ειδικές υπηρεσίες παρασχεθείσες στο πλοίο, όπως πλοήγηση ή ρυμούλκηση.[61] Θα πρέπει όμως να ληφθεί υπόψη ότι κανένα τέλος δεν μπορεί να επιβληθεί σαν συγκάλυψη διοδίων σε ξένο πλοίο που διέρχεται από την αιγιαλίτιδα ζώνη[62]

6.8 Δικαίωμα ρυμούλκησης από πλοία παράκτιου Κράτους

Η ελληνική νομοθεσία παρέχει στα υπό ελληνική σημαία πλοία, το αποκλειστικό δικαίωμα να διενεργούν όλα τα είδη ρυμούλκησης εντός ή μεταξύ των ελληνικών αιγιαλιτιδών ζωνών και να προσφέρουν όλες τις υπηρεσίες που αναφέρονται άμεσα στις παροχές αυτές. Η ρυμούλκηση από ξένα ρυμουλκά επιτρέπεται μόνο εφόσον το σημείο αναχώρησης ή προορισμού της ρυμούλκησης βρίσκεται σε αλλοδαπό Κράτος, όταν το ρυμουλκό διαπλέει την ελληνική αιγιαλίτιδα ζώνη, καθώς και σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης ή ανωτέρας βίας.[63]

6.9 Δικαιοδοσία επί των ξένων πλοίων

6.9.1 Ποινική δικαιοδοσία

Το άρθρο 27 στην παράγραφο 1 αναφέρεται στην άσκηση ποινικής δικαιοδοσίας του παράκτιου Κράτους σε σχέση με εγκλήματα που διεπράχθησαν

---

[60] σημ. 19, παράγρ. 25.8(b).

[61] σημ. 19, παράγρ. 26.1.

[62] σημ. 19, παράγρ. 26.4(c).

[63] *Shipping (International Monthly Review),* July 2003, σελ. 56.

επί ξένου πλοίου κατά την διέλευσή του από την αιγιαλίτιδα ζώνη του. Αναφέρει ότι το παράκτιο Κράτος δεν θα ασκήσει την ποινική του δικαιοδοσία για πράξεις που διαπράττονται επί του πλοίου κατά την αβλαβή διέλευση στην αιγιαλίτιδα ζώνη του εκτός αν (α) οι συνέπειες του εγκλήματος επεκτείνονται στο παράκτιο Κράτος, (β) το έγκλημα διαταράσσει την ειρήνη της χώρας ή την τάξη στην αιγιαλίτιδα ζώνη, (γ) έχει ζητηθεί η συνδρομή των τοπικών αρχών από τον πλοίαρχο ή τις διπλωματικές ή προξενικές αρχές του Κράτους της σημαίας, ή (δ) τέτοια μέτρα είναι αναγκαία για την καταστολή της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών. Τα μέτρα τα οποία μπορεί να ληφθούν, είναι η σύλληψη προσώπου ή η διενέργεια ανάκρισης επί ξένου πλοίου σχετικά με έγκλημα που διαπράχθηκε επί του πλοίου κατά τη διέλευσή του.[64]

Η παράγραφος 2 αναφέρει ότι οι περιορισμοί της παραγράφου1 δεν θίγουν το δικαίωμα του παράκτιου Κράτους να λαμβάνει μέτρα προβλεπόμενα από τη νομοθεσία του προκειμένου να προβεί σε συλλήψεις ή ανακριτικές πράξεις επί ξένου πλοίου το οποίο έχει αφήσει τα εσωτερικά ύδατα του Κράτους και διέρχεται δια μέσου της αιγιαλίτιδας ζώνης. Η παράγραφος 2 θεωρεί ότι ένα παράκτιο Κράτος έχει ευρύτερη ποινική δικαιοδοσία επί ξένου πλοίου το οποίο προηγουμένως ήταν στα εσωτερικά του ύδατα παρά στην περίπτωση ξένου πλοίου που απλώς και μόνο «διέρχεται δια μέσου» της αιγιαλίτιδας ζώνης.[65]

Στην παράγραφο 3 η λέξη 'πλοίαρχος' αναφέρεται στον αξιωματικό που έχει τη διακυβέρνηση του πλοίου. Πλοίο στην προκειμένη περίπτωση είναι κάθε εμπορικό πλοίο ή κρατικό το οποίο χρησιμοποιείται σε εμπορικούς σκοπούς.

Η παράγραφος 4 αναφέρει ότι, το Κράτος κατά την άσκηση της ποινικής του δικαιοδοσίας θα πρέπει να «λαμβάνει δεόντως υπόψη τα συμφέροντα της ναυσιπλοΐας» διασφαλίζοντας την ασφάλεια και την ελευθερία της ναυσιπλοΐας.

Η παράγραφος 5 αναφέρει ότι η ποινική δικαιοδοσία του παράκτιου Κράτους δεν μπορεί να ασκηθεί επί ξένου πλοίου κατά την αβλαβή διέλευση για έγκλημα που διαπράχθηκε πριν το πλοίο εισέλθει στην αιγιαλίτιδα ζώνη, εκτός για θέματα προστασίας του θαλάσσιου περιβάλλοντος (αρθ.218 και 220) και αλιείας (αρθ.73).

6.9.2 Αστική δικαιοδοσία

Το άρθρο 28 της Σύμβασης δηλώνει τον γενικώς αποδεκτό κανόνα ότι «το παράκτιο Κράτος δεν θα πρέπει να ανακόψει ή εκτρέψει τον πλου ξέ-

---

[64] σημ. 19, παράγρ. 27.8(a).

[65] σημ. 19, παράγρ. 27.8(b).

νου πλοίου στην αιγιαλίτιδα ζώνη για να ασκήσει αστική δικαιοδοσία επί προσώπων που βρίσκονται στο πλοίο».

Επίσης το παράκτιο Κράτος δεν μπορεί να λάβει εκτελεστικά μέτρα ή να συλλάβει το πλοίο για τους σκοπούς οποιασδήποτε αστικής δικαιοδοσίας, εκτός αν πρόκειται για υποχρεώσεις που αναλήφθηκαν ή ευθύνες που δημιουργήθηκαν από το πλοίο κατά τη διάρκεια της διέλευσής του από τα ύδατα του παράκτιου Κράτους. Μπορεί όμως το παράκτιο Κράτος, ασκώντας την αστική του δικαιοδοσία, να λάβει εκτελεστικά μέτρα ή να συλλάβει ξένο πλοίο το οποίο σταθμεύει στην αιγιαλίτιδα ζώνη ή διέρχεται από αυτήν, προερχόμενο από τα εσωτερικά του ύδατα.

Σύμφωνα με το άρθρο 229 «καμία διάταξη δεν θίγει το δικαίωμα για αγωγή αστικής ευθύνης σε περίπτωση απωλειών ή ζημιών που προκλήθηκαν εξαιτίας της ρύπανσης του θαλάσσιου περιβάλλοντος». Αλλά το δικαίωμα αγωγής για αστική ευθύνη θα πρέπει να ασκηθεί κατά τέτοιο τρόπο ώστε να μη παραβιάζεται το άρθρο 28.[66]

6.10 Συνορεύουσα ζώνη

Η συνορεύουσα ζώνη συνορεύει με την αιγιαλίτιδα ζώνη και εκτείνεται μέχρι 24 ναυτικά μίλια από τις γραμμές βάσεως από τις οποίες μετράται το εύρος της αιγιαλίτιδας ζώνης (Σχ.4.1).[67]

Η συνορεύουσα ζώνη δεν είναι μέρος της αιγιαλίτιδας ζώνης, και τα ξένα πλοία στην ζώνη αυτή απολαμβάνουν την ελευθερία της ναυσιπλοΐας όπως αυτή εφαρμόζεται στην ανοικτή θάλασσα.[68] Το παράκτιο Κράτος, στη συνορεύουσα ζώνη, «ασκεί τον έλεγχο που είναι απαραίτητος για: α) την πρόληψη παραβιάσεων των τελωνειακών, δημοσιονομικών, μεταναστευτικών ή υγειονομικών του νόμων και κανονισμών επί του εδάφους του ή της αιγιαλίτιδας ζώνης, και β) την καταστολή παραβιάσεων των παραπάνω νόμων και κανονισμών, που διαπράχθηκαν επί του εδάφους του ή στην αιγιαλίτιδα ζώνη του».

Σύμφωνα με το άρθρο 303(2) η ανέλκυση αρχαιολογικών και ιστορικών αντικειμένων από τον βυθό της θάλασσας στην συνορεύουσα ζώνη, χωρίς την έγκριση του παράκτιου Κράτους, αποτελεί παραβίαση μέσα στο έδαφός του ή την αιγιαλίτιδα ζώνη, των νόμων και κανονισμών του που αναφέρονται στο άρθρο αυτό.

---

[66] σημ. 19, παράγρ. 28.4(e)

[67] ΔΣΔΘ άρθρο 33.

[68] σημ. 19, παράγρ. 33.1.

Όσον αφορά τη συνεχή καταδίωξη, αυτή μπορεί να αρχίσει όταν το πλοίο βρίσκεται στη συνορεύουσα ζώνη και μόνο για παραβιάσεις των δικαιωμάτων που απορρέουν από τον θεσμό της συνορεύουσας ζώνης.[69] Στη Σύμβαση δεν αναφέρεται η οριοθέτηση των συνορευουσών ζωνών μεταξύ Κρατών με απέναντι ή παρακείμενες ακτές, ενώ αναφερόταν στην Σύμβαση του 1958. Για την παράληψη αυτή εδόθη η εξής εξήγηση:[70]

> *Δεν υπάρχει διάταξη στην Σύμβαση για την οριοθέτηση των συνορευουσών ζωνών [μεταξύ Κρατών]. Τέτοια ζώνη δεν μπορεί, εξ ορισμού, να επεκταθεί μέσα στην αιγιαλίτιδα ζώνη άλλου Κράτους. Εφόσον ή φύση του ελέγχου που θα ασκηθεί στη συνορεύουσα ζώνη δεν δημιουργεί καμία κυριαρχία επί της ζώνης ή του πλούτου της, είναι δυνατόν για δύο Κράτη να ασκούν έλεγχο επί της ίδιας περιοχής εάν οι ζώνες τους θα επικαλύπτονταν, για λόγους πρόληψης ή καταστολής των αντίστοιχών τους τελωνειακών, δημοσιονομικών, μεταναστευτικών ή υγειονομικών νόμων και κανονισμών εντός των αντίστοιχων εδαφών (territories) ή αιγιαλιτιδών ζωνών.*

[69] ΔΣΔΘ άρθρο 111.1

[70] α) Το άρθρο 24(3) της Σύμβασης της Γενεύης του 1958 για την αιγιαλίτιδα ζώνη και τη συνορεύουσα ζώνη, αναφέρει ότι, όπου οι ακτές δύο Κρατών είναι απέναντι ή παρακείμενες, κανένα από τα δύο Κράτη δεν δικαιούται να εκτείνει τη συνορεύουσα ζώνη πέραν της μέσης γραμμής η οποία απέχει ίσην απόσταση από τις γραμμές βάσεως από τις οποίες μετράται η αιγιαλίτιδα ζώνη.

β) σημ. 19, παράγρ. 33.8 (b).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΔΙΕΘΝΗ ΣΤΕΝΑ

7.1 Νομικό καθεστώς των υδάτων σε στενά διεθνούς ναυσιπλοΐας

Το άρθρο 34 επιβεβαιώνει ότι το καθεστώς της διέλευσης δια μέσου των στενών που χρησιμοποιούνται για τη διεθνή ναυσιπλοΐα δεν επηρεάζει το νομικό καθεστώς των υδάτων που αποτελούν το στενό. Στην παράγραφο 2 του άρθρου αυτού, αναφέρεται ότι τα παράκτια στα στενά Κράτη ασκούν την κυριαρχία ή την δικαιοδοσία τους σύμφωνα με το Μέρος ΙΙΙ της Σύμβασης. Τούτο δείχνει ότι το καθεστώς της ναυσιπλοΐας μέσω της αιγιαλίτιδας ζώνης (Μέρος ΙΙ) και των αρχιπελαγικών υδάτων (Μέρος ΙΙΙ) είναι διαφορετικό από αυτό των στενών διεθνούς ναυσιπλοΐας. Και η διέλευση των ξένων πλοίων, καθώς και η πτήση των ξένων αεροσκαφών είναι ελεύθερη. Σχετικά με το καθεστώς των στενών, η Γραμματεία του ICAO[71] προέβη στην ακόλουθη ερμηνεία:

> *«Τα κυριαρχικά δικαιώματα των Κρατών που συνορεύουν με στενά διεθνούς ναυσιπλοΐας μπορούν να ασκούνται μόνο σύμφωνα με τη Σύμβαση. Και σε καμία περίπτωση δεν μπορούν τα παράκτια των στενών Κράτη να αναστέλλουν ή να περιορίζουν το δικαίωμα του πλου διέλευσης (transit passage), ούτε να εφαρμόζουν τους δικούς τους κανόνες αεροπλοΐας».*

Η παράγραφος 1 και 2 του άρθρου 34 αναφέρεται στην κυριαρχία και δικαιοδοσία των παράκτιων Κρατών. Αυτό καλύπτει την περίπτωση που το άθροισμα των ευρών των αιγιαλιειδών ζωνών των απέναντι κρατών που συνορεύουν με τα στενά, είναι μικρότερο από όλο το εύρος του στενού. Τούτο θα συμβαίνει σε στενά με εύρος μεγαλύτερο από 24 ν.μ. αλλά και σε στενά με μικρότερο από 24 ν.μ., όταν ένα τουλάχιστον από τα συνορεύοντα με το στενό Κράτη έχει αιγιαλίτιδα ζώνη μικρότερη από 12 ν.μ. Σ' αυτή την περίπτωση, θα υπάρξει ένας διάδρομος δια μέσου του στενού, ανοικτής θάλασσας ή αποκλειστικής οικονομικής ζώνης στον οποίο θα εφαρμόζεται η ελευθερία στην ναυσιπλοΐα[72] και την υπέρπτηση σύμφωνα με τα άρθρα 58 και 87.

---

[71] σημ. 19, παράγρ. 34.8(f).

[72] σημ. 19, παράγρ. 35.7(b).

Η έκταση δε στην οποία εφαρμόζεται το καθεστώς πλου διέλευσης, στις αιγιαλίτιδες ζώνες αυτών των στενών, αναφέρεται στο άρθρο 36.»

Το καθεστώς διέλευσης μέσω ενός στενού που χρησιμοποιείται για τη διεθνή ναυσιπλοΐα, το οποίο είναι καθ' ολοκληρίαν εντός της αιγιαλίτιδας ζώνης παράκτιου Κράτους ή Κρατών, είναι είτε πλους διέλευσης (αρθ.37-44) ή μη αναστελλόμενη αβλαβής διέλευση (αρθ.45), εκτός αν η ναυσιπλοΐα ρυθμίζεται εν όλω ή εν μέρει με από μακρού ισχύουσες διεθνείς συμβάσεις (αρθ.35(γ)).

7.2 Πλους διέλευσης – πεδίο εφαρμογής

Το άρθρο 37 αναφέρεται στο καθεστώς πλου διέλευσης σε στενά διεθνούς ναυσιπλοΐας. Για να θεωρείται ένα στενό διεθνούς ναυσιπλοΐας, θα πρέπει να πληρούνται δύο όροι: ένας γεωγραφικός και ένας λειτουργικός. Ο γεωγραφικός όρος είναι ότι το στενό συνδέει ένα μέρος της ανοικτής θάλασσας ή της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης με ένα άλλο μέρος της ανοικτής θάλασσας ή της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης. Ο λειτουργικός όρος είναι ότι το στενό «χρησιμοποιείται στην διεθνή ναυσιπλοΐα». Αυτά τα δύο κριτήρια ελήφθησαν από την απόφαση του Διεθνούς Δικαστηρίου στην υπόθεση *Corfu Channel.*[73]

> *Στις 15 Μαΐου 1946 τα βρετανικά καταδρομικά πλοία Orion και Superb, ενώ διέπλεαν το Βόρειο Στενό της Κερκύρας με πορεία προς Νότο, δέχθηκαν πυρά από αλβανικά πυροβολεία της περιοχής των Αγίων Σαράντα. Η κυβέρνηση της Βρετανίας αμέσως διαμαρτυρήθηκε στην Αλβανική κυβέρνηση, δηλώνοντας ότι η αβλαβής διέλευση μέσω των στενών είναι ένα δικαίωμα αναγνωρισμένο από το διεθνές δίκαιο. Η Αλβανική κυβέρνηση από την πλευρά της ισχυρίστηκε ότι τα ξένα πολεμικά και εμπορικά πλοία δεν είχαν το δικαίωμα να διέλθουν μέσα από τα αλβανικά χωρικά ύδατα χωρίς την προηγούμενη προειδοποίηση και άδεια των αλβανικών αρχών.*
>
> *Το Διεθνές Δικαστήριο απεφάνθη ότι, σύμφωνα με το διεθνές εθιμικό δίκαιο τα Κράτη εν καιρώ ειρήνης έχουν δικαίωμα να στέλνουν τα πολεμικά πλοία τους μέσω των στενών που «χρησιμοποιούνται στην διεθνή ναυσιπλοΐα, μεταξύ δύο μερών της ανοικτής θάλασσας» χωρίς την προηγούμενη έγκριση ενός παράκτιου Κράτους, με την προϋπόθεση ότι η διέλευση είναι αβλαβής.*

---

[73] σημ. 19, παράγρ. 37.1, και σημ. 41, σελ. 302.

Στον ελληνικό θαλάσσιο χώρο, παρότι βρίσκεται μεγάλος αριθμός νήσων και στενών, μόνο λίγα στενά εξυπηρετούν τη διεθνή ναυσιπλοΐα. Για το λόγο αυτό η Ελλάδα κατέθεσε τόσο κατά την υιοθέτηση όσο και κατά την υπογραφή της Σύμβασης ερμηνευτική δήλωση με σκοπό τον εντοπισμό του πλου διέλευσης μόνο στα στενά που πράγματι εξυπηρετούν τις ανάγκες της διεθνούς ναυσιπλοΐας και αεροπλοΐας και όχι αδιακρίτως όλων των στενών.[74]

7.3 Δικαίωμα πλου διέλευσης

Το άρθρο 38 αναφέρει ότι όλα τα πλοία και τα αεροσκάφη απολαύουν του δικαιώματος πλου διέλευσης σε στενά που χρησιμοποιούνται για διεθνή ναυσιπλοΐα, και ότι αυτή η διέλευση δεν θα παρεμποδίζεται. Έτσι, στην αιγιαλίτιδα ζώνη ενός διεθνούς στενού δίνεται το δικαίωμα στα ξένα εμπορικά και πολεμικά πλοία να περνούν ελεύθερα, στα υποβρύχια να περνούν *εν καταδύσει* και στα ξένα αεροσκάφη να υπερίπτανται του εναέριου χώρου χωρίς άδεια. Εξαίρεση στο δικαίωμα πλου διέλευσης γίνεται εκεί όπου το στενό «σχηματίζεται από ένα νησί Κράτους που συνορεύει με το στενό και το ηπειρωτικό έδαφος». Αυτή η εξαίρεση εφαρμόζεται μόνο εάν μία οδός «ίδιας καταλληλότητας από πλευράς ναυσιπλοΐας και υδρογραφικών συνθηκών» υπάρχει ανοικτά του νησιού μέσω της ανοικτής θάλασσας ή αποκλειστικής οικονομικής ζώνης.

Τούτο σημαίνει ότι ένα πλοίο είτε πλεύσει μέσω του στενού είτε έξω από αυτό (στην ανοικτή θάλασσα ή την αποκλειστική οικονομική ζώνη), θα συναντήσει την ίδια κατάσταση από πλευράς ναυσιπλοΐας και υδρογραφικών συνθηκών. Παράγοντες που θα ληφθούν υπόψη είναι ο χρόνος διέλευσης, η απόσταση, η ασφάλεια ναυσιπλοΐας, η προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος, η κατάσταση της θάλασσας, η ορατότητα, το βάθος της θάλασσας, τα χερσαία ναυτιλιακά βοηθήματα, και γενικά η ευκολία της ναυσιπλοΐας[75]. Έτσι υπάρχουν πλοία που αντιμετωπίζουν την ίδια κατάσταση για οποιαδήποτε οδό και αν ακολουθήσουν ενώ υπάρχουν πλοία, όπως επί παραδείγματι μικρά πλοία, που η διέλευσή τους ανοικτά της νήσου (στην ανοικτή θάλασσα ή την αποκλειστική οικονομική ζώνη) είναι δυσμενέστερη ή και επικίνδυνη. Από το παράδειγμα αυτό συμπεραίνεται ότι πλοία κάποιας κατηγορίας διερχόμενα μέσω του στενού θα κάνουν αβλαβή διέλευση ενώ πλοία άλλης κατηγορίας – για παράδειγμα μικρά πλοία – πλου διέλευσης. Σ' αυτού του είδους τα στενά, σύμφωνα με το άρθρο 45, υπάρχει το δικαίωμα της μη αναστελλόμενης αβλαβούς διέλευσης.

---

[74] σημ. 5, επίσης ΔΣΔΘ άρθ. 309 και 310.

[75] σημ. 19, παράγρ. 36.7(a), 36.7(b), 38.8(a).

Η παράγραφος 2 του άρθρου 38 δίδει την έννοια του όρου «πλου διέλευσης» απαιτώντας η διάβαση να είναι «συνεχής και ταχεία.» Η παράγραφος 3 δηλώνει ότι δραστηριότητες οι οποίες δεν αποτελούν άσκηση του δικαιώματος του πλου διέλευσης υπόκεινται στις «λοιπές εφαρμοστέες διατάξεις της παρούσας Σύμβασης.»

7.4 Υποχρεώσεις πλοίων κατά τον πλου διέλευσης

Το άρθρο 39 ορίζει τις υποχρεώσεις των πλοίων και αεροσκαφών όταν ασκούν το δικαίωμα του πλου διέλευσης δια μέσου των στενών που χρησιμοποιούνται για διεθνή ναυσιπλοΐα.

Η παράγραφος 2(α) απαιτεί τα πλοία να συμμορφώνονται με τους γενικώς αποδεκτούς διεθνείς κανονισμούς, διαδικασίες και πρακτικές για την ασφάλεια στη θάλασσα, συμπεριλαμβανομένου του Διεθνούς Κανονισμού προς Αποφυγή Συγκρούσεων στη Θάλασσα.

Η παράγραφος 2(β) δημιουργεί την ίδια υποχρέωση συμμόρφωσης με τους διεθνείς κανονισμούς, όσον αφορά τον έλεγχο ρύπανσης από πλοία όπως και στην προηγούμενη παράγραφο. Όσον αφορά την ασφάλεια στην θάλασσα και την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος, αρμόδιος διεθνής οργανισμός είναι ο ΙΜΟ.[76]

7.5 Θαλάσσιες οδοί και συστήματα διαχωρισμού θαλάσσιας κυκλοφορίας

Το άρθρο 41 δίνει τη δυνατότητα σε Κράτη που συνορεύουν με στενά να καθορίζουν θαλάσσιες οδούς και να προσδιορίζουν συστήματα διαχωρισμού θαλάσσιας κυκλοφορίας σε στενά που χρησιμοποιούνται για διεθνή ναυσιπλοΐα, όπου τούτο είναι «απαραίτητο για την ασφάλεια των πλοίων που διαπλέουν τα στενά.» Αυτές οι ενέργειες μπορεί να γίνουν από τα Κράτη αφού προηγουμένως οι θαλάσσιες οδοί και τα συστήματα διαχωρισμού θαλάσσιας κυκλοφορίας υιοθετηθούν από τον ΙΜΟ.[77] Ο ΙΜΟ μπορεί να μην τα υιοθετήσει εκτός αν τα συνορεύοντα με το στενό Κράτη συμφωνούν με τούτο. Τα Κράτη τα οποία καθορίζουν θαλάσσιες οδούς και προσδιορίζουν συστήματα διαχωρισμού θαλάσσιας κυκλοφορίας πρέπει να τα αναφέρουν με σαφήνεια σε ναυτικούς χάρτες στους οποίους θα δίδουν την δέουσα δημοσιότητα.[78] Πάντως, υπάρχουν συστήματα διαχωρισμού θαλάσσιας κυκλοφορίας, χαραγμένα σε ναυτικούς χάρτες, τα οποία δεν έχουν υιοθετηθεί από τον ΙΜΟ.

---

[76] σημ. 19, παράγρ. 39.10(j).

[77] ΔΣΔΘ άρθ. 41(4).

[78] ΔΣΔΘ άρθ. 41(6).

Σύμφωνα με το άρθρο 10(α) του Διεθνούς Κανονισμού προς Αποφυγή Συγκρούσεων στη Θάλασσα, τα πλοία δεν υποχρεούνται να τηρούν τα συστήματα αυτά.[79] Το κατωτέρω παράδειγμα, αν και δεν αναφέρεται σε στενά, είναι χαρακτηριστικό (βλ. *American Aquarius v. Atlantic Hope*, LLR 1, 1977)[80] :

Στις 20 Απριλίου 1973, το υπό αμερικανική σημαία πλοίο μεταφοράς εμπορευματοκιβωτίων (containers) American Aquarius ταξίδευε από Κόμπε προς Γιοκοχάμα με πορεία 115⁰, και το υπό σημαία Λιβερίας πλοίο Atlantic Hope από Chiba για Oita της Ιαπωνίας με πορεία 253⁰ (Σχ.7.1). Καθ' ην στιγμή τα δύο πλοία βρισκόντουσαν νοτίως του ακρωτηρίου Shiono Misaki, της νήσου Honsu, και εντός συστήματος διαχωρισμού θαλάσσιας κυκλοφορίας (ΣΔΘΚ), αυτά συγκρούστηκαν. Όταν επήλθε η σύγκρουση το Atlantic Hope έπλεε σύμφωνα με την κατεύθυνση της λωρίδας του ΣΔΘΚ ενώ το American Aquarius έπλεε αντίθετα σ' αυτή. Οι ενέργειες όμως που έγιναν από την πλευρά του Atlantic Hope ήταν ενάντια στους κανόνες του Διεθνούς Κανονισμού προς Αποφυγή Συγκρούσεων. Το εν λόγω ΣΔΘΚ ήταν γνωστό στους πλοιάρχους και των δύο πλοίων αλλά δεν ήταν αναγνωρισμένο από τον IMO.
Η υπόθεση εκδικάστηκε στο Southern District (Πρωτοδικείο) της Νέας Υόρκης, αποδίδοντας ευθύνη 80% στο Atl. Hope και 20% στο Am. Aquarius. Ο δικαστής Brandon κατελόγισε ευθύνη στο Am.Aquarius με το αιτιολογικό ότι «παρότι το ΣΔΘΚ δεν ήταν υποχρεωτικό, η ναυτική τέχνη απαιτούσε από το πλοίο [Am.Aquariuas] να συμμορφωθεί με αυτό». Η υπόθεση παραπέμφθηκε στο Εφετείο (Second Circuit of the U.S. Court of Appeals) το 1980, το οποίο απάλλαξε το Am. Aquarius και απέδωσε ευθύνη 100% στο Atl. Hope, λέγοντας ότι «ενώ μερικοί κανόνες ναυσιπλοΐας (sailing routes) δεν έχουν επίσημο χαρακτήρα, μπορούν να αποκτήσουν ισχύ νόμου, εθιμικά ή λόγω χρήσης ... το ΣΔΘΚ όμως του Shiono Misaki, δεν κατόρθωσε να αποκτήσει το καθεστώς του εθίμου».

7.6 Υποχρεώσεις των παράκτιων Κρατών στα στενά

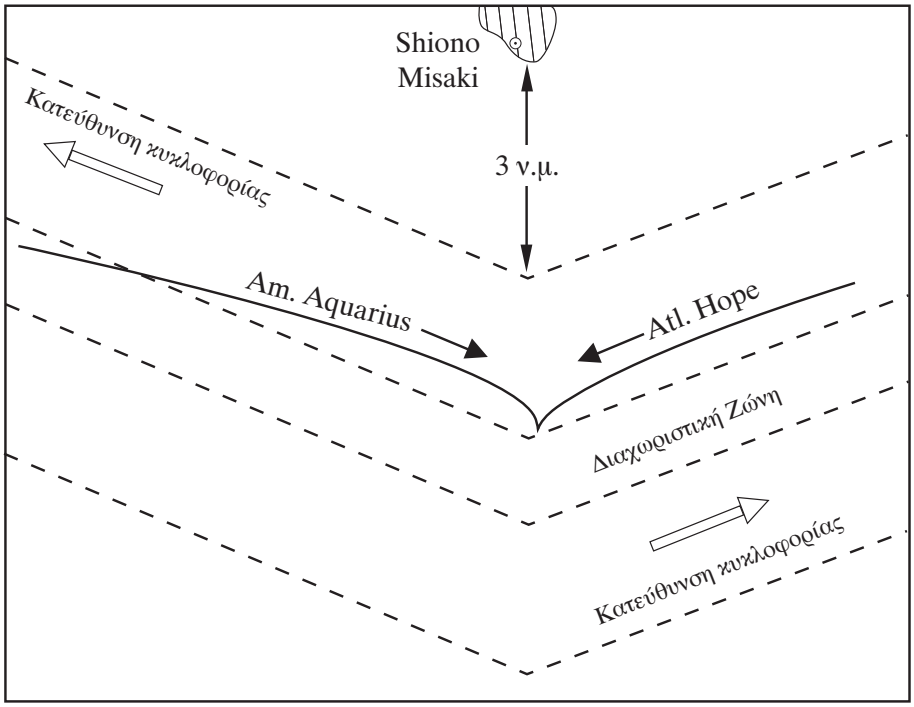
Το άρθρο 44 επιβάλλει τρεις υποχρεώσεις στα Κράτη που συνορεύουν με στενά: (α) δεν πρέπει να παρεμποδίζουν τον πλου διέλευσης, (β) οφείλουν

---

[79] σημ. 19, παράγρ. 41.9(f), και Χ. Ντούνη, *Αποφυγή Συγκρούσεων στη Θάλασσα*, Εκδ. Ίδρυμα Ευγενίδου, Αθήνα 1984, σελ. 25.

[80] R. A. Cahill, *Collisions and Their Causes*, Fairplay Publications, London 1983, σελ. 73-77.

να επισημαίνουν με την δέουσα δημοσιότητα κάθε κίνδυνο ναυσιπλοΐας στο στενό, και (γ) δεν μπορούν να αναστέλλουν τον πλου διέλευσης.[81]

Σχ. 7.1 Σύγκρουση των πλοίων American Aquarius και Atlantic Hope σε σύστημα διαχωρισμού θαλάσσιας κυκλοφορίας μη υιοθετημένο από τον IMO.
Πηγή: R.A Cahill, Collisions and Their Causes, Fairplay, London 1983.

7.7 Αβλαβής διέλευση σε στενά διεθνούς ναυσιπλοΐας

Το τμήμα 3 του Μέρους ΙΙΙ περιέχει ένα μοναδικό άρθρο το οποίο αναφέρεται στα στενά που χρησιμοποιούνται στην διεθνή ναυσιπλοΐα στα οποία εφαρμόζεται το καθεστώς της αβλαβούς διέλευσης αντί του πλου διέλευσης. Το άρθρο 45 αναφέρει ότι η άσκηση του δικαιώματος της αβλαβούς διέλευσης στα στενά δεν θα αναστέλλεται σε δύο περιπτώσεις: (α) σε στενά που σχηματίζονται από το ηπειρωτικό έδαφος ενός Κράτους και ένα νησί που ανήκει στο εν λόγω Κράτος, όπου υπάρχει εναλλακτική οδός ανοικτά του

[81] ΔΣΔΘ άρθ. 44.

νησιού (σύμφωνα με το άρθρο 38 παράγραφος 1) και (β) σε στενά που συνδέουν την αιγιαλίτιδα ζώνη ενός Κράτους με ένα τμήμα της ανοικτής θάλασσας ή με την αποκλειστική οικονομική ζώνη άλλου Κράτους. Στην προκειμένη περίπτωση, το Κράτος που ανήκει η αιγιαλίτιδα ζώνη θα πρέπει να είναι διαφορετικό από το Κράτος ή τα Κράτη που συνορεύουν με το στενό[82]. Τέτοιο στενό μπορεί να θεωρηθεί το στενό του Τιράν.[83]

7.8 Στενά ειδικού καθεστώτος

7.8.1 Το καθεστώς των Στενών (Δαρδανέλια, Θάλασσα του Μαρμαρά και **Βόσπορος).**

Η θαλάσσια οδός που συνδέει το Αιγαίο Πέλαγος με τον Εύξεινο Πόντο έχει μήκος 160 ν. μίλια και αποτελείται από τρία τμήματα: Τα Δαρδανέλια (το στενό που ενώνει το Αιγαίο Πέλαγος με τη Θάλασσα του Μαρμαρά), την ίδια τη Θάλασσα του Μαρμαρά, και τον Βόσπορο (το στενό που ενώνει τον Εύξεινο Πόντο με την Θάλασσα του Μαρμαρά). Τα τρία αυτά τμήματα αποτελούν τα Στενά στα οποία αναφέρεται η Σύμβαση του Μοντρέ του 1936[84].

Η βασική αρχή στην οποία βασίζεται το νομικό καθεστώς των Στενών είναι η αρχή της ελευθερίας διέλευσης μέσω των Στενών η οποία ήδη διέπεται από το άρθρο 23 της Συνθήκης της Λωζάννης του 1923. Η Σύμβαση του Μοντρέ διέπει τη διέλευση μέσω των Στενών των εμπορικών και των πολεμικών πλοίων. Στο βιβλίο αυτό γίνεται αναφορά μόνο στα εμπορικά πλοία, εν καιρώ ειρήνης αλλά και εν καιρώ πολέμου.

Εν καιρώ ειρήνης

Τα εμπορικά πλοία θα απολαμβάνουν της πλήρους ελευθερίας του διάπλου και της ναυσιπλοΐας στα Στενά, ημέρα και νύκτα, για οιαδήποτε σημαία και οιοδήποτε φορτίο χωρίς καμία διατύπωση. Δεν θα επιβάλλεται κανένα τέλος κατά τη διέλευση και η πλοηγία και η ρυμούλκηση είναι προαιρετική.[85]

Κάθε πλοίο που εισέρχεται στα Στενά απ' το Αιγαίο Πέλαγος ή τον Εύξεινο Πόντο θα σταθμεύει για υγειονομικό έλεγχο σύμφωνα με τους Τουρκικούς Κανονισμούς, στα πλαίσια των διεθνών υγειονομικών διατάξεων. Ο έλεγχος θα εκτελείται μόνο κατά την είσοδο στα Στενά (Δαρδανέλια ή Βό-

---

[82] σημ. 19, παράγρ. 45.8(c).

[83] σημ. 6, σελ. 91.

[84] (Α.Ν. 2/1936, ΦΕΚ 333 Α' 7/8/1936. Η Σύμβαση του Μοντρέ, υπογραφείσα την 20η Ιουλίου 1936).

[85] σημ. 84, άρθ. 2.

σπορος) με κάθε δυνατή ταχύτητα και τα πλοία δεν θα υποβάλλονται σε άλλη στάθμευση κατά τη διέλευση τους.[86]

Εν καιρώ πολέμου

(Όταν η Τουρκία δεν είναι εμπόλεμη)

Τα εμπορικά πλοία οποιαδήποτε και αν είναι η σημαία τους και τα φορτία τους, θα απολαμβάνουν της ελευθερίας του διάπλου και της ναυσιπλοΐας. Η πλοηγία και η ρυμούλκηση παραμένει προαιρετική.[87]

(Όταν η Τουρκία είναι εμπόλεμη)

Τα εμπορικά πλοία που δεν ανήκουν σε εμπόλεμο με την Τουρκία Κράτος απολαμβάνουν της ελευθερίας του διάπλου και της ναυσιπλοΐας, με τον όρο ότι δεν βοηθούν τον εχθρό. Τα πλοία αυτά θα διέρχονται κατά την ημέρα από τα Στενά, ο δε διάπλους θα πραγματοποιείται δια της οδού που θα υποδεικνύεται από τις τουρκικές αρχές.[88]

(Όταν η Τουρκία θεωρεί ότι απειλείται από επικείμενο πόλεμο)

Ο διάπλους των εμπορικών πλοίων θα διενεργείται κατά την ημέρα δια της οδού που υποδεικνύεται από τις τουρκικές αρχές. Η πλοηγία μπορεί να γίνει υποχρεωτική αλλά χωρίς αμοιβή.[89]

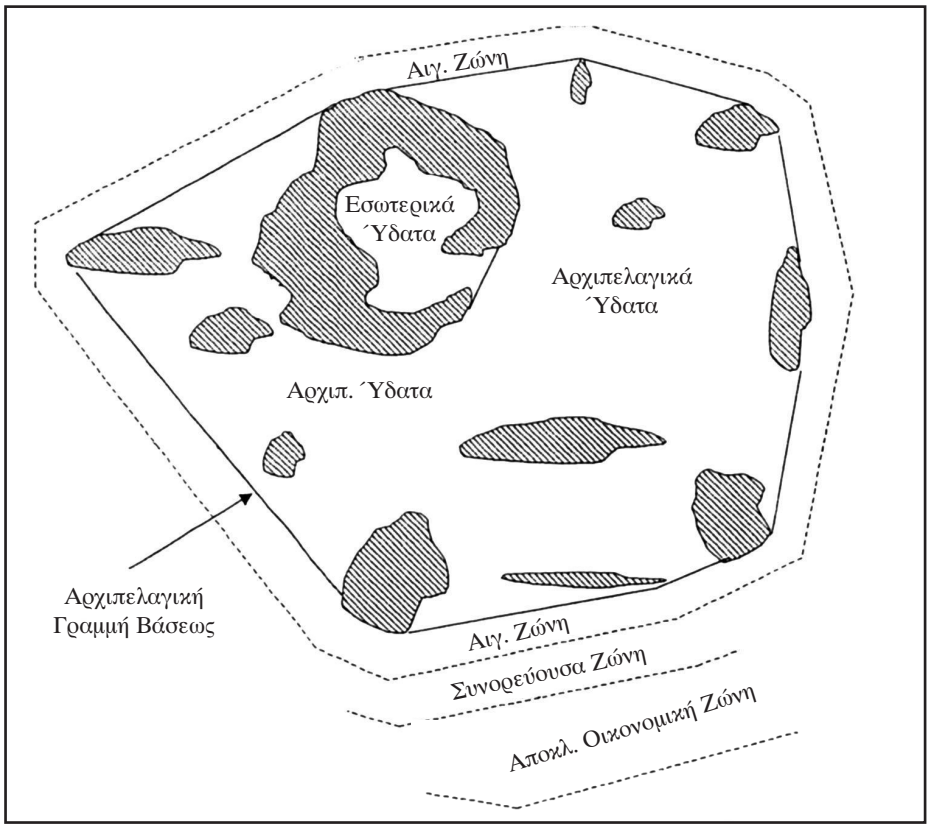
[86] σημ. 84, άρθ. 3.
[87] σημ. 84, άρθ. 4.
[88] σημ. 84, άρθ. 5.
[89] σημ. 84, άρθ. 6.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

ΑΡΧΙΠΕΛΑΓΙΚΑ ΚΡΑΤΗ

8.1 Αρχιπέλαγος – αρχιπελαγικά Κράτη

Αρχιπέλαγος[90] είναι σύνολο νησιών, συμπεριλαμβανομένων και τμημάτων νησιών, τα παρακείμενα ύδατα και τα λοιπά φυσικά στοιχεία, τα οποία είναι τόσο στενά συνδεδεμένα μεταξύ τους ώστε να αποτελούν ουσιαστικά

Σχ. 8.1 Αρχιπελαγικό Κράτος (άρθ. 46-48).

[90] ΔΣΔΘ άρθ. 46(β).

μια αδιαίρετη γεωγραφική, οικονομική και πολιτική ενότητα, ή τα οποία θεωρούνται ιστορικά ως μια ενότητα.

Αρχιπελαγικό δε Κράτος είναι ένα Κράτος που αποτελείται εξ ολοκλήρου από ένα ή περισσότερα αρχιπελάγη και συμπεριλαμβάνει ενδεχομένως και άλλα νησιά (Σχ. 8.1). Σύμφωνα με την Σύμβαση δεν είναι αρχιπελαγικό Κράτος ένα Κράτος που αποτελείται από νησιά αλλά και από ηπειρωτικό έδαφος.[91]

8.2 Αρχιπελαγικές γραμμές βάσεως – Θαλάσσιες ζώνες

Τα ευθύγραμμα τμήματα που ενώνουν τα ακρότατα σημεία των πλέον απομακρυσμένων νήσων του αρχιπελάγους αποτελούν τις αρχιπελαγικές γραμμές βάσεως.[92] Εσωτερικά των αρχιπελαγικών γραμμών βάσεως βρίσκονται τα αρχιπελαγικά ύδατα. Και εξωτερικά των αρχιπελαγικών γραμμών βάσεως εκτείνεται η αιγιαλίτιδα ζώνη, η συνορεύουσα ζώνη, η αποκλειστική οικονομική ζώνη και η υφαλοκρηπίδα.[93] Πάντως, εντός των αρχιπελαγικών του υδάτων, το αρχιπελαγικό Κράτος «μπορεί να χαράσσει κλείουσες γραμμές για την οριοθέτηση των εσωτερικών υδάτων, σύμφωνα με τα άρθρα 9, 10 και 11»[94]

8.3 Αβλαβής διέλευση

Το άρθρο 52 περιγράφει τον γενικό κανόνα διέλευσης μέσω των αρχιπελαγικών υδάτων, που είναι η «αβλαβής διέλευση» όπως αυτή αναφέρεται στο Μέρος ΙΙ, τμήμα 3 (άρθρα 17 έως 32). Συμπληρώνεται από το άρθρο 53, το οποίο αναφέρεται σε αρχιπελαγικές θαλάσσιες οδούς διέλευσης. Το δικαίωμα της αβλαβούς διέλευσης εφαρμόζεται σε όλα[95] τα ύδατα εντός των αρχιπελαγικών γραμμών βάσεως εκτός (α) εκείνων των υδάτων τα οποία έγιναν εσωτερικά ύδατα δια της εφαρμογής του άρθρου 50, ή (β) όπου το ευ-

---

[91] ΔΣΔΘ άρθ. 46(α). Η Ελλάδα σύμφωνα με τη Σύμβαση δεν θεωρείται αρχιπελαγικό Κράτος, επειδή εκτός από νησιά αποτελείται και από ηπειρωτικό έδαφος, παρότι, η λέξη 'αρχιπέλαγος' σημαίνει Αιγαίο Πέλαγος, ονομασία η οποία δόθηκε για πρώτη φορά από τους Βενετούς στα νησιά του Αιγαίου τον 13ο-14ο αιώνα. Ο Ισημερινός [κράτος], μη μπορώντας το νησιωτικό του σύμπλεγμα Γκαλαπάγκος να αποκτήσει το καθεστώς του αρχιπελάγους, έχει δηλώσει ότι οι ακτές και τα ύδατα που βρίσκονται εσωτερικά των νήσων αυτών θα θεωρούνται σαν ειδική περιοχή η οποία θα πρέπει να αποφεύγεται από τα πλοία για λόγους προστασίας του οικολογικού συστήματος των νήσων.

[92] ΔΣΔΘ άρθ. 47

[93] ΔΣΔΘ άρθ. 48

[94] ΔΣΔΘ άρθ. 50

[95] ΔΣΔΘ άρθ. 52(1).

ρύτερο δικαίωμα των αρχιπελαγικών θαλάσσιων οδών διέλευσης υπάρχει (άρθρο 53).

Η παράγραφος 2 του άρθρου 52 καθιερώνει τέσσερις όρους οι οποίοι πρέπει να πληρούνται πριν το δικαίωμα της αβλαβούς διέλευσης μέσω καθορισμένων περιοχών αρχιπελαγικών υδάτων ενός Κράτους μπορεί να ανασταλεί. Συγκεκριμένα η αναστολή: (α) πρέπει να είναι χωρίς διάκριση τύποις ή ουσία μεταξύ των ξένων πλοίων, (β) μπορεί να είναι μόνο προσωρινή, (γ) πρέπει να κρίνεται απαραίτητη για την ασφάλειά του, και(δ) η αναστολή αρχίζει να ισχύει μόνο μετά τη δέουσα δημοσιοποίησή της.

8.4 Δικαίωμα αρχιπελαγικής διέλευσης

Το άρθρο 53 αναφέρεται στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του αρχιπελαγικού Κράτους, καθώς και στα δικαιώματα των πλοίων και αεροσκαφών, σχετικά με την διέλευση μέσω των αρχιπελαγικών θαλάσσιων οδών.

Το αρχιπελαγικό Κράτος μπορεί να καθορίζει θαλάσσιες οδούς[96] και αεροδιάδρομους πάνω από αυτούς, κατάλληλους για τη συνεχή και ταχεία διέλευση ξένων πλοίων και αεροσκαφών δια μέσου και πάνω από τα αρχιπελαγικά του ύδατα και την παρακείμενη αιγιαλίτιδα ζώνη τους. Εάν ένα αρχιπελαγικό Κράτος δεν καθορίσει[97] θαλάσσιες οδούς ή αεροδιάδρομους, το δικαίωμα της αρχιπελαγικής διέλευσης μπορεί να ασκηθεί δια μέσου των οδών που χρησιμοποιούνται συνήθως στη διεθνή ναυσιπλοΐα. Η διέλευση αυτή θα πρέπει να είναι συνεχής και ταχεία και το αρχιπελαγικό Κράτος δεν θα την παρεμποδίζει, παρακωλύει ή αναστέλλει.[98]

Η παράγραφος 5 καθιερώνει μια μέθοδο καθορισμού θαλάσσιων οδών και αεροδιάδρομων κατά τέτοιο τρόπο που ανταποκρίνεται στην ποικίλη και εκτεταμένη γεωγραφική περιοχή των αρχιπελαγικών Κρατών. Τα αρχιπελαγικά Κράτη θα χαράσσουν σειρές συνεχών αξονικών γραμμών «που ενώνουν τα σημεία εισόδου με τα σημεία εξόδου.» Οι αξονικές γραμμές που χαράσσονται κατ' αυτόν τον τρόπο προσδιορίζουν το μέσον των διαδρόμων μέσω των αρχιπελαγικών υδάτων (αν και αυτό δεν είναι απαραίτητο να είναι το μέσον του στενού). Τα διερχόμενα πλοία και αεροσκάφη μέσω των θαλάσσιων αρχιπελαγικών οδών μπορούν να παρεκκλίνουν μέχρι 25 ναυτικά μίλια από τις αξονικές αυτές γραμμές, εφόσον δεν πλησιάζουν στις ακτές σε απόσταση μικρότερη από το εν δέκατο της απόστασης μεταξύ των δύο νήσων.

---

[96] ΔΣΔΘ άρθ. 53(1).

[97] ΔΣΔΘ άρθ. 53(12).

[98] σημ. 19, παράγρ. 53.9(n).

Στην περίπτωση αυτή δεσπόζει ο κανόνας του «ενός δεκάτου». Παράδειγμα: εάν η αξονική γραμμή βρίσκεται στο μέσον μεταξύ δύο νήσων που απέχουν 60 ναυτικά μίλια, με τον μέγιστο των 25-μιλίων κανόνα (25-mile-maximum rule), θα μπορούσαν να πλέουν μέχρι πέντε μίλια από την ακτή από κάθε νήσο. Μολαταύτα, με τον κανόνα του ενός δεκάτου δεν θα μπορούσαν να πλέουν από την ακτή πλησιέστερα από 6 μίλια. Εάν η θαλάσσια οδός ή ο αεροδιάδρομος χαράσσεται στο μέσον μεταξύ δύο νήσων οι οποίες απέχουν μεταξύ τους μόνο έξι μίλια, τα διερχόμενα από τις αρχιπελαγικές θαλάσσιες οδούς πλοία ή αεροσκάφη μπορούν να πλέουν/ίπτανται όχι πλησιέστερα από 0,6 μίλια (εν δέκατο) από κάθε ακτή, τουτέστιν μέσα σε ένα διάδρομο εύρους 4,8 μιλίων.[99]

Σύμφωνα με την παράγραφο 6 ένα αρχιπελαγικό Κράτος μπορεί να προσδιορίζει συστήματα διαχωρισμού θαλάσσιας κυκλοφορίας για την ασφαλή διέλευση των πλοίων μέσα από στενούς διαύλους.

Δέον να σημειωθεί ότι τα υποβρύχια όταν διέρχονται από τα αρχιπελαγικά ύδατα μπορούν να ναυσιπλοούν εν καταδύσει, πράγμα το οποίο δεν συμβαίνει όταν αυτά πλέουν στην αιγιαλίτιδα ζώνη όπου σύμφωνα με το άρθρο 20 της Σύμβασης οφείλουν να πλέουν στην επιφάνεια της θάλασσας.[100]

8.5 Διέλευση, έρευνες, υδρογραφικές εργασίες, υποχρεώσεις/κανόνες και κανονισμοί αρχιπελαγικού Κράτους

Το άρθρο 54 αναφέρει ότι οι διατάξεις των άρθρων 39, 40, 42 και 44 οι οποίες σχετίζονται με τον πλου διέλευσης σε στενά, θα εφαρμόζονται, τηρουμένων των αναλογιών, και στην αρχιπελαγική διέλευση. Ήτοι:

(α) Υποχρεώσεις πλοίων και αεροσκαφών κατά τον πλου διέλευσης (άρθ.39).

(β) Δραστηριότητες έρευνας και υδρογραφικών εργασιών (άρθ.40).

(γ) Νόμοι και κανονισμοί παράκτιων σε στενά Κρατών σχετικοί με τον πλου διέλευσης (άρθ.42).

(δ) Υποχρεώσεις παράκτιων σε στενά Κρατών (άρθ.44).

---

[99] σημ. 19, παρ. 53.9(h).

[100] Hiran W. Jayewardene, *The Regime of Islands in the International Law,* Martinus Nijhoff Publishers, Dordrecht/Boston/London 1990, σελ. 185 (Notes 427: Στις διατάξεις του άρθρου 53 της Σύμβασης, δεν αναφέρεται το άρθρο 20 και στην παράγραφο 3 του άρθρου 53 η αναφορά στο «υπό κανονικές συνθήκες» (normal mode) εννοεί ότι τα υποβρύχια μπορούν να ναυσιπλοούν εν καταδύσει).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΖΩΝΗ

9.1 Ορισμός – εύρος

Αποκλειστική οικονομική ζώνη είναι «η πέραν και παρακείμενη της αιγιαλίτιδας ζώνης περιοχή». Το εξωτερικό της άκρο δεν θα εκτείνεται πέραν των 200 ναυτικών μιλίων από τις γραμμές βάσεως από τις οποίες μετράται το εύρος της αιγιαλίτιδας ζώνης (Σχ.4.1).[101] Η έννοια της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης έχει τώρα ευρέως υιοθετηθεί στην πρακτική των Κρατών και γενικώς θεωρείται ως μέρος του γενικού διεθνούς δικαίου.[102]

Στην αποκλειστική οικονομική ζώνη το παράκτιο Κράτος έχει «κυριαρχικά δικαιώματα που αποσκοπούν στην εξερεύνηση, εκμετάλλευση, διατήρηση και διαχείριση των φυσικών πόρων, ζωντανών ή μη, των υπερκειμένων του βυθού της θάλασσας και του υπεδάφους αυτού, ως επίσης και σε κάθε άλλη δραστηριότητα που αφορά την οικονομική εκμετάλλευση και εξερεύνηση της ζώνης, όπως η παραγωγή ενέργειας από τα ύδατα, τα ρεύματα και τους ανέμους.»[103]

Για να ασκηθούν όμως τα δικαιώματα του παράκτιου Κράτους επί του θαλάσσιου βυθού και του υπεδάφους της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης θα πρέπει αυτά να ασκούνται σύμφωνα με το Μέρος VI (περί υφαλοκρηπίδας).[104] Επί παραδείγματι, όσον αφορά τα καθιστικά είδη του βυθού, αυτά εμπίπτουν στο καθεστώς της υφαλοκρηπίδας και όχι της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης.[105]

Σε αντίθεση με την υφαλοκρηπίδα, όπου τα δικαιώματα του παράκτιου Κράτους υφίστανται αυτοδικαίως[106], ο θεσμός της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης είναι προαιρετικός και για την καθιέρωσή της απαιτείται πάντοτε ειδική διακήρυξη του παράκτιου Κράτους.

---

[101] ΔΣΔΘ άρθ. 55 & 57.
[102] σημ. 19, παράγρ. 55.11(a).
[103] ΔΣΔΘ άρθ. 56.
[104] ΔΣΔΘ άρθ. 56(3).
[105] ΔΣΔΘ άρθ. 68 & 77(4)
[106] ΔΣΔΘ άρθ. 77(1,2).

9.2 Τεχνητές νήσοι, εγκαταστάσεις και κτίσματα στην αποκλειστική οικονομική ζώνη

Σύμφωνα με το άρθρο 60 στην αποκλειστική οικονομική ζώνη, το παράκτιο Κράτος έχει το αποκλειστικό δικαίωμα να κατασκευάζει, να επιτρέπει και να ρυθμίζει την κατασκευή, τη λειτουργία και τη χρησιμοποίηση τεχνητών νήσων, εγκαταστάσεων και κτισμάτων. Οι τεχνητές νήσοι, εγκαταστάσεις και τα κτίσματα δεν πρέπει να τοποθετούνται σε περιοχή που παρεμβάλλουν εμπόδια στη χρησιμοποίηση αναγνωρισμένων θαλάσσιων διαδρόμων που είναι αναγκαίοι στη διεθνή ναυσιπλοΐα.[107] Το παράκτιο Κράτος έχει αποκλειστική δικαιοδοσία πάνω σε αυτές τις τεχνητές νήσους, εγκαταστάσεις και κτίσματα, καθώς και δικαιοδοσία που αναφέρεται στους τελωνειακούς, δημοσιονομικούς, υγειονομικούς, μεταναστευτικούς και ασφάλειας, νόμους και κανονισμούς. Η αποκλειστική δικαιοδοσία επίσης περιλαμβάνει ποινική δικαιοδοσία σχετικά με αδικήματα τα οποία διεπράχθησαν επί ή κατά τέτοιων τεχνητών νήσων, εγκαταστάσεων και κτισμάτων.[108]

Το παράκτιο Κράτος μπορεί να καθιερώσει ζώνες ασφάλειας γύρω από τις τεχνητές νήσους, εγκαταστάσεις και κτίσματα. Το πλάτος των ζωνών δεν θα εκτείνεται σε απόσταση μεγαλύτερη των 500 μέτρων γύρω από αυτά, όλα δε τα πλοία θα πρέπει να συμμορφώνονται με τους ισχύοντες κανονισμούς στις ζώνες αυτές. Οι τεχνητές νήσοι, εγκαταστάσεις και κτίσματα δεν απολαύουν του καθεστώτος των νήσων, και δεν έχουν δική τους υφαλοκρηπίδα ή άλλη θαλάσσια ζώνη.

Πρόβλημα πάντως αποτελεί στη ναυσοπλοΐα και σε άλλες χρήσεις της θάλασσας η μη απόσυρση των εγκατστάσεων και κτισμάτων, όταν αυτά εγκαταλειφθούν ή τεθούν εκτός χρήσης. Γιαυτό, σύμφωνα με την παράγραφο 3.13 του Πραρτήματος 17 της Σύμβασης περί Απορρίψεως Καταλοίπων στη θάλασσα του 1972 (LDC 1972), καμία εγκατάσταση ή κανένα κτίσμα, μετά την 1η Ιανουαρίου 1998, δεν θα τοποθετείται στην αποκλειστική οικονομική ζώνη ή την υφαλοκρηπίδα, εκτός αν ο σχεδιασμός και η κατασκευή τους είναι τέτοια που θα καθιστά εφικτή την πλήρη απόσυρσή τους όταν αυτά εγκαταλειφθούν ή τεθούν εκτός χρήσης.

9.3 Σύλληψη – απελευθέρωση πληρώματος

Το άρθρο 73 της Σύμβασης αναφέρεται στην εφαρμογή των νόμων και κανονισμών του παράκτιου Κράτους σχετικά με τα κυριαρχικά του δικαιώματα να εξερευνά, εκμεταλλεύεται, διατηρεί και διαχειρίζεται τους βιολογι-

---

[107] ΔΣΔΘ άρθ. 60(7).

[108] σημ. 19, παράγρ. 60.15(d).

κούς πόρους στην αποκλειστική οικονομική ζώνη. Από πλευράς ναυτιλίας, ενδιαφέρον παρουσιάζει αφενός το δικαίωμα του παράκτιου Κράτους να προβαίνει σε σύλληψη του πληρώματος ενός πλοίου που παραβαίνει τους νόμους και κανονισμούς του Κράτους αυτού σχετικά με την αποκλειστική οικονομική ζώνη του και αφετέρου η απελευθέρωσή του, εφόσον κατατεθεί η απαιτούμενη εγγύηση. Το άρθρο αυτό, δεν αναφέρεται στους μη-βιολογικούς πόρους οι οποίοι διέπονται από το άρθρο 77 (περί υφαλοκρηπίδας).

Σύμφωνα με την παράγραφο 1, τα λαμβανόμενα από το παράκτιο Κράτος μέτρα, μπορεί να περιλαμβάνουν τον έλεγχο των εγγράφων του πλοίου, την επιθεώρηση, τη σύλληψη μελών του πληρώματος και την εισαγωγή σε δίκη. Όσον αφορά την παράγραφο 2, αυτή απαιτεί άμεση απελευθέρωση των πλοίων και των πληρωμάτων τους, όταν κατατεθεί μία χρηματική ή οποιαδήποτε άλλη επαρκής εγγύηση. Η παράγραφος 3 ορίζει ότι οι κυρώσεις, που προβλέπονται από το Κράτος για παραβάσεις των νόμων και κανονισμών περί αλιείας, δεν συμπεριλαμβάνουν την ποινή φυλάκισης εκτός αν τούτο έχει συμφωνηθεί μεταξύ του παράκτιου Κράτους και του άλλου ή των άλλων ενδιαφερόμενων Κρατών. Μολαταύτα, μερικά Κράτη συνεχίζουν να επιβάλλουν ποινές φυλάκισης όταν παραβιάζονται νόμοι και κανονισμοί που αφορούν την αλιεία στην αποκλειστική οικονομική ζώνη.[109]

[109] σημ. 19, παράγρ. 70.10(h).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10

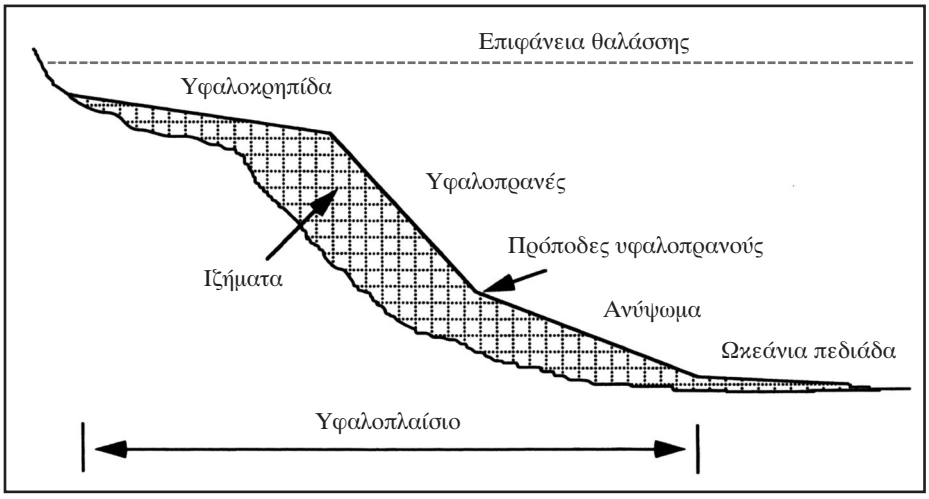
ΥΦΑΛΟΚΡΗΠΙΔΑ

10.1 Υφαλοπλαίσιο – Γεωλογική υφαλοκρηπίδα

Το υφαλοπλαίσιο (Σχ. 10.1) αποτελείται από τον θαλάσσιο βυθό ο οποίος περιλαμβάνει την υφαλοκρηπίδα (shelf), το υφαλοπρανές ή κατωφέρεια (slope), και το ανύψωμα (rise). Πέραν τού ανυψώματος εκτείνεται η ωκεάνια πεδιάδα. Η κλίση του βυθού της υφαλοκρηπίδας και του ανυψώματος είναι μικρή εν σχέσει με την κλίση του υφαλοπρανούς που είναι απότομη.

Η υφαλοκρηπίδα ορίζεται από την ισοβαθή των 0-200 μέτρων και το εύρος της ποικίλλει. Για τις χώρες της Μεσογείου κυμαίνεται στα 3-5 ν.μ. ενώ σε άλλες περιοχές όπως βορειοανατολικά της Σιβηρίας φθάνει τα 250 ν.μ. Υπάρχουν φυσικά, και ακτές απότομες με πολύ βαθιά ύδατα, οι οποίες στερούνται υφαλοκρηπίδας, όπως επί παραδείγματι αυτές των φιόρδ της Νορβηγίας αλλά και ηφαιστιογενών νήσων.

Ο θαλάσσιος βυθός από οικονομικής πλευράς παρουσιάζει μεγάλο ενδιαφέρον για τα παράκτια Κράτη. Έτσι, στην Διεθνή Σύμβαση της Γενεύης περί Υφαλοκρηπίδας το 1958, τα Κράτη έλαβαν υπόψη την γεωλογική υφα-

Σχ. 10.1 Υφαλοπλαίσιο (άρθ.76(3))
Πηγή: Satya et al., U.N Convention on the Law of the Sea 1982.

λοκρηπίδα, η οποία ανταποκρινόταν αφενός στις ανάγκες των Κρατών για τις πλουτοπαραγωγικές πηγές του θαλάσσιου βυθού αφετέρου στις τεχνολογικές δυνατότητες της εποχής. Αργότερα τα Κράτη, έχοντας υπόψη την ύπαρξη υδρογονανθράκων και άλλων πλουτοπαραγωγικών πηγών σε πολύ μεγαλύτερα βάθη αλλά και τη δυνατότητα εξορύξεως των κοιτασμάτων από τα βάθη αυτά, υιοθέτησαν υφαλοκρηπίδα που το εξωτερικό της άκρο απέχει απόσταση κατ' ελάχιστον 200 ν.μ. από τη γραμμή βάσεως από την οποία μετράται το πλάτος της αιγιαλίτιδας ζώνης, όπως αυτό αναφέρεται στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας του 1982.

10.2 Διεθνής Σύμβαση της Γενεύης περί Υφαλοκρηπίδας, 1958

Σύμφωνα με το άρθρο 1 της Σύμβασης της Γενεύης περί Υφαλοκρηπίδας, του 1958, ο όρος υφαλοκρηπίδα αναφέρεται στο θαλάσσιο βυθό και το υπέδαφός του που αποτελεί συνέχεια της ηπειρωτικής ή νησιωτικής ακτής αλλά αρχίζει από το πέρας της αιγιαλίτιδας ζώνης έως εκεί που το βάθος φθάνει τα 200 μέτρα, ή πέραν αυτού του ορίου όπου το βάθος των υπερκειμένων υδάτων επιτρέπει την εκμετάλλευση των φυσικών πλουτοπαραγωγικών πηγών των εν λόγω περιοχών.

10.3 Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας, 1982. Ορισμός –Δικαιώματα παράκτιου Κράτους

Σύμφωνα με τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών η υφαλοκρηπίδα ενός παράκτιου Κράτους αποτελείται από το θαλάσσιο βυθό και το υπέδαφός του πέρα από την αιγιαλίτιδα ζώνη σε όλη την έκταση της φυσικής προέκτασης του χερσαίου εδάφους αυτού του Κράτους, μέχρι την εξωτερική απόκλιση του υφαλοπλαισίου ή σε έκταση 200 ν. μιλίων από τις γραμμές βάσεως, από τις οποίες μετράται το πλάτος της αιγιαλίτιδας ζώνης, στην περίπτωση που το υφαλοπλαίσιο δεν φθάνει ως την απόσταση αυτή των 200 ν.μ. Στην περίπτωση όμως που το υφαλοπλαίσιο επεκτείνεται πέρα των 200 ν.μ. από τις γραμμές βάσεως, το εξωτερικό όριο της υφαλοκρηπίδας θα καθορίζεται, είτε μέχρι τα 350 ν.μ. είτε στα 100 ν.μ. πέρα της ισοβαθούς των 2.500 μέτρων, είτε στα 60 ν.μ. από τη βάση του ανυψώματος.[110] Το κατά πόσο πληρούνται οι όροι για να διεκδικήσει ένα Κράτος υφαλοκρηπίδα πέραν των 200 ν.μ. θα πρέπει να ελεγχθεί από την Επιτροπή.[111] Επειδή όμως, μια τέτοια διεκδίκηση ιδιοποιείται ένα μέρος της Διεθνούς Περιοχής,[112] η οποία αποτελεί κοι-

[110] ΔΣΔΘ άρθ. 76.

[111] ΔΣΔΘ άρθ. 1.1(2) και αρθ.76(8).

[112] ΔΣΔΘ άρθ. 1(1).

νή κληρονομιά της ανθρωπότητας, γι αυτό τα κριτήρια είναι πολύ αυστηρά και υπάρχει ειδική επιτροπή που ελέγχει με κάθε λεπτολογία τα ωκεανογραφικά στοιχεία, όπως τις ισοβαθείς και την φύση των πετρωμάτων ώστε η διεκδίκηση να είναι βάσιμη.[113]

Το παράκτιο Κράτος ασκεί στην υφαλοκρηπίδα κυριαρχικά δικαιώματα προς το σκοπό της εξερεύνησης και εκμετάλλευσης των φυσικών πόρων αυτής. Τα δικαιώματα αυτά είναι αποκλειστικά υπό την έννοια ότι αν το παράκτιο Κράτος δεν εξερευνά την υφαλοκρηπίδα ή δεν εκμεταλλεύεται τους φυσικούς της πόρους, κανείς δεν μπορεί να αναλάβει αυτές τις δραστηριότητες χωρίς ρητή συναίνεση του παράκτιου Κράτους.[114]

Οι φυσικοί πόροι περιλαμβάνουν τα ορυκτά και τους άλλους μη βιολογικούς πόρους του βυθού και του υπεδάφους του καθώς και ζώντες οργανισμούς που ανήκουν στα καθιστικά είδη. Στα δικαιώματα του παράκτιου Κράτους δεν περιλαμβάνονται αντικείμενα όπως ναυάγια και τα φορτία τους που κείνται στον βυθό ή είναι καλυμμένα με άμμο υπό τον βυθό.[115]

Σύμφωνα με το άρθρο 80 της Σύμβασης, το παράκτιο Κράτος στην υφαλοκρηπίδα του, έχει το δικαίωμα να κατασκευάζει τεχνητές νήσους, εγκαταστάσεις και κτίσματα. Όσον αφορά την απόσυρσή τους, όταν αυτά εγκαταλείπονται ή τίθενται εκτός χρήσης, σχετικά σχόλια αναφέρονται στο κεφάλαιο 9.2.

Η άσκηση των δικαιωμάτων του παράκτιου Κράτους στην υφαλοκρηπίδα δεν πρέπει να παραβιάζει ή να παρενοχλεί αδικαιολόγητα τη ναυσιπλοΐα ή να παραβιάζει άλλα δικαιώματα και ελευθερίες των άλλων Κρατών όπως προβλέπονται από τη Σύμβαση.[116]

Στην υφαλοκρηπίδα, καθώς και στην αποκλειστική οικονομική ζώνη, τα ξένα Κράτη δεν μπορούν να διεξάγουν θαλάσσια επιστημονική έρευνα παρά μόνο με τη συναίνεση του παράκτιου Κράτους. Τα παράκτια Κράτη, υπό κανονικές συνθήκες, παρέχουν τη συναίνεση τους στα ξένα Κράτη εκτός αν η θαλάσσια επιστημονική έρευνα (α) σχετίζεται με την έρευνα και εκμετάλλευση των βιολογικών ή μη πόρων, (β) συνεπάγεται γεώτρηση στην υφαλοκρηπίδα, τη χρήση εκρηκτικών και επιβλαβών ουσιών στο θαλάσσιο περιβάλλον, και (γ) έχει σχέση με την κατασκευή, λειτουργία ή χρήση τεχνητών νήσων.[117]

---

[113] σημ. 5.

[114] ΔΣΔΘ άρθ. 77(1,2).

[115] σημ. 19, παράγρ. 77.7(b).

[116] ΔΣΔΘ άρθ. 78(2).

[117] ΔΣΔΘ άρθ. 246.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11

11. ΑΝΟΙΚΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ

11.1 Ελευθερία της ανοικτής θάλασσας

Ο ορισμός της ανοικτής θάλασσα δίδεται εμμέσως στο άρθρο 86 της Σύμβασης, υπό αρνητικό σχήμα:[118] Το άρθρο της Σύμβασης ορίζει ότι ανοικτή θάλασσα είναι όλες οι θαλάσσιες περιοχές που δεν περιλαμβάνονται στην αποκλειστική οικονομική ζώνη, στην αιγιαλίτιδα ζώνη ή στα εσωτερικά ύδατα ενός Κράτους, ή στα αρχιπελαγικά ύδατα ενός αρχιπελαγικού Κράτους. Παρότι η αποκλειστική οικονομική ζώνη δεν υπάγεται στο καθεστώς της ανοικτής θάλασσας, εντούτοις, σε καμία περίπτωση δεν περιορίζονται οι ελευθερίες που απολαμβάνουν τα Κράτη, παράκτια ή περίκλειστα, στην αποκλειστική οικονομική ζώνη σύμφωνα με το άρθρο 58 όπως, ελευθερίες της ναυσιπλοΐας και υπέρπτησης καθώς και τα δικαιώματα τοποθέτησης υποβρύχιων καλωδίων και αγωγών που αναφέρονται στο άρθρο 87.

Οι ελευθερίες της ναυσιπλοΐας που απολαμβάνουν τα πλοία στην ανοικτή θάλασσα υπόκεινται στην γενική ευθύνη που έχουν τα Κράτη της σημαίας του πλοίου να συμμορφώνονται με τις διεθνείς υποχρεώσεις τους. Οι υποχρεώσεις τους αυτές περιλαμβάνουν ευθύνες σχετικά με την αποφυγή, μείωση και έλεγχο της ρύπανσης του θαλάσσιου περιβάλλοντος (Μέρος XII), περιλαμβανομένης της γενικής υποχρέωσης να «προστατεύουν και διατηρούν» το θαλάσσιο περιβάλλον[119]. Άλλες υποχρεώσεις των Κρατών της σημαίας του πλοίου, στην ανοικτή θάλασσα, περιλαμβάνουν απαιτήσεις σχετικά με την ασφάλεια της ναυσιπλοΐας και την ρύθμιση της θαλάσσιας κυκλοφορίας καθώς και την προστασία της ανθρώπινης ζωής στη θάλασσα (άρθ.94, παρ. 3 & 4).[120]

Οι εν λόγω ελευθερίες ενασκούνται από όλα τα Κράτη λαμβάνοντας υπόψη τα συμφέροντα των άλλων Κρατών καθώς επίσης και τα δικαιώματα που παρέχονται από την Σύμβαση σχετικά με τις δραστηριότητες εντός της Περιοχής.[121] Σύμφωνα με το άρθρο 90 κάθε Κράτος παράκτιο ή περίκλειστο,

---

[118] Ε. Ρούκουνας, *Διεθνές Δίκαιο*, Εκδ. Σάκκουλα, Αθήνα 1985, σελ. 169.

[119] ΔΣΔΘ άρθ. 192.

[120] Satya N. Nandam et al*., United Nations Convention on the Law of the Sea 1982, A Commentary,* Martinus Nijhoff Publishers, The Hague/Boston/London 1995, τόμ. 3, παράγρ. 87.9(c).

[121] ΔΣΔΘ άρθ. 1 παράγρ. 1(1).

έχει το δικαίωμα να διαπλέει την ανοικτή θάλασσα με πλοία που φέρουν τη σημαία του.

11.2 Το νομικό καθεστώς του πλοίου. Εμπορικά και κρατικά πλοία.

11.2.1 Εμπορικά πλοία

Ο ορισμός του εμπορικού πλοίου ποικίλλει. Επί παραδείγματι είναι διαφορετικός κατά τον ΚΙΝΔ από αυτόν του ΚΔΝΔ καθώς και μεταξύ διαφόρων διεθνών συμβάσεων. Έτσι πλοίο κατά τον:

ΚΙΝΔ (άρθρο 1) είναι «Κάθε σκάφος, τουλάχιστον δέκα κόρων καθαρής χωρητικότητας (κκχ), προορισμένο να κινείται αυτοδυνάμως στη θάλασσα.» Δηλαδή κατά τον ΚΙΝΔ δεν είναι πλοίο ένα μηχανοκίνητο σκάφος 9,5 κκχ ή μία ρυμουλκούμενη φορτηγίδα, που δεν κινείται αυτοδυνάμως.

ΚΔΝΔ (άρθρο 3) είναι «Κάθε σκάφος προορισμένο να κινείται πάνω στο νερό για τη μεταφορά προσώπων ή πραγμάτων, για ρυμούλκηση, επιθαλάσσια αρωγή, αλιεία, αναψυχή, επιστημονικές έρευνες ή για άλλο σκοπό». Εδώ στην περιγραφή του πλοίου λαμβάνεται υπόψη το λειτουργικό στοιχείο.

ΔΚΑΣ (άρθρο 3 παράγρ.α) είναι «Κάθε περιγραφή πλωτού μέσου, περιλαμβανομένων των άνευ εκτοπίσματος σκαφών και των υδροπλάνων, χρησιμοποιουμένου ή δυναμένου να χρησιμοποιηθεί σαν μέσο μεταφοράς δια του ύδατος», και κατά την

MARPOL 73/78 (άρθρο 2 παράγρ.4) είναι «Σκάφος παντός τύπου οιασδήποτε λειτουργίας στον θαλάσσιο χώρο και περιλαμβάνει υδροπτέρυγα σκάφη, καταδυόμενα και επιπλέοντα σκάφη και σταθερές ή πλωτές εξέδρες». Επειδή η MARPOL αναφέρεται στην αποφυγή ρύπανσης της θάλασσας, για τον λόγο αυτό περιλαμβάνει στην έννοια του πλοίου και κατασκευές οι οποίες μπορεί να ρυπάνουν την θάλασσα, όπως οι σταθερές εξέδρες.

11.2.2 Κρατικά πλοία

Τα κρατικά πλοία διακρίνονται σε κυβερνητικά τα οποία χρησιμοποιούνται σε διάφορες δημόσιες υπηρεσίες (πλοία ωκεανογραφικής ή μετεωρολογικής υπηρεσίας, ρυμουλκά, πλοία ανεφοδιασμού φάρων), και σε πολεμικά πλοία.

Πολεμικό πλοίο, σύμφωνα με το άρθρο 29 της Σύμβασης είναι:

> *«κάθε πλοίο που ανήκει στις ένοπλες δυνάμεις ενός Κράτους και φέρει τα εξωτερικά χαρακτηριστικά που διακρίνουν τέτοια πλοία της εθνικότητάς του, υπό την διοίκηση αξιωματικού δεόντως τοποθετημένου από την Κυβέρνηση του Κράτους του οποίου το όνομα εμφαίνεται στη σχετική επετηρίδα ή ανάλογο πίνακα και είναι επανδρωμένο με πλήρωμα υπό κανονική στρατιωτική πειθαρχία».*

11.3 Εθνικότητα των πλοίων

Ο τίτλος «εθνικότητα πλοίων» σημαίνει την νομική σχέση μεταξύ ενός πλοίου και του Κράτους της σημαίας του. Δεν υπάρχει αναλογία μεταξύ της εθνικότητας των πλοίων και της έννοιας της εθνικότητας όπως αυτή εφαρμόζεται σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Οι κανόνες δικαίου επιβάλλουν διάφορες υποχρεώσεις στο Κράτος της σημαίας σχετικά με τα πλοία της εθνικότητάς του (άρθρο 94).[122]

Το άρθρο 91 αφορά την εθνικότητα των πλοίων και ειδικότερα τον δεσμό που πρέπει να υπάρχει μεταξύ Κράτους σημαίας και πλοίου. Ο δεσμός αυτός αποτελεί τον κύριο παράγοντα σχετικά με την απόδοση της ευθύνης ενός Κράτους, σε περιπτώσεις παραβίασης των ισχυόντων κανόνων από πλοία της εθνικότητάς του και για την άσκηση της δικαιοδοσίας του και τον έλεγχο γενικά.

Κάθε Κράτος καθορίζει τους όρους για την χορήγηση της εθνικότητάς του σε πλοία, για την νηολόγηση πλοίων και για το δικαίωμα να φέρουν την σημαία του. Τα πλοία έχουν την εθνικότητα του Κράτους την σημαία του οποίου δικαιούνται να φέρουν και θα πρέπει να υπάρχει πραγματικός δεσμός (genuine link) ανάμεσα στο Κράτος και το πλοίο. Επίσης κάθε Κράτος εκδίδει στα πλοία, στα οποία έχει χορηγήσει το δικαίωμα να φέρουν την σημαία του, σχετικά έγγραφα για τον σκοπό αυτό. Τα Πλοία τα οποία δεν έχουν πραγματικό δεσμό με το Κράτος του οποίου φέρουν τη σημαία, θεωρούνται ως πλοία σημαίας ευκαιρίας (flag of convenience).

11.4 Υποχρεώσεις του Κράτους της σημαίας

Για να υπάρξει γνήσιος δεσμός μεταξύ Κράτους και πλοίου που φέρει τη σημαία του θα πρέπει κάθε Κράτος να ασκεί επί του πλοίου αυτού αποτελεσματικά την δικαιοδοσία και τον έλεγχό του σε διοικητικά, τεχνικά και κοινωνικά θέματα. Ειδικότερα κάθε Κράτος θα πρέπει: (α) να τηρεί νηολόγιο πλοίων που θα περιέχει τα ονόματα και τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα των πλοίων που φέρουν τη σημαία του, (β) να ασκεί την δικαιοδοσία του, δυνάμει του εσωτερικού του δικαίου.

Κάθε Κράτος πρέπει να παίρνει τα απαραίτητα μέτρα για τα πλοία που φέρουν τη σημαία του, όσον αφορά (α) την κατασκευή, τον εξοπλισμό και την αξιοπλοΐα των πλοίων, (β) την επάνδρωση, τις συνθήκες εργασίας και εκπαίδευσης των πληρωμάτων λαμβάνοντας υπόψη τις συμβάσεις που εφαρμόζονται διεθνώς,[123] τη χρήση σημάτων, την συντήρηση των μέσων επικοι-

[122] σημ. 120, παράγρ. 91.9(a).

[123] ΔΣΔΘ άρθ. 94(3(β & γ)).

νωνίας και την αποφυγή συγκρούσεων. Οι αναφερόμενες στην παράγραφο (β) συμβάσεις είναι:[124]

- Διεθνής Οργάνωση Εργασίας, - International Labor Organization.
- Διεθνής Σύμβαση Γραμμής Φορτώσεως, 1966, (με Παραρτήματα), International Convention on Load Lines, 1966, (with Annexes).
- Διεθνής Κανονισμός προς Αποφυγή Συγκρούσεων στη Θάλασσα, 1972, Convention on the International Regulations for Preventing Collisions at Sea, 1972.
- Διεθνής Σύμβαση για την Ασφάλεια των Εμπορευματοκιβωτίων, 1972, International Convention for Safe Containers, 1972.
- Διεθνής σύμβαση για την Ασφάλεια της Ανθρώπινης Ζωής στην θάλασσα, 1974 και Πρωτόκολλα 1978 και 1988, - International Convention for the Safety of Life at Sea (SOLAS), 1974, and Protocols of 1978 and 1988.
- Σύμβαση Ναυτιλιακής Έρευνας και Διάσωσης, 1979 (με Παράρτημα), - International Convention on Maritime Search and Rescue, 1979 (with Annex).
- Διεθνής Σύμβαση για την Ενοποίηση Συγκεκριμένων Κανόνων σχετικά με τη Μεταφορά Επιβατών δια Θαλάσσης, 1961, - International Convention for the Unification of Certain Rules relating to the Carriage of Passengers by Sea, 1961.
- Συμφωνία για Επιβατηγά Πλοία Ειδικής Απασχόλησης, 1971, - Special Trade Passenger Ships Agreement, 1971.
- Πρωτόκολλο σχετικά με Απαιτούμενους Χώρους για Επιβατηγά Πλοία Ειδικής Απασχόλησης, 1973, - Protocol on Special Requirements for Special Trade Passenger Ships, 1973.
- Διεθνής Σύμβαση Διάσωσης, 1989, - International Convention on salvage, 1989.

Επίσης κάθε Κράτος θα φροντίζει ώστε κάθε πλοίο που φέρει τη σημαία του: (α) να επιθεωρείται από διαθέτοντες τα κατάλληλα προσόντα επιθεωρητές, να φέρει χάρτες, ναυτικές εκδόσεις, ναυτιλιακό εξοπλισμό και όργανα κατάλληλα για την ασφαλή ναυσιπλοΐα του, (β) να τελεί υπό την ευθύνη πλοιάρχου και αξιωματικών οι οποίοι διαθέτουν τα ανάλογα προσόντα, (γ) να έχει πλοίαρχο, αξιωματικούς και – όπου τούτο είναι αναγκαίο – πλήρωμα πλήρως ενημερωμένο και να τηρούν τους διεθνείς κανονισμούς σχετικά με την ασφάλεια της ανθρώπινης ζωής στη θάλασσα, την αποφυγή συγκρούσεων, την πρόληψη, περιορισμό και έλεγχο της θαλάσσιας ρύπανσης και τη συντήρηση των μέσων επικοινωνίας.

---

[124] σημ. 120, παράγρ. 94.8(g).

Κάθε Κράτος θα φροντίζει για τη διεξαγωγή έρευνας για κάθε ναυτικό ατύχημα ή θαλάσσιο περιστατικό στην ανοικτή θάλασσα που αφορά πλοίο που φέρει τη σημαία του και το οποίο έχει προξενήσει απώλεια ζωής ή σοβαρά τραύματα σε πολίτες άλλου Κράτους ή σοβαρή ζημιά σε πλοίο ή εγκαταστάσεις άλλου Κράτους ή στο θαλάσσιο περιβάλλον.

11.5 Ποινική δικαιοδοσία σε περιπτώσεις σύγκρουσης ή άλλου θαλάσσιου επεισοδίου

Σε περίπτωση σύγκρουσης ή άλλου θαλάσσιου περιστατικού αναφορικά με πλοίο στην ανοικτή θάλασσα που επισείει την ποινική ή πειθαρχική ευθύνη του πλοιάρχου ή τυχόν άλλου μέλους του πληρώματος, καμία πειθαρχική ή ποινική δίωξη δεν μπορεί να ασκηθεί εναντίον αυτού παρά μόνον ενώπιον των δικαστικών ή διοικητικών αρχών είτε του Κράτους της σημαίας, είτε του Κράτους του οποίου το άτομο αυτό είναι πολίτης[125] Ο όρος «θαλάσσιο περιστατικό» (incident of navigation) περιλαμβάνει συγκρούσεις πλοίων, στις οποίες εμπλέκονται ένα ή περισσότερα πλοία. Ως θαλάσσιο περιστατικό θεωρείται επίσης και το «ναυτικό ατύχημα» (maritime casualty) όπως τούτο περιγράφεται στο άρθρο 221, όπου πέραν της σύγκρουσης συμπεριλαμβάνει την προσάραξη ή άλλο περιστατικό ναυσιπλοΐας, ή άλλο συμβάν πάνω στο πλοίο ή έξω από αυτό, που έχει ως αποτέλεσμα υλική ζημιά ή επικείμενη απειλή υλικής ζημιάς σε πλοίο ή φορτίο.[126]

Όσον αφορά θέματα πειθαρχίας, το Κράτος το οποίο χορήγησε το δίπλωμα του πλοιάρχου ή το πιστοποιητικό ναυτικής ικανότητας, είναι το μόνο αρμόδιο για την αφαίρεση των πιστοποιητικών αυτών και μόνο ύστερα από την πρέπουσα νομική διαδικασία. Τούτο εφαρμόζεται ακόμη και στην περίπτωση που ο κάτοχος δεν είναι πολίτης του Κράτους που το χορήγησε.[127]

---

[125] ΔΣΔΘ άρθ. 97(1), και σημ. 120, παράγρ. 97.2(note 1): Η αρμοδιότητα του Κράτους της σημαίας σε θέματα ποινικής δικαιοδοσίας του άρθρου 97 της ΔΣΔΘ 1982, εμπεριέχεται στις διατάξεις της Διεθνούς Σύμβασης για την Ενοποίηση Ειδικών Κανόνων σχετικά με την Ποινική Δικαιοδοσία σε Θέματα Συγκρούσεως ή Άλλων Συμβάντων στη Ναυσιπλοΐα, Βρυξέλλες 1952. Η Σύμβαση των Βρυξελλών αντικατέστησε τον κανόνα που είχε υιοθετηθεί από το Permanent Court of International Justice στην υπόθεση Lotus case (France/Turkey), PCIJ, Ser. A, No. 10 (1927), μέσω της αποφασιστικής ψήφου του Προέδρου στην οποία απεφάνθη ότι σε μία σύγκρουση στην ανοικτή θάλασσα, ένα Κράτος μπορεί να ασκήσει ποινική δικαιοδοσία στην επικράτειά του για πράξεις που λαμβάνουν χώρα πάνω σε ξένο πλοίο.

[126] σημ. 120, παράγρ. 97.8(b).

[127] ΔΣΔΘ άρθ. 97(2).

Η παράγραφος 3 αναφέρει ότι μόνο οι αρχές του Κράτους της σημαίας του πλοίου μπορούν να δώσουν εντολή για σύλληψη ή κράτηση του πλοίου, στην ανοικτή θάλασσα.

11.6 Υποχρέωση παροχής βοήθειας

Το άρθρο 98 αναφέρεται στην ναυτική παράδοση και πρακτική καθώς και στην προσφορά στοιχειώδους ανθρωπισμού που υπάρχει σε όλους τους ναυτικούς σχετικά με την παροχή βοήθειας σε πρόσωπα και πλοία που βρίσκονται σε κίνδυνο.[128]

Η παράγραφος 1 υποχρεώνει κάθε Κράτος να απαιτήσει από τον πλοίαρχο οποιουδήποτε πλοίου που φέρει τη σημαία του να παράσχει βοήθεια, εφόσον μπορεί, και χωρίς να εκθέσει σε σοβαρό κίνδυνο το πλοίο, το πλήρωμα ή τους επιβάτες. Επίσης ειδικές διατάξεις αναφέρονται στην βοήθεια προσώπων που κινδυνεύουν στην θάλασσα να πνιγούν, στην ταχύτητα πλεύσης προς διάσωση και στην παροχή βοήθειας στο άλλο πλοίο μετά τη σύγκρουση.

Η παράγραφος 2 καλεί τα παράκτια Κράτη να μεριμνήσουν για την ίδρυση επαρκούς και αποτελεσματικής υπηρεσίας έρευνας και διάσωσης. Όπου δε το απαιτούν οι περιστάσεις, να συνεργάζονται με τα γειτονικά Κράτη για τον σκοπό αυτό στο πλαίσιο περιφερειακών διευθετήσεων.

Η παράγραφος 1(α) και (β) αναφέρεται σε παροχή βοήθειας σε «οποιοδήποτε πρόσωπο».[129] Έτσι δεν εξαιρείται καμία κατηγορία προσώπων. Τούτο αποτελεί στοιχειώδη υποχρέωση, κατά το διεθνές δίκαιο, των πλοίαρχων να διασώζουν όλα τα πρόσωπα, συμπεριλαμβανομένων και των αιτούντων άσυλο, όταν αυτά βρίσκονται σε κίνδυνο στην θάλασσα.[130]

Σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία, στην περίπτωση που ο πλοίαρχος δεν παράσχει βοήθεια αφενός όπως αυτή αναφέρεται στη Σύμβαση και στο άρθρο 120 του ΚΔΝΔ και αφετέρου όπως υπαγορεύουν οι ηθικοί κανόνες της ναυτικής παράδοσης, τότε οι επιπτώσεις και οι επιβαλλόμενες κυρώσεις κατά του πλοιάρχου είναι βαρύτατες.[131]

11.7 Καταστροφή υποβρύχιων καλωδίων ή αγωγών – αποζημιώσεις

Κάθε Κράτος υποχρεούται να θεσπίζει τους νόμους και τους κανονισμούς που είναι απαραίτητοι για να καταστήσουν αξιόποινες πράξεις σε

---

[128] σημ. 120, παράγρ. 98.1, βλ επίσης ΚΔΝΔ άρθ. 120.

[129] ΔΣΔΘ άρθ. 98(1(α & β)).

[130] σημ. 120, παράγρ. 98.11(b).

[131] *Κώδικας Δημόσιου Ναυτικού Δικαίου*, Μ. Μαλέρμπας, Εκδ. Σταμούλης, Αθήνα 1998, σ. 82.

περίπτωση που προκληθεί ζημιά σε καλώδιο υψηλής τάσης ή υποβρύχιο σωληναγωγό στην θάλασσα[132] από πλοίο που φέρει τη σημαία του ή από πρόσωπο που υπόκειται στη δικαιοδοσία του. Η ζημιά δεν καθίσταται αξιόποινη πράξη εάν τα εμπλεκόμενα πρόσωπα προσπάθησαν να σώσουν τη ζωή τους ή τα πλοία τους, με την προϋπόθεση ότι έλαβαν όλες τις αναγκαίες προφυλάξεις για να αποφύγουν την ζημιά αυτή.[133]

Το άρθρο 115 αναφέρεται στην περίπτωση που τα πλοία αναγκάζονται να θυσιάσουν άγκυρα, ή δίχτυα ή άλλα εργαλεία αλιείας, προκειμένου να αποφύγουν βλάβη υποβρύχιου καλωδίου ή σωληναγωγού. Απαιτεί δε από τα Κράτη, να θεσπίζουν νόμους και κανονισμούς σχετικά με αποζημιώσεις που παρέχονται από τον ιδιοκτήτη του καλωδίου ή του σωληναγωγού προς τους πλοιοκτήτες που υπέστησαν αυτή την απώλεια. Αναφέρει επίσης ότι οι πλοιοκτήτες θα αποζημιώνονται μόνο εάν προηγουμένως έλαβαν όλα τα απαραίτητα προληπτικά μέτρα.[134]

11.8 Παράνομη διακίνηση ναρκωτικών ή ψυχοτρόπων ουσιών

Το άρθρο 108 δείχνει την ανάγκη συνεργασίας μεταξύ των Κρατών για την καταστολή της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών και ψυχοτρόπων ουσιών στην ανοικτή θάλασσα. Το εν λόγω άρθρο θέτει σαν σκοπό την υποχρέωση όλων των Κρατών να συνεργαστούν για την καταστολή της «παράνομης διακίνησης ναρκωτικών και ψυχοτρόπων ουσιών», χωρίς όμως να παρέχει κανένα μηχανισμό εφαρμογής αυτής της υποχρέωσης. Τούτο μπορεί να ρυθμίζεται με διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες των Κρατών.[135] Τέτοιες συμφωνίες είναι οι:

- Σύμβαση περί Ναρκωτικών Ουσιών, 1961,[136] (Single Convention on Narcotic Drugs,1961).
- Σύμβαση Περί Ψυχοτρόπων Ουσιών, 1971[137] (Convention on Psychotropic Substances, 1971).
- Διεθνής Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών Κατά της Παράνομης Διακίνησης Ναρκωτικών και Ψυχοτρόπων Ουσιών, 1988,[138] (United Nations Convention against Illicit Traffic in Narcotic Drugs and Psychotropic Substances, 1988).

---

[132] ΔΣΔΘ άρθ. 113

[133] σημ. 120, παράγρ. 113.1.

[134] σημ. 120, παράγρ. 115.1.

[135] σημ. 120, παράγρ. 108.8(a).

[136] U.K.T.S 34 (1965), Cmmnd. 2354; 520 U.N.T.S 204

[137] 1019 UNTS 151, 32 UST 543, TIAS 9725.

[138] UN doc. E/CONF.82/15(1988, mimeo.); UNTS Registration No. 27627; Misc.No.14(1989), Cm.804; 28 ILM 497 (1989) (entered into force 11 November 1990).

Παράδειγμα διμερούς συμφωνίας αποτελεί η σύμβαση που υπάρχει μεταξύ του Ηνωμένου Βασιλείου και των Ηνωμένων Πολιτειών. Σύμφωνα με αυτή τη σύμβαση, οι αρχές του ενός Κράτους μπορούν να επιβιβαστούν σε πλοίο που φέρει την σημαία του άλλου Κράτους εάν οι αρχές πιστεύουν ότι το πλοίο έχει φορτίο παράνομων ουσιών που προορίζονται για εισαγωγή στο Κράτος που ανήκουν οι αρχές επιβίβασης. Μετά, μπορεί να ακολουθήσει έρευνα και σύλληψη του πλοίου.

Το μέγεθος του προβλήματος και η ανάγκη να προαχθεί η διεθνής συνεργασία για την καταστολή του, φαίνεται στη Διεθνή Σύμβαση των Ην. Εθνών κατά της Παράνομης Διακίνησης Ναρκωτικών και Ψυχοτρόπων Ουσιών του 1988.[139] Αυτή η σύμβαση παρέχει, μεταξύ άλλων, ένα πλαίσιο για τις ενέργειες που θα κάνει ένα Κράτος όσον αφορά την καταστολή του παράνομου εμπορίου δια θαλάσσης. Δια του άρθρου 17 της εν λόγω σύμβασης το Κράτος της σημαίας που φέρει το πλοίο μπορεί να εξουσιοδοτεί άλλο Κράτος: α) να επιβιβάζεται σε πλοίο του, β) να ερευνά το πλοίο, και γ) εάν υπάρχει απόδειξη εμπλοκής σε παράνομο εμπόριο να προβεί σε κατάλληλες ενέργειες σχετικά με το πλοίο, τα πρόσωπα και το φορτίο.

11.9 Δικαίωμα νηοψίας

Το άρθρο 110 αναφέρεται στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ένα πολεμικό πλοίο ή πολεμικό αεροσκάφος μπορεί να προβεί σε νηοψία σε ξένα πλοία, στην ανοικτή θάλασσα. Η νηοψία όμως, μπορεί να γίνει και από άλλα πλοία ή αεροσκάφη εξουσιοδοτημένα από κρατική υπηρεσία[140].

Οι περιπτώσεις που μπορεί το πολεμικό πλοίο να επέμβει είναι: 1) Όταν η επέμβαση πραγματοποιείται δυνάμει μιας διεθνούς συνθήκης της οποίας είναι μέλη τα δύο Κράτη των πλοίων που φέρουν τη σημαία τους[141] και 2) όταν συντρέχουν σοβαροί λόγοι που προκαλούν την υποψία ότι το πλοίο αυτό επιδίδεται σε: (α) πειρατεία[142], (β) δουλεμπόριο[143], (γ) παράνομες ραδιοφωνικές ή τηλεοπτικές εκπομπές[144], επίσης όταν το πλοίο (δ) δεν έχει

---

[139] σημ. 120, παράγρ. 108.8(b).

[140] σημ. 120, παράγρ. 110.1.

[141] σημ. 120, παράγρ. 110.1(a).

[142] ΔΣΔΘ άρθ. 103-107.

[143] ΔΣΔΘ άρθ. 99.

[144] ΔΣΔΘ άρθ. 109. Η παράγρ. 2 αναφέρει ότι «παράνομες εκπομπές» είναι αυτές που προορίζονται για το ευρύ κοινό «κατά παράβαση διεθνών κανονισμών». Στην προκειμένη περίπτωση, σαν διεθνείς κανονισμοί μπορούν να θεωρηθούν αυτοί που αναφέρονται στη Διεθνή Ένωση Τηλεπικοινωνιών, η οποία παρέχει την άδεια καθώς και την εκπεμπόμενη ραδιοφωνική ή τηλεοπτική συχνότητα (βλ σημ. 120, παράγρ. 109.8(b)).

εθνικότητα[145] και (ε) έχει στην πραγματικότητα την ίδια εθνικότητα με το πολεμικό πλοίο παρόλο που φέρει ξένη σημαία ή αρνείται να υψώσει τη σημαία του.

Το πολεμικό πλοίο μπορεί να προβεί σε έλεγχο των τίτλων που εξουσιοδοτούν το ξένο πλοίο να φέρει τη σημαία του. Αν μετά τον έλεγχο των εγγράφων παραμένουν οι υποψίες, μπορεί να συνεχιστεί η έρευνα επάνω στο πλοίο με κάθε δυνατή διακριτικότητα[146].

Αν οι υποψίες αποδειχθούν αβάσιμες, το πλοίο στο οποίο ανεστάλη ο πλους, αποζημιώνεται για κάθε απώλεια ή ζημιά που υπέστη εφόσον δεν διέπραξε τίποτε που να το κατέστησε ύποπτο. Το άρθρο 110 εφαρμόζεται και στην αποκλειστική οικονομική ζώνη[147].

11.10 Δικαίωμα συνεχούς καταδίωξης

Συνεχής καταδίωξη είναι το δικαίωμα που έχουν οι αρχές του παράκτιου Κράτους να καταδιώκουν ένα ξένο πλοίο όταν αυτές πιστεύουν ότι το πλοίο παραβίασε τους νόμους και τους κανονισμούς του Κράτους αυτού[148]. Η συνεχής καταδίωξη μπορεί να αρχίσει όταν το ξένο πλοίο ή μία από τις λέμβους του βρίσκεται στα εσωτερικά ύδατα, αρχιπελαγικά ύδατα ή αιγιαλίτιδα ζώνη του παράκτιου Κράτους και παραβιάζει τους νόμους και κανονισμούς του Κράτους αυτού. Αν το πλοίο βρίσκεται μέσα στη συνορεύουσα ζώνη, ή καταδίωξη μπορεί να γίνει μόνο αν το πλοίο παραβίασε δικαιώματα που απορρέουν από τον θεσμό της συνορεύουσας ζώνης (ήτοι, σχετικά με τελωνιακούς, δημοσιονομικούς, μεταναστευτικούς και υγειονομικούς νόμους και κανονισμούς). Επί παραδείγματι, μπορεί να αρχίσει συνεχής καταδίωξη στη συνορεύουσα ζώνη κατά ενός πλοίου, εφόσον το πλοίο προέρχεται από την αιγιαλίτιδα ζώνη και διενεργούσε λαθρεμπόριο όταν αυτό βρισκόταν σε λιμένα ή την αιγιαλίτιδα ζώνη του παράκτιου Κράτους. Η συνεχής καταδίωξη μπορεί να γίνεται στην αποκλειστική οικονομική ζώνη ή την υφαλοκρηπίδα όταν παραβιάζονται νόμοι και κανονισμοί του παράκτιου Κράτους σχετικά με τις ζώνες αυτές (συμπεριλαμβανομένων και των ζωνών ασφαλείας που περιβάλλουν τις εγκαταστάσεις που βρίσκονται στην αποκλειστική οικονομική ζώνη ή στην υφαλοκρηπίδα).

Η καταδίωξη μπορεί να συνεχιστεί έξω από την αιγιαλίτιδα ζώνη ή έξω από οποιαδήποτε άλλη ζώνη από την οποία άρχισε, μόνο στην περίπτωση που αυτή δεν έχει διακοπεί. ΄Ετσι, ή καταδίωξη μπορεί να συνεχιστεί στην

---

145 ΔΣΔΘ άρθ. 92.

146 ΔΣΔΘ άρθ. 110(2).

147 ΔΣΔΘ άρθ. 58(2).

148 ΔΣΔΘ άρθ. 111(1,2).

ανοικτή θάλασσα και παύει μόλις το καταδιωκόμενο πλοίο εισέλθει στην αιγιαλίτιδα ζώνη της χώρας του ή τρίτου Κράτους[149].

Η καταδίωξη μπορεί να αρχίσει μόνο μετά από εκπομπή οπτικού ή ηχητικού σήματος για ανακοπή του πλου, από απόσταση που να επιτρέπει στο καταδιωκόμενο πλοίο να το ακούσει ή να το δει. Στα «οπτικά και ηχητικά σήματα» δεν συμπεριλαμβάνονται τα σήματα που στέλλονται από μεγάλη απόσταση και εκπέμπονται με ασύρματο (ραδιοσήματα)[150].

Μόνο πολεμικά πλοία ή στρατιωτικά αεροσκάφη ή άλλα πλοία ή αεροσκάφη, που φέρουν εξωτερικά διακριτικά από τα οποία εμφαίνεται ότι εκτελούν δημόσια υπηρεσία, μπορεί να ασκήσουν το δικαίωμα της συνεχούς καταδίωξης[151].

Για να αιτιολογηθεί η σύλληψη πλοίου έξω από την αιγιαλίτιδα ζώνη δεν αρκεί να έχει επισημανθεί, από αεροσκάφος, ότι διέπραξε μια παραβίαση ή ότι είναι ύποπτο παραβίασης. Θα πρέπει να του έχει δοθεί εντολή να ανακόψει τον πλου και συγχρόνως να έχει καταδιωχθεί συνεχώς και χωρίς διακοπή[152].

11.11 Πειρατεία

Το άρθρο 100 αναφέρει ότι όλα τα Κράτη πρέπει να συνεργάζονται για την καταστολή της πειρατείας στην ανοικτή θάλασσα ή σε οποιοδήποτε άλλο μέρος που βρίσκεται έξω από την δικαιοδοσία οποιουδήποτε Κράτους. Η φράση «σε οποιοδήποτε άλλο μέρος που βρίσκεται έξω από την δικαιοδοσία οποιουδήποτε Κράτους» περιλαμβάνει και την αποκλειστική οικονομική ζώνη σύμφωνα με το άρθρο 58, παράγραφος 2. Πλοίο το οποίο διαπράττει πειρατεία, χάνει την προστασία της σημαίας του. Το ότι η πειρατεία λαμβάνει χώρα στην ανοιχτή θάλασσα ή σε «μέρος εκτός της δικαιοδοσίας οποιουδήποτε Κράτους» σημαίνει ότι όταν τέτοιες πράξεις βίας λαμβάνουν χώρα εντός της αιγιαλίτιδας ζώνης ενός Κράτους είναι θέμα του παράκτιου Κράτους να λάβει τα αναγκαία μέτρα για την καταστολή των πράξεων που διεπράχθησαν εντός της ζώνης αυτής.[153]

Σαν πράξεις πειρατείας είναι εκείνες που συνιστούν διεθνή παρανομία και εκείνοι που τις διαπράττουν θεωρούνται «εχθροί της ανθρωπότητας» *(hostis humani generis),* ο δε πειρατής, θεωρούμενος εχθρός κάθε Κράτους, υπόκειται σε σύλληψη, προσάγεται σε δίκη και τιμωρείται από το Κράτος.[154]

---

[149] ΔΣΔΘ άρθ. 111(3).

[150] σημ. 120, παρ. 111.9(e), σελ. 258.

[151] ΔΣΔΘ άρθ. 111(5).

[152] ΔΣΔΘ άρθ. 111(6,β) & σημ. 120, παρ. 111.9(g).

[153] σημ. 120, παράγρ. 101.8(d).

[154] σημ. 120, παράγρ. 100.7(α) και 100.7(b).

Συγκεκριμένα το άρθρο 101 της Σύμβασης αναφέρει ότι πράξη πειρατείας συνιστά «κάθε παράνομη πράξη βίας ... που διαπράττεται για ιδιωτικούς σκοπούς από το πλήρωμα ή τους επιβάτες ιδιωτικού πλοίου ή αεροσκάφους» εναντίον άλλου πλοίου ή αεροσκάφους. Έτσι πράξεις βίας που διαπράττονται για πολιτικούς σκοπούς δεν συνιστούν πειρατεία.[155] Επίσης, πράξεις που διαπράττονται επί του πλοίου από το πλήρωμα ή τους επιβάτες και κατευθύνονται εναντίον του ιδίου του πλοίου στην ανοικτή θάλασσα, δεν μπορούν να θεωρηθούν σαν πράξεις πειρατείας.[156]

Η πρόθεση ληστείας *(animus furandi)* δεν είναι απαραίτητο στοιχείο για να υπάρξει πειρατεία.[157] Πράξεις πειρατείας μπορεί να υπαγορεύονται και από αισθήματα μίσους ή εκδίκησης και όχι μόνο από την αποκόμιση κάποιου οφέλους.

Το άρθρο 102 αναφέρει ότι πράξεις πειρατείας, που έχουν διαπραχθεί από πολεμικό ή κρατικό πλοίο ή κρατικό αεροσκάφος του οποίου το πλήρωμα έχει στασιάσει και θέσει υπό τον έλεγχό του πλοίο ή αεροσκάφος, θεωρούνται ως πράξεις εκτελεσθείσες από ιδιωτικό πλοίο ή αεροσκάφος. Το δε πλοίο ή αεροσκάφος θεωρείται πειρατικό.

Το άρθρο 104 αναφέρει ότι πλοίο ή αεροσκάφος που έχει γίνει πειρατικό μπορεί να διατηρήσει την εθνικότητά του. Η διατήρηση ή η απώλεια της εθνικότητάς του καθορίζεται από το δίκαιο του Κράτους από το οποίο του έχει δοθεί η εθνικότητά του.

Κάθε Κράτος μπορεί να κατάσχει ένα πειρατικό πλοίο ή αεροσκάφος στην ανοικτή θάλασσα ή σε άλλο μέρος έξω από την δικαιοδοσία οποιουδήποτε Κράτους. Τα δικαστήρια του Κράτους που ενήργησε την κατάσχεση μπορούν να αποφασίσουν για τις ποινές που θα επιβληθούν σχετικά με τα πλοία, τα αεροσκάφη ή τα κατασχεθέντα επί του πλοίου περιουσιακά στοιχεία.[158]

Κατάσχεση για λόγους πειρατείας μπορεί να γίνει μόνο από πολεμικά ή στρατιωτικά αεροσκάφη ή άλλα πλοία ή αεροσκάφη που ανήκουν σε κρατική υπηρεσία και είναι εξουσιοδοτημένα για τον σκοπό αυτό.[159]

Ένα πλοίο που έχει προσβληθεί από πειρατές μπορεί να συλλάβει τους πειρατές, σε άσκηση του δικαιώματος της αυτοάμυνας.[160]

---

[155] σημ. 120, παράγρ. 101.8(a).

[156] σημ. 120, παράγρ. 101.2(1)(vi).

[157] ως ανωτέρω.

[158] ΔΣΔΘ άρθ. 105.

[159] ΔΣΔΘ άρθ. 107.

[160] σημ. 120, παράγρ. 107(c).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12

ΝΗΣΙΑ

12.1 Καθεστώς των νησιών

Σύμφωνα με το άρθρο 121 της Σύμβασης «νησί είναι μια φυσικά σχηματισμένη περιοχή ξηράς που περιβρέχεται από ύδατα και βρίσκεται πάνω από την επιφάνεια των υδάτων κατά τη μέγιστη πλήμμη». Έτσι, η Σύμβαση εξαιρεί από την έννοια του νησιού τα τεχνητά νησιά,[161] επειδή δεν αποτελούνται από φυσικούς σχηματισμούς. Εξαιρεί επίσης, τους υφάλους που αποκαλύπτονται κατά τη ρηχία.

Όσον αφορά την οριοθέτηση των θαλάσσιων ζωνών, το καθεστώς των νήσων είναι το ίδιο με αυτό της ηπειρωτικής περιοχής. Τα νησιά έχουν αιγιαλίτιδα ζώνη, συνορεύουσα ζώνη, αποκλειστική οικονομική ζώνη και υφαλοκρηπίδα. Εξαίρεση αποτελούν οι βράχοι (rocks), οι οποίοι έχουν μεν αιγιαλίτιδα ζώνη και συνορεύουσα ζώνη, όταν όμως δεν κατοικούνται ή στερούνται ίδιας οικονομικής ζωής, δεν έχουν αποκλειστική οικονομική ζώνη ούτε υφαλοκρηπίδα.[162]

Το κατά πόσο ένας βράχος κατοικείται ή έχει δικιά του οικονομική ζωή είναι κάτι που μπορεί να τεθεί υπό αμφισβήτηση. Το θετικό εν τούτοις επιχείρημα που μπορεί να αντληθεί από τη μοναδική αυτή εξαίρεση είναι ότι εκεί που ο συμβατικός νομοθέτης θέλησε εξαίρεση το είπε καθαρά και δεν είναι δυνατόν να επιχειρείται η δημιουργία και άλλων εξαιρέσεων για να αποστερηθούν νησιά ή βράχοι της υφαλοκρηπίδας ή της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης.[163]

---

[161] ΔΣΔΘ άρθ. 259

[162] σημ. 120, παράγρ. 121.12(c). και ΔΣΔΘ άρθ. 121(3).

[163] σημ. 5.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 13

ΚΛΕΙΣΤΕΣ ΄Η ΗΜΙΚΕΛΙΣΤΕΣ ΘΑΛΑΣΣΕΣ

13.1 Ορισμός – συνεργασία συνορευόντων Κρατών

Το άρθρο 122 της Σύμβασης δίδει την έννοια του όρου «κλειστές ή ημίκλειστες θάλασσες» σε κόλπο, λεκάνη ή θάλασσα που (ι) περιβάλλεται από δύο ή περισσότερα Κράτη και συνδέεται με άλλη θάλασσα ή με τον ωκεανό με στενή λωρίδα, ή (ιι) αποτελείται καθ' ολοκληρίαν ή κυρίως από τις αιγιαλίτιδες ζώνες ή τις αποκλειστικές οικονομικές ζώνες δύο ή περισσότερων Κρατών. Στην πρώτη περίπτωση υπάγεται, επί παραδείγματι, ή Μεσόγειος Θάλασσα,[164] ενώ εξαιρείται ο κόλπος Hudson Bay στον Καναδά, ο οποίος είναι μεν ημίκλειστη θάλασσα με την έννοια της Σύμβασης, ανήκει όμως μόνο σε ένα Κράτος. Και στην δεύτερη περίπτωση θα μπορούσε επίσης να υπαχθεί η Μεσόγειος Θάλασσα ως αποτελούμενη από τις αιγιαλίτιδες και τις αποκλειστικές ζώνες των Κρατών που την περιβάλλουν.

Η «στενή λωρίδα» που ενώνει μια κλειστή ή ημίκλειστη θάλασσα με μια άλλη θάλασσα ή ωκεανό μπορεί να είναι μία φυσική λωρίδα όπως ένα στενό (strait), ή τεχνητή λωρίδα όπως μία διώρυγα (canal). Αν η στενή λωρίδα είναι ένα φυσικό στενό, και χρησιμοποιείται στη διεθνή ναυσιπλοΐα, τότε εμπίπτει εντός των διατάξεων του Μέρους ΙΙΙ (περί στενών διεθνούς ναυσιπλοΐας) ή του άρθρου 311 της Σύμβασης (σχέση με άλλες συμβάσεις και διεθνείς συμφωνίες). Αν είναι διώρυγα (όπως η Διώρυγα του Σουέζ ή του Παναμά), τότε θα διέπεται από τις διατάξεις άλλων σχετικών συμβάσεων.[165]

Το άρθρο 123 της Σύμβασης αναφέρεται σε όλα τα Κράτη που συνορεύουν με κλειστή ή ημίκλειστη θάλασσα. Αναγνωρίζει ότι η ειδική γεωγραφική κατάσταση των κλειστών ή ημίκλειστων θαλασσών απαιτεί συνεργασία μεταξύ των Κρατών που συνορεύουν με αυτές έτσι ώστε να συντονίζουν τις δραστηριότητές τους σε θέματα που, μεταξύ άλλων, αναφέρονται: (α) στη διαχείριση, διατήρηση, έρευνα και εκμετάλλευση των βιολογικών πόρων της θάλασσας, και (β) στην προστασία και διατήρηση του θαλάσσιου περιβάλλοντος. Τα Κράτη αυτά δεν απολαμβάνουν ιδικά προνόμια αλλά έχουν τα ίδια δικαιώματα, υποχρεώσεις και δικαιοδοσία με τα άλλα παράκτια Κράτη.

---

[164] σημ. 120, παράγρ. 122.9(b).

[165] σημ. 120, παράγρ. 122.9(c).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 14

ΔΙΕΘΝΗΣ ΒΥΘΟΣ

14.1 Εισαγωγή

Κατά την διάρκεια της εξερευνητικής αποστολής του βρετανικού πλοίου "Τσάλεντζερ", το 1872-76, ανακαλύφθηκαν πολυμεταλλικοί κόνδυλοι, πέραν του υφαλοπλαισίου (Σχ.10.1) και σε βάθος περίπου 3.500 μέτρων.[166] Η συστηματική όμως εξερεύνηση και μελέτη άρχισε στο τέλος της δεκαετίας του 1950, όπου έγινε γνωστό ότι οι κόνδυλοι μπορεί να είναι μία μεγάλη πηγή νικελίου, χαλκού και κοβαλτίου. Οι πολυμεταλλικοί κόνδυλοι βρίσκονται επάνω στο βυθό της θάλασσας, κυρίως στον Ειρηνικό Ωκεανό, Ινδικό και Νότιο Ατλαντικό, σε βάθος 2.000-6.000 μέτρων.[167] Έχουν μέγεθος γεωμήλου και αποτελούνται από διάφορα μέταλλα, των οποίων η σύσταση ποικίλλει από περιοχή σε περιοχή. Εκείνοι που βρίσκονται γύρω από την περιοχή Clarion-Clipperton – βορείως του κεντρικού Ειρηνικού Ωκεανού – περιέχουν περίπου 26 τοις εκατόν μαγγάνιο, 7 τοις εκατόν σίδηρο, 1,3 τοις εκατόν νικέλιο, 1,1 τοις εκατόν χαλκό και 0,27 τοις εκατόν κοβάλτιο.[168] Η περιοχή αυτή υπολογίζεται ότι περιέχει 4-5 δισεκατομμύρια τόνους πολυμεταλλικούς κονδύλους, απ' τους οποίους θα μπορούσαν να εξαχθούν 8-25 εκατομμύρια τόνοι νικέλιο, 6-23 εκατομμύρια τόνοι χαλκός, 0,9-3,5 εκατομμύρια τόνοι κοβάλτιο και 144-530 εκατομμύρια τόνοι μαγγάνιο.[169]

Η εξόρυξη των πολυμεταλλικών κονδύλων από τόσο μεγάλα βάθη παρουσιάζει τεράστια τεχνικά προβλήματα και είναι δαπανηρή. Μολαταύτα, από την δεκαετία του 1990, οπότε προβλεπόταν έλλειψη σε χαλκό, νικέλιο και μαγγάνιο, η βιομηχανία άρχισε να αναπτύσσει την αναγκαία τεχνολογία και ενδιαφερόμενες εταιρείες δραστηριοποιήθηκαν σε κοινοπραξίες (consortia), επενδύοντας μεγάλα κεφάλαια. Στις κοινοπραξίες αυτές συμμετέχουν ενεργά εταιρείες των Ην. Πολιτειών αλλά και άλλων χωρών, όπως γαλλικές, βρετανικές, καναδικές, ιαπωνικές, βελγικές, γερμανικές και ιταλικές.

---

166 σημ. 4, σελ. 116.

167 Alastair Couper, *The Law of the Sea*, Macmillan Education, London 1978, σελ. 14.

168 σημ. 6, σελ. 155-156.

169 σημ. 4, σελ. 117.

Η διεθνής κοινότητα για πρώτη φορά βρέθηκε στην ανάγκη να αναπτύξει ένα νομικό πλαίσιο για την εκμετάλλευση του ορυκτού πλούτου του βυθού των ωκεανών – στην λεγόμενη Περιοχή – το 1967, όταν ο πρέσβυς Πάρντο της Μάλτας, στην ιστορική του ομιλία στην Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών κάλεσε τα Κράτη να αναγνωρίσουν την Περιοχή ως «κοινή κληρονομιά της ανθρωπότητας».[170]

Στη Σύμβαση, η εξερεύνηση και εκμετάλλευση της Περιοχής αναφέρεται εκτεταμένα στις διατάξεις των άρθρων 133-191 (Μέρος XI). Γίνεται αναφορά στις αρχές που διέπουν την Περιοχή, στην αξιοποίηση των πόρων της, στην Αρχή – διεθνή Αρχή του θαλάσσιου βυθού – και στον τρόπο επίλυσης διαφορών που αφορούν την Περιοχή. Τα επόμενα κεφάλαια του βιβλίου αυτού αναφέρονται στο νομικό καθεστώς που διέπει την Περιοχή και στην ελευθερία της ναυσιπλοΐας και αλιείας στα υπερκείμενα ύδατά της.

14.2 Το καθεστώς του διεθνούς βυθού (Περιοχή)

Περιοχή, σύμφωνα με το άρθρο 1(1) της Σύμβασης, είναι ο θαλάσσιος και ωκεάνιος βυθός και το υπέδαφός τους πέρα από τα όρια της εθνικής δικαιοδοσίας. Σύμφωνα με τη Σύμβαση[171], η εθνική δικαιοδοσία εκτείνεται μέχρι του εξωτερικού ορίου του υφαλοπλαισίου ή σε απόσταση 200 ναυτικών μιλίων από τις γραμμές βάσεως στην περίπτωση που το εξωτερικό όριο του υφαλοπλαισίου βρίσκεται σε μικρότερη απόσταση. Καμία διάταξη άρθρων που αφορούν την Περιοχή δεν θίγει τον καθορισμό των εξωτερικών ορίων της υφαλοκρηπίδας σύμφωνα με το Μέρος VI (περί υφαλοκρηπίδας) ή την ισχύ συμφωνιών οριοθέτησης μεταξύ Κρατών με έναντι ή παρακείμενες ακτές.[172]

Η Περιοχή, η οποία αποτελεί το 60 τοις εκατόν[173] ολόκληρου του θαλάσσιου βυθού και οι πόροι της, είναι κοινή κληρονομιά της ανθρωπότητας[174] και διατίθεται προς χρήση αποκλειστικά για ειρηνικούς σκοπούς από όλα τα Κράτη, παράκτια ή περίκλειστα.[175] Δικαιώματα σ' αυτήν μπορούν να αποκτηθούν μόνο σύμφωνα με τις διατάξεις της Σύμβασης και συγκεκριμένα με εξουσιοδότηση της Αρχής.[176]

---

[170] E. D. Brown, *The Area Beyond the Limits of National Jurisdiction*, Vol. 2, Graham & Trotman, London 1986, σελ. II.1.3.

[171] ΔΣΔΘ άρθ. 76(1).

[172] ΔΣΔΘ άρθ. 134(4).

[173] σημ. 4, σελ. 160.

[174] ΔΣΔΘ άρθ. 136.

[175] ΔΣΔΘ άρθ. 141.

[176] ως ανωτέρω.

Οι δραστηριότητες που διεξάγονται στην Περιοχή αφορούν την εξερεύνηση και εκμετάλλευση των ορυκτών πόρων, περιλαμβανομένων και των πολυμεταλλικών κονδύλων.[177] Όλες οι δραστηριότητες οι οποίες μπορεί να διεξάγονται από την ίδια την Αρχή – μέσω του οργάνου της, την Επιχείρηση[178] – και από επιχειρηματίες, θα είναι προς όφελος ολόκληρης της ανθρωπότητας, λαμβάνοντας ιδιαιτέρως υπόψη τα συμφέροντα και τις ανάγκες των αναπτυσσόμενων Κρατών και των λαών που δεν έχουν αποκτήσει πλήρη ανεξαρτησία ή άλλο καθεστώς αυτοδιοίκησης.[179] Οι εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούνται για τις δραστηριότητες που διεξάγονται στην Περιοχή δεν έχουν το νομικό καθεστώς των νήσων, ούτε έχουν δική τους αιγιαλίτιδα ζώνη. Και η παρουσία τους δεν επηρεάζει την οριοθέτηση της αιγιαλίτιδας ζώνης, της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης ή της υφαλοκρηπίδας.[180]

Όσον αφορά τα αρχαιολογικά και ιστορικά αντικείμενα που ανευρίσκονται στην Περιοχή, αυτά διαφυλάσσονται ή διατίθενται για το συμφέρον ολόκληρης της ανθρωπότητας και λαμβάνονται ειδικότερα υπόψη τα προνομιακά δικαιώματα του Κράτους προέλευσης ή του Κράτους της πολιτισμικής καταγωγής ή του Κράτους της ιστορικής και αρχαιολογικής προέλευσης των αντικειμένων.[181]

14.3 Μη παρακώλυση της ναυσιπλοΐας και αλιείας

Εφόσον τα υπερκείμενα ύδατα παραμένουν ανοικτή θάλασσα, θα πρέπει κατά την διεξαγωγή των δραστηριοτήτων στην Περιοχή να λαμβάνονται υπόψη και οι άλλες δραστηριότητες που διεξάγονται στο θαλάσσιο περιβάλλον.[182] Έτσι, οι εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούνται για τις δραστηριότητες που διεξάγονται στην Περιοχή δεν πρέπει να τοποθετούνται σε μέρος όπου υπάρχει κίνδυνος να παρακωλύουν την χρησιμοποίηση θαλάσσιων λωρίδων κυκλοφορίας που θεωρούνται σημαντικές στη ναυσιπλοΐα ούτε σε ζώνες με έντονη αλιευτική δραστηριότητα.[183] Οι εγκαταστάσεις αυτές θα περιβάλλονται από ζώνες ασφαλείας κατάλληλα σεσημασμένες ώστε να εξασφαλίζεται η ασφάλεια τόσο των εγκαταστάσεων όσο και της ναυσιπλοΐας.[184]

---

[177] ΔΣΔΘ άρθ. 134(2).
[178] ΔΣΔΘ άρθ. 170(1).
[179] ΔΣΔΘ άρθ. 140.
[180] ΔΣΔΘ άρθ. 147(2,ε).
[181] ΔΣΔΘ άρθ. 149.
[182] ΔΣΔΘ άρθ. 147(1).
[183] ΔΣΔΘ άρθ. 147(2,β).
[184] ΔΣΔΘ άρθ. 147(2,γ).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 15

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΟΥ ΘΑΛΑΣΣΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

15.1 Πηγές Θαλάσσιας ρύπανσης[185]

Οι πηγές θαλάσσιας ρύπανσης, όπως αυτές αναφέρονται στη διεθνή νομοθεσία διακρίνονται σε πέντε κατηγορίες:

1. Ρύπανση από **χερσαίους ρυπαντές**, οι οποίοι εισέρχονται στο θαλάσσιο περιβάλλον από το έδαφος, τους ποταμούς και τους σωληναγωγούς.
2. Ρύπανση από **πλοία**, την οποία προξενούν οι λειτουργικές δραστηριότητες επί των πλοίων (καθαρισμός δεξαμενών, απόρριψη έρματος) ή τα θαλάσσια ατυχήματα (σύγκρουση, προσάραξη πλοίων).
3. **Ηθελημένη ρίψη στη θάλασσα** από πλοία, καταλοίπων τα οποία έχουν φορτωθεί σε πλοία με σκοπό τη ρίψη ή την αποτέφρωση αυτών στη θάλασσα. Περιλαμβάνει επίσης τη ρίψη υλικών εκβάθυνσης, από βυθοκόρους και φορτηγίδες.
4. Ρύπανση από **δραστηριότητες στο θαλάσσιο βυθό,** την οποία προξενεί η απελευθέρωση βλαβερών ουσιών που προέρχεται από την εξερεύνηση και την εκμετάλλευση των ορυκτών του θαλάσσιου βυθού.
5. Ρύπανση της **ατμόσφαιρας,** την οποία προξενεί η απελευθέρωση βλαβερών ουσιών (ή ενέργεια) στην ατμόσφαιρα ως αποτέλεσμα ανθρώπινων δραστηριοτήτων στην ξηρά, τα πλοία ή τα αεροσκάφη και οι οποίες εισέρχονται στη θάλασσα μέσω απόθεσης ή ατμοσφαιρικής κατακρήμνισης.

Η κατά προσέγγιση συμμετοχή όλων των πιθανών ρυπαντών, από διάφορες ανθρώπινες δραστηριότητες, έχει ως εξής[186]: Χερσαίοι ρυπαντές 44%, από πλοία 12%, από ρίψη στη θάλασσα (dumping) 10%, από δραστηριότητες στο θαλάσσιο βυθό 1% και από την ατμόσφαιρα 33%.

Στο βιβλίο αυτό εξετάζεται η ρύπανση του θαλάσσιου περιβάλλοντος από πλοία (λειτουργικές δραστηριότητες και ατυχήματα) καθώς και η ηθε-

---

[185] IMO, *The London Dumping Convention, (The First Decade and Beyond*), IMO, London 1991, σελ. 44.

[186] GESAMP Rep. Stud. 39: *The State of the Marine Environment*, (βλ σημ. 1).

λημένη ρίψη στη θάλασσα καταλοίπων, τα οποία έχουν φορτωθεί σε πλοία με σκοπό τη ρίψη αυτών στη θάλασσα (βλ Μέρος Δεύτερο Κεφ.3).

Τα Κράτη έχουν το κυριαρχικό δικαίωμα να εκμεταλλεύονται τους φυσικούς τους πόρους σύμφωνα με την περιβαλλοντική τους πολιτική καθώς και την υποχρέωσή τους να προστατεύουν και να διατηρούν το θαλάσσιο περιβάλλον.[187]

15.2 Μέτρα για την πρόληψη, μείωση και έλεγχο της ρύπανσης του θαλάσσιου περιβάλλοντος

Τα Κράτη πρέπει να λαμβάνουν χωριστά ή από κοινού, όλα τα μέτρα που σύμφωνα με τη Σύμβαση είναι αναγκαία για την πρόληψη, μείωση και έλεγχο της ρύπανσης του θαλάσσιου περιβάλλοντος από οποιαδήποτε πηγή[188]. Κατά τη λήψη των μέτρων αυτών θα πρέπει να μη προκαλείται ζημιά σε άλλα Κράτη και το περιβάλλον τους.[189]

Τα μέτρα αυτά θα καλύπτουν όλες τις πηγές ρύπανσης του θαλάσσιου περιβάλλοντος, όπως μεταξύ άλλων: (α) τις τοξικές, βλαβερές ουσίες που προέρχονται από τις χερσαίες πηγές, από την ατμόσφαιρα ή από την απόρριψη ουσιών στη θάλασσα, (β) τη ρύπανση από πλοία και ειδικότερα τα μέτρα για την πρόληψη των ατυχημάτων και την αντιμετώπιση εκτάκτων περιστατικών, (γ) τη ρύπανση που προέρχεται από εγκαταστάσεις και συσκευές που χρησιμοποιούνται στην εξερεύνηση ή την εκμετάλλευση των φυσικών πόρων του θαλάσσιου βυθού, και (δ) από άλλες εγκαταστάσεις και συσκευές που λειτουργούν στο θαλάσσιο περιβάλλον.[190]

Τα μέτρα τα οποία λαμβάνονται από τα Κράτη, περιλαμβάνουν επίσης και όλα τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία και διατήρηση σπάνιων ή εύθραυστων οικοσυστημάτων.[191]

---

[187] ΔΣΔΘ άρθ. 193.

[188] Myron H. Nordquist et al., *United Nations Convention on the Law of the Sea 1982, A Commentary,* Martinus Nijhoff publishers, Dordrecht/Boston/London 1991, τόμ. 4, παρ. 94.10(c): Η φράση «σύμφωνα με τη Σύμβαση» περιλαμβάνει τις διατάξεις περί αβλαβούς διέλευσης, διέλευσης πλου και αρχιπελαγικής διέλευσης σε συστήματα θαλάσσιας κυκλοφορίας, που δίδει δικαιώματα στο παράκτιο Κράτος να ελέγχει τη ρύπανση αλλά χωρίς να εμποδίζει τη διέλευση.

[189] ΔΣΔΘ άρθ. 194(1,2)

[190] ΔΣΔΘ άρθ. 194((3)(α,β,γ,δ))

[191] Οικοσύστημα είναι μια οικολογική μονάδα η οποία αποτελείται από ζώντα και μη ζώντα συστατικά τα οποία είναι αλληλοεξαρτώμενα και λειτουργούν σαν κοινότητα, βλ σημ. 188, παρ. 194.10(ο).

15.3 Ρύπανση από πλοία

Τα Κράτη ενεργώντας μέσω του αρμόδιου διεθνούς οργανισμού ή γενικής διπλωματικής διάσκεψης, θεσπίζουν διεθνείς κανόνες και πρότυπα για την πρόληψη, μείωση και έλεγχο της ρύπανσης από πλοία. Επίσης θεσπίζουν, αν χρειασθεί, συστήματα θαλάσσιας κυκλοφορίας με σκοπό να ελαχιστοποιήσουν τον κίνδυνο ατυχημάτων που μπορεί να ρυπάνουν το θαλάσσιο περιβάλλον. Το αρμόδιο όργανο για τη θέσπιση αυτών των κανόνων, προτύπων και συστημάτων θαλάσσιας κυκλοφορίας θα είναι ένας διεθνής οργανισμός – στην προκειμένη περίπτωση ο Διεθνής Ναυτιλιακός Οργανισμός (IMO) – ή μία γενική διπλωματική διάσκεψη.[192]

Τα Κράτη τα οποία για λόγους προστασίας του θαλάσσιου περιβάλλοντος θεσπίζουν διατάξεις, δια των οποίων επιβάλλουν στα ξένα πλοία ειδικούς όρους για την είσοδό τους στα λιμάνια τους ή στα εσωτερικά ύδατά τους ή για την προσέγγισή τους σε υπεράκτιες τερματικές εγκαταστάσεις, πρέπει να δίνουν την δέουσα δημοσιότητα στους όρους αυτούς και να τους ανακοινώνουν στον αρμόδιο διεθνή οργανισμό.[193] Κατά την επιβολή των όρων αυτών τα Κράτη θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη, τους βασικούς κανόνες περί αβλαβούς διέλευσης των ξένων πλοίων στην αιγιαλίτιδα ζώνη (ειδικά τα άρθρα 18, 19 και 21 έως 25). Συγκεκριμένα, η παράγραφος 2 του άρθρου 25 αναφέρει:

> *Στην περίπτωση πλοίων που εισέρχονται στα εσωτερικά ύδατα ή προσεγγίζουν σε λιμενική εγκατάσταση που κείται έξω από τα ύδατα αυτά, το παράκτιο Κράτος έχει επίσης το δικαίωμα να λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για την πρόληψη οποιασδήποτε παραβίασης των όρων στους οποίους υπόκειται η είσοδος αυτών των πλοίων στα εσωτερικά ύδατα ή στη εν λόγω λιμενική εγκατάσταση.*

Η παράγραφος 4 του άρθρου 211 θέτει σε εφαρμογή το γενικό δικαίωμα που έχει ένα παράκτιο Κράτος, όπως αυτό αναφέρεται στο άρθρο 21, να υιοθετεί νόμους και κανονισμούς, σύμφωνα με την Σύμβαση και άλλους κανόνες διεθνούς δικαίου,[194] σχετικά με την πρόληψη της θαλάσσιας ρύπανσης από πλοία σε περίπτωση αβλαβούς διέλευσης από την αιγιαλίτιδα ζώνη. Τα παράκτια Κράτη, μπορούν σε σχέση με την αποκλειστική οικονομική τους ζώνη να υιοθετούν νόμους και κανονισμούς για την πρόληψη της ρύπανσης από πλοία, οι οποίοι να συμφωνούν και να υλοποιούν τους γενικά αποδε-

---

[192] σημ. 188, παρ. 211.15(c)

[193] ΔΣΔΘ άρθ. 211(3) και σημ. 188, παρ. 211.15(g).

[194] σημ. 188, παρ. 211.15(h).

κτούς διεθνείς κανόνες και τα πρότυπα που έχουν θεσπιστεί μέσω του αρμόδιου διεθνούς οργανισμού ή γενικής διπλωματικής διάσκεψης.[195]

Επίσης έχουν το δικαίωμα να υιοθετούν πιο αυστηρά «μέτρα δεσμευτικού χαρακτήρα» για συγκεκριμένες και σαφώς προσδιορισμένες περιοχές στις αποκλειστικές οικονομικές ζώνες αν τούτο απαιτείται, λόγω αναγνωρισμένων τεχνικών λόγων που έχουν σχέση με τα ωκεανογραφικά και οικολογικά χαρακτηριστικά της περιοχής αυτής.[196]

15.4 Εφαρμογή από τα Κράτη της σημαίας

Σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 217 τα Κράτη έχουν υποχρέωση να διασφαλίζουν τη συμμόρφωση των πλοίων, που φέρουν τη σημαία τους, με τους ισχύοντες διεθνείς κανόνες και πρότυπα. Για τον σκοπό αυτό οι ισχύοντες διεθνείς κανονισμοί και πρότυπα είναι αυτοί που έχουν θεσπιστεί υπό την αιγίδα του IMO, όπως επί παραδείγματι αυτοί που αναφέρονται στην MARPOL 73/78.[197] Η υποχρέωση των Κρατών εκτείνεται σε όλες τις θαλάσσιες ζώνες «ανεξάρτητα από τον τόπο διάπραξης της παράβασης».

Η παράγραφος 2 απαιτεί από τα Κράτη να λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα, ώστε να απαγορεύεται ο απόπλους πλοίων, που φέρουν την σημαία τους εφόσον δεν συμμορφώνονται με τους διεθνείς κανόνες και πρότυπα, συμπεριλαμβανομένων των διατάξεων σχετικά με τον τύπο, την κατασκευή, τον εξοπλισμό και την επάνδρωση των πλοίων.

Η παράγραφος 3 αναφέρεται επίσης στα Κράτη από τα οποία απαιτεί να διασφαλίζουν ότι τα πλοία που φέρουν τη σημαία τους είναι εφοδιασμένα με τα κατάλληλα πιστοποιητικά. Και επίσης να διασφαλίζουν ότι τα πλοία που φέρουν τη σημαία τους επιθεωρούνται περιοδικά για να διαπιστωθεί ότι τα πιστοποιητικά αυτά ανταποκρίνονται στην πραγματική κατάσταση των πλοίων. Τα άλλα Κράτη θα πρέπει να αποδέχονται αυτά τα πιστοποιητικά, «εκτός αν υπάρχουν φανεροί λόγοι να πιστεύεται ότι η κατάσταση του πλοίου δεν ανταποκρίνεται ουσιαστικά στα στοιχεία των πιστοποιητικών.»

Τα Κράτη, με γραπτή αίτηση οποιουδήποτε Κράτους, ερευνούν κάθε παράβαση η οποία φέρεται ότι έχει διαπραχθεί από πλοία που φέρουν τη σημαία του. Και αν κριθεί ότι τα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία είναι επαρκή, τα Κράτη της σημαίας χωρίς καθυστέρηση κινούν τις διαδικασίες αυτές σύμφωνα με τους νόμους τους.[198]

---

[195] ΔΣΔΘ άρθ. 211(5).

[196] ΔΣΔΘ άρθ. 211(6,α)

[197] σημ. 188, παράγρ. 217.8(b).

[198] ΔΣΔΘ άρθ. 217(6).

Τα Κράτη της σημαίας ενημερώνουν το αιτούν Κράτος καθώς επίσης και τον αρμόδιο διεθνή οργανισμό – στην προκειμένη περίπτωση τον ΙΜΟ – για τις ενέργειες που έκαναν καθώς και την έκβασή τους. Όλα τα Κράτη έχουν πρόσβαση στις πληροφορίες που ανακοινώνονται κατ' αυτόν τον τρόπο.

Οι ποινές που προβλέπονται από τους νόμους και τους κανονισμούς των Κρατών για τα πλοία που φέρουν τη σημαία τους θα είναι αρκετά αυστηρές έτσι ώστε να αποθαρρύνουν παραβάσεις οπουδήποτε και αν λαμβάνουν χώρα.

15.5 Εφαρμογή των διατάξεων από τα Κράτη λιμένων

Το άρθρο 218(1) αναφέρει ότι όταν ένα πλοίο έχει καταπλεύσει οικειοθελώς σε λιμένα ή σε υπεράκτια τερματική εγκατάσταση ενός Κράτους, το Κράτος λιμένος μπορεί να κινήσει διαδικασία σχετικά με απόρριψη ουσιών από το πλοίο αυτό σε ύδατα που βρίσκονται έξω από τα εσωτερικά του ύδατα, την αιγιαλίτιδα ζώνη ή την αποκλειστική οικονομική ζώνη του όταν παραβιάζονται οι διεθνώς εφαρμοζόμενοι κανόνες.[199]

Καμία όμως διαδικασία δεν μπορεί να κινηθεί από ένα Κράτος λιμένος σχετικά με απόρριψη στα εσωτερικά ύδατα, την αιγιαλίτιδα ζώνη ή την αποκλειστική οικονομική ζώνη που έγινε σε άλλο Κράτος παρά μόνο αν τούτο ζητηθεί από το άλλο Κράτος ή το Κράτος της σημαίας του πλοίου ή από το Κράτος που υπέστη τη ζημιά ή που απειλείται από την παράβαση απόρριψης αποβλήτων.[200]

Για να κινηθούν οι ανωτέρω διαδικασίες θα πρέπει το πλοίο να έχει καταπλεύσει οικειοθελώς σε λιμένα και όχι επί παραδείγματι λόγω ανωτέρας βίας ή λόγω κατάστασης κινδύνου ή με τον σκοπό να προσφέρει βοήθεια σε πρόσωπα, πλοία ή αεροσκάφη.[201]

Η βασική διαφορά μεταξύ της δικαιοδοσίας του Κράτους λιμένος και αυτής του παράκτιου Κράτους είναι ότι, η δικαιοδοσία του παράκτιου Κράτους έχει σχέση με την παράβαση των νόμων και κανονισμών του παράκτιου Κράτους στα εσωτερικά του ύδατα, την αιγιαλίτιδα ζώνη, την αποκλειστική οικονομική ζώνη ή την υφαλοκρηπίδα του, και εφαρμόζεται για την προστασία αυτού του ιδίου του παράκτιου Κράτους[202]. Ενώ η δικαιοδοσία του Κράτους λιμένος έχει σχέση με την εφαρμογή των διεθνών κανόνων και προτύπων όσον αφορά την απόρριψη αποβλήτων από πλοίο έξω από τα εσωτερικά ύδατα του Κράτους λιμένος, την αιγιαλίτιδα ζώνη του ή την αποκλειστική οικονομική του ζώνη. Ως

---

[199] ΔΣΔΘ άρθ. 218(1)

[200] ΔΣΔΘ άρθ. 218(2).

[201] σημ. 188, παράγρ. 218.9(f)

[202] σημ. 188, παράγρ. 218.1 και ΔΣΔΘ άρθ. 220(1).

εκ τούτου, η δικαιοδοσία ενός Κράτους λιμένος, σε μερικές περιστάσεις μπορεί να συμπίπτει με αυτή του Κράτους σημαίας ή άλλου παράκτιου Κράτους.

15.6 Μέτρα αναφορικά με την αξιοπλοΐα των πλοίων για την αποφυγή της ρύπανσης

Το Κράτος λιμένος, θα λαμβάνει μέτρα για να εμποδίζει τον απόπλου πλοίων από τους λιμένες του και τις υπεράκτιες τερματικές εγκαταστάσεις του, όταν αυτά παραβιάζουν τους διεθνείς κανόνες και πρότυπα που αναφέρονται στην αξιοπλοΐα των πλοίων με αποτέλεσμα τον κίνδυνο ρύπανσης του θαλάσσιου περιβάλλοντος. Μπορεί όμως το Κράτος να επιτρέψει τον απόπλου του πλοίου μέχρι το πλησιέστερο ναυπηγείο και όταν εξαλειφθούν οι αιτίες της παραβίασης να του επιτρέψει τη συνέχιση του πλου του.[203]

15.7 Εφαρμογή των διατάξεων από τα παράκτια Κράτη

Το άρθρο 220 επιβεβαιώνει τα δικαιώματα που έχει ένα παράκτιο Κράτος, σύμφωνα με το άρθρο 21 παρ.1(στ), να εφαρμόζει τους νόμους και κανονισμούς του σχετικά με τη ρύπανση του θαλάσσιου περιβάλλοντος. Επί πλέον, το άρθρο 56 παρ.1(β)(ιιι), αναγνωρίζει ότι το παράκτιο Κράτος έχει περιορισμένα δικαιώματα εφαρμογής των νόμων και κανονισμών του σχετικά με τη ρύπανση που προξενούν πλοία που διαπλέουν την αποκλειστική οικονομική του ζώνη, και άλλα δικαιώματα που απορρέουν από το άρθρο 61(3) σχετικά με τη διατήρηση των βιολογικών πόρων.

Όταν ένα πλοίο βρίσκεται οικειοθελώς σε λιμένα ή σε υπεράκτια τερματική εγκατάσταση κάποιου Κράτους, το Κράτος αυτό, μπορεί να κινήσει διαδικασίες σχετικά με οποιαδήποτε παράβαση των νόμων ή των κανονισμών του για την πρόληψη, μείωση και έλεγχο της ρύπανσης από πλοία, εφόσον η παράβαση έχει λάβει χώρα στην αιγιαλίτιδα ζώνη ή την αποκλειστική οικονομική ζώνη του Κράτους αυτού.[204]

Όταν ένα πλοίο στην αιγιαλίτιδα ζώνη κάποιου Κράτους έχει παραβεί τους νόμους και τους κανονισμούς του Κράτους αυτού σχετικά με τη ρύπανση από πλοία, το Κράτος αυτό μπορεί, χωρίς να θίγονται οι διατάξεις περί αβλαβούς διέλευσης,[205] να προβεί σε επιθεώρηση του πλοίου σε σχέση με την παράβαση και μπορεί να κινήσει διαδικασία, συμπεριλαμβανομένης και της κράτησης του πλοίου.[206]

---

[203] ΔΣΔΘ άρθ. 219.

[204] ΔΣΔΘ άρθ. 220(1).

[205] ΔΣΔΘ άρθ. 17-32 και σημ. 188, παρ. 220.11(d).

[206] ΔΣΔΘ άρθ. 220(2).

Επίσης το άρθρο 220(3) αναφέρει ότι:

Κράτος που έχει βάσιμους λόγους να θεωρεί ότι πλοίο που διαπλέει την αποκλειστική οικονομική του ζώνη ή την αιγιαλίτιδα ζώνη του παραβίασε στην αποκλειστική οικονομική ζώνη τους εφαρμοστέους διεθνείς κανόνες και πρότυπα για την πρόληψη, τη μείωση και τον έλεγχο της ρύπανσης από πλοία ή τους νόμους και κανονισμούς που έχει θεσπίσει οι οποίοι συνάδουν με τους διεθνείς αυτούς κανόνες και πρότυπα και τους θέτουν σε εφαρμογή, μπορεί να ζητήσει από το πλοίο αυτό να παράσχει πληροφορίες ως προς την ταυτότητα του και τον λιμένα νηολόγησής του, τον τελευταίο και τον επόμενο λιμένα προσέγγισης και κάθε άλλη σχετική πληροφορία που απαιτείται για να διαπιστωθεί κατά πόσο έχει διαπραχθεί παραβίαση.

Τα Κράτη λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα ώστε τα πλοία που φέρουν τη σημαία τους να ανταποκρίνονται στις αιτήσεις των παράκτιων Κρατών σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο 3.

Η παράγραφος 5 του άρθρου 220 αναφέρεται στην περίπτωση που ένα Κράτος έχει βάσιμους λόγους να θεωρεί ότι ξένο πλοίο διέπραξε στην αποκλειστική οικονομική ζώνη του παραβίαση, με αποτέλεσμα να γίνει σημαντική απόρριψη αποβλήτων στο θαλάσσιο περιβάλλον που προξένησαν ή υπάρχει κίνδυνος να προξενήσουν σοβαρή ρύπανση. Εάν το ύποπτο για παραβιάσεις πλοίο αρνήθηκε να δώσει πληροφορίες ή αν οι πληροφορίες που δόθηκαν έρχονται σε κατάφωρη αντίθεση με τη πραγματική κατάσταση και αν οι περιστάσεις της υπόθεσης το δικαιολογούν, το παράκτιο Κράτος μπορεί να προβεί σε επιθεώρηση του πλοίου για να διαπιστώσει κατά πόσο στοιχειοθετείται παραβίαση.

Η παράγραφος 6 του ιδίου άρθρου αναφέρεται στις ίδιες παραβιάσεις όπως αυτές αναφέρονται στην παράγραφο 5, οι οποίες είχαν σαν αποτέλεσμα απορρίψεις αποβλήτων που προξένησαν ή υπάρχει κίνδυνος να προξενήσουν σοβαρές ζημίες στις ακτές ή στα συναφή συμφέροντα του παράκτιου Κράτους ή σε οποιονδήποτε πόρο της αιγιαλίτιδας ζώνης ή της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης του. Αν τα αποδεικτικά στοιχεία το δικαιολογούν, το παράκτιο Κράτος μπορεί να κινήσει διαδικασία και ειδικότερα να διατάξει την κράτηση του πλοίου σύμφωνα με τη νομοθεσία του.

Παρά τις διατάξεις της ανωτέρω παραγράφου 6, σε όλες τις περιπτώσεις όπου έχει συμφωνηθεί να καταβάλλεται οικονομική ή άλλου είδους εγγύηση και το παράκτιο Κράτος δεσμεύεται γιαυτό, το εν λόγω Κράτος θα επιτρέπει στο πλοίο να συνεχίσει το ταξίδι του.

15.8 Μέτρα για την αποφυγή της ρύπανσης που προκαλείται από ναυτικά ατυχήματα

Η προσάραξη του δεξαμενόπλοιου *Torrey Canyon (1967)* έξω από την αιγιαλίτιδα ζώνη (τότε 3 μίλια) της Μ.Βρετανίας είχε σαν αποτέλεσμα τη ρύπανση μεγάλης έκτασης των βρετανικών ακτών. Η Μ.Βρετανία βομβάρδισε το ναυάγιο για να μειώσει τη ρύπανση. Η επέμβαση αυτή στην ανοικτή θάλασσα ήταν ενάντια στο διεθνές δίκαιο και προξένησε τη διεθνή κατακραυγή. Η Μ.Βρετανία έφερε την υπόθεση στον Διεθνή Ναυτιλιακό Οργανισμό (IMCO, σήμερα IMO) που είχε ως συνέπεια να δημιουργηθεί αργότερα η Διεθνής Σύμβαση για την Επέμβαση στην Ανοικτή Θάλασσα του 1969 η οποία στο άρθρο της 1(1) αναφέρει:

> *Τα μέρη της παρούσας Σύμβασης μπορεί να πάρουν μέτρα στην ανοιχτή θάλασσα τα οποία είναι αναγκαία για την πρόληψη, μείωση και καταπολέμηση κάθε σοβαρού και επικείμενου κινδύνου που απειλεί τις ακτές τους ή τα συναφή συμφέροντά τους από ρύπανση ή απειλή ρύπανσης από πετρέλαιο, που ακολουθεί ένα ναυτικό ατύχημα ή συμβάντα που σχετίζονται με αυτό το ατύχημα, το οποίο μπορεί λογικά να αναμένεται να έχει σαν αποτέλεσμα μεγάλες επιζήμιες συνέπειες.*

Οι μεγάλες ρυπάνσεις από τα ναυάγια των δεξαμενόπλοιων *Torrey Canyon* (1967) και αργότερα του *Amoco Cadiz (1978)* επηρέασαν τα μέλη της επιτροπής της σύνταξης της παρούσας Σύμβασης[207]

Σύμφωνα με το άρθρο 221(1) καμιά διάταξη του παρόντος μέρους δεν θίγει το δικαίωμα των Κρατών που απορρέει από το διεθνές εθιμικό και συμβατικό δίκαιο να λαμβάνουν και να εφαρμόζουν, πέραν από την αιγιαλίτιδα ζώνη, μέτρα για την προστασία των ακτών τους, συμπεριλαμβανομένης της αλιείας, από ρύπανση ή από κίνδυνο ρύπανσης που προκαλείται από ναυτικό ατύχημα.

Η παράγραφος 2 του ιδίου άρθρου αναφέρει ότι:

> *«ναυτικό ατύχημα» σημαίνει σύγκρουση πλοίων ή άλλο περιστατικό ναυσιπλοΐας ή συμβάν επί του πλοίου ή εκτός του πλοίου που επιφέρει υλικές ζημιές ή υπάρχει άμεσος κίνδυνος να προκαλέσει υλικές ζημίες στο πλοίο ή στο φορτίο του.*

---

[207] σημ. 188, παρ. 221.9(a).

Όσον αφορά τη σημασία της φράσης «σύγκρουση ή άλλο περιστατικό ναυσιπλοΐας» έξω από την αιγιαλίτιδα ζώνη που συνεπάγεται την ποινική ή διοικητική ευθύνη του πλοιάρχου ή άλλου προσώπου που είναι στην υπηρεσία του πλοίου, θα εφαρμόζεται το άρθρο 97 (ποινική δικαιοδοσία σε περιπτώσεις σύγκρουσης ή σχετικά με άλλο περιστατικό ναυσιπλοΐας).

15.9 Άρση της κράτησης πλοίου – απελευθέρωση πληρώματος

Όταν ένα πλοίο ή το πλήρωμά του κρατηθεί από Συμβαλλόμενο παράκτιο Κράτος επειδή παραβιάζει κανόνες που αφορούν τη θαλάσσια ρύπανση ή την αλιεία, αμέσως θα γίνεται άρση της κράτησης του πλοίου και απελευθέρωση του πληρώματος, εφόσον κατατεθεί εύλογη εγγύηση. Αν το Κράτος που έχει κρατήσει το πλοίο δεν άρει την κράτηση του πλοίου ή δεν απελευθερώσει το πλήρωμα, το Κράτος της σημαίας μπορεί να υποβάλλει το θέμα σε δικαστήριο σύμφωνα με το άρθρο 287 ή στο Διεθνές Δικαστήριο για το Δίκαιο της Θάλασσας. Όταν παρασχεθεί εγγύηση η οποία αποφασίστηκε από το δικαστήριο, τότε οι αρχές που κρατούν το πλοίο ή το πλήρωμα οφείλουν να συμμορφωθούν με την απόφαση του δικαστηρίου[208].

[208] ΔΣΔΘ άρθ. 292 και σημ. 188, παρ. 292.1.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 16

ΣΧΕΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

Σύμφωνα με το άρθρο 311 παράγραφος 1, η παρούσα Σύμβαση υπερισχύει των Συμβάσεων της Γενεύης του 1958 για τα Κράτη που έχουν κυρώσει τις Συμβάσεις της Γενεύης του 1958 και τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας του 1982. Έτσι, οι σχέσεις τους διέπονται από τη Σύμβαση του 1982[209]. Για τα Συμβαλλόμενα Κράτη των Συμβάσεων της Γενεύης του 1958 τα οποία δεν έχουν κυρώσει τη Σύμβαση του 1982, οι σχέσεις τους θα συνεχίσουν να διέπονται από τη Σύμβαση του 1958. Σύμφωνα με την παράγραφο 2 του ιδίου άρθρου, η Σύμβαση δεν μεταβάλλει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των Συμβαλλομένων Κρατών που πηγάζουν από άλλες συμφωνίες συνάδουσες με την παρούσα Σύμβαση.

---

[209] Myron H. Nordquist, *United Nations Convention on the Law of the Sea*, Martinus Nijhoff Publishers, Dordrecht/Boston/London 1989, τόμ. 5, παρ. 311.11.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 17

ΣΥΓΚΡΟΥΣΗ ΣΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ

Η σύγκρουση των πλοίων στη θάλασσα αποτελεί ένα από τους σοβαρότερους ναυτικούς κινδύνους, με σοβαρές επιπτώσεις στην ασφάλεια της ναυσιπλοΐας και το θαλάσσιο περιβάλλον. Η διεθνής κοινότητα, για την αποφυγή συγκρούσεων στη θάλασσα, καθιέρωσε διάφορους κανονισμούς, και ο τελευταίος ισχύων είναι αυτός που περιέχεται στη Διεθνή Σύμβαση «περί Διεθνών Κανονισμών προς Αποφυγήν Συγκρούσεων εν Θαλάσσει, 1972», που κυρώθηκε από την Ελλάδα με το Ν.Δ 93/74. Ο Κανονισμός αυτός αναφέρεται σε κανόνες χειρισμού και πλεύσης, σε φανούς και σχήματα που υποχρεούνται να φέρουν τα πλοία, στα ηχητικά και φωτεινά σήματα που χρησιμοποιούν, καθώς και σε κανόνες για σήματα κινδύνου.

Οι Κανόνες αυτοί εφαρμόζονται επί όλων των πλοίων που πλέουν στην ανοικτή θάλασσα,[210] την αιγιαλίτιδα ζώνη,[211] τα διεθνή στενά[212] και σε όλα τα συγκοινωνούντα με τη θάλασσα ύδατα, που διαπλέονται από ποντοπόρα πλοία.

Το άρθρο 225 του ΚΔΝΔ αναφέρεται στις κυρώσεις που επιβάλλονται όταν παραβιάζονται οι διατάξεις του Κανονισμού προς αποφυγή συγκρούσεων. Οι δύο Συμβάσεις των Βρυξελλών του 1952 κάνουν αναφορά στην ποινική και αστική δικαιοδοσία, σε περίπτωση σύγκρουσης στη θάλασσα και το άρθρο 97 της ΔΣΔΘ του 1982 (βλ κεφ. 11.5) αναφέρεται στην ποινική δικαιοδοσία σε περίπτωση σύγκρουσης στην ανοικτή θάλασσα.

17.1 Κατά τον ΚΔΝΔ

Σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 225 του ΚΔΝΔ «πλοίαρχος ή αξιωματικός φυλακής, όστις εξ αμελείας παραβαίνει τας διατάξεις του Κανονισμού προς αποφυγή συγκρούσεων ή ο πλοηγός όστις εξ αμελείας παρέχει συμβουλάς αντιθέτους προς τας ανωτέρω διατάξεις τας αφορώσας την τηρητέαν πλεύσιν, τιμωρούνται δια φυλακίσεως εξ μηνών και χρηματικής ποινής».

---

[210] ΔΚΑΣ, Κανών 1(α).

[211] ΔΣΔΘ, άρθ. 21(4).

[212] ΔΣΔΘ, άρθ. 39(2)(α).

Σύμφωνα με την παράγραφο 2 «εάν συνεπεία των ανωτέρω παραβάσεων ή εξ αμελείας ετέρου μέλους πληρώματος κατά την εκτέλεσιν της υπηρεσίας του, επήλθε σύγκρουσις, προσάραξις ή πρόσκρουσις του πλοίου επί εμποδίου καταφανούς ή γνωστού ή σοβαρά βλαβη του πλοίου ή του φορτίου επιβάλλεται ποινή φυλακίσεως μέχρι τριών ετών και χρηματική ποινή».

Επίσης, σύμφωνα με την παράγραφο 3 «εάν εκ των παραβάσεων επήλθε απώλεια πλοίου ή απόλυτος ανικανότης αυτού ή ολική απώλεια του φορτίου ή θάνατος προσώπου ή τραύματα βαρέα, ο υπαίτιος τιμωρείται δια φυλακίσεως τουλάχιστον τριών μηνών και χρηματικής ποινής».

Το άρθρο 239 του ΚΔΝΔ αναφέρει ότι, οι διατάξεις του άρθρου 225 εφαρμόζονται και στους ημεδαπούς ναυτικούς που υπηρετούν σε πλοία με ξένη σημαία ασφαλισμένα στο ΝΑΤ. Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 202 παρ. 2 του ΚΔΝΔ, η διάταξη του άρθρου 225 εφαρμόζεται και επί ξένου πλοίου εντός των ελληνικών χωρικών υδάτων.

17.2 Κατά τις Συμβάσεις των Βρυξελλών του 1952.

17.2.1 Ποινική δικαιοδοσία[213]

Σύμφωνα με το άρθρο 1, της Σύμβασης των Βρυξελλών του 1952, σε περίπτωση συγκρούσεως ή άλλου συμβάντος ναυσιπλοΐας που αφορά ποντοπόρο πλοίο για ποινική ή πειθαρχική ευθύνη του πλοιάρχου ή άλλου προσώπου στην υπηρεσία του πλοίου, ποινικές ή πειθαρχικές προσφυγές μπορεί να εγερθούν μόνο ενώπιον των δικαστικών ή διοικητικών αρχών του Κράτους του οποίου το πλοίο φέρει τη σημαία κατά το χρόνο που έγινε η σύγκρουση ή άλλο ναυτικό συμβάν.

Η Σύμβαση με την παραπάνω διάταξη ρυθμίζει με σαφήνεια το θέμα της δικαιοδοσίας σε περίπτωση σύγκρουσης πλοίων, προκειμένου να δοθεί ένα τέλος στον προβληματισμό που προέκυψε από τις αμφιλεγόμενες θέσεις, που εξέφρασε το Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης, με αφορμή την υπόθεση *Lotus*.[214]

> *«Τον Αύγουστο του 1926, το γαλλικό πλοίο Lotus συγκρούστηκε στην ανοικτή θάλασσα, με το τουρκικό πλοίο Boz-Kourt, βόρεια της Μυτιλήνης. Ακολούθησε η βύθιση του τουρκικού πλοίου και ο θάνατος 8 τούρ-*

---

[213] Σύμβαση των Βρυξελλών της 10ης Μαϊου 1952 «περί ενοποιήσρεως ορισμένων κανόνων σχετικών με την ποινικήν δικαιοδοσίαν επί συγκρούσεως πλοίων ή άλλων συμφωνιών εν τη ναυσιπλοϊα». Η Ελλάδα την κύρωσε με το ν.δ. 4409/64.

[214] Π. Τσιρίδης *Ποινική Δικαιοδοσία στον Θαλάσσιο Χώρο και Εγκλήματα τελούμενα επί Πλοίου*, Π.Ν. Σάκκουλας, 1998, σ. 30 και 220.

κων πολιτών. Το γαλλικό πλοίο Lotus έφτασε με ρήγματα στην Κωνσταντινούπολη, όπου οι τουρκικές αρχές άσκησαν ποινική δίωξη τόσο κατά του Γάλλου υπάρχου που ήταν υπεύθυνος φυλακής κατά την σύγκρουση, όσο και κατά του τούρκου πλοιάρχου του Boz-Kourt. Ακολούθησε η καταδίκη των δύο κατηγορουμένων, από το αρμόδιο τουρκικό δικαστήριο, σε μικρές ποινές, ενώ τελικά, κατόπιν διαμαρτυρίας της Γαλλίας για την άσκηση ποινικής δίωξης κατά του γάλλου υπάρχου, η υπόθεση οδηγήθηκε στο διεθνές δικαστήριο, με το ερώτημα κατά πόσο η ενέργεια της Τουρκίας ήταν ή όχι σύμφωνη με το διεθνές δίκαιο. Το Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης μέσω της αποφασιστικής ψήφου του Προέδρου, απεφάνθη ότι σε μια σύγκρουση στην ανοικτή θάλασσα, ένα Κράτος μπορεί να ασκήσει ποινική δικαιοδοσία στην επικράτειά του για πράξεις που λαμβάνουν χώρα πάνω σε ξένο πλοίο.[215]

΄Ετσι, το Διεθνές Δικαστήριο έκρινε ότι η εσωτερική νομοθεσία του Κράτους μπορεί να τιμωρεί αδικήματα, που πραγματοποιούνται στην ανοικτή θάλασσα από ξένα εμπορικά πλοία. Η ανωτέρω απόφαση του Διεθνούς Δικαστηρίου αντικαταστάθηκε από την Σύμβαση των Βρυξελλών του 1952, σύμφωνα με τις διατάξεις της οποίας, κυρώσεις μπορεί να επιβληθούν σε ένα πλοίο μόνο από το Κράτος της σημαίας του πλοίου, και όχι από το Κράτος της σημαίας του άλλου πλοίου που υπέστη τη ζημία.

Στο άρθρο 2 αναφέρεται ότι καμία παρακράτηση του πλοίου δεν θα γίνει, ακόμη ούτε και για λόγους έρευνας, από οιεσδήποτε αρχές άλλες από εκείνες των οποίων το πλοίο φέρει τη σημαία.

Σύμφωνα με το άρθρο 3, καμία από τις διατάξεις της εν λόγω Σύμβασης δε θα εμποδίζει κανένα Κράτος, σε περιπτώσεις συγκρούσεως ή άλλων συμβάντων ναυσιπλοΐας, να λάβει μέτρα σχετικά με διπλώματα, πτυχία ή άδειες που έχουν εκδοθεί από αυτό το Κράτος ή να μηνύσει τους πολίτες του για παραβάσεις που διεπράχθησαν ενώ ήσαν επί του πλοίου ξένης σημαίας. Κατά το άρθρο 4, η Σύμβαση αυτή δεν εφαρμόζεται σε συγκρούσεις ή άλλα συμβάντα ναυσιπλοΐας που λαμβάνουν χώρα εντός των ορίων λιμένος ή εσωτερικών υδάτων.

Επιπροσθέτως τα Συμβαλλόμενα Κράτη θα είναι ελεύθερα, κατά το χρόνο υπογραφής, κυρώσεως ή προσχωρήσεως στη Σύμβαση, να διατηρήσουν το δικαίωμα να λάβουν μέτρα σχετικά με αδικήματα που διεπράχθησαν εντός των χωρικών τους υδάτων. Η Ελλάδα κύρωσε τη Σύμβαση στις 15 Μαρτίου 1965.

---

[215] Lotus case, (France/Turkey), PCIJ, Ser.A.No.10(1927).

17.2.2 Αστική δικαιοδοσία

Σύμφωνα με το άρθρο 1 της Σύμβασης των Βρυξελλών του 1952, σε περίπτωση συγκρούσεως μεταξύ δύο ποντοπόρων πλοίων ή ενός ποντοπόρου και πλοίου εσωτερικής ναυσιπλοΐας, αγωγή θα εγερθεί: (α) είτε ενώπιον του δικαστηρίου όπου ο εναγόμενος συνήθως διαμένει ή έχει τις επιχειρήσεις του, (β) ή ενώπιον του δικαστηρίου της περιοχής όπου έχει γίνει κατάσχεση του πλοίου του εναγομένου ή άλλου πλοίου που ανήκει στον εναγόμενο το οποίο μπορεί νόμιμα να κατασχεθεί, ή όπου θα μπορούσε να έχει γίνει κατάσχεση και έχει καταβληθεί εγγύηση ή άλλη ασφάλεια, (γ) ή ενώπιον του δικαστηρίου της περιοχής της σύγκρουσης όταν επήλθε η σύγκρουση εκτός των ορίων του λιμένος ή των εσωτερικών υδάτων. Είναι στην διακριτική ευχέρεια του ενάγοντος να αποφασίσει σε ποιο από τα αναφερόμενα ανωτέρω δικαστήρια θα εγερθεί αγωγή.

Σύμφωνα με το άρθρο 2 της Σύμβασης τα Συμβαλλόμενα Κράτη μπορούν κατόπιν συμφωνίας να εγείρουν αγωγή, σχετικά με τη σύγκρουση, ενώπιον δικαστηρίων της επιλογής τους ή να παραπέμψουν την υπόθεση στη διαιτησία.

ΜΕΡΟΣ ΙΙ

ΑΛΛΕΣ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ – ΕΘΝΙΚΕΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΕΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗ ΠΕΡΙ ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΓΙΑ ΖΗΜΙΕΣ ΑΠΟ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ, 1969/1992 (CLC), και ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 1971/1992 (Fund Convention)

1.1 Εισαγωγή

Το 1967 η προσάραξη του *Torrey Canyon* στις νοτιοδυτικές ακτές της Μεγάλης Βρετανίας, που είχε σαν αποτέλεσμα την διαρροή 120.000 τόνων αργού πετρελαίου, προκάλεσε εκτεταμένες καταστροφές στη θάλασσα και τις ακτές, πλήττοντας τον ενάλιο πλούτο της Γαλλίας και της Μεγάλης Βρετανίας.[216]

Ο ΚΙΝΔ[217] και οι σύγχρονες εθνικές νομοθεσίες ορίζουν ότι ο εκμεταλλευόμενος το πλοίο απαλλάσσεται των υποχρεώσεων που απορρέουν από δικαιοπραξίες ή αδικοπραξίες του πλοιάρχου, πληρώματος και πλοηγού αν παραχωρήσει το πλοίο και το μικτό ναύλο[218] ή αν αντί για παραχώρηση προσφέρει χρηματικό ποσό που αντιστοιχεί σε ποσό ίσο με την αξία του πλοίου. Οι απαιτήσεις όμως των πληγέντων από ζημιές ρύπανσης ήταν τεράστιες και το συνεχώς αυξανόμενο μέγεθος των δεξαμενοπλοίων θα δημιουργούσε μεγαλύτερες καταστροφές στο μέλλον.

Έτσι, η διεθνής κοινότητα έχοντας επίγνωση αφενός των κινδύνων ρύπανσης λόγω της παγκόσμιας μεταφοράς πετρελαίου δια θαλάσσης και αφετέρου της ανάγκης εξασφάλισης επαρκούς αποζημίωσης στα θύματα των ζημιών από την ρύπανση, θεώρησε αναγκαίο και επιτακτικό την υιοθέτηση

---

[216] *Δελτίο της Ναυτιλίας*, ΝΕΕ, ειδική έκδοση τεύχος 152 (Ιούλιος 1998), σελ. 5.

[217] νόμος 3816/58, ΦΕΚ 32Α.

[218] ανωτέρω άρθ. 84,85 & 86.

ομοιόμορφων διεθνών κανόνων και διαδικασιών αντιμετώπισης του προβλήματος.

Ο Διεθνής Ναυτιλιακός Οργανισμός (IMO), αρμόδιο όργανο ελέγχου των θαλάσσιων μεταφορών και προστασίας του θαλάσσιου περιβάλλοντος, συγκάλεσε το 1969 Διπλωματική Διάσκεψη, η οποία υιοθέτησε τη «Διεθνή Σύμβαση περί Αστικής Ευθύνης για Ζημιές από Πετρέλαιο, 1969 – CLC Convention» που καθιέρωσε την αρχή της περιορισμένης ευθύνης του πλοιοκτήτη π/φ και προέβλεψε σύστημα υποχρεωτικής ασφάλισης των πλοιοκτητών.

Επειδή η CLC δεν παρείχε επαρκή αποζημίωση στους ζημιωθέντες από τη ρύπανση, ο IMO συγκάλεσε το 1971 Διπλωματική Διάσκεψη η οποία υιοθέτησε την «Διεθνή Σύμβαση περί ΄Ιδρυσης Κεφαλαίου για την Αποζημίωση από Πετρέλαιο, 1971 – Fund Convention». Η χώρα μας έχει κυρώσει και τις δύο αυτές συμβάσεις,[219] οι οποίες τροποποιήθηκαν με δύο πρωτόκολλα και τώρα είναι γνωστές ως CLC 1992 και FUND 1992. Την 1η Απριλίου 2002 οι Συμβάσεις CLC και FUND αριθμούσαν 82 και 76 Κράτη-Μέλη αντίστοιχα.

1.2 Διεθνής Σύμβαση CLC

1.2.1 Γεωγραφική εφαρμογή

Το μόνο γεωγραφικό κριτήριο για την εφαρμογή της CLC είναι το που η ρύπανση λαμβάνει χώρα. Δηλαδή το Κράτος που υπέστη τη ζημιά από τη ρύπανση θα πρέπει να είναι μέλος της Σύμβασης. Η σημαία του πλοίου και η εθνικότητα του πλοιοκτήτη καθώς και του ιδιοκτήτη του φορτίου δεν παίζουν κανένα ρόλο[220]. Και αγωγές αποζημίωσης μπορούν να εγερθούν μόνο ενώπιον των δικαστηρίων του Κράτους που υπέστη τη ζημιά.

1.2.2 Ορισμοί

Σκοπός της Σύμβασης είναι η εξασφάλιση επαρκούς αποζημίωσης σε άτομα που υπέστησαν ζημιά από πετρέλαιο.

Πλοιοκτήτης είναι το πρόσωπο ή τα πρόσωπα που εμφαίνονται ως κύριοι του πλοίου.[221]

---

[219] α) Διεθνής Σύμβαση περί Αστικής Ευθύνης για Ζημιές από Πετρέλαιο, 1969 (International Convention on Civil Liability for Oil Pollution Damage – **CLC 69**), Ν.314/76 (ΦΕΚ 106Α) και Πρωτόκολλο 1992 για την τροποποίησή της, Π.Δ. 197/95 και β) Διεθνής Σύμβαση για την ΄Ιδρυση Κεφαλαίου Αποζημίωσης Ζημιών λόγω Ρύπανσης από Πετρέλαιο, 1971 (International Convention on the Establishment of an International Fund for Compensation for Oil Pollution Damage – **Fund** Convention 71), Ν.1638/86 (ΦΕΚ 108Α) και Πρωτόκολλο 1992 για την τροποποίησή της, Π.Δ. 207/95.

[220] Σύμβ. CLC, άρθ. IX(1).

[221] Σύμβ. CLC άρθ. 1.

Πλοίο είναι κάθε κινούμενο στη θάλασσα σκάφος καθώς και οποιουδήποτε τύπου θαλάσσιο ναυπήγημα που έχει κατασκευαστεί ή διαρρυθμιστεί για τη μεταφορά πετρελαίου χύμα ως φορτίο, καθώς και κατά τη διάρκεια κάθε ταξιδιού που ακολουθεί μια τέτοια μεταφορά. Εκτός αν αποδεικνύεται ότι δεν υπάρχουν σ'αυτό κατάλοιπα πετρελαίου χύμα από τη μεταφορά αυτή.[222]

Πετρέλαιο είναι κάθε εμμένον (persistent) ορυκτό πετρέλαιο υδρογονανθράκων, όπως το αργό πετρέλαιο, το μαζούτ, το βαρύ ντήζελ και το λιπαντέλαιο. Είτε μεταφέρεται επί πλοίου ως φορτίο είτε στις δεξαμενές καυσίμων ενός τέτοιου πλοίου.

1.2.3 Πεδίο εφαρμογής

Η Σύμβαση εφαρμόζεται:[223]

(α) Σε ζημιά από ρύπανση που προκαλείται:
στην επικράτεια (territory), συμπεριλαμβανομένης της αιγιαλίτιδας ζώνης και της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης, ενός συμβαλλομένου Κράτους. ΄Η σε περίπτωση που συμβαλλόμενο Κράτος δεν έχει καθορίσει μια τέτοια ζώνη, σε περιοχή εκτεινόμενη πέρα από την αιγιαλίτιδα ζώνη του Κράτους αυτού και παρακείμενη αυτής, η οποία προσδιορίζεται από το Κράτος αυτό σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο και δεν εκτείνεται περισσότερο των 200 ναυτικών μιλίων από τις γραμμές βάσεως από τις οποίες μετράται η αιγιαλίτιδα ζώνη.

(β) Στα μέτρα πρόληψης[224] οπουδήποτε και αν έχουν ληφθεί, για να προληφθεί ή μειωθεί μια τέτοια ζημιά. Μέτρα πρόληψης θεωρούνται και αυτά που ελήφθησαν ακόμη και αν δεν προκλήθηκε ρύπανση.

1.2.4 Τι δεν καλύπτει η Σύμβαση

Από τη Σύμβαση δεν καλύπτονται:[225]

Οι ζημιές ρύπανσης που προκαλούνται από μη εμμένοντα πετρελαιοειδή (non - persistent oils), όπως ελαφρύ Diesel, κηροζίνη, βενζίνη κλπ.

Η απώλεια της ανθρώπινης ζωής, οι τραυματισμοί μελών του πληρώματος π/φ ή τρίτων προσώπων συνεπεία ατυχήματος κλπ.

Οι ζημιές ρύπανσης από τα καύσιμα μη πετρελαιοφόρων πλοίων.

---

[222] Πρωτ. 92, CLC, άρθ. 2.

[223] Πρωτ. CLC 92 άρθ. 3.

[224] Πρωτόκολλο για την τροποποίηση της CLC 1992 άρθ. 3(β), και σημ. 216, σελ. 12.

[225] σημ. 216, σελ. 6.

Οι ζημιές ρύπανσης από π/φ υπό έρμα, εφόσον αποδεδειγμένα δεν μετέφεραν κατάλοιπα φορτίου, από το τελευταίο φορτίο πετρελαίου.[226]

Από τη Σύμβαση δηλαδή καλύπτονται μόνο, οι ζημιές ρύπανσης που προκαλούνται από διαρροή ή την διαφυγή φορτίου ή καυσίμων από έμφορτα π/φ πλοία. Καθώς επίσης και ζημιές ρύπανσης από καύσιμα π/φ υπό έρμα εφόσον μετέφεραν κατάλοιπα από το τελευταίο φορτίο πετρελαίου.

1.2.5 Ευθύνη πλοιοκτήτη

Ο πλοιοκτήτης ενός π/φ έχει αντικειμενική ευθύνη (strict liability), ακόμη και όταν δεν έχει υποπέσει σε σφάλμα.

(1) Ο πλοιοκτήτης δεν ευθύνεται αν αποδείξει ότι η ζημιά:[227]

(α). Ήταν αποτέλεσμα πολεμικής ενέργειας, εμφυλίου πολέμου, εξεγέρσεως ή φυσικού φαινομένου με αναπότρεπτο και απροσδόκητο χαρακτήρα (π.χ. ανωτέρα βία).

(β). Οφειλόταν αποκλειστικά σε πράξη ή παράλειψη τρίτου, που έγινε με πρόθεση να προκαλέσει ζημιά.

(γ). Οφειλόταν αποκλειστικά σε αμέλεια ή παράλειψη της κυβέρνησης ή της αρμόδιας αρχής που είναι υπεύθυνη για τη συντήρηση των φάρων ή άλλων βοηθημάτων ναυσιπλοΐας.[228]

Εάν ο πλοιοκτήτης αποδείξει ότι η ζημιά από τη ρύπανση ολικά ή μερικά προήλθε από πράξη ή παράλειψη που έγινε με πρόθεση ή αμέλεια να προκληθεί ζημιά από το πρόσωπο που την υπέστη, μπορεί να ελαχιστοποιήσει την ευθύνη του από το πρόσωπο αυτό.

(2) Δεν επιτρέπεται να εγερθεί αγωγή και αποζημίωση σε βάρος:[229]

(α). Του πλοιάρχου, μελών του πληρώματος, πρακτόρων ή άλλων προστηθέντων ή εντολοδόχων του πλοιοκτήτη.

(β). Του πλοηγού ή οποιουδήποτε άλλου προσώπου, το οποίο αν και δεν είναι μέλος του πληρώματος, παρέχει υπηρεσίες στο πλοίο.

(γ). Οποιουδήποτε ναυλωτή, (με οποιονδήποτε τρόπο και αν περιγράφεται, συμπεριλαμβανομένου και του ναυλωτή γυμνού πλοίου), διαχειριστή ή εφοπλιστή του πλοίου.

---

[226] Πρωτ. CLC 92 άρθ. 2 (1), και σημ. 216, σελ. 12.

[227] Σύμβ. CLC άρθ. III(2,3).

[228] Σε Υπόθεση που εκδικάστηκε σε Σουηδικό δικαστήριο θεωρήθηκε αμέλεια συντήρησης βοηθημάτων ναυσιπλοΐας, η παράλειψη να σημανθεί στο χάρτη ένας γνωστός κίνδυνος (known hazard), (βλ Κανόνες Swedish P+I Club).

[229] Πρωτ. CLC 92 άρθ. 4(4), και σημ. 216, σελ. 7.

(δ). Οποιουδήποτε προσώπου που ενεργεί επιχείρηση διάσωσης με τη συγκατάθεση του πλοιοκτήτη ή με βάση τις οδηγίες αρμόδιας δημόσιας αρχής.

(ε). Οποιουδήποτε προσώπου που λαμβάνει προληπτικά μέτρα.

(στ). Όλων των προστηθέντων ή εντολοδόχων των προσώπων που αναφέρονται στις υποπαραγράφους (γ), (δ) και (ε), εκτός αν η ζημιά προήλθε από προσωπική τους πράξη ή παράλειψη που διαπράχθηκε με πρόθεση να προκληθεί μια τέτοια ζημιά ή απερίσκεπτα και με γνώση ότι μια τέτοια ζημιά θα μπορούσε πιθανώς να προκύψει.

Όταν σε ένα περιστατικό ρύπανσης εμπλέκονται δύο ή περισσότερα πλοία, όλοι οι πλοιοκτήτες είναι αλληλέγγυα υπεύθυνοι από κοινού και ατομικά για όλη τη ζημιά, εφόσον αυτή δεν μπορεί εύλογα να διαχωριστεί.[230]

1.2.6 Περιορισμός ευθύνης

Ο πλοιοκτήτης δικαιούται να περιορίσει την ευθύνη του, ως προς κάθε ένα περιστατικό, σε ένα συνολικό ποσό υπολογιζόμενο ως ακολούθως:[231]

(α) 3 εκατομμύρια SDR[232] για π/φ που δεν υπερβαίνει τους 5.000 κοχ, ή σε 3,8 εκατομμύρια δολ. ΗΠΑ,

(β) για πλοίο χωρητικότητας άνω των 5.000 κοχ έως και 140.000 κοχ, το ποσό υπολογίζεται σε 420 SDR (526 δολ. ΗΠΑ) ανά μονάδα χωρητικότητας για την επί πλέον των 5.000 κοχ. Το ποσό αυτό προστίθεται στο ποσό της υποπαραγράφου (α), και

(γ) για πλοίο 140.000 κοχ και άνω, 59,7 εκατομμύρια SDR (74,7 εκατομμύρια δολ. ΗΠΑ).

Ο πλοιοκτήτης δεν δικαιούται να περιορίσει την ευθύνη του σύμφωνα με την Σύμβαση, αν αποδειχθεί ότι ή ζημιά ρύπανσης προκλήθηκε από προσωπική του πράξη ή παράλειψη που έγινε με πρόθεση να προκληθεί μια τέτοια ζημιά ή απερίσκεπτα και με γνώση ότι μία τέτοια ζημιά θα μπορούσε πιθανά να προκύψει.[233]

1.2.7 Αγωγές αποζημίωσης

Όταν ο πλοιοκτήτης μετά από ένα περιστατικό ιδρύσει κεφάλαιο περιορισμού της ευθύνης του, κανένα πρόσωπο που δικαιούται αποζημίωση δεν δικαιούται να στραφεί για το λόγο αυτό σε βάρος άλλων περιουσιακών στοι-

---

[230] Σύμβ. CLC άρθ. IV.

[231] Πρωτ. CLC 92 άρθ. 6(1,2), και www.iopcfund.org./news.htm

[232] SDR (Special Drawing Right), είναι μονάδα που έχει καθοριστεί από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Στις 2 Απριλίου 2002 αντιστοιχούσε 1 SDR σε 1,251720 δολ. ΗΠΑ.

[233] Πρωτ.CLC άρθ. 6(2).

χείων του πλοιοκτήτη.[234] Ίδρυση κεφαλαίου σημαίνει η ανάληψη των οικονομικών υποχρεώσεων του πλοιοκτήτη, έναντι αυτών που υπέστησαν ζημιά από τη ρύπανση, σύμφωνα με τη Σύμβαση (CLC).

1.2.8 Υποχρεωτική ασφάλιση

Ο πλοιοκτήτης πλοίου που είναι νηολογημένο σε Κράτος-Μέλος, το οποίο μεταφέρει ποσότητα φορτίου πάνω από 2.000 τόνους εμμένοντος πετρελαίου χύδην, οφείλει να διατηρεί σε ισχύ ασφάλιση ή άλλη χρηματική εγγύηση. Συνήθως ασφάλιση διενεργείται μέσω των αλληλοασφαλιστικών συνεταιρισμών (P+I Clubs).[235]

Η ασφαλιστική κάλυψη αποδεικνύεται με την ύπαρξη Πιστοποιητικού Αστικής Ευθύνης (CLC Certificate) που πρέπει να υπάρχει στο πλοίο. Μετά δε την 20-2-1999 όλα τα υπόχρεα ελληνικά πλοία πρέπει να φέρουν το Πιστοποιητικό CLC 1992.

Πιστοποιητικό CLC 92 πρέπει να έχει:

(α). Κάθε υπόχρεο ελληνικό πλοίο οπουδήποτε και αν βρίσκεται

(β). Κάθε υπόχρεο ξένο πλοίο ανεξαρτήτως σημαίας όταν ταξιδεύει σε ελληνική αιγιαλίτιδα ζώνη ή βρίσκεται σε ελληνικά λιμάνια, όρμους ή αγκυροβόλια.

Το Πιστοποιητικό CLC εκδίδεται για τα ελληνικά πλοία από τις Λιμενικές ή Προξενικές Αρχές εφόσον προσκομισθούν – μεταξύ άλλων – το ασφαλιστήριο συμβόλαιο κατά κινδύνων ρύπανσης σύμφωνα με την CLC. Οι λιμενικές Αρχές εσωτερικού μπορούν να εκδίδουν κατά περίπτωση πιστοποιητικό CLC σε ξένα πλοία χωρών συμβαλλομένων ή μη, και κανένα πλοίο δεν θα προσεγγίζει σε ελληνικό λιμάνι ή όρμο εντός της ελληνικής αιγιαλίτιδας ζώνης ή να αποπλεύσει εξ αυτών παρά μόνο εάν έχει σε ισχύ πιστοποιητικό CLC.[236] Επίσης κάθε Συμβαλλόμενο Κράτος στην CLC, μπορεί να εκδίδει πιστοποιητικά και στα πλοία μη Συμβαλλομένων Κρατών όταν τα πλοία αυτά εισέρχονται ή εξέρχονται από λιμάνια της επικράτειάς τους.

Απαιτήσεις για ζημιές από ρύπανση κατά την CLC, μπορούν να εγερθούν κατευθείαν κατά των ασφαλιστών που έχει ασφαλιστεί ο πλοιοκτήτης. Πάντως η κατευθείαν πληρωμή των απαιτήσεων από τους ασφαλιστές, έχει κάνει τα P+I Clubs απρόθυμα να ασφαλίζουν τα μέλη τους κατά την CLC. Διότι αφενός οι Κανόνες (Rules) των συνεταιρισμών αυτών δεν προβλέπουν κατευθείαν πληρωμή και αφετέρου τα ποσά των απαιτήσεων είναι τεράστια.

---

[234] Σύμβ. CLC άρθ. VI.

[235] Σύμβ. CLC άρθ. VII, και σημ. 216, σελ. 8.

[236] Σύμβ. CLC άρθ. τρίτο.

Δέον να σημειωθεί ότι τα P+I Clubs πληρώνουν στους πλοιοκτήτες σαν αποζημίωση (indemnity), μόνο τα ποσά που οι πλοιοκτήτες έχουν προηγουμένως πληρώσει στους απαιτητές τους, και πάντοτε βάσει των Κανόνων των συνεταιρισμών αυτών.

1.2.9 Κυρώσεις

Στην περίπτωση που διαπιστωθεί ότι υπόχρεο πλοίο προσεγγίζει σε ελληνικό λιμάνι, όρμο ή αγκυροβόλιο χωρίς να φέρει σε ισχύ το προβλεπόμενο πιστοποιητικό CLC, η Λιμενική Αρχή απαγορεύει τον απόπλου του μέχρι να εφοδιαστεί με το πιστοποιητικό, ενώ ταυτόχρονα ο πλοίαρχος ή ο πλοιοκτήτης υπόκειται στην καταβολή προστίμου.[237]

1.2.10 Που δεν εφαρμόζεται η Σύμβαση

Η Σύμβαση δεν εφαρμόζεται:[238]

Σε πολεμικά πλοία, και σε πλοία που ανήκουν ή διαχειρίζονται από το Κράτος και χρησιμοποιούνται σε κυβερνητικούς μη εμπορικούς σκοπούς.

1.2.11 Ημερομηνία παραγραφής

Απαιτήσεις κατά την Σύμβαση CLC δεν μπορούν να εγερθούν μετά την πάροδο 3 ετών από την ημερομηνία του συμβάντος, και σε καμιά περίπτωση όμως δεν μπορεί να υπερβεί τα 6 χρόνια.[239]

1.3 Διεθνής Σύμβαση FUND, 1992

Η Fund είναι συμπληρωματική Σύμβαση της CLC. Για τον λόγο αυτό μόνο τα Συμβαλλόμενα Κράτη της CLC μπορούν να προσχωρήσουν στην Σύμβαση Fund.

Η Fund χρηματοδοτείται από συνεισφορές των εισαγωγέων του δια Θαλάσσης μεταφερομένου πετρελαίου (αργό ή βαρύ ντήζελ)[240] στα Συμβαλλόμενα Κράτη. Η συνεισφορά υπολογίζεται κάθε φορά που λαμβάνεται πετρέλαιο στον λιμένα εισαγωγής, ασχέτως αν ο λιμένας φόρτωσης είναι σε ξένο Κράτος ή σε άλλο λιμένα του Κράτους εισαγωγής. Σε όλα τα Συμβαλλόμενα Κράτη οι συνεισφορές στη Fund θα γίνονται από κάθε πρόσωπο που κατά την διάρκεια του προηγουμένου ημερολογιακού έτους παρέλαβε πάνω

---

[237] Σύμβ. CLC άρθ. πέμπτο.

[238] Σύμβ. CLC, άρθ. XI.

[239] Σύμβ. CLC, άρθ. VIII.

[240] Colin De La Rue, *Liability for Damage to the Marine Environment*, LLP, London 1993, σελ. 45, και σημ. 216, σελ. 9.

από 150.000 τόνους πετρέλαιο.[241] Το ύψος των συνεισφορών ποικίλλει από έτος σε έτος, και τούτο διότι και οι πληρωμές για αποζημιώσεις ποικίλλουν.[242] Επί παραδείγματι, αυξανομένων των αποζημιώσεων αυξάνουν και οι συνεισφορές.

Αντιθέτως, οι χώρες εξαγωγής μεγάλων ποσοτήτων πετρελαίου, μέλη της Fund, αλλά που έχουν εισάγει ετησίως λιγότερο από 150.000 τόνους πετρέλαιο, θα τύχουν πλήρους αποζημίωσης σε περίπτωση ζημιάς ρύπανσης, χωρίς αυτές να έχουν συνεισφέρει στη Fund[243].

1.3.1 Ποσό αποζημίωσης

Το συνολικό ποσό αποζημίωσης από την CLC και Fund είναι 135 εκατομμύρια SDR (169 εκατομμύρια δολ. ΗΠΑ.[244] Το ποσό αυξάνεται αυτόματα σε 200 εκατομμύρια SDR (250 εκατομμύρια δολ. ΗΠΑ) στην περίπτωση που το περιστατικό ρύπανσης λάβει χώρα κατά την διάρκεια οποιασδήποτε περιόδου κατά την οποία υπάρχουν τρία Μέρη στη Σύμβαση αυτή τα οποία εισήγαγαν κατά την διάρκεια του προηγουμένου ημερολογιακού έτους ποσότητες μεγαλύτερες από 600 εκατομμύρια τόνους.

Επειδή τα ποσά της CLC και Fund είναι πολλές φορές ανεπαρκή, αποφασίσθη τον Ιούλιο του 2003 σε Διπλωματική Διάσκεψη[245] του IMO, να δημιουργηθεί συμπληρωματική αποζημίωση πάνω από την υπάρχουσα αποζημίωση που προβλέπει το καθεστώς των Συμβάσεων CLC και Fund του 1992. Το σύνολο των αποζημιώσεων, μαζί με τις Συμβάσεις CLC και Fund του 1992 θα φθάσει το ποσό του ενός δισεκατομμυρίου δολλαρίων ΗΠΑ. Το νέο ποσό θα καλύπτεται από εισφορές των εισαγωγέων πετρελαίου στα Συμβαλλόμενα στη νέα Σύμβαση Κράτη και θα παρέχεται μόνο για απαιτήσεις σε ζημιές ρύπανσης που λαμβάνουν χώρα σε Συμβαλλόμενα με τη νέα Σύμβαση Κράτη. Η συμπληρωματική αποζημίωση θα παρέχεται όταν οι απαιτήσεις ζημιών από ρύπανση υπερβαίνουν τα προβλεπόμενα ποσά της Σύμβασης Fund του 1992.

Κατά το 2001 οι μεγαλύτερες συνεισφορές κατά την Fund 1992 – εξαιρουμένων των ΗΠΑ – έγιναν από τα κράτη της ΕΕ (53%) και την Ιαπωνία (21%).

---

[241] Σύμβ. Fund άρθ. 10(1).

[242] Το 1979 η συνεισφορά ανά 1 εκατομμύριο τόνους ήταν, 845 Λιρ. Αγγλίας και το 1980 ήταν 12.610 Λίρ. Αγγλ. Επίσης το 1990 ήταν 556 Λίρ. Αγγλ. και το 1991 ήταν 28.701 Λίρ. Αγγλ. βλ σημ. 240, σελ. 46.

[243] ITOPF: from IPIECA report: Choosing Spill Response Options to Minimize Damage; Net Environmental Benefit 2000.

[244] Σύμβ. Fund άρθ. 4 και Πρωτ. Fund 92 άρθ. 6(3), και σημ. 216, σελ. 10.

[245] σημ. 63, σελ. 11.

1.3.2 Πότε εγείρεται απαίτηση της Σύμβασης FUND

Θα καταβληθεί αποζημίωση σε κάθε πρόσωπο που έπαθε ζημιές από ρύπανση αν το πρόσωπο αυτό δεν μπόρεσε να επιτύχει πλήρη και επαρκή αποζημίωση για τις ζημιές, σύμφωνα με τις διατάξεις της CLC:[246]

(α). Γιατί δεν προκύπτει καμία ευθύνη για ζημιές κατά την CLC (απαλλαγή του πλοιοκτήτη σύμφωνα με τις διατάξεις της CLC, όπως: λόγω ανωτέρας βίας, εκ προθέσεως τρίτων και παράλειψη συντήρησης ναυτιλιακών βοηθημάτων).

(β). Γιατί ο υπεύθυνος για τις ζημιές πλοιοκτήτης σύμφωνα με τη CLC δεν είναι οικονομικά σε θέση να πληρώσει πλήρως τις υποχρεώσεις του και η ασφάλισή του δεν είναι επαρκής για την ικανοποίηση των απαιτήσεων αποζημίωσης.

(γ). Επειδή η ζημιά υπερβαίνει την ευθύνη του πλοιοκτήτη, που προβλέπεται από την CLC.

Οι περισσότερες περιπτώσεις χρησιμοποίησης της Fund εμπίπτουν στην ανωτέρω περίπτωση (γ), ενώ δεν έχουν σημειωθεί περιστατικά της περίπτωσης (β).

Η Fund εφαρμόζεται, αποκλειστικά και μόνο, όπου εφαρμόζεται η CLC.[247] Και κάθε αγωγή κατά της Fund θα εγείρεται μόνο ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου που εκδικάζει το ίδιο συμβάν ρύπανσης κατά την CLC.[248]

1.3.3 Πότε η FUND δεν πληρώνει

Η Fund δεν έχει υποχρέωση καταβολής αποζημίωσης όταν:[249]

(α) η ζημιά έχει επέλθει σε Κράτος που δεν είναι μέλος της FUND,

(β) οι ζημιές είναι αποτέλεσμα πολεμικής ενέργειας, εχθροπραξιών, εξεγέρσεων ή εμφυλίου πολέμου.

(γ) οι ζημιές προκλήθηκαν από πετρέλαιο που διέφυγε από πολεμικά πλοία ή πλοία που ανήκουν ή διαχειρίζονται από το κράτος και χρησιμοποιούνται σε κυβερνητικούς μη εμπορικούς σκοπούς.

(δ) ο ζημιωθείς δεν μπορεί να αποδείξει ότι η ζημιά προκλήθηκε από περιστατικό στο οποίο εμπλέκονται ένα ή περισσότερα πλοία. Δηλαδή, αναφέρεται σε άγνωστο υπαίτιο.

Αν η Fund αποδείξει ότι η ζημιά ρύπανσης προκλήθηκε ολικά ή μερικά είτε από ενέργεια ή παράλειψη, με την πρόθεση πρόκλησης της ζημιάς από

---

[246] Σύμβ. Fund άρθ. 4(1), και σημ. 216, σελ. 9-10.

[247] Σύμβ. Fund άρθ. 3.

[248] Σύμβ. Fund άρθ. 7(1).

[249] Σύμβ. Fund, άρθ. 4(2) και Πρωτ. Fund άρθ. 6(2).

το πρόσωπο που την υπέστη, είτε από αμέλεια του προσώπου αυτού, μπορεί να απαλλαγεί ολικά ή μερικά της ευθύνης του για την καταβολή αποζημίωσης στο πρόσωπο αυτό.

1.3.4 Οργάνωση της FUND 1992

Ανώτατο όργανο της FUND είναι η Συνέλευση, η οποία αποτελείται από αντιπροσώπους όλων των Κρατών Μελών, και συνέρχεται μία φορά το χρόνο. Η συνέλευση εκλέγει την Εκτελεστική Επιτροπή η οποία αποτελείται από 15 Κράτη- Μέλη και έχει ως κύριο έργο να εγκρίνει διακανονισμούς απαιτήσεων που εγείρονται σύμφωνα με τη Σύμβαση FUND.

1.3.5 Αρμοδιότητα δικαστηρίων

Αγωγές αποζημίωσης κατά της FUND 1992, μπορεί να εγερθούν μόνο ενώπιον των δικαστηρίων Κράτους Μέλους της FUND, στης οποίας την επικράτεια, την αιγιαλίτιδα ζώνη ή την αποκλειστική οικονομική ζώνη προκλήθηκε ζημιά. Πάντως, οι περισσότερες απαιτήσεις κατά την προηγούμενη Σύμβαση (FUND 1971), διευθετήθηκαν εξωδίκως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΕΜΒΑΣΗ ΣΤΗΝ ΑΝΟΙΧΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΘΑΛΑΣΣΙΑΣ ΡΥΠΑΝΣΗΣ ΑΠΟ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ, 1969 ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΤΟΥ 1973.
Convention Relating to Intervention on the High Seas.

Το δεξαμενόπλοιο *Torrey Canyon*, με φορτίο 120.000 τόνους αργό πετρέλαιο, προσάραξε το 1967 σε ύφαλο που βρισκόταν σε απόσταση πέραν των τριών ναυτικών μιλίων από τις νοτιοδυτικές ακτές της Μ. Βρετανίας. Ακολούθησε διαρροή και ρύπανση των ακτών. Οι αρχές του παράκτιου κράτους έκριναν ότι, αν γίνει βομβαρδισμός του πλοίου, ποσότητα πετρελαίου θα καεί με αποτέλεσμα να μειωθεί η ρύπανση.

Η αιγιαλίτιδα ζώνη της Μ. Βρετανίας ήταν τότε τρία ναυτικά μίλια, οπότε η επέμβαση θα γινόταν στην ανοικτή θάλασσα, σε θαλάσσια περιοχή εκτός δικαιοδοσίας της. Ο βομβαρδισμός έγινε. Ακολούθησαν επικρίσεις για τη νομιμότητα της πράξης αυτής και το θέμα ετέθη από την Μ. Βρετανία στην αρμοδιότητα του ΙΜΟ[250]. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα την υιοθέτηση της Δ.Σ για την Επέμβαση στην Ανοικτή Θάλασσα του 1969.

Σύμφωνα με τη Σύμβαση[251] κάθε Κράτος μπορεί να πάρει μέτρα στην ανοιχτή θάλασσα ως αναγκαία για την πρόληψη, μείωση και καταπολέμηση κάθε επικείμενου κινδύνου που απειλεί τις ακτές του από ρύπανση ή απειλή ρύπανσης από πετρέλαιο. Τα μέτρα δεν εφαρμόζονται σε πολεμικά ή κυβερνητικά πλοία που δεν χρησιμοποιούνται για εμπορικούς σκοπούς[252]. Με το πρωτόκολλο της Σύμβασης αυξάνεται η δικαιοδοσία του παράκτιου κράτους και σε άλλους ρυπαντές εκτός πετρελαίου.

Η επέμβαση αφορά την προστασία της αλιείας του τουρισμού, της υγείας του παράκτιου πληθυσμού και την διατήρηση των θαλάσσιων βιολογικών πόρων και της άγριας ζωής (wild life).[253]

---

[250] Γ. Βλάχος – Α. Αλεξόπουλος, *Τεχνικοοικονομικές Απόψεις της Θαλάσσιας Διακίνησης των Αγαθών και της Προστασίας του Θαλασσίου Περιβάλλοντος*, Εκδ. Σταμούλης, 1995, σελ. 140.

[251] Δ. Σύμβαση για την Επέμβαση στην Ανοικτή Θάλασσα σε Περιπτώσεις Θαλάσσιας Ρύπανσης από Πετρέλαιο, 1969 και Πρωτόκολλο 1973, άρθ. 1.

[252] ως ανωτέρω, άρθ. 5.

[253] σημ. 4, σελ. 244.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΑΠΟΡΡΙΨΗ ΚΑΤΑΛΟΙΠΩΝ ΣΤΗΝ ΘΑΛΑΣΣΑ
(The London Dumping Convention, LDC 1972)

3.1 Κατηγορίες καταλοίπων

Η Σύμβαση για την Πρόληψη της Ρύπανσης από Απορρίψεις καταλοίπων και Άλλων Υλών του 1972, η οποία τέθηκε σε ισχύ στις 30 Αυγούστου του 1975 ρυθμίζει όλους τους τύπους καταλοίπων που απορρίπτονται σε όλους τους ωκεανούς.

Τα κατάλοιπα, ανάλογα με την τοξικότητά τους ή τη βλαβερότητά τους διακρίνονται σε τρεις κατηγορίες. Η πρώτη κατηγορία περιλαμβάνεται στο Παράρτημα Ι («μαύρος κατάλογος» - black list) και αποτελείται από πολύ τοξικές ουσίες. Η δεύτερη κατηγορία καταλοίπων περιλαμβάνεται στο Παράρτημα ΙΙ («γκρίζος κατάλογος» - grey list) και αποτελείται από κάπως λιγότερο τοξικές ουσίες. Και η τρίτη κατηγορία περιλαμβάνει όλα τα κατάλοιπα που δεν περιέχονται στον μαύρο και γκρίζο κατάλογο.[254]

Τα συμβαλλόμενα στη Σύμβαση[255] μέρη θα λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για την πρόληψη της ρύπανσης από απορρίψεις καταλοίπων και άλλες ύλες οι οποίες μπορούν να προκαλέσουν κινδύνους στην ανθρώπινη ζωή, να βλάψουν τους βιολογικούς πόρους και την θαλάσσια ζωή, να προκαλέσουν βλάβη στο φυσικό κάλλος ή να παρεμποδίσουν άλλες νόμιμες χρήσεις της θάλασσας[256].

3.2 Ορισμοί[257]

Απόρριψη (dumping), σημαίνει: α) κάθε ηθελημένη ρίψη στη θάλασσα καταλοίπων ή άλλων υλών από πλοία, αεροσκάφη, εξέδρες ή άλλες κατασκευές που βρίσκονται στη θάλασσα, και β) κάθε ηθελημένη ρίψη στη θάλασσα πλοίων, αεροσκαφών, εξέδρων ή άλλων κατασκευών που βρίσκονται στη θάλασσα.

---

[254] σημ. 6, σελ. 268-272.

[255] Διεθνής Σύμβαση για την πρόληψη της ρύπανσης της θάλασσας από απορρίψεις καταλοίπων και άλλων υλών, 1972, (The London Dumping Convention – LDC 72). Νόμος 1147/23-4-81 (ΦΕΚ 110/81).

[256] LDC 72, άρθ. Ι.

[257] LDC 72, άρθ. ΙΙΙ.

Στην απόρριψη δεν συμπεριλαμβάνεται η ρίψη στη θάλασσα καταλοίπων ή άλλων υλών τα οποία προέρχονται από την κανονική λειτουργία των πλοίων, αεροσκαφών, εξέδρων ή άλλων κατασκευών στη θάλασσα και του εξοπλισμού αυτών.

Θάλασσα σημαίνει, όλα τα ύδατα εκτός των εσωτερικών υδάτων των Κρατών.

Κατάλοιπα ή άλλες ουσίες σημαίνει υλικά και ουσίες παντός είδους, τύπου και μορφής.

Ειδική άδεια σημαίνει η ειδικώς χορηγηθείσα άδεια κατόπιν προηγουμένης αιτήσεως και σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙ και ΙΙΙ.

Γενική άδεια σημαίνει η εκ των προτέρων και σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙΙ χορηγηθείσα άδεια.

3.3 Απορρίψεις

Α. Απαγορεύεται η απόρριψη των κατωτέρω καταλοίπων ή άλλων υλών που αναφέρονται στο Παράρτημα Ι της Σύμβασης:[258]

1. Αλογονούχες οργανικές ενώσεις.
2. Υδράργυρος και ενώσεις αυτού.
3. Κάδμιο και ενώσεις αυτού.
4. Μη αποσυντιθέμενα πλαστικά (π.χ. δίχτυα, σχοινιά).
5. Αργό πετρέλαιο, πετρέλαιο εξωτερικής καύσεως, βαρύ πετρέλαιο εσωτερικής καύσεως, λιπαντέλαια, υγρά υδραυλικών φρένων, τα οποία έχουν φορτωθεί με σκοπό την απόρριψη.
6. Υψηλής ραδιενέργειας ραδιενεργά κατάλοιπα ή άλλα υψηλής ραδιενέργειας ραδιενεργά υλικά.
7. Υλικά τα οποία παράγονται για βιολογικό και χημικό πόλεμο.

Β. Επιτρέπεται η απόρριψη των κατωτέρω καταλοίπων ή άλλων υλικών – όπως αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙ της Σύμβασης – αφού προηγουμένως εκδοθεί η προαπαιτούμενη ειδική άδεια[259]:

α) Κατάλοιπα που περιέχουν σημαντικές ποσότητες από τις κατωτέρω αναφερόμενες ύλες:

- Αρσενικόν και οι ενώσεις του.
- Μόλυβδος και οι ενώσεις του.
- Χαλκός και οι ενώσεις του.
- Ψευδάργυρος και οι ενώσεις του.

---

[258] LDC 72, άρθ. IV(α).

[259] LDC 72, άρθ. IV(β) και άρθ.VI(1,α).

– Οργανικές ενώσεις πυριτίου.
– Κυανιούχα άλατα.
– Εντομοκτόνα και τα δευτερογενή παράγωγα αυτών, τα οποία δεν καλύπτονται από το Παράρτημα Ι.

β) Κατά την έκδοση αδειών απόρριψης μεγάλων ποσοτήτων οξέων και αλκαλίων, θα εξετάζεται η πιθανή ύπαρξη σ' αυτού του είδους τα κατάλοιπα ουσιών οι οποίες αναγράφονται στην παράγρ. Α καθώς επίσης και των κάτωθι ουσιών:
– Βηρύλιο και οι ενώσεις αυτών.
– Χρώμιο και οι ενώσεις αυτών.
– Νικέλιο και οι ενώσεις αυτών.
– Βανάδιο και οι ενώσεις αυτών.

γ) Εμπορευματοκιβώτια, απορρίμματα μετάλλων και άλλα χύδην απορρίμματα, τα οποία μπορούν να βυθιστούν στη θάλασσα και τα οποία μπορούν δημιουργήσουν σοβαρά εμπόδια στην αλιεία ή τη ναυσιπλοΐα.

δ) Ραδιενεργά κατάλοιπα ή άλλη ραδιενεργή ύλη, μη συμπεριλαμβανόμενη στο Παράρτημα Ι, κατά την έκδοση αδειών απόρριψης των υλών αυτών.

Γ. Δια την απόρριψη όλων των άλλων καταλοίπων ή υλών απαιτείται προηγούμενη γενική άδεια.[260]

3.4 Κριτήρια για την έκδοση αδειών για απόρριψη υλών στην θάλασσα

Στους όρους οι οποίοι πρέπει να εξετάζονται κατά τον καθορισμό κριτηρίων για την έκδοση αδειών προς απόρριψη υλών στη θάλασσα, συμπεριλαμβάνονται:[261]

3.4.1 Χαρακτηριστικά και σύνθεση (σύσταση) των υλών:

1. Ολική ποσότητα και μέσος όρος σύνθεσης (composition) της προς απόρριψη ύλης (π.χ. ανά έτος).
2. Κατάσταση π.χ. στερεά, υγρή, αέρια.
3. Ιδιότητες:
   – φυσικές (π.χ. διαλυτότητα και πυκνότητα),
   – χημικές και βιομηχανικές (π.χ. απαιτούμενο οξυγόνο, θρεπτική ικανότητα) και

[260] LDC 72, άρθ. IV (1,γ).
[261] LDC 72, Παράρτ. ΙΙΙ.

   – βιολογικές (π.χ. παρουσία ιών, βακτηρίων, ζυμομυκήτων, παρασίτων).
4. Τοξικότητα.
5. Ανθεκτικότητα, φυσική, χημική και βιολογική.
6. Συσσώρευση και μετασχηματισμός βιολογικών υλών ή καταλοίπων.
7. Επιδεκτικότητα σε φυσικές, χημικές και βιοχημικές μεταβολές και αντιδράσεις στο υδάτινο περιβάλλον με άλλες διαλυμένες οργανικές και ανόργανες ύλες.
8. Πιθανότητα παραγωγής μόλυνσης ή άλλων μεταβολών, οι οποίες ελαττώνουν το εμπορεύσιμον των πόρων (ιχθύων, οστρακοειδών).

3.4.2 Χαρακτηριστικά τοποθεσίας απόρριψης και μέθοδος εναπόθεσης:

1. Θέση (π.χ.συντεταγμένες της περιοχής απόρριψης, βάθος και απόσταση από την ακτή).
   Θέση σε σχέση με άλλες περιοχές (π.χ. περιοχές αναψυχής, περιοχές ωοτοκίας, ιχθυοτροφεία και περιοχές αλιείας και εκμεταλλεύσιμων πόρων).
2. Ρυθμός εναπόθεσης ανά ορισμένη χρονική περίοδο (π.χ. ποσότητα ανά ημέρα, εβδομάδα, μήνα).
3. Μέθοδος συσκευασίας, εάν υφίσταται.
4. Αρχική αραίωση που επιτεύχθηκε με προταθείσα μέθοδο απόρριψης.
5. Χαρακτηριστικά διασποράς (π.χ. επίδραση των ρευμάτων, παλιρροιών και ανέμων επί της οριζόντιας μεταφοράς και καθέτου ανάμιξης.
6. Χαρακτηριστικά του ύδατος (π.χ. θερμοκρασία, pH, περιεκτικότητα σε άλας, διαχωρισμός σε στρώματα, δείκτες οξυγόνου ενδεικτικοί της ρύπανσης – διαλυμένο οξυγόνο (DO), χημικώς απαιτούμενο οξυγόνο (COD)[262], βιολογικώς απαιτούμενο οξυγόνο (BOD)[263] – παρουσία αζώτου οργανικού και υπό μορφή αλάτων ανόργανων οξέων συμπεριλαμβανομένων και της αμμωνίας, ύλης που βρίσκεται σε αιώρηση, άλλων θρεπτικών υλών και παραγωγικότητας.
7. Χαρακτηριστικά βυθού (π.χ. τοπογραφία, γεωχημικά και γεωλογικά χαρακτηριστικά και βιολογική παραγωγικότητα.

---

[262] Chemical Oxygen Demand, η ποσότητα του οξυγόνου που απαιτείται για τη χημική οξείδωση της οργανικής ύλης του δείγματος ύδατος και αποτελεί μέτρο της περιεκτικότητας του σε ορισμένους τύπους οργανικών κυρίως ρυπαντών.

[263] Biological Oxygen Demand, η ποσότητα του οξυγόνου που απαιτείται από τους ενυπάρχοντες μικροοργανισμούς για διάσπαση οργανικής ύλης του δείγματος ύδατος και αποτελεί μέτρο της περιεκτικότητας του σε ορισμένους τύπους οργανικών ρυπαντών.

8. ΄Υπαρξη και αποτελέσματα άλλων απορρίψεων οι οποίες έχουν γίνει στην περιοχή απόρριψης (π.χ. ενδείξεις ύπαρξης βαρέων μετάλλων και περιεκτικότητας σε οργανικό άνθρακα).
9. Κατά την έκδοση άδειας για απόρριψη, τα Συμβαλλόμενα Μέρη πρέπει να εξετάζουν εάν υφίσταται επαρκή επιστημονική βάση για την εκτίμηση των επιπτώσεων από αυτού του είδους τις απορρίψεις, όπως περιγράφονται στο παρόν Παράρτημα, λαμβανομένων υπόψη και των εποχιακών μεταβολών.

3.4.3 Επιπτώσεις στο θαλάσσιο περιβάλλον

1. Πιθανές επιπτώσεις στο φυσικό κάλλος (π.χ. παρουσία επιπλεόντων ή προσαραγμένων υλικών, θολερότητα, απαράδεκτη οσμή, αποχρωματισμός και αφρισμός).
2. Πιθανή επίπτωση στη θαλάσσια ζωή, την ανάπτυξη ιχθύων και οστρακοειδών, τα αλιεύματα, τη συγκομιδή θαλάσσιων φυτών και την καλλιέργειά τους.
3. Πιθανή επίπτωση σε άλλες χρήσεις της θάλασσας, όπως μεταξύ άλλων, μείωση της ποιότητας του ύδατος για βιομηχανική χρήση, παρακώλυση λειτουργίας των πλοίων λόγω επιπλεόντων υλικών, παρεμπόδιση της αλιείας ή της ναυσιπλοΐας.
4. Η πρακτική δυνατότητα επεξεργασίας των υλικών στην ξηρά έτσι ώστε να καταστούν λιγότερο επιβλαβή κατά την απόρριψή τους στην θάλασσα.

3.5 Άδειες απόρριψης υλών στη θάλασσα[264]

Πλοία ή αεροσκάφη, προκειμένου να απορρίψουν στη θάλασσα κατάλοιπα ή άλλες ύλες οφείλουν, να εφοδιάζονται με τις προβλεπόμενες στη Σύμβαση «Ειδικές ή Γενικές Άδειες» οι οποίες παρέχονται από την αρμόδια Αρχή σε εξαιρετικές μόνο περιπτώσεις και μετά από επαρκή αιτιολόγηση.

Οι διατάξεις αυτές δεν εφαρμόζονται σε περίπτωση ανωτέρας βίας στις οποίες υπάρχει κίνδυνος ανθρώπινης ζωής ή της ασφάλειας του πλοίου ή αεροσκάφους.

3.6 Λήψη μέτρων από τα Συμβαλλόμενα Κράτη[265]

Κάθε Συμβαλλόμενο Κράτος θα λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα ώστε να εφαρμόζεται η παρούσα Σύμβαση από όλα τα πλοία και τα αεροσκάφη που

---

[264] LDC 72, Παράρτ. III, άρθρ. δεύτερον.

[265] LDC 72, άρθ. VII.

φέρουν τη σημαία του, και από τα πλοία και τα αεροσκάφη που φορτώνουν από το έδαφός του (territory) ή την αιγιαλίτιδα ζώνη του, ύλες που προορίζονται για απόρριψη. Θα λαμβάνει επίσης, τα κατάλληλα μέτρα εντός της περιοχής του για την πρόληψη και τιμωρία κάθε ενέργειας που αντιβαίνει στις διατάξεις της Σύμβασης.

Τα Συμβαλλόμενα Κράτη θα συνεργάζονται για την εφαρμογή της παρούσας Σύμβασης, ιδίως στην ανοικτή θάλασσα και θα αναφέρουν τα πλοία και τα αεροσκάφη τα οποία παρατηρούνται να προβαίνουν σε απόρριψη κατά παράβαση της Σύμβασης.

3.7 Ευθύνη[266]

Για τις ζημιές που προκλήθηκαν από τη ρύπανση υπεύθυνος είναι αυτός που προκάλεσε τη ρύπανση και μαζί με αυτόν ο πλοίαρχος, ο πλοιοκτήτης, ο εφοπλιστής και ο διαχειριστής του πλοίου στην Ελλάδα.

3.8 Κυρώσεις[267]

Οι παραβάτες των διατάξεων της Σύμβασης τιμωρούνται ποινικώς, διοικητικώς και πειθαρχικώς.

---

[266] LDC 72, Παράρτ. ΙΙΙ, άρθ. τέταρτον.

[267] ανωτέρω άρθ. πέμπτον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΟΣ ΝΟΜΟΣ ΤΩΝ ΗΠΑ ΓΙΑ ΡΥΠΑΝΣΗ ΑΠΟ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ (OIL POLLUTION ACT 1990 – OPA 90)

΄Υστερα από την προσάραξη του δεξαμενόπλοιου *Exxon Valdez* στο Prince William Sound της Αλάσκας και τη διαρροή στη θάλασσα 11 εκατομμυρίων γαλλονιών αργού πετρελαίου, το Κογκρέσο θέσπισε τον νόμο Oil Pollution Act 1990 (OPA 90). Σκοπός του εν λόγω νόμου είναι αφενός να υπάρξει περιορισμός ευθύνης σε περίπτωση ζημιάς από ρύπανση από πετρέλαιο και να ιδρυθεί κεφάλαιο για την πληρωμή αποζημιώσεων και αφετέρου να προληφθεί και περιοριστεί η ρύπανση.

Ο OPA 90 είναι ομοσπονδιακός νόμος, δεν αποκλείει όμως στις πολιτείες να επιβάλλουν επιπρόσθετες ευθύνες ή άλλες απαιτήσεις σχετικά με τη ρύπανση από πετρέλαιο, που αφορά την πολιτεία τους. ΄Ετσι, υπάρχουν πολιτείες οι οποίες έχουν θεσπίσει διατάξεις με τις οποίες επιβάλλουν κυρώσεις αυστηρότερες από αυτές του OPA 90.[268] Επί παραδείγματι, ενώ ο OPA 90 δεν καθιστά υπεύθυνο ρύπανσης τον ιδιοκτήτη του φορτίου, η πολιτεία της Αλάσκας καθιστά απεριόριστα υπεύθυνο και τον ιδιοκτήτη του φορτίου για απορρίψεις που γίνονται στα ύδατα της πολιτείας αυτής.[269] Η εφαρμογή του OPA 90, με τη θέσπιση νέων κανόνων ναυπήγησης των δεξαμενοπλοίων – όπως η ναυπήγηση πλοίων με διπλή γάστρα – συνέβαλλε στην ασφαλέστερη μεταφορά του αργού πετρελαίου και στη δραματική μείωση της ρύπανσης.

4.1 Ευθύνη

Η ευθύνη κατά τον OPA 90 είναι αντικειμενική (strict liability) και αφορά το κόστος πρόληψης και αντιμετώπισης της ρύπανσης από οποιοδήποτε είδος πετρελαίου στα πλεύσιμα ύδατα (navigable waters), τις ακτές ή την αποκλειστική οικονομική ζώνη των ΗΠΑ.[270] Υπεύθυνος είναι ο πλοιοκτήτης, ο διαχειριστής και ο ναυλωτής γυμνού πλοίου (demise/bareboat charterer). Δεν συμπεριλαμβάνεται ο χρονοναυλωτής ή ο ιδιοκτήτης του φορτίου.[271]

---

[268] σημ. 240, σελ. 136.

[269] Alaska Stat.par.46.03.822-828, βλ σημ. 268, σελ. 143.

[270] σημ. 268, σελ. 239.

[271] σημ. 268, σελ. 137.

Η ευθύνη αποζημίωσης περιλαμβάνει: ζημιά ή απώλεια χρήσης των φυσικών πόρων, οικονομική ζημιά λόγω καταστροφής της περιουσίας, απώλεια εισοδήματος της ομοσπονδιακής ή πολιτειακής κυβέρνησης από ζημιές στην περιουσία ή τους φυσικούς πόρους, απώλεια κέρδους, επίσης – μεταξύ άλλων – κόστος κρατικών υπηρεσιών πριν και μετά την αποκατάσταση της ρύπανσης.

Αρμόδιο δικαστήριο, κατά τον OPA 90, είναι το δικαστήριο της περιοχής στην οποία έγινε η ρύπανση ή η ζημιά ή εκεί που διαμένει ο εναγόμενος ή έχει την επιχείρησή του.[272]

4.2 Περιορισμός ευθύνης[273]

Η ολική ευθύνη του υπεύθυνου προσώπου, κατά τον OPA 90, έχει ως εξής:

Για δ/ξ μικρότερα των 3,000 κοχ η ευθύνη περιορίζεται σε $ 1,200 ανά κοχ ή $ 2,000,000, όποιο είναι μεγαλύτερο.

Για δ/ξ μεγαλύτερα των 3,000 κοχ σε $ 1,200 ανά κοχ ή $ 10,000,000, όποιο είναι μεγαλύτερο.

Για τα άλλα πλοία, σε $600 ανά κοχ ή $ 500,000, όποιο είναι μεγαλύτερο.

Το δικαίωμα περιορισμού ευθύνης χάνεται όταν το συμβάν προκλήθηκε από:

- βαριά αμέλεια (gross negligence) ή ηθελημένη ενέργεια,
- παραβίαση ομοσπονδιακών κανονισμών ασφαλείας, κατασκευής ή λειτουργίας.
- παράλειψη ή άρνηση να αναφερθεί το συμβάν.
- παράληψη ή άρνηση να παρασχεθεί συνεργασία και βοήθεια, όταν τούτο ζητηθεί από υπεύθυνο υπάλληλο, σχετικά με την αποκατάσταση της ρύπανσης.

Στην πράξη όμως, η ευθύνη κατά τον OPA 90 είναι απεριόριστη.

4.3 Πλοία με διπλή γάστρα[274]

Σύμφωνα με τις διατάξεις του OPA 90 θα γίνει σταδιακή απόσυρση των δεξαμενοπλοίων με μονή γάστρα, άνω των 5,000 κοχ, που λειτουργούν στα ύδατα δικαιοδοσίας των Ην. Πολιτειών, συμπεριλαμβανομένης και της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης. Τα πλοία αυτά, ανάλογα με την ηλικία και τη χωρητικότητά τους, απαγορεύεται να εισέρχονται στα ύδατα των ΗΠΑ από το 1995.

---

[272] σημ. 268, σελ. 140.

[273] OPA 90, Section 1004 (c) (1) & (2) βλ σημ. 268, σελ. 139.

[274] Section 3703a (C)(4)(A) & (B).

Η περίοδος χάρητος της σταδιακής απόσυρσης/απαγόρευσης λήγει το 2010 για τα δεξαμενόπλοια με μονή γάστρα και το 2015 για τα δεξαμενόπλοια με διπύθμενα ή διπλά τοιχώματα. Μετά την ημερομηνία αυτή όσα δεξαμενόπλοια δεν διαθέτουν διπλή γάστρα, δεν θα επιτρέπεται να εισέλθουν στα ύδατα των ΗΠΑ.

4.4 Πιστοποιητικά οικονομικής ευθύνης

Κάθε πλοίο άνω των 300 κοχ πρέπει να έχει ασφάλιση μέχρι του ύψους της ευθύνης που προβλέπει ο OPA 90. Η οικονομική ευθύνη αποδεικνύεται από την σχετική ασφάλιση του πλοίου ή εγγύηση ή πιστωτική επιστολή ή οποιαδήποτε άλλη απόδειξη οικονομικής ευθύνης.

Οι αρμόδιες αρχές των ΗΠΑ ζητούν από το πλοίο να έχει πιστοποιητικό οικονομικής ευθύνης COFR (Certificate of Financial Responsibility), με το οποίο το πλοίο έχει απεριόριστη ασφαλιστική κάλυψη. Τα πιστοποιητικά COFR εκδίδουν συγκεκριμένοι οικονομικοί κολοσσοί, αποδεκτοί από τις ΗΠΑ.[275]

[275] Τέτοιοι οικονομικοί κολοσσοί είναι οι: Shoreline/OPA Club και Firstline, βλ Christof Luddeke, *Marine Claims, a Guide for the Handling and Prevention of Marine Claims*, LLP, Lonndon 1996, σελ. 229.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ

ΜΕΡΟΣ Ι

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Άρθρο 1
Χρήση όρων και πεδίον εφαρμογής

1. Για τους σκοπούς της παρούσας Σύμβασης:
   (1) «Περιοχή» σημαίνει ο θαλάσσιος και ωκεάνιος βυθός και το υπέδαφός τους, πέρα από τα όρια της εθνικής δικαιοδοσίας.
   (2) «Αρχή» σημαίνει η Αρχή του Διεθνούς Βυθού.
   (3) «Δραστηριότητες στην Περιοχή» σημαίνει όλες οι δραστηριότητες εξερεύνησης και εκμετάλλευσης των πόρων της Περιοχής.
   (4) «Ρύπανση του Θαλάσσιου Περιβάλλοντος» σημαίνει η απόθεση από τον άνθρωπο, αμέσως ή εμμέσως, ουσιών ή ενέργειας στο θαλάσσιο περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένων και των εκβολών ποταμών, η οποία έχει ή ενδέχεται να έχει δυσμενείς επιπτώσεις, όπως βλάβη στους βιολογικούς πόρους και την θαλάσσια ζωή, κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία, παρακώλυση των θαλάσσιων δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των αλιευτικών και άλλων νόμιμων χρήσεων της θάλασσας, πτώση της ποιότητας χρησιμοποίησης του θαλάσσιου ύδατος και υποβάθμιση της αναψυχής.
   (5) (α) «απόρριψη» σημαίνει:
      (i) οποιαδήποτε ηθελημένη ρίψη στη θάλασσα καταλοίπων ή άλλων υλών από πλοία, αεροσκάφη, εξέδρες ή άλλες τεχνητές θαλάσσιες κατασκευές,
      (ii) οποιαδήποτε ηθελημένη ρίψη στη θάλασσα πλοίων, αεροσκαφών, εξέδρων ή άλλων τεχνητών θαλάσσιων κατασκευών.
   (β) Η «Απόρριψη» δεν περιλαμβάνει:
      (i) τη ρίψη στη θάλασσα καταλοίπων ή άλλων υλών, η οποία είναι συμφυής προς την κανονική λειτουργία των πλοίων, αεροσκαφών, εξέδρων ή άλλων τεχνητών θαλάσσιων κατασκευών και του εξοπλισμού αυτών, ή προέρχεται από την

κανονική λειτουργία αυτών, εκτός των καταλοίπων ή άλλων υλών, οι οποίες μεταφέρονται από ή προς πλοία, αεροσκάφη, εξέδρες ή άλλες τεχνητές θαλάσσιες κατασκευές, οι οποίες λειτουργούν προς τον σκοπό της διαθέσεως τέτοιων υλών, ή που προέρχονται από την επεξεργασία καταλοίπων ή άλλων υλών πάνω σ' αυτά τα πλοία, αεροσκάφη, εξέδρες ή κατασκευές,

(ii) την τοποθέτηση υλικών για σκοπό διάφορο της απλής απόρριψης αυτών, εφόσον αυτή δεν αντίκειται στους σκοπούς της παρούσας Σύμβασης.

2. (1) «Συμβαλλόμενα Κράτη» σημαίνει τα Κράτη τα οποία έχουν συγκατατεθεί να δεσμευτούν από την παρούσα Σύμβαση και για τα οποία η παρούσα Σύμβαση ισχύει.

(2) Η παρούσα Σύμβαση εφαρμόζεται, τηρουμένων των αναλογιών, στις οντότητες που αναφέρονται στο άρθρο 305, παράγραφος 1(β), (γ), (δ), (ε) και (στ), οι οποίες καθίστανται Συμβαλλόμενα Κράτη στην παρούσα Σύμβαση σύμφωνα με τους όρους που διαλαμβάνονται για κάθε μία απ' αυτές, και στο βαθμό αυτό ο όρος «Συμβαλλόμενα Κράτη» αναφέρεται και σ' αυτές τις οντότητες.

ΜΕΡΟΣ ΙΙ

ΑΙΓΙΑΛΙΤΙΔΑ ΖΩΝΗ ΚΑΙ ΣΥΝΟΡΕΥΟΥΣΑ ΖΩΝΗ

ΤΜΗΜΑ 1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 2

Νομικό καθεστώς της αιγιαλίτιδας ζώνης του υπερκειμένου εναέριου χώρου, του βυθού και του υπεδάφους της

1. Η κυριαρχία του παράκτιου Κράτους εκτείνεται, πέραν του εδάφους και των εσωτερικών υδάτων – και στην περίπτωση αρχιπελαγικού Κράτους πέραν των αρχιπελαγικών υδάτων – σε μια παρακείμενη θαλάσσια ζώνη που ονομάζεται αιγιαλίτιδα ζώνη.

2. Η κυριαρχία αυτή εκτείνεται και στον εναέριο χώρο πάνω από την αιγιαλίτιδα ζώνη καθώς και στο βυθό και στο υπέδαφός της.

3. Η κυριαρχία επί της αιγιαλίτιδας ζώνης ασκείται σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση και τους λοιπούς κανόνες του διεθνούς δικαίου.

ΤΜΗΜΑ 2. ΟΡΙΑ ΤΗΣ ΑΙΓΙΑΛΙΤΙΔΑΣ ΖΩΝΗΣ

Άρθρο 3

Εύρος της αιγιαλίτιδας ζώνης

Κάθε Κράτος έχει το δικαίωμα να καθορίσει το εύρος της αιγιαλίτιδας ζώνης του. Το εύρος αυτό δεν υπερβαίνει τα 12 ναυτικά μίλια, μετρούμενα από γραμμές βάσεως καθοριζόμενες σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση.

Άρθρο 4

Εξωτερικό όριο της αιγιαλίτιδας ζώνης

Το εξωτερικό όριο της αιγιαλίτιδας ζώνης είναι η γραμμή της οποίας κάθε σημείο βρίσκεται σε τόση απόσταση από το πλησιέστερο σημείο της γραμμής βάσεως, όσο είναι το εύρος της αιγιαλίτιδας ζώνης.

Άρθρο 5

Φυσική ακτογραμμή

Πλην εάν άλλως προβλέπεται στην παρούσα Σύμβαση, ως φυσική ακτογραμμή για την μέτρηση του εύρους της αιγιαλίτιδας ζώνης λαμβάνεται η γραμμή της κατωτάτης ρηχίας κατά μήκος της ακτής όπως αυτή εμφαίνεται στους ναυτικούς χάρτες μεγάλης κλίμακας που αναγνωρίζονται επίσημα από το παράκτιο Κράτος.

Άρθρο 6

Ύφαλοι

Στην περίπτωση νησιών που βρίσκονται πάνω σε κοραλλιογενείς ατόλλες ή νησιών που περιβάλλονται από υφάλους (fringing reefs), η γραμμή βάσεως για την μέτρηση του εύρους της αιγιαλίτιδας ζώνης είναι η προς την θάλασσα γραμμή κατωτάτης ρηχίας των υφάλων, όπως σημειώνεται με το οικείο σύμβολο των ναυτικών χαρτών που είναι επίσημα αναγνωρισμένοι από το παράκτιο Κράτος.

Άρθρο 7

Ευθείες γραμμές βάσεως

1. Σε περιοχές όπου η ακτογραμμή παρουσιάζει βαθειές κολπώσεις και οδοντώσεις, ή υπάρχει κατά μήκος της και σε άμεση γειτνίαση με αυτή, συστάδα νησιών, η μέθοδος των ευθειών γραμμών που συνδέουν κατάλληλα σημεία μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την χάραξη της γραμμής βάσεως από την οποία μετράται το εύρος της αιγιαλίτιδας ζώνης.

2. Εκεί όπου, εξ αιτίας της παρουσίας ενός δέλτα και άλλων φυσικών συνθηκών, η ακτογραμμή παρουσιάζεται άκρως ασταθής, τα κατάλληλα σημεία μπορούν να επιλεγούν κατά μήκος της απώτατης προς τα ανοικτά της θάλασσας γραμμής κατωτάτης ρηχίας και, παρά την περίπτωση μεταγενέστερης αναστροφής της γραμμής αυτής, οι ευθείες γραμμές βάσεως παραμένουν σε ισχύ μέχρι την τροποποίηση τους από το παράκτιο Κράτος σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση.

3. Η χάραξη ευθειών γραμμών βάσεως δεν θα πρέπει να αφίσταται κατά τρόπο σημαντικό από τη γενική κατεύθυνση της ακτής, και οι θαλάσσιες περιοχές που κείνται εντός των γραμμών θα πρέπει, για να υπαχθούν στο καθεστώς των εσωτερικών υδάτων, να είναι επαρκώς συνδεδεμένες με την χερσαία περιοχή.

4. Ευθείες γραμμές βάσεως δεν πρέπει να χαράσσονται προς ή από υφάλους που ξενερίζουν κατά την ρηχία εκτός αν φάροι ή παρόμοιες εγκαταστάσεις που βρίσκονται μόνιμα πάνω από την επιφάνεια της θάλασσας έχουν

κτισθεί επ' αυτών ή πλην των περιπτώσεων όπου η χάραξη των ευθειών γραμμών βάσεως προς και από αυτούς τους υφάλους έχει αναγνωρισθεί διεθνώς.

5. Όπου μπορεί να εφαρμοσθεί η μέθοδος των ευθειών γραμμών βάσεως, σύμφωνα με την παράγραφο 1, δύνανται, για τον καθορισμό ορισμένων γραμμών βάσεως, να λαμβάνονται υπόψη τα ιδιαίτερα οικονομικά συμφέροντα της περιοχής, των οποίων η ύπαρξη και η σημασία καταδεικνύεται σαφώς από μακροχρόνια χρήση.

6. Το σύστημα των ευθειών γραμμών βάσεως δεν δύναται να εφαρμόζεται από ένα Κράτος κατά τρόπο ώστε να αποκόπτει την αιγιαλίτιδα ζώνη άλλου Κράτους από την ανοικτή θάλασσα ή την αποκλειστική οικονομική ζώνη.

Άρθρο 8
Εσωτερικά ύδατα

1. Εκτός αν άλλως ορίζεται στο Μέρος IV, τα ύδατα που βρίσκονται εντεύθεν της γραμμής βάσεως της αιγιαλίτιδας ζώνης θεωρούνται ως εσωτερικά ύδατα του Κράτους.

2. Όπου η καθιέρωση των ευθειών γραμμών βάσεως με την μέθοδο που περιγράφεται στο άρθρο 7, έχει ως αποτέλεσμα να περικλείσει ως εσωτερικά ύδατα περιοχές οι οποίες πριν δεν θεωρούνταν ως τέτοιες, το δικαίωμα αβλαβούς διέλευσης σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση θα αναγνωρίζεται εντός των υδάτων αυτών.

Άρθρο 9
Στόμια ποταμών

Εάν ποταμός εκβάλλει κατ' ευθείαν στη θάλασσα, η γραμμή βάσεως θα είναι μια ευθεία γραμμή κατά πλάτος του στομίου του ποταμού που θα ενώνει τα επί των οχθών αυτού σημεία της γραμμής της κατώτατης ρηχίας.

Άρθρο 10
Κόλποι

1. Το παρόν άρθρο αναφέρεται μόνο σε κόλπους οι ακτές των οποίων ανήκουν σ'ένα μόνο Κράτος.

2. Για τους σκοπούς της παρούσας Σύμβασης, κόλπος είναι ευδιάκριτη εσοχή ακτής της οποίας η διείσδυση στην ξηρά σε σχέση με το πλάτος του στομίου της είναι τέτοια, ώστε τα ύδατα που περικλείει να περικυκλώνονται από την ακτή αποτελώντας κάτι περισσότερο από μια απλή καμπυλότητα της ακτής, Εν τούτοις, μια τέτοια εσοχή της ακτής δεν θεωρείται κόλπος εκτός αν η επιφάνεια της είναι ίση η μεγαλύτερη απ' εκείνη ενός ημικύκλιου που έχει διάμετρο την ευθεία τη φερόμενη κατά πλάτος του στομίου της εσοχής.

3. Για τους σκοπούς μέτρησης, ως επιφάνεια εσοχής θεωρείται αυτή που βρίσκεται μεταξύ της γραμμής της κατώτατης ρηχίας γύρω από την ακτή της εσοχής και της γραμμής που συνδέει τα σημεία της κατώτατης ρηχίας της φυσικής της εισόδου. Εάν, λόγω της υπάρξεως νήσων, μια εσοχή έχει περισσότερα του ενός στόμια, το ημικύκλιο χαράσσεται επί γραμμής μήκους όσο το συνολικό άθροισμα του μήκους των γραμμών κατά πλάτος των διάφορων στομίων. Νήσοι εντός εσοχής θεωρείται ότι αποτελούν μέρος της υδάτινης έκτασης της εσοχής.

4. Εάν η απόσταση μεταξύ των σημείων της κατώτατης ρηχίας των άκρων της φυσικής εισόδου ενός κόλπου δεν υπερβαίνει τα 24 ν.μ., μπορεί να χαραχθεί κλείουσα γραμμή μεταξύ των δυο σημείων της κατώτατης ρηχίας, τα δε ύδατα στο εσωτερικό της γραμμής αυτής θεωρούνται εσωτερικά ύδατα.

5. Στις περιπτώσεις που η απόσταση μεταξύ των σημείων κατώτατης ρηχίας των άκρων της φυσικής εισόδου ενός κόλπου υπερβαίνει τα είκοσι τέσσερα ναυτικά μίλια, ευθεία γραμμή βάσεως 24 μιλίων χαράσσεται στο εσωτερικό του κόλπου κατά τρόπο ώστε να περικλείει την μέγιστη υδάτινη έκταση η οποία είναι δυνατόν να περικλείεται από γραμμή τέτοιου μήκους.

6. Οι παραπάνω διατάξεις δεν εφαρμόζονται στους λεγόμενους «ιστορικούς» κόλπους, ή στις περιπτώσεις που εφαρμόζεται το σύστημα των ευθειών γραμμών βάσεως όπως προβλέπεται στο άρθρο 7 της Σύμβασης.

Άρθρο 11
Λιμένες

Προς τον σκοπό της οριοθετήσεως της αιγιαλίτιδας ζώνης, τα εξωτερικά μόνιμα λιμενικά έργα που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος λιμενικού συγκροτήματος θεωρούνται μέρος της ακτής. Οι υπεράκτιες τερματικές εγκαταστάσεις και τα τεχνητά νησιά δεν θεωρούνται μόνιμα λιμενικά έργα.

Άρθρο 12
Αγκυροβόλια

Τα αγκυροβόλια που χρησιμοποιούνται κατά τη συνήθη πρακτική για την φόρτωση, την εκφόρτωση και την αγκυροβολία των πλοίων και τα οποία κατά τα αλλά βρίσκονται ολικά ή μερικά έξω από το εξωτερικό όριο της αιγιαλίτιδας ζώνης θεωρούνται ότι βρίσκονται εντός της αιγιαλίτιδας ζώνης.

Άρθρο 13
Αποκαλυπτόμενοι ύφαλοι κατά την ρηχία

1. Οι αποκαλυπτόμενοι κατά την ρηχία ύφαλοι είναι μια φυσική σχηματισμένη έκταση ξηράς που περιβρέχεται από θάλασσα, η οποία κατά την

άμπωτη βρίσκεται πάνω από την επιφάνεια της θάλασσας ενώ καλύπτεται κατά την πλημμυρίδα. Στις περιπτώσεις που οι ύφαλοι βρίσκονται ολικά ή μερικά σε απόσταση που δεν υπερβαίνει το εύρος της αιγιαλίτιδας ζώνης από τού ηπειρωτικού ή νησιωτικού εδάφους, η γραμμή κατώτατης ρηχίας στους υφάλους αυτούς μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως γραμμή βάσεως για τη μέτρηση του εύρους της αιγιαλίτιδας ζώνης.

2. Όταν οι αποκαλυπτόμενοι κατά τη ρηχία ύφαλοι βρίσκονται καθ' ολοκληρία σε απόσταση που υπερβαίνει το εύρος της αιγιαλίτιδας ζώνης, από το ηπειρωτικό η νησιωτικό έδαφος, τότε δεν έχουν δική τους αιγιαλίτιδα ζώνη.

Άρθρο 14

Συνδυασμός μεθόδων για τον καθορισμό γραμμών βάσεως

Το παράκτιο Κράτος, ανάλογα με την περίπτωση, δύναται να καθορίζει γραμμές βάσεως χρησιμοποιώντας εναλλακτικά οποιαδήποτε από τις μεθόδους που προβλέπονται στα παραπάνω άρθρα.

Άρθρο 15

Οριοθέτηση της αιγιαλίτιδας ζώνη μεταξύ Κρατών με παρακείμενες ή απέναντι ακτές

Στην περίπτωση που οι ακτές δυο κρατών είναι παρακείμενες ή μια απέναντι στην άλλη, κανένα από τα δυο κράτη δεν δικαιούται, ελλείψει αντίθετου συμφωνίας μεταξύ τους, να εκτείνει την αιγιαλίτιδα ζώνη του πέραν της μέσης γραμμής της οποίας όλα τα σημεία βρίσκονται σε ίση απόσταση από τα εγγύτερα σημεία των γραμμών βάσεως από τις οποίες μετράται το εύρος της αιγιαλίτιδας ζώνης καθενός από τα δύο Κράτη. Η παραπάνω διάταξη δεν εφαρμόζεται όμως όπου λόγω ιστορικού τίτλου ή άλλων ειδικών περιστάσεων παρίσταται ανάγκη να οριοθετηθούν οι αιγιαλίτιδες ζώνες των δυο Κρατών κατά διαφορετικό τρόπο.

Άρθρο 16

Ναυτικοί χάρτες και πίνακες γεωγραφικών συντεταγμένων

1. Οι γραμμές βάσεως για την μέτρηση του εύρους της αιγιαλίτιδας ζώνης που καθορίζονται σύμφωνα με τα άρθρα 7, 9 και 10 ή τα όρια που προκύπτουν απ'αυτές, καθώς και οι γραμμές οριοθέτησης που χαράσσονται σύμφωνα με τα άρθρα 12 και 15, εμφαίνονται σε ναυτικούς χάρτες υπό κλίμακα ή κλίμακες επαρκείς για την διακρίβωση της θέσης τους. Εναλλακτικά, μπορεί να υποκατασταθούν από πίνακα γεωγραφικών συντεταγμένων των σημείων αυτών, με συγκεκριμένο προσδιορισμό του γεωδαιτικού συστήματος.

2. Το παράκτιο Κράτος προσδίδει την δέουσα δημοσιότητα σ'αυτους τους ναυτικούς χάρτες ή πίνακες γεωγραφικών συντεταγμένων και καταθέτει αντίγραφο κάθε τέτοιου ναυτικού χάρτη ή πίνακα στον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών.

ΤΜΗΜΑ 3. ΑΒΛΑΒΗΣ ΔΙΕΛΕΥΣΗ ΣΤΗΝ ΑΙΓΙΑΛΙΤΙΔΑ ΖΩΝΗ

ΥΠΟΤΜΗΜΑ Α. ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟΙ ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΠΛΟΙΑ

Άρθρο 17
Δικαίωμα αβλαβούς διέλευσης

Υπό τους όρους της παρούσας Σύμβασης, τα πλοία όλων των Κρατών παράκτιων ή περίκλειστων απολαμβάνουν του δικαιώματος της άβλαβους διέλευσης μέσω της αιγιαλίτιδας ζώνης.

Άρθρο 18
Έννοια διέλευσης

1. Διέλευση σημαίνει ναυσιπλοΐα μέσα από την αιγιαλίτιδα ζώνη με σκοπό:
   (α) τον διάπλου της θάλασσας αυτής χωρίς είσοδο στα εσωτερικά ύδατα ή προσόρμιση σε αγκυροβόλιο ή λιμενικές εγκαταστάσεις έξω από τα εσωτερικά ύδατα, ή
   (β) την πορεία προς ή την αναχώρηση από τα εσωτερικά ύδατα ή την προσόρμιση σε αγκυροβόλιο ή λιμενική εγκατάσταση.

2. Η διέλευση θα είναι συνεχής και ταχεία. Εν τούτοις, η διέλευση περιλαμβάνει το δικαίωμα κράτησης μηχανών και αγκυροβολίας, αλλά μόνον εφόσον αυτές αποτελούν συνήθη συμβάντα της ναυσιπλοΐας ή καθίστανται αναγκαίες λόγω ανωτέρας βίας ή κίνδυνου ή προς τον σκοπό παροχής βοηθείας σε πρόσωπα, πλοία ή αεροσκάφη τα οποία βρίσκονται σε κίνδυνο.

Άρθρο 19
Έννοια της αβλαβούς διέλευσης

1. Η διέλευση είναι αβλαβής εφόσον δεν διαταράσσει την ειρήνη, την τάξη ή την ασφάλεια του παράκτιου Κράτους. Η διέλευση θα λαμβάνει χώρα σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση και τους άλλους κανόνες του διεθνούς δικαίου.

2. Η διέλευση ξένου πλοίου θεωρείται ότι διαταράσσει την ειρήνη, την τάξη ή την ασφάλεια του παράκτιου Κράτους, εάν, ευρισκόμενο στην αιγιαλίτιδα ζώνη, προβεί σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες δραστηριότητες:

(α) σε κάθε απειλή ή χρήση βίας κατά της κυριαρχίας, της εδαφικής ακεραιότητας ή της πολιτικής ανεξαρτησίας του παράκτιου Κράτους ή κατά οποιοδήποτε άλλο τρόπο κατά παραβίαση των αρχών του διεθνούς δικαίου που περιέχονται στον Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών,
(β) σε κάθε άσκηση ή γυμνάσια με όπλα οποιουδήποτε είδους,
(γ) σε κάθε πράξη που αποσκοπεί στη συλλογή πληροφοριών προς βλάβη της άμυνας ή της ασφάλειας του παράκτιου Κράτους,
(δ) σε οποιαδήποτε προπαγανδιστική ενέργεια που αποσκοπεί στην προσβολή της άμυνας και της ασφάλειας του παράκτιου κράτους,
(ε) στην απονήωση, προσνήωση ή φόρτωση σε πλοίο αεροσκαφών,
(στ) στην εκτόξευση, εκφόρτωση ή φόρτωση οποιασδήποτε πολεμικής συσκευής,
(ζ) στην φόρτωση ή εκφόρτωση οποιουδήποτε εμπορεύματος, χρημάτων ή προσώπων κατά παράβαση των τελωνειακών, δημοσιονομικών, μεταναστευτικών ή υγειονομικών νόμων και κανονισμών του παράκτιου Κράτους,
(η) σε οποιαδήποτε εκ προθέσεως σοβαρή ρύπανση κατά παράβαση της παρούσας Σύμβασης,
(θ) σε οποιεσδήποτε αλιευτικές δραστηριότητες,
(ι) σε διεξαγωγή έρευνας ή υδρογραφικών εργασιών,
(ια) σε κάθε πράξη που αποσκοπεί στην παρεμβολή σε οποιοδήποτε σύστημα επικοινωνίας ή οποιεσδήποτε διευκολύνσεις ή εγκαταστάσεις του παράκτιου Κράτους,
(ιβ) σε οποιαδήποτε άλλη ενέργεια που δεν έχει άμεση σχέση με τη διέλευση.

Άρθρο 20
Υποβρύχια και άλλα καταδυόμενα σκάφη

Στην αιγιαλίτιδα ζώνη τα υποβρύχια και οποιαδήποτε άλλα καταδυόμενα σκάφη οφείλουν να πλέουν στην επιφάνεια της θάλασσας και να έχουν επηρμένη τη σημαία τους κατά τρόπο εμφανή.

Άρθρο 21
Νόμοι και κανονισμοί του παράκτιου Κράτους που αναφέρονται στην αβλαβή διέλευση

1. Το παράκτιο Κράτος δύναται να υιοθετήσει νόμους και κανονισμούς, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης και άλλων κανόνων του διεθνούς δικαίου που αναφέρονται στην αβλαβή διέλευση από την αιγιαλίτιδα ζώνη, σε σχέση με όλα ή οποιοδήποτε από τα ακόλουθα:

(α) την ασφάλεια της ναυσιπλοΐας και τη ρύθμιση της θαλάσσιας κυκλοφορίας,
(β) την προστασία των ναυτιλιακών βοηθημάτων ναυσιπλοΐας ως και άλλων συσκευών ή εγκαταστάσεων,
(γ) την προστασία καλωδίων και αγωγών,
(δ) την διατήρηση των βιολογικών πόρων της θάλασσας,
(ε) την πρόληψη παραβιάσεων των νόμων και κανονισμών περί αλιείας του παράκτιου Κράτους,
(στ) την προστασία του περιβάλλοντος του παράκτιου Κράτους και την πρόληψη, μείωση και έλεγχο της ρύπανσής του,
(ζ) την θαλάσσια επιστημονική έρευνα και τις υδρογραφικές χαρτογραφήσεις,
(η) την πρόληψη της παραβίασης των τελωνειακών, δημοσιονομικών, μεταναστευτικών ή υγειονομικών νόμων και κανονισμών του παράκτιου Κράτους.

2. Οι παραπάνω νόμοι και κανονισμοί δεν εφαρμόζονται στη σχεδίαση, την κατασκευή, την επάνδρωση ή τον εξοπλισμό των ξένων πλοίων, ειμή μόνο εάν θέτουν σε εφαρμογή τους γενικά αποδεκτούς διεθνείς κανόνες ή πρότυπα.

3. Το παράκτιο Κράτος δίδει την προσήκουσα δημοσιότητα σε όλους αυτούς τους νόμους και κανονισμούς.

4. Τα ξένα πλοία που ασκούν το δικαίωμα της αβλαβούς διέλευσης από την αιγιαλίτιδα ζώνη συμμορφώνονται με όλους τους παραπάνω νόμους και κανονισμούς και όλες τις γενικά αποδεκτές διεθνείς ρυθμίσεις που αφορούν στην αποφυγή των συγκρούσεων στη θάλασσα.

Άρθρο 22
Θαλάσσιοι διάδρομοι και σχέδια διαχωρισμού κυκλοφορίας στην αιγιαλίτιδα ζώνη

1. Το παράκτιο Κράτος δύναται, όπου παρίσταται αναγκαίο, και λαμβάνοντας υπόψη την ασφάλεια της ναυσιπλοΐας, να ζητά από τα ξένα πλοία που ασκούν το δικαίωμα της αβλαβούς διέλευσης από την αιγιαλίτιδα ζώνη, να χρησιμοποιούν εκείνους τους θαλάσσιους διαδρόμους και τους κανόνες διαχωρισμού της θαλάσσιας κυκλοφορίας τους οποίους τούτο δύναται να καθορίσει ή υποδείξει για τη ρύθμιση της διέλευσης των πλοίων.

2. Ειδικότερα τα πετρελαιοφόρα, τα πυρηνοκίνητα πλοία και τα πλοία που μεταφέρουν ραδιενεργές ή άλλες εγγενώς επικίνδυνες ή επιβλαβείς ουσίες ή υλικά, μπορεί να απαιτηθεί να χρησιμοποιούν για τη διέλευσή τους μόνο αυτούς τους θαλάσσιους διαδρόμους.

3. Κατά τον καθορισμό των θαλάσσιων διαδρόμων και τη θέσπιση κανόνων διαχωρισμού κυκλοφορίας υπό τους όρους του παρόντος άρθρου, το παράκτιο Κράτος λαμβάνει υπόψη:

(α) τις συστάσεις του αρμόδιου διεθνούς οργανισμού,

(β) οποιουσδήποτε διαύλους οι οποίοι είθισται να χρησιμοποιούνται για την διεθνή ναυσιπλοΐα,

(γ) τα ειδικά χαρακτηριστικά των συγκεκριμένων πλοίων και διαύλων, και

(δ) την πυκνότητα της κυκλοφορίας.

4. Το παράκτιο Κράτος προσδιορίζει με σαφήνεια τους θαλάσσιους αυτούς διαδρόμους και τα σχέδια διαχωρισμού της κυκλοφορίας σε χάρτες στους οποίους δίνει την δέουσα δημοσιότητα.

Άρθρο 23

Ξένα πυρηνοκίνητα πλοία και πλοία μεταφέροντα ραδιενεργές ή άλλες εγγενώς επικίνδυνες ή επιβλαβείς ουσίες

Τα ξένα πυρηνοκίνητα πλοία και τα πλοία που μεταφέρουν ραδιενεργές ή άλλες εγγενώς επικίνδυνες ή βλαβερές ουσίες, κατά την άσκηση του δικαιώματος της αβλαβούς διέλευσης από την αιγιαλίτιδα ζώνη, φέρουν έγγραφα και τηρούν τα ειδικά προληπτικά μέτρα που έχουν θεσπισθεί για αυτά τα πλοία από διεθνείς συμφωνίες.

Άρθρο 24

Υποχρεώσεις του παράκτιου Κράτους

1. Το παράκτιο Κράτος δεν εμποδίζει την αβλαβή διέλευση των ξένων πλοίων από την αιγιαλίτιδα ζώνη ειμή μόνο σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης.

Ειδικότερα, κατά την εφαρμογή της παρούσας Σύμβασης ή οιουδήποτε νόμου ή κανονισμού έχει θεσπιστεί σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση, το παράκτιο Κράτος οφείλει:

(α) να μην επιβάλλει υποχρεώσεις στα ξένα πλοία οι οποίες έχουν ως αποτέλεσμα την άρνηση ή περιορισμό του δικαιώματος της αβλαβούς διέλευσης, ή

(β) να μη προβαίνει σε διακρίσεις τύποις ή ουσία κατά πλοίων συγκεκριμένου Κράτους ή κατά πλοίων που μεταφέρουν φορτία προς, από ή για λογαριασμό οποιουδήποτε Κράτους.

2. Το παράκτιο Κράτος δίνει τη δέουσα δημοσιότητα σε οποιοδήποτε κίνδυνο για τη ναυσιπλοΐα στην αιγιαλίτιδά του ζώνη, τον οποίο γνωρίζει.

Άρθρο 25

Δικαιώματα προστασίας του παράκτιου Κράτους

1. Το παράκτιο Κράτος δύναται να λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα στην αιγιαλίτιδα ζώνη προκειμένου να εμποδίσει διέλευση η οποία δεν είναι αβλαβής.

2. Στην περίπτωση πλοίων που εισέρχονται στα εσωτερικά ύδατα ή προσεγγίζουν σε λιμενική εγκατάσταση που κείται έξω από τα εσωτερικά ύδατα, το παράκτιο Κράτος έχει επίσης το δικαίωμα να λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για την πρόληψη οποιασδήποτε παραβίασης των όρων στους οποίους υπόκειται η είσοδος αυτών των πλοίων στα εσωτερικά ύδατα ή η παραπάνω προσέγγισή του σε λιμενική εγκατάσταση.

3. Το παράκτιο Κράτος δύναται, χωρίς να προβαίνει σε οποιαδήποτε διάκριση τύπου ή ουσία μεταξύ των ξένων πλοίων, να αναστέλλει προσωρινά σε καθορισμένες περιοχές της αιγιαλίτιδας ζώνης, την αβλαβή διέλευση των ξένων πλοίων, εάν η αναστολή αυτή είναι απαραίτητη για την προστασία της ασφάλειάς του, συμπεριλαμβανομένων των ασκήσεων όπλων. Η παραπάνω αναστολή θα αποκτά ισχύ μόνο μετά την προσήκουσα δημοσίευση αυτής.

Άρθρο 26

Τέλη τα οποία δύνανται να επιβληθούν σε ξένα πλοία

1. Κανένα τέλος δεν δύναται να επιβληθεί σε ξένα πλοία για μόνο το λόγο της απλής διέλευσης τους από την αιγιαλίτιδα ζώνη.

2. Τέλη μπορούν να επιβληθούν σε ξένο πλοίο που διέρχεται από την αιγιαλίτιδα ζώνη μόνο ως πληρωμή για ειδικές παρασχεθείσες στο πλοίο υπηρεσίες. Τα τέλη αυτά επιβάλλονται χωρίς διάκριση.

ΥΠΟΤΜΗΜΑ Β
ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟΙ ΣΕ ΕΜΠΟΡΙΚΑ ΚΑΙ ΚΡΑΤΙΚΑ ΠΛΟΙΑ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΓΙΑ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ

Άρθρο 27

Ποινική δικαιοδοσία επί ξένου πλοίου

1. Η ποινική δικαιοδοσία του παράκτιου Κράτους δεν θα πρέπει να ασκείται πάνω σε ξένο πλοίο διερχόμενο από την αιγιαλίτιδα ζώνη, για την σύλληψη οποιουδήποτε προσώπου ή την διενέργεια οποιασδήποτε ανάκρισης σχετικά με έγκλημα που διαπράχθηκε πάνω στο πλοίο κατά την διάρκεια της διέλευσης του με την εξαίρεση μόνο των παρακάτω περιπτώσεων:

(α) αν οι συνέπειες του εγκλήματος επεκτείνονται στο παράκτιο Κράτος,

(β) αν το έγκλημα είναι τέτοιας φύσεως που να διαταράσσει την ειρήνη της χώρας ή την τάξη στην αιγιαλίτιδα ζώνη,

(γ) αν έχει ζητηθεί η συνδρομή των τοπικών αρχών από τον πλοίαρχο ή από διπλωματικό πράκτορα ή τον Προξενικό λειτουργό του Κράτους της σημαίας, ή

(δ) αν τέτοια μέτρα είναι αναγκαία για την καταστολή της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών ή ψυχοτροπικών ουσιών.

2. Οι παραπάνω διατάξεις δεν θίγουν το δικαίωμα του παράκτιου Κράτους να λαμβάνει μέτρα προβλεπόμενα από την νομοθεσία του προκειμένου να προβεί σε συλλήψεις ή ανακριτικές πράξεις επί ξένου πλοίου το οποίο διέρχεται από την αιγιαλίτιδα ζώνη προερχόμενο από τα εσωτερικά ύδατα.

3. Στις περιπτώσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2, το παράκτιο Κράτος οφείλει, εάν το ζητήσει ο πλοίαρχος, να ειδοποιήσει τις διπλωματικές ή προξενικές αρχές του Κράτους της σημαίας πριν από την λήψη οποιωνδήποτε μέτρων, και να διευκολύνει την επαφή μεταξύ των αρχών αυτών και του πληρώματος του πλοίου. Σε περιπτώσεις επείγουσας ανάγκης η ειδοποίηση αυτή μπορεί να γνωστοποιηθεί κατά την διάρκεια λήψεως των μέτρων.

4. Κατά την εξέταση εάν και κατά ποίο τρόπο θα πρέπει να γίνει μία σύλληψη, οι τοπικές αρχές λαμβάνουν δεόντως υπόψη τα συμφέροντα της ναυσιπλοΐας.

5. Με εξαίρεση τα προβλεπόμενα στο Μέρος XII ή σχετικά με παραβιάσεις των νόμων και κανονισμών που υιοθετήθηκαν σύμφωνα με το Μέρος V, το παράκτιο Κράτος δεν δύναται να λάβει κανένα μέτρο επί ξένου πλοίου το οποίο διέρχεται από την αιγιαλίτιδα ζώνη με σκοπό να προβεί σε σύλληψη ή ανακριτικές πράξεις για έγκλημα που διαπράχθηκε πριν από την είσοδο του σκάφους στην αιγιαλίτιδα ζώνη, αν το πλοίο προερχόμενο από ξένο λιμένα, απλώς διέρχεται από την αιγιαλίτιδα ζώνη χωρίς να εισέλθει στα εσωτερικά ύδατα.

Άρθρο 28
Αστική δικαιοδοσία

1. Το παράκτιο Κράτος δεν θα πρέπει να ανακόψει ή εκτρέψει τον πλου ξένου πλοίου στην αιγιαλίτιδα ζώνη για να ασκήσει αστική δικαιοδοσία επί προσώπων που βρίσκονται στο πλοίο.

2. Το παράκτιο Κράτος δεν δύναται να προβεί σε εκτελεστικά μέτρα ή να συλλάβει το πλοίο για τους σκοπούς οποιασδήποτε αστικής διαδικασίας, ειμή μόνο για υποχρεώσεις ή χρέη που αναλήφθηκαν ή ευθύνες που δημιουργήθηκαν από το ίδιο το πλοίο κατά τη διάρκεια ή εν όψει της διέλευσής του από τα ύδατα του παράκτιου Κράτους.

3. Η παράγραφος 2 δεν θίγει το δικαίωμα του παράκτιου Κράτους, σύμφωνα με την νομοθεσία του και προς τον σκοπό άσκησης αστικής διαδικα-

σίας, να λάβει εκτελεστικά μέτρα ή να συλλάβει ξένο πλοίο το οποίο σταθμεύει στην αιγιαλίτιδα ζώνη ή διέρχεται απ' αυτήν, προερχόμενο από τα εσωτερικά ύδατα.

ΥΠΟΤΜΗΜΑ Γ
ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟΙ ΣΤΑ ΠΟΛΕΜΙΚΑ ΠΛΟΙΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΚΡΑΤΙΚΑ ΠΛΟΙΑ ΠΡΟΟΡΙΖΟΜΕΝΑ ΓΙΑ ΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ

Άρθρο 29
Ορισμός πολεμικών πλοίων

Για τους σκοπούς της παρούσας Σύμβασης, «πολεμικό πλοίο» σημαίνει πλοίο που ανήκει στις ένοπλες δυνάμεις ενός Κράτους και φέρει τα εξωτερικά χαρακτηριστικά που διακρίνουν τέτοια πλοία της εθνικότητάς του, υπό την διοίκηση αξιωματικού δεόντως τοποθετημένου από την Κυβέρνηση του Κράτους του οποίου το όνομα εμφαίνεται στη σχετική επετηρίδα ή ανάλογο πίνακα και είναι επανδρωμένο με πλήρωμα υπό κανονική στρατιωτική πειθαρχία.

Άρθρο 30
Μη συμμόρφωση πολεμικών πλοίων με τους νόμους και κανονισμούς του παράκτιου Κράτους

Αν πολεμικό πλοίο δεν συμμορφώνεται προς τους νόμους και κανονισμούς του παράκτιου Κράτους που αφορούν στην διέλευση από την αιγιαλίτιδα ζώνη και αγνοεί τις συστάσεις που του γίνονται για συμμόρφωση, το παράκτιο Κράτος μπορεί να απαιτήσει απ' αυτό να εγκαταλείψει αμέσως την αιγιαλίτιδα ζώνη.

Άρθρο 31
Ευθύνη του Κράτους της σημαίας για ζημιά προκληθείσα από πολεμικό πλοίο ή άλλο κρατικό πλοίο που χρησιμοποιείται για μη εμπορικούς σκοπούς

Το Κράτος της σημαίας φέρει διεθνή ευθύνη για κάθε απώλεια ή ζημιά στο παράκτιο Κράτος προερχόμενη από τη μη συμμόρφωση πολεμικού ή άλλου κρατικού πλοίου που χρησιμοποιείται για μη εμπορικούς σκοπούς, με τους νόμους και κανονισμούς του παράκτιου Κράτους που αφορούν τη διέλευση από την αιγιαλίτιδα ζώνη ή με άλλους κανόνες του Διεθνούς Δικαίου.

Άρθρο 32

Ασυλία πολεμικών πλοίων και άλλων κρατικών πλοίων που χρησιμοποιούνται για μη εμπορικούς σκοπούς

Υπό την επιφύλαξη των εξαιρέσεων που προβλέπονται στο Υποτμήμα Α' και στα άρθρα 30 και 31, καμιά διάταξη της παρούσας Σύμβασης δεν επηρεάζει την ασυλία των πολεμικών πλοίων και των άλλων κρατικών πλοίων που χρησιμοποιούνται για μη εμπορικούς σκοπούς.

ΤΜΗΜΑ 4. ΣΥΝΟΡΕΥΟΥΣΑ ΖΩΝΗ

Άρθρο 33

Συνορεύουσα ζώνη

1. Σε ζώνη που συνορεύει με την αιγιαλίτιδα ζώνη, η οποία ορίζεται ως συνορεύουσα ζώνη, το παράκτιο Κράτος μπορεί να ασκεί τον έλεγχο που είναι απαραίτητος για να:

(α) εμποδίζει παραβίαση των τελωνειακών, δημοσιονομικών, μεταναστευτικών ή υγειονομικών του νόμων και κανονισμών στο έδαφός του ή στην αιγιαλίτιδα ζώνη του,

(β) τιμωρεί παραβιάσεις των παραπάνω νόμων και κανονισμών που διαπράχθηκαν στο έδαφος του ή στην αιγιαλίτιδα ζώνη του.

2. Η συνορεύουσα ζώνη δεν μπορεί να εκτείνεται πέρα από τα 24 ναυτικά μίλια από τις γραμμές βάσεως από της οποίες μετράται το πλάτος της αιγιαλίτιδας ζώνης.

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ

ΣΤΕΝΑ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΝΑΥΣΙΠΛΟΪΑΣ

ΤΜΗΜΑ 1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 34

Νομικό καθεστώς των υδάτων που σχηματίζουν στενά διεθνούς ναυσιπλοϊας

1. Το καθεστώς διέλευσης μέσα από τα στενά διεθνούς ναυσιπλοΐας, που καθιερώνονται στο παρόν Μέρος, δεν επηρεάζει κατά τα λοιπά το νομικό καθεστώς των υδάτων των στενών αυτών, ούτε την άσκηση από τα παράκτια των στενών Κράτη της κυριαρχίας ή της δικαιοδοσίας τους πάνω σ' αυτά τα ύδατα και στον εναέριο χώρο, στο βυθό και το υπέδαφος.

2. Τα παράκτια των στενών Κράτη ασκούν την κυριαρχία ή δικαιοδοσία τους σύμφωνα με το παρόν Μέρος και τους άλλους κανόνες του Διεθνούς Δικαίου.

Άρθρο 35

Πεδίο εφαρμογής του παρόντος Μέρους

Το παρόν Μέρος δεν θίγει:

(α) οποιεσδήποτε περιοχές εσωτερικών υδάτων που αποτελούν τμήμα ενός στενού, εκτός εάν η χάραξη μιας ευθείας γραμμής βάσεως, σύμφωνα με τη μέθοδο που προβλέπεται στο άρθρο 7, έχει ως αποτέλεσμα να περιλάβει στα εσωτερικά ύδατα περιοχές οι οποίες δεν θεωρούντο προηγουμένως ως εσωτερικά ύδατα,

(β) το νομικό καθεστώς των υδάτων που βρίσκονται πέρα από την αιγιαλίτιδα ζώνη των παράκτιων των στενών Κρατών, και που αποτελούν μέρος αποκλειστικής οικονομικής ζώνης ή ανοικτής θάλασσας,

(γ) το νομικό καθεστώς των στενών όπου η διέλευση ρυθμίζεται εν όλω ή εν μέρει από ισχύουσες διεθνείς Συμβάσεις που ισχύουν από μακρού και αφορούν ειδικότερα τα στενά.

Άρθρο 36

Διάδρομοι ανοικτής θάλασσας ή διάδρομοι μέσω αποκλειστικών οικονομικών ζωνών μέσα σε στενά διεθνούς ναυσιπλοΐας.

Το παρόν Μέρος δεν εφαρμόζεται σε στενό διεθνούς ναυσιπλοΐας των οποίων η διέλευση είναι δυνατή επειδή υπάρχει διάδρομος της ανοικτής θάλασσας ή διάδρομος που διασχίζει μια αποκλειστική οικονομική ζώνη ανάλογης καταλληλότητας από πλευράς ναυσιπλοΐας και υδρογραφικών συνθηκών. Στους διαδρόμους αυτούς εφαρμόζονται τα λοιπά σχετικά Μέρη της Σύμβασης, συμπεριλαμβανόμενων των διατάξεων για την ελευθερία ναυσιπλοΐας και υπέρπτησης.

ΤΜΗΜΑ 2. ΠΛΟΥΣ ΔΙΕΛΕΥΣΗΣ

Άρθρο 37

Πεδίο εφαρμογής του παρόντος τμήματος

Το παρόν Τμήμα εφαρμόζεται στα στενά διεθνούς ναυσιπλοΐας μεταξύ ενός τμήματος ανοικτής θάλασσας ή αποκλειστικής οικονομικής ζώνης και ενός άλλου τμήματος ανοικτής θάλασσας ή αποκλειστικής οικονομικής ζώνης.

Άρθρο 38

Δικαίωμα πλου διέλευσης

1. Στα στενά που αναφέρονται στο άρθρο 37, όλα τα πλοία και αεροσκάφη απολαύουν του δικαιώματος πλου διέλευσης το οποίο ασκείται ακωλύτως, πλην της περίπτωσης που το στενό σχηματίζεται από ηπειρωτικό έδαφος ενός κράτους και νήσου που ανήκει σε αυτό, οπότε ο πλους διέλευσης δεν εφαρμόζεται εφόσον υπάρχει ανοικτά της νήσου δυνατότητα πλου μέσα από ανοικτή θάλασσα ή από αποκλειστική οικονομική ζώνη, παρόμοιας καταλληλότητας από πλευράς ναυσιπλοΐας και υδρογραφικών συνθηκών.

2. Πλους διέλευσης είναι η άσκηση, σύμφωνα με το Μέρος αυτό, της ελευθερίας της ναυσιπλοΐας και της υπέρπτησης μόνο για το σκοπό της συνεχούς και ταχείας διέλευσης του στενού μεταξύ ενός τμήματος ανοικτής θάλασσας ή μιας αποκλειστικής οικονομικής ζώνης και ενός άλλου τμήματος ανοικτής θάλασσας ή μιας αποκλειστικής οικονομικής ζώνης. Εν τούτοις, η απαίτηση για συνεχή και ταχεία διέλευση δεν αποκλείει διέλευση μέσα από το στενό με σκοπό την είσοδο, την αναχώρηση ή την επιστροφή από τις ακτές ενός Κράτους παράκτιου στο στενό, με την επιφύλαξη των όρων εισόδου στο Κράτος αυτό.

3. Οποιαδήποτε δραστηριότητα η οποία δεν αποτελεί άσκηση του δικαιώματος πλου διέλευσης μέσα από ένα στενό εξακολουθεί να υπόκειται στις άλλες εφαρμοστέες διατάξεις της παρούσας Σύμβασης.

Άρθρο 39

Υποχρεώσεις πλοίων και αεροσκαφών κατά τον πλου διέλευσης

1. Πλοία και αεροσκάφη, ενώ ασκούν το δικαίωμα του πλου διέλευσης, οφείλουν:
   (α) Να διασχίζουν ή να υπερίπτανται των στενών χωρίς καθυστέρηση,
   (β) Να απέχουν από κάθε απειλή ή χρήση βίας εναντίον της κυριαρχίας, της εδαφικής ακεραιότητας ή της πολιτικής ανεξαρτησίας των παράκτιων στα στενά κρατών ή κατά οποιονδήποτε άλλο τρόπο κατά παράβαση των αρχών του Διεθνούς Δικαίου που περιέχονται στο Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών,
   (γ) Να απέχουν από κάθε δραστηριότητα εκτός εκείνων που επιβάλλει ένας κανονικός τρόπος συνεχούς και ταχείας διέλευσης, εκτός αν καθίστανται απαραίτητες λόγω ανωτέρας βίας ή κίνδυνου,
   (δ) Να συμμορφώνονται με τις λοιπές σχετικές διατάξεις του παρόντος Μέρους.
2. Πλοία σε πλου διέλευσης οφείλουν:
   (α) Να συμμορφώνονται με τους γενικά αποδεκτούς διεθνείς κανονισμούς, διαδικασίες και πρακτική για την ασφάλεια στη θάλασσα, συμπεριλαμβανομένων και των Διεθνών Κανονισμών Αποφυγής Συγκρούσεων στη Θάλασσα,
   (β) Να συμμορφώνονται με τους γενικά αποδεκτούς διεθνείς κανονισμούς, διαδικασίες και πρακτική, για την αποφυγή, μείωση και έλεγχο της ρύπανσης από πλοία.
3. Αεροσκάφη που υπερίπτανται των στενών αυτών, οφείλουν:
   (α) Να τηρούν τους κανόνες εναέριας κυκλοφορίας του Διεθνούς Οργανισμού Πολιτικής Αεροπορίας, όπως αυτοί εφαρμόζονται στα πολιτικά αεροσκάφη. Τα κρατικά αεροσκάφη συμμορφώνονται κανονικά με τα μέτρα ασφαλείας που προβλέπονται από τους κανόνες αυτούς και κινούνται πάντα με τη δέουσα προσοχή για την ασφάλεια της αεροπλοΐας,
   (β) Να είναι συνεχώς συντονισμένα στην ραδιοσυχνότητα που έχει καθορίσει η διεθνώς ορισμένη αρμόδια αρχή ελέγχου εναέριας κυκλοφορίας ή στην διεθνή ραδιοσυχνότητα κινδύνου.

Άρθρο 40

Δραστηριότητες έρευνας και υδρογραφικών εργασιών

Κατά τη διάρκεια του πλου διέλευσης, τα ξένα πλοία, περιλαμβανομένων και των πλοίων που εκτελούν θαλάσσιες επιστημονικές έρευνες και υδρογραφικές εργασίες, δεν μπορούν να εκτελούν οποιεσδήποτε από τις δρα-

στηριότητες αυτές χωρίς την προηγούμενη άδεια των παράκτιων στα στενά Κρατών.

Άρθρο 41

Θαλάσσιοι διάδρομοι και συστήματα διαχωρισμού θαλάσσιας κυκλοφορίας στα στενά διεθνούς ναυσιπλοΐας

1. Σύμφωνα με το παρόν Μέρος, τα παράκτια σε στενά Κράτη μπορούν, να προσδιορίζουν θαλάσσιους διαδρόμους και να καθορίζουν συστήματα διαχωρισμού θαλάσσιας κυκλοφορίας για τη ναυσιπλοΐα σε στενά, όπου τούτο είναι αναγκαίο για την ασφαλή διέλευση των πλοίων.

2. Τα Κράτη αυτά μπορούν, όταν το απαιτούν οι περιστάσεις και αφού δώσουν την δέουσα δημοσιότητα στα μέτρα αυτά, να υποκαταστήσουν με άλλους θαλάσσιους διαδρόμους ή συστήματα διαχωρισμού θαλάσσιας κυκλοφορίας, οποιουσδήποτε θαλάσσιους διαδρόμους ή συστήματα διαχωρισμού θαλάσσιας κυκλοφορίας, που προσδιορίστηκαν ή καθορίστηκαν απ' αυτά προηγουμένως.

3. Οι θαλάσσιοι αυτοί διάδρομοι και συστήματα διαχωρισμού θαλάσσιας κυκλοφορίας πρέπει να συμφωνούν με τους γενικά αποδεκτούς διεθνείς κανονισμούς.

4. Πριν από τον προσδιορισμό ή την υποκατάσταση των θαλάσσιων διαδρόμων ή τον καθορισμό ή την υποκατάσταση των συστημάτων διαχωρισμού θαλάσσιας κυκλοφορίας, τα παράκτια των στενών Κράτη υποβάλλουν προτάσεις στον αρμόδιο διεθνή οργανισμό με σκοπό την υιοθέτησή τους. Ο οργανισμός μπορεί να υιοθετήσει μόνο τους θαλάσσιους διαδρόμους και συστήματα διαχωρισμού θαλάσσιας κυκλοφορίας που συμφωνήθηκαν με τα παράκτια των στενών Κράτη. Στη συνέχεια τα Κράτη μπορούν να προσδιορίσουν, καθορίσουν ή υποκαταστήσουν αυτούς.

5. Όταν πρόκειται να προσδιορισθούν σε ένα στενό θαλάσσιοι διάδρομοι ή συστήματα διαχωρισμού θαλάσσιας κυκλοφορίας μέσα από ύδατα δύο ή περισσότερων παράκτιων στο στενό Κρατών, τα ενδιαφερόμενα Κράτη συνεργάζονται στη διατύπωση σχετικών προτάσεων σε συνεννόηση με τον αρμόδιο διεθνή οργανισμό.

6. Τα παράκτια των στενών Κράτη καθορίζουν με σαφήνεια όλους τους θαλάσσιους διαδρόμους και τα συστήματα διαχωρισμού θαλάσσιας κυκλοφορίας που έχουν καθορίσει, πάνω σε χάρτες στους οποίους πρέπει να δίνεται η δέουσα δημοσιότητα.

7. Κατά την διάρκεια του πλου διέλευσης τα πλοία πρέπει να τηρούν τους θαλάσσιους διαδρόμους και τα συστήματ διαχωρισμού θαλάσσιας κυκλοφορίας που καθορίστηκαν σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

Άρθρο 42

Νόμοι και κανονισμοί των παράκτιων σε στενά Κρατών σχετικοί με τον πλου διέλευσης

1.Τηρουμένων των διατάξεων του παρόντος τμήματος, τα παράκτια των στενών Κράτη μπορούν να υιοθετούν νόμους και κανονισμούς σχετικούς με τον πλου διέλευσης, από τα στενά, αναφορικά με τα ακόλουθα:

(α) την ασφάλεια της ναυσιπλοΐας και τη ρύθμιση της θαλάσσιας κυκλοφορίας, όπως προβλέπονται στο άρθρο 41,

(β) την πρόληψη, μείωση και έλεγχο της ρύπανσης, εφαρμόζοντας τους σχετικούς διεθνείς κανονισμούς που αφορούν στην απόρριψη πετρελαίου, καταλοίπων πετρελαιοειδών και άλλων βλαβερών ουσιών στα στενά,

(γ) την παρεμπόδιση της αλιείας, συμπεριλαμβανομένης και της στοίβασης αλιευτικού εξοπλισμού, επί αλιευτικών σκαφών,

(δ) τη φόρτωση ή εκφόρτωση οποιουδήποτε εμπορεύματος, χρημάτων ή προσώπων κατά παράβαση των τελωνειακών, δημοσιονομικών, μεταναστευτικών ή υγειονομικών νόμων και κανονισμών των παράκτιων στα στενά Κρατών.

2.Αυτοί οι νόμοι και κανονισμοί δεν πρέπει να επιφέρουν καμία διάκριση, τύποις ή ουσία, μεταξύ των ξένων πλοίων, ούτε η εφαρμογή τους πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα την παρεμπόδιση, παρακώλυση ή τον περιορισμό του δικαιώματος του πλου διέλευσης, όπως καθορίζεται στο παρόν τμήμα.

3.Τα παράκτια των στενών Κράτη δίνουν την δέουσα δημοσιότητα σε όλους αυτούς τους νόμους και κανονισμούς.

4.Τα ξένα πλοία που ασκούν το δικαίωμα του πλου διέλευσης, οφείλουν να συμμορφώνονται με αυτούς τους νόμους και κανονισμούς.

5.Σε περίπτωση παραβάσεως των νόμων και κανονισμών αυτών ή των διατάξεων του παρόντος τμήματος από πλοίο ή αεροσκάφος που απολαύει της κυρίαρχης ετεροδικίας, το Κράτος της σημαίας του πλοίου ή το Κράτος όπου είναι καταγεγραμμένο το αεροσκάφος φέρει διεθνή ευθύνη για οποιαδήποτε απώλεια ή βλάβη που μπορεί να προκληθεί στα παράκτια των στενών Κράτη.

Άρθρο 43

Βοηθήματα ναυσιπλοΐας και ασφαλείας, και άλλες συσκευές ως και πρόληψη, περιορισμός και έλεγχος της ρύπανσης

Τα Κράτη που χρησιμοποιούν ένα στενό και τα παράκτια του στενού Κράτη θα πρέπει, δια συμφωνίας, να συνεργάζονται:

(α) για την εγκατάσταση και συντήρηση στο στενό των απαραίτητων εγκαταστάσεων ασφάλειας και ναυτιλιακών βοηθημάτων ως και άλλων συσκευών για την διευκόλυνση της διεθνούς ναυσιπλοΐας, και

(β) για την πρόληψη, περιορισμό και έλεγχο της ρύπανσης από πλοία.

Άρθρο 44

Υποχρεώσεις των παράκτιων σε στενά Κρατών

Τα παράκτια σε στενά Κράτη δεν πρέπει να παρεμποδίζουν τον πλου διέλευσης και οφείλουν να επισημαίνουν με την δέουσα δημοσιότητα κάθε κίνδυνο που υποπίπτει στη αντίληψή τους σχετικά με τη ναυσιπλοΐα στο στενό ή την υπέρπτηση πάνω από το στενό.

Η άσκηση του δικαιώματος του πλου διέλευσης, δεν δύναται να ανασταλεί.

ΤΜΗΜΑ 3. ΑΒΛΑΒΗΣ ΔΙΕΛΕΥΣΗ

Άρθρο 45
Άβλαβης διέλευση

1. Το καθεστώς της άβλαβους διέλευσης, σύμφωνα με το Μέρος ΙΙ, τμήμα 3, εφαρμόζεται στα στενά διεθνούς ναυσιπλοΐας:

(α) που εξαιρούνται της εφαρμογής του καθεστώτος του πλου διέλευσης δυνάμει του άρθρου 38, παράγραφος 1, ή

(β) που ενώνουν την αιγιαλίτιδα ζώνη ενός Κράτους με τμήμα ανοικτής θάλασσας ή με την αποκλειστική οικονομική ζώνη αλλού Κράτους.

2. Η ενάσκηση του δικαιώματος άβλαβους διέλευσης μέσα από τέτοια στενά δεν δύναται να ανασταλεί.

ΜΕΡΟΣ IV

ΑΡΧΙΠΕΛΑΓΙΚΑ ΚΡΑΤΗ

Άρθρο 46
Χρήση όρων

Για τους σκοπούς της παρούσας Σύμβασης:

(α) « αρχιπελαγικό Κράτος» είναι ένα Κράτος που αποτελείται καθ' ολοκληρία από ένα η περισσότερα αρχιπελάγη και, ενδεχομένως και από άλλες νήσους,

(β) « αρχιπέλαγος» είναι ένα σύμπλεγμα νήσων, περιλαμβανομένων και τμημάτων νήσων, αλληλοσυνδεόμενα ύδατα και αλλά φυσικά χαρακτηριστικά τα οποία είναι τόσο στενά συνδεδεμένα μεταξύ τους ώστε να σχηματίζουν μια αυτοτελή, οικονομική και πολιτική ενότητα, ή που θεωρούνται ιστορικά ως μία ενότητα.

Άρθρο 47
Αρχιπελαγικές γραμμές βάσεως

1. Ένα αρχιπελαγικό Κράτος μπορεί να χαράσσει ευθείες αρχιπελαγικές γραμμές βάσεως που να ενώνουν τα ακρότατα σημεία που βρίσκονται στις πλέον απομακρυσμένες νήσους και τις ξέρες του αρχιπελάγους, υπό τον όρο ότι το ίχνος αυτών των γραμμών βάσεως περιλαμβάνει τις κύριες νήσους και ορίζει μία περιοχή στην οποία ο λόγος του εμβαδού των υδάτων της προς το εμβαδόν της ξηράς, συμπεριλαμβανομένων και των κοραλλιογενών ατολλών θα είναι μεταξύ 1 προς 1 και 9 προς 1.

2. Το μήκος αυτό των γραμμών βάσεως δεν θα υπερβαίνει τα 100 ν. μίλια, με τη διαφορά ότι μέχρι 3 τοις εκατό του ολικού αριθμού των γραμμών βάσεως που περικλείουν ένα αρχιπέλαγος μπορούν να υπερβαίνουν αυτό το μήκος, μέχρι ένα μέγιστο μήκος 125 ν. μιλίων.

3. Η χάραξη αυτών των γραμμών βάσεως δεν πρέπει να παρεκκλίνει αισθητά από το γενικό περίγραμμα του αρχιπελάγους.

4. Αυτές οι γραμμές βάσεως δεν πρέπει να χαράσσονται προς και από αποκαλυπτόμενους κατά τη ρηχία υφάλους, εκτός αν έχουν κτισθεί πάνω σε αυτούς φάροι ή παρόμοιες εγκαταστάσεις που να είναι μόνιμα πάνω από την επιφάνεια της θάλασσας ή όπου οι αποκαλυπτόμενοι κατά τη ρηχία ύφαλοι βρίσκονται, εν όλων ή εν μέρει, σε απόσταση που δεν υπερβαίνει το εύρος της αιγιαλίτιδας ζώνης από την πλησιέστερη νήσο.

5. Το σύστημα τέτοιων γραμμών βάσεως δεν θα εφαρμόζεται από ένα αρχιπελαγικό Κράτος, με τέτοιο τρόπο ώστε να αποκόπτει την αιγιαλίτιδα ζώνη ενός άλλου Κράτους από την ανοικτή θάλασσα ή από μία αποκλειστική οικονομική ζώνη.

6. Αν μέρος των αρχιπελαγικών υδάτων ενός αρχιπελαγικού Κράτους κείται μεταξύ δύο τμημάτων ενός άμεσα παρακειμένου γειτονικού Κράτους, τα υφιστάμενα δικαιώματα και όλα τα άλλα νόμιμα συμφέροντα που ασκεί παραδοσιακά το δεύτερο Κράτος σ' αυτά τα ύδατα καθώς και όλα τα δικαιώματα που καθορίστηκαν δυνάμει συμφωνίας αυτών των Κρατών εξακολουθούν να υφίστανται.

7. Για τους σκοπούς του υπολογισμού της σχέσης των υδάτων προς την ξηρά, σύμφωνα με την παράγραφο 1, οι χερσαίες περιοχές μπορεί να περιλαμβάνουν ύδατα που βρίσκονται μέσα στους κροσσωτούς κοραλλιογενείς υφάλους που περιβάλλουν τις νήσους και τις ατόλλες, συμπεριλαμβανομένου και κάθε τμήματος απόκρημνου ωκεάνιου οροπεδίου που περικλείεται ή σχεδόν περικλείεται από αλυσίδα ασβεστολιθικών νήσων και υφάλων που ξενερίζουν, που κείνται στην περίμετρο του οροπεδίου.

8. Οι γραμμές βάσεως που χαράσσονται σύμφωνα με το παρόν άρθρο πρέπει να απεικονίζονται σε χάρτες υπό κατάλληλη κλίμακα, ώστε να είναι δυνατός ο γεωγραφικός προσδιορισμός τους. Εναλλακτικά, μπορούν να χρησιμοποιούνται πίνακες γεωγραφικών συντεταγμένων, με καθορισμένο γεωδαιτικό σύστημα.

9. Το αρχιπελαγικό Κράτος δίδει την δέουσα δημοσιότητα σ' αυτούς τους χάρτες ή πίνακες γεωγραφικών συντεταγμένων και καταθέτει αντίγραφο κάθε τέτοιου χάρτη ή πίνακα στο Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών.

Άρθρο 48

Μέτρηση του εύρους της αιγιαλίτιδας ζώνης, της συνορεύουσας ζώνης, της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης και της υφαλοκρηπίδας

Το εύρος της αιγιαλίτιδας ζώνης, της συνορεύουσας ζώνης, της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης και της υφαλοκρηπίδας, μετράται από τις αρχιπελαγικές γραμμές βάσεως, που έχουν χαραχθεί σύμφωνα με το άρθρο 47.

Άρθρο 49

Νομικό καθεστώς των αρχιπελαγικών υδάτων, του εναέριου χώρου πάνω από τα αρχιπελαγικά ύδατα και του βυθού και του υπεδάφους αυτών.

1. Η κυριαρχία ενός αρχιπελαγικού Κράτους εκτείνεται στα ύδατα που περικλείονται από τις αρχιπελαγικές γραμμές βάσεως που έχουν χαραχθεί

σύμφωνα με το άρθρο 47, και που περιγράφονται σαν αρχιπελαγικά ύδατα, ασχέτως του βάθους τους ή της απόστασης τους από την ακτή.

2. Η κυριαρχία αυτή εκτείνεται στον εναέριο χώρο πάνω από τα αρχιπελαγικά ύδατα, όπως επίσης και στο βυθό τους και στο υπέδαφός τους και στους πόρους που εμπεριέχονται σ' αυτά.

3. Η κυριαρχία αυτή ασκείται σύμφωνα με το παρόν Μέρος.

4. Το καθεστώς της διέλευσης από αρχιπελαγικούς θαλάσσιους διαδρόμους που καθιερώνονται στο παρόν Μέρος δεν επηρεάζει κατά τα άλλα το καθεστώς των αρχιπελαγικών υδάτων, συμπεριλαμβανομένων και των θαλάσσιων διαδρόμων ή την άσκηση από το αρχιπελαγικό Κράτος της κυριαρχίας του πάνω σ' αυτά τα ύδατα και στον εναέριο χώρο τους, στο βυθό και στο υπέδαφος, καθώς και στους πόρους που εμπεριέχονται σ' αυτά.

Άρθρο 50

Οριοθέτηση των εσωτερικών υδάτων

Εντός των αρχιπελαγικών του υδάτων, το αρχιπελαγικό Κράτος μπορεί να χαράσσει κλείουσες γραμμές για την οριοθέτηση των εσωτερικών υδάτων, σύμφωνα με τα άρθρα 9, 10 και 11.

Άρθρο 51

Υφιστάμενες συμφωνίες, παραδοσιακά δικαιώματα αλιείας και υπάρχοντα υποβρύχια καλώδια

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 49, τα αρχιπελαγικά Κράτη πρέπει να τηρούν τις υφιστάμενες συμφωνίες που έχουν συνάψει με άλλα Κράτη και να αναγνωρίζουν παραδοσιακά δικαιώματα αλιείας και άλλες νόμιμες δραστηριότητες των αμέσως παρακειμένων γειτονικών Κρατών σε ορισμένες περιοχές που ευρίσκονται μέσα στα αρχιπελαγικά ύδατα. Οι όροι και οι προϋποθέσεις για την άσκηση αυτών των δικαιωμάτων και δραστηριοτήτων, περιλαμβανομένης και της φύσης, της έκτασης και των περιοχών για τις οποίες ισχύουν, θα ρυθμίζονται κατόπιν αιτήματος οποιουδήποτε των ενδιαφερόμενων Κρατών, με διμερείς συμφωνίες μεταξύ τους. Αυτά τα δικαιώματα δεν μεταβιβάζονται προς τρίτα Κράτη ή τους πολίτες τους ούτε παραχωρείται μέρος αυτών.

2. Τα αρχιπελαγικά Κράτη σέβονται τα υπάρχοντα υποβρύχια καλώδια, που έχουν ποντιστεί από άλλα Κράτη και που διέρχονται από τα ύδατα τους, χωρίς να προσεγγίζουν τις ακτές τους. Επίσης, επιτρέπουν την αντικατάσταση αυτών των καλωδίων, αφού ειδοποιηθούν για τη θέση τους και για τις προβλεπόμενες εργασίες συντηρήσεως ή αποκαταστάσεώς τους.

Άρθρο 52
Δικαίωμα αβλαβούς διέλευσης

1. Τηρούμενου του άρθρου 53 και μη θιγόμενου του άρθρου 50, τα πλοία όλων των Κρατών απολαύουν του δικαιώματος της αβλαβούς διέλευσης μέσα από τα αρχιπελαγικά ύδατα, σύμφωνα με το Μέρος ΙΙ, Τμήμα 3.

2. Το αρχιπελαγικό Κράτος δύναται χωρίς να προβαίνει σε διάκριση, τύποις και ουσία, μεταξύ των ξένων πλοίων, να αναστέλλει προσωρινά, σε καθορισμένες περιοχές των αρχιπελαγικών του υδάτων, την αβλαβή διέλευση ξένων πλοίων, αν η αναστολή αυτή είναι ουσιώδης για την προστασία της ασφάλειάς του. Η αναστολή αρχίζει να ισχύει μόνο μετά τη δέουσα δημοσίευσή της.

Άρθρο 53
Δικαίωμα αρχιπελαγικής διέλευσης

1. Το αρχιπελαγικό Κράτος μπορεί να καθορίζει θαλάσσιους διαδρόμους και αεροδιαδρόμους πάνω από αυτούς, κατάλληλους για τη συνεχή και ταχεία διέλευση ξένων πλοίων και αεροσκαφών δια μέσου και πάνω από τα αρχιπελαγικά του ύδατα και την παρακείμενη αιγιαλίτιδα ζώνη.

2. Όλα τα πλοία και αεροσκάφη απολαύουν του δικαιώματος της αρχιπελαγικής διέλευσης από αυτούς τους θαλάσσιους διαδρόμους και αεροδιαδρόμους.

3. Αρχιπελαγική διέλευση είναι η χωρίς παρεμπόδιση άσκηση εκ μέρους των πλοίων και αεροσκαφών υπό κανονικές συνθήκες ναυσιπλοΐας και σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης των δικαιωμάτων ναυσιπλοΐας και υπέρπτησης, και μόνο για τον σκοπό της συνεχούς και ταχείας διέλευσης μεταξύ ενός μέρους της ανοιχτής θάλασσας ή μιας αποκλειστικής οικονομικής ζώνης και ενός άλλου μέρους της ανοιχτής θάλασσας ή μιας αποκλειστικής οικονομικής ζώνης.

4. Οι θαλάσσιοι αυτοί διάδρομοι και αεροδιάδρομοι που θα διέρχονται από τα αρχιπελαγικά ύδατα και την παρακείμενη αιγιαλίτιδα ζώνη, πρέπει να περιλαμβάνουν όλες τις γραμμές επικοινωνιών που χρησιμοποιούνται συνήθως από τη διεθνή ναυσιπλοΐα και αεροπλοΐα δια μέσου των αρχιπελαγικών υδάτων και του υπερκείμενου εναέριου χώρου. Οι θαλάσσιοι διάδρομοι πρέπει να διέρχονται μέσα από όλους τους διαύλους που χρησιμοποιούνται συνήθως για την ναυσιπλοΐα, εξυπακουομένου ότι δεν είναι απαραίτητος ο καθορισμός περισσότερων διαδρόμων παρόμοιας καταλληλότητας μεταξύ των ιδίων σημείων εισόδου και εξόδου.

5. Αυτοί οι θαλάσσιοι διάδρομοι και αεροδιάδρομοι προσδιορίζονται από μία σειρά συνεχών αξονικών γραμμών που ενώνουν τα σημεία εισόδου

των με τα σημεία εξόδου. Τα διερχόμενα πλοία και αεροσκάφη δεν μπορούν να παρεκκλίνουν περισσότερο από 25 ν. μίλια από τη μία ή την άλλη πλευρά αυτών των αξονικών γραμμών με την προϋπόθεση ότι δεν πλέουν σε απόσταση από τις ακτές μικρότερη από το δέκατο της απόστασης που χωρίζει τα πλησιέστερα σημεία των νήσων που βρίσκονται κατά μήκος του θαλάσσιου διαδρόμου.

6. Το αρχιπελαγικό Κράτος που καθορίζει θαλάσσιους διαδρόμους σύμφωνα με το παρόν άρθρο μπορεί επίσης να προσδιορίζει συστήματα διαχωρισμού θαλάσσιας κυκλοφορίας για την ασφαλή διέλευση των πλοίων μέσα από στενούς διαύλους κατά μήκος αυτών των θαλάσσιων διαδρόμων.

7. Το αρχιπελαγικό Κράτος δύναται, όταν το απαιτούν οι περιστάσεις και αφού δώσει τη δέουσα δημοσιότητα στα μέτρα αυτά, να αντικαθιστά θαλάσσιους διαδρόμους ή συστήματα διαχωρισμού θαλάσσιας κυκλοφορίας που έχουν καθορισθεί ή υπαγορευτεί από αυτό προηγουμένως, με νέους θαλάσσιους διαδρόμους ή συστήματα διαχωρισμού θαλάσσιας κυκλοφορίας.

8. Οι θαλάσσιοι αυτοί διάδρομοι και τα συστήματα διαχωρισμού θαλάσσιας κυκλοφορίας πρέπει να πληρούν τους γενικά αποδεκτούς διεθνείς κανονισμούς.

9. Για τον καθορισμό ή την αντικατάσταση θαλάσσιων διαδρόμων ή τον προσδιορισμό ή την αντικατάσταση συστημάτων διαχωρισμού θαλάσσιας κυκλοφορίας, το αρχιπελαγικό Κράτος υποβάλλει προτάσεις στον αρμόδιο διεθνή οργανισμό με σκοπό την υιοθέτησή τους. Ο οργανισμός αυτός μπορεί να υιοθετήσει μόνο τους θαλάσσιους διαδρόμους ή τα συστήματα διαχωρισμού θαλάσσιας κυκλοφορίας που είναι δυνατό να συμφωνηθούν με το αρχιπελαγικό Κράτος. Κατόπιν τούτου, το αρχιπελαγικό Κράτος μπορεί να καθορίσει, προσδιορίσει ή αντικαταστήσει τους θαλάσσιους διαδρόμους και τα συστήματα διαχωρισμού θαλάσσιας κυκλοφορίας.

10. Το αρχιπελαγικό Κράτος υποδεικνύει με σαφήνεια τον άξονα των θαλάσσιων διαδρόμων και των συστημάτων διαχωρισμού θαλάσσιας κυκλοφορίας που καθορίζονται ή προσδιορίζονται από αυτό, πάνω σε χάρτες στους οποίους δίδεται η δέουσα δημοσιότητα.

11. Τα πλοία που ασκούν το δικαίωμα της αρχιπελαγικής διέλευσης πρέπει να τηρούν τους καθορισμένους θαλάσσιους διαδρόμους και τα συστήματα διαχωρισμού θαλάσσιας κυκλοφορίας, που καθιερώνονται σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

12. Εάν ένα αρχιπελαγικό Κράτος δεν καθορίσει θαλάσσιους διαδρόμους ή αεροδιαδρόμους, το δικαίωμα της αρχιπελαγικής διέλευσης μπορεί να ασκηθεί δια μέσου των διαδρόμων που χρησιμοποιούνται συνήθως από τη διεθνή ναυσιπλοΐα.

Άρθρο 54

Υποχρεώσεις πλοίων και αεροσκαφών κατά την διέλευση τους, επιστημονικές έρευνες και υδρογραφικές εργασίες, υποχρεώσεις του αρχιπελαγικού Κράτους και νόμοι και κανονισμοί του αρχιπελαγικού Κράτους στην αποκλειστική οικονομική ζώνη

Τα άρθρα 39, 40, 42 καθως και 44 εφαρμόζονται, τηρουμένων των αναλογιών, και στην αρχιπελαγική διέλευση.

ΜΕΡΟΣ V

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΖΩΝΗ

Άρθρο 55

Ειδικό νομικό καθεστώς της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης

Ως αποκλειστική οικονομική ζώνη ορίζεται η πέραν και παρακείμενη της αιγιαλίτιδας ζώνης περιοχή, η υπαγόμενη στο ειδικό νομικό καθεστώς που καθιερώνεται στο παρόν Μέρος, δυνάμει του οποίου τα δικαιώματα και οι δικαιοδοσίες του παράκτιου Κράτους και τα δικαιώματα και οι ελευθερίες των άλλων Κρατών διέπονται από τις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης.

Άρθρο 56

Δικαιώματα, δικαιοδοσίες και υποχρεώσεις του παράκτιου Κράτους στην αποκλειστική οικονομική ζώνη

1. Στην αποκλειστική οικονομική ζώνη το παράκτιο Κράτος έχει:
   (α) κυριαρχικά δικαιώματα που αποσκοπούν στην εξερεύνηση, εκμετάλλευση, διατήρηση και διαχείριση των βιολογικών πόρων, ζωντανών ή μη, των υπερκειμένων του βυθού της θάλασσας υδάτων, του βυθού της θάλασσας και του υπεδάφους αυτού, ως επίσης και άλλες δραστηριότητες για την οικονομική εκμετάλλευση και εξερεύνηση της ζώνης, όπως η παραγωγή ενέργειας από ύδατα, τα ρεύματα και τους ανέμους,
   (β) δικαιοδοσία, όπως προβλέπεται στα σχετικά άρθρα της παρούσας Σύμβασης, σχετικά με:
      (i) την εγκατάσταση και χρησιμοποίηση τεχνητών νήσων, εγκαταστάσεων και κατασκευών,
      (ii) τη θαλάσσια επιστημονική έρευνα,
      (iii) την προστασία και διατήρηση του θαλάσσιου περιβάλλοντος,
   (γ) άλλα δικαιώματα και υποχρεώσεις που προβλέπονται από την παρούσα Σύμβαση.

2. Κατά την άσκηση των δικαιωμάτων του και την εκτέλεση των υποχρεώσεών του, σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση, στην αποκλειστική οικονομική του ζώνη, το παράκτιο Κράτος λαμβάνει υπόψη του τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των άλλων Κρατών και ενεργεί κατά τρόπο συνάδοντα με τις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης.

3. Τα δικαιώματα που αναφέρονται στο παρόν άρθρο σχετικά με το βυθό της θάλασσας και το υπέδαφός του θα ασκούνται σύμφωνα με το Μέρος VI.

Άρθρο 57

Εύρος της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης

Η αποκλειστική οικονομική ζώνη δεν εκτείνεται πέραν των 200 ναυτικών μιλίων από τις γραμμές βάσεως από τις οποίες μετράται το εύρος της αιγιαλίτιδας ζώνης.

Άρθρο 58

Δικαιώματα και υποχρεώσεις των άλλων Κρατών στην αποκλειστική οικονομική ζώνη

1. Στην αποκλειστική οικονομική ζώνη, όλα τα Κράτη παράκτια ή περίκλειστα, απολαμβάνουν, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης, τις ελευθερίες της ναυσιπλοΐας και υπέρπτησης καθώς και τα δικαιώματα τοποθέτησης υποβρυχίων καλωδίων και αγωγών που αναφέρονται στο άρθρο 87, ως επίσης και το δικαίωμα χρήσης των θαλασσών για άλλους διεθνώς νόμιμους σκοπούς που συνδέονται με την ενάσκηση αυτών των δικαιωμάτων και που εναρμονίζονται με τις άλλες διατάξεις της παρούσας Σύμβασης, ειδικότερα στα πλαίσια της εκμετάλλευσης των πλοίων, των αεροσκαφών και των υποβρυχίων καλωδίων και αγωγών.

2. Τα άρθρα 88 μέχρι και 115, ως και άλλοι συναφείς κανόνες του διεθνούς δικαίου εφαρμόζονται στην αποκλειστική οικονομική ζώνη εφόσον δεν έρχονται σε αντίθεση προς το παρόν Μέρος.

3. Κατά την άσκηση των δικαιωμάτων και την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους, δυνάμει της παρούσας Σύμβασης, μέσα στην αποκλειστική οικονομική ζώνη, τα Κράτη λαμβάνουν δεόντως υπόψη τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του παράκτιου Κράτους και συμμορφώνονται προς τους νόμους και κανονισμούς που υιοθετούνται από το παράκτιο Κράτος σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης και των άλλων κανόνων διεθνούς δικαίου στην έκταση που αυτοί δεν είναι αντίθετοι προς το Μέρος αυτό.

Άρθρο 59

Βάση επίλυσης των διαφορών σε περίπτωση που η Σύμβαση δεν παρέχει δικαιώματα ούτε δικαιοδοσία στην αποκλειστική οικονομική ζώνη

Στις περιπτώσεις που η παρούσα Σύμβαση δεν παρέχει συγκεκριμένα δικαιώματα ή δικαιοδοσίες στο παράκτιο Κράτος ή σε άλλα Κράτη μέσα στην αποκλειστική οικονομική ζώνη, και προκύπτει σύγκρουση συμφερόντων ανάμεσα στο παράκτιο Κράτος και άλλο Κράτος ή Κράτη, η διαφορά αυτή

θα πρέπει να διευθετείται με βάση την αρχή της ευθυδικίας και υπό το φως όλων των σχετικών πραγματικών περιστατικών, λαμβάνοντας υπόψη την αντίστοιχη σπουδαιότητα των συμφερόντων των μερών καθώς και τη διεθνή κοινότητα στο σύνολό της.

Άρθρο 60
Τεχνητές νήσοι, εγκαταστάσεις και κτίσματα στην αποκλειστική οικονομική ζώνη

1.Στην αποκλειστική οικονομική ζώνη, το παράκτιο Κράτος έχει το αποκλειστικό δικαίωμα να κατασκευάζει, να επιτρέπει και να ρυθμίζει την κατασκευή, τη λειτουργία και τη χρησιμοποίηση:

(α) τεχνητών νήσων,

(β) εγκαταστάσεων και κτισμάτων για τους σκοπούς που προβλέπονται στο άρθρο 56 ή για άλλους οικονομικούς σκοπούς,

(γ) εγκαταστάσεων και κτισμάτων που είναι δυνατόν να παρεμποδίζουν την άσκηση των δικαιωμάτων του παράκτιου Κράτους εντός της ζώνης.

2. Το παράκτιο Κράτος έχει αποκλειστική δικαιοδοσία πάνω σε αυτές τις τεχνητές νήσους, εγκαταστάσεις και κτίσματα, περιλαμβανομένης και της δικαιοδοσίας που αναφέρεται στους τελωνειακούς, δημοσιονομικούς, υγειονομικούς, ασφάλειας και μεταναστευτικούς νόμους και κανονισμούς.

3. Η κατασκευή των τεχνητών νήσων, εγκαταστάσεων και κτισμάτων πρέπει να γνωστοποιείται δεόντως, και να εξασφαλίζεται η συντήρηση των μόνιμων μέσων σηματοδότησής τους. Οποιεσδήποτε εγκαταστάσεις ή κτίσματα που εγκαταλείπονται ή περιπίπτουν σε αχρηστία απομακρύνονται προκειμένου να διασφαλίζεται η ασφάλεια της ναυσιπλοΐας λαμβανομένων υπόψη οποιωνδήποτε γενικώς αποδεκτών διεθνών προτύπων που έχουν καθιερωθεί για το σκοπό αυτό από τους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς. Κατά την απομάκρυνσή τους λαμβάνεται επίσης υπόψη η αλιεία, η προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των άλλων Κρατών. Η δέουσα δημοσιότητα δίδεται σχετικά με το βάθος, τη θέση και τις διαστάσεις εκείνων των εγκαταστάσεων και κατασκευών που δεν έχουν τελείως απομακρυνθεί.

4. Το παράκτιο Κράτος μπορεί, εκεί όπου είναι αναγκαίο, να καθιερώνει λογικές ζώνες ασφάλειας γύρω από αυτές τις τεχνητές νήσους, τις εγκαταστάσεις και τα κτίσματα, εντός των οποίων μπορεί να λαμβάνει κατάλληλα μέτρα για τη διασφάλιση της προστασίας τόσο της ναυσιπλοΐας όσο και των τεχνητών νήσων, των εγκαταστάσεων και των κτισμάτων.

5. Τα πλάτος των ζωνών ασφαλείας καθορίζεται από το παράκτιο Κράτος, λαμβανομένων υπόψη των εφαρμοστέων διεθνών προτύπων. Οι ζώνες αυτές σχεδιάζονται κατά τρόπο ώστε να προσιδιάζουν με τη φύση και τη λει-

τουργία των τεχνητών νήσων, των εγκαταστάσεων και των κτισμάτων, και δεν εκτείνονται σε απόσταση μεγαλύτερη των 500 μέτρων γύρω από αυτά. Η απόσταση αυτή μετράται από κάθε σημείο των εξωτερικών τους ορίων, εκτός αν άλλως επιτρέπεται από γενικώς αποδεκτά διεθνή πρότυπα ή αν άλλως συνιστάται από τον αρμόδιο διεθνή οργανισμό. Η έκταση των ζωνών ασφάλειας θα γνωστοποιείται δεόντως.

6. Όλα τα πλοία συμμορφώνονται με τις ζώνες αυτές και τηρούν τους γενικώς παραδεκτούς διεθνείς κανονισμούς που αφορούν τη ναυσιπλοΐα στην περιοχή των τεχνητών νήσων, των εγκαταστάσεων, των κτισμάτων και των ζωνών ασφαλείας.

7. Δεν πρέπει να τοποθετούνται τεχνητές νήσοι, εγκαταστάσεις και κτίσματα και να καθιερώνονται ζώνες ασφαλείας γύρω από αυτά, εφόσον είναι δυνατόν να παρεμβάλλουν εμπόδια στη χρησιμοποίηση αναγνωρισμένων θαλάσσιων διαδρόμων που είναι αναγκαίοι στη διεθνή ναυσιπλοΐα.

8. Οι τεχνητές νήσοι, οι εγκαταστάσεις και τα κτίσματα δεν απολαύουν του καθεστώτος των νήσων. Δεν έχουν δική τους αιγιαλίτιδα ζώνη, και η παρουσία τους δεν επιδρά στην οριοθέτηση της αιγιαλίτιδας ζώνης, της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης ή της υφαλοκρηπίδας.

Άρθρο 61

Διατήρηση των βιολογικών πόρων

1. Το παράκτιο Κράτος καθορίζει το επιτρεπτό όριο αλίευσης των βιολογικών πόρων στην αποκλειστική οικονομική ζώνη.

2. Το παράκτιο Κράτος λαμβάνοντας υπόψη τα πλέον αξιόπιστα επιστημονικά δεδομένα που έχει στη διάθεση του, διασφαλίζει με κατάλληλα μέτρα προστασίας και διαχείρισης ότι η διατήρηση των βιολογικών πόρων μέσα στην αποκλειστική οικονομική του ζώνη δεν κινδυνεύει από την υπερεκμετάλλευση. Το παράκτιο Κράτος και οι αρμόδιοι διεθνείς οργανισμοί, υποπεριφερειακοί, περιφερειακοί ή παγκόσμιοι, συνεργάζονται προς αυτό το σκοπό, κατά τον πλέον αρμόζοντα τρόπο.

3. Τα μέτρα αυτά αποσκοπούν επίσης στη διατήρηση και αποκατάσταση των υπό εκμετάλλευση ειδών σε επίπεδα που να καθιστούν δυνατή την μέγιστη διαρκή απόδοση, λαμβανομένων υπόψη των σχετικών περιβαλλοντικών και οικονομικών παραγόντων, περιλαμβανομένων των οικονομικών αναγκών των παράκτιων αλιευτικών κοινοτήτων και των ειδικών αναγκών των αναπτυσσόμενων Κρατών και λαμβάνοντας υπόψη τις αλιευτικές μεθόδους, την αλληλεξάρτηση των αποθεμάτων και τις τυχόν γενικώς προτεινόμενες διεθνείς ελάχιστες προδιαγραφές, υποπεριφερειακού, περιφερειακού ή παγκόσμιου χαρακτήρα.

4. Κατά τη λήψη των μέτρων αυτών, το παράκτιο Κράτος θα λαμβάνει υπόψη τις επιπτώσεις σε είδη που συγγενεύουν ή εξαρτώνται από τα αλιευόμενα είδη με σκοπό τη διατήρηση ή αποκατάσταση των πληθυσμών των συγγενών ή εξαρτημένων ειδών, σε επίπεδα που να μην κινδυνεύει σοβαρά η αναπαραγωγή τους.

5. Διαθέσιμες επιστημονικές πληροφορίες, στατιστικά στοιχεία αφορώντα τον όγκο των αλιευμάτων και την αλιευτική δραστηριότητα καθώς και άλλα στοιχεία σχετικά με τη διατήρηση των αποθεμάτων ιχθύων, παρέχονται και ανταλλάσσονται σε τακτική βάση μέσω των αρμόδιων διεθνών οργανισμών, υποπεριφερειακών, περιφερειακών ή παγκόσμιων, και όταν αυτό είναι απαραίτητο, με τη συμμετοχή όλων των ενδιαφερόμενων Κρατών, συμπεριλαμβανομένων των Κρατών των οποίων οι πολίτες δικαιούνται να αλιεύουν στην αποκλειστική οικονομική ζώνη.

Άρθρο 62

Χρησιμοποίηση των βιολογικών πόρων

1. Το παράκτιο Κράτος έχει σαν σκοπό την καλύτερη δυνατή εκμετάλλευση των βιολογικών πόρων στην αποκλειστική οικονομική του ζώνη, υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 61.

2. Το παράκτιο Κράτος προσδιορίζει τις δυνατότητές του για την εκμετάλλευση των βιολογικών πόρων της αποκλειστικής οικονομικής του ζώνης. Στις περιπτώσεις που το παράκτιο Κράτος δεν έχει την δυνατότητα να αλιεύει τον συνολικό επιτρεπόμενο όγκο αλιεύματος, κατόπιν συμφωνιών και άλλων διακανονισμών και σύμφωνα με τους όρους, προϋποθέσεις, νόμους και κανονισμούς που αναφέρονται στην παράγραφο 4, παρέχει σε άλλα Κράτη πρόσβαση στο πλεόνασμα του επιτρεπόμενου αλιεύματος, λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη τις διατάξεις των άρθρων 69 και 70, ειδικά έναντι των αναπτυσσόμενων Κρατών που αναφέρονται στα άρθρα αυτά.

3. Σε περίπτωση παραχώρησης πρόσβασης σε άλλα Κράτη στην αποκλειστική οικονομική ζώνη, σύμφωνα με το παρόν άρθρο, το παράκτιο Κράτος λαμβάνει υπόψη του όλους τους σχετικούς παράγοντες, συμπεριλαμβανομένης, μεταξύ άλλων, της σπουδαιότητας των βιολογικών πόρων της περιοχής για την οικονομία του εν λόγω παράκτιου Κράτους και τα άλλα εθνικά του συμφέροντα, τις διατάξεις των άρθρων 69 και 70, τις απαιτήσεις των αναπτυσσόμενων Κρατών στην υποπεριοχή ή περιοχή όσον αφορά την αλίευση μέρους του πλεονάσματος και την ανάγκη να ελαχιστοποιηθούν οι οικονομικές επιπτώσεις επί Κρατών των οποίων οι πολίτες συνήθως αλιεύουν στην ζώνη ή τα οποία έχουν καταβάλει ουσιαστικές προσπάθειες για την έρευνα και την καταγραφή των αποθεμάτων.

4. Οι πολίτες άλλων Κρατών που αλιεύουν στην αποκλειστική οικονομική ζώνη συμμορφώνονται προς τα μέτρα διατήρησης, και προς τους άλλους όρους και προϋποθέσεις που καθορίζονται από τους νόμους και κανονισμούς του παράκτιου Κράτους. Οι νόμοι αυτοί πρέπει να είναι σύμφωνοι με την παρούσα Σύμβαση και μπορούν ειδικότερα να αναφέρονται στα παρακάτω αντικείμενα:

(α) παροχή αδειών προς τους αλιείς, τα αλιευτικά σκάφη και τον εξοπλισμό τους, συμπεριλαμβανομένης και της καταβολής τελών και άλλων μορφών αμοιβής, οι οποίες, στην περίπτωση αναπτυσσόμενων παράκτιων Κρατών, μπορεί να συνίστανται σε επαρκή συνεισφορά στον τομέα της χρηματοδότησης, του εξοπλισμού και της τεχνολογίας που αφορούν την αλιευτική βιομηχανία,

(β) προσδιορισμό των αλιευμάτων τα οποία επιτρέπεται να αλιεύονται και καθορισμό ποσοστώσεων αλιεύματος, είτε σε σχέση προς τα κατά είδος αποθέματα ή ομάδες αποθεμάτων ή προς το αλίευμα κατά σκάφος σε ορισμένο χρονικό διάστημα, είτε προς το αλίευμα από πολίτες οποιουδήποτε Κράτους κατά τη διάρκεια μιας καθορισμένης περιόδου,

(γ) ρύθμιση των εποχών και περιοχών αλιείας, των τύπων, μεγεθών και ποσοτήτων των αλιευτικών εξοπλισμών, ως και των τύπων, μεγεθών και αριθμού των αλιευτικών σκαφών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν,

(δ) καθορισμό της ηλικίας και μεγέθους των ιχθύων ή άλλων αλιευμάτων που μπορούν να αλιευθούν,

(ε) καθορισμό πληροφοριών που απαιτούνται από τα αλιευτικά σκάφη, συμπεριλαμβανομένων στατιστικών στοιχείων των αλιευμάτων και των δραστηριοτήτων αλιείας ως και αναφορών περί του στίγματος των σκαφών,

(στ) υποχρεώσεις, κατόπιν εξουσιοδότησης και υπό τον έλεγχο του παράκτιου Κράτους, για τη διεξαγωγή καθορισμένων προγραμμάτων έρευνας για την αλιεία και τη ρύθμιση της διεξαγωγής μιας τέτοιας έρευνας, συμπεριλαμβανομένης της δειγματοληψίας των αλιευμάτων και της αναφοράς συναφών επιστημονικών δεδομένων,

(ζ) στη τοποθέτηση παρατηρητών ή μαθητευόμενων πάνω σε τέτοια σκάφη από το παράκτιο Κράτος,

(η) στην εκφόρτωση του συνόλου ή μέρους του αλιεύματος αυτών των σκαφών στους λιμένες του παράκτιου Κράτους,

(θ) στις μεθόδους και στις προϋποθέσεις που σχετίζονται με μικτές επιχειρήσεις ή άλλες μορφές συνεργασίας,

(ι) στους όρους που απαιτούνται για την εκπαίδευση προσωπικού και την μεταφορά τεχνολογίας για την αλιεία, συμπεριλαμβανομένης και της ενίσχυσης της ικανότητας του παράκτιου Κράτους για αλιευτική έρευνα,

(ια) στα μέτρα εκτέλεσης.

5. Τα παράκτια Κράτη γνωστοποιούν δεόντως τους νόμους και τους κανονισμούς σχετικά με τη συντήρηση και τη διαχείριση.

Άρθρο 63

Αποθέματα ιχθύων ευρισκόμενα στις αποκλειστικές οικονομικές ζώνες δύο ή περισσότερων παράκτιων Κρατών ή στην αποκλειστική οικονομική ζώνη και ταυτόχρονα σε μία περιοχή πέραν και παρακείμενη προς τη ζώνη αυτή.

1. Στις περιπτώσεις που το ίδιο απόθεμα ιχθύων ή αποθέματα συγγενών ειδών ευρίσκονται στις αποκλειστικές οικονομικές ζώνες δύο ή περισσότερων παράκτιων Κρατών, τα Κράτη αυτά επιδιώκουν, άμεσα ή μέσω αρμόδιων υποπεριφερειακών ή περιφερειακών οργανισμών, να συμφωνήσουν για τα μέτρα που είναι αναγκαία για τον συντονισμό και την εξασφάλιση της διατήρησης και ανάπτυξης αυτών των αποθεμάτων, μη θιγόμενων των άλλων διατάξεων του Μέρους αυτού.

2. Στις περιπτώσεις που το ίδιο απόθεμα ή αποθέματα συγγενών ειδών ευρίσκονται τόσο μέσα στην αποκλειστική οικονομική ζώνη όσο και σε μία περιοχή πέραν αυτής και παρακείμενη προς τη ζώνη, το παράκτιο Κράτος και τα Κράτη που εκμεταλλεύονται τα αποθέματα αυτά στην παρακείμενη περιοχή θα επιδιώκουν, άμεσα ή μέσω αρμόδιων υποπεριφερειακών ή περιφερειακών οργανισμών, να συμφωνήσουν για τα μέτρα που είναι αναγκαία, για τη διατήρηση αυτών των αποθεμάτων στην παρακείμενη της ζώνης περιοχή.

Άρθρο 64

Άκρως μεταναστευτικά είδη

1. Το παράκτιο Κράτος και τα άλλα Κράτη των οποίων οι πολίτες αλιεύουν στην περιοχή τα άκρως μεταναστευτικά είδη που αναφέρονται στο παράρτημα Ι συνεργάζονται άμεσα ή μέσω αρμόδιων διεθνών οργανισμών με σκοπό τη διατήρηση των ειδών αυτών και να προαγάγουν τη βέλτιστη εκμετάλλευσή τους στο σύνολο της περιοχής, τόσο στην αποκλειστική οικονομική ζώνη όσο και πέραν αυτής. Σε περιοχές που δεν υπάρχει κατάλληλος διεθνής οργανισμός, το παράκτιο Κράτος και άλλα Κράτη των οποίων οι πολίτες εκμεταλλεύονται τα είδη αυτά στην περιοχή, συνεργάζονται για τη σύσταση ενός τέτοιου οργανισμού και συμμετέχουν στις εργασίες του.

2. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 ισχύουν παράλληλα με τις άλλες διατάξεις αυτού του Μέρους.

Άρθρο 65
Θαλάσσια θηλαστικά

Καμιά διάταξη του παρόντος Μέρους δεν περιορίζει το δικαίωμα ενός παράκτιου Κράτους και ενδεχομένως την αρμοδιότητα ενός διεθνούς οργανισμού, να απαγορεύσει, περιορίσει ή ρυθμίσει την εκμετάλλευση των θαλάσσιων θηλαστικών πιο αυστηρά απ' ότι προβλέπεται στο παρόν Μέρος. Τα Κράτη συνεργάζονται με σκοπό τη διατήρηση των θαλάσσιων θηλαστικών και στην περίπτωση των κητοειδών εργάζονται ιδιαίτερα μέσω των αρμόδιων οργανισμών για τη διατήρηση, διαχείριση και μελέτη τους.

Άρθρο 66
Αποθέματα ανάδρομων ιχθύων

1. Τα Κράτη στους ποταμούς των οποίων αναπαράγονται αποθέματα ανάδρομων ιχθύων, πρέπει να είναι τα άμεσα ενδιαφερόμενα και έχουν την πρωταρχική ευθύνη γι' αυτά.

2. Το Κράτος προέλευσης αποθεμάτων ανάδρομων ιχθύων εξασφαλίζει τη διατήρησή τους με την καθιέρωση κατάλληλων ρυθμιστικών μέτρων για την αλιεία σε όλα τα ύδατα εντεύθεν των εξωτερικών ορίων της αποκλειστικής οικονομικής του ζώνης καθώς και για την αλιεία που προβλέπεται στη παράγραφο 3(β). Το Κράτος προέλευσης, μετά από διαβουλεύσεις με τα άλλα Κράτη που αναφέρονται στις παραγράφους 3 και 4 και τα οποία αλιεύουν αυτά τα αποθέματα, μπορεί να καθορίσει τον συνολικό επιτρεπτό όγκο των αλιευμάτων των ιχθύων που προέρχονται από τους ποταμούς του.

3. (α) Η αλιεία των αποθεμάτων των ανάδρομων ιχθύων διεξάγεται μόνο στα ύδατα εντεύθεν των εξωτερικών ορίων της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης, εκτός αν η εφαρμογή της διάταξης αυτής έχει δυσμενείς οικονομικές συνέπειες για Κράτος άλλο από το Κράτος προέλευσης. Όσον αφορά την αλιεία πέραν των εξωτερικών ορίων της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης, τα ενδιαφερόμενα Κράτη διαβουλεύονται για την επίτευξη συμφωνίας σχετικά με τις προϋποθέσεις και τους όρους διεξαγωγής της, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη την ανάγκη διατήρησης των αποθεμάτων και τις ανάγκες του Κράτους προέλευσης σχετικά με τα εν λόγω αποθέματα.

(β) Το Κράτος προέλευσης συμβάλλει στην ελαχιστοποίηση των δυσμενών οικονομικών συνεπειών για τα άλλα Κράτη που εκμεταλλεύονται τα είδη αυτά, λαμβάνοντας υπόψη τα αλιεύματα των κρα-

τών αυτών υπό κανονικές συνθήκες και τον τρόπο αλιείας καθώς και όλες τις περιοχές διεξαγωγής της αλιείας.

(γ) Τα Κράτη που αναφέρονται στο εδάφιο (β), τα οποία συμμετέχουν, κατόπιν συμφωνίας με το Κράτος προέλευσης, σε μέτρα που αποσκοπούν στην ανανέωση των αποθεμάτων των ανάδρομων ιχθύων, ειδικότερα με συνεισφορές στη χρηματοδότηση των μέτρων αυτών, τυγχάνουν ιδιαίτερης μεταχείρισης από το Κράτος προέλευσης όσον αφορά στην εκμετάλλευση των ειδών που έχουν την προέλευσή τους στους ποταμούς του.

(δ) Η εφαρμογή των κανονισμών που αφορούν στα αποθέματα των ανάδρομων ιχθύων πέραν της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης πραγματοποιείται κατόπιν συμφωνίας μεταξύ του Κράτους προέλευσης και των άλλων ενδιαφερόμενων Κρατών.

4. Όταν τα αποθέματα των ανάδρομων ιχθύων μεταναστεύουν προς ύδατα ή διέρχονται από ύδατα εντεύθεν των εξωτερικών ορίων της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης Κράτους άλλου από το Κράτος προέλευσης, το Κράτος αυτό συνεργάζεται με το Κράτος προέλευσης για τη διατήρηση και διαχείριση των αποθεμάτων αυτών.

5. Το Κράτος προέλευσης των αποθεμάτων των ανάδρομων ιχθύων και τα άλλα Κράτη που αλιεύουν τα είδη αυτά συνάπτουν συμφωνίες που αποσκοπούν στην εφαρμογή του παρόντος άρθρου, όπου αρμόζει, μέσω περιφερειακών οργανισμών.

Άρθρο 67
Κατάδρομα είδη

1. Παράκτιο Κράτος στα ύδατα του οποίου διαβιούν κατά το μεγαλύτερο μέρος της ζωής τους κατάδρομα είδη έχει την ευθύνη για τη διαχείριση αυτών των ειδών και εξασφαλίζει την είσοδο και την έξοδο των μεταναστευτικών ιχθύων.

2. Η αλιεία των κατάδρομων ειδών διεξάγεται μόνο σε ύδατα μέσα από τα εξωτερικά όρια των αποκλειστικών οικονομικών ζωνών. Όταν διεξάγεται σε αποκλειστικές οικονομικές ζώνες, η αλιεία υπόκειται στο παρόν άρθρο και τις άλλες διατάξεις της παρούσας Σύμβασης σχετικά με την αλιεία στις ζώνες αυτές.

3. Στις περιπτώσεις που οι κατάδρομοι ιχθείς μεταναστεύουν δια μέσου της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης άλλου Κράτους, ανεξάρτητα του αν έχουν περιέλθει ή όχι σε ώριμη ηλικία, η διαχείριση συμπεριλαμβανομένης και της αλίευσης των ιχθύων αυτών, ρυθμίζεται κατόπιν συμφωνίας μεταξύ του Κράτους που αναφέρεται στην παράγραφο 1 και του άλλου ενδιαφερό-

μενου Κράτους. Μια τέτοια συμφωνία θα εξασφαλίζει την ορθολογιστική διαχείριση του είδους και θα λαμβάνει υπόψη τις ευθύνες του Κράτους που αναφέρεται στην παράγραφο 1 για τη διατήρηση των ειδών αυτών.

Άρθρο 68
Καθιστικά είδη

Το παρόν Μέρος δεν αφορά τα καθιστικά είδη, όπως αυτά καθορίζονται στο άρθρο 77 παράγραφος 4

Άρθρο 69
Δικαίωμα περίκλειστων Κρατών

1.Τα περίκλειστα Κράτη έχουν το δικαίωμα να συμμετέχουν, σε ισότιμη βάση, στην εκμετάλλευση ενός ανάλογου μέρους του πλεονάσματος των βιολογικών πόρων των αποκλειστικών οικονομικών ζωνών των παράκτιων Κρατών της ιδίας υποπεριοχής ή περιοχής, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές οικονομικές και γεωγραφικές συνθήκες όλων των ενδιαφερόμενων Κρατών και σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου και των άρθρων 61 και 62.

2. Οι όροι και οι τρόποι της συμμετοχής αυτής καθορίζονται από τα ενδιαφερόμενα Κράτη μέσω διμερών, υποπεριφερειακών ή περιφερειακών συμφωνιών λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων,

(α) την ανάγκη αποφυγής συνεπειών επιβλαβών για τις αλιευτικές κοινότητες ή τις ιχθυοβιομηχανίες του παράκτιου Κράτους,

(β) την έκταση κατά την οποία το περίκλειστο Κράτος, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου συμμετέχει ή έχει το δικαίωμα να συμμετέχει, σύμφωνα με υφιστάμενες διμερείς υποπεριφερειακές ή περιφερειακές συμφωνίες, στην εκμετάλλευση των βιολογικών πόρων των αποκλειστικών οικονομικών ζωνών άλλων παράκτιων Κρατών.

(γ) την έκταση κατά την οποία άλλα περίκλειστα Κράτη και γεωγραφικά μειονεκτούντα Κράτη συμμετέχουν ήδη στην εκμετάλλευση των βιολογικών πόρων της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης του παράκτιου Κράτους και την συνακόλουθη ανάγκη αποφυγής συγκεκριμένης επιβάρυνσης ενός οποιουδήποτε παράκτιου Κράτους ή μέρους αυτού,

(δ) τις ανάγκες διατροφής των πληθυσμών των αντίστοιχων Κρατών.

3. Όταν η αλιευτική ικανότητα του παράκτιου Κράτους φθάσει σε σημείο που να του επιτρέπει να αλιεύει ολόκληρο τον επιτρεπτό όγκο αλιεύματος των βιολογικών πόρων στην αποκλειστική οικονομική του ζώνη, το παράκτιο Κράτος και άλλα ενδιαφερόμενα Κράτη συνεργάζονται στην διαμόρφωση

δίκαιων διευθετήσεων σε διμερή, υποπεριφερειακή ή περιφερειακή βάση προκειμένου να επιτρέψουν την συμμετοχή αναπτυσσόμενων περίκλειστων Κρατών της ιδίας υποπεριοχής ή περιοχής στην εκμετάλλευση των βιολογικών πόρων των αποκλειστικών οικονομικών ζωνών των παράκτιων Κρατών της υποπεριοχής ή περιοχής, όπως κρίνεται σκόπιμο, από τις συγκεκριμένες περιστάσεις, και υπό όρους ικανοποιητικούς για όλα τα μέρη. Κατά την εφαρμογή της παρούσας διάταξης λαμβάνονται υπόψη οι παράγοντες που αναφέρονται στην παράγραφο 2.

4. Τα ανεπτυγμένα περίκλειστα Κράτη έχουν δικαίωμα συμμετοχής στην εκμετάλλευση των βιολογικών πόρων, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, μόνο στις αποκλειστικές οικονομικές ζώνες των ανεπτυγμένων παράκτιων Κρατών της ιδίας υποπεριοχής ή περιοχής, λαμβάνοντας υπόψη την έκταση κατά την οποία το παράκτιο Κράτος, κατά την παραχώρηση σε άλλα Κράτη πρόσβασης στους φυσικούς πόρους της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης, έχει λάβει υπόψη του την ανάγκη περιορισμού στο ελάχιστο των επιζήμιων συνεπειών στις αλιευτικές κοινότητες καθώς και τις δυσμενείς οικονομικές επιπτώσεις για τα Κράτη, οι πολίτες των οποίων αλιεύουν συνήθως στη ζώνη.

5. Οι παραπάνω διατάξεις δεν θίγουν τις διευθετήσεις που συμφωνήθηκαν σε υποπεριοχές ή περιοχές όπου τα παράκτια Κράτη δύνανται να παραχωρήσουν σε περίκλειστα Κράτη της ίδιας υποπεριοχής ή περιοχής ίσα ή προνομιακά δικαιώματα για την εκμετάλλευση των βιολογικών πόρων στις αποκλειστικές οικονομικές ζώνες.

Άρθρο 70
Δικαίωμα γεωγραφικώς μειονεκτούντων Κρατών

1. Τα γεωγραφικώς μειονεκτούντα Κράτη έχουν το δικαίωμα συμμετοχής, σε ισότιμη βάση, στην εκμετάλλευση ανάλογου μέρους του πλεονάσματος των βιολογικών πόρων των αποκλειστικών οικονομικών ζωνών των παράκτιων Κρατών της ίδιας υποπεριοχής ή περιοχής, λαμβανομένων υπόψη των σχετικών οικονομικών και γεωγραφικών συνθηκών όλων των ενδιαφερόμενων Κρατών και σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου και των άρθρων 61 και 62.

2. Για τους σκοπούς του παρόντος Μέρους ως «γεωγραφικώς μειονεκτούντα Κράτη» ορίζονται τα παράκτια Κράτη, καθώς και τα παράκτια σε κλειστές ή ημίκλειστες θάλασσες, η γεωγραφική μορφολογία των οποίων τα καθιστά εξαρτώμενα από την εκμετάλλευση των βιολογικών πόρων των αποκλειστικών οικονομικών ζωνών άλλων Κρατών στην υποπεριοχή ή περιοχή προκειμένου να έχουν την επαρκή τροφοδότησή τους σε ιχθείς για τις

ανάγκες διατροφής του συνόλου ή μέρους του πληθυσμού τους, καθώς και τα παράκτια Κράτη τα οποία δεν μπορούν να διεκδικήσουν δικές τους αποκλειστικές οικονομικές ζώνες.

3. Οι όροι και οι τρόποι της συμμετοχής αυτής καθορίζονται από τα ενδιαφερόμενα Κράτη μέσω διμερών, υποπεριφερειακών και περιφερειακών συμφωνιών λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων:

(α) την ανάγκη αποφυγής δυσμενών συνεπειών για τις αλιευτικές κοινότητες ή τις ιχθυοβιομηχανίες του παράκτιου Κράτους,

(β) την έκταση συμμετοχής ή του δικαιώματος συμμετοχής, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, των γεωγραφικώς μειονεκτούντων Κρατών σύμφωνα με τις υφιστάμενες διμερείς, υποπεριφερειακές ή περιφερειακές συμφωνίες στην εκμετάλλευση των βιολογικών πόρων των αποκλειστικών οικονομικών ζωνών των άλλων παράκτιων Κρατών,

(γ) την έκταση συμμετοχής άλλων γεωγραφικώς μειονεκτούντων Κρατών και περίκλειστων Κρατών στην εκμετάλλευση των βιολογικών πόρων της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης του παράκτιου Κράτους και την ανάγκη να αποφευχθεί η επιβολή στο συγκεκριμένο παράκτιο Κράτος ή σε συγκεκριμένη περιοχή του Κράτους αυτού μιας ιδιαιτέρως επαχθούςεπιβάρυνσης,

(δ) τις ανάγκες διατροφής των πληθυσμών των αντίστοιχων Κρατών.

4. Όταν η αλιευτική ικανότητα του παράκτιου Κράτους φθάσει σε σημείο που να του επιτρέπει να αλιεύει ολόκληρο τον επιτρεπτό όγκο αλιεύματος των βιολογικών πόρων στην αποκλειστική οικονομική του ζώνη, το παράκτιο Κράτος και τα άλλα ενδιαφερόμενα Κράτη συνεργάζονται στη διαμόρφωση δίκαιων διευθετήσεων σε διμερή, υποπεριφερειακή ή περιφερειακή βάση προκειμένου να επιτρέψουν τη συμμετοχή των αναπτυσσόμενων γεωγραφικά μειονεκτούντων Κρατών στην εκμετάλλευση των βιολογικών πόρων των αποκλειστικών οικονομικών ζωνών των παράκτιων Κρατών της υποπεριοχής ή περιοχής, όπως κρίνεται σκόπιμο, λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων και υπό όρους ικανοποιητικούς για όλα τα Μέρη. Κατά την εφαρμογή της παρούσας διάταξης θα λαμβάνονται επίσης υπόψη οι παράγοντες οι αναφερόμενοι στη παράγραφο 3.

5. Τα γεωγραφικώς μειονεκτούντα ανεπτυγμένα Κράτη έχουν δικαίωμα συμμετοχής στην εκμετάλλευση των βιολογικών πόρων, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, μόνο στις αποκλειστικές οικονομικές ζώνες των ανεπτυγμένων παράκτιων Κρατών της ίδιας υποπεριοχής ή περιοχής, με γνώμονα την έκταση κατά την οποία το παράκτιο Κράτος, κατά την παραχώρηση σε άλλα Κράτη πρόσβασης στους βιολογικούς πόρους της αποκλει-

στικής οικονομικής του ζώνης έχει λάβει υπόψη του την ανάγκη περιορισμού στο ελάχιστο των επιβλαβών συνεπειών για τις αλιευτικές κοινότητες καθώς και τις δυσμενείς οικονομικές επιπτώσεις για τα Κράτη, οι πολίτες των οποίων αλιεύουν συνήθως στη ζώνη.

6. Οι παραπάνω διατάξεις δεν θίγουν τις διευθετήσεις που έχουν συμφωνηθεί σε υποπεριοχές ή περιοχές όπου τα παράκτια Κράτη δύνανται να παραχωρήσουν σε γεωγραφικώς μειονεκτούντα Κράτη της ίδιας υποπεριοχής ή περιοχής ίσα ή προνομιακά δικαιώματα για την εκμετάλλευση των βιολογικών πόρων στις αποκλειστικές οικονομικές ζώνες.

Άρθρο 71

Μη εφαρμογή των άρθρων 69 και 70

Οι διατάξεις των άρθρων 69 και 70 δεν εφαρμόζονται στην περίπτωση παράκτιου Κράτους του οποίου η οικονομία σε μεγάλο βαθμό εξαρτάται από την εκμετάλλευση των βιολογικών πόρων της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης.

Άρθρο 72

Περιορισμοί στη μεταβίβαση δικαιωμάτων

1. Τα δικαιώματα που προβλέπονται στα άρθρα 69 και 70 για την εκμετάλλευση των βιολογικών πόρων δεν μεταβιβάζονται αμέσως ή εμμέσως σε τρίτα Κράτη ή στους πολίτες του δυνάμει μίσθωσης ή άδειας ή με την καθιέρωση μικτών επιχειρήσεων ή κατά οποιοδήποτε άλλο τρόπο ο οποίος εξομοιούται με μεταβίβαση, εκτός εάν συμφωνήθηκε από τα ενδιαφερόμενα Κράτη.

2. Η παραπάνω διάταξη δεν αποκλείει στα ενδιαφερόμενα Κράτη να λάβουν τεχνική ή οικονομική βοήθεια από τρίτα Κράτη ή διεθνείς οργανισμούς με σκοπό τη διευκόλυνση της ενάσκησης των δικαιωμάτων σύμφωνα με τα άρθρα 69 και 70, υπό τον όρο ότι αυτό δεν θα έχει το αποτέλεσμα που αναφέρεται στην παράγραφο 1.

Άρθρο 73

Εφαρμογή νόμων και κανονισμών του παράκτιου Κράτους

1. Το παράκτιο Κράτος δύναται, κατά την άσκηση των κυριαρχικών του δικαιωμάτων, να ερευνά, εκμεταλλεύεται, διατηρεί και διαχειρίζεται τους βιολογικούς πόρους στην αποκλειστική οικονομική ζώνη, να λαμβάνει τέτοια μέτρα, συμπεριλαμβανομένων του έλεγχου των εγγράφων του πλοίου, επιθεωρήσεις, σύλληψης και κίνησης της δικαστικής διαδικασίας, όπως αυτό κρίνεται αναγκαίο για την διασφάλιση της συμμόρφωσης προς τους νό-

μους και τους κανονισμούς που υιοθετήθηκαν από αυτό σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση.

2. Όταν κατατεθεί μία χρηματική ή οποιαδήποτε άλλη επαρκής εγγύηση, τα πλοία που συλλαμβάνονται και τα πληρώματά τους, θα απελευθερώνονται αμέσως.

3. Οι ποινές που προβλέπονται από το παράκτιο Κράτος για παραβιάσεις των νόμων και κανονισμών περί αλιείας στην αποκλειστική οικονομική του ζώνη δεν μπορούν να συμπεριλάβουν την ποινή της φυλάκισης, εκτός και αν υπάρχουν αντίθετες συμφωνίες των ενδιαφερόμενων Κρατών, ή οποιαδήποτε άλλη σωματική ποινή.

4. Στις περιπτώσεις σύλληψης ή κράτησης ξένων πλοίων το παράκτιο Κράτος ειδοποιεί αμέσως το Κράτος της σημαίας του πλοίου, μέσω της κατάλληλης οδού, για τα μέτρα που ελήφθησαν και για τις ποινές που επιβλήθηκαν στη συνέχεια.

Άρθρο 74
Οριοθέτηση της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης μεταξύ Κρατών με έναντι ή παρακείμενες ακτές

1. Η οριοθέτηση της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης μεταξύ Κρατών με έναντι ή παρακείμενες ακτές πραγματοποιείται κατόπιν συμφωνίας με βάση το Διεθνές Δίκαιο όπως ορίζεται στο άρθρο 38 του Καταστατικού του Διεθνούς Δικαστηρίου, με σκοπό την επίτευξη δίκαιης λύσης.

2. Αν δεν επιτευχθεί συμφωνία μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα, τα ενδιαφερόμενα Κράτη προσφεύγουν στις διαδικασίες που προβλέπονται στο Μέρος XV.

3. Εκκρεμούσης της σύναψης όπως αυτή προβλέπεται στην παράγραφο 1, τα ενδιαφερόμενα Κράτη, σε πνεύμα κατανόησης και συνεργασίας καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για την επίτευξη προσωρινών διευθετήσεων πρακτικού χαρακτήρα και για να μην θέσουν σε κίνδυνο ή παρεμποδίσουν κατά την διάρκεια αυτής της μεταβατικής περιόδου την επίτευξη τελικής συμφωνίας. Οι διευθετήσεις αυτές δεν επηρεάζουν την τελική οριοθέτηση.

4. Όπου ισχύει συμφωνία μεταξύ των ενδιαφερόμενων Κρατών, τα ζητήματα που αφορούν στην οριοθέτηση της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης καθορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις της εν λόγω συμφωνίας.

Άρθρο 75
Ναυτικοί χάρτες και πίνακες γεωγραφικών συντεταγμένων

1. Υπό την επιφύλαξη του παρόντος Μέρους, οι γραμμές των εξωτερικών ορίων της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης και οι γραμμές οριοθέτησης

που χαράσσονται σύμφωνα με το άρθρο 74, απεικονίζονται σε ναυτικούς χάρτες κατάλληλης κλίμακας για την διακρίβωση της θέσης τους. Η χάραξη των εξωτερικών ορίων ή των γραμμών οριοθέτησης μπορεί, όπου κρίνεται σκόπιμο, να αντικατασταθεί από πίνακες των γεωγραφικών συντεταγμένων των εν λόγω σημείων, στους οποίους καθορίζεται το γεωδαιτικό σύστημα.

2. Το παράκτιο Κράτος δίδει την δέουσα δημοσιότητα στους χάρτες ή στους πίνακες γεωγραφικών συντεταγμένων και καταθέτει αντίγραφο κάθε τέτοιου χάρτη ή πίνακα στο Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών.

ΜΕΡΟΣ VI

ΥΦΑΛΟΚΡΗΠΙΔΑ

Άρθρο 76

Ορισμός της υφαλοκρηπίδας

1. Η υφαλοκρηπίδα ενός παράκτιου Κράτους αποτελείται από το θαλάσσιο βυθό και το υπέδαφός του που εκτείνεται πέραν της αιγιαλίτιδας ζώνης καθ' όλη την έκταση της φυσικής προέκτασης του χερσαίου του εδάφους μέχρι του εξωτερικού ορίου του υφαλοπλαισίου ή σε μια απόσταση 200 ναυτικών μιλίων από τις γραμμές βάσεως από τις οποίες μετράται το πλάτος της αιγιαλίτιδας ζώνης όπου το εξωτερικό όριο του υφαλοπλαισίου βρίσκεται σε μικρότερη απόσταση.

2. Η υφαλοκρηπίδα ενός παράκτιου Κράτους δεν εκτείνεται πέραν των ορίων που προβλέπονται στις παραγράφους 4 μέχρι 6.

3. Το υφαλοπλαίσιο περιλαμβάνει την υποθαλάσσια προέκταση της χερσαίας μάζας του παράκτιου Κράτους και αποτελείται από το θαλάσσιο βυθό και υπέδαφος της υφαλοκρηπίδας, του υφαλοπρανούς και του ανυψώματος. Δεν περιλαμβάνει ούτε τον βυθό του ωκεανού με τις ωκεάνιες ράχες του ούτε το υπέδαφός του.

4. (α) Για τους σκοπούς της παρούσας Σύμβασης, το παράκτιο Κράτος καθορίζει το εξωτερικό όριο του υφαλοπλαισίου, όταν αυτό εκτείνεται πέραν των 200 ναυτικών μιλίων από τις γραμμές βάσεως από τις οποίες μετράται το πλάτος της αιγιαλίτιδας ζώνης, ως εξής:

(i) με μια γραμμή που χαράσσεται σύμφωνα με την παράγραφο 7 δι' αναφοράς προς τα απώτατα σταθερά σημεία σε κάθε ένα από τα οποία το πάχος των ιζηματογενών πετρωμάτων είναι τουλάχιστον 1 τοις εκατό της μικρότερης απόστασης από το σημείο αυτό μέχρι τους πρόποδες του υφαλοπρανούς,

(ii) με μια γραμμή που χαράσσεται σύμφωνα με την παράγραφο 7 δι' αναφοράς σε σταθερά σημεία όχι περισσότερο από 60 ναυτικά μίλια από τους πρόποδες του υφαλοπρανούς.

(β) Εκτός αποδείξεως του αντιθέτου, οι πρόποδες του υφαλοπρανούς καθορίζονται ως το σημείο της μέγιστης αλλαγής της κλίσης στη βάση του.

5. Τα σταθερά σημεία που ορίζουν τη γραμμή των εξωτερικών ορίων της υφαλοκρηπίδας πάνω στο βυθό, που χαράσσεται σύμφωνα με την παράγραφο 4(α)(ι) και (ιι), βρίσκονται είτε σε απόσταση που δεν υπερβαίνει τα 350 ναυτικά μίλια από τις γραμμές βάσεως από τις οποίες μετράται το πλάτος της αιγιαλίτιδας ζώνης είτε σε απόσταση που δεν υπερβαίνει τα 100 ναυτικά μίλια από την ισοβαθή καμπύλη των 2.500 μέτρων, η οποία είναι μια γραμμή που συνδέει τα βάθη των 2.500 μέτρων.

6. Επιφυλασσομένων των διατάξεων της παραγράφου 5, στις υποθαλάσσιες ράχες, το εξωτερικό όριο της υφαλοκρηπίδας δεν θα υπερβαίνει τα 350 ναυτικά μίλια από τις γραμμές βάσεως από τις οποίες μετράται το πλάτος της αιγιαλίτιδας ζώνης. Η παρούσα παράγραφος δεν εφαρμόζεται σε υποθαλάσσια υψώματα που είναι φυσικά συστατικά τμήματα του υφαλοπλαισίου όπως το οροπέδιό του, τα ανυψώματα, οι αιχμές, οι μπάγκοι και τα αντερείσματα.

7. Το παράκτιο Κράτος καθορίζει τα εξωτερικά όρια της υφαλοκρηπίδας του, όταν αυτή εκτείνεται πέραν των 200 ναυτικών μιλίων από τις γραμμές βάσεως από τις οποίες μετράται το πλάτος της αιγιαλίτιδας ζώνης, με ευθείες γραμμές που δεν υπερβαίνουν σε μήκος τα 60 ναυτικά μίλια και που συνδέουν σταθερά σημεία, οριζόμενα από συντεταγμένες πλάτους και μήκους.

8. Πληροφορίες για τα όρια της υφαλοκρηπίδας πέραν των 200 ναυτικών μιλίων από τις γραμμές βάσεως από τις οποίες μετράται το πλάτος της αιγιαλίτιδας ζώνης θα υποβάλλονται από το παράκτιο Κράτος στην Επιτροπή για τα Όρια της Υφαλοκρηπίδας που θα συσταθεί σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙ επί τη βάσει δίκαιης γεωγραφικής εκπροσώπησης. Η Επιτροπή προβαίνει σε συστάσεις προς τα παράκτια Κράτη σε θέματα που σχετίζονται με την καθιέρωση των εξωτερικών ορίων της υφαλοκρηπίδας τους. Τα όρια της υφαλοκρηπίδας που καθορίζονται από το παράκτιο Κράτος με βάση αυτές τις συστάσεις θα είναι οριστικά και δεσμευτικά.

9. Το παράκτιο Κράτος καταθέτει στο Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών χάρτες και σχετικές πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων και γεωδαιτικών στοιχείων που περιγράφουν μόνιμα τα εξωτερικά όρια της υφαλοκρηπίδας του. Ο Γενικός Γραμματέας δίνει τη δέουσα δημοσιότητα σ' αυτά.

10. Οι διατάξεις αυτού του άρθρου δεν επηρεάζουν την οριοθέτηση της υφαλοκρηπίδας μεταξύ Κρατών με έναντι ή παρακείμενες ακτές.

Άρθρο 77

Δικαιώματα του παράκτιου Κράτους στην υφαλοκρηπίδα

1. Το παράκτιο Κράτος ασκεί στην υφαλοκρηπίδα κυριαρχικά δικαιώματα προς το σκοπό της εξερεύνησης και εκμετάλλευσης των φυσικών πόρων αυτής.

2. Τα δικαιώματα που αναφέρονται στην παράγραφο 1, είναι αποκλειστικά υπό την έννοια ότι αν το παράκτιο Κράτος δεν εξερευνά την υφαλοκρηπίδα ή δεν εκμεταλλεύεται τους φυσικούς πόρους, κανείς δεν μπορεί να αναλάβει αυτές τις δραστηριότητες χωρίς ρητή συναίνεση του παράκτιου Κράτους.

3. Τα δικαιώματα του παράκτιου Κράτους στην υφαλοκρηπίδα δεν εξαρτώνται από την κατοχή, πραγματική ή ιδεατή ή από οποιαδήποτε ρητή διακήρυξη.

4. Οι φυσικοί πόροι που αναφέρονται στις διατάξεις του παρόντος Μέρους περιλαμβάνουν τα ορυκτά και τους άλλους μη βιολογικούς πόρους του θαλάσσιου βυθού και του υπεδάφους του καθώς και τους ζώντες οργανισμούς που ανήκουν στα καθιστικά είδη, δηλαδή τους οργανισμούς που κατά την αλιευτική περίοδο, είτε μένουν ακίνητοι στο βυθό ή κάτω από το βυθό είτε δεν μπορούν να κινηθούν παρά μόνο όταν βρίσκονται σε συνεχή φυσική επαφή με το βυθό και το υπέδαφός του.

Άρθρο 78

Νομικό καθεστώς των υπερκειμένων υδάτων και του εναέριου χώρου και δικαιώματα και ελευθερίες των άλλων Κρατών

1. Τα δικαιώματα του παράκτιου Κράτους στην υφαλοκρηπίδα δεν θίγουν το νομικό καθεστώς των υπερκειμένων υδάτων ή του εναέριου χώρου πάνω από αυτά τα ύδατα.

2. Η άσκηση των δικαιωμάτων του παράκτιου Κράτους στην υφαλοκρηπίδα δεν πρέπει να παραβιάζει ή να παρενοχλεί αδικαιολόγητα τη ναυσιπλοΐα ή να παραβιάζει αλλά δικαιώματα και ελευθέριες των άλλων Κρατών όπως προβλέπεται σ'αυτή τη Σύμβαση.

Άρθρο 79

Υποβρύχια καλώδια και αγωγοί στην υφαλοκρηπίδα

1. Όλα τα Κράτη έχουν δικαίωμα να τοποθετούν υποβρύχια καλώδια και αγωγούς στην υφαλοκρηπίδα σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

2. Επιφυλασσομένου του δικαιώματος του να λαμβάνει πρόσφορα μέτρα για την εξερεύνηση της υφαλοκρηπίδας, την εκμετάλλευση των φυσικών πόρων της και την πρόληψη, μείωση και έλεγχο της μόλυνσης από αγωγούς, το

παράκτιο Κράτος δεν μπορεί να εμποδίζει την τοποθέτηση ή συντήρηση αυτών των καλωδίων ή αγωγών.

3. Η χάραξη της πορείας των σωληναγωγών που τοποθετούνται πάνω στην υφαλοκρηπίδα, υπόκειται στη συναίνεση του παράκτιου Κράτους.

4. Τίποτα σ' αυτό το Μέρος δεν θίγει το δικαίωμα του παράκτιου Κράτους να θέτει όρους για την είσοδο στο έδαφος του ή στην αιγιαλίτιδα ζώνη του καλωδίων ή αγωγών ή τη διαδικασία του επί των καλωδίων και αγωγών που κατασκευάζονται ή χρησιμοποιούνται για την εξερεύνηση της υφαλοκρηπίδας του ή την εκμετάλλευση των πόρων της ή σε σχέση με την λειτουργία τεχνητών νήσων, εγκαταστάσεων ή κατασκευών υπό την δικαιοδοσία του.

5. Κατά την τοποθέτηση καλωδίων ή αγωγών, τα Κράτη λαμβάνουν δεόντως υπόψη τα καλώδια ή τους αγωγούς που είναι ήδη τοποθετημένα. Ιδιαίτερα, δεν θίγονται οι δυνατότητες επισκευής των υφιστάμενων καλωδίων ή αγωγών.

Άρθρο 80

Τεχνητές νήσοι, εγκαταστάσεις και κατασκευές πάνω στην υφαλοκρηπίδα

Το άρθρο 60 εφαρμόζεται, τηρουμένων των αναλογιών, σε τεχνητές νήσους, εγκαταστάσεις και κατασκευές που βρίσκονται πάνω στην υφαλοκρηπίδα.

Άρθρο 81

Γεωτρήσεις στην υφαλοκρηπίδα

Το παράκτιο Κράτος έχει το αποκλειστικό δικαίωμα να επιτρέπει και να ρυθμίζει τις γεωτρήσεις στην υφαλοκρηπίδα για όλους τους σκοπούς.

Άρθρο 82

Πληρωμές και εισφορές σχετικά με την εκμετάλλευση της υφαλοκρηπίδας πέραν των 200 ναυτικών μιλιών

1. Το παράκτιο Κράτος συνεισφέρει χρήματα ή είδος στην εκμετάλλευση των μη-βιολογικών πόρων της υφαλοκρηπίδας πέραν των 200 μιλίων από τις γραμμές βάσεως από τις οποίες μετριέται το πλάτος της αιγιαλίτιδας ζώνης.

2. Οι πληρωμές ή εισφορές θα καταβάλλονται ετησίως, για το σύνολο της παραγωγής μιας δεδομένης περιοχής εκμετάλλευσης, μετά τα πέντε πρώτα έτη εκμετάλλευσης της περιοχής αυτής. Για το έκτο έτος, το ποσοστό πληρωμής ή εισφοράς θα είναι 1 τοις εκατό της αξίας ή του όγκου παραγωγής στην περιοχή. Το ποσοστό θα αυξάνεται κατά 1 τοις εκατό για κάθε επόμενο έτος μέχρι το δωδέκατο έτος και θα παραμείνει στο 7 τοις εκατό εφεξής. Η παραγωγή δεν περιλαμβάνει πόρους χρησιμοποιούμενους στα πλαίσια της εκμετάλλευσης.

3. Ένα αναπτυσσόμενο Κράτος που είναι αμιγής εισαγωγέας ενός ορυκτού που εξορύσσεται από την υφαλοκρηπίδα του απαλλάσσεται από αυτές τις πληρωμές ή εισφορές αναφορικά με αυτό το ορυκτό.

4. Οι πληρωμές ή εισφορές θα γίνονται μέσω της Αρχής, η οποία θα τις κατανέμει μεταξύ των Συμβαλλομένων Κρατών αυτής της Σύμβασης, βάσει δικαίων κριτηρίων κατανομής, λαμβάνοντας υπόψη τα συμφέροντα και τις ανάγκες των αναπτυσσόμενων Κρατών, ιδιαίτερα των λιγότερο ανεπτυγμένων και των περίκλειστων μεταξύ αυτών.

Άρθρο 83

Οριοθέτηση της υφαλοκρηπίδας μεταξύ Κρατών με έναντι ή παρακείμενες ακτές

1. Η οριοθέτηση της υφαλοκρηπίδας μεταξύ Κρατών με έναντι ή παρακείμενες ακτές πραγματοποιείται κατόπιν συμφωνίας με βάση το διεθνές δίκαιο, όπως αναφέρεται στο Άρθρο 38 του Καταστατικού του Διεθνούς Δικαστηρίου προκειμένου να επιτευχθεί μια δίκαιη λύση.

2. Αν η συμφωνία δεν μπορεί να επιτευχθεί μέσα σε εύλογο χρονικό πλαίσιο, τα ενδιαφερόμενα Κράτη προσφεύγουν στις διαδικασίες που προβλέπονται στο Μέρος XV.

3. Εν αναμονή της σύναψης συμφωνίας όπως αυτή προβλέπεται στην παράγραφο 1, τα ενδιαφερόμενα Κράτη σε πνεύμα κατανόησης και συνεργασίας, θα καταβάλουν κάθε προσπάθεια για να συνάψουν προσωρινές διευθετήσεις πρακτικής φύσης και, κατά τη διάρκεια αυτής της μεταβατικής περιόδου, να μη θέτουν σε κίνδυνο ή παρεμποδίζουν την επίτευξη τελικής συμφωνίας. Αυτές οι διευθετήσεις δεν επηρεάζουν την τελική οριοθέτηση.

4. Όταν υφίσταται συμφωνία εν ισχύ μεταξύ των ενδιαφερόμενων Κρατών, τα θέματα τα σχετιζόμενα με την οριοθέτηση της υφαλοκρηπίδας θα καθορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις εκείνης της συμφωνίας.

Άρθρο 84

Ναυτικοί χάρτες και πίνακες γεωγραφικών συντεταγμένων

1. Με επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος Μέρους, οι εξωτερικές οριογραμμές της υφαλοκρηπίδας και οι γραμμές οριοθέτησης που χαράσσονται σύμφωνα με το άρθρο 83 εμφαίνονται σε χάρτες κατάλληλης κλίμακας για την εξακρίβωση της θέσης τους. Όπου ενδείκνυται, αυτές οι εξωτερικές οριογραμμές ή γραμμές οριοθέτησης μπορούν να αντικατασταθούν από πίνακες γεωγραφικών συντεταγμένων των εν λόγω σημείων, που να προσδιορίζουν το χρησιμοποιούμενο γεωδαιτικό σύστημα.

2. Το παράκτιο Κράτος θα δίνει την δέουσα δημοσιότητα σ' αυτούς τους χάρτες ή στους πίνακες γεωγραφικών συντεταγμένων και θα καταθέτει αντίγραφο κάθε τέτοιου χάρτη ή πίνακα στο γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών και, στην περίπτωση αυτών που δείχνουν τις εξωτερικές οριογραμμές της υφαλοκρηπίδας στο Γενικό Γραμματέα της Αρχής

Άρθρο 85
Κατασκευή σηράγγων

Το παρόν Μέρος δεν θίγει το δικαίωμα του παράκτιου Κράτους να εκμεταλλεύεται το υπέδαφος δια σηράγγων ανεξάρτητα από το βάθος του νερού πάνω από το υπέδαφος.

ΜΕΡΟΣ VII

ΑΝΟΙΚΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ

ΤΜΗΜΑ Ι. ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 86

Εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Μέρους

Οι διατάξεις του παρόντος Μέρους εφαρμόζονται σε όλες τις θαλάσσιες περιοχές που δεν περιλαμβάνονται στην αποκλειστική οικονομική ζώνη, στην αιγιαλίτιδα ζώνη στα εσωτερικά ύδατα ενός Κράτους, ή στα αρχιπελαγικα ύδατα ενός αρχιπελαγικού Κράτους. Το παρόν άρθρο σε καμία περίπτωση δεν περιορίζει τις ελευθερίες που απολαμβάνουν όλα τα Κράτη στην αποκλειστική οικονομική ζώνη, σύμφωνα με το άρθρο 58.

Άρθρο 87

Ελευθερία της ανοικτής θάλασσας

1. Η ανοικτή θάλασσα είναι ελεύθερη για όλα τα Κράτη, παράκτια ή περίκλειστα. Η ελευθερία της ανοικτής θάλασσας ασκείται σύμφωνα με τους όρους που αναφέρονται στην παρούσα Σύμβαση, καθώς επίσης και με τους λοιπούς κανόνες τους Διεθνούς Δικαίου. Η ελευθερία αυτή περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τόσο για τα παράκτια όσο και για τα περίκλειστα Κράτη:

(α) την ελευθερία της ναυσιπλοΐας,

(β) την ελευθερία της υπέρπτησης,

(γ) την ελευθερία τοποθέτησης υποβρυχίων καλωδίων και σωληναγωγών, τηρούμενων των διατάξεων του Μέρους VI,

(δ) την ελευθερία κατασκευής τεχνητών νήσων και άλλων εγκαταστάσεων που επιτρέπονται κατά το διεθνές δίκαιο, τηρουμένων των διατάξεων του Μέρους VI,

(ε) την ελευθερία της αλιείας, τηρουμένων των όρων που αναφέρονται στο τμήμα 2,

(ζ) την ελευθερία της επιστημονικής έρευνάς, τηρουμένων των διατάξεων των Μερών VI και XIII.

2. Οι εν λόγω ελευθερίες ενασκούνται από όλα τα Κράτη λαμβάνοντας προσηκόντως υπόψη τα συμφέροντα των άλλων Κρατών κατά την άσκηση της ελευθερίας της ανοικτής θάλασσας, ως επίσης και τα δικαιώματα που παρέχονται από την Σύμβαση σχετικά με τις δραστηριότητες εντός της Περιοχής.

Άρθρο 88

Διαφύλαξη της ανοικτής θάλασσας για ειρηνικούς σκοπούς.

Η ανοικτή θάλασσα προορίζεται για ειρηνικούς σκοπούς.

Άρθρο 89

Μη νομιμότητα αξιώσεων κυριαρχίας στην ανοικτή θάλασσα

Κανένα Κράτος δεν μπορεί νομίμως να διεκδικήσει την υπαγωγή οποιουδήποτε μέρους της ανοικτής θάλασσας υπό την κυριαρχία του.

Άρθρο 90

Δικαίωμα ναυσιπλοΐας

Κάθε Κράτος, ανεξάρτητα αν είναι παράκτιο ή περίκλειστο, έχει το δικαίωμα να διαπλέει την ανοικτή θάλασσα με πλοία που φέρουν την σημαία του.

Άρθρο 91

Εθνικότητα των πλοίων

1. Κάθε Κράτος καθορίζει τους όρους για την χορήγηση της εθνικότητάς του σε πλοία, τις προϋποθέσεις για την νηολόγηση πλοίων στην επικράτειά του και τις απαιτούμενες προϋποθέσεις για να έχουν το δικαίωμα να φέρουν την σημαία του. Τα πλοία έχουν την εθνικότητα του Κράτους, το οποίο τους παρέχει την άδεια να φέρουν τη σημαία του. Πρέπει να υπάρχει πραγματικός δεσμός ανάμεσα στο Κράτος και στο πλοίο.

2. Κάθε Κράτος εκδίδει στα πλοία, στα οποία έχει χορηγήσει το δικαίωμα να φέρουν τη σημαία του, έγγραφα για τον σκοπό αυτό.

Άρθρο 92

Καθεστώς των πλοίων

1. Τα πλοία πλέουν με την σημαία ενός μόνο Κράτους και εκτός από εξαιρετικές περιπτώσεις, που προβλέπονται ρητά σε διεθνείς συνθήκες ή σε αυτή τη Σύμβαση, υπόκεινται στην αποκλειστική του δικαιοδοσία στην ανοικτή θάλασσα. Το πλοίο δεν μπορεί να αλλάξει την σημαία του κατά τη διάρκεια ταξιδιού ή όταν έχει προσεγγίσει σε λιμάνι, εκτός από την περίπτωση πραγματικής μεταβίβασης της κυριότητας ή αλλαγής νηολόγιου.

2. Πλοίο που πλέει με τις σημαίες δυο ή περισσότερων Κρατών, χρησιμοποιώντας αυτές για διευκόλυνσή του, δεν μπορεί να επικαλεσθεί καμία από αυτές τις εθνικότητες έναντι οποιουδήποτε άλλου Κράτους και μπορεί να εξομοιωθεί με πλοίο χωρίς εθνικότητα.

Άρθρο 93

Πλοία που φέρουν την σημαία των Ηνωμένων Εθνών, των ειδικευμένων οργανισμών τους και του Διεθνούς Οργανισμού Ατομικής Ενέργειας

Τα προηγούμενα άρθρα δεν θίγουν τα πλοία που βρίσκονται στην επίσημη υπηρεσία των Ηνωμένων Εθνών, των ειδικευμένων οργανισμών τους, ή του Διεθνούς Οργανισμού Ατομικής Ενέργειας και φέρουν τη σημαία του οργανισμού.

Άρθρο 94

Υποχρεώσεις του Κράτους της σημαίας

1. Κάθε Κράτος θα ασκεί αποτελεσματικά τη δικαιοδοσία και τον έλεγχο του σε διοικητικά, τεχνικά και κοινωνικά θέματα πάνω στα πλοία που φέρουν τη σημαία του.

2. Ειδικότερα, κάθε κράτος θα πρέπει:

(α) να τηρεί νηολόγιο πλοίων που θα περιέχει τα ονόματα και τα χαρακτηριστηκά γνωρίσματα των πλοίων που φέρουν τη σημαία του, εκτός εκείνων που εξαιρούνται από τους γενικά αποδεκτούς διεθνείς κανονισμούς λόγω του μικρού τους μεγέθους, και

(β) να ασκεί την δικαιοδοσία του, δυνάμει του εσωτερικού του δικαίου, επί κάθε πλοίου που φέρει τη σημαία του καθώς επίσης και του πλοιάρχου, των αξιωματικών και του πληρώματος αυτού, αναφορικά με τα διοικητικά, τεχνικά και κοινωνικά θέματα που αφορούν το πλοίο.

3. Κάθε Κράτος πρέπει να παίρνει τα απαραίτητα μέτρα για τα πλοία που φέρουν τη σημαία του, ώστε με αυτά να εξασφαλίζεται η ασφάλεια στη θάλασσα, ιδιαίτερα στους κατωτέρω τομείς:

(α) την κατασκευή, εξοπλισμό και αξιοπλοΐα των πλοίων,

(β) την επάνδρωση των πλοίων, τις συνθήκες εργασίας και εκπαίδευσης των πληρωμάτων, λαμβάνοντας υπόψη τις συμβάσεις που εφαρμόζονται διεθνώς,

(γ) τη χρήση σημάτων, την συντήρηση των μέσων επικοινωνίας και την αποφυγή συγκρούσεων.

4. Στα μέτρα αυτά θα συμπεριλαμβάνονται και εκείνα που είναι απαραίτητα για να εξασφαλιστεί ότι:

(α) κάθε πλοίο, πριν από την νηολόγηση του και στη συνέχεια σε εύλογα χρονικά διαστήματα, επιθεωρείται από διαθέτοντες τα κατάλληλα προσόντα επιθεώρησης πλοίων και φέρει χάρτες, ναυτικές εκδόσεις, ναυτιλιακό εξοπλισμό και όργανα κατάλληλα για την ασφαλή ναυσιπλοΐα του,

(β) κάθε πλοίο τελεί υπό την ευθύνη πλοιάρχου και αξιωματικών οι οποίοι διαθέτουν τα ανάλογα προσόντα, ιδιαίτερα στη ναυτική τέχνη, τη ναυσιπλοΐα, τις τηλεπικοινωνίες και στο χειρισμό των μηχανών, ως επίσης, και ότι το πλήρωμα διαθέτει τα κατάλληλα προσόντα και είναι επαρκές σε αριθμό για τον τύπο, το μέγεθος, τις μηχανές και τον εξοπλισμό του πλοίου,

(γ) ο πλοίαρχος, οι αξιωματικοί και στο βαθμό που αυτό είναι αναγκαίο, το πλήρωμα είναι πλήρως ενημερωμένοι και τηρούν τους διεθνείς κανονισμούς που ισχύουν και αφορούν στην ασφάλεια της ανθρώπινης ζωής στη θάλασσα, την αποφυγή των συγκρούσεων, την πρόληψη, περιορισμό και έλεγχο της θαλάσσιας ρύπανσης και τη συντήρηση των μέσων ραδιοεπικοινωνίας.

5. Κατά τη λήψη των μέτρων που αναφέρονται στις παραγράφους 3 και 4, κάθε Κράτος πρέπει να συμμορφώνεται προς τους γενικά αποδεκτούς διεθνείς κανονισμούς, διαδικασίες και μεθόδους ενέργειας και να παίρνει όλα τα αναγκαία μέτρα που είναι απαραίτητα για να εξασφαλίσουν την τήρησή τους.

6. Κράτος που έχει σοβαρούς λόγους να πιστεύει ότι δεν έχει ασκηθεί η αρμόζουσα δικαιοδοσία και έλεγχος επί ενός πλοίου, μπορεί να αναφέρει τα στοιχεία που κατέχει στο Κράτος της σημαίας. Με τη λήψη μιας τέτοιας αναφοράς, το Κράτος της σημαίας διερευνά το θέμα και, αν χρειαστεί, προβαίνει σε οποιαδήποτε απαραίτητη ενέργεια για να επανορθώσει την κατάσταση.

7. Κάθε Κράτος θα φροντίζει για τη διεξαγωγή έρευνας, από ή ενώπιον ενός ή περισσότερων προσώπων που διαθέτουν τα κατάλληλα προσόντα, για κάθε ναυτικό ατύχημα ή θαλάσσιο περιστατικό στην ανοικτή θάλασσα που αφορά πλοίο που φέρει τη σημαία του και το οποίο έχει προξενήσει απώλεια ζωής ή σοβαρά τραύματα σε πολίτες άλλου Κράτους ή στο θαλάσσιο περιβάλλον. Το Κράτος της σημαίας και το άλλο Κράτος συνεργάζονται κατά τη διεξαγωγή οποιασδήποτε έρευνας που πραγματοποιείται από το άλλο αυτό Κράτος, σχετικά με το ναυτικό ατύχημα ή το θαλάσσιο περιστατικό.

Άρθρο 95

Ετεροδικία των πολεμικών πλοίων στην ανοικτή θάλασσα

Τα πολεμικά πλοία στην ανοικτή θάλασσα απολαύουν πλήρους ετεροδικίας έναντι οποιουδήποτε αλλού Κράτους πλην του Κράτους της σημαίας τους.

Άρθρο 96

Ετεροδικία πλοίων που χρησιμοποιούνται μόνο σε κρατική μη εμπορική υπηρεσία

Πλοία των οποίων η κυριότητα ή η εκμετάλλευση ανήκει σε ένα Κράτος, και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για κρατική μη εμπορική υπηρεσία απολαύουν στην ανοικτή θάλασσα πλήρους ετεροδικίας έναντι οποιουδήποτε άλλου Κράτους, πλην του Κράτους της σημαίας που φέρουν.

Άρθρο 97

Ποινική δικαιοδοσία σε περίπτωση σύγκρουσης ή άλλου θαλάσσιου επεισοδίου.

1. Σε περίπτωση σύγκρουσης ή άλλου θαλάσσιου επεισοδίου αναφορικά με το πλοίο στην ανοικτή θάλασσα που επισείει την ποινική ή πειθαρχική ευθύνη του πλοιάρχου ή τυχόν άλλου μέλους του πληρώματος, καμία πειθαρχική ή ποινική δίωξη δεν μπορεί να ασκηθεί εναντίον αυτού παρά μόνον ενώπιον των δικαστικών ή διοικητικών αρχών είτε του Κράτους της σημαίας, είτε του Κράτους του οποίου το άτομο αυτό είναι πολίτης.

2. Σε θέματα πειθαρχίας, το Κράτος το οποίο χορήγησε το δίπλωμα του πλοιάρχου ή το πιστοποιητικό ναυτικής ικανότητας ή την άδεια ασκήσεως επαγγέλματος, είναι το μόνο αρμόδιο, τηρώντας την πρέπουσα νομική διαδικασία, για την αφαίρεση των πιστοποιητικών αυτών, ακόμη και αν ο κάτοχος δεν είναι πολίτης του Κράτους που τα χορήγησε.

3. Σύλληψη ή κράτηση πλοίου, ακόμη και εις εκτέλεση ανακριτικού έργου, δεν μπορεί να διαταχθεί από αρχή άλλη, εκτός από εκείνη του Κράτους της σημαίας του πλοίου.

Άρθρο 98

Υποχρέωση παροχής βοηθείας

1. Κάθε Κράτος πρέπει να απαιτεί από τον πλοίαρχο οποιουδήποτε πλοίου που φέρει τη σημαία του, εφόσον μπορεί να πράξει αυτό χωρίς να εκθέσει σε σοβαρό κίνδυνο το πλοίο, το πλήρωμα ή τους επιβάτες:

(α) να παρέχει βοήθεια σε οποιοδήποτε πρόσωπο που είναι στη θάλασσα και κινδυνεύει να πνιγεί,

(β) να πλέει με όσο το δυνατόν μεγαλύτερη ταχύτητα για τη διάσωση ατόμων που βρίσκονται σε κίνδυνο, εφόσον ήθελε πληροφορηθεί

ότι αυτοί χρειάζονται βοήθεια και εφόσον η παροχή τέτοιας βοήθειας μπορεί λογικά να αναμένεται απ' αυτόν,

(γ) σε περίπτωση σύγκρουσης, να παρέχει βοήθεια στο άλλο πλοίο, στο πλήρωμα του και στους επιβάτες του και, αν είναι δυνατό, να πληροφορεί το άλλο πλοίο για το όνομα του δικού του πλοίου, το λιμάνι νηολόγησης του καθώς και το πλησιέστερο λιμάνι στο οποίο θα προσεγγίσει αυτό.

2. Κάθε παράκτιο Κράτος., πρέπει να μεριμνά για την ίδρυση, λειτουργία και συντήρηση επαρκούς και αποτελεσματικής υπηρεσίας έρευνας και διάσωσης στη θάλασσα και, όπου το απαιτούν οι περιστάσεις, να συνεργάζεται με τα γειτονικά Κράτη για τον σκοπό αυτό στα πλαίσια περιφερειακών συμφωνιών.

Άρθρο 99

Απαγόρευση μεταφοράς δούλων

Κάθε Κράτος πρέπει να λάβει αποτελεσματικά μέτρα για την πρόληψη και τιμωρία της μεταφοράς δούλων με πλοία που φέρουν τη σημαία του και να παρεμποδίζει την παράνομη χρήση της σημαίας του για το σκοπό αυτό. Δούλος που καταφεύγει σε οποιοδήποτε πλοίο οποιασδήποτε σημαίας καθίσταται αυτοδικαίως ελεύθερος.

Άρθρο 100

Υποχρεώσεις συνεργασίας για την καταστολή της πειρατείας

Όλα τα Κράτη πρέπει να συνεργάζονται στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό για την καταστολή της πειρατείας στην ανοικτή θάλασσα ή σε οποιοδήποτε άλλο μέρος που βρίσκεται έξω από την δικαιοδοσία οποιουδήποτε Κράτους.

Άρθρο 101

Ορισμός της πειρατείας

Πειρατεία συνιστούν οι ακόλουθες πράξεις:

(α) κάθε παράνομη πράξη βίας ή κράτησης ή κάθε πράξη διαρπαγής που διαπράττεται για ιδιωτικούς σκοπούς από το πλήρωμα ή τους επιβάτες ιδιωτικού πλοίου ή αεροσκάφους και που κατευθύνεται:

(i) στην ανοικτή θάλασσα, εναντίον άλλου πλοίου ή αεροσκάφους ή εναντίον προσώπου ή περιουσιακών στοιχείων πάνω στο πλοίο ή το αεροσκάφος αυτό,

(ii) εναντίον πλοίου, αεροσκάφους, προσώπων ή περιουσιακών στοιχείων, σε τόπο εκτός της δικαιοδοσίας οποιουδήποτε Κράτους,

(β) κάθε πράξη εκούσιας συμμετοχής στη χρήση ενός πλοίου ή αεροσκά-

φους, όταν ο δράστης έχει επίγνωση των γεγονότων από τα οποία προκύπτει ότι το πλοίο ή το αεροσκάφος αυτό είναι πειρατικό,

(γ) κάθε πράξη υποκίνησης ή σκόπιμης διευκόλυνσης πράξης που αναφέρεται στα εδάφια (α) ή (β) αυτού του άρθρου.

Άρθρο 102

Πειρατεία από πολεμικό πλοίο, κρατικό πλοίο ή κρατικό αεροσκάφος των οποίων το πλήρωμα έχει στασιάσει

Οι Πράξεις πειρατείας, όπως καθορίζονται στο άρθρο 101, όταν εκτελούνται από πολεμικό ή κρατικό πλοίο ή από κρατικό αεροσκάφος, των οποίων το πλήρωμα έχει στασιάσει και θέσει υπό τον έλεγχό του το πλοίο ή το αεροσκάφος, θεωρούνται ως πράξεις εκτελεσθείσες από ιδιωτικό πλοίο ή αεροσκάφος.

Άρθρο 103

Ορισμός πειρατικού πλοίου ή αεροσκάφους

Πλοίο ή αεροσκάφος θεωρείται ως πειρατικό αν τα πρόσωπα, που ασκούν τον πραγματικό έλεγχο σ'αυτό, το προορίζουν για να διαπράξουν μια από τις πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 101. Το ίδιο ισχύει και αν το πλοίο ή το αεροσκάφος έχει χρησιμοποιηθεί για να διαπραχθεί οποιαδήποτε τέτοια πράξη, για όσο χρονικό διάστημα αυτό παραμένει κάτω από τον έλεγχο των προσώπων που είναι υπεύθυνα.

Άρθρο 104

Διατήρηση ή απώλεια της εθνικότητας πειρατικού πλοίου ή αεροσκάφους.

Πλοίο ή αεροσκάφος που έχει γίνει πειρατικό μπορεί να διατηρήσει την εθνικότητα του. Η διατήρηση ή η απώλεια της εθνικότητας καθορίζεται από το δίκαιο του Κράτους από το οποίο του έχει δοθεί η εθνικότητα του.

Άρθρο 105

Κατάσχεση πειρατικού πλοίου ή αεροσκάφους

Κάθε Κράτος μπορεί να κατάσχει ένα πειρατικό πλοίο ή αεροσκάφος στην ανοικτή θάλασσα ή άλλο μέρος έξω από την δικαιοδοσία οποιουδήποτε άλλου Κράτους, ως και ένα πλοίο ή αεροσκάφος που έχει κυριευθεί και ελέγχεται από πειρατές, και να συλλάβει τα πρόσωπα και να κατάσχει τα περιουσιακά στοιχεία τους πάνω στο πλοίο. Τα δικαστήρια του Κράτους που ενήργησε την κατάσχεση μπορούν να αποφασίσουν αφενός μεν για τις ποινές που θα επιβληθούν, αφετέρου δε για τα μέτρα που θα ληφθούν σχετικά με τα πλοία, τα αεροσκάφη ή τα περιουσιακά στοιχεία, με την επιφύλαξη παντός δικαιώματος τρίτου που ενεργεί με καλή πίστη.

Άρθρο 106

Ευθύνη για κατάσχεση χωρίς επαρκή στοιχεία

Σε περίπτωση που η κατάσχεση πλοίου ή αεροσκάφους, ύποπτου για πειρατεία έχει γίνει χωρίς να υπάρχουν επαρκή στοιχεία που να τη δικαιολογούν, το Κράτος το οποίο προέβη στην κατάσχεση ευθύνεται απέναντι του Κράτους του οποίου την εθνικότητα φέρει το πλοίο ή το αεροσκάφος, για κάθε απώλεια ή ζημία που προκλήθηκε από την κατάσχεσή του.

Άρθρο 107

Πλοία και αεροσκάφη δικαιούμενα να προβούν σε κατάσχεση για λόγους πειρατείας.

Κατάσχεση για λόγους πειρατείας μπορεί να γίνει μόνο από πολεμικά πλοία η στρατιωτικά αεροσκάφη, ή από αλλά πλοία ή αεροσκάφη με εμφανή διακριτικά στοιχεία ότι ανήκουν σε κρατική υπηρεσία και είναι εξουσιοδοτημένα για το σκοπό αυτό.

Άρθρο 108

Παράνομο εμπόριο ναρκωτικών ή ψυχοτρόπων ουσιών

1. Όλα τα Κράτη πρέπει να συνεργάζονται για την καταστολή του παράνομου εμπορίου ναρκωτικών και ψυχοτρόπων ουσιών, που διεξάγεται από πλοία στην ανοικτή θάλασσα κατά παράβαση των διεθνών συμβάσεων.

2. Κάθε Κράτος το οποίο έχει βάσιμους λόγους να πιστεύει ότι ένα πλοίο που φέρει τη σημαία του εκτελεί παράνομη μεταφορά ναρκωτικών ή ψυχοτρόπων ουσιών μπορεί να ζητήσει τη συνεργασία άλλων Κρατών για την καταστολή της παράνομης αυτής μεταφοράς.

Άρθρο 109

Παράνομες εκπομπές από την ανοικτή θάλασσα

1. Όλα τα Κράτη πρέπει να συνεργάζονται για την καταστολή των παράνομων ραδιοεκπομπών που μεταδίδονται από την ανοικτή θάλασσα.

2. Για τους σκοπούς της Σύμβασης αυτής, «παράνομη εκπομπή» σημαίνει μετάδοση ραδιοφωνικών ή τηλεοπτικών εκπομπών από ένα πλοίο ή από εγκαταστάσεις στην ανοικτή θάλασσα που απευθύνονται στο ευρύ κοινό, κατά παράβαση των διεθνών κανονισμών, με εξαίρεση τη μετάδοση σημάτων κινδύνου.

3. Πρόσωπα που προβαίνουν σε παράνομες ραδιοεκπομπές μπορούν να διωχθούν ενώπιον του Δικαστηρίου:

(α) του Κράτους της σημαίας του πλοίου,

(β) του Κράτους στο οποίο είναι καταχωρημένη η εγκατάσταση,

(γ) του Κράτους του οποίου το πρόσωπο αυτό είναι πολίτης,
(δ) κάθε Κράτους όπου μπορούν να ληφθούν οι εκπομπές, ή
(ε) κάθε Κράτους του οποίου η ραδιοεπικοινωνία υφίσταται παρεμβολές.

4. Στην ανοικτή θάλασσα, Κράτος το οποίο έχει δικαιοδοσία σύμφωνα με την παράγραφο 3, μπορεί, ακολουθώντας τις διατάξεις του άρθρου 110, να συλλάβει οποιοδήποτε πρόσωπο ή πλοίο που ασχολείται με παράνομες εκπομπές και να κατάσχει τη συσκευή της εκπομπής.

Άρθρο 110
Δικαίωμα νηοψίας

1. Εκτός από τις περιπτώσεις που η επέμβαση διενεργείται δυνάμει μιας συνθήκης, πολεμικό πλοίο που συναντά στην ανοικτή θάλασσα ξένο πλοίο, εκτός από τα πλοία που απολαύουν πλήρους ετεροδικίας σύμφωνα με τα άρθρα 95 και 96, δεν δικαιούται να το σταματήσει για έλεγχο εκτός αν υπάρχει βάσιμος λόγος υποψίας ότι:
(α) το πλοίο επιδίδεται σε πειρατεία,
(β) το πλοίο επιδίδεται σε δουλεμπόριο,
(γ) το πλοίο επιδίδεται σε παράνομες εκπομπές και το Κράτος της σημαίας του πολεμικού πλοίου έχει δικαιοδοσία σύμφωνα με το άρθρο 109,
(δ) το πλοίο δεν έχει εθνικότητα, ή
(ε) αν και φέρει ξένη σημαία ή αρνείται να υψώσει τη σημαία του, αυτό έχει στην πραγματικότητα την ίδια εθνικότητα με το πολεμικό.

2. Στις περιπτώσεις της πιο πάνω παραγράφου 1, το πολεμικό πλοίο μπορεί να προβεί σε εξακρίβωση του δικαιώματος του πλοίου να φέρει τη σημαία του. Για το σκοπό αυτό, μπορεί να στείλει λέμβο υπό τη διοίκηση αξιωματικού στο ύποπτο πλοίο. Αν μετά τον έλεγχο των εγγράφων η υπόνοια εξακολουθεί να υπάρχει, μπορεί να προβεί σε περαιτέρω έρευνα πάνω στο πλοίο, η οποία θα πρέπει να γίνει με κάθε δυνατή διάκριση.

3. Αν οι υπόνοιες αποδειχθούν αβάσιμες και με την προϋπόθεση ότι το πλοίο στο οποίο έχει γίνει η έρευνα δεν έχει διαπράξει οτιδήποτε που να δικαιολογεί τις υπόνοιες αυτές, θα αποζημιωθεί για κάθε απώλεια η ζημιά που μπορεί να υπέστη.

4. Οι διατάξεις αυτές εφαρμόζονται, τηρουμένων των αναλογιών, σε στρατιωτικά αεροσκάφη.

5. Οι διατάξεις αυτές εφαρμόζονται επίσης σε οποιαδήποτε άλλα δεόντως εξουσιοδοτημένα πλοία ή αεροσκάφη που έχουν εμφανή διακριτικά στοιχεία ότι ανήκουν σε κρατική υπηρεσία.

Άρθρο 111

Δικαίωμα συνεχούς καταδίωξης

1. Η συνεχής καταδίωξη ξένου πλοίου μπορεί να γίνεται όταν οι αρμόδιες αρχές του παράκτιου κράτους έχουν σοβαρούς λόγους να πιστεύουν ότι το πλοίο παραβίασε τους νόμους και τους κανονισμούς του Κράτους αυτού. Η καταδίωξη πρέπει να αρχίσει όταν το ξένο πλοίο ή μια από τις λέμβους του βρίσκεται στα εσωτερικά ύδατα, στα αρχιπελαγικά ύδατα, στην αιγιαλίτιδα ζώνη ή στη συνορεύουσα ζώνη του καταδιώκοντος Κράτους, και μπορεί να συνεχισθεί και έξω από την αιγιαλίτιδα ζώνη ή τη συνορεύουσα ζώνη μόνο αν η καταδίωξη αυτή δεν έχει διακοπεί. Δεν είναι απαραίτητο, κατά τη διάρκεια που το ξένο πλοίο βρίσκεται μέσα στην αιγιαλίτιδα ζώνη ή στη συνορεύουσα ζώνη και διατάσσεται να σταματήσει, το πλοίο που δίνει τη διαταγή να βρίσκεται επίσης μέσα στην αιγιαλίτιδα ζώνη ή στη συνορεύουσα ζώνη. Αν το ξένο πλοίο βρίσκεται μέσα σε συνορεύουσα ζώνη, όπως αυτή καθορίζεται στο άρθρο 33, η δίωξη μπορεί να επιχειρηθεί μόνο για παραβιάσεις των δικαιωμάτων για την προστασία των οποίων καθιερώθηκε η ζώνη αυτή

2. Το δικαίωμα της συνεχούς καταδίωξης εφαρμόζεται, τηρουμένων των αναλογιών, για παραβάσεις στην αποκλειστική οικονομική ζώνη ή στην υφαλοκρηπίδα, συμπεριλαμβανομένων και των ζωνών ασφαλείας γύρω από τις εγκαταστάσεις της υφαλοκρηπίδας, των νόμων και των κανονισμών του παράκτιου Κράτους που εφαρμόζονται σύμφωνα με τη Σύμβαση αυτή στην αποκλειστική οικονομική ζώνη ή στην υφαλοκρηπίδα, περιλαμβανομένων και των ζωνών ασφαλείας.

3. Το δικαίωμα της συνεχούς καταδίωξης παύει μόλις το καταδιωκόμενο πλοίο εισέλθει στην αιγιαλίτιδα ζώνη της χώρας του ή τρίτου Κράτους.

4. Η συνεχής καταδίωξη δεν θεωρείται ότι έχει αρχίσει παρά μόνο όταν το πλοίο που καταδιώκει έχει βεβαιωθεί με τα πρακτικά μέσα που διαθέτει, ότι το πλοίο που καταδιώκεται ή μία από τις λέμβους του ή άλλα σκάφη που ενεργούν ομαδικά και χρησιμοποιούν το καταδιωκόμενο πλοίο ως βάση, βρίσκεται μέσα στα όρια της αιγιαλίτιδας ζώνης ή, ανάλογα με την περίπτωση, μέσα στην συνορεύουσα ζώνη ή την αποκλειστική οικονομική ζώνη ή πάνω από την υφαλοκρηπίδα. Η καταδίωξη μπορεί να αρχίσει μόνο μετά από την εκπομπή οπτικού ή ηχητικού σήματος για την ανακοπή του πλου, το οποίο πρέπει να εκπέμπεται από απόσταση που να μπορεί να ακουσθεί ή να γίνει ορατό από το ξένο πλοίο.

5. Το δικαίωμα της καταδίωξης μπορεί να ασκηθεί μόνο από πολεμικά πλοία ή στρατιωτικά αεροσκάφη ή άλλα πλοία ή αεροσκάφη με εμφανή διακριτικά στοιχεία ότι ανήκουν σε κρατική υπηρεσία και είναι εξουσιοδοτημένα για το σκοπό αυτό.

6. Όπου η καταδίωξη γίνεται με αεροσκάφος:

(α) οι διατάξεις των παραγράφων 1 μέχρι και 4 του άρθρου αυτού εφαρμόζονται, τηρουμένων των αναλογιών,

(β) το αεροσκάφος το οποίο δίνει διαταγή ανακοπής πλου πρέπει αυτό το ίδιο να καταδιώκει ενεργά το πλοίο, μέχρις ότου πλοίο ή άλλο αεροσκάφος του παράκτιου Κράτους, που έχει κληθεί από το αεροσκάφος, καταφθάσει για να αναλάβει την καταδίωξη, εκτός βέβαια αν το αεροσκάφος μπορεί μόνο του να συλλάβει το πλοίο. Δεν είναι ικανοποιητική η δικαιολογία για σύλληψη έξω από την αιγιαλίτιδα ζώνη ότι το πλοίο απλώς επισημάνθηκε από το αεροσκάφος ως ένοχο ή ύποπτο παράβασης, αν παράλληλα δεν διατάχθηκε να ανακόψει τον πλου του και δεν καταδιώχθηκε από το ίδιο το αεροσκάφος ή άλλο αεροσκάφος ή άλλο αεροσκάφος ή πλοία τα οποία συνεχίζουν την καταδίωξη χωρίς διακοπή.

7. Η απελευθέρωση πλοίου που συνελήφθη εντός της δικαιοδοσίας κάποιου Κράτους και το οποίο συνοδεύτηκε σε κάποιο λιμάνι του Κράτους αυτού για διεξαγωγή ανάκρισης από τις αρμόδιες αρχές του, δεν μπορεί να ζητηθεί με μόνη την αιτιολογία ότι το πλοίο διέσχισε υπό συνοδεία τμήμα της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης ή της ανοικτής θάλασσας, διότι οι περιστάσεις το επέβαλαν.

8. Πλοίο του οποίου ανακόπτεται ο πλους ή που συλλαμβάνεται έξω από την αιγιαλίτιδα ζώνη υπό συνθήκες που δεν δικαιολογούν την άσκηση του δικαιώματος της συνεχούς καταδίωξης, θα πρέπει να αποζημιωθεί για κάθε απώλεια ή ζημιά που μπορεί να υπέστη.

Άρθρο 112

Δικαίωμα τοποθέτησης υποβρυχίων καλωδίων και αγωγών

1. Όλα τα Κράτη δικαιούνται να τοποθετούν υποβρύχια καλώδια και αγωγούς στον πυθμένα της ανοικτής θάλασσα, πέρα από την υφαλοκρηπίδα.

2. Το άρθρο 79, παράγραφος 5 εφαρμόζεται σ' αυτά τα καλώδια και τους αγωγούς.

Άρθρο 113

Καταστροφή ή βλάβη των υποβρυχίων καλωδίων ή αγωγών

Κάθε Κράτος πρέπει να λάβει τα απαραίτητα νομοθετικά μέτρα για να καθορίσει ότι η εκ προθέσεως ή εξ' υπαιτίου αμελείας καταστροφή ή βλάβη οποιουδήποτε υποβρυχίου καλωδίου ποντισμένου στην ανοικτή θάλασσα που γίνεται από πλοίο που φέρει τη σημαία του ή από πρόσωπο που υπόκειται στη δικαιοδοσία του, κατά τρόπο ώστε να προκαλέσει διακοπή ή πα-

ρεμπόδιση των τηλεγραφικών ή τηλεφωνικών επικοινωνιών, καθώς επίσης την καταστροφή ή βλάβη, είναι αξιόποινη πράξη. Η διάταξη αυτή αφορά επίσης οποιαδήποτε συμπεριφορά που ενδέχεται να προκαλέσει καταστροφή ή ζημία τέτοιων καλωδίων ή σωληναγωγων ή τείνει εσκεμμένα προς την κατεύθυνση αυτή. Εντούτοις η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται για οποιαδήποτε καταστροφή ή βλάβη που προκλήθηκε από πρόσωπα που ενήργησαν με αντικειμενικό σκοπό να σώσουν τη ζωή τους ή τα πλοία τους και εφόσον έλαβαν όλες τις αναγκαίες προφυλάξεις για να αποφύγουν τέτοια καταστροφή ή βλάβη.

Άρθρο 114

Καταστροφή ή βλάβη υποβρυχίων καλωδίων ή αγωγών από ιδιοκτήτες άλλων καλωδίων ή αγωγών

Κάθε Κράτος πρέπει να λάβει τα αναγκαία νομοθετικά μέτρα για να καθορίσει ότι αν πρόσωπα που υπάγονται στη δικαιοδοσία του και που είναι ιδιοκτήτες υποβρυχίων καλωδίων ή αγωγών στην ανοικτή θάλασσα προκαλέσουν κατά την τοποθέτηση ή την επισκευή αυτών των καλωδίων ή αγωγών καταστροφή ή βλάβη σε άλλο καλώδιο ή αγωγό, αυτά οφείλουν να πληρώσουν τα έξοδα επισκευής.

Άρθρο 115

Αποζημίωση για ζημίες που προκλήθηκαν στην προσπάθεια αποφυγής βλάβης υποβρυχίου καλωδίου ή αγωγού

Κάθε Κράτος πρέπει να λάβει τα αναγκαία νομοθετικά μέτρα για να εξασφαλίσει ότι οι ιδιοκτήτες πλοίων που μπορούν να αποδείξουν ότι θυσίασαν άγκυρα, δίκτυα ή άλλα εργαλεία αλιείας για να αποφύγουν βλάβη υποβρυχίου καλωδίου ή αγωγού θα αποζημιώνονται από τον ιδιοκτήτη του καλωδίου ή αγωγού υπό την προϋπόθεση ότι οι ιδιοκτήτες των πλοίων έλαβαν προηγουμένως όλα τα απαραίτητα προληπτικά μέτρα.

ΤΜΗΜΑ 2. ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΤΗΣ ΑΝΟΙΚΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ

Άρθρο 116

Δικαίωμα αλιείας στην ανοικτή θάλασσα

Όλα τα Κράτη έχουν το δικαίωμα όπως οι πολίτες του αλιεύουν στην ανοικτή θάλασσα με την επιφύλαξη:

(α) των συμβατικών υποχρεώσεών τους,

(β) των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων καθώς και των συμφερόντων των παράκτιων Κρατών που προβλέπονται μεταξύ άλλων στο άρθρο 63, παράγραφος 2 και στα άρθρα 64 και 67, ως και

(γ) των διατάξεων του παρόντος τμήματος.

Άρθρο 117

Υποχρέωση των Κρατών να λαμβάνουν μέτρα έναντι των πολιτών τους για τη διατήρηση των βιολογικών πόρων της ανοικτής θάλάσσας

Όλα τα Κράτη έχουν την υποχρέωση να λαμβάνουν έναντι των πολιτών τους τα μέτρα που είναι απαραίτητα για να διασφαλίσουν τη διατήρηση των βιολογικών πόρων της ανοικτής θάλασσας ή να συνεργάζονται με άλλα Κράτη στη λήψη τέτοιων μέτρων.

Άρθρο 118

Συνεργασία των Κρατών για τη διατήρηση και διαχείριση των βιολογικών πόρων

Τα Κράτη συνεργάζονται μεταξύ τους για τη διατήρηση και διαχείριση των βιολογικών πόρων στις περιοχές της ανοικτής θάλασσας. Τα Κράτη των οποίων οι πολίτες εκμεταλλεύονται ίδιους βιολογικούς πόρους ή διαφορετικούς βιολογικούς πόρους στην ίδια περιοχή, έρχονται σε διαπραγματεύσεις με σκοπό τη λήψη μέτρων που είναι αναγκαία για τη διατήρηση των βιολογικών αυτών πόρων. Για τον σκοπό αυτό συνεργάζονται, όπως αρμόζει, για τη δημιουργία υποπεριφερειακών ή περιφερειακών οργανισμών αλιείας.

Άρθρο 119

Διατήρηση των βιολογικών πόρων της ανοικτής θάλασσας

1.Κατά τον προσδιορισμό του επιτρεπτού όγκου αλιεύματος και την καθιέρωση άλλων μέτρων για την διατήρηση των βιολογικών πόρων στην ανοικτή θάλασσα τα Κράτη:

(α) λαμβάνουν μέτρα τα οποία αποσκοπούν, με τα καλύτερα επιστημονικά δεδομένα που έχουν τα ενδιαφερόμενα Κράτη στη διάθεσή τους, να διατηρήσουν ή να αποκαταστήσουν πληθυσμούς αλιευομένων ειδών σε επίπεδα που να καθιστούν δυνατή τη μέγιστη πάγια απόδοση όπως καθορίζεται από τους σχετικούς περιβαλλοντικούς και οικονομικούς παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων των ειδικών αναγκών των αναπτυσσόμενων Κρατών και λαμβάνοντας υπόψη αλιευτικά πρότυπα, την αλληλεξάρτηση των αποθεμάτων και τις γενικώς προτεινόμενες διεθνείς ελάχιστες προδιαγραφές υποπεριφερειακού, περιφερειακού ή παγκόσμιου χαρακτήρα,

(β) λαμβάνουν υπόψη τις επιπτώσεις σε είδη που συνδέονται ή εξαρτώνται, από τα αλιευόμενα είδη με σκοπό να διατηρήσουν ή αποκαταστήσουν τους πληθυσμούς αυτών των συνδεόμενων ή εξαρτημένων ειδών σε επίπεδα που να μη κινδυνεύει σοβαρά η αναπαραγωγή τους.

2. Διαθέσιμες επιστημονικές πληροφορίες, στατιστικά στοιχεία που αφορούν τον όγκο των αλιευμάτων και την αλιευτική δραστηριότητα, καθώς και άλλα στοιχεία σχετικά με την διατήρηση των αποθεμάτων ιχθύων θα παρέχονται και θα ανταλλάσσονται σε τακτική βάση μέσω των αρμόδιων διεθνών οργανισμών, υποπεριφερειακών, περιφερειακών ή παγκόσμιων όπως αρμόζει και με τη συμμετοχή όλων των ενδιαφερόμενων Κρατών.

3. Τα ενδιαφερόμενα Κράτη εξασφαλίζουν ότι τα μέτρα διατήρησης και η εφαρμογή τους δεν δημιουργούν διακρίσεις, τύποις ή ουσία, έναντι των αλιέων οιουδήποτε Κράτους.

Άρθρο 120
Θαλάσσια θηλαστικά

Το άρθρο 65 εφαρμόζεται επίσης στη διατήρηση και διαχείριση των θαλάσσιων θηλαστικών στην ανοικτή θάλασσα.

ΜΕΡΟΣ VIII

ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΤΩΝ ΝΗΣΩΝ

Άρθρο 121
Καθεστώς των νήσων

1. Νήσος είναι μια φυσικά διαμορφωμένη περιοχή ξηράς που περιβρέχεται από ύδατα και βρίσκεται πάνω από την επιφάνεια των υδάτων κατά τη μέγιστη πλήμμη.

2. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 3, η αιγιαλίτιδα ζώνη, η συνορεύουσα ζώνη, η αποκλειστική οικονομική ζώνη και η υφαλοκρηπίδα μιας νήσου καθορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης που εφαρμόζονται στις άλλες ηπειρωτικές περιοχές.

3. Οι βράχοι οι οποίοι δεν κατοικούνται ή στερούνται ίδιας οικονομικής ζωής, δεν έχουν αποκλειστική οικονομική ζώνη ούτε υφαλοκρηπίδα.

ΜΕΡΟΣ IX

ΚΛΕΙΣΤΕΣ ΄Η ΗΜΙΚΛΕΙΣΤΕΣ ΘΑΛΑΣΣΕΣ

Άρθρο 122
Ορισμός

Για τους σκοπούς της παρούσας Σύμβασης «κλειστή ή ημίκλειστη θάλασσα» είναι κόλπος, λεκάνη ή θάλασσα που περιβάλλεται από δύο ή περισσότερα Κράτη και που συνδέεται με άλλη θάλασσα ή με τον ωκεανό ή με στενό δίαυλο, ή που αποτελείται καθ' ολοκληρίαν ή κυρίως από τις αιγιαλίτιδες ζώνες ή τις αποκλειστικές οικονομικές ζώνες δύο ή περισσότερων παράκτιων Κρατών.

Άρθρο 123
Συνεργασία Κρατών που συνορεύουν με κλειστές ή ημίκλειστες θάλασσες

Τα Κράτη που συνορεύουν με κλειστή ή ημίκλειστη θάλασσα πρέπει να συνεργάζονται μεταξύ τους στην άσκηση των δικαιωμάτων τους και την εκτέλεση των καθηκόντων τους σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση. Προς το σκοπό αυτό, προσπαθούν απευθείας ή μέσω ενός αρμόδιου περιφερειακού οργανισμού:

(α) να συντονίζουν τη διαχείριση, διατήρηση, έρευνα και εκμετάλλευση των βιολογικών πόρων της θάλασσας,

(β) να συντονίζουν την εκπλήρωση των δικαιωμάτων και υποχρεώσεών τους σχετικά με την προστασία και διατήρηση του θαλάσσιου περιβάλλοντος,

(γ) να συντονίζουν την πολιτική της επιστημονικής τους έρευνας και να αναλαμβάνουν, όπου συντρέχει λόγος, κοινά προγράμματα επιστημονικής έρευνας στην περιοχή,

(δ) να προσκαλούν, εφόσον συντρέχει λόγος, άλλα ενδιαφερόμενα Κράτη ή διεθνείς οργανισμούς να συνεργασθούν με αυτά για την προώθηση των διατάξεων του παρόντος άρθρου.

ΜΕΡΟΣ Χ

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΚΛΕΙΣΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΠΡΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟ ΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ, ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΔΙΕΛΕΥΣΗΣ

Άρθρο 124

Χρήση όρων

1. Για τους σκοπούς της παρούσας Σύμβασης:

(α) «περίκλειστο Κράτος» σημαίνει το Κράτος που δεν έχει θαλάσσιες ακτές,

(β) «Κράτος διέλευσης» σημαίνει το Κράτος με ή χωρίς θαλάσσια ακτή, που βρίσκεται μεταξύ περίκλειστου Κράτους και της θάλασσας και μέσω του οποίου πραγματοποιείται η διαμετακόμιση,

(γ) «διαμετακόμιση» σημαίνει διακίνηση προσώπων, αποσκευών, εμπορευμάτων και μέσων μεταφοράς δια μέσου της περιοχής ενός ή περισσότερων Κρατών διέλευσης, όταν η διέλευση δια μέσου αυτής της περιοχής με ή χωρίς μεταφόρτωση, αποθήκευση, μερική εκφόρτωση ή αλλαγή στον τρόπο μεταφοράς, αποτελεί μέρος μόνον ενός πλήρους ταξιδιού που αρχίζει ή τελειώνει μέσα στο έδαφος του περίκλειστου Κράτους,

(δ) «μέσα μεταφοράς» σημαίνει:

(i) τα σιδηροδρομικά οχήματα, τα θαλάσσια, λιμναία και ποτάμια σκάφη και τα οδικά οχήματα,

(ii) όπου το απαιτούν οι τοπικές συνθήκες, οι αχθοφόροι και τα υποζύγια.

2. Τα περίκλειστα Κράτη και τα Κράτη διέλευσης μπορούν με συμφωνία μεταξύ τους να συμπεριλαμβάνουν στα μέσα μεταφοράς σωληναγωγούς και αγωγούς αερίου και άλλα μέσα μεταφοράς εκτός από εκείνα που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

Άρθρο 125

Δικαίωμα πρόσβασης προς και από τη θάλασσα και ελευθερία διέλευσης

1. Τα περίκλειστα Κράτη έχουν το δικαίωμα πρόσβασης προς και από τη θάλασσα για το σκοπό της άσκησης των δικαιωμάτων που προβλέπονται στην παρούσα Σύμβαση, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που σχετίζονται με την ελευθερία της ανοικτής θάλασσας και την κοινή κληρονομιά της

ανθρωπότητας. Για το σκοπό αυτό, τα περίκλειστα Κράτη θα απολαύουν ελευθερίας διέλευσης δια μέσου του εδάφους των Κρατών διέλευσης με όλα τα μεταφορικά μέσα.

2. Οι όροι και τρόποι άσκησης της ελεύθερης διέλευσης θα συμφωνούνται ανάμεσα στα περίκλειστα Κράτη και στα ενδιαφερόμενα Κράτη διέλευσης, με διμερείς, υποπεριφερειακές ή περιφερειακές συμφωνίες.

3. Τα Κράτη διέλευσης, κατά την άσκηση της πλήρους κυριαρχίας τους πάνω στο έδαφός τους έχουν το δικαίωμα να λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου να διασφαλίσουν ότι τα δικαιώματα και οι ευκολίες που προβλέπονται στο παρόν Μέρος για τα περίκλειστα Κράτη δεν παραβιάζουν με κανένα τρόπο τα νόμιμα συμφέροντά τους.

Άρθρο 126

Εξαίρεση απ' την εφαρμογή της ρήτρας του μάλλον ευνοουμένου Κράτους

Οι διατάξεις της παρούσας Σύμβασης καθώς και οι ειδικές συμφωνίες που αναφέρονται στην άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης προς και από τη θάλασσα, οι οποίες καθιερώνουν δικαιώματα και ευκολίες λόγω της ειδικής γεωγραφικής θέσης των περίκλειστων Κρατών, εξαιρούνται από την εφαρμογή της ρήτρας του μάλλον ευνοουμένου Κράτους.

Άρθρο 127

Τελωνειακοί δασμοί, φόροι και άλλα τέλη

1. Η διαμετακόμιση δεν υπόκειται σε τελωνειακούς δασμούς, φόρους ή άλλα τέλη εκτός από τα τέλη που επιβάλλονται για συγκεκριμένες υπηρεσίες που παρέχονται σε σχέση με αυτή τη διαμετακόμιση.

2. Τα μέσα μεταφοράς διαμετακόμισης και οι άλλες ευκολίες που προβλέπονται και χρησιμοποιούνται από τα περίκλειστα Κράτη δεν υπόκεινται σε φόρους ή τέλη υψηλότερα από εκείνα που επιβάλλονται για τη χρησιμοποίηση μέσων μεταφοράς του Κράτους διέλευσης.

Άρθρο 128

Ελεύθερες ζώνες και άλλες τελωνειακές ευκολίες

Για τη διευκόλυνση της διαμετακόμισης, μπορούν να καθιερώνονται ελεύθερες ζώνες ή άλλες τελωνειακές ευκολίες στους λιμένες εισόδου και εξόδου στα Κράτη διέλευσης, με συμφωνία μεταξύ των Κρατών διέλευσης και των περίκλειστων Κρατών.

Άρθρο 129

Συνεργασία στην κατασκευή και βελτίωση των μέσων μεταφοράς

Όπου τα Κράτη διέλευσης δεν διαθέτουν μέσα μεταφοράς που να καθιστούν δυνατή την ελευθερία διέλευσης ή όπου τα υφιστάμενα μέσα, συμπεριλαμβανομένων και των λιμενικών εγκαταστάσεων και εξοπλισμού είναι ανεπαρκή από οποιαδήποτε άποψη, τα Κράτη διέλευσης και τα ενδιαφερόμενα περίκλειστα Κράτη μπορούν να συνεργαστούν στην κατασκευή ή βελτίωσή τους.

Άρθρο 130

Μέτρα για την αποφυγή ή εξάλειψη καθυστερήσεων ή άλλων δυσχερειών τεχνικής φύσης κατά τη διαμετακόμιση

1. Τα Κράτη διέλευσης λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για την αποφυγή καθυστερήσεων ή άλλων δυσκολιών τεχνικής φύσης κατά τη διαμετακόμιση.

2. Σε περίπτωση εμφάνισης τέτοιων καθυστερήσεων ή δυσκολιών, οι αρμόδιες αρχές των Κρατών διέλευσης και των ενδιαφερόμενων περίκλειστων Κρατών συνεργάζονται για την ταχεία εξάλειψή τους.

Άρθρο 131

Ίση μεταχείριση σε θαλάσσιους λιμένες

Τα πλοία που φέρουν την σημαία περίκλειστων Κρατών απολαύουν μεταχείρισης ίσης με εκείνη που παρέχεται σε άλλα ξένα πλοία σε θαλάσσιους λιμένες.

Άρθρο 132

Παραχώρηση μεγαλύτερων ευκολιών διέλευσης

Η παρούσα Σύμβαση δεν συνεπάγεται κατά κανένα τρόπο την ανάκληση ευκολιών διέλευσης που είναι μεγαλύτερες από εκείνες που προβλέπονται στην παρούσα Σύμβαση και οι οποίες συμφωνούνται μεταξύ Συμβαλλομένων Κρατών στην παρούσα Σύμβαση ή παραχωρούνται από Συμβαλλόμενο Κράτος. Η παρούσα Σύμβαση δεν αποκλείει επίσης την παραχώρηση μεγαλυτέρων ευκολιών στο μέλλον.

ΤΜΗΜΑ 1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 133

Χρήση όρων

Για τους σκοπούς του παρόντος Μέρους:

(α) με τον όρο «πόροι» νοούνται όλοι οι υπό στερεά, υγρή ή αεριώδη κατάσταση ορυκτοί πόροι in situ στην Περιοχή, επί ή στο υπέδαφος των θαλάσσιων βυθών, περιλαμβανομένων και των πολυμεταλλικών κονδύλων,

(β) οι πόροι μετά την εξόρυξή τους από την Περιοχή καλούνται «ορυκτά».

Άρθρο 134

Πεδίο εφαρμογής του παρόντος Μέρους

1. Το παρόν Μέρος έχει εφαρμογή στην Περιοχή.

2. Οι δραστηριότητες που διεξάγονται στην Περιοχή διέπονται από τις διατάξεις του παρόντος Μέρους.

3. Η κατάθεση των χαρτών ή των πινάκων των γεωγραφικών συντεταγμένων που απεικονίζουν τη θέση των ορίων που αναφέρονται στο άρθρο 1, παράγραφος 1, καθώς και η δημοσιότητα που πρέπει να δοθεί σ' αυτούς τους χάρτες ή πίνακες, διέπονται από το Μέρος XI.

4. Καμιά διάταξη του παρόντος άρθρου δεν θίγει τον καθορισμό των εξωτερικών ορίων της υφαλοκρηπίδας σύμφωνα με το Μέρος VI, ή την ισχύ συμφωνιών οριοθέτησης μεταξύ Κρατών με έναντι ή παρακείμενες ακτές.

Άρθρο 135

Νομικό καθεστώς των υπερκειμένων υδάτων και του εναέριου χώρου

Ούτε το παρόν Μέρος, ούτε δικαιώματα που παρέχονται ή ασκούνται κατ' εφαρμογή του παρόντος Μέρους θίγουν το νομικό καθεστώς των υπερκειμένων της Περιοχής υδάτων, ή του εναέριου χώρου υπεράνω των υδάτων αυτών.

ΤΜΗΜΑ 2. ΚΑΝΟΝΕΣ ΠΟΥ ΔΙΕΠΟΥΝ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ

Άρθρο 136

Κοινή κληρονομιά της ανθρωπότητας

Η Περιοχή και οι πόροι της είναι κοινή κληρονομιά της ανθρωπότητας.

Άρθρο 137

Νομικό καθεστώς της Περιοχής και των πόρων της

1. Κανένα Κράτος δεν μπορεί να διεκδικήσει ή να ασκήσει κυριαρχία ή κυριαρχικά δικαιώματα επί οποιουδήποτε τμήματος της Περιοχής ή των πόρων της, και κανένα Κράτος ή φυσικό ή νομικό πρόσωπο δεν μπορεί να ιδιοποιηθεί οποιοδήποτε τμήμα αυτής. Οποιαδήποτε διεκδίκηση ή άσκηση κυριαρχίας ή κυριαρχικών δικαιωμάτων ή ιδιοποίηση τέτοιας φύσεως δεν αναγνωρίζονται.

2. Η ανθρωπότητα ολόκληρη, για λογαριασμό της οποίας ενεργεί η Αρχή, έχει πλήρη δικαιώματα επί των πόρων της Περιοχής. Οι πόροι αυτοί είναι αναπαλλοτρίωτοι. Τα ορυκτά όμως που εξορύσσονται από την Περιοχή μπορούν να μεταβιβασθούν μόνο σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Μέρους και τους κανόνες, κανονισμούς και διαδικασίες της Αρχής.

3. Κανένα Κράτος και κανένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο δεν διεκδικεί και δεν αποκτά ή ασκεί δικαίωμα αναφορικά με ορυκτά που εξορύσσονται από την Περιοχή, παρά μόνον σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Μέρους. Άλλως, διεκδικήσεις, απόκτηση ή άσκηση δικαιωμάτων τέτοιας φύσεως δεν αναγνωρίζονται.

Άρθρο 138

Γενική συμπεριφορά των Κρατών σε ότι αφορά την Περιοχή

Η γενική συμπεριφορά των Κρατών, σε ότι αφορά την Περιοχή, είναι σύμφωνη με τις διατάξεις του παρόντος Μέρους και με τις αρχές που περιλαμβάνονται στο Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και στους άλλους κανόνες του διεθνούς δικαίου, προς το σκοπό της διατήρησης της ειρήνης και της ασφάλειας και της προαγωγής της διεθνούς συνεργασίας και της αμοιβαίας κατανόησης.

Άρθρο 139

Υποχρέωση συμμόρφωσης και ευθύνη σε περίπτωση ζημιών

1. Τα Συμβαλλόμενα Κράτη έχουν την υποχρέωση να εξασφαλίζουν ότι οι δραστηριότητες στην Περιοχή διεξάγονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Μέρους, είτε οι δραστηριότητες αυτές διεξάγονται από τα Συμβαλλόμενα Κράτη είτε από κρατικές επιχειρήσεις ή φυσικά ή νομικά πρόσωπα που έχουν την εθνικότητα των Συμβαλλομένων Κρατών ή ελέγχονται ουσιαστικά από αυτά ή τους πολίτες τους. Την ίδια υποχρέωση έχουν και οι διεθνείς οργανισμοί για τις δραστηριότητες που διεξάγονται από αυτούς στην Περιοχή.

2. Με την επιφύλαξη των κανόνων του διεθνούς δικαίου και του άρθρου 22 του Παραρτήματος ΙΙΙ, ένα Συμβαλλόμενο Κράτος ή ένας διεθνής οργα-

νισμός ευθύνεται για τις ζημίες που προκαλούνται από παράλειψη εκπλήρωσης των υποχρεώσεών τους σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Μέρους. Τα Συμβαλλόμενα Κράτη ή οι διεθνείς οργανισμοί, που ενεργούν από κοινού, ευθύνονται αλληλέγγυα. Ένα Συμβαλλόμενο Κράτος δεν ευθύνεται όμως, για ζημίες που προκύπτουν από μια τέτοια παράλειψη εκ μέρους προσώπου του οποίου είναι εγγυητής, σύμφωνα με το άρθρο 153, παράγραφος 2, εδάφιο β', αν έλαβε όλα τα αναγκαία και κατάλληλα μέτρα για να διασφαλίσει την ουσιαστική τήρηση των διατάξεων όπως προβλέπεται στο άρθρο 153, παράγραφος 4, και στο άρθρο 4, παράγραφος 4 του Πραρτήματος ΙΙΙ.

3. Τα Συμβαλλόμενα Κράτη που είναι μέλη διεθνών οργανισμών λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να διασφαλίσουν την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, όσον αφορά τους οργανισμούς αυτούς.

Άρθρο 140

Όφελος της ανθρωπότητας

1. Οι δραστηριότητες στην Περιοχή διεξάγονται, όπως ειδικά προβλέπεται στο παρόν Μέρος προς όφελος ολόκληρης της ανθρωπότητας, ανεξάρτητα από τη γεωγραφική θέση των Κρατών, είτε αυτά είναι παράκτια είτε περίκλειστα, λαμβανομένων ιδιαιτέρως υπόψη των συμφερόντων και αναγκών των αναπτυσσόμενων Κρατών και των λαών που δεν έχουν αποκτήσει πλήρη ανεξαρτησία, ή άλλο καθεστώς αυτοδιοίκησης αναγνωρισμένο από τα Ηνωμένα Έθνη, σύμφωνα με την απόφαση 1514 (XV) και άλλες σχετικές αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης.

2. Η Αρχή μεριμνά για τη δίκαιη κατανομή των χρηματικών και άλλων οικονομικών ωφελημάτων που προέρχονται από τις δραστηριότητες στην Περιοχή, μέσω κατάλληλου μηχανισμού και με βάση την αρχή της μη διάκρισης, σύμφωνα με το άρθρο 160, παράγραφος 2 (στ) (ι).

Άρθρο 141

Χρήση της Περιοχής αποκλειστικά για ειρηνικούς σκοπούς

Η Περιοχή διατίθεται προς χρήση αποκλειστικά για ειρηνικούς σκοπούς από όλα τα Κράτη, παράκτια, ή περίκλειστα, χωρίς διάκριση και με την επιφύλαξη των άλλων διατάξεων του παρόντος Μέρους.

Άρθρο 142

Δικαιώματα και νόμιμα συμφέροντα των παράκτιων Κρατών

1. Σε περίπτωση που κοιτάσματα πόρων της Περιοχής εκτείνονται και πέραν των ορίων αυτής, κατά τη διεξαγωγή των δραστηριοτήτων στην Περιοχή, λαμβάνονται δεόντως υπόψη τα δικαιώματα και νόμιμα συμφέροντα

του παράκτιου Κράτους, στη δικαιοδοσία του οποίου υπόκεινται τα κοιτάσματα αυτά.

2. Προκειμένου να αποφευχθεί οποιαδήποτε παραβίαση των δικαιωμάτων και συμφερόντων αυτών, καθιερώνονται διαβουλεύσεις, με το ενδιαφερόμενο Κράτος, περιλαμβανομένης και της προηγούμενης γνωστοποίησης. Σε περιπτώσεις που οι δραστηριότητες στην περιοχή ενδέχεται να έχουν σαν αποτέλεσμα την εκμετάλλευση πόρων που βρίσκονται εντός των ορίων εθνικής δικαιοδοσίας απαιτείται η προηγούμενη συναίνεση του παράκτιου Κράτους.

3. Ούτε οι διατάξεις του παρόντος Μέρους ούτε τα δικαιώματα που αναγνωρίζονται ή ασκούνται δυνάμει αυτού, θίγουν τα δικαιώματα των παράκτιων Κρατών να λαμβάνουν μέτρα, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του Τμήματος XII, τα οποία είναι απαραίτητα για την πρόληψη, περιορισμό ή εξάλειψη ενός σοβαρού και επικείμενου για τα παράλιά τους κινδύνου, ή για συναφή συμφέροντα που αναφέρονται στη μόλυνση ή στην απειλή μολύνσεως από δραστηριότητες που διεξάγονται στην Περιοχή ή για οποιαδήποτε άλλα επικίνδυνα συμβάντα που προκαλούνται από τέτοιες δραστηριότητες.

Άρθρο 143
Θαλάσσια επιστημονική έρευνα

1. Η θαλάσσια επιστημονική έρευνα στην Περιοχή διεξάγεται αποκλειστικά για ειρηνικούς σκοπούς και προς όφελος ολόκληρης της ανθρωπότητας σύμφωνα με το Μέρος XIII.

2. Η Αρχή μπορεί να διεξάγει θαλάσσια επιστημονική έρευνα σχετιζόμενη με την Περιοχή και τους πόρους αυτής και μπορεί να συνάπτει συμβόλαια για το σκοπό αυτό.

Η Αρχή προωθεί και ενθαρρύνει τη θαλάσσια επιστημονική έρευνα στην Περιοχή και συντονίζει και διαθέτει τα αποτελέσματα των ερευνών και αναλύσεων, όταν αυτά είναι διαθέσιμα.

3. Τα Συμβαλλόμενα Κράτη μπορούν να πραγματοποιούν θαλάσσιες επιστημονικές έρευνες στην Περιοχή. Τα Συμβαλλόμενα Κράτη προωθούν τη διεθνή συνεργασία για θαλάσσια επιστημονική έρευνα στην Περιοχή:

α) συμμετέχοντας σε διεθνή προγράμματα και ενθαρρύνοντας τη συνεργασία στη θαλάσσια επιστημονική έρευνα που πραγματοποιείται από προσωπικό διαφόρων χωρών και από εκείνο της Αρχής,

β) μεριμνώντας ώστε η επεξεργασία των προγραμμάτων να γίνεται, μέσω της Αρχής ή άλλων διεθνών οργανισμών, αναλόγως της περιπτώσεως, προς όφελος των αναπτυσσόμενων Κρατών και των ολιγότερο ανεπτυγμένων τεχνολογικά Κρατών ώστε:

(i) να ενισχύονται οι δυνατότητες έρευνας των χωρών αυτών,

(ii) να εκπαιδεύεται το προσωπικό τους και το προσωπικό της Αρχής στις τεχνικές και στις εφαρμογές της έρευνας,

(iii) να τονώνεται η απασχόληση του εξειδικευμένου προσωπικού τους στις έρευνες που διεξάγονται στην Περιοχή,

γ) κοινοποιώντας, αποτελεσματικώς, μέσω της Αρχής και άλλων διεθνών μηχανισμών, εφόσον συντρέχει λόγος, τα αποτελέσματα των ερευνών και αναλύσεων όταν αυτά είναι διαθέσιμα.

Άρθρο 144

Μεταφορά τεχνολογίας

1. Σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση, η Αρχή λαμβάνει μέτρα:

(α) για την απόκτηση τεχνολογίας και επιστημονικών γνώσεων που σχετίζονται με τις δραστηριότητες στην Περιοχή, και

(β) για την προώθηση και ενθάρρυνση της μεταφοράς της ανωτέρω τεχνολογίας και επιστημονικών γνώσεων στα αναπτυσσόμενα Κράτη, ώστε όλα τα Συμβαλλόμενα Κράτη να ωφελούνται από αυτές.

2. Για τον σκοπό αυτό η Αρχή και τα Συμβαλλόμενα Κράτη συνεργάζονται προκειμένου να προωθήσουν τη μεταφορά τεχνολογίας και επιστημονικών γνώσεων που σχετίζονται με τις δραστηριότητες στην Περιοχή, έτσι ώστε και η Επιχείρηση και όλα τα Συμβαλλόμενα Κράτη να μπορούν να ωφεληθούν από αυτές. Ειδικότερα εισάγουν και προωθούν:

(α) προγράμματα για τη μεταφορά, στην Επιχείρηση και στα Συμβαλλόμενα Κράτη, τεχνολογίας σχετικής με τις δραστηριότητες στην Περιοχή, διευκολύνοντας, μεταξύ άλλων, την απόκτηση τεχνολογίας από την Επιχείρηση και τα αναπτυσσόμενα Κράτη με δίκαιους και λογικούς όρους και προϋποθέσεις,

(β) μέτρα που αποσκοπούν στην προαγωγή της τεχνολογίας της Επιχείρησης και της εγχώριας τεχνολογίας των αναπτυσσόμενων Κρατών και ειδικότερα στη δημιουργία ευκαιριών εκπαιδεύσεως για το προσωπικό της Επιχείρησης και των Κρατών αυτών στις θαλάσσιες τεχνολογίες και επιστήμες και στην πλήρη συμμετοχή αυτών στις δραστηριότητες που διεξάγονται στην Περιοχή.

Άρθρο 145

Προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος

Όσον αφορά τις δραστηριότητες που διεξάγονται στην Περιοχή, λαμβάνονται τα αναγκαία μέτρα, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης, για την αποτελεσματική προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος από

τα βλαβερά αποτελέσματα που δυνατόν να προκύψουν από τις δραστηριότητες αυτές. Η Αρχή υιοθετεί για το σκοπό αυτό κατάλληλους κανόνες, κανονισμούς και διαδικασίες που αποσκοπούν, μεταξύ άλλων:

(α) στην πρόληψη, μείωση και έλεγχο της ρύπανσης και των άλλων κινδύνων που απειλούν το θαλάσσιο περιβάλλον, περιλαμβανομένων και των ακτών και που διαταράσσουν την οικολογική ισορροπία αυτού, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στην ανάγκη προστασίας του από τις βλαβερές συνέπειες δραστηριοτήτων όπως οι γεωτρήσεις, βυθοκορήσεις, εκσκαφές, διάθεση αποβλήτων, κατασκευή, λειτουργία και συντήρηση εγκαταστάσεων, αγωγών και άλλων μηχανημάτων που χρησιμοποιούνται γι' αυτές τις δραστηριότητες,

(β) στην προστασία και διατήρηση των φυσικών πόρων της περιοχής και στην πρόληψη ζημιών στη θαλάσσια χλωρίδα και πανίδα.

Άρθρο 146

Προστασία της ανθρώπινης ζωής

Αναφορικά με τις δραστηριότητες που διεξάγονται στην Περιοχή πρέπει να λαμβάνονται τα αναγκαία μέτρα για την διασφάλιση ουσιαστικής προστασίας της ανθρώπινης ζωής. Για τον σκοπό αυτό η Αρχή υιοθετεί κατάλληλους κανόνες, κανονισμούς και διαδικασίες για τη συμπλήρωση του ισχύοντος διεθνούς δικαίου που περιέχεται στις σχετικές συνθήκες.

Άρθρο 147

Εναρμόνιση των δραστηριοτήτων που διεξάγονται στην Περιοχή με εκείνες που διεξάγονται στο θαλάσσιο περιβάλλον

1. Οι δραστηριότητες στην Περιοχή διεξάγονται λαμβανομένων επαρκώς υπόψη και των άλλων δραστηριοτήτων που διεξάγονται στο θαλάσσιο περιβάλλον.

2. Οι εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούνται για τις δραστηριότητες που διεξάγονται στην Περιοχή υπόκεινται στις ακόλουθες ρυθμίσεις:

(α) οι εγκαταστάσεις αυτές ανεγείρονται, τοποθετούνται και αποσύρονται μόνον σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Μέρους και με τους κανόνες, κανονισμούς και διαδικασίες της Αρχής. Η ανέγερση, η τοποθέτηση και η απόσυρσή τους πρέπει να γνωστοποιούνται δεόντως και πρέπει να υπάρχουν μόνιμα μέσα σήμανσης της παρουσίας τους,

(β) οι εγκαταστάσεις αυτές δεν πρέπει να τοποθετούνται σε μέρος όπου υπάρχει κίνδυνος να παρακωλύουν την χρησιμοποίηση θαλάσσιων λωρίδων κυκλοφορίας που θεωρούνται σημαντικές για τη

διεθνή ναυσιπλοΐα, ούτε σε ζώνες όπου υπάρχει έντονη αλιευτική δραστηριότητα,

(γ) οι εγκαταστάσεις αυτές περιβάλλονται από ζώνες ασφαλείας κατάλληλα σεσημασμένες ώστε να διασφαλίζεται η ασφάλεια τόσον των εγκαταστάσεων όσον και της ναυσιπλοΐας. Η διαμόρφωση και η τοποθεσία των ζωνών αυτών ασφαλείας καθορίζονται έτσι ώστε να μην παρεμποδίζουν την νόμιμη πρόσβαση των πλοίων σε καθορισμένες θαλάσσιες ζώνες, ή την ναυσιπλοΐα κατά μήκος διεθνών θαλάσσιων λωρίδων κυκλοφορίας,

(δ) οι εγκαταστάσεις αυτές χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για ειρηνικούς σκοπούς,

(ε) οι εγκαταστάσεις αυτές δεν έχουν το νομικό καθεστώς των νήσων. Δεν έχουν δική τους αιγιαλίτιδα ζώνη και η παρουσία τους δεν επηρεάζει την οριοθέτηση της αιγιαλίτιδας ζώνης, της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης ή της υφαλοκρηπίδας.

3. Οι λοιπές δραστηριότητες διεξάγονται στο θαλάσσιο περιβάλλον, λαμβανομένων επαρκώς υπόψη και των δραστηριοτήτων στην Περιοχή.

Άρθρο 148
Συμμετοχή των αναπτυσσόμενων Κρατών στις δραστηριότητες που διεξάγονται στην Περιοχή

Ενθαρρύνεται η ουσιαστική συμμετοχή των αναπτυσσόμενων Κρατών στις δραστηριότητες που διεξάγονται στην Περιοχή όπως ρητά προβλέπεται στο παρόν Μέρος, λαμβανομένων δεόντως υπόψη των ιδιαιτέρων συμφερόντων και αναγκών τους και ειδικότερα της ιδιαίτερης ανάγκης των περίκλειστων και γεωγραφικώς μειονεκτούντων, μεταξύ των αναπτυσσόμενων Κρατών, να ξεπεράσουν τα εμπόδια που προκύπτουν από την μειονεκτική τους θέση και κυρίως από την μακρινή απόσταση που τους χωρίζει από την Περιοχή και τις δυσκολίες πρόσβασης και αποχώρησης από αυτήν.

Άρθρο 149
Αρχαιολογικά και ιστορικά αντικείμενα

Όλα τα αρχαιολογικά και ιστορικά αντικείμενα που ανευρίσκονται στην Περιοχή διαφυλάσσονται ή διατίθενται για το συμφέρον ολόκληρης της ανθρωπότητας, λαμβάνονται ειδικότερα υπόψη τα προνομιακά δικαιώματα του Κράτους ή της χώρας προέλευσης, ή του Κράτους της πολιτισμικής καταγωγής ή του Κράτους της ιστορικής και αρχαιολογικής προέλευσης των αντικειμένων.

ΤΜΗΜΑ 3. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

Άρθρο 150

Πολιτική σχετικά με δραστηριότητες στην Περιοχή

Οι δραστηριότητες στην Περιοχή διεξάγονται, όπως ειδικά προβλέπεται στο παρόν Μέρος, κατά τρόπο που να ευνοείται η υγιής ανάπτυξη της παγκόσμιας οικονομίας και η ισόρροπη μεγέθυνση του παγκόσμιου εμπορίου, καθώς και η προώθηση της διεθνούς συνεργασίας για τη γενική ανάπτυξη όλων των χωρών και ειδικότερα των αναπτυσσόμενων χωρών και προς τον σκοπό της διασφάλισης:

(α) της ανάπτυξης των πόρων της Περιοχής,

(β) της μεθοδικής, ασφαλούς και ορθολογικής διαχειρίσεως των πόρων της Περιοχής, περιλαμβανομένης και της αποτελεσματικής διεξαγωγής των δραστηριοτήτων στην Περιοχή και της αποφυγής άσκοπων απωλειών με την εφαρμογή υγιών αρχών διατήρησης αυτών,

(γ) της διεύρυνσης των δυνατοτήτων συμμετοχής στις δραστηριότητες αυτές, ιδιαίτερα σύμφωνα με τα άρθρα 144 και 148,

(δ) της συμμετοχής της Αρχής στα έσοδα, και τη μεταφορά τεχνολογίας στην Επιχείρηση και στα αναπτυσσόμενα Κράτη, όπως προβλέπεται στην παρούσα Σύμβαση,

(ε) της αύξησης ανάλογα με τις ανάγκες των διαθέσιμων ποσοτήτων που προέρχονται από την Περιοχή σε συνδυασμό με ορυκτά προερχόμενα από άλλες πηγές, ώστε να εξασφαλίζεται ο εφοδιασμός των καταναλωτών με τέτοια ορυκτά,

(στ) δικαίων και σταθερών τιμών, τόσο για τα ορυκτά που προέρχονται από την Περιοχή, όσον και για εκείνα που προέρχονται από άλλες πηγές, οι οποίες να είναι επικερδείς για τους παραγωγούς και λογικές για τους καταναλωτές, καθώς και της εξασφάλισης μακροχρόνιας ισορροπίας μεταξύ προσφοράς και ζήτησης,

(ζ) παροχής σε όλα τα Συμβαλλόμενα Κράτη, ανεξαρτήτως του κοινωνικού και οικονομικού τους συστήματος, και της γεωγραφικής τους θέσης, περισσότερων ευκαιριών συμμετοχής στην ανάπτυξη των πόρων της Περιοχής, και της αποφυγής μονοπώλησης των δραστηριοτήτων στην Περιοχή,

(η) της προστασίας των αναπτυσσόμενων χωρών από τις δυσμενείς επιδράσεις στην οικονομία τους, ή στα έσοδα από τις εξαγωγές τους, συνεπεία της πτώσεως της τιμής ενός ορυκτού εξ εκείνων που εξορύσσονται στην Περιοχή ή συνεπεία της μείωσης του όγκου των εξαγωγών του ορυκτού αυτού, εφόσον η μείωση αυτή οφείλεται στις δρα-

στηριότητες που διεξάγονται στην Περιοχή, όπως προβλέπεται στο άρθρο 151,

(θ) της αξιοποίησης της κοινής κληρονομιάς της ανθρωπότητας,

(ι) προϋποθέσεων, ούτως ώστε η πρόσβαση στις αγορές για τις εισαγωγές ορυκτών προερχόμενων από την Περιοχή και για τις εισαγωγές βασικών προϊόντων παραγομένων από τα ορυκτά αυτά να μην είναι περισσότερο ευνοϊκή από την πλέον ευνοϊκή πρόσβαση που ισχύει για τις εισαγωγές αυτών από άλλες πηγές.

Άρθρο 151

Πολιτική επί της παραγωγής

1. (α) Χωρίς να παραβλάπτονται οι στόχοι που εξαγγέλλονται στο άρθρο 150, η Αρχή για την εφαρμογή του εδαφίου (η) του άρθρου αυτού ενεργούσα μέσω των υφιστάμενων μηχανισμών, ή εάν αυτό είναι αναγκαίο, στα πλαίσια νέων διευθετήσεων ή συμφωνιών, στις οποίες συμμετέχουν όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη περιλαμβανομένων και των παραγωγών και καταναλωτών, λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για να προωθήσει την ανάπτυξη, την αποτελεσματικότερη λειτουργία και τη σταθερότητα των αγορών για τα βασικά εκείνα προϊόντα τα οποία προέρχονται από ορυκτά εξαγόμενα στην Περιοχή, σε τιμές επικερδείς για τους παραγωγούς και λογικές για τους καταναλωτές. Όλα τα Συμβαλλόμενα Κράτη συνεργάζονται για το σκοπό αυτό.

(β) Η Αρχή έχει το δικαίωμα να συμμετέχει σε οποιαδήποτε διάσκεψη βασικών προϊόντων, η οποία αναφέρεται σ' αυτά τα βασικά προϊόντα και στην οποία συμμετέχουν όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη περιλαμβανομένων και των παραγωγών και καταναλωτών. Η Αρχή έχει το δικαίωμα να είναι συμβαλλόμενο μέρος σε οποιαδήποτε διευθέτηση ή συμφωνία καταλήξουν οι διασκέψεις αυτές. Η συμμετοχή της Αρχής στα όργανα τα οποία συνιστώνται στα πλαίσια των διευθετήσεων ή συμφωνιών αυτών θα έχει σχέση με την παραγωγή στην Περιοχή και θα λαμβάνει χώρα σύμφωνα με τους σχετικούς κανόνες των οργάνων αυτών.

(γ) Η Αρχή εκπληρώνει τις υποχρεώσεις της στα πλαίσια των διευθετήσεων ή των συμφωνιών που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο κατά τρόπο εξασφαλίζοντα ομοιόμορφη και χωρίς διάκριση εφαρμογή αυτών για το σύνολο της παραγωγής των εν λόγω ορυκτών στην Περιοχή. Πράττοντας έτσι, η Αρχή ενεργεί κατά τρόπο σύμφωνο με τους όρους των υφιστάμενων συμβολαίων και

τις διατάξεις των εγκεκριμένων προγραμμάτων εργασίας της Επιχείρησης.

2. (α) Κατά τη μεταβατική περίοδο που ορίζεται στην παράγραφο 3, η εμπορική εκμετάλλευση δεν μπορεί να αρχίσει σύμφωνα με το εγκεκριμένο πρόγραμμα εργασίας παρά μόνο εφόσον ο επιχειρηματίας έχει κάνει αίτηση και έχει λάβει από την Αρχή άδεια εκμετάλλευσης. Η άδεια αυτή δεν μπορεί να ζητηθεί ή να χορηγηθεί για χρονική περίοδο μεγαλύτερη των πέντε ετών πριν από την προγραμματισμένη ημερομηνία έναρξης της εμπορικής εκμετάλλευσης που αναφέρεται στο πρόγραμμα εργασίας, εκτός εάν η Αρχή, λόγω της φύσης και του χρονοδιαγράμματος εκτέλεσης του προγράμματος, ορίσει άλλη προθεσμία στους κανόνες, κανονισμούς και διαδικασίες της, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση και το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης των εργασιών

(β) Στην αίτηση για τη χορήγηση άδειας εμπορικής εκμετάλλευσης ο επιχειρηματίας προσδιορίζει την ετήσια ποσότητα του νικελίου που προβλέπει να εξορύξει σύμφωνα με το εγκεκριμένο πρόγραμμα εργασίας. Η αίτηση περιλαμβάνει πίνακα δαπανών τις οποίες αναλαμβάνει να κάνει ο επιχειρηματίας αφού λάβει την άδεια. Οι δαπάνες αυτές έχουν υπολογισθεί κατά τρόπο που να επιτρέπουν την έναρξη της εμπορικής εκμετάλλευσης την προγραμματισμένη ημερομηνία.

(γ) Για την εφαρμογή των εδαφίων (α) και (β) η Αρχή καθιερώνει προδιαγραφές επιδόσεων σύμφωνα με το άρθρο 17 του Παραρτήματος ΙΙΙ.

(δ) Η Αρχή χορηγεί άδεια εκμετάλλευσης για τις ποσότητες που αναφέρονται στην αίτηση, εκτός εάν το άθροισμα των ποσοτήτων αυτών και των ποσοτήτων που έχουν ήδη εγκριθεί υπερβαίνει το ανώτατο όριο παραγωγής νικελίου για κάθε έτος της μεταβατικής περιόδου, όπως αυτό έχει υπολογισθεί σύμφωνα με την παράγραφο 4, κατά το έτος χορήγησης της άδειας.

(ε) Η αίτηση και η άδεια εκμετάλλευσης αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα του εγκριθέντος προγράμματος εργασίας.

(στ) Αν η αίτηση για τη χορήγηση άδειας εκμετάλλευσης, που υποβάλλεται από τον επιχειρηματία δεν γίνει δεκτή σύμφωνα με το εδάφιο (δ) ο επιχειρηματίας μπορεί να υποβάλλει εκ νέου αίτηση προς την Αρχή καθ' οιανδήποτε χρονική στιγμή.

3. Η μεταβατική περίοδος αρχίζει πέντε έτη πριν από την 1η Ιανουαρίου του έτους για το οποίο έχει προγραμματιστεί η πρώτη εμπορική εκμετάλλευ-

ση βάσει κάποιου εγκεκριμένου προγράμματος εργασίας. Εάν η πρώτη εμπορική εκμετάλλευση καθυστερήσει πέραν του έτους για το οποίο είχε προγραμματιστεί αρχικά, η έναρξη της μεταβατικής περιόδου και το ανώτατο όριο παραγωγής που είχαν αρχικά καθορισθεί αναπροσαρμόζονται ανάλογα. Η μεταβατική περίοδος διαρκεί 25 χρόνια, ή μέχρι το τέλος της Διάσκεψης Αναθεώρησης που αναφέρεται στο άρθρο 155, ή μέχρι της ημερομηνίας κατά την οποία οι νέες διευθετήσεις ή συμφωνίες, που αναφέρονται στην παράγραφο 1, τίθενται σε ισχύ, οποιαδήποτε των ημερομηνιών αυτών προηγηθεί. Αν οι εν λόγω διευθετήσεις ή συμφωνίες ακυρωθούν ή παύσουν να ισχύουν για ένα οποιοδήποτε λόγο, η Αρχή αναλαμβάνει για το υπόλοιπο της μεταβατικής περιόδου τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στο παρόν άρθρο.

4. (α) Το ανώτατο όριο παραγωγής που ισχύει για οποιοδήποτε έτος της μεταβατικής περιόδου είναι το άθροισμα:
   (i) της διαφοράς μεταξύ των τιμών της καμπύλης ροπής κατανάλωσης νικελίου, όπως αυτές υπολογίζονται σύμφωνα με το εδάφιο (β), για το αμέσως προηγούμενο του έτους της πρώτης εμπορικής εκμετάλλευσης έτος και το αμέσως προηγούμενο της έναρξης της μεταβατικής περιόδου έτος, και
   (ii) ποσοστού εξήντα τοις εκατό της διαφοράς μεταξύ των τιμών της καμπύλης ροπής κατανάλωσης νικελίου, όπως αυτές υπολογίζονται σύμφωνα με το εδάφιο (β) για το έτος για το οποίο έχει υποβληθεί αίτηση χορήγησης άδειας εκμετάλλευσης και το αμέσως προηγούμενο έτος του έτους της πρώτης εμπορικής εκμετάλλευσης.

   (β) Για τους σκοπούς του εδαφίου (α):
   (i) οι τιμές της καμπύλης ροπής που λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του ανώτατου ορίου παραγωγής νικελίου είναι οι ετήσιες τιμές κατανάλωσης νικελίου που εμφανίζονται στην καμπύλη που διαμορφώνεται κατά τη διάρκεια του έτους κατά το οποίο χορηγείται η άδεια εκμετάλλευσης. Η καμπύλη ροπής προκύπτει από τη γραμμική παρεμβολή των λογαρίθμων της πραγματικής ετήσιας κατανάλωσης νικελίου κατά την περίοδο των τελευταίων 15 ετών για την οποία υπάρχουν διαθέσιμα τέτοια στοιχεία, του χρόνου λαμβανομένου ως ανεξάρτητης μεταβλητής. Αυτή η καμπύλη ροπής θα αναφέρεται ως αρχική καμπύλη ροπής.
   (ii) εάν το ετήσιο ποσοστό αυξήσεως της αρχικής καμπύλης ροπής είναι κατώτερο του 3%, τότε η καμπύλη ροπής που χρησιμοποιείται για τον καθορισμό των ποσοτήτων των αναφερομένων στο

εδάφιο (α) αντικαθίσταται από μία άλλη καμπύλη, η οποία τέμνει την αρχική καμπύλη ροπής στο σημείο όπου απεικονίζεται η τιμή κατανάλωσης κατά το πρώτο έτος της ανωτέρω δεκαπενταετούς περιόδου και η οποία έχει κλίση αντιστοιχούσα σε ετήσια αύξηση 3%. Το ανώτατο, εν τούτοις, όριο παραγωγής που ορίζεται για κάθε έτος της μεταβατικής περιόδου δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να υπερβαίνει τη διαφορά μεταξύ των τιμών της αρχικής καμπύλης ροπής για το έτος αυτό και των τιμών της αρχικής καμπύλης ροπής για το έτος που προηγείται της έναρξης της μεταβατικής περιόδου.

5. Η Αρχή δεσμεύει υπέρ της Επιχείρησης για την αρχική της παραγωγή, ποσότητα 38.000 μετρικών τόννων νικελίου επί της καθορισμένης ανώτατης ποσότητας παραγωγής σύμφωνα με την παράγραφο 4,

6. (α) Ένας επιχειρηματίας μπορεί, κατά τη διάρκεια ενός οποιουδήποτε έτους, να παράγει ποσότητες μικρότερες από το επίπεδο της ετήσια παραγωγής μεταλλευμάτων προερχόμενων από πολυμεταλλικούς κονδύλους, ή να υπερβεί το επίπεδο αυτό κατά 8% κατ' ανώτατο όριο, υπό τον όρο ότι το σύνολο της παραγωγής δεν θα υπερβαίνει τις ποσότητες που καθορίζονται στην άδεια. Οποιαδήποτε υπέρβαση πέραν του 8% και μέχρι ποσοστού 20% κατά τη διάρκεια ενός οποιουδήποτε έτους, ή οποιαδήποτε υπέρβαση κατά το πρώτο ή τα επόμενα έτη που ακολουθούν δύο συνεχή έτη κατά τα οποία έγινε υπέρβαση, αποτελεί αντικείμενο διαπραγματεύσεων με την Αρχή, η οποία μπορεί να απαιτήσει από τον επιχειρηματία να υποβάλει αίτηση για τη χορήγηση άδειας συμπληρωματικής παραγωγής.

(β) Η Αρχή εξετάζει τις αιτήσεις για τη χορήγηση άδειας συμπληρωματικής παραγωγής μόνον αφού εξετάσει προηγουμένως όλες τις εκκρεμείς αιτήσεις επιχειρηματιών, οι οποίοι δεν έχουν λάβει ακόμη άδεια παραγωγής και αφού λάβει δεόντως υπόψη το ενδεχόμενο και άλλων αιτήσεων. Η Αρχή έχει σαν γνώμονα την αρχή της μη υπερβάσεως καθ' οιοδήποτε έτος της μεταβατικής περιόδου, της συνολικής παραγωγής η οποία εγκρίθηκε βάσει του ανώτατου ορίου παραγωγής. Η Αρχή δεν εγκρίνει την παραγωγή ποσότητας ανώτερης των 46.000 μετρικών τόννων νικελίου, κατ' έτος για κανένα πρόγραμμα εργασίας.

7. Η παραγωγή άλλων μεταλλευμάτων, όπως ο χαλκός, το κοβάλτιο και το μαγγάνιο που προέρχονται από τους πολυμεταλλικούς κονδύλους που εξορύσσονται βάσει μιας άδειας παραγωγής δεν θα πρέπει να υπερβαίνει

το επίπεδο στο οποίο θα έφθανε ο επιχειρηματίας αν παρήγαγε από τους κονδύλους αυτούς τη μέγιστη ποσότητα νικελίου, όπως αυτή υπολογίζεται σύμφωνα με το παρόν άρθρο. Η Αρχή για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου, καθιερώνει κανόνες, κανονισμούς και διαδικασίες σύμφωνα με το άρθρο 17 του Παραρτήματος ΙΙΙ.

8. Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις περί αθέμιτου ανταγωνισμού, που προβλέπονται στα πλαίσια των σχετικών πολυμερών εμπορικών συμφωνιών, εφαρμόζονται και στην εξερεύνηση και εκμετάλλευση μεταλλευμάτων της Περιοχής. Για την επίλυση των διαφορών που προκύπτουν από την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, τα Συμβαλλόμενα Κράτη που είναι μέλη στις πολυμερείς αυτές εμπορικές συμφωνίες προσφεύγουν στις διαδικασίες επιλύσεων διαφορών που προβλέπουν οι συμφωνίες αυτές.

9. Η Αρχή έχει τη δικαιοδοσία να περιορίσει το επίπεδο της παραγωγής μεταλλευμάτων από την Περιοχή, εκτός από εκείνα που προέρχονται από τους πολυμεταλλικούς κονδύλους, σύμφωνα με όρους και μεθόδους που κρίνει κατάλληλες, υιοθετώντας κανονισμούς σύμφωνα με άρθρο 161, παράγραφος 8.

10. Μετά από σύσταση του Συμβουλίου, που βασίζεται σε συμβουλευτική γνώμη της Επιτροπής Οικονομικού Προγραμματισμού, η Συνέλευση καθιερώνει σύστημα αποζημιώσεως ή λαμβάνει άλλα μέτρα υποβοήθησης της οικονομικής προσαρμογής συμπεριλαμβανομένης και της συνεργασίας με εξειδικευμένους οργανισμούς, ή άλλους διεθνείς οργανισμούς, προς τον σκοπό της υποβοήθησης των αναπτυσσόμενων χωρών, των οποίων τα έσοδα από εξαγωγές ή η οικονομία τους πλήττονται σοβαρά από τη μείωση της τιμής ενός μεταλλεύματος από αυτά που εξορύσσονται στην Περιοχή, ή από τη μείωση του όγκου των εξαγωγών του μεταλλεύματος αυτού, εφόσον οι μειώσεις αυτές οφείλονται σε δραστηριότητες εντός της Περιοχής. Κατόπιν αίτησης, η Αρχή αναλαμβάνει μελέτες για τα προβλήματα των Κρατών εκείνων τα οποία πλήττονται σοβαρότερα, με σκοπό να περιορίσει στο ελάχιστο τις δυσκολίες τους και να τα βοηθήσει να πραγματοποιήσουν την οικονομική τους προσαρμογή.

Άρθρο 152
Άσκηση εξουσιών και αρμοδιοτήτων από την Αρχή

1. Η Αρχή αποφεύγει οποιαδήποτε διάκριση κατά την άσκηση των εξουσιών και των αρμοδιοτήτων της συμπεριλαμβανομένης και της περιπτώσεως που η Αρχή χορηγεί τη δυνατότητα αναλήψεως δραστηριοτήτων στην Περιοχή.

2. Εν τούτοις, σύμφωνα με ειδικές διατάξεις του παρόντος Μέρους, επιτρέπεται να λαμβάνονται ιδιαιτέρως υπόψη τα αναπτυσσόμενα Κράτη, πε-

ριλαμβανομένων και των περίκλειστων και γεωγραφικώς μειονεκτούντων μεταξύ αυτών.

Άρθρο 153

Σύστημα εξερεύνησης και εκμετάλλευσης

1. Οι δραστηριότητες στην Περιοχή οργανώνονται, διεξάγονται και ελέγχονται από την Αρχή για λογαριασμό ολοκλήρου της ανθρωπότητας, σύμφωνα με το παρόν άρθρο, με άλλες σχετικές διατάξεις του παρόντος Μέρους και των σχετικών Παραρτημάτων καθώς και με τους κανόνες, κανονισμούς και διαδικασίες της Αρχής.

2. Οι δραστηριότητες στην Περιοχή διεξάγονται όπως καθορίζεται στην παράγραφο 3:

(α) από την Επιχείρηση, και

(β) σε συνεργασία με την Αρχή, από Συμβαλλόμενα Κράτη, ή κρατικές επιχειρήσεις, ή από φυσικά ή νομικά πρόσωπα που έχουν την εθνικότητα των Συμβαλλομένων Κρατών, ή που ελέγχονται ουσιαστικά από αυτά ή τους πολίτες τους, όταν εγγυώνται γι' αυτά τα Συμβαλλόμενα Κράτη, ή από οποιαδήποτε ομάδα εκ των προαναφερομένων κατηγοριών η οποία έχει τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο παρόν Μέρος και στο Παράρτημα ΙΙΙ.

3. Οι δραστηριότητες που διεξάγονται στην Περιοχή διενεργούνται σύμφωνα με ένα επίσημο γραπτό πρόγραμμα εργασίας το οποίο καταρτίζεται σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙΙ και εγκρίνεται από το Συμβούλιο μετά από εξέταση από τη Νομική και Τεχνική Επιτροπή. Όταν οι δραστηριότητες στην Περιοχή διεξάγονται κατόπιν άδειας της Αρχής από τις οντότητες που καθορίζονται στην παράγραφο 2 (β) το πρόγραμμα εργασίας, σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙΙ, άρθρο 3 λαμβάνει τη μορφή συμβολαίου. Τα συμβόλαια αυτά είναι δυνατόν να προβλέπουν συμφωνίες μικτών επιχειρήσεων σύμφωνα με το άρθρο 11 του Παραρτήματος ΙΙΙ.

4. Η Αρχή ελέγχει τις δραστηριότητες που διεξάγονται στην Περιοχή με σκοπό να διασφαλίσει την τήρηση των σχετικών διατάξεων του παρόντος Μέρους και των Παραρτημάτων που αναφέρονται σε αυτό, των κανόνων, κανονισμών κα διαδικασιών της Αρχής, καθώς και των προγραμμάτων εργασίας που έχουν εγκριθεί σύμφωνα με την παράγραφο 3. Τα Συμβαλλόμενα Κράτη βοηθούν την Αρχή λαμβάνοντας όλα τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν την τήρηση των παραπάνω, σύμφωνα με το άρθρο 139.

5. Η Αρχή έχει το δικαίωμα να λαμβάνει, καθ' οιανδήποτε στιγμή, οιοδήποτε μέτρο προβλέπεται στο παρόν Μέρος προκειμένου να διασφαλίσει την τήρηση των διατάξεών του και να είναι σε θέση να ασκήσει τα καθήκο-

ντα ελέγχου και τις κανονιστικές αρμοδιότητες που της έχουν ανατεθεί βάσει του παρόντος Μέρους, ή βάσει ενός συμβολαίου. Η Αρχή έχει το δικαίωμα να επιθεωρεί όλες τις εγκαταστάσεις που βρίσκονται στην Περιοχή και χρησιμοποιούνται για δραστηριότητες που λαμβάνουν χώρα σ' αυτή.

6. Έκαστο συμβόλαιο που έχει συναφθεί σύμφωνα με την παράγραφο 3 εγγυάται τη διάρκεια του τίτλου. Κατά συνέπεια δεν αναθεωρείται, αναστέλλεται ή ακυρούται παρά μόνον κατ' εφαρμογή των άρθρων 18 και 19 του Παραρτήματος ΙΙΙ.

Άρθρο 154
Περιοδική επισκόπηση

Κάθε πέντε έτη από της ενάρξεως ισχύος της παρούσας Σύμβασης, η Συνέλευση αναλαμβάνει να κάνει μία γενική και συστηματική επισκόπηση του τρόπου με τον οποίο λειτούργησε στην πράξη το διεθνές καθεστώς της Περιοχής, το οποίο καθιερώθηκε με την παρούσα Σύμβαση. Υπό το φως των αποτελεσμάτων της επισκόπησης αυτής η Συνέλευση δύναται να λάβει μέτρα ή να συστήσει την λήψη μέτρων από άλλα όργανα, σύμφωνα με τις διατάξεις και τις διαδικασίες του παρόντος Μέρους και των σχετικών με το Μέρος αυτό Παραρτημάτων, τα οποία θα οδηγήσουν στην βελτίωση της λειτουργίας του καθεστώτος αυτού.

Άρθρο 155
Η Διάσκεψη Αναθεώρησης

1. Δεκαπέντε έτη μετά την 1η Ιανουαρίου του έτους κατά το οποίο άρχισε η πρώτη εμπορική εκμετάλλευση βάσει ενός εγκεκριμένου προγράμματος εργασίας, η Συνέλευση συγκαλεί διάσκεψη για την αναθεώρηση εκείνων των διατάξεων του παρόντος Μέρους και των σχετικών Παραρτημάτων οι οποίες διέπουν το σύστημα εξερεύνησης και εκμετάλλευσης των πόρων της Περιοχής. Η Διάσκεψη Αναθεώρησης εξετάζει λεπτομερώς υπό το φως της αποκτηθείσας εμπειρίας κατά την διάρκεια της περιόδου αυτής:

(α) κατά πόσο οι διατάξεις του παρόντος Μέρους που διέπουν το καθεστώς εξερεύνησης και εκμετάλλευσης των πόρων της Περιοχής εκπλήρωσαν τους στόχους τους από όλες τις απόψεις και κυρίως αν ολόκληρη η ανθρωπότητα ωφελήθηκε από αυτές,

(β) κατά πόσο κατά τη διάρκεια των 15 ετών η εκμετάλλευση των δεσμευμένων περιοχών σε σχέση με τις μη δεσμευμένες περιοχές ήταν αποτελεσματική και ισόρροπη,

(γ) κατά πόσο η ανάπτυξη και η χρησιμοποίηση της Περιοχής και των πόρων της έγιναν κατά τρόπο που να προωθεί την υγιή ανάπτυξη

της παγκόσμιας οικονομίας και την ισόρροπη μεγέθυνση του διεθνούς εμπορίου,

(δ) κατά πόσο αποφεύχθηκε η μονοπώληση των δραστηριοτήτων στην Περιοχή,

(ε) κατά πόσο εφαρμόσθηκε η πολιτική που προβλέπεται στα άρθρα 150 και 151, και

(στ) κατά πόσο το σύστημα εκμετάλλευσης επέτρεψε τη δίκαιη κατανομή των ωφελημάτων που προέκυψαν από τις δραστηριότητες στην Περιοχή, λαμβανομένων ιδιαιτέρως υπόψη των συμφερόντων και αναγκών των αναπτυσσόμενων Κρατών.

2. Η Διάσκεψη Αναθεώρησης φροντίζει για τη διασφάλιση της αρχής της κοινής κληρονομιάς της ανθρωπότητας, δεδομένου ότι το διεθνές καθεστώς αποσκοπεί στη δίκαιη εκμετάλλευση των πόρων της Περιοχής προς όφελος όλων των Κρατών, ιδιαιτέρως δε των αναπτυσσόμενων Κρατών, και για την ύπαρξη Αρχής επιφορτισμένης με την οργάνωση, διεξαγωγή και έλεγχο των δραστηριοτήτων στην Περιοχή. Φροντίζει επίσης για τη διασφάλιση των αρχών που εξαγγέλλονται στο παρόν Μέρος, σχετικά με την απαγόρευση διεκδικήσεων και την άσκηση κυριαρχίας επί οιουδήποτε τμήματος της Περιοχής με τα δικαιώματα των Κρατών και τη γενική συμπεριφορά τους στην Περιοχή, καθώς και με τη συμμετοχή τους στις δραστηριότητες της Περιοχής σύμφωνα με τη παρούσα Σύμβαση, με την πρόληψη της μονοπώλησης των δραστηριοτήτων στην Περιοχή, με την θαλάσσια επιστημονική έρευνα, την μεταφορά τεχνολογίας, την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος, την προστασία της ανθρώπινης ζωής, τα δικαιώματα των παράκτιων Κρατών, το νομικό καθεστώς των υπερκειμένων της Περιοχής υδάτων και του εναέριου χώρου υπεράνω των υδάτων αυτών, με την εναρμόνιση των δραστηριοτήτων στην περιοχή και άλλων δραστηριοτήτων στο θαλάσσιο περιβάλλον.

3. Η διαδικασία λήψεως των αποφάσεων που θα εφαρμοσθεί στη Διάσκεψη Αναθεώρησης θα είναι αυτή που εφαρμόσθηκε στην Τρίτη Διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας. Η Διάσκεψη δεν θα φεισθεί καμιάς προσπάθειας για την επίτευξη συμφωνίας με συναίνεση σε οποιαδήποτε τροποποίηση και δεν θα πρέπει να υπάρχει ψηφοφορία για τέτοια θέματα, πριν εξαντληθούν όλες οι προσπάθειες για την επίτευξη συναίνεσης.

4. Εάν, πέντε χρόνια μετά την έναρξή της, η Διάσκεψη Αναθεώρησης δεν καταλήξει σε συμφωνία για το σύστημα εξερεύνησης και εκμετάλλευσης των πόρων της Περιοχής, μπορεί, μέσα στους επόμενους 12 μήνες, να αποφασίσει, με πλειοψηφία των τριών τετάρτων των Συμβαλλομένων Κρατών, την υιοθέτηση και υποβολή στα Συμβαλλόμενα Κράτη για επικύρωση ή προσχώρηση των τροπολογιών εκείνων, που επιφέρουν μεταβολές ή τροποποιήσεις στο σύ-

στημα, τις οποίες κρίνει αναγκαίες και κατάλληλες. Οι τροπολογίες αυτές θα ισχύσουν για όλα τα Συμβαλλόμενα Κράτη δώδεκα μήνες μετά την κατάθεση των οργάνων επικύρωσης ή προσχώρησης από τα τρία τέταρτα των Συμβαλλομένων Κρατών.

5. Τροπολογίες υιοθετηθείσες από την Διάσκεψη Αναθεώρησης σύμφωνα με το παρόν άρθρο δεν θίγουν δικαιώματα αποκτηθέντα βάσει υφιστάμενων συμβολαίων.

ΤΜΗΜΑ 4. Η ΑΡΧΗ

ΥΠΟΤΜΗΜΑ Α
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 156
Σύσταση της Αρχής

1. Συνιστάται Διεθνής Αρχή των Θαλάσσιων Βυθών της οποίας η λειτουργία διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος Μέρους.

2. Όλα τα Συμβαλλόμενα Κράτη είναι αυτοδικαίως μέλη της Αρχής.

3. Οι παρατηρητές που συμμετέχουν στην Τρίτη Διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της θάλασσας και έχουν υπογράψει την Τελική Πράξη, οι οποίοι δεν αναφέρονται στο άρθρο 305, παράγραφος 1, εδάφια (γ),(δ),(ε),ή(στ),έχουν δικαίωμα να συμμετέχουν στις εργασίες της Αρχής σαν παρατηρητές, σύμφωνα με τους κανόνες, κανονισμούς και διαδικασίες αυτής.

4. Η Αρχή έχει την έδρα της στην Ιαμαϊκή.

5. Η Αρχή μπορεί να συστήσει όσα περιφερειακά κέντρα ή γραφεία κρίνει αναγκαία για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της.

Άρθρο 157
Φύση της Αρχής και θεμελιώδεις αρχές που διέπουν τη λειτουργία της.

1. Η Αρχή είναι ο οργανισμός μέσω του οποίου τα Συμβαλλόμενα Κράτη, σύμφωνα με το παρόν Μέρος, οργανώνουν και ελέγχουν τις δραστηριότητες που διεξάγονται στην Περιοχή με σκοπό ειδικότερα τη διαχείριση των πόρων αυτής.

2. Η Αρχή έχει τις εξουσίες και τα καθήκοντα που της έχουν ρητά απονεμηθεί από τη Σύμβαση. Έχει επικουρικές εξουσίες που συμβιβάζονται με τη Σύμβαση οι οποίες απορρέουν αναγκαστικά από την άσκηση των εξουσιών και τα καθήκοντα αυτών αναφορικά με τις δραστηριότητες που διεξάγονται στην Περιοχή.

3. Η Αρχή βασίζεται στην αρχή της κυρίαρχης ισότητας όλων των μελών της.

4. Προκειμένου να εξασφαλισθούν για κάθε ένα μέλος τα δικαιώματα και τα πλεονεκτήματα που απορρέουν από την ιδιότητά του ως μέλους, όλα τα μέλη της Αρχής εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις που έχουν βάσει του παρόντος Μέρους, καλή τη πίστη.

Άρθρο 158
Όργανα της Αρχής

1. Με το παρόν συνιστάται Συνέλευση, Συμβούλιο και Γραμματεία που αποτελούν τα κύρια όργανα της Αρχής.

2. Με το παρόν συνιστάται Επιχείρηση, η οποία είναι το όργανο μέσω του οποίου η Αρχή ασκεί τα καθήκοντα τα προβλεπόμενα στο άρθρο 170, παράγραφος 1.

3. Μπορούν να συσταθούν επικουρικά όργανα τα οποία κρίνονται απαραίτητα σύμφωνα με το παρόν Μέρος.

4. Κάθε ένα από τα κύρια όργανα της Αρχής και η Επιχείρηση ασκεί τις εξουσίες και τα καθήκοντα που τους έχουν ανατεθεί. Κατά την άσκηση των εξουσιών αυτών και καθηκόντων κάθε όργανο αποφεύγει να ενεργεί κατά τρόπον που παραβλάπτει ή παρακωλύει την άσκηση των ιδιαιτέρων εξουσιών και καθηκόντων του άλλου οργάνου.

ΥΠΟΤΜΗΜΑ Β
Η ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Άρθρο 159
Σύνθεση, διαδικασία και ψηφοφορία

1. Η Συνέλευση αποτελείται από όλα τα μέλη της Αρχής. Κάθε μέλος έχει ένα εκπρόσωπο στη Συνέλευση, ο οποίος μπορεί να συνοδεύεται από αναπληρωτές και συμβούλους.

2. Η Συνέλευση συνέρχεται σε τακτικές ετήσιες συνόδους, τις οποίες εκείνη αποφασίζει, ή συγκαλούνται από το Γενικό Γραμματέα ύστερα από αίτηση του Συμβουλίου ή της πλειοψηφίας των μελών της Αρχής.

3. Οι σύνοδοι λαμβάνουν χώρα στην έδρα της Αρχής εκτός αν η Συνέλευση αποφασίσει διαφορετικά.

4. Η Συνέλευση υιοθετεί τον εσωτερικό κανονισμό της. κατά την έναρξη κάθε τακτικής συνόδου, εκλέγει τον Πρόεδρό της και όσους άλλους αξιωματούχους είναι αναγκαίο. Τα πρόσωπα αυτά ασκούν τα καθήκοντά τους μέχρις ότου εκλεγεί νέος Πρόεδρος και άλλοι αξιωματούχοι κατά την επόμενη τακτική σύνοδο.

5. Η πλειοψηφία των μελών της Συνέλευσης συνιστά απαρτία.

6. Κάθε μέλος της Συνέλευσης έχει μία ψήφο.

7. Οι αποφάσεις επί θεμάτων διαδικασίας συμπεριλαμβανομένης και της απόφασης εκτάκτων συνόδων της Συνέλευσης, λαμβάνονται από την πλειοψηφία των παρόντων και ψηφιζόντων μελών.

8. Οι αποφάσεις επί θεμάτων ουσίας λαμβάνονται με πλειοψηφία των δύο τρίτων των παρόντων και ψηφιζόντων μελών που συμμετέχουν στη σύνοδο. Οσάκις ανακύπτει ζήτημα κατά πόσο ένα θέμα είναι ουσίας ή όχι, το ζήτημα αυτό θεωρείται θέμα ουσίας, εκτός αν άλλως αποφασισθεί από τη Συνέλευση με την πλειοψηφία που απαιτείται για την λήψη αποφάσεων σε θέματα ουσίας.

9. Οσάκις θέμα ουσίας τίθεται σε ψηφοφορία για πρώτη φορά, ο Πρόεδρος δύναται και οφείλει, αν του ζητηθεί από το ένα πέμπτο τουλάχιστο των μελών της Συνέλευσης, να αναβάλει την ψηφοφορία πάνω στο θέμα αυτό για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τις πέντε ημερολογιακές ημέρες. Ο κανόνας αυτός μπορεί να εφαρμοσθεί μόνο μια φορά για το ίδιο θέμα και η εφαρμογή του δεν πρέπει να επιφέρει την αναβολή του θέματος πέραν της λήξεως της συνόδου.

10. Όταν με έγγραφη αίτηση απευθυνόμενη προς τον Πρόεδρο και υποστηριζόμενη τουλάχιστον από το ένα τέταρτο των μελών της Αρχής ζητείται από τη Συνέλευση συμβουλευτική γνωμοδότηση ως προς το κατά πόσο μία πρόταση ενώπιον της Συνέλευσης επί οποιουδήποτε ζητήματος συμφωνεί με την παρούσα Σύμβαση, η Συνέλευση ζητεί συμβουλευτική γνωμοδότηση από το Τμήμα Επίλυσης Διαφορών του Θαλασσίου Βυθού του Διεθνούς Δικαστηρίου για το Δίκαιο της Θάλασσας πάνω στο θέμα αυτό και αναβάλλει την ψηφοφορία πάνω στην πρόταση αυτή εφ' όσον εκκρεμεί η συμβουλευτική γνωμοδότηση του Τμήματος. Αν η συμβουλευτική γνωμοδότηση δεν ληφθεί πριν από την τελική εβδομάδα της συνόδου, κατά την διάρκεια της οποίας εζητήθη, η Συνέλευση αποφασίζει, όταν συνέλθει για τη ψηφοφορία, επί της αναβληθείσας πρότασης.

Άρθρο 160
Εξουσίες και καθήκοντα

1. Η Συνέλευση, ως μόνο όργανο της Αρχής που αποτελείται από όλα τα μέλη, θεωρείται το ανώτατο όργανο της Αρχής ενώπιον του οποίου τα άλλα κύρια όργανα είναι υπεύθυνα όπως ειδικά προβλέπεται στην παρούσα Σύμβαση. Η Συνέλευση έχει την εξουσία να καθορίζει τη γενική πολιτική, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της παρούσας Σύμβασης, πάνω σε οποιοδήποτε ζήτημα ή θέμα της αρμοδιότητας της Αρχής.

2. Επιπρόσθετα, οι εξουσίες και τα καθήκοντα της Συνέλευσης είναι:
(α) η εκλογή των μελών του Συμβουλίου, σύμφωνα με το Άρθρο 161,
(β) η εκλογή του Γενικού Γραμματέα μεταξύ των υποψήφιων που προτείνει το Συμβούλιο,
(γ) η εκλογή, κατόπιν εισήγησης του Συμβουλίου, των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιχείρησης και του Γενικού Διευθυντή της Επιχείρησης,
(δ) η σύσταση των επικουρικών οργάνων, τα οποία θεωρεί αναγκαία για την άσκηση των καθηκόντων της σύμφωνα με το παρόν Μέρος. Για τη σύνθεση των επικουρικών οργάνων, θα πρέπει να λαμβάνεται δεόντως υπ' όψιν η αρχή της δίκαιης γεωγραφικής κατανομής και τα ειδικά συμφέροντα καθώς και η ανάγκη του ορισμού μελών με προσόντα και ικανά στα σχετικά τεχνικά θέματα με τα οποία ασχολούνται τα όργανα αυτά,
(ε) ο καθορισμός των εισφορών των μελών στο διοικητικό προϋπολογισμό της Αρχής σύμφωνα με μια συμπεφωνημένη κλίμακα προσδιορισμού βασισμένη στην κλίμακα που χρησιμοποιείται για τον τακτικό προϋπολογισμό των Ηνωμένων Εθνών, μέχρις ότου η Αρχή αποκτήσει επαρκές εισόδημα από άλλες πηγές για την αντιμετώπιση των διοικητικών της δαπανών,
(στ) (i) η μελέτη και η έγκριση, κατόπιν εισήγησης του Συμβουλίου, των κανόνων, κανονισμών και διαδικασιών για τη δίκαιη κατανομή των χρηματικών και άλλων οικονομικών ωφελημάτων που προκύπτουν από δραστηριότητες στην Περιοχή και από πληρωμές και εισφορές που γίνονται σύμφωνα με το άρθρο 82, λαμβανομένων ιδιαιτέρως υπ' όψη των συμφερόντων και αναγκών των αναπτυσσόμενων Κρατών και λαών που δεν έχουν αποκτήσει πλήρη ανεξαρτησία, ή άλλο αυτόνομο καθεστώς. Αν η Συνέλευση δεν εγκρίνει τις εισηγήσεις του Συμβουλίου, θα τις επιστρέφει στο Συμβούλιο για επανεξέταση υπό το φως των απόψεων που εκφράσθηκαν από τη Συνέλευση,
(ii) η μελέτη και η έγκριση των κανόνων, κανονισμών και διαδικασιών της Αρχής, και οποιωνδήποτε τροποποιήσεων αυτών, που υιοθετήθηκαν προσωρινά από το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 162, παράγραφος 2(ιε) (ιι). Οι κανόνες, οι κανονισμοί και οι διαδικασίες αυτές αναφέρονται σε θέματα προκαταρτικών ερευνών, εξερεύνησης και εκμετάλλευσης στην Περιοχή, σε θέματα οικονομικής διαχείρισης και εσωτερικής διοίκησης της Αρχής και με εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιχεί-

ρησης σε θέματα μεταφοράς χρηματικών πόρων από την Επιχείρηση στην Αρχή,

(ζ) η απόφαση για τη δίκαιη κατανομή των χρηματικών και άλλων οικονομικών ωφελημάτων που προκύπτουν από δραστηριότητες στην Περιοχή, σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση και τους κανόνες, τους κανονισμούς και τις διαδικασίες της Αρχής,

(η) η μελέτη και έγκριση του προτεινόμενου ετήσιου προϋπολογισμού της Αρχής που υποβάλλεται από το Συμβούλιο,

(θ) η εξέταση περιοδικών εκθέσεων του Συμβουλίου και της Επιχείρησης και ειδικών εκθέσεων που ζητούνται από το Συμβούλιο ή από οποιοδήποτε άλλο όργανο της Αρχής,

(ι) η έναρξη μελετών και διατύπωση εισηγήσεων με σκοπό την προώθηση διεθνούς συνεργασίας αναφορικά με δραστηριότητες στην Περιοχή και την ενθάρρυνση της προοδευτικής ανάπτυξης του διεθνούς δικαίου πάνω σε αυτά και την κωδικοποίησή του,

(ια) η μελέτη προβλημάτων γενικής φύσης σε σχέση με δραστηριότητες στην Περιοχή, που προκύπτουν ιδιαίτερα για τα αναπτυσσόμενα Κράτη, καθώς επίσης και προβλημάτων Κρατών, σε σχέση με δραστηριότητες στην Περιοχή, τα οποία οφείλονται στη γεωγραφική θέση τους και ιδιαίτερα των περίκλειστων Κρατών και των γεωγραφικώς μειονεκτούντων Κρατών,

(ιβ) η καθιέρωση, με εισήγηση του Συμβουλίου και σύμφωνα με συμβουλή της Επιτροπής Οικονομικού Προγραμματισμού, συστήματος αποζημίωσης ή άλλων μέτρων βοήθειας για οικονομική προσαρμογή, όπως προβλέπεται στο άρθρο 151 παράγραφος 10,

(ιγ) η αναστολή της άσκησης δικαιωμάτων και προνομίων των μελών δυνάμει του άρθρου 185,

(ιδ) η συζήτηση οποιουδήποτε ζητήματος ή θέματος της αρμοδιότητας της Αρχής θα χειριστεί οποιοδήποτε τέτοιο ζήτημα ή θέμα, το οποίο δεν ανατίθεται ειδικά σε συγκεκριμένο όργανο, σύμφωνα με την κατανομή εξουσιών και καθηκόντων μεταξύ των οργάνων της Αρχής.

ΥΠΟΤΜΗΜΑ Γ
ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Άρθρο 161
Σύνθεση, διαδικασία και ψηφοφορία

1. Το Συμβούλιο αποτελείται από 36 μέλη της Αρχής που εκλέγονται από την Συνέλευση ως ακολούθως:

(α) τέσσερα μέλη μεταξύ των Συμβαλλομένων Κρατών τα οποία, κατά τη διάρκεια των τελευταίων πέντε ετών για τα οποία υπάρχουν στατιστικά στοιχεία, έχουν είτε καταναλώσει περισσότερο του 2 τοις εκατό των συνολικών παγκόσμιων εισαγωγών βασικών προϊόντων που παράγονται από τις κατηγορίες ορυκτών που έχουν εξορυχθεί από την Περιοχή και οπωσδήποτε ένα Κράτος από την περιοχή της Ανατολικής (Σοσιαλιστικής) Ευρώπης, καθώς και το Κράτος που έχει τη μεγαλύτερη κατανάλωση,

(β) τέσσερα μέλη μεταξύ των οκτώ Συμβαλλομένων Κρατών τα οποία έχουν κάνει τις μεγαλύτερες επενδύσεις στην προπαρασκευή και πραγματοποίηση δραστηριοτήτων στην Περιοχή, είτε άμεσα είτε μέσω πολιτών τους, συμπεριλαμβανομένου τουλάχιστον ενός Κράτους από την περιοχή της Ανατολικής (Σοσιαλιστικής) Ευρώπης,

(γ) τέσσερα μέλη μεταξύ των Συμβαλλομένων Κρατών τα οποία, με βάση την παραγωγή σε περιοχές της δικαιοδοσίας τους, είναι μεγάλοι εξαγωγείς των κατηγοριών των ορυκτών που προέρχονται από την Περιοχή, συμπεριλαμβανομένων τουλάχιστον δύο αναπτυσσόμενων Κρατών των οποίων οι εξαγωγές των ορυκτών αυτών έχουν ουσιαστική επίδραση στις οικονομίες τους,

(δ) έξι μέλη μεταξύ των αναπτυσσόμενων Συμβαλλομένων Κρατών τα οποία αντιπροσωπεύουν ειδικά συμφέροντα. Τα ειδικά αυτά συμφέροντα που πρόκειται να αντιπροσωπευθούν περιλαμβάνουν τα συμφέροντα των Κρατών που έχουν μεγάλους πληθυσμούς, των Κρατών τα οποία είναι περίκλειστα ή μειονεκτούν από γεωγραφική άποψη, των Κρατών τα οποία είναι μεγάλοι εισαγωγείς των κατηγοριών των ορυκτών που θα εξορυχθούν από την Περιοχή, των Κρατών τα οποία είναι εν δυνάμει παραγωγοί τέτοιων ορυκτών και των Κρατών που είναι ελάχιστα αναπτυγμένα,

(ε) δεκαοκτώ μέλη εκλεγόμενα σύμφωνα με την αρχή της εξασφάλισης δίκαιης γεωγραφικής κατανομής εδρών στο Συμβούλιο ως σύνολο, υπό την προϋπόθεση ότι κάθε γεωγραφική περιοχή έχει τουλάχιστον ένα μέλος που θα εκλέγεται δυνάμει του παρόντος εδαφίου. Για το σκοπό αυτό, οι γεωγραφικές περιοχές είναι η Αφρική, η Ασία, η περιοχή της Ανατολικής (Σοσιαλιστικής) Ευρώπης, η Λατινική Αμερική, η περιοχή της Δυτικής Ευρώπης και άλλες.

2. Κατά την εκλογή των μελών του Συμβουλίου σύμφωνα με την παράγραφο 1, η Συνέλευση εξασφαλίζει ότι:

(α) τα περίκλειστα Κράτη και τα μειονεκτούντα από γεωγραφική άποψη Κράτη εκπροσωπούνται σε βαθμό λογικά ανάλογο προς την εκπροσώπησή τους στην Συνέλευση,

(β) τα παράκτια Κράτη, ιδιαίτερα τα αναπτυσσόμενα Κράτη, τα οποία δεν έχουν τις προϋποθέσεις δυνάμει της παραγράφου 1(α), (β), (γ) ή (δ) εκπροσωπούνται σε βαθμό που είναι λογικά ανάλογος προς την εκπροσώπησή τους στην Συνέλευση,

(γ) κάθε ομάδα Συμβαλλομένων Κρατών που εκπροσωπείται στο Συμβούλιο, εκπροσωπείται από εκείνα τα μέλη τα οποία ενδεχομένως υποδεικνύονται από την ομάδα αυτή.

3. Οι εκλογές διενεργούνται στις τακτικές συνόδους της Συνέλευσης. Κάθε μέλος του Συμβουλίου εκλέγεται για τέσσερα έτη. Κατά την πρώτη, όμως, εκλογή η θητεία του ημίσεως των μελών της κάθε ομάδας που αναφέρεται στην παράγραφο 1 είναι δύο έτη.

4. Τα μέλη του Συμβουλίου είναι επανεκλέξιμα, αλλά πρέπει να λαμβάνεται δεόντως υπ' όψιν το επιθυμητό της εναλλαγής των μελών.

5. Το Συμβούλιο ασκεί τα καθήκοντά του στην έδρα της Αρχής και συνέρχεται τόσο συχνά όσο το απαιτούν οι εργασίες της Αρχής, αλλά όχι λιγότερο από τρεις φορές κάθε έτος.

6. Η πλειοψηφία των μελών του Συμβουλίου συνιστά απαρτία.

7. Κάθε μέλος του Συμβουλίου έχει μία ψήφο.

8. (α) Οι αποφάσεις σε θέματα διαδικασίας λαμβάνονται με πλειοψηφία των παρόντων και ψηφιζόντων μελών.

(β) Οι αποφάσεις σε θέματα ουσίας που προκύπτουν δυνάμει των ακολούθων διατάξεων λαμβάνονται με πλειοψηφία των δύο τρίτων των παρόντων και ψηφιζόντων μελών υπό την προϋπόθεση ότι η πλειοψηφία αυτή περιλαμβάνει την πλειοψηφία των μελών του Συμβουλίου: άρθρο 162, παράγραφο 2, εδάφια (στ), (ζ), (η), (θ), (ιδ), (ιστ), (κβ) και άρθρο 191.

(γ) Οι αποφάσεις σε θέματα ουσίας που προκύπτουν δυνάμει των ακολούθων διατάξεων λαμβάνονται με πλειοψηφία των τριών τετάρτων των παρόντων και ψηφιζόντων μελών υπό την προϋπόθεση ότι η πλειοψηφία αυτή περιλαμβάνει την πλειοψηφία των μελών του Συμβουλίου: άρθρο 162, παράγραφος 2, εδάφια (α), (β), (γ), (δ), (ε), (ιβ), (ιζ), (ιη), (ιθ), (κ), (κα) σε περιπτώσεις μη συμμόρφωσης του επιχειρηματία ή του ανάδοχου, (κγ) υπό την προϋπόθεση ότι εντολές που εκδίδονται βάσει αυτού δεν μπορεί να είναι δεσμευτικές πέραν των 30 ημερών εκτός αν επιβεβαιωθούν με απόφαση που λαμβάνεται σύμφωνα με το εδάφιο (δ), άρθρο 162, πα-

ράγραφος 2, εδάφια (κδ), (κε), (κστ), άρθρο 163, παράγραφος 2, άρθρο 174 παράγραφος 3, Παράρτημα IV, άρθρο 11.

(δ) Οι αποφάσεις σε θέματα ουσίας που προκύπτουν δυνάμει των ακολούθων διατάξεων λαμβάνονται με συναίνεση: άρθρο 162, παράγραφος 2 (ιγ) και (ιε), υιοθέτηση τροποποιήσεων του Μέρους XI.

(ε) Για τους σκοπούς των εδαφίων (δ), (στ) και (ζ), ο όρος «συναίνεση» σημαίνει την έλλειψη οποιασδήποτε επίσημης ένστασης. Στη διάρκεια των 14 ημερών που ακολουθούν την υποβολή μιας πρότασης στο Συμβούλιο, ο Πρόεδρος του Συμβουλίου εξετάζει κατά πόσον είναι δυνατόν να υπάρξει επίσημη ένσταση κατά της υιοθέτησης της πρότασης. Αν ο Πρόεδρος διαπιστώσει ότι είναι δυνατόν να υπάρξει τέτοια αντίρρηση, συγκροτεί και συγκαλεί, εντός τριών ημερών, επιτροπή συνδιαλλαγής αποτελούμενη από εννέα μέλη του Συμβουλίου το πολύ, στην οποία προεδρεύει με σκοπό την διευθέτηση των διαφορών και την διατύπωση πρότασης που μπορεί να υιοθετηθεί συναινετικά. Η Επιτροπή εργάζεται με ταχύ ρυθμό και υποβάλλει έκθεση στο Συμβούλιο εντός 14 ημερών από τη συγκρότησή της. Αν η Επιτροπή αδυνατεί να εισηγηθεί πρόταση που να μπορεί να υιοθετηθεί συναινετικά, τότε αναφέρει στην έκθεσή της τους λόγους για τους οποίους δεν γίνεται δεκτή η πρόταση.

(στ) Οι αποφάσεις σε θέματα που δεν αναφέρθηκαν ανωτέρω τις οποίες το Συμβούλιο έχει εξουσία να λαμβάνει δυνάμει των κανόνων, των κανονισμών και των διαδικασιών της Αρχής ή δυνάμει άλλου τίτλου λαμβάνονται σύμφωνα με τα εδάφια της παρούσας παραγράφου που καθορίζονται στους κανόνες, τους κανονισμούς και τις διαδικασίες αυτής ή αν δεν καθορίζονται εκεί, σύμφωνα με διάταξη που καθορίζεται από απόφαση του Συμβουλίου που λαμβάνεται συναινετικά.

(ζ) Οσάκις προκύπτει θέμα κατά πόσο ένα ζήτημα εμπίπτει στα εδάφια (α), (β), (γ) ή (δ) το θέμα αυτό θεωρείται ότι εμπίπτει στην διάταξη που απαιτεί τη μεγαλύτερη πλειοψηφία ή συναίνεση ανάλογα με την περίπτωση, εκτός αν αποφασισθεί διαφορετικά από το Συμβούλιο με την ανωτέρω πλειοψηφία ή συναινετικά.

9. Το Συμβούλιο καθιερώνει διαδικασία με την οποία ένα μέλος της Αρχής μη εκπροσωπούμενο στο Συμβούλιο μπορεί να αποστείλει εκπρόσωπο για να παρακολουθήσει τη συνεδρίαση του Συμβουλίου όταν υποβάλλεται αίτηση από το μέλος αυτό, ή όταν το Συμβούλιο εξετάζει ένα θέμα που ενδιαφέρει ιδιαίτερα το μέλος. Ο εκπρόσωπος του μέλους δύναται να συμμετέχει στις συζητήσεις, αλλά όχι και στην ψηφοφορία.

Άρθρο 162
Εξουσίες και καθήκοντα

1. Το Συμβούλιο είναι το εκτελεστικό όργανο της Αρχής. Το Συμβούλιο είχε την εξουσία να καθορίζει, σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση και την καθορισθείσα από τη Συνέλευση γενική πολιτική, την ειδική πολιτική που επιδιώκεται από την Αρχή για οποιοδήποτε θέμα ή ζήτημα αρμοδιότητας της Αρχής.

2. Επιπρόσθετα, το Συμβούλιο:

(α) εποπτεύει και συντονίζει την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Μέρους σε όλα τα θέματα και ζητήματα της αρμοδιότητας της Αρχής και εφιστά την προσοχή της Συνέλευσης σε περιπτώσεις μη συμμόρφωσης,

(β) προτείνει στη Συνέλευση κατάλογο υποψήφιων για την εκλογή του Γενικού Γραμματέα,

(γ) εισηγείται στη Συνέλευση υποψήφιους για την εκλογή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιχείρησης και του Γενικού Διευθυντή της Επιχείρησης,

(δ) συστήνει, όπως αρμόζει, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τις επιταγές της οικονομίας και της αποτελεσματικότητας, τα επικουρικά όργανα τα οποία θεωρεί αναγκαία για την άσκηση των καθηκόντων της σύμφωνα με το παρόν Μέρος. Κατά τη σύνθεση των επικουρικών οργάνων δίδεται έμφαση στην ανάγκη ορισμού μελών με προσόντα και ικανά στα σχετικά τεχνικά θέματα που ασχολούνται τα όργανα αυτά, λαμβανομένης όμως δεόντως υπόψη της αρχής της δίκαιης γεωγραφικής κατανομής και των ειδικών συμφερόντων,

(ε) υιοθετεί τον εσωτερικό κανονισμό του στον οποίο καθορίζει και τον τρόπο επιλογής του Προέδρου του,

(στ) συνάπτει συμφωνίες με τα Ηνωμένα Έθνη ή άλλους διεθνείς οργανισμούς για λογαριασμό της Αρχής, εντός των πλαισίων της αρμοδιότητάς του υπό τηνεπιφύλαξη της έγκρισης από την Συνέλευση,

(ζ) μελετά τις εκθέσεις της Επιχείρησης και τις διαβιβάζει στη Συνέλευση με τις εισηγήσεις του,

(η) παρουσιάζει στη Συνέλευση ετήσιες εκθέσεις και ειδικές εκθέσεις τις οποίες η Συνέλευση είναι δυνατόν να ζητήσει,

(θ) δίδει κατευθυντήριες γραμμές προς την Επιχείρηση, σύμφωνα με το άρθρο 170,

(ι) εγκρίνει προγράμματα εργασιών σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙΙ, άρθρο 6. Το Συμβούλιο αποφαίνεται για κάθε πρόγραμμα εργα-

σιών εντός 60 ημερών από της υποβολής του από την Νομική και Τεχνική Επιτροπή σε κάποια σύνοδο αυτού σύμφωνα με τις ακόλουθες διαδικασίες:

(i) οσάκις η Επιτροπή εισηγείται την έγκριση ενός προγράμματος εργασιών, το πρόγραμμα αυτό θεωρείται ότι γίνεται αποδεκτό από το Συμβούλιο αν κανένα μέλος του Συμβουλίου δεν υποβάλει γραπτώς προς τον Πρόεδρο μέσα σε 14 μέρες συγκεκριμένη ένσταση, ισχυριζόμενο μη συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις του Παραρτήματος ΙΙΙ, άρθρο 6. Αν υποβληθεί ένσταση, εφαρμόζεται η προβλεπόμενη στο άρθρο 161 παράγραφος 8 (ε) διαδικασία συνδιαλλαγής. Αν στο τέλος της διαδικασίας συνδιαλλαγής υπάρχει ακόμα η ένσταση, το πρόγραμμα εργασίας θεωρείται ότι γίνεται αποδεκτό από το Συμβούλιο εκτός αν το Συμβούλιο το απορρίψει με συναίνεση, αποκλειόμενου του Κράτους ή των Κρατών που υποβάλλουν την αίτηση ή που είναι ανάδοχοι του αιτούντος,

(ii) οσάκις η Επιτροπή εισηγείται την απόρριψη σχεδίου εργασίας ή δεν υποβάλλει καμία εισήγηση, το Συμβούλιο μπορεί να εγκρίνει το πρόγραμμα εργασιών με πλειοψηφία των τριών τετάρτων των παρόντων και ψηφιζόντων μελών υπό την προϋπόθεση ότι η πλειοψηφία αυτή περιλαμβάνει την πλειοψηφία των μελών που συμμετέχουν στη σύνοδο,

(ια) εγκρίνει προγράμματα εργασίας που υποβάλλει η Επιχείρηση σύμφωνα με το Παράρτημα IV, άρθρο 12, εφαρμόζοντας, τηρουμένων των αναλογιών, τις διαδικασίες που προβλέπει το εδάφιο (ι),

(ιβ) ασκεί έλεγχο στις δραστηριότητες στην Περιοχή σύμφωνα με το άρθρο 153, παράγραφος 4, και τους κανόνες, κανονισμούς και διαδικασίες της Αρχής,

(ιγ) λαμβάνει, μετά από εισήγηση της Επιτροπής Οικονομικού Προγραμματισμού, τα αναγκαία και κατάλληλα μέτρα σύμφωνα με το άρθρο 150, εδάφιο (η), για την προστασία των αναπτυσσόμενων Κρατών από τις δυσμενείς οικονομικές επιπτώσεις που προβλέπονται στην διάταξη αυτή,

(ιδ) εισηγείται στη Συνέλευση, με βάση τη γνώμη της Επιτροπής Οικονομικού Προγραμματισμού, σύστημα αποζημίωσης ή άλλων μέτρων βοήθειας οικονομικής προσαρμογής, όπως προβλέπεται στο άρθρο 151, παράγραφος 10,

(ιε) (i) εισηγείται στη Συνέλευση κανόνες, κανονισμούς και διαδικασίες για τη δίκαιη κατανομή των χρηματοδοτικών και άλλων οικονομικών ωφελημάτων που προκύπτουν από δραστηριότητες στην Πε-

ριοχή και των πληρωμών και εισφορών που γίνονται δυνάμει του άρθρου 82, λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπ' όψιν τα συμφέροντα και τις ανάγκες των αναπτυσσόμενων Κρατών και των λαών που δεν έχουν αποκτήσει πλήρη ανεξαρτησία ή άλλο αυτόνομο καθεστώς,

(ii) υιοθετεί και εφαρμόζει προσωρινά, εν αναμονή έγκρισης από τη Συνέλευση, τους κανόνες, τους κανονισμούς και τις διαδικασίες της Αρχής, καθώς και οποιεσδήποτε τροποποιήσεις τους, λαμβάνοντας υπ' όψιν τις εισηγήσεις της Νομικής και Τεχνικής Επιτροπής ή άλλου ενδιαφερόμενου επικουρικού οργάνου. Οι κανόνες, κανονισμοί και διαδικασίες αυτές αφορούν στη διενέργεια προκαταρτικών ερευνών, εξερεύνηση και εκμετάλλευση στην Περιοχή, την οικονομική διαχείριση και εσωτερική διοίκηση της Αρχής. Δίδεται προτεραιότητα στην υιοθέτηση κανόνων, κανονισμών και διαδικασιών για την εξερεύνηση και εκμετάλλευση πολυμεταλλικών κονδύλων. Οι κανόνες, κανονισμοί και διαδικασίες για την εξερεύνηση και εκμετάλλευση οποιουδήποτε άλλου πόρου πλην των πολυμεταλλικών κονδύλων, υιοθετούνται εντός τριών χρόνων από την ημερομηνία υποβολής σχετικής αίτησης στην Αρχή από οποιοδήποτε από τα μέλη της. Όλοι οι κανόνες, κανονισμοί και διαδικασίες παραμένουν σε ισχύ προσωρινά μέχρις ότου εγκριθούν από τη Συνέλευση ή μέχρις ότου τροποποιηθούν από το Συμβούλιο βάσει των απόψεων που εκφράσθηκαν από τη Συνέλευση,

(ιστ) επιβλέπει για την καταβολή των οφειλών από ή προς την Αρχή σχετικά με επιχειρήσεις προβλεπόμενες στο παρόν Μέρος,

(ιζ) προβαίνει σε επιλογή μεταξύ των αιτούντων για άδειες παραγωγής σύμφωνα μετο Παράρτημα ΙΙΙ, άρθρο 7, όπου η επιλογή αυτή απαιτείται από την ανωτέρω διάταξη,

(ιη) υποβάλλει τον προτεινόμενο ετήσιο προϋπολογισμό της Αρχής στη Συνέλευση για έγκριση από αυτήν,

(ιθ) προβαίνει σε εισηγήσεις στη Συνέλευση αναφορικά με την ακολουθητέα πολιτική πάνω σε οποιοδήποτε ζήτημα ή θέμα της αρμοδιότητας της Αρχής,

(κ) προβαίνει σε εισηγήσεις στη Συνέλευση για την αναστολή της άσκησης των δικαιωμάτων και προνομίων των μελών σύμφωνα με το άρθρο 185,

(κα) κινεί τις διαδικασίες, για λογαριασμό της Αρχής, ενώπιον του Τμήματος Επίλυσης Διαφορών Θαλάσσιου Βυθού σε περιπτώσεις μη συμμόρφωσης,

(κβ) γνωστοποιεί στην Συνέλευση την απόφαση του Τμήματος Επίλυσης Διαφορών του Θαλάσσιου Βυθού το οποίο επελήφθη του ανωτέρω θέματος δυνάμει του εδαφίου (κα) και προβαίνει σε εισηγήσεις που θεωρεί κατάλληλες αναφορικά με τα ληπτέα μέτρα,

(κγ) δίδει εντολές σε επείγουσες περιπτώσεις περιλαμβανομένης ενδεχομένως και της εντολής για αναστολή ή τροποποίηση των εργασιών, για την πρόληψη σοβαρής βλάβης του θαλάσσιου περιβάλλοντος προερχόμενης από δραστηριότητες στην Περιοχή,

(κδ) εξαιρεί περιοχές από την εκμετάλλευση από επιχειρηματίες ή την Επιχείρηση σε περιπτώσεις που υπάρχουν σοβαροί λόγοι ότι υφίσταται κίνδυνος σοβαρής βλάβης στο θαλάσσιο περιβάλλον,

(κε) συστήνει επικουρικό όργανο για την επεξεργασία του σχεδίου οικονομικών κανόνων, κανονισμών και διαδικασιών αναφορικά:

(i) με την οικονομική διαχείριση, σύμφωνα με τα άρθρα 171 μέχρι 175, και

(ii) με οικονομικές διευθετήσεις σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙΙ άρθρο 13 και άρθρο 17, παράγραφος 1(γ),

(κστ) καθιερώνει κατάλληλους μηχανισμούς για την διεύθυνση και εποπτεία σώματος ελεγκτών οι οποίοι επιβλέπουν τις δραστηριότητες στην Περιοχή με σκοπό να διαπιστώνουν κατά πόσο τηρούνται οι διατάξεις του παρόντος Μέρους, οι κανόνες, οι κανονισμοί και οι διαδικασίες της Αρχής και οι όροι και προϋποθέσεις των συμβολαίων που συνάπτονται με την Αρχή.

Άρθρο 163

Όργανα του Συμβουλίου

1. Με το παρόν συστήνονται τα ακόλουθα όργανα του Συμβουλίου:

(α) Επιτροπή Οικονομικού Προγραμματισμού,

(β) Νομική και Τεχνική Επιτροπή,

2. Κάθε Επιτροπή αποτελείται από 15 μέλη, που εκλέγονται από το Συμβούλιο μεταξύ των υποψήφιων που υποδεικνύουν τα Συμβαλλόμενα Κράτη. Αν παρίσταται όμως ανάγκη, το Συμβούλιο μπορεί να αποφασίσει να αυξήσει τον αριθμό των μελών της μιας ή της άλλης Επιτροπής, λαμβάνοντας δεόντως υπ' όψιν τις αρχές της οικονομίας και της αποτελεσματικότητας.

3. Τα μέλη των Επιτροπών πρέπει να έχουν τα κατάλληλα προσόντα στους τομείς αρμοδιότητας των Επιτροπών. Τα Συμβαλλόμενα Κράτη υποδεικνύουν υποψήφιους κατ' εξοχήν ικανούς και φερέγγυους με τα απαραίτητα προσόντα μεγάλης ικανότητας και ακεραιότητας που θα έχουν προσό-

ντα στους σχετικούς τομείς έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η αποτελεσματική άσκηση των καθηκόντων των Επιτροπών.

4. Για την εκλογή μελών των Επιτροπών λαμβάνεται δεόντως υπ' όψιν η ανάγκη για δίκαιη γεωγραφική κατανομή και η εκπροσώπηση ειδικών συμφερόντων.

5. Κανένα Συμβαλλόμενο Κράτος δεν μπορεί να υποδείξει περισσότερους από ένα υποψήφιο για την ίδια Επιτροπή. Κανείς υποψήφιος δεν εκλέγεται σε περισσότερες από μια Επιτροπές.

6. Τα μέλη των Επιτροπών εκλέγονται για πέντε έτη. Είναι επανεκλέξιμα για μια περαιτέρω περίοδο.

7. Σε περίπτωση θανάτου, ανικανότητας ή παραίτησης μέλους μιας Επιτροπής πριν από τη λήξη της θητείας του, το Συμβούλιο εκλέγει για το εναπομένον διάστημα της θητείας μέλος από την ίδια γεωγραφική περιφέρεια ή από την ίδια κατηγορία συμφερόντων.

8. Τα μέλη των Επιτροπών δεν πρέπει να έχουν κανένα οικονομικό συμφέρον σε οποιαδήποτε δραστηριότητα σχετικά με την εξερεύνηση και εκμετάλλευση στην Περιοχή. Επιφυλασσομένων των υποχρεώσεών τους έναντι των Επιτροπών στις οποίες υπηρετούν, τα μέλη δεν αποκαλύπτουν, ακόμη και μετά τη λήξη των καθηκόντων τους, κανένα βιομηχανικό μυστικό και στοιχεία που αποτελούν βιομηχανική ιδιοκτησία και μεταβιβάστηκαν στην Αρχή σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙΙ, άρθρο 14, ή οποιαδήποτε άλλη εμπιστευτική πληροφορία που περιέρχεται στη γνώση τους λόγω των καθηκόντων τους.

9. Κάθε Επιτροπή ασκεί τα καθήκοντά της σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές και αρχές που υιοθετεί το Συμβούλιο.

10. Κάθε Επιτροπή επεξεργάζεται και υποβάλλει στο Συμβούλιο για έγκριση τους κανόνες και κανονισμούς που είναι αναγκαίοι για την αποτελεσματική άσκηση των καθηκόντων της.

11. Οι διαδικασίες λήψης αποφάσεως των Επιτροπών καθορίζονται από τους κανόνες, κανονισμούς και διαδικασίες της Αρχής. Οι εισηγήσεις στο Συμβούλιο συνοδεύονται, όπου είναι αναγκαίο, από μια περιληπτική αναφορά των διαφορετικών απόψεων στα πλαίσια των Επιτροπών.

12. Κάθε Επιτροπή ασκεί τα καθήκοντά της στην έδρα της Αρχής και συνέρχεται τόσο συχνά όσο απαιτεί η αποτελεσματική άσκηση των καθηκόντων της.

13. Κατά την άσκηση των καθηκόντων της, κάθε Επιτροπή μπορεί, όταν θεωρεί τούτο αναγκαίο, να κάνει διαβουλεύσεις με οποιαδήποτε άλλη Επιτροπή, με οποιοδήποτε αρμόδιο όργανο των Ηνωμένων Εθνών ή εξειδικευμένο όργανο αυτού ή με οποιουσδήποτε διεθνείς οργανισμούς που έχουν σχετική αρμοδιότητα.

Άρθρο 164

Η Επιτροπή Οικονομικού Προγραμματισμού

1. Τα μέλη της Επιτροπής Οικονομικού Προγραμματισμού πρέπει να έχουν κατάλληλα προσόντα, ειδικότερα σε θέματα εκμετάλλευσης, διαχείρισης δραστηριοτήτων σχετικών με ορυκτούς πόρους διεθνούς εμπορίου και τη διεθνή οικονομία. Το Συμβούλιο προσπαθεί να εξασφαλίζει ότι τα μέλη της Επιτροπής θα έχουν όλα τα κατάλληλα προσόντα. Η Επιτροπή περιλαμβάνει τουλάχιστον δύο μέλη από αναπτυσσόμενα Κράτη των οποίων η οικονομία εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από εξαγωγές των κατηγοριών των ορυκτών που παράγονται στην Περιοχή.

2. Η Επιτροπή:

(α) προτείνει, μετά από αίτηση του Συμβουλίου, μέτρα για την εφαρμογή αποφάσεων που αφορούν δραστηριότητες στην Περιοχή και που έχουν ληφθεί σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση,

(β) προβαίνει σε μελέτη των τάσεων και των παραγόντων που επηρεάζουν την προσφορά, τη ζήτηση και τις τιμές των ορυκτών που μπορεί να προέρχονται από την Περιοχή, λαμβάνοντας υπόψη τα συμφέροντα τόσο των Κρατών εισαγωγής και εξαγωγής και ιδιαίτερα των αναπτυσσόμενων Κρατών που περιλαμβάνονται μεταξύ αυτών,

(γ) εξετάζει κάθε κατάσταση η οποία είναι δυνατόν να έχει τις δυσμενείς επιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 150, εδάφιο (η), για την οποία της έχει επιστήσει την προσοχή το ενδιαφερόμενο Συμβαλλόμενο Κράτος ή τα ενδιαφερόμενα Συμβαλλόμενα Κράτη και θα προβαίνει σε κατάλληλες εισηγήσεις στο Συμβούλιο,

(δ) προτείνει στο Συμβούλιο για υποβολή στην Συνέλευση, όπως προβλέπει το άρθρο 151 παράγραφος 10, σύστημα αποζημίωσης ή άλλα μέτρα βοήθειας για την οικονομική προσαρμογή των αναπτυσσόμενων Κρατών που υπέστησαν δυσμενείς επιδράσεις προκληθείσες από δραστηριότητες στην Περιοχή. Η Επιτροπή προβαίνει σε εισηγήσεις στο Συμβούλιο οι οποίες είναι αναγκαίες για την εφαρμογή του συστήματος ή άλλων μέτρων που υιοθετήθηκαν από τη Συνέλευση σε συγκεκριμένες περιπτώσεις.

Άρθρο 165

Η Νομική και Τεχνική Επιτροπή

1. Τα μέλη της Νομικής και Τεχνικής Επιτροπής θα έχουν τα κατάλληλα προσόντα όπως είναι τα σχετικά με την εξερεύνηση και εκμετάλλευση ορυκτών πόρων, την ωκεανολογία, την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος, με οικονομικά και νομικά θέματα σχετικά με την ωκεάνια μεταλλευτι-

κή εκμετάλλευση και συναφείς εξειδικευμένους τομείς. Το Συμβούλιο προσπαθεί να διασφαλίζει ότι τα μέλη της Επιτροπής θα έχουν όλα τα κατάλληλα προσόντα.

2. Η Επιτροπή:

(α) προβαίνει σε εισηγήσεις, μετά από αίτηση του Συμβουλίου, αναφορικά με την άσκηση των καθηκόντων της Αρχής,

(β) εξετάζει τα επίσημα γραπτά προγράμματα εργασίας για δραστηριότητες στην Περιοχή σύμφωνα με το άρθρο 153, παράγραφος 3, και υποβάλλει κατάλληλες εισηγήσεις στο Συμβούλιο. Η Επιτροπή βασίζει τις εισηγήσεις της αποκλειστικά στις διατάξεις του Παραρτήματος ΙΙΙ και κάνει πλήρη αναφορά επί του θέματος στο Συμβούλιο,

(γ) επιβλέπει, μετά από αίτηση του Συμβουλίου, τις δραστηριότητες στην Περιοχή, όπου κρίνεται τούτο αναγκαίο, και σε συνεννόηση και συνεργασία με οποιαδήποτε οντότητα πραγματοποιεί τέτοιες δραστηριότητες ή με ενδιαφερόμενο Κράτος ή Κράτη και υποβάλλει έκθεση στο Συμβούλιο,

(δ) κάνει εκτιμήσεις για τις περιβαλλοντολογικές επιπτώσεις των δραστηριοτήτων στην Περιοχή,

(ε) προβαίνει σε εισηγήσεις προς το Συμβούλιο για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος, λαμβάνοντας υπ' όψιν της απόψεις αναγνωρισμένων εμπειρογνωμόνων στον τομέα αυτό,

(στ) επεξεργάζεται και υποβάλλει στο Συμβούλιο τους κανόνες, κανονισμούς και διαδικασίες που αναφέρονται στο άρθρο 162 παράγραφος 2(ιε), λαμβάνοντας υπ' όψη όλους τους σχετικούς παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων των εκτιμήσεων των περιβαλλοντολογικών επιπτώσεων από τις δραστηριότητες στην Περιοχή,

(ζ) επιτηρεί τους ανωτέρω κανόνες, κανονισμούς και διαδικασίες και εισηγείται στο Συμβούλιο από καιρού σε καιρό τις τροποποιήσεις τις οποίες θεωρεί αναγκαίες ή επιθυμητές,

(η) προβαίνει σε εισηγήσεις στο Συμβούλιο αναφορικά με την καθιέρωση προγράμματος παρακολούθησης για την παρατήρηση, μέτρηση, εκτίμηση και ανάλυση με αναγνωρισμένες επιστημονικές μεθόδους και σε τακτική βάση, των κινδύνων ή συνεπειών της ρύπανσης του θαλάσσιου περιβάλλοντος που προέρχονται από δραστηριότητες στην Περιοχή, εξασφαλίζει ότι οι υφιστάμενοι κανονισμοί είναι επαρκείς και τηρούνται, και συντονίζει την εφαρμογή του προγράμματος παρακολούθησης που εγκρίθηκε από το Συμβούλιο,

(θ) εισηγείται στο Συμβούλιο την έναρξη διαδικασίας για λογαριασμό της Αρχής ενώπιον του Τμήματος Επίλυσης Διαφορών του Θαλάσ-

σιου Βυθού, σύμφωνα με το παρόν Μέρος και τα σχετικά Παραρτήματα λαμβάνοντας υπ' όψη ιδιαίτερα το άρθρο 187,

(ι) προβαίνει σε εισηγήσεις στο Συμβούλιο αναφορικά με τα ληπτέα μέτρα, μετά από απόφαση του Τμήματος Επίλυσης Διαφορών του Θαλάσσιου Βυθού το οποίο επελήφθη σύμφωνα με το εδάφιο (θ),

(ια) προβαίνει σε εισηγήσεις στο Συμβούλιο για την έκδοση επειγουσών εντολών, οι οποίες μπορούν να περιλαμβάνουν εντολές για την αναστολή ή τροποποίηση των εργασιών για την αποτροπή σοβαρής βλάβης στο θαλάσσιο περιβάλλον που προέρχεται από δραστηριότητες στην Περιοχή. Οι εισηγήσεις αυτές εξετάζονται από το Συμβούλιο κατά σειρά προτεραιότητας

(ιβ) προβαίνει σε εισηγήσεις στο Συμβούλιο για εξαίρεση περιοχών εκμετάλλευσης από επιχειρηματίες ή την Επιχείρηση σε περιπτώσεις όπου υπάρχουν σοβαροί λόγοι ότι υφίσταται κίνδυνος σημαντικής βλάβης του θαλάσσιου περιβάλλοντος,

(ιγ) προβαίνει σε εισηγήσεις στο Συμβούλιο αναφορικά με την διεύθυνση και εποπτεία του σώματος ελεγκτών οι οποίοι επιβλέπουν τις δραστηριότητες στην Περιοχή με σκοπό να διαπιστώσουν κατά πόσο τηρούνται οι διατάξεις του παρόντος Μέρους, οι κανόνες, οι κανονισμοί και οι διαδικασίες της Αρχής, καθώς και οι όροι και προϋποθέσεις οποιασδήποτε σύμβασης με την Αρχή,

(ιδ) υπολογίζει το ανώτατο όριο παραγωγής και εκδίδει άδειες παραγωγής για λογαριασμό της Αρχής σύμφωνα με το άρθρο 151 παράγραφος 2 μέχρι 7 μετά από την απαραίτητη επιλογή μεταξύ των υποψήφιων από το Συμβούλιο για την έκδοση αδειών παραγωγής σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙΙ άρθρο 7.

3. Κατόπιν αιτήσεως Συμβαλλομένου Κράτους ή κάθε άλλου ενδιαφερόμενου Μέρους, τα μέλη της Επιτροπής συνοδεύονται από έναν αντιπρόσωπο αυτού του Κράτους ή άλλου ενδιαφερόμενου Μέρους όταν ασκούν τις αρμοδιότητες εποπτείας και επιθεώρησης.

ΥΠΟΤΜΗΜΑ Δ
Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Άρθρο 166
Η Γραμματεία

1. Η Γραμματεία της Αρχής απαρτίζεται από το Γενικό Γραμματέα και το απαιτούμενο για την Αρχή προσωπικό.

2. Ο Γενικός Γραμματέας εκλέγεται από την Συνέλευση μεταξύ των υποψήφιων τους οποίους προτείνει το Συμβούλιο, για μια τετραετία και δύναται να επανεκλεγεί.

3. Ο Γενικός Γραμματέας είναι ο ανώτερος διοικητικός υπάλληλος της Αρχής και παρεμβαίνει υπό την ιδιότητα του αυτή σε όλες τις συνεδριάσεις της Συνέλευσης, του Συμβουλίου και των βοηθητικών οργάνων και ασκεί οποιαδήποτε άλλη διοικητική αρμοδιότητα του αναθέτουν τα όργανα αυτά.

4. Ο Γενικός Γραμματέας υποβάλει στη Συνέλευση ετήσια έκθεση για τη δραστηριότητα της Αρχής.

Άρθρο 167

Το προσωπικό της Αρχής

1. Το προσωπικό της Αρχής περιλαμβάνει ειδικευμένους επιστήμονες, τεχνικούς και άλλους υπαλλήλους, τους οποίους έχει ανάγκη η Αρχή για να ασκήσει τις διοικητικές της λειτουργίες.

2. Κατά την πρόσληψη και τον καθορισμό των προϋποθέσεων απασχόλησης του προσωπικού λαμβάνεται κατά κύριο λόγο υπόψη η ανάγκη εξασφάλισης για την Αρχή των υπηρεσιών προσώπων τα οποία έχουν τα περισσότερα προσόντα αποδοτικότητας, επαγγελματικής κατάρτισης και ακεραιότητας. Με την επιφύλαξη αυτή, δίδεται η δέουσα σημασία στην πρόσληψη προσωπικού επί όσον το δυνατόν ευρύτερης γεωγραφικής βάσης.

3. Το προσωπικό διορίζεται από τον Γενικό Γραμματέα. Οι όροι και οι προϋποθέσεις διορισμού, μισθοδοσίας και απολύσεως του προσωπικού πρέπει να είναι σύμφωνοι με τους κανόνες, κανονισμούς και διαδικασίες της Αρχής.

Άρθρο 168

Διεθνής χαρακτήρας της Γραμματείας

1. Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, ο Γενικός Γραμματέας και το προσωπικό δεν ζητούν, ούτε λαμβάνουν οδηγίες από τις κυβερνήσεις, η άλλη αρχή ξένη προς την Αρχή. Απέχουν από κάθε ενέργεια ασυμβίβαστη με την ιδιότητα τους ως διεθνών υπαλλήλων και είναι υπεύθυνοι μόνο έναντι της Αρχής. Τα Συμβαλλόμενα Κράτη αναλαμβάνουν την υποχρέωση να σέβονται τον αποκλειστικά διεθνή χαρακτήρα των καθηκόντων του Γενικού Γραμματέα και του προσωπικού και δεν επιζητούν να τους επηρεάσουν κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους. Οι παραλήψεις καθηκόντων εκ μέρους των υπαλλήλων υποβάλλονται στο αρμόδιο διοικητικό δικαστήριο, όπως ορίζεται στους κανόνες, κανονισμούς και διαδικασίες της Αρχής.

2. Ο Γενικός Γραμματέας και το προσωπικό δεν έχουν οικονομικά συμφέροντα στις δραστηριότητες που σχετίζονται με την εξερεύνηση και εκμε-

τάλλευση στην Περιοχή. Με την επιφύλαξη των υποχρεώσεών τους απέναντι στην Αρχή, οι ανωτέρω υπάλληλοι δεν αποκαλύπτουν, ακόμη και μετά τη λήξη των καθηκόντων τους, τα βιομηχανικά μυστικά και τα στοιχεία τα οποία αποτελούν βιομηχανική ιδιοκτησία μεταβιβασθείσα στην Αρχή, κατ' εφαρμογή του άρθρου 14 του Παραρτήματος ΙΙΙ, ούτε άλλες εμπιστευτικές πληροφορίες τις οποίες γνωρίζουν λόγω των επίσημων καθηκόντων που ασκούν ως υπάλληλοι της Αρχής.

3. Οι παραβάσεις εκ μέρους ενός υπαλλήλου της Αρχής των υπό της παραγράφου 2 προβλεπομένων υποχρεώσεων παρέχει στην Αρχή τη δυνατότητα προσφυγής κατά του υπαιτίου υπαλλήλου ενώπιον δικαστηρίου, το οποίο ορίζεται σύμφωνα με τους κανόνες, κανονισμούς και διαδικασίες της Αρχής, μετά από αίτηση ενός Συμβαλλομένου Κράτους η ενός φυσικού η νομικού προσώπου, το οποίο έχει ως εγγυητή σύμφωνα με το άρθρο 153, παράγραφος 2, εδάφιο (β), ένα Συμβαλλόμενο Κράτος, το οποίο ζημιώθηκε από μια τέτοια παράβαση. Το ζημιωθέν Μέρος έχει το δικαίωμα να συμμετάσχει στη δίκη. Εφόσον το δικαστήριο το εισηγηθεί, ο Γενικός Γραμματέας απολύει το δημόσιο υπάλληλο.

4. Οι κανόνες, κανονισμοί και διαδικασίες της Αρχής προβλέπουν τον τρόπο εφαρμογής του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 169

Διαβουλεύσεις και συνεργασία με τους διεθνείς οργανισμούς και τους μη κυβερνητικούς οργανισμούς

1. Για τα θέματα που υπάγονται στη δικαιοδοσία της Αρχής, ο Γενικός Γραμματέας, μετά από έγκριση του Συμβουλίου, συνάπτει συμφωνίες με σκοπό τη διεξαγωγή διαβουλεύσεων και τη συνεργασία με διεθνείς και μη κυβερνητικούς οργανισμούς αναγνωρισμένους από το Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο των Ηνωμένων Εθνών.

2. Οι οργανισμοί με τους οποίους ο Γενικός Γραμματέας συνάπτει συμφωνίες βάσει της παραγράφου 1, μπορούν να ορίσουν εκπροσώπους οι οποίοι παρίστανται ως παρατηρητές στις συνεδριάσεις των οργάνων της Αρχής, σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό αυτών. Καθιερώνονται διαδικασίες οι οποίες επιτρέπουν στους οργανισμούς αυτούς να εκφράζουν τις απόψεις τους στις περιπτώσεις που χρειάζεται.

3. Ο Γενικός Γραμματέας μπορεί να διανέμει στα Συμβαλλόμενα Κράτη γραπτές εκθέσεις, τις οποίες υπέβαλαν οι αναφερόμενοι στην παράγραφο 1 μη κυβερνητικοί οργανισμοί σε θέματα αναφερόμενα στη συγκεκριμένη αρμοδιότητα τους και σχετιζόμενα με τις εργασίες της Αρχής.

ΥΠΟΤΜΗΜΑ Ε
Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

Άρθρο 170
Η Επιχείρηση

1. Η Επιχείρηση είναι το όργανο της Αρχής που διενεργεί απευθείας δραστηριότητες στην Περιοχή κατ' εφαρμογή του άρθρου 153, παράγραφος 2, καθώς και δραστηριότητες μεταφοράς, επεξεργασίας και εμπορίας των ορυκτών που εξορύσσονται από την Περιοχή.

2. Στα πλαίσια της Αρχής, η οποία έχει διεθνή νομική προσωπικότητα, η Επιχείρηση έχει την προβλεπόμενη στο Παράρτημα IV νομική ικανότητα. Η Επιχείρηση ενεργεί σύμφωνα με τις διατάξεις της Σύμβασης, με τους κανόνες, τους κανονισμούς και τις διαδικασίες της Αρχής καθώς και με τη γενική πολιτική που καθορίζει η Συνέλευση και εφαρμόζει τις οδηγίες του Συμβουλίου, στην εποπτεία του οποίου υπάγεται.

3. Η Επιχείρηση έχει την κύρια εγκατάστασή της στην έδρα της Αρχής.

4. Στην Επιχείρηση, σύμφωνα με το άρθρο 173, παράγραφος 2 και το άρθρο 11 του Παραρτήματος IV, διατίθενται οι αναγκαίοι για τη διεξαγωγή των δραστηριοτήτων της οικονομικοί πόροι και τεχνολογία, οι οποίοι της χορηγούνται κατ' εφαρμογή του άρθρου 144 και των άλλων σχετικών διατάξεων της Σύμβασης.

ΥΠΟΤΜΗΜΑ ΣΤ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

Άρθρο 171
Χρηματικοί πόροι της Αρχής

Οι Χρηματικοί πόροι της Αρχής περιλαμβάνουν:

(α) τις εισφορές των μελών της Αρχής, οι οποίες καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 160, παράγραφος 2(ε),

(β) τα έσοδα τα οποία εισπράττει η Αρχή σύμφωνα με το άρθρο 13 του Παραρτήματος ΙΙΙ, από τις δραστηριότητες που διεξάγει στην Περιοχή,

(γ) τα ποσά τα οποία μεταβιβάζονται από την Επιχείρηση σύμφωνα με το άρθρο 10 του Παραρτήματος IV,

(δ) το προϊόν των δανείων που συνάπτονται σύμφωνα με το άρθρο 174,

(ε) Τις εθελοντικές εισφορές των μελών, η τις εισφορές τις προερχόμενες από άλλες πηγές, και

(στ) τα ποσά που καταβάλλονται, σύμφωνα με το άρθρο 151, παράγραφος 10, στο Ταμείο Αποζημιώσεων, τις χρηματοδοτικές πηγές των οποίων εισηγείται η Επιτροπή Οικονομικού Προγραμματισμού.

Άρθρο 172
Ετήσιος προϋπολογισμός της Αρχής

Ο Γενικός Γραμματέας καταρτίζει το σχέδιο του ετήσιου προϋπολογισμού και το υποβάλλει στο Συμβούλιο. Το Συμβούλιο το εξετάζει και το υποβάλλει μαζί με τις προτάσεις του στη Συνέλευση προς έγκριση σύμφωνα με το άρθρο 160 παράγραφος 2(η).

Άρθρο 173
Δαπάνες της Αρχής

1. Οι εισφορές που αναφέρονται στο άρθρο 171, εδάφιο (α), καταβάλλονται σε ειδικό λογαριασμό για την κάλυψη των διοικητικών δαπανών της Αρχής μέχρις ότου η Αρχή αποκτήσει επαρκή κεφάλαια από άλλες πηγές για την κάλυψη των εξόδων αυτών.

2. Οι χρηματικοί πόροι της Αρχής καλύπτουν κατά πρώτο λόγο τις διοικητικές δαπάνες. Εξαιρέσει των εισφορών των προβλεπομένων στο άρθρο 171, εδάφιο (α), τα χρήματα που απομένουν μετά την καταβολή των διοικητικών εξόδων μπορούν, μεταξύ άλλων:

(α) να μοιραστούν σύμφωνα με τα άρθρα 140 και 160 παρ.2(ζ),
(β) να χρησιμοποιηθούν για τη χορήγηση κεφαλαίων στην Επιχείρηση σύμφωνα με το άρθρο 170 παρ.4,
(γ) να χρησιμοποιηθούν για αποζημίωση των αναπτυσσόμενων Κρατών σύμφωνα με το άρθρο 151 παρ.10, και άρθρο 160 παρ.2(ιβ).

Άρθρο 174
Δανειοληπτική ικανότητα της Αρχής

1. Η Αρχή δύναται να συνάπτει δάνεια.

2. Η Συνέλευση ορίζει τα όρια της δανειοληπτικής ικανότητας της Αρχής στους οικονομικούς κανονισμούς που υιοθετήθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 160 παρ.2(στ).

3. Το Συμβούλιο ασκεί την δανειοληπτική εξουσία της Αρχής.

4. Τα Συμβαλλόμενα Κράτη δεν ευθύνονται για τα χρέη της Αρχής.

Άρθρο 175
Ετήσιος έλεγχος

Τα πρακτικά, τα βιβλία και οι λογαριασμοί της Αρχής, συμπεριλαμβανομένων των ισολογισμών αυτής, ελέγχονται ετησίως από ανεξάρτητο ορκωτό λογιστή οριζόμενο από την Συνέλευση.

ΥΠΟΤΜΗΜΑ Ζ
ΝΟΜΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ – ΠΡΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΣΥΛΙΕΣ

Άρθρο 176
Νομικό καθεστώς

Η Αρχή έχει διεθνή νομική προσωπικότητα και την νομική ικανότητα, που είναι αναγκαία για την άσκηση των καθηκόντων και την επίτευξη των σκοπών της.

Άρθρο 177
Προνόμια και ασυλίες

Για την άσκηση των καθηκόντων της, η Αρχή απολαύει στο έδαφος κάθε Συμβαλλομένου Κράτους των προνομίων και ασυλιών που προβλέπονται στο παρόν Υπότμημα. Τα Προνόμια και οι Ασυλίες που αναφέρονται στην Επιχείρηση προβλέπονται στο άρθρο 13 του Παραρτήματος IV.

Άρθρο 178
Δικαστική ασυλία

Η Αρχή, καθώς και τα περιουσιακά της στοιχεία απολαύουν δικαστικής ασυλίας, εκτός αν και στο μέτρο που η Αρχή ρητά παραιτείται, σε συγκεκριμένη περίπτωση.

Άρθρο 179
Απαλλαγή από έρευνα και κάθε άλλο μέτρο

Τα περιουσιακά στοιχεία της Αρχής, οπουδήποτε και αν ευρίσκονται και υπό την κατοχή οποιουδήποτε, απαλλάσσονται από έρευνα, επίταξη, δήμευση, απαλλοτρίωση και από κάθε άλλο αναγκαστικό μέτρο εκτελεστικής ή νομοθετικής εξουσίας.

Άρθρο 180
Απαλλαγή από περιορισμούς, κανονισμούς, ελέγχους και χρεωστάσια (moratoria)

Τα περιουσιακά στοιχεία της Αρχής απαλλάσσονται από κάθε μορφής περιορισμούς, κανονισμούς, έλεγχους και χρεωστάσια.

Άρθρο 181

Αρχεία και επίσημες επικοινωνίες της Αρχής

1. Τα αρχεία της Αρχής είναι απαραβίαστα όπου και αν βρίσκονται.

2. Τα στοιχεία που αποτελούν ιδιοκτησία, οι πληροφορίες που καλύπτονται από το βιομηχανικό απόρρητο και κάθε ανάλογη πληροφορία, καθώς και οι φάκελλοι του προσωπικού δεν πρέπει να φυλάσσονται σε αρχεία που είναι προσιτά στο κοινό.

3. Κάθε Συμβαλλόμενο Κράτος παρέχει στην Αρχή, για τις επίσημες επικοινωνίες της, μεταχείριση όχι λιγότερο ευνοϊκή από εκείνη που παρέχει σε άλλους διεθνείς οργανισμούς.

Άρθρο 182

Προνόμια και ασυλίες προσώπων που ενεργούν στα πλαίσια της Αρχής

Οι αντιπρόσωποι των Συμβαλλομένων Κρατών που μετέχουν στις Συνεδριάσεις της Συνέλευσης, του Συμβουλίου και των οργάνων τους καθώς και ο Γενικός Γραμματέας και το προσωπικό της Αρχής, απολαύουν στο έδαφος κάθε Συμβαλλομένου Κράτους:

(α) δικαστικής ασυλίας για πράξεις που εκτελέστηκαν από αυτούς κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, εκτός αν και στο μέτρο που το Κράτος που εκπροσωπούν ή η Αρχή, κατά περίπτωση, ρητώς παραιτείται της ασυλίας αυτής σε συγκεκριμένη περίπτωση,

(β) εφόσον δεν είναι πολίτες του εν λόγω Συμβαλλομένου Κράτους, των ιδίων απαλλαγών με εκείνες που το Συμβαλλόμενο Κράτος παρέχει στους εκπροσώπους, αξιωματούχους και υπάλληλους ανάλογου βαθμού άλλων Συμβαλλομένων Κρατών σε ότι αφορά τις προϋποθέσεις μετανάστευσης, τις διατυπώσεις εγγραφής αλλοδαπών και τις υποχρεώσεις αυτών για παροχή εθνικών υπηρεσιών, των ιδίων διευκολύνσεων που παρέχονται σε αυτούς σχετικά με τους περιορισμούς συναλλάγματος και της ιδίας μεταχείρισης, όσον αφορά τις μετακινήσεις.

Άρθρο 183

Απαλλαγή από φόρους και τελωνιακούς δασμούς

1. Στο πλαίσιο των επίσημων καθηκόντων, η Αρχή, τα περιουσιακά της στοιχεία τα εισοδήματα της καθώς και οι εργασίες και οι συναλλαγές της για τις οποίες έχει αρμοδιότητα σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση, απαλλάσσονται από κάθε άμεσο φόρο, τα δε αγαθά που εισάγει και εξάγει για επίσημη χρήση απαλλάσσονται από κάθε τελωνιακό δασμό. Η Αρχή δεν μπο-

ρεί να διεκδικεί απαλλαγή από φόρους οι οποίοι εισπράττονται σε ανταπόδοση υπηρεσιών που έχουν παρασχεθεί.

2. Όταν η ίδια η Αρχή προβαίνει σε αγορές αγαθών ή υπηρεσιών σημαντικής αξίας, αναγκαίων για την άσκηση των καθηκόντων της ή όταν οι αγορές αυτές γίνονται από άλλον, για λογαριασμό της, και η τιμή των αγαθών αυτών περιλαμβάνει φόρους ή δασμούς, τα Συμβαλλόμενα Κράτη λαμβάνουν, κατά το δυνατόν, τα κατάλληλα μέτρα για την απαλλαγή από τους φόρους και τους δασμούς αυτούς ή φροντίζουν για την επιστροφή τους. Αγαθά που έχουν εισαχθεί ή αγορασθεί με το καθεστώς της απαλλαγής που προβλέπεται στο παρόν άρθρο δεν επιτρέπεται να πωλούνται η να διατίθενται με οποιοδήποτε άλλο τρόπο στο έδαφος του Συμβαλλομένου Κράτους που παρέχει την απαλλαγή, εκτός αν αυτό γίνει με όρους που έχουν συμφωνηθεί με το Κράτος αυτό.

3. Τα Συμβαλλόμενα Κράτη δεν επιβάλλουν κανένα άμεσο η έμμεσο φόρο σε μισθούς, αμοιβές η σε αλλά ποσά τα οποία καταβλήθηκαν από την Αρχή προς το Γενικό Γραμματέα και τα Μέλη του προσωπικού της Αρχής και στους εμπειρογνώμονες που εκπληρούν αποστολές για την Αρχή οι οποίοι δεν είναι πολίτες τους.

ΥΠΟΤΜΗΜΑ Η
ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΤΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΜΙΩΝ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ

Άρθρο 184
Αναστολή της άσκησης του δικαιώματος ψήφου

Συμβαλλόμενο Κράτος το οποίο καθυστερεί την πληρωμή των οικονομικών του υποχρεώσεων προς την Αρχή, δεν έχει δικαίωμα ψήφου αν το ύψος των καθυστερούμενων ποσών είναι ίσο η ανώτερο των ποσών των συνεισφορών του που οφείλει για τα δυο προηγούμενα πλήρη έτη. Η Συνέλευση όμως μπορεί να επιτρέψει στο Κράτος αυτό να ψηφίσει αν διαπιστώσει ότι η μη καταβολή οφείλεται σε συνθήκες ανεξάρτητες της θελήσεώς του.

Άρθρο 185
Αναστολή άσκησης δικαιωμάτων και προνομίων συμφυών με την ιδιότητα του μέλους

1. Συμβαλλόμενο Κράτος που παραβίασε σοβαρά και επίμονα τις διατάξεις του παρόντος Μέρους μπορεί μετά από εισήγηση του Συμβουλίου, να υποβληθεί από τη Συνέλευση σε αναστολή της άσκησης των προνομίων και των δικαιωμάτων που είναι συμφυή με την ιδιότητα του μέλους.

2.Καμία απόφαση δυνάμει της παραγράφου 1 δεν μπορεί να ληφθεί μέχρις ότου το Τμήμα Επίλυσης Διαφορών του Θαλάσσιου Βυθού, διαπιστώσει ότι το Συμβαλλόμενο Κράτος έχει σοβαρά και επίμονα παραβιάσει τις διατάξεις του παρόντος Μέρους.

ΤΜΗΜΑ 5. ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΓΝΩΜΕΣ

Άρθρο 186

Τμήμα Επίλυσης Διαφορών του Θαλάσσιου Βυθού του Διεθνούς Δικαστηρίου για το Δίκαιο της Θάλασσας

Η σύσταση του Τμήματος Επίλυσης Διαφορών του Θαλάσσιου Βυθού ως και ο τρόπος ασκήσεως της δικαιοδοσίας του, διέπονται από τις διατάξεις του παρόντος τμήματος, του Μέρους XV και του Παραρτήματος VI

Άρθρο 187

Δικαιοδοσία του Τμήματος Επίλυσης Διαφορών του Θαλάσσιου Βυθού

Το Τμήμα Επίλυσης Διαφορών του Θαλάσσιου Βυθού έχει δικαιοδοσία, σύμφωνα με το παρόν Μέρος και τα Παραρτήματα που σχετίζονται μ' αυτό, στις ακόλουθες κατηγορίες διαφορών οι οποίες αφορούν τις δραστηριότητες που διεξάγονται στην Περιοχή:

(α) διαφορές μεταξύ Συμβαλλομένων Κρατών που αναφέρονται στην ερμηνεία η την εφαρμογή του παρόντος Μέρους και των Παραρτημάτων, που σχετίζονται με αυτό,

(β) διαφορές μεταξύ ενός Συμβαλλομένου Κράτους και της Αρχής που αναφέρονται σε:

(i) πράξεις η παραλήψεις της Αρχής η ενός Συμβαλλομένου Κράτους με τον ισχυρισμό ότι έγιναν κατά παράβαση των διατάξεων του παρόντος Μέρους ή των σχετικών Παραρτημάτων η των κανόνων, κανονισμών και διαδικασιών της Αρχής, που υιοθετήθηκαν σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές,

(ii) πράξεις της Αρχής όταν προβάλλεται ο ισχυρισμός ότι έγιναν καθ' υπέρβαση δικαιοδοσίας ή συνιστούν κατάχρηση εξουσίας,

(γ) διαφορές μεταξύ των Μερών σ' ένα συμβόλαιο, είτε πρόκειται για Συμβαλλόμενα Κράτη είτε πρόκειται για την Αρχή ή την Επιχείρηση ή κρατικές επιχορηγήσεις και σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 153 παράγραφος 2 (β) που αφορούν:

(i) στην ερμηνεία ή την εφαρμογή ενός συμβολαίου ενός προγράμματος εργασίας, ή

(ii) σε πράξεις η παραλήψεις ενός Μέρους σ' ένα συμβόλαιο σχετικές με δραστηριότητες στην Περιοχή του που στρέφονται κατά του άλλου Μέρους η προσβάλλουν ευθέως τα νόμιμα συμφέροντα,

(δ) διαφορές μεταξύ της Αρχής και ενός επίδοξου υποψήφιου ανάδοχου για τον οποίο εγγυάται ένα Κράτος όπως προβλέπεται στο άρθρο 153 παράγραφος 2 (β) και ο οποίος έχει δεόντως εκπληρώσει τους όρους που αναφέρονται στο παράρτημα ΙΙΙ, άρθρο 4, παράγραφος 6 και άρθρο 13 παράγραφος 2 που αφορούν στην άρνηση σύναψης συμβολαίου ή σε νομικό θέμα που προκύπτει κατά τη διαπραγμάτευση του συμβολαίου,

(ε) διαφορές μεταξύ της Αρχής και ενός Συμβαλλομένου Κράτους, κρατικής επιχείρησης ή φυσικού ή νομικού προσώπου για το οποίο εγγυάται ένα Συμβαλλόμενο Κράτος, όπως προβλέπεται στο άρθρο 153, παράγραφος 2 (β), όταν υπάρχει ισχυρισμός ότι η Αρχή υπέχει ευθύνη, όπως προβλέπεται στο παράρτημα ΙΙΙ άρθρο 22,

(στ) κάθε άλλη διαφορά για την οποία ειδικά προβλέπεται στη Σύμβαση αυτή, η οποία εμπίπτει στη δικαιοδοσία του Τμήματος.

Άρθρο 188

Υπαγωγή διαφορών σε ειδικό τμήμα του Διεθνούς Δικαστηρίου για το Δίκαιο της Θάλασσας η σε ad hoc τμήμα του Τμήματος Επίλυσης Διαφορών του Θαλάσσιου Βυθού ή σε υποχρεωτική εμπορική διαιτησία

1. Διαφορές μεταξύ Συμβαλλομένων Κρατών που αναφέρονται στο άρθρο 18 εδάφιο (α), μπορούν να υπαχθούν:

(α) μετά από αίτηση των μερών της διαφοράς, σε ειδικό τμήμα του Διεθνούς Δικαστηρίου για το Δίκαιο της Θάλασσας, που θα συσταθεί σύμφωνα με το Παράρτημα VI άρθρα 15 και 17, ή

(β) μετά από αίτηση οποιουδήποτε μέρους της διαφοράς, σε ειδικό τμήμα του Τμήματος Επίλυσης Διαφορών του Θαλάσσιου Βυθού, που θα συσταθεί σύμφωνα με το Παράρτημα VI, άρθρο 36.

2. (α) Διαφορές που αφορούν στην ερμηνεία η την εφαρμογή ενός συμβολαίου, οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 187, εδάφιο (γ(ι)), υπάγονται μετά από αίτηση οποιουδήποτε μέρους στη διαφορά σε υποχρεωτική εμπορική διαιτησία, εκτός αν τα μέρη συμφωνήσουν διαφορετικά. Το εμπορικό διαιτητικό δικαστήριο στο οποίο υπάγεται η διαφορά δεν έχει δικαιοδοσία να αποφασίσει επί οποιουδήποτε θέματος ερμηνείας της Σύμβασης αυτής. Όταν η διαφορά εμπεριέχει επίσης και θέμα ερμηνείας του Μέρους ΧΙ και των Παραρτημάτων που σχετίζονται μ' αυτό, αναφορικά με δραστηριότη-

τες στην Περιοχή, το θέμα αυτό παραπέμπεται στο Τμήμα Επίλυσης Διαφορών του Θαλάσσιου Βυθού για έκδοση απόφασης.

(β) Αν κατά την έναρξη ή κατά την διάρκεια μιας διαιτησίας το διαιτητικό δικαστήριο καθορίσει είτε μετά από αίτηση οποιουδήποτε μέρους της διαφοράς είτε αυτεπαγγέλτως, ότι η απόφασή του εξαρτάται από προηγούμενη απόφαση του Τμήματος Επίλυσης Διαφορών του Θαλάσσιου βυθού, το Διαιτητικό Δικαστήριο παραπέμπει το θέμα αυτό στο Τμήμα Επίλυσης Διαφορών του Θαλάσσιου Βυθού για έκδοση τέτοιας απόφασης. Το διαιτητικό δικαστήριο στη συνέχεια εκδίδει την απόφασή του σύμφωνα με την απόφαση του Τμήματος Επίλυσης Διαφορών του Θαλάσσιου Βυθού.

(γ) Όταν στο συμβόλαιο ελλείπει διάταξη για την εφαρμοστέα διαδικασία διαιτησίας σε περίπτωση διαφοράς, η διαιτησία θα διεξάγεται σύμφωνα με τους Κανόνες Διαιτησίας της UNCITRAL η άλλους κανόνες διαιτησίας που είναι δυνατόν να καθορίζονται στους κανόνες, κανονισμούς και διαδικασίες της Αρχής, εκτός αν τα μέρη της διαφοράς συμφωνήσουν διαφορετικά.

Άρθρο 189

Περιορισμός δικαιοδοσίας αναφορικά με αποφάσεις της Αρχής

Το Τμήμα Επίλυσης Διαφορών του Θαλάσσιου Βυθού δεν έχει αρμοδιότητα επί του θέματος της άσκησης των διακριτικών εξουσιών της Αρχής, σύμφωνα με το παρόν Μέρος. Σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να υποκαταστήσει την Αρχή στην άσκηση της διακριτικής της εξουσίας. Με την επιφύλαξη του άρθρου 191, κατά την άσκηση της δικαιοδοσίας του σύμφωνα με το άρθρο 187, το Τμήμα Επίλυσης Διαφορών του Θαλάσσιου Βυθού δεν αποφαίνεται επί του ζητήματος αν οι κανόνες, οι κανονισμοί και οι διαδικασίες της Αρχής συμφωνούν με την παρούσα Σύμβαση, και ούτε μπορεί να ακυρώσει τέτοιους κανόνες, κανονισμούς και διαδικασίες. Η δικαιοδοσία του περιορίζεται στο να αποφαίνεται επί αξιώσεων περί του αν η εφαρμογή των κανόνων, των κανονισμών και των διαδικασιών της Αρχής σε ειδικές περιπτώσεις είναι δυνατόν να προσκρούει στις συμβατικές υποχρεώσεις των μερών στην διαφορά η στις υποχρεώσεις τους δυνάμει της παρούσας Σύμβασης, καθώς και στο να αποφαίνεται επί αξιώσεων που αφορούν υπέρβαση δικαιοδοσίας ή κατάχρηση εξουσίας, καθώς και επί αξιώσεων για καταβολή αποζημιώσεως ή άλλου είδους επανόρθωσης που εγείρεται από το ένα μέρος εναντίον του αλλού μέρους στη διαφορά συμμόρφωσης του τελευταίου προς τις συμβατικές υποχρεώσεις του η προς τις υποχρεώσεις του δυνάμει της παρούσας Σύμβασης.

Άρθρο 190

Συμμετοχή και παρουσία στις διαδικασίες των Συμβαλλομένων Κρατών που παρέχουν εγγύηση

1. Ένα Συμβαλλόμενο Κράτος που παρέχει την εγγύησή του υπέρ ενός φυσικού ή νομικού προσώπου το οποίο είναι μέρος μιας διαφοράς όπως αναφέρεται στο άρθρο 187, ενημερώνεται για τη διαφορά και έχει δικαίωμα συμμετοχής στη διαδικασία δια της υποβολής εγγράφων ή προφορικών παρατηρήσεων.

2. Όταν Συμβαλλόμενο Κράτος ενάγεται από ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο για το οποίο εγγυάται άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος για διαφορά που αναφέρεται στο άρθρο 187, εδάφιο (γ) το εναγόμενο Κράτος μπορεί να ζητήσει από το Κράτος που εγγυάται για το ανωτέρω πρόσωπο, να εμφανισθεί στη διαδικασία για λογαριασμό του προσώπου τούτου. Σε περίπτωση μη εμφάνισης, το εναγόμενο Κράτος μπορεί να φροντίσει να εκπροσωπηθεί από ένα νομικό πρόσωπο της δικής του εθνικότητας.

Άρθρο 191

Συμβουλευτικές γνώμες

Το Τμήμα Επίλυσης Διαφορών του Θαλάσσιου Βυθού παρέχει γνωμοδοτήσεις μετά από αίτηση της Συνέλευσης ή του Συμβουλίου, για νομικά θέματα που προκύπτουν στα πλαίσια των δραστηριοτήτων τους. Οι γνωμοδοτήσεις αυτές δίδονται εντός συντομότατου χρονικού διαστήματος.

ΜΕΡΟΣ XII

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΟΥ ΘΑΛΑΣΣΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ Ι. ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 192

Γενική υποχρέωση

Τα Κράτη έχουν υποχρέωση να προστατεύουν και να διατηρούν το θαλάσσιο περιβάλλον.

Άρθρο 193

Κυρίαρχο δικαίωμα των Κρατών για την εκμετάλλευση των φυσικών τους πόρων

Τα Κράτη έχουν το κυριαρχικό δικαίωμα να εκμεταλλεύονται τους φυσικούς τους πόρους σύμφωνα με την περιβαλλοντική τους πολιτική και την υποχρέωσή τους να προστατεύουν και να διατηρούν το θαλάσσιο περιβάλλον.

Άρθρο 194

Μέτρα για την πρόληψη, μείωση και έλεγχο της ρύπανσης του θαλάσσιου περιβάλλοντος

1. Τα Κράτη πρέπει να λάβουν χωριστά ή από κοινού, όπως αρμόζει, όλα τα μέτρα που, σύμφωνα με τη Σύμβαση αυτή, είναι αναγκαία για την πρόληψη, τη μείωση και τον έλεγχο της ρύπανσης του θαλάσσιου περιβάλλοντος από οποιαδήποτε πηγή, χρησιμοποιώντας για το σκοπό αυτό τα καλύτερα πρακτικά μέσα που διαθέτουν ανάλογα με τις δυνατότητές τους, και θα πρέπει να προσπαθήσουν να εναρμονίσουν την πολιτική τους προς την κατεύθυνση αυτή.

2. Τα Κράτη πρέπει να λάβουν όλα τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσουν ότι οι δραστηριότητες μέσα στη δικαιοδοσία ή τον έλεγχό τους διεξάγονται με τέτοιο τρόπο ώστε να μη προκαλείται ζημία από ρύπανση σε άλλα Κράτη και στο περιβάλλον τους και ότι η ρύπανση που προκαλείται από περιστατικά ή δραστηριότητες που λαμβάνουν χώρα στη δικαιοδοσία τους ή στον έλεγχό τους δεν επεκτείνεται πέραν από τις περιοχές στις οποίες αυτά ασκούν τα κυριαρχικά τους δικαιώματα, σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση.

3. Τα μέτρα που λαμβάνονται σύμφωνα με το παρόν Μέρος θα καλύπτουν όλες τις πηγές ρύπανσης του θαλάσσιου περιβάλλοντος. Αυτά θα περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, μέτρα που προορισμός τους θα είναι να μειώσουν στον ελάχιστο δυνατό βαθμό:

(α) την απελευθέρωση τοξικών, βλαβερών ή επιζήμιων ουσιών, ειδικότερα μη διασπομένων ουσιών που προέρχονται από χερσαίες πηγές, από ή μέσω της ατμόσφαιρας ή από την απόρριψη ουσιών στη θάλασσα,

(β) τη ρύπανση από πλοία, ειδικότερα τα μέτρα για την πρόληψη των ατυχημάτων και αντιμετώπιση έκτακτων περιστατικών, την εξασφάλιση της ασφάλειας δραστηριοτήτων στη θάλασσα, την παρεμπόδιση ηθελημένων ή τυχαίων απορρίψεων, καθώς και τη ρύθμιση του τύπου, κατασκευής, εξοπλισμού, λειτουργίας και επάνδρωσης των πλοίων,

(γ) τη ρύπανση που προέρχεται από εγκαταστάσεις και συσκευές που χρησιμοποιούνται στην εξερεύνηση ή την εκμετάλλευση των φυσικών πόρων του θαλάσσιου βυθού και του υπεδάφους του, ειδικότερα τα μέτρα που αποσκοπούν στη πρόληψη ατυχημάτων, την αντιμετώπιση των έκτακτων περιστατικών, την ασφάλεια των δραστηριοτήτων στη θάλασσα καθώς και την ρύθμιση του τύπου, κατασκευής, εξοπλισμού, λειτουργίας και επάνδρωσης τέτοιων εγκαταστάσεων ή συσκευών,

(δ) τη ρύπανση που προέρχεται από άλλες εγκαταστάσεις και συσκευές που λειτουργούν στο θαλάσσιο περιβάλλον, ειδικότερα στα μέτρα που αποσκοπούν στην πρόληψη ατυχημάτων, την αντιμετώπιση έκτακτων περιστατικών, την ασφάλεια των δραστηριοτήτων στη θάλασσα και τη ρύθμιση του τύπου, κατασκευής, εξοπλισμού, λειτουργίας και επάνδρωσης τέτοιων εγκαταστάσεων και συσκευών.

4. Κατά τη λήψη των μέτρων για την πρόληψη, μείωση ή έλεγχο της ρύπανσης του θαλάσσιου περιβάλλοντος, τα Κράτη πρέπει να απέχουν από αδικαιολόγητες παρεμβάσεις σε δραστηριότητες που διεξάγονται από άλλα Κράτη κατά την άσκηση των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεών τους σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση.

5. Τα μέτρα που λαμβάνονται σύμφωνα με το παρόν Μέρος περιλαμβάνουν επίσης και όλα τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία και διατήρηση σπάνιων ή εύθραυστων οικοσυστημάτων καθώς επίσης και των βιότοπων των υπό μείωση και υπό απειλή ή εξαφάνιση ειδών και άλλων μορφών θαλάσσιας ζωής.

Άρθρο 195

Υποχρέωση μη μεταφοράς της ζημιάς ή των κινδύνων από μια περιοχή στην άλλη ή μη μετατροπής της μιας μορφής ρύπανσης σε άλλη

Κατά τη λήψη μέτρων για την πρόληψη, μείωση και έλεγχο της ρύπανσης του θαλάσσιου περιβάλλοντος, τα Κράτη ενεργούν κατά τέτοιο τρόπο ώστε να μη μεταφέρουν, άμεσα ή έμμεσα, τη ζημιά ή τους κινδύνους από τη μία περιοχή στην άλλη ή να μετατρέπουν ένα είδος ρύπανσης σε άλλο.

Άρθρο 196

Χρησιμοποίηση τεχνολογίας ή εισαγωγή ξένων ή νέων ειδών

1. Τα Κράτη πρέπει να λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για την πρόληψη, τη μείωση και τον έλεγχο της ρύπανσης του θαλάσσιου περιβάλλοντος που προέρχεται από την χρησιμοποίηση της τεχνολογίας στην περιοχή δικαιοδοσίας ή ελέγχου τους, ή από την σκόπιμη ή τυχαία εισαγωγή ξένων ή νέων ειδών, σε κάποια περιοχή του θαλάσσιου περιβάλλοντος η οποία ενδέχεται να προκαλέσει σημαντικές και επιζήμιες αλλαγές στην περιοχή αυτή.

2. Το παρόν άρθρο δεν επηρεάζει την εφαρμογή της παρούσας Σύμβασης σχετικά με την πρόληψη, μείωση και έλεγχο της ρύπανσης του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

ΤΜΗΜΑ 2. ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚ΄Η ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Άρθρο 197

Συνεργασία σε παγκόσμια ή περιφερειακή βάση

Τα Κράτη πρέπει να συνεργάζονται σε παγκόσμιο και κατά περίπτωση, σε περιφερειακό επίπεδο, είτε απευθείας είτε μέσω αρμόδιων διεθνών οργανώσεων για την κατάρτιση και επεξεργασία διεθνών κανόνων, προτύπων και συνιστώμενων πρακτικών και διαδικασιών που συνάδουν με τη Σύμβαση αυτή και αποβλέπουν στην προστασία και διατήρηση του θαλάσσιου περιβάλλοντος, λαμβανομένων υπόψη των χαρακτηριστικών γνωρισμάτων της περιφέρειας.

Άρθρο 198

Γνωστοποίηση επικείμενης ή πραγματικής ζημιάς

Εάν ένα Κράτος αντιληφθεί περιπτώσεις κατά τις οποίες το θαλάσσιο περιβάλλον κινδυνεύει άμεσα να μολυνθεί ή έχει μολυνθεί από ρύπανση, ειδοποιεί αμέσως τα άλλα Κράτη τα οποία ενδέχεται να επηρεαστούν από τη ρύπανση, καθώς και τους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς.

Άρθρο 199

Προγράμματα έκτακτης αντιμετώπισης ρύπανσης

Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 198, τα Κράτη της επηρεασθείσας περιοχής, σύμφωνα με τις δυνατότητές τους, και οι αρμόδιοι διεθνείς οργανισμοί συνεργάζονται, στο μέτρο του δυνατού, στην εξάλειψη των συνεπειών της ρύπανσης και στην πρόληψη και ελαχιστοποίηση της ζημιάς. Για το σκοπό αυτό, τα Κράτη από κοινού προσπαθούν να αναπτύξουν και να προωθήσουν προγράμματα έκτακτης αντιμετώπισης περιστατικών ρύπανσης στο θαλάσσιο περιβάλλον.

Άρθρο 200

Μελέτες, προγράμματα ερευνών και ανταλλαγή πληροφοριών και στοιχείων

Τα Κράτη συνεργάζονται, απευθείας ή μέσω αρμόδιων οργανισμών, με σκοπό την προώθηση μελετών, την ανάληψη προγραμμάτων επιστημονικής έρευνας και την ενθάρρυνση ανταλλαγής πληροφοριών και στοιχείων που αφορούν στη ρύπανση του θαλάσσιου περιβάλλοντος. Επίσης, προσπαθούν να συμμετέχουν ενεργά σε περιφερειακά και παγκόσμια προγράμματα για την απόκτηση των απαραίτητων γνώσεων για την εκτίμηση της φύσης και της έκτασης της ρύπανσης, της έκθεσης στη ρύπανση, των κατευθύνσεών της, των κινδύνων που ενέχει και των μέσων αντιμετώπισής της.

Άρθρο 201

Επιστημονικά κριτήρια διαμόρφωσης και επεξεργασίας κανονισμών

Υπό το φως των πληροφοριών και στοιχείων που αποκτώνται σύμφωνα με το άρθρο 200, τα Κράτη συνεργάζονται, απευθείας ή μέσω αρμόδιων διεθνών οργανισμών, στην καθιέρωση κατάλληλων επιστημονικών κριτηρίων για τη διαμόρφωση και επεξεργασία κανόνων, προτύπων και συνιστώμενων εφαρμογών και διαδικασιών για την πρόληψη, μείωση και έλεγχο της ρύπανσης του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

ΤΜΗΜΑ 3. ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ

Άρθρο 202

Επιστημονική και τεχνική βοήθεια σε αναπτυσσόμενα Κράτη

Τα Κράτη οφείλουν, απευθείας ή μέσω αρμόδιων διεθνών οργανισμών:

(α) να προωθούν προγράμματα επιστημονικής, εκπαιδευτικής, τεχνικής και άλλης βοήθειας σε αναπτυσσόμενα Κράτη για την προστασία και διατήρηση του θαλάσσιου περιβάλλοντος και την πρόληψη, μείωση

και έλεγχο της θαλάσσιας ρύπανσης. Η βοήθεια αυτή περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων:

(i) εκπαίδευση του επιστημονικού και τεχνικού τους προσωπικού,

(ii) διευκόλυνση της συμμετοχής τους σε συναφή διεθνή προγράμματα,

(iii) εφοδιασμό τους με τον αναγκαίο εξοπλισμό και μέσα,

(iv) αύξηση της ικανότητάς τους για κατασκευή τέτοιου εξοπλισμού,

(v) συμβουλές και ανάπτυξη μέσων για προγράμματα ερευνών, παρακολούθησης, εκπαίδευσης και άλλων δραστηριοτήτων,

(β) να παρέχουν κατάλληλη βοήθεια, ιδιαίτερα στα αναπτυσσόμενα Κράτη, για την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων σοβαρών περιστατικών που μπορεί να προκαλέσουν σημαντική ρύπανση στο θαλάσσιο περιβάλλον,

(γ) να παρέχουν κατάλληλη βοήθεια, ιδιαίτερα στα αναπτυσσόμενα Κράτη, σχετικά με την κατάρτιση περιβαλλοντικών εκτιμήσεων.

Άρθρο 203

Προνομιακή μεταχείριση των αναπτυσσόμενων Κρατών

Για τους σκοπούς πρόληψης, μείωσης και ελέγχου της ρύπανσης του θαλάσσιου περιβάλλοντος ή ελαχιστοποίησης των επιπτώσεων αυτής, οι διεθνείς οργανισμοί παρέχουν στα αναπτυσσόμενα Κράτη προνομιακή μεταχείριση σχετικά με:

(α) τη χορήγηση κατάλληλων κεφαλαίων και τεχνικής βοήθειας, και

(β) τη χρησιμοποίηση των εξειδικευμένων υπηρεσιών τους.

ΤΜΗΜΑ 4. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

Άρθρο 204

Παρακολούθηση κινδύνων ή επιπτώσεων ρύπανσης

1. Τα Κράτη λαμβάνοντας υπόψη τα δικαιώματα άλλων Κρατών προσπαθούν κατά το δυνατό, απευθείας ή μέσω αρμόδιων διεθνών οργανισμών, να παρακολουθούν, καταμετρούν, αξιολογούν και αναλύουν, με αναγνωρισμένες επιστημονικές μεθόδους, τους κινδύνους ή τις επιπτώσεις της ρύπανσης του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

2. Ιδιαίτερα, τα Κράτη παρακολουθούν συνεχώς τις επιπτώσεις οποιωνδήποτε δραστηριοτήτων τις οποίες επιτρέπουν ή στις οποίες επιδίδονται με σκοπό να καθορίσουν κατά πόσο οι δραστηριότητες αυτές πιθανόν να προκαλέσουν ρύπανση στο θαλάσσιο περιβάλλον.

Άρθρο 205

Δημοσίευση εκθέσεων

Τα Κράτη δημοσιεύουν εκθέσεις των αποτελεσμάτων που λαμβάνονται δυνάμει του άρθρου 204 ή παρέχουν τέτοιες εκθέσεις σε κατάλληλα διαστήματα στους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς, οι οποίοι θα πρέπει να τις διαθέτουν σε όλα τα Κράτη.

Άρθρο 206

Εκτίμηση των πιθανών επιπτώσεων από δραστηριότητες

Όταν τα Κράτη έχουν βάσιμους λόγους να πιστεύουν ότι προγραμματισμένες δραστηριότητες στην περιοχή δικαιοδοσίας ή ελέγχου τους μπορεί να προκαλέσουν σοβαρή ρύπανση ή σημαντικές και επιβλαβείς μεταβολές στο θαλάσσιο περιβάλλον, εκτιμούν κατά το δυνατόν, τις δυνατές επιπτώσεις από τέτοιες δραστηριότητες στο θαλάσσιο περιβάλλον και κοινοποιούν τις εκθέσεις των αποτελεσμάτων των εκτιμήσεων με τον τρόπο που προβλέπεται στο άρθρο 205.

ΤΜΗΜΑ 5. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΚΑΝΟΝΕΣ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝΠΡΟΛΗΨΗ, ΜΕΙΩΣΗ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟ ΤΗΣ ΡΥΠΑΝΣΗΣ ΤΟΥ ΘΑΛΑΣΣΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Άρθρο 207

Ρύπανση από χερσαίες πηγές

1. Τα Κράτη πρέπει να υιοθετούν νόμους και κανονισμούς για την πρόληψη, μείωση και έλεγχο της ρύπανσης του θαλάσσιου περιβάλλοντος που προκαλείται από χερσαίες πηγές συμπεριλαμβανομένων των ποταμών, των εκβολών, των αγωγών και των υπονόμων εκροής, λαμβάνοντας υπόψη διεθνώς συμφωνημένους κανόνες, πρότυπα και συνιστώμενες πρακτικές και διαδικασίες.

2. Τα Κράτη πρέπει να λάβουν και άλλα μέτρα που μπορεί να κρίνονται απαραίτητα για την πρόληψη, μείωση και έλεγχο της ρύπανσης αυτής.

3. Τα Κράτη πρέπει να προσπαθούν να εναρμονίσουν την πολιτική τους προς αυτήν την κατεύθυνση στο κατάλληλο περιφερειακό επίπεδο.

4. Τα Κράτη ενεργώντας ιδιαίτερα μέσω αρμόδιων διεθνών οργανισμών ή μιας διπλωματικής διάσκεψης, προσπαθούν να θεσπίσουν διεθνείς και περιφερειακούς κανόνες, πρότυπα και συνιστώμενες πρακτικές και διαδικασίες για την πρόληψη, μείωση και έλεγχο της ρύπανσης του θαλάσσιου περιβάλλοντος από χερσαίες πηγές, λαμβάνοντας υπόψη τα χαρακτηριστικά στοιχεία της περιφέρειας, τις οικονομικές δυνατότητες των αναπτυσσόμε-

νων Κρατών και την ανάγκη τους για οικονομική ανάπτυξη. Οι κανόνες αυτοί, τα πρότυπα και οι συνιστώμενες πρακτικές και διαδικασίες θα επανεξετάζονται, από καιρό σε καιρό, όταν κρίνεται αναγκαίο.

5. Οι νόμοι, οι κανονισμοί, τα μέτρα, οι κανόνες, τα πρότυπα και οι συνιστώμενες πρακτικές και διαδικασίες που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 2 και 4 περιλαμβάνουν όλα εκείνα τα μέτρα που αποβλέπουν στο να μειώσουν στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, την απόρριψη τοξικών, επιζήμιων, δηλητηριωδών ουσιών, ιδιαίτερα εκείνων που εμμένουν στο θαλάσσιο περιβάλλον.

Άρθρο 208

Ρύπανση από δραστηριότητες στο θαλάσσιο βυθό υπαγόμενες στην κρατική δικαιοδοσία

1. Τα παράκτια Κράτη υιοθετούν νόμους και κανονισμούς για την πρόληψη, μείωση, και έλεγχο της ρύπανσης του θαλάσσιου περιβάλλοντος που προκαλείται από ή σε σχέση με δραστηριότητες στο θαλάσσιο βυθό, οι οποίες υπάγονται στη δικαιοδοσία τους καθώς και από τεχνητές νήσους, εγκαταστάσεις και κατασκευές που υπάγονται στη δικαιοδοσία τους, σύμφωνα με τα άρθρα 60 και 80.

2. Τα Κράτη λαμβάνουν και άλλα μέτρα που είναι απαραίτητα για την πρόληψη, μείωση και έλεγχο της ρύπανσης αυτής.

3. Οι νόμοι, οι κανονισμοί και τα μέτρα αυτά δεν πρέπει να είναι λιγότερο αποτελεσματικά από τους διεθνείς κανόνες, πρότυπα και συνιστώμενες πρακτικές και διαδικασίες.

4. Τα Κράτη, προσπαθούν να εναρμονίσουν τις πολιτικές τους στο θέμα αυτό στο κατάλληλο περιφερειακό επίπεδο.

5. Τα Κράτη, ενεργώντας ιδιαίτερα μέσω αρμόδιων διεθνών οργανισμών ή διπλωματικής διάσκεψης, θεσπίζουν παγκόσμιους και περιφερειακούς κανόνες, πρότυπα και συνιστώμενες πρακτικές και διαδικασίες για την πρόληψη, μείωση και έλεγχο της ρύπανσης του θαλάσσιου περιβάλλοντος που αναφέρεται στην παράγραφο 1. Οι κανόνες αυτοί, τα πρότυπα και οι συνιστώμενες πρακτικές και διαδικασίες επανεξετάζονται κατά καιρούς, όποτε κρίνεται αναγκαίο.

Άρθρο 209

Ρύπανση από δραστηριότητες στην Περιοχή

1. Διεθνείς κανόνες, κανονισμοί και διαδικασίες θεσπίζονται σύμφωνα με το Μέρος XI για την πρόληψη, μείωση και έλεγχο της ρύπανσης του θαλάσσιου περιβάλλοντος από δραστηριότητες στην Περιοχή. Οι κανόνες αυ-

τοί, οι κανονισμοί και διαδικασίες επανεξετάζονται από καιρό σε καιρό, όποτε κρίνεται αναγκαίο.

2. Τηρώντας τις σχετικές διατάξεις του τμήματος αυτού, τα Κράτη υιοθετούν νόμους και κανονισμούς για την πρόληψη, μείωση και έλεγχο της ρύπανσης του θαλάσσιου περιβάλλοντος από δραστηριότητες στην Περιοχή που διενεργούνται από πλοία, εγκαταστάσεις, κατασκευές και άλλα μηχανήματα που φέρουν τη σημαία τους ή είναι εγγεγραμμένα στο νηολόγιό τους ή εργάζονται για λογαριασμό τους, κατά περίπτωση. Οι απαιτήσεις των νόμων και των κανονισμών αυτών δεν θα είναι λιγότερο αποτελεσματικές από όσο οι διεθνείς κανόνες, κανονισμοί και διαδικασίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

Άρθρο 210
Ρύπανση και απόρριψη άχρηστων υλικών

1. Τα Κράτη υιοθετούν νόμους και κανονισμούς για την πρόληψη, μείωση και έλεγχο της ρύπανσης του θαλάσσιου περιβάλλοντος από απόρριψη υλών στη θάλασσα.

2. Τα Κράτη λαμβάνουν και άλλα μέτρα που μπορεί να κριθούν αναγκαία για την πρόληψη, μείωση και έλεγχο της ρύπανσης αυτής.

3. Οι νόμοι, οι κανονισμοί και τα μέτρα αυτά πρέπει να διασφαλίζουν ότι η απόρριψη υλών δεν θα επιτρέπεται, χωρίς την άδεια των αρμόδιων αρχών των Κρατών.

4. Τα Κράτη ενεργώντας ιδιαίτερα μέσω αρμόδιων διεθνών οργανισμών ή διπλωματικής διάσκεψης, θα προσπαθήσουν να θεσπίσουν παγκόσμιους και περιφερειακούς κανόνες, πρότυπα και συνιστώμενες πρακτικές και διαδικασίες για την πρόληψη, μείωση και έλεγχο της ρύπανσης αυτής. Οι κανόνες αυτοί, τα πρότυπα και οι συνιστώμενες πρακτικές και διαδικασίες επανεξετάζονται, από καιρό σε καιρό, όποτε κρίνεται απαραίτητο.

5. Η απόρριψη άχρηστων υλών στην αιγιαλίτιδα ζώνη και στην αποκλειστική οικονομική ζώνη ή μέσα στην υφαλοκρηπίδα δεν θα γίνεται παρά μόνο μετά από ρητή προηγούμενη έγκριση του παράκτιου Κράτους, το οποίο έχει το δικαίωμα να επιτρέπει, ρυθμίζει και ελέγχει αυτή την απόρριψη υλών μετά από προσεκτική μελέτη του θέματος με άλλα Κράτη τα οποία λόγω της γεωγραφικής τους θέσης ενδέχεται να επηρεαστούν δυσμενώς εξαιτίας αυτής.

6. Οι νόμοι, κανονισμοί και τα μέτρα της εσωτερικής νπμοθεσίας δεν θα είναι λιγότερο αποτελεσματικά σχετικά με την πρόληψη, μείωση και έλεγχο της ρύπανσης αυτής, από ότι στους παγκόσμιους κανόνες και πρότυπα.

Άρθρο 211
Ρύπανση από πλοία

1. Τα κράτη ενεργώντας μέσω του αρμόδιου διεθνούς οργανισμού ή γενικής διπλωματικής διάσκεψης, θεσπίζουν διεθνείς κανόνες και πρότυπα για την πρόληψη, μείωση και έλεγχο της ρύπανσης του θαλάσσιου περιβάλλοντος από πλοία και προωθούν την υιοθέτηση, κατά τον ίδιο τρόπο, όπου χρειάζεται, θαλάσσιων συστημάτων κυκλοφορίας προορισμένων να ελαχιστοποιήσουν τον κίνδυνο ατυχημάτων που μπορεί να προκαλέσουν ρύπανση στο θαλάσσιο περιβάλλον, περιλαμβανομένων των ακτών, καθώς επίσης και βλάβη από ρύπανση στα συμφέροντα παράκτιων Κρατών. Οι κανόνες και τα πρότυπα αυτά επανεξετάζονται κατά τον ίδιο τρόπο, από καιρό σε καιρό, όποτε κρίνεται απαραίτητο.

2. Τα Κράτη υιοθετούν νόμους και κανονισμούς για την πρόληψη, μείωση και έλεγχο της ρύπανσης του θαλάσσιου περιβάλλοντος από πλοία που φέρουν τη σημαία τους ή που είναι εγγεγραμμένα στο νηολόγιό τους. Αυτοί οι νόμοι και κανονισμοί θα έχουν τουλάχιστον το ίδιο αποτέλεσμα με τους γενικά αποδεκτούς διεθνείς κανόνες και πρότυπα που έχουν θεσπισθεί μέσω του αρμόδιου διεθνούς οργανισμού ή γενικής διπλωματικής διάσκεψης.

3. Τα Κράτη τα οποία θεσπίζουν ειδικές διατάξεις για την πρόληψη, μείωση και έλεγχο της ρύπανσης του θαλάσσιου περιβάλλοντος ως προϋπόθεση για την είσοδο ξένων πλοίων μέσα στα λιμάνια τους ή στα εσωτερικά ύδατά τους ή για την προσέγγισή τους σε υπεράκτιες τερματικές εγκαταστάσεις πρέπει να δίνουν τη δέουσα δημοσιότητα και να την ανακοινώνουν στον αρμόδιο διεθνή οργανισμό. Οποτεδήποτε οι διατάξεις αυτές θεσπίζονται κατά την ίδια ακριβώς μορφή από δύο ή περισσότερα παράκτια Κράτη σε μια προσπάθεια εναρμόνισης της πολιτικής τους, η ανακοίνωση θα καθορίζει ποία Κράτη μετέχουν στην κοινή αυτή προσπάθεια, Κάθε Κράτος πρέπει να ζητά από τον πλοίαρχο πλοίου που φέρει τη σημαία του ή το οποίο είναι καταχωρημένο στο νηολόγιό του, όταν πλέει μέσα στην αιγιαλίτιδα ζώνη του Κράτους το οποίο συμμετέχει στην κοινή αυτή προσπάθεια, να πληροφορεί το Κράτος αυτό, εφόσον το ζητήσει, κατά πόσο τούτο κατευθύνεται σε Κράτος της ίδιας περιοχής που συμμετέχει στην προσπάθεια και, σε περίπτωση που αυτό συμβαίνει, να του αναφέρει κατά πόσο αυτό συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις εισόδου σε λιμένα του Κράτους αυτού. Το άρθρο αυτό δεν θίγει τη συνεχή άσκηση από το πλοίο του δικαιώματός του για αβλαβή διέλευση ή την εφαρμογή του άρθρου 25, παράγραφος 2.

4. Τα παράκτια Κράτη μπορούν, κατά την άσκηση της κυριαρχίας τους μέσα στην αιγιαλίτιδα ζώνη, να υιοθετούν νόμους και κανονισμούς για την πρόληψη, μείωση και έλεγχο της θαλάσσιας ρύπανσης από ξένα πλοία, πε-

ριλαμβανομένων των πλοίων που ασκούν το δικαίωμα της αβλαβούς διέλευσης. Οι νόμοι και οι κανονισμοί αυτοί, σύμφωνα με το μέρος ΙΙ Τμήμα 3, δεν θα παρακωλύουν την αβλαβή διέλευση ξένων πλοίων.

5. Τα παράκτια Κράτη, για το σκοπό της εφαρμογής όπως προβλέπεται στο Τμήμα 6, μπορούν σε σχέση με την αποκλειστική οικονομική τους ζώνη να υιοθετούν νόμους και κανονισμούς για την πρόληψη, μείωση και έλεγχο της ρύπανσης από πλοία οι οποίοι να συμφωνούν και να υλοποιούν τους γενικά αποδεκτούς διεθνείς κανόνες και τα πρότυπα που έχουν θεσπισθεί μέσω του αρμόδιου οργανισμού ή μιας γενικής διπλωματικής διάσκεψης.

6. (α) Οσάκις οι διεθνείς κανόνες και πρότυπα που αναφέρονται στην παράγραφο 1, δεν επαρκούν για να καλύψουν ειδικές περιπτώσεις και τα παράκτια Κράτη έχουν σοβαρούς λόγους να πιστεύουν ότι μια συγκεκριμένη και σαφώς καθορισμένη περιοχή των αντίστοιχων αποκλειστικών οικονομικών ζωνών είναι περιοχή στην οποία απαιτείται η υιοθέτηση ειδικών υποχρεωτικών μέτρων για την πρόληψη της ρύπανσης από πλοία λόγω αναγνωρισμένων τεχνικών λόγων σε σχέση με τις ωκεανογραφικές και οικολογικές συνθήκες καθώς επίσης και λόγω της χρησιμοποίησης, ή της προστασίας των πόρων της ή του ιδιόμορφου χαρακτήρα της κυκλοφορίας εκεί, τα παράκτια Κράτη, μετά από κατάλληλες διαπραγματεύσεις, μέσω του αρμόδιου διεθνούς οργανισμού με οποιαδήποτε άλλα ενδιαφερόμενα Κράτη μπορούν να στείλουν ανακοίνωση στον οργανισμό αυτό, για την περιοχή αυτή, υποβάλλοντας παράλληλα επιστημονικά και τεχνικά στοιχεία προς υποστήριξη και πληροφόρησή του σχετικά με τις απαραίτητες ευκολίες υποδοχής. Μέσα σε 12 μήνες από τη λήψη της ανακοίνωσης αυτής, ο οργανισμός αποφασίζει κατά πόσο οι συνθήκες στην περιοχή αυτή ανταποκρίνονται στις προϋποθέσεις που ορίσθηκαν πιο πάνω. Αν ο οργανισμός το αποφασίσει, τα παράκτια Κράτη μπορούν στη συνέχεια για την περιοχή αυτή, να υιοθετήσουν νόμους και κανονισμούς με σκοπό την πρόληψη, μείωση και έλεγχο της ρύπανσης από πλοία εφαρμόζοντας τους διεθνείς κανόνες και πρότυπα ή μεθόδους στον τομέα της ναυσιπλοΐας οι οποίοι εφαρμόζονται από τον οργανισμό στις ειδικές περιοχές. Οι νόμοι και οι κανονισμοί δεν εφαρμόζονται στα ξένα πλοία πριν περάσουν 15 μήνες από την ημερομηνία υποβολής της ανακοίνωσης στον οργανισμό.

(β) Τα παράκτια Κράτη δημοσιεύουν τα όρια οποιασδήποτε τέτοιας συγκεκριμένης και σαφώς καθορισμένης περιοχής.

(γ) Αν τα παράκτια Κράτη προτίθενται να υιοθετήσουν επιπρόσθετους νόμους και κανονισμούς για την ίδια περιοχή για την πρόληψη, μείωση και έλεγχο της ρύπανσης από πλοία, αυτά, όταν θα υποβάλουν την προαναφερθείσα ανακοίνωση, ταυτόχρονα θα ειδοποιούν και τον οργανισμό σχετικά. Αυτοί οι επιπρόσθετοι νόμοι και κανονισμοί μπορεί να αναφέρονται στα απόβλητα ή στις μεθόδους ναυσιπλοΐας αλλά δεν θα επιβάλουν στα ξένα πλοία να τηρούν πρότυπα σχεδιασμού, κατασκευής, επάνδρωσης ή εξοπλισμού πλην των γενικά αποδεκτών διεθνών κανόνων και προτύπων. Οι εν λόγω νόμοι και κανονισμοί θα εφαρμόζονται στα ξένα πλοία 15 μήνες μετά την υποβολή της ανακοίνωσης στον οργανισμό υπό τον όρο ότι ο οργανισμός θα τους κάνει αποδεκτούς μέσα στο χρονικό διάστημα των 12 μηνών από την υποβολή της ανακοίνωσης.

7. Οι διεθνείς κανόνες και πρότυπα που αναφέρονται στο παρόν άρθρο, περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων μέτρα που έχουν σχέση με την άμεση ενημέρωση των παράκτιων Κρατών των οποίων οι ακτές ή τα συναφή συμφέροντα μπορούν να ζημιωθούν από περιστατικά, συμπεριλαμβανομένων και ναυτικών ατυχημάτων, τα οποία επιφέρουν ή υπάρχει κίνδυνος να επιφέρουν απόρριψη αποβλήτων.

Άρθρο 212

Ρύπανση από ή μέσω ατμόσφαιρας

1. Τα Κράτη υιοθετούν νόμους και κανονισμούς για την πρόληψη, μείωση και έλεγχο της ρύπανσης του θαλάσσιου περιβάλλοντος από ή μέσω της ατμόσφαιρας που θα εφαρμόζονται στον εναέριο χώρο που υπάγεται στην κυριαρχία τους και σε πλοία ή αεροσκάφη που φέρουν την σημαία τους ή είναι εγγεγραμμένα στο νηολόγιό τους, λαμβάνοντας υπόψη τους διεθνώς αποδεκτούς κανόνες, πρότυπα και συνιστώμενες πρακτικές και διαδικασίες καθώς επίσης και την ασφάλεια της αεροπλοΐας.

2. Τα Κράτη λαμβάνουν και άλλα αναγκαία μέτρα για την πρόληψη, μείωση και έλεγχο της ρύπανσης αυτής.

3. Τα Κράτη ενεργώντας ιδιαίτερα μέσω των αρμόδιων διεθνών οργανισμών ή μιας διπλωματικής διάσκεψης, προσπαθούν να θεσπίσουν παγκόσμιους και περιφερειακούς κανόνες πρότυπα και συνιστώμενες πρακτικές και διαδικασίες για την πρόληψη, μείωση και έλεγχο της ρύπανσης αυτής.

ΤΜΗΜΑ 6. ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Άρθρο 213

Εφαρμογή διατάξεων, σχετικών με τη ρύπανση από χερσαίες πηγές.

Τα Κράτη εφαρμόζουν τους νόμους και κανονισμούς τους, που υιοθετήθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 207, υιοθετούν νόμους και κανονισμούς και λαμβάνουν άλλα αναγκαία μέτρα για να θέσουν σε εφαρμογή τους διεθνώς εφαρμοζόμενους κανόνες και πρότυπα που θεσπίσθηκαν μέσω των αρμόδιων διεθνών οργανισμών ή μιας διπλωματικής διάσκεψης για την προστασία και διατήρηση του θαλάσσιου περιβάλλοντος από ρύπανση χερσαίων πηγών.

Άρθρο 214

Εφαρμογή διατάξεων σχετικών με τη ρύπανση από δραστηριότητες στο θαλάσσιο βυθό.

Τα Κράτη εφαρμόζουν τους νόμους και κανονισμούς τους, που υιοθετήθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 208, υιοθετούν νόμους και κανονισμούς και λαμβάνουν άλλα αναγκαία μέτρα για να θέσουν σε εφαρμογή τους διεθνώς εφαρμοζόμενους κανόνες και πρότυπα που θεσπίσθηκαν μέσω των αρμόδιων διεθνών οργανισμών ή μιας διπλωματικής διάσκεψης για την πρόληψη, μείωση και έλεγχο της ρύπανσης του θαλάσσιου περιβάλλοντος που προέρχεται από ή σε σχέση με δραστηριότητες στο θαλάσσιο βυθό που υπάγονται στη διαδικασία του καθώς και από τεχνητές νήσους, εγκαταστάσεις και κατασκευές υπό τη δικαιοδοσία τους, σύμφωνα με τα άρθρα 60 και 80.

Άρθρο 215

Εφαρμογή διατάξεων σχετικών με τη ρύπανση από δραστηριότητες στην Περιοχή

Η εφαρμογή των διεθνών κανόνων, κανονισμών και διαδικασιών που θεσπίσθηκαν σύμφωνα με το Μέρος XI, για την πρόληψη, μείωση και έλεγχο της ρύπανσης του θαλάσσιου περιβάλλοντος από δραστηριότητες στην Περιοχή θα διέπεται από το Μέρος αυτό.

Άρθρο 216

Εφαρμογή διατάξεων σχετικών με τη ρύπανση από απόρριψη υλών (dumping)

1. Οι νόμοι και οι κανονισμοί που υιοθετήθηκαν σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση και οι διεθνώς εφαρμοζόμενοι κανόνες και πρότυπα που θεσπίσθηκαν μέσω αρμόδιων οργανισμών ή διπλωματικής διάσκεψης για την πρόληψη, μείωση και έλεγχο της ρύπανσης του θαλάσσιου περιβάλλοντος από απόρριψη υλών θα εφαρμόζονται:

(α) από το παράκτιο Κράτος σχετικά με την απόρριψη υλών μέσα στην αιγιαλίτιδα ζώνη ή στην αποκλειστική οικονομική του ζώνη ή στην υφαλοκρηπίδα του,
(β) από το Κράτος της σημαίας σχετικά με πλοία ή αεροσκάφη που φέρουν τη σημαία του ή είναι εγγεγραμμένα στο νηολόγιο του,
(γ) από οποιοδήποτε Κράτος σχετικά με ενέργειες φόρτωσης αχρήστων υλών ή άλλου φορτίου που λαμβάνει χώρα στο έδαφος του ή σε υπεράκτιες τερματικές εγκαταστάσεις.

2. Κανένα Κράτος δεν υποχρεούται, σύμφωνα με το παρόν άρθρο, να κινήσει τη νόμιμη διαδικασία, όταν ένα άλλο Κράτος την έχει ήδη κινήσει σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

Άρθρο 217
Εφαρμογή από τα Κράτη της σημαίας

1. Τα Κράτη διασφαλίζουν τη συμμόρφωση των πλοίων που φέρουν την σημαία τους ή είναι εγγεγραμμένα στο νηολόγιό τους, με τους διεθνώς εφαρμοζόμενους κανόνες και πρότυπα που θεσπίσθηκαν μέσω του αρμόδιου διεθνούς οργανισμού ή γενικής διπλωματικής διάσκεψης καθώς και με τους νόμους και κανονισμούς τους που υιοθετήθηκαν σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση για την πρόληψη, μείωση και έλεγχο της ρύπανσης του θαλάσσιου περιβάλλοντος από πλοία και υιοθετούν ανάλογα νόμους και κανονισμούς και λαμβάνουν άλλα απαραίτητα μέτρα για την εφαρμογή τους. Τα Κράτη της σημαίας φροντίζουν για την αποτελεσματική εφαρμογή των ειρημένων κανόνων, προτύπων, νόμων και κανονισμών, ανεξάρτητα από το τόπο διάπραξης της παράβασης.

2. Τα Κράτη λαμβάνουν ιδιαίτερα τα απαραίτητα μέτρα, ώστε να απαγορεύεται ο απόπλους πλοίων, που φέρουν τη σημαία τους ή που είναι εγγεγραμμένα στον νηολόγιο τους, μέχρις ότου μπορέσουν να αποπλεύσουν σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται από τους διεθνείς κανόνες και πρότυπα που αναφέρονται στην παράγραφο 1, περιλαμβανομένων των όρων σχετικά με τον τύπο, την κατασκευή, τον εξοπλισμό και την επάνδρωση των πλοίων.

3. Τα Κράτη διασφαλίζουν ότι τα πλοία που φέρουν τη σημαία τους ή είναι εγγεγραμμένα στο νηολόγιο τους είναι εφοδιασμένα με τα πιστοποιητικά που απαιτούνται και που έχουν εκδοθεί σύμφωνα με τους διεθνείς κανόνες και πρότυπα που αναφέρονται στην παράγραφο 1. Τα Κράτη διασφαλίζουν ότι τα πλοία που φέρουν τη σημαία τους επιθεωρούνται περιοδικά για να διαπιστωθεί ότι τα πιστοποιητικά αυτά ανταποκρίνονται στην πραγματική κατάσταση των πλοίων. Τα πιστοποιητικά αυτά γίνονται αποδεκτά από

άλλα Κράτη ως απόδειξη της κατάστασης των πλοίων και θεωρούνται ότι έχουν την ίδια ισχύ με τα πιστοποιητικά που εκδίδονται από αυτά, εκτός αν υπάρχουν φανεροί λόγοι να πιστεύεται ότι η κατάσταση του πλοίου δεν ανταποκρίνεται ουσιαστικά στα στοιχεία των πιστοποιητικών.

4. Αν ένα πλοίο παραβεί τους κανόνες και τα πρότυπα που θεσπίστηκαν μέσω του αρμόδιου διεθνούς οργανισμού ή γενικής διπλωματικής διάσκεψης, το Κράτος της σημαίας, χωρίς να θίγονται τα άρθρα 218, 220 και 228 θα προβαίνει σε άμεση διερεύνηση και, όπου χρειαστεί, θα κινεί διαδικασίες, όσον αφορά την υποτιθέμενη παράβαση, ανεξάρτητα από το που έλαβε χώρα η παράβαση ή από το που έχει συμβεί ή έχει εντοπισθεί η ρύπανση που προκλήθηκε από τέτοια παράβαση.

5. Τα Κράτη της σημαίας που διεξάγουν έρευνα για τη παράβαση μπορούν να ζητήσουν την βοήθεια οποιουδήποτε άλλου Κράτους του οποίου η συνεργασία θα μπορούσε να αποβεί χρήσιμη για την διευκρίνηση των συνθηκών της υπόθεσης. Τα Κράτη προσπαθούν να ανταποκριθούν σε δέοντα αιτήματα των Κρατών της σημαίας.

6. Τα Κράτη, μετά από γραπτή αίτηση οποιουδήποτε άλλου Κράτους, ερευνούν κάθε παράβαση η οποία φέρεται ότι έχει διαπραχθεί από πλοία που φέρουν τη σημαία τους. Αν κριθεί ότι τα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία είναι επαρκή για να θεμελιώσουν τη διεξαγωγή διαδικασίας σχετικά με την υποτιθέμενη παράβαση, τα Κράτη της σημαίας χωρίς καθυστέρηση κινούν τις διαδικασίες αυτές σύμφωνα με τους νόμους τους.

7. Τα Κράτη της σημαίας ενημερώνουν αμέσως το αιτούν Κράτος καθώς και τον αρμόδιο διεθνή οργανισμό για τις ενέργειες που έκαναν καθώς και την έκβασή τους. Οι πληροφορίες αυτές θα είναι διαθέσιμες σε όλα τα Κράτη.

8. Οι ποινές που προβλέπονται από τους νόμους και τους κανονισμούς των Κρατών για τα πλοία που φέρουν τη σημαία τους θα είναι αρκετά αυστηρές έτσι ώστε να αποθαρρύνουν παραβάσεις οπουδήποτε και αν λαμβάνουν χώρα.

Άρθρο 218
Εφαρμογή των διατάξεων από τα Κράτη λιμένων

1. Όταν ένα πλοίο έχει καταπλεύσει εκούσια σε λιμένα ή σε υπεράκτια τερματική εγκατάσταση ενός Κράτους, το Κράτος αυτό μπορεί να διεξάγει έρευνες και εφόσον τα αποδεικτικά στοιχεία το δικαιολογούν, να κινήσει διαδικασία σχετικά με οποιαδήποτε απόρριψη αποβλήτων από το πλοίο αυτό έξω από τα εσωτερικά ύδατα, την αιγιαλίτιδα ζώνη ή την αποκλειστική οικονομική ζώνη του Κράτους αυτού κατά παράβαση των διεθνώς εφαρμοζό-

μενων κανόνων και προτύπων που θεσπίστηκαν μέσω του αρμόδιου διεθνούς οργανισμού ή γενικής διπλωματικής διάσκεψης.

2. Καμία διαδικασία δυνάμει της παραγράφου 1 δεν κινείται σχετικά με την παράβαση της απόρριψης στα εσωτερικά ύδατα, την αιγιαλίτιδα ζώνη ή την αποκλειστική οικονομική ζώνη ενός άλλου Κράτους παρά μόνο κατόπιν έκκλησης από το Κράτος αυτό, το Κράτος της σημαίας ή το Κράτος που υφίσταται τη ζημιά ή απειλείται από την παράβαση απόρριψης αποβλήτων ή εφόσον το αδίκημα έχει προκαλέσει ή ενδέχεται να προκαλέσει ρύπανση στα εσωτερικά ύδατα, την αιγιαλίτιδα ζώνη ή την αποκλειστική οικονομική ζώνη του Κράτους που κινεί τη διαδικασία.

3. Όταν ένα πλοίο έχει καταπλεύσει εκούσια σε λιμένα ή σε υπεράκτια τερματική εγκατάσταση ενός Κράτους, το Κράτος αυτό ανταποκρίνεται, στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, προς τις αιτήσεις οποιουδήποτε Κράτους για διεξαγωγή έρευνας σχετικά με την παράβαση της απόρριψης αποβλήτων που αναφέρεται στην παράγραφο 1 η οποία πιστεύεται ότι έχει λάβει χώρα, προκάλεσε ή απείλησε να προκαλέσει ρύπανση στα εσωτερικά ύδατα, την αιγιαλίτιδα ζώνη ή την αποκλειστική οικονομική ζώνη του αιτούντος Κράτους. Αυτό επίσης θα συμμορφώνεται, στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, προς τις απαιτήσεις του Κράτους της σημαίας για διεξαγωγή έρευνας σχετικά με τέτοια παράβαση, ανεξάρτητα από τον τόπο που έλαβε χώρα η παράβαση.

4. Ο φάκελος της έρευνας που διεξάχθηκε από το Κράτος του λιμένα σύμφωνα με το παρόν άρθρο θα αποστέλλεται μετά από αίτηση, στο Κράτος της σημαίας ή στο παράκτιο Κράτος. Οποιαδήποτε διαδικασία που κινήθηκε από το Κράτος του λιμένα με βάση μια τέτοια έρευνα μπορεί, σύμφωνα με το τμήμα 7, να ανασταλεί μετά από αίτηση του παράκτιου Κράτους, όταν η παράβαση έχει διαπραχθεί στα εσωτερικά του ύδατα, την αιγιαλίτιδα ζώνη ή την αποκλειστική οικονομική ζώνη. Τα αποδεικτικά στοιχεία και ο φάκελος της υπόθεσης, μαζί με οποιαδήποτε εγγύηση ή άλλη οικονομική κάλυψη που έχει κατατεθεί στις αρχές του Κράτους του λιμένα θα διαβιβασθούν στο παράκτιο Κράτος. Η διαβίβαση αυτή θα αποκλείει τη συνέχιση της διαδικασίας στο Κράτος του λιμένα.

Άρθρο 219

Μέτρα αναφορικά με την αξιοπλοΐα των πλοίων για την αποφυγή της ρύπανσης

Τηρουμένου του τμήματος 7, Κράτη τα οποία μετά από αίτηση ή με δικής τους πρωτοβουλία, έχουν διαπιστώσει ότι το πλοίο ευρισκόμενο σε ένα από τους λιμένες του ή σε μία από τις υπεράκτιες τερματικές εγκαταστάσεις τους παραβιάζει τους διεθνώς εφαρμοζόμενους κανόνες και πρότυπα που αναφέρονται στην αξιοπλοΐα των πλοίων με αποτέλεσμα να υπάρχει κίνδυνος

ρύπανσης του θαλάσσιου περιβάλλοντος, λαμβάνουν, στο μέτρο του δυνατού, διοικητικά μέτρα για να εμποδίσουν τον απόπλου του πλοίου. Τα Κράτη αυτά μπορούν να επιτρέψουν στο πλοίο να προσεγγίσει μόνο στο πλησιέστερο κατάλληλο ναυπηγείο και θα επιτρέψουν σε αυτό να συνεχίσει τον πλου αμέσως μόλις αποκατασταθούν οι αιτίες της παράβασης.

Άρθρο 220

Εφαρμογή των διατάξεων από τα παράκτια Κράτη

1. Όταν ένα πλοίο βρίσκεται εκούσια σε λιμένα ή σε υπεράκτια τερματική εγκατάσταση κάποιου Κράτους, το Κράτος αυτό, μπορεί, τηρουμένου του τμήματος 7, να κινήσει διαδικασίες σχετικά με οποιαδήποτε παράβαση των νόμων ή των κανονισμών του που υιοθετήθηκαν σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση ή με τους διεθνώς εφαρμοζόμενους κανόνες και πρότυπα για την πρόληψη, μείωση και έλεγχο της ρύπανσης από πλοία, εφόσον η παράβαση έχει λάβει χώρα στην αιγιαλίτιδα ζώνη ή την αποκλειστική οικονομική ζώνη του Κράτους αυτού.

2. Όπου υπάρχουν σαφείς λόγοι να πιστεύεται ότι ένα πλοίο που πλέει στην αιγιαλίτιδα ζώνη κάποιου Κράτους έχει, κατά τη διάρκεια της διέλευσής του από αυτή, παραβεί τους νόμους και τους κανονισμούς του Κράτους αυτού που υιοθετήθηκαν σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση ή με τους διεθνώς εφαρμοζόμενους κανόνες και πρότυπα για την πρόληψη, μείωση και έλεγχο της ρύπανσης από πλοία, το Κράτος αυτό, χωρίς να θίγονται οι σχετικές διατάξεις του Μέρους ΙΙ, τμήμα 3, μπορεί να προβεί σε επιθεώρηση του πλοίου σε σχέση με την παράβαση και μπορεί, εφόσον τα αποδεικτικά στοιχεία το δικαιολογούν, να κινήσει διαδικασία, συμπεριλαμβανομένης και της κράτησης του πλοίου, σύμφωνα με τους νόμους του, τηρουμένων των διατάξεων του τμήματος 7.

3. Όπου υπάρχουν σαφείς λόγοι να πιστεύεται ότι ένα πλοίο που διαπλέει την αποκλειστική οικονομική ζώνη ή την αιγιαλίτιδα ζώνη κάποιου Κράτους έχει, μέσα στην αποκλειστική αυτή οικονομική ζώνη, διαπράξει παράβαση των διεθνών εφαρμοζόμενων κανόνων και προτύπων για την πρόληψη, μείωση και έλεγχο της ρύπανσης από πλοία ή των νόμων και κανονισμών του Κράτους αυτού οι οποίοι συνάδουν και δίνουν ισχύ σε τέτοιους κανόνες και πρότυπα, το Κράτος αυτό μπορεί να ζητήσει από το πλοίο να του δώσει πληροφορίες σχετικά με την ταυτότητα και το λιμένα νηολόγησής του, τον πρώτο και τον τελευταίο λιμένα προσέγγισής του και οποιεσδήποτε άλλες σχετικές πληροφορίες απαιτούνται, για να διαπιστωθεί κατά πόσο έχει διαπραχθεί η παράβαση.

4. Τα Κράτη υιοθετούν νόμους και κανονισμούς και λαμβάνουν άλλα μέ-

τρα ώστε τα πλοία που φέρουν τη σημαία τους να συμμορφώνονται με τις τυχόν απαιτήσεις για την παροχή πληροφοριών σύμφωνα με την παράγραφο 3.

5. Όπου υπάρχουν σαφείς λόγοι να πιστεύεται ότι ένα πλοίο που πλέει στην αποκλειστική οικονομική ζώνη ή την αιγιαλίτιδα ζώνη κάποιου Κράτους έχει, στην αποκλειστική οικονομική ζώνη, διαπράξει παράβαση που αναφέρεται στην παράγραφο 3 με αποτέλεσμα να γίνει σημαντική διαρροή ουσιών προκαλώντας ή απειλώντας με σοβαρή ρύπανση το θαλάσσιο περιβάλλον, το Κράτος αυτό μπορεί να προβεί σε επιθεώρηση του πλοίου για ζητήματα αναφερόμενα στην παράβαση, αν το πλοίο έχει αρνηθεί να παράσχει πληροφορίες ή αν οι πληροφορίες που δόθηκαν από το πλοίο έρχονται σε κατάφωρη αντίθεση με τη φανερή πραγματική κατάσταση και αν οι συνθήκες της περίπτωσης αυτής δικαιολογούν τέτοια επιθεώρηση.

6. Όπου υπάρχει σαφής αντικειμενική μαρτυρία ότι πλοίο που διαπλέει την αποκλειστική οικονομική ζώνη ή την αιγιαλίτιδα ζώνη κάποιου Κράτους έχει, στην αποκλειστική οικονομική ζώνη, διαπράξει παράβαση που αναφέρεται στην παράγραφο 3 με αποτέλεσμα να γίνει διαρροή ουσιών προκαλώντας μεγάλη ζημιά ή υπάρχει κίνδυνος να προκληθεί σοβαρή ζημιά στις ακτές ή στα συναφή συμφέροντα του παράκτιου Κράτους, ή σε οποιεσδήποτε πλουτοπαραγωγικές πηγές στην αιγιαλίτιδα ζώνη του ή στην αποκλειστική οικονομική ζώνη, το Κράτος αυτό μπορεί τηρουμένου του τμήματος 7, υπό τον όρο ότι τα αποδεικτικά στοιχεία το δικαιολογούν, να κινήσει διαδικασία συμπεριλαμβανομένης και της κράτησης του πλοίου, σύμφωνα με την νομοθεσία του.

7. Παρά τις διατάξεις της παραγράφου 6, οπουδήποτε έχουν καθιερωθεί ανάλογες διαδικασίες είτε μέσω του αρμόδιου διεθνούς οργανισμού είτε όπως άλλως συμφωνήθηκε, με τις οποίες έχει διασφαλισθεί συμμόρφωση με τις προϋποθέσεις για την εγγύηση ή άλλη ανάλογη οικονομική εξασφάλιση, τότε το παράκτιο Κράτος, εφόσον δεσμεύεται από τέτοιου είδους διαδικασίες, θα επιτρέπει στο πλοίο να συνεχίσει το ταξίδι του.

8. Οι διατάξεις των παραγράφων 3, 4, 5, 6, και 7 εφαρμόζονται επίσης στους εθνικούς νόμους και κανονισμούς που υιοθετήθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 211, παρ. 6.

Άρθρο 221
Μέτρα για την αποφυγή της ρύπανσης που προκαλείται από ναυτικά ατυχήματα.

1. Τίποτα, στο Μέρος αυτό, δεν θίγει το δικαίωμα των Κρατών, σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο, εθιμικό και συμβατικό, να παίρνουν και εφαρμόζουν μέτρα πέραν από την αιγιαλίτιδα ζώνη ανάλογα με την πραγματική ή την

απειλούμενη ζημιά για να προστατέψουν τις ακτές ή τα συναφή συμφέροντα τους, συμπεριλαμβανομένης της αλιείας, από τη ρύπανση ή την απειλή της ρύπανσης εξαιτίας κάποιου ναυτικού ατυχήματος ή από ενέργειες που έχουν σχέση με αυτό το ατύχημα, το οποίο ενδέχεται να έχει ως αποτέλεσμα την πρόκληση σοβαρών ζημιών.

2. Για τους σκοπούς του άρθρου αυτού, «ναυτικό ατύχημα» σημαίνει σύγκρουση πλοίων, προσάραξη ή άλλο περιστατικό ναυσιπλοΐας ή άλλο συμβάν πάνω στο πλοίο ή έξω από αυτό, που έχει ως αποτέλεσμα υλική ζημιά ή επικείμενη απειλή υλικής ζημιάς σε πλοίο ή φορτίο.

Άρθρο 222

Εφαρμογή των διατάξεων των σχετικών με την ρύπανση από ή μέσω της ατμόσφαιρας.

Τα Κράτη, μέσα στον εναέριο χώρο που υπάγεται στην κυριαρχία τους ή έναντι των πλοίων που φέρουν τη σημαία τους ή των αεροσκαφών και πλοίων που είναι καταχωρημένα στο νηολόγιό τους, εφαρμόζουν τους νόμους και κανονισμούς τους που υιοθετήθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 212, παρ. 1 και με άλλες διατάξεις της παρούσας Σύμβασης και υιοθετούν νόμους και κανονισμούς και λαμβάνουν άλλα μέτρα απαραίτητα για την υλοποίηση των διεθνών κανόνων και προτύπων, που καθιερώθηκαν μέσω των αρμόδιων οργανισμών ή μιας διπλωματικής διάσκεψης για την πρόληψη, μείωση και έλεγχο της ρύπανσης του θαλάσσιου περιβάλλοντος από ή μέσω της ατμόσφαιρας, σύμφωνα με όλους τους σχετικούς διεθνείς κανόνες και πρότυπα που αφορούν στην ασφάλεια της αεροπλοΐας.

ΤΜΗΜΑ 7. ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ

Άρθρο 223

Μέτρα για τη διευκόλυνση των διαδικασιών

Όταν κατ' εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Μέρους κινείται μία νόμιμη διαδικασία, τα Κράτη λαμβάνουν μέτρα για να διευκολύνουν την ακρόαση των μαρτύρων και την προσαγωγή των αποδείξεων, που παρέχουν οι αρχές ενός άλλου Κράτους ή ο αρμόδιος διεθνής οργανισμός και διευκολύνουν τη συμμετοχή στις συνεδριάσεις των επίσημων αντιπροσώπων του αρμόδιου διεθνούς οργανισμού, του Κράτους της σημαίας και οποιουδήποτε Κράτους που επηρεάσθηκε από τη ρύπανση, που προξένησαν οι παραβάσεις αυτές. Οι επίσημοι αντιπρόσωποι που παρίστανται σε τέτοιες διαδικασίες έχουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις, τα οποία τους παρέχονται σύμφωνα με το εσωτερικό ή το διεθνές δίκαιο.

Άρθρο 224

Άσκηση εξουσιών αστυνόμευσης

Οι εξουσίες αστυνόμευσης έναντι των ξένων πλοίων σύμφωνα με το παρόν Μέρος μπορούν να ασκηθούν μόνο από τους επίσημα εξουσιοδοτημένους αξιωματούχους ή από πολεμικά πλοία, στρατιωτικά αεροσκάφη ή άλλα πλοία ή με ευδιάκριτα τα εξωτερικά τους στοιχεία που φανερώνουν ότι εκτελούν κρατική υπηρεσία και είναι εξουσιοδοτημένα για το σκοπό αυτό.

Άρθρο 225

Υποχρέωση των Κρατών να αποφεύγουν την πρόκληση ζημιογόνων συνεπειών κατά την άσκηση των εξουσιών αστυνόμευσης

Όταν, σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση, τα Κράτη ασκούν εξουσίες αστυνόμευσης έναντι των ξένων πλοίων, οφείλουν να μη θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια της ναυσιπλοΐας, ούτε να προκαλούν οποιονδήποτε κίνδυνο στο πλοίο ή να το οδηγούν σε ανασφαλή λιμένα ή αγκυροβόλιο, ούτε να εκθέτουν σε σοβαρό κίνδυνο το θαλάσσιο περιβάλλον.

Άρθρο 226

Διεξαγωγή έρευνας σε ξένα πλοία

1. (α) Τα Κράτη δεν πρέπει να καθυστερήσουν το ξένο πλοίο περισσότερο από όσο είναι αναγκαίο για την διεξαγωγή των ερευνών οι οποίες προβλέπονται στα άρθρα 216, 218 και 220. Η επιθεώρηση επί ξένου πλοίου περιορίζεται στην εξέταση των πιστοποιητικών, βιβλίων ή άλλων εγγράφων με τα οποία το πλοίο υποχρεούται να είναι εφοδιασμένο σύμφωνα με τους γενικά αποδεκτούς κανόνες και πρότυπα ή οποιωνδήποτε άλλων ανάλογων εγγράφων. Περαιτέρω επιθεώρηση του πλοίου δεν μπορεί να επιχειρηθεί παρά μόνο αφού προηγηθεί μια τέτοια έρευνα και μόνο όταν:
   (i) υπάρχουν σαφείς λόγοι να πιστεύεται ότι η κατάσταση του πλοίου ή του εξοπλισμού του δεν ανταποκρίνεται ουσιαστικά στα στοιχεία που αναφέρονται στα έγγραφά του,
   (ii) το περιεχόμενο τέτοιων εγγράφων δεν είναι επαρκές για να βεβαιώσει ή να επαληθεύσει μια υποπτευόμενη παράβαση, ή
   (iii) το πλοίο δεν είναι εφοδιασμένο με έγκυρα πιστοποιητικά και βιβλία.

   (β) Αν από την έρευνα προκύψει παραβίαση των εφαρμοστέων νόμων και κανονισμών ή των διεθνών κανόνων και προτύπων που αναφέρονται στην προστασία και διατήρηση του θαλάσσιου περιβάλλοντος, το πλοίο θα αφήνεται αμέσως ελεύθερο υποκείμενο σε εύλο-

γες διαδικασίες όπως είναι η εγγύηση ή άλλη ανάλογη οικονομική εξασφάλιση.

(γ) Χωρίς να θίγονται οι εφαρμοστέοι διεθνείς κανόνες και πρότυπα σχετικά με την αξιοπλοΐα των πλοίων, είναι δυνατόν να μην επιτραπεί σε πλοίο να συνεχίσει το ταξίδι του ή να του επιτραπεί μόνο να μεταβεί για επισκευή στο πλησιέστερο κατάλληλο ναυπηγείο αν η άρση της ακινητοποίησής του θα προκαλούσε ανυπολόγιστο κίνδυνο για το θαλάσσιο περιβάλλον. Σε περίπτωση που η απελευθέρωση του πλοίου δεν γίνει αποδεκτή ή γίνει υπό όρους, το Κράτος της σημαίας του πλοίου πρέπει να ενημερώνεται αμέσως και μπορεί να ζητήσει την απελευθέρωση του πλοίου, σύμφωνα με το Μέρος XV.

2. Τα Κράτη συνεργάζονται για την εκπόνηση διαδικασιών για την αποφυγή περιττής επιθεώρησης επί των πλοίων στη θάλασσα.

Άρθρο 227

Απαγόρευση διακρίσεων κατά ξένων πλοίων

Κατά την άσκηση των δικαιωμάτων τους και την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους σύμφωνα με το παρόν Μέρος, τα Κράτη οφείλουν να αποφεύγουν τις διακρίσεις τύπου ή ουσία κατά των πλοίων οποιουδήποτε άλλου Κράτους.

Άρθρο 228

Αναστολή διώξεων και περιορισμοί στη διεξαγωγή διαδικασίας διώξεως

1. Διαδικασία διώξεως που κινείται από Κράτος σχετικά με οποιαδήποτε παραβίαση των εφαρμοστέων νόμων και κανονισμών ή διεθνών κανόνων και προτύπων, που αναφέρονται στην πρόληψη, μείωση και έλεγχο της ρύπανσης που διαπράχθηκε από ξένο πλοίο έξω από την αιγιαλίτιδα ζώνη του Κράτους αυτού θα αναστέλλεται εφόσον το Κράτος της σημαίας κινήσει διαδικασία διώξεως για την ίδια παράβαση εντός έξι μηνών από την έναρξη της πρώτης διαδικασίας, εκτός αν αυτή η διαδικασία αφορά μεγάλη βλάβη που προξενήθηκε στο παράκτιο Κράτος ή αν το συγκεκριμένο Κράτος της σημαίας έχει επανειλημμένα αθετήσει την υποχρέωσή να εφαρμόσει αποτελεσματικά τους εφαρμοστέους διεθνείς κανόνες και πρότυπα μετά από παραβιάσεις που διαπράχθηκαν από πλοία του. Το Κράτος της σημαίας οφείλει μέσα σε εύλογο χρόνο να διαθέσει στο Κράτος που κίνησε προηγουμένως τη διαδικασία αυτή ένα πλήρη φάκελο της υπόθεσης καθώς και τα έγγραφα της διαδικασίας, οσάκις το Κράτος της σημαίας έχει ζητήσει την αναστολή της διαδικασίας σύμφωνα με το παρόν άρθρο. Όταν τα δικαστήρια του Κράτους

της σημαίας εκδώσουν την απόφασή τους, οι αναστελλόμενες διαδικασίες τερματίζονται. Μετά την πληρωμή των δαπανών που προέκυψαν σχετικά με τη διαδικασία αυτή, κάθε εγγύηση που κατατέθηκε ή άλλη οικονομική εξασφάλιση που δόθηκε σε σχέση με τις αναστελλόμενες διαδικασίες θα επιστρέφεται από το παράκτιο Κράτος.

2. Δεν θα κινείται δίωξη εναντίον ξένων πλοίων μετά την παρέλευση τριών ετών από τις ημερομηνίες κατά τις οποίες διαπράχθηκε η παράβαση και κανένα Κράτος δεν επιτρέπεται να κινήσει διαδικασίες σε περίπτωση, που τέτοιες διαδικασίες έχουν κινηθεί από κάποιο άλλο Κράτος σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1.

3. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν θίγουν το δικαίωμα του Κράτους της σημαίας να παίρνει οποιαδήποτε μέτρα, συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας για την επιβολή ποινών, σύμφωνα με τη νομοθεσία του, ανεξάρτητα αν έχει προηγηθεί μια τέτοια διαδικασία από άλλο Κράτος.

Άρθρο 229

Κίνηση αστικών διαδικασιών

Καμιά διάταξη της παρούσας Σύμβασης δεν θίγει το δικαίωμα αγωγής για αστική ευθύνη σχετικά με οποιαδήποτε απαίτηση για απώλεια ή ζημιά που προκύπτει από την ρύπανση του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

Άρθρο 230

Χρηματικές ποινές και σεβασμός των αναγνωρισμένων δικαιωμάτων του κατηγορουμένου

1. Μόνο χρηματικές ποινές μπορούν να επιβληθούν για τις παραβιάσεις των εθνικών νόμων και κανονισμών ή των εφαρμοστέων διεθνών κανόνων και προτύπων για την πρόληψη, μείωση και έλεγχο της ρύπανσης του θαλάσσιου περιβάλλοντος που διαπράχθηκαν από ξένα πλοία πέρα από την αιγιαλίτιδα ζώνη.

2. Μόνο χρηματικές ποινές μπορούν να επιβληθούν για τις παραβιάσεις των εθνικών νόμων και κανονισμών ή των εφαρμοστέων διεθνών κανόνων και προτύπων για την πρόληψη, μείωση και έλεγχο της ρύπανσης του θαλάσσιου περιβάλλοντος που διαπράχθηκαν από ξένα πλοία στην αιγιαλίτιδα ζώνη, εκτός από την περίπτωση σκόπιμης και σοβαρής πράξης ρύπανσης στην αιγιαλίτιδα ζώνη.

3. Κατά τη διεξαγωγή διαδικασίας δίωξης για τις παραβιάσεις αυτές, που διαπράχθηκαν από ξένα πλοία και που μπορεί να έχουν ως αποτέλεσμα την επιβολή ποινών, τα αναγνωρισμένα δικαιώματα του κατηγορουμένου θα γίνονται σεβαστά.

Άρθρο 231

Γνωστοποίηση στο κράτος της σημαίας και σε άλλα ενδιαφερόμενα Κράτη

Τα Κράτη γνωστοποιούν αμέσως στο Κράτος της σημαίας και σε κάθε άλλο ενδιαφερόμενο Κράτος τα μέτρα που έχουν ληφθεί σύμφωνα με το τμήμα 6 έναντι των ξένων πλοίων και θα υποβάλλουν στο Κράτος της σημαίας όλες τις επίσημες εκθέσεις τις σχετικές με τα μέτρα αυτά. Εντούτοις, όσον αφορά τις παραβιάσεις που διαπράχθηκαν στην αιγιαλίτιδα ζώνη,οι πιο πάνω υποχρεώσεις του παράκτιου Κράτους εφαρμόζονται μόνο στα μέτρα που έχουν ληφθεί στα πλαίσια μιας δικαστικής δίωξης. Οι διπλωματικοί ή προξενικοί υπάλληλοι και, όπου είναι δυνατόν, η λιμενική αρχή του Κράτους της σημαίας θα ενημερώνονται αμέσως για κάθε μέτρο που λαμβάνεται σύμφωνα με το τμήμα 6 έναντι των ξένων πλοίων.

Άρθρο 232

Ευθύνη των Κρατών από την εφαρμογή των μέτρων

Τα Κράτη ευθύνονται για ζημιά ή απώλεια που αποδίδεται σε αυτά και είναι αποτέλεσμα των μέτρων που έχουν ληφθεί σύμφωνα με το τμήμα 6, όταν τα μέτρα αυτά είναι παράνομα ή υπερβαίνουν τα λογικά απαραίτητα σε σχέση με τις υπάρχουσες πληροφορίες. Τα Κράτη παρέχουν τη δυνατότητα προσφυγής ενώπιον των δικαστηρίων του για πράξεις σχετικές με τέτοια απώλεια ή ζημιά.

Άρθρο 233

Εγγυήσεις σχετικά με τα στενά διεθνούς ναυσιπλοΐας

Καμιά διάταξη στα τμήματα 5, 6 και 7 δεν επηρεάζει το νομικό καθεστώς των στενών διεθνούς ναυσιπλοΐας. Εντούτοις, αν ένα ξένο πλοίο εκτός εκείνων που αναφέρονται στο τμήμα 10 έχει παραβεί τους νόμους και κανονισμούς που αναφέρονται στο άρθρο 42 παράγραφος 1 (α) και (β), προκαλώντας ή απειλώντας να προκαλέσει σοβαρή ζημιά στο θαλάσσιο περιβάλλον των στενών, τα Κράτη που συνορεύουν με τα στενά μπορούν να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα αστυνόμευσης, ωστόσο, στην περίπτωση αυτή, τηρουμένων των αναλογιών, οφείλουν να σεβασθούν τις διατάξεις του παρόντος τμήματος.

ΤΜΗΜΑ 8. ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΚΑΛΥΜΜΕΝΕΣ ΜΕ ΠΑΓΟ

Άρθρο 234

Περιοχές καλυμμένες με πάγο

Τα παράκτια Κράτη έχουν το δικαίωμα να υιοθετούν και να επιβάλλουν αμερόληπτους νόμους και κανονισμούς για την πρόληψη, μείωση και έλεγχο

της θαλάσσιας ρύπανσης από πλοία σε περιοχές καλυμμένες με πάγο μέσα στα όρια της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης, όπου οι ιδιαίτερα δυσμενείς κλιματολογικές συνθήκες και η παρουσία πάγου, που καλύπτει τις περιοχές αυτές σχεδόν όλο το χρόνο,δημιουργούν εμπόδια ή εξαιρετικούς κινδύνους στη ναυσιπλοΐα, και η ρύπανση του θαλάσσιου περιβάλλοντος θα μπορούσε να επιφέρει σημαντική βλάβη ή να διαταράξει ανεπανόρθωτα την οικολογική ισορροπία. Οι νόμοι και οι κανονισμοί αυτοί οφείλουν να λαμβάνουν υπόψη τη ναυσιπλοΐα και την προστασία και διατήρηση του θαλάσσιου περιβάλλοντος βασισμένοι στα πλέον αξιόπιστα επιστημονικά στοιχεία.

ΤΜΗΜΑ 9. ΕΥΘΥΝΗ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗΣ

Άρθρο 235
Ευθύνη και υποχρέωση αποζημίωσης

1. Τα Κράτη είναι υπεύθυνα για την εκπλήρωση των διεθνών τους υποχρεώσεων σχετικά με την προστασία και διατήρηση του θαλάσσιου περιβάλλοντος. Η ευθύνη τους απορρέει από το διεθνές δίκαιο.

2. Τα Κράτη θα διασφαλίζουν τη δυνατότητα άσκησης ενδίκων μέσων σύμφωνα με τη νομοθεσία τους για την άμεση και ικανοποιητική αποζημίωση ή άλλη αποκατάσταση ζημιάς που προκάλεσε η ρύπανση του θαλάσσιου περιβάλλοντος από φυσικά ή νομικά πρόσωπα, που υπάγονται στη δικαιοδοσία τους.

3. Με αντικειμενικό σκοπό την εξασφάλιση άμεσης και επαρκούς αποζημίωσης σχετικά με κάθε ζημιά που προκαλείται από τη ρύπανση του θαλάσσιου περιβάλλοντος, τα Κράτη συνεργάζονται στην εφαρμογή του ισχύοντος διεθνούς δικαίου και στην περαιτέρω βελτίωσή του σχετικά με την ευθύνη και την υποχρέωση αποζημίωσης για την αποτίμηση και αποζημίωση των ζημιών και τη διευθέτηση των σχετικών διαφορών, καθώς επίσης, όπου αρμόζει, στην βελτίωση κριτηρίων και διαδικασιών για την καταβολή επαρκούς αποζημίωσης, όπως είναι η υποχρεωτική ασφάλιση ή τα ταμεία αποζημίωσης.

ΤΜΗΜΑ 10. ΚΡΑΤΙΚΗ ΕΤΕΡΟΔΙΚΙΑ

Άρθρο 236
Κρατική ετεροδικία

Οι διατάξεις της παρούσας Σύμβασης σχετικά με την προστασία και διατήρηση του θαλάσσιου περιβάλλοντος δεν εφαρμόζονται στα πολεμικά πλοία, στα βοηθητικά πολεμικά πλοία, καθώς και σε άλλα πλοία ή αερο-

σκάφη που ανήκουν ή βρίσκονται υπό την λειτουργία κάποιου Κράτους και χρησιμοποιούνται από αυτό, σε δεδομένη στιγμή, μόνο σε κρατικές μη εμπορικές αποστολές. Εντούτοις, κάθε Κράτος οφείλει να διασφαλίζει, με την υιοθέτηση κατάλληλων μέτρων που δεν περιορίζουν τις λειτουργίες ή λειτουργικές ικανότητες των πλοίων ή αεροσκαφών αυτών που ανήκουν ή βρίσκονται υπό την λειτουργία του, ότι τα πλοία ή αεροσκάφη αυτά δρουν κατά τρόπο σύμφωνο, στο μέτρο του δυνατού, με την παρούσα Σύμβαση.

ΤΜΗΜΑ 11. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΥΝΑΜΕΙ ΑΛΛΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΟΥ ΘΑΛΑΣΣΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Άρθρο 237
Υποχρεώσεις που απορρέουν από άλλες συμβάσεις για την προστασία και διατήρηση του θαλάσσιου περιβάλλοντος

1. Οι διατάξεις του παρόντος Μέρους δεν θίγουν τις ειδικές υποχρεώσεις που αναλαμβάνουν τα Κράτη δυνάμει ειδικών συμβάσεων και συμφωνιών που έχουν συναφθεί προηγουμένως και που αναφέρονται στην προστασία και διατήρηση του θαλάσσιου περιβάλλοντος, καθώς και τις συμφωνίες που μπορεί να συναφθούν για την προώθηση των γενικών αρχών που περιέχονται στην παρούσα Σύμβαση.

2. Οι ειδικές υποχρεώσεις που ανέλαβαν τα Κράτη δυνάμει ειδικών συμβάσεων, όσον αφορά στην προστασία και διατήρηση του θαλάσσιου περιβάλλοντος, θα πρέπει να εκτελούνται κατά τρόπο που να συμβαδίζει με τις γενικές αρχές και τους αντικειμενικούς σκοπούς της παρούσας Σύμβασης.

ΜΕΡΟΣ XIII

ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

ΤΜΗΜΑ Ι. ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 238

Δικαίωμα διεξαγωγής θαλάσσιας επιστημονικής έρευνας

Όλα τα Κράτη, ανεξάρτητα από τη γεωγραφική τους θέση, καθώς και οι αρμόδιοι διεθνείς οργανισμοί έχουν το δικαίωμα να διεξάγουν θαλάσσια επιστημονική έρευνα χωρίς να θίγονται τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των άλλων Κρατών, όπως προβλέπεται στην παρούσα Σύμβαση.

Άρθρο 239

Προαγωγή θαλάσσιας επιστημονικής έρευνας

Τα Κράτη και οι αρμόδιοι διεθνείς οργανισμοί θα προάγουν και διευκολύνουν την ανάπτυξη και διεξαγωγή της θαλάσσιας επιστημονικής έρευνας σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση.

Άρθρο 240

Γενικές αρχές διεξαγωγής θαλάσσιας επιστημονικής έρευνας

Στη διεξαγωγή θαλάσσιας επιστημονικής έρευνας εφαρμόζονται οι πιο κάτω αρχές:

(α) η θαλάσσια επιστημονική έρευνα διεξάγεται αποκλειστικά για ειρηνικούς σκοπούς,

(β) η θαλάσσια επιστημονική έρευνα διεξάγεται με κατάλληλες επιστημονικές μεθόδους και μέσα που συνάδουν με την παρούσα Σύμβαση,

(γ) η θαλάσσια επιστημονική έρευνα δεν πρέπει να παρακωλύει αδικαιολόγητα άλλες νόμιμες χρήσεις της θάλασσας οι οποίες συνάδουν με την παρούσα Σύμβαση και πρέπει να τυγχάνουν του προσήκοντος σεβασμού κατά την διάρκεια τέτοιων χρήσεων,

(δ) η θαλάσσια επιστημονική έρευνα πρέπει να διεξάγεται σύμφωνα με όλους τους σχετικούς κανονισμούς που υιοθετούνται βάσει της παρούσας Σύμβασης περιλαμβανομένων εκείνων που αφορούν στην προστασία και διατήρηση του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

Άρθρο 241

Μη αναγνώριση θαλάσσιων επιστημονικών ερευνών ως νομικής βάσης οιασδήποτε αξιώσεως

Η θαλάσσια επιστημονική έρευνα δεν συνιστά νομική βάση για οποιαδήποτε αξίωση σε οποιοδήποτε μέρος του θαλάσσιου περιβάλλοντος η των πόρων του.

ΤΜΗΜΑ 2. ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Άρθρο 242

Προαγωγή διεθνούς συνεργασίας

1. Τα Κράτη και οι αρμόδιοι διεθνείς οργανισμοί οφείλουν, σύμφωνα με την αρχή του σεβασμού της κυριαρχίας και της δικαιοδοσίας και με βάση το αμοιβαίο όφελος, να προάγουν τη διεθνή συνεργασία όσον αφορά τη θαλάσσια επιστημονική έρευνα για ειρηνικούς σκοπούς.

2. Στο πνεύμα αυτό και χωρίς να θίγονται τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των Κρατών δυνάμει της παρούσας Σύμβασης, ένα Κράτος κατά την εφαρμογή του παρόντος Μέρους, παρέχει στα άλλα Κράτη, στο μέτρο του δυνατού, την εύλογη δυνατότητα να εξασφαλίσουν από αυτό, η με τη συνεργασία του, τις απαραίτητες πληροφορίες για την πρόληψη και τον έλεγχο των επιβλαβών συνεπειών στην υγεία και ασφάλεια των προσώπων και στο θαλάσσιο περιβάλλον.

Άρθρο 243

Δημιουργία ευνοϊκών συνθηκών

Τα Κράτη και οι αρμόδιοι διεθνείς οργανισμοί συνεργάζονται, συνάπτοντας διμερείς και πολυμερείς συμφωνίες, για την δημιουργία ευνοϊκών συνθηκών διεξαγωγής θαλάσσιας επιστημονικής έρευνας στο θαλάσσιο περιβάλλον και για την ολοκλήρωση των προσπαθειών των επιστημόνων στη μελέτη της φύσης των φαινομένων και διεργασιών που συμβαίνουν στο θαλάσσιο περιβάλλον και τις αλληλεπιδράσεις τους.

Άρθρο 244

Δημοσίευση και διάδοση πληροφοριών και γνώσεων

1. Τα Κράτη και οι αρμόδιοι διεθνείς οργανισμοί οφείλουν σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση να δημοσιοποιούν και διαδίδουν, μέσω κατάλληλων οδών πληροφορίες για τα προτεινόμενα μεγάλα προγράμματα και τους στόχους τους καθώς και τις γνώσεις που προέρχονται από την θαλάσσια επιστημονική έρευνα.

2. Για το σκοπό αυτό, τα Κράτη, τόσο ατομικά όσο και σε συνεργασία με άλλα Κράτη και τους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς, θα προάγουν ενεργά τη ροή των επιστημονικών δεδομένων και πληροφοριών και τη διάδοση των γνώσεων που προέρχονται από τη θαλάσσια επιστημονική ερευνά, ιδιαίτερα σε αναπτυσσόμενα Κράτη, καθώς και την ενίσχυση της αυτόνομης ικανότητας των αναπτυσσόμενων Κρατών για τη θαλάσσια επιστημονική έρευνα, μεταξύ άλλων, μέσω προγραμμάτων που προσφέρουν επαρκή εκπαίδευση και άσκηση του τεχνικού και επιστημονικού τους προσωπικού.

ΤΜΗΜΑ 3. ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΙΑΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Άρθρο 245
Θαλάσσια επιστημονική έρευνα στην αιγιαλίτιδα ζώνη

Τα παράκτια Κράτη, κατά την άσκηση της κυριαρχίας τους, έχουν το αποκλειστικό δικαίωμα να θεσμοθετούν, να επιτρέπουν και να διεξάγουν θαλάσσια επιστημονική ερευνά στην αιγιαλίτιδα ζώνη τους. Η θαλάσσια επιστημονική έρευνα στην αιγιαλίτιδα ζώνη διεξάγεται μόνο με τη ρητή συναίνεση του παράκτιου Κράτους και κάτω από τους όρους που το Κράτος αυτό θέτει.

Άρθρο 246
Θαλάσσια επιστημονική έρευνα στην αποκλειστική οικονομική ζώνη και στην υφαλοκρηπίδα

1.Τα παράκτια Κράτη κατά την άσκηση της δικαιοδοσίας τους, έχουν το δικαίωμα να θεσμοθετούν, να επιτρέπουν και να διεξάγουν θαλάσσια επιστημονική έρευνα στην αποκλειστική οικονομική τους ζώνη και στην υφαλοκρηπίδα τους σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της παρούσας Σύμβασης.

2. Η θαλάσσια επιστημονική έρευνα στην αποκλειστική οικονομική ζώνη και στην υφαλοκρηπίδα διεξάγεται με τη συναίνεση του παράκτιου Κράτους.

3. Τα παράκτια Κράτη, υπό κανονικές συνθήκες, παρέχουν την συναίνεση τους σε προγράμματα θαλάσσιας επιστημονικής έρευνας που προτείνονται από άλλα Κράτη ή αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς στην αποκλειστική τους οικονομική ζώνη ή στην υφαλοκρηπίδα τους που εκτελούνται σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση αποκλειστικά για ειρηνικούς σκοπούς και με σκοπό την αύξηση των επιστημονικών γνώσεων του θαλάσσιου περιβάλλοντος προς όφελος όλης της ανθρωπότητας. Για τον σκοπό αυτό, τα παράκτια Κράτη θεσπίζουν κανόνες και διαδικασίες που να διασφαλίζουν ότι θα πα-

ρέχουν τη συγκατάθεσή τους χωρίς καθυστέρηση και ότι δεν θα την αρνούνται αδικαιολόγητα.

4. Για τις ανάγκες εφαρμογής της παραγράφου 3, κανονικές θεωρούνται οι συνθήκες ακόμη και αν δεν υπάρχουν διπλωματικές σχέσεις μεταξύ του παράκτιου Κράτους και του διεξάγοντος τις έρευνες Κράτους.

5. Τα παράκτια Κράτη εντούτοις, μπορούν, κατά την κρίση τους, να αρνηθούν να συναινέσουν στη διεξαγωγή ενός προγράμματος θαλάσσιας επιστημονικής έρευνας άλλου Κράτους ή αρμόδιου διεθνούς οργανισμού στην αποκλειστική οικονομική ζώνη ή στην υφαλοκρηπίδα του παράκτιου Κράτους, εφόσον το πρόγραμμα:

(α) έχει άμεση σημασία για την έρευνα και εκμετάλλευση των βιολογικών ή μη φυσικών πόρων,

(β) συνεπάγεται γεώτρηση στην υφαλοκρηπίδα, τη χρήση εκρηκτικών και επιβλαβών ουσιών στο θαλάσσιο περιβάλλον,

(γ) συνεπάγεται την κατασκευή, λειτουργία η χρήση τεχνητών νήσων, εγκαταστάσεων και κατασκευών που αναφέρονται στα άρθρα 60 και 80,

(δ) περιέχει πληροφορίες που παρέχονται δυνάμει του άρθρου 248 αναφορικά με τη φύση και τους στόχους του προγράμματος, οι οποίες είναι ανακριβείς ή εφόσον το διεξάγον τις έρευνες Κράτος ή ο αρμόδιος διεθνής οργανισμός έχει εκκρεμείς υποχρεώσεις προς το παράκτιο Κράτος από προηγούμενο πρόγραμμα έρευνας.

6. Μη θιγόμενων των διατάξεων της παραγράφου 5, τα παράκτια Κράτη δεν μπορούν, ασκώντας τη διακριτική τους εξουσία, να αρνηθούν τη συγκατάθεσή τους δυνάμει του εδαφίου (α) της παραγράφου αυτής σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Μέρους στην υφαλοκρηπίδα, 200 ναυτικά μίλια πέρα από τις γραμμές βάσεως από τις οποίες μετράται το εύρος της αιγιαλίτιδας ζώνης, εκτός από τις ειδικές περιοχές τις οποίες τα παράκτια Κράτη μπορούν οποτεδήποτε να καθορίσουν δημόσια ως περιοχές στις οποίες η εκμετάλλευση ή οι λεπτομερείς έρευνες που επικεντρώνονται στις περιοχές αυτές διεξάγονται ή θα διεξαχθούν μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα. Τα παράκτια Κράτη, θα παρέχουν εύλογη προειδοποίηση περί καθορισμού των περιοχών αυτών καθώς και οποιωνδήποτε τροποποιήσεων τους, αλλά δεν είναι υποχρεωμένα να παρέχουν λεπτομέρειες για τις εργασίες που διεξάγονται σ' αυτές.

7. Οι διατάξεις της παραγράφου 6 δεν θίγουν τα δικαιώματα των παράκτιων Κρατών πάνω στην υφαλοκρηπίδα όπως αυτά καθορίζονται στο άρθρο 77.

8. Οι δραστηριότητες θαλάσσιων επιστημονικών ερευνών που αναφέρονται στο παρόν άρθρο δεν θα παρακωλύουν αδικαιολόγητα δραστηριότητες

που αναλαμβάνονται από παράκτια Κράτη κατά την άσκηση των κυριαρχικών τους δικαιωμάτων και της δικαιοδοσίας τους που προβλέπονται στην παρούσα Σύμβαση.

Άρθρο 247

Προγράμματα θαλάσσιας επιστημονικής έρευνας που εκτελούνται από διεθνείς οργανισμούς ή υπό την αιγίδα τους

Παράκτιο Κράτος το οποίο είναι μέλος διεθνούς οργανισμού η έχει συνάψει διμερή συμφωνία με τον οργανισμό αυτό, και στην αποκλειστική οικονομική ζώνη η στην υφαλοκρηπίδα του οποίου ο οργανισμός αυτός επιθυμεί να εκτελέσει προγράμματα θαλάσσιας επιστημονικής έρευνας, απευθείας η υπό την αιγίδα του, θεωρείται ότι έχει αποδεχθεί την εκτέλεση του προγράμματος σύμφωνα με τις συμφωνημένες προδιαγραφές αν το Κράτος αυτό ενέκρινε το λεπτομερές πρόγραμμα όταν λήφθηκε η απόφαση από τον οργανισμό να αναλάβει το πρόγραμμα η είναι διατεθειμένο να συμμετάσχει σε αυτό και δεν έχει εκφράσει οποιαδήποτε αντίρρηση μέσα σε τέσσερις μήνες από τη γνωστοποίηση του προγράμματος από τον οργανισμό στο παράκτιο Κράτος.

Άρθρο 248

Υποχρέωση παροχής πληροφοριών στο παράκτιο Κράτος

Τα Κράτη και οι αρμόδιοι διεθνείς οργανισμοί που προτίθενται να αναλάβουν θαλάσσια επιστημονική έρευνα στην αποκλειστική οικονομική ζώνη η στην υφαλοκρηπίδα ενός παράκτιου Κράτους οφείλουν, σε έξη μήνες το λιγότερο πριν από την αναμενόμενη ημερομηνία έναρξης του προγράμματος της θαλάσσιας επιστημονικής έρευνας, να παράσχουν στο Κράτος αυτό πλήρη περιγραφή σχετικά με:

(α) τη φύση και τους στόχους του προγράμματος,

(β) τις μεθόδους και τα μέσα που θα χρησιμοποιηθούν, περιλαμβανομένων του ονόματος, της χωρητικότητας, του τύπου και της κλάσης των πλοίων καθώς και περιγραφή του επιστημονικού εξοπλισμού,

(γ) τις ακριβείς γεωγραφικές περιοχές στις οποίες θα εκτελεσθεί το πρόγραμμα,

(δ) την αναμενόμενη ημερομηνία της πρώτης άφιξης και της οριστικής αναχώρησης των ερευνητικών πλοίων, η της ημερομηνίας της ανάπτυξης του ερευνητικού εξοπλισμού και της απομάκρυνσης αυτού, ανάλογα με την περίπτωση,

(ε) το όνομα του ανάδοχου ιδρύματος, του διευθυντού του και του προσώπου του υπεύθυνου για το πρόγραμμα, και

(στ) την έκταση κατά την οποία το παράκτιο Κράτος θεωρείται ότι μπορεί να συμμετάσχει η να αντιπροσωπεύεται στο πρόγραμμα.

Άρθρο 249

Υποχρέωση συμμόρφωσης με ορισμένους όρους

1. Τα Κράτη και οι αρμόδιοι διεθνείς οργανισμοί όταν αναλαμβάνουν θαλάσσια επιστημονική έρευνα στην αποκλειστική οικονομική ζώνη η στην υφαλοκρηπίδα ενός παράκτιου Κράτους οφείλουν να συμμορφώνονται με τους ακόλουθους όρους:

(α) να διασφαλίζουν στο παράκτιο Κράτος, αν το επιθυμεί, το δικαίωμα να συμμετέχει η να αντιπροσωπεύεται στο πρόγραμμα θαλάσσιας επιστημονικής έρευνας, ιδιαίτερα πάνω στα ερευνητικά πλοία και άλλα σκάφη η επιστημονικές ερευνητικές εγκαταστάσεις, όταν τούτο είναι πρακτικά δυνατό, χωρίς να δίδεται αμοιβή στους επιστήμονες του παράκτιου Κράτους και χωρίς υποχρέωση συνεισφοράς στις δαπάνες του προγράμματος,

(β) να παρέχουν στο παράκτιο Κράτος, μετά από αίτησή του, προκαταρκτικές εκθέσεις, μόλις τούτο καταστεί δυνατό, καθώς και τα τελικά αποτελέσματα και συμπεράσματα μετά το πέρας των ερευνών,

(γ) να αναλάβουν να παρέχουν στο παράκτιο Κράτος, μετά από αίτησή του, πρόσβαση σε όλα τα δεδομένα και τα δείγματα που προέρχονται από το πρόγραμμα θαλάσσιας επιστημονικής έρευνας καθώς επίσης και να το εφοδιάζουν με δεδομένα που μπορούν να αναπαραχθούν και με δείγματα που μπορούν να διασπασθούν χωρίς αυτό να υποβαθμίζει την επιστημονική τους αξία,

(δ) να παρέχουν στο παράκτιο Κράτος, μετά από αίτησή του, τα συμπεράσματα της αξιολόγησης αυτών των δεδομένων, των δειγμάτων και των αποτελεσμάτων των ερευνών ή να παρέχουν βοήθεια στην αξιολόγηση ή ερμηνεία τους,

(ε) να διασφαλίζουν, υπό την επιφύλαξη της παραγράφου 2, ότι τα αποτελέσματα των ερευνών διατίθενται διεθνώς, μέσω κατάλληλων εθνικών η διεθνών οδών ευθύς ως είναι πρακτικά δυνατό,

(στ) να πληροφορούν το παράκτιο Κράτος αμέσως για οποιαδήποτε μεγάλη αλλαγή στο πρόγραμμα έρευνας,

(ζ) εκτός αν συμφωνηθεί διαφορετικά, να απομακρύνουν τις εγκαταστάσεις η τον εξοπλισμό επιστημονικής έρευνας μόλις ολοκληρωθεί η έρευνα.

2. Το άρθρο αυτό δεν επηρεάζει τους όρους που καθορίζονται από τους νόμους και κανονισμούς του παράκτιου Κράτους για την άσκηση της δια-

κριτικής του ευχέρειας να παραχωρήσει ή να αρνηθεί τη συγκατάθεσή του σύμφωνα με το άρθρο 246, παράγραφος 5, περιλαμβανόμενης της υποχρέωσης να υπάρχει προηγούμενη συμφωνία για τη διάθεση σε διεθνές επίπεδο των αποτελεσμάτων της έρευνας ενός προγράμματος που έχει άμεση σπουδαιότητα για την εξερεύνηση και εκμετάλλευση των φυσικών πόρων.

Άρθρο 250

Ανακοινώσεις για προγράμματα θαλάσσιας επιστημονικής έρευνας

Οι ανακοινώσεις που αφορούν προγράμματα θαλάσσιας επιστημονικής έρευνας πρέπει να γίνονται μέσω των κατάλληλων επίσημων οδών εκτός αν υπάρχει διαφορετική συμφωνία.

Άρθρο 251

Γενικά κριτήρια και κατευθυντήριες γραμμές

Τα Κράτη θα επιζητούν να προάγουν μέσω των αρμόδιων διεθνών οργανισμών την καθιέρωση γενικών κριτηρίων και κατευθυντήριων γραμμών για να τα βοηθήσουν να καθορίσουν τη φύση και τις συνέπειες της θαλάσσιας επιστημονικής έρευνας.

Άρθρο 252

Εξυπακουόμενη συγκατάθεση

Τα Κράτη ή οι αρμόδιοι διεθνείς οργανισμοί μπορούν να προχωρήσουν σε πρόγραμμα θαλάσσιας επιστημονικής έρευνας έξι μήνες μετά από την ημερομηνία κατά την οποία διαβίβασαν στο παράκτιο Κράτος τις πληροφορίες που απαιτούνται δυνάμει του άρθρου 248, εκτός αν μέσα σε τέσσερις μήνες από την λήψη των πληροφοριών αυτών, το παράκτιο Κράτος έχει πληροφορήσει το Κράτος η τον οργανισμό που διεξάγει τις έρευνες ότι:

(α) έχει αρνηθεί να δώσει τη συγκατάθεσή του, δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 246, ή

(β) οι πληροφορίες που δόθηκαν από το Κράτος αυτό η τον αρμόδιο διεθνή οργανισμό αναφορικά με την φύση ή τους στόχους του προγράμματος δεν συνάδουν προς σαφώς φανερά γεγονότα, ή

(γ) απαιτεί συμπληρωματική πληροφόρηση σχετική με τους όρους και τις πληροφορίες που δόθηκαν δυνάμει των άρθρων 248 και 249, ή

(δ) υπάρχουν εκκρεμείς υποχρεώσεις αναφορικά με προηγούμενο πρόγραμμα θαλάσσιας επιστημονικής έρευνας που έχει εκτελεσθεί από το Κράτος αυτό ή τον οργανισμό, σχετικά με τους όρους που καθορίζονται στο άρθρο 249.

Άρθρο 253

Αναστολή ή διακοπή δραστηριοτήτων θαλάσσιας επιστημονικής έρευνας

1. Το παράκτιο Κράτος έχει το δικαίωμα να απαιτεί την αναστολή οποιωνδήποτε δραστηριοτήτων θαλάσσιας επιστημονικής έρευνας που βρίσκονται σε εξέλιξη μέσα στην αποκλειστική οικονομική ζώνη του ή στην υφαλοκρηπίδα του αν:

(α) οι ερευνητικές δραστηριότητες δεν διεξάγονται σύμφωνα με τις πληροφορίες που του κοινοποιήθηκαν όπως προβλέπεται στο άρθρο 248 με βάση τις οποίες δόθηκε η συγκατάθεση του παράκτιου Κράτους, ή

(β) το Κράτος ή ο αρμόδιος διεθνής οργανισμός που διεξάγει τις ερευνητικές δραστηριότητες δεν συμμορφώνονται με τις διατάξεις του άρθρου 249 που αφορούν στα δικαιώματα του παράκτιου Κράτους σε σχέση με το πρόγραμμα θαλάσσιας επιστημονικής έρευνας.

2. Το παράκτιο Κράτος έχει το δικαίωμα να απαιτεί τη διακοπή οποιωνδήποτε δραστηριοτήτων θαλάσσιας επιστημονικής έρευνας σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις διατάξεις του άρθρου 248 η οποία ισοδυναμεί με σημαντική τροποποίηση του προγράμματος ερευνών ή των ερευνητικών δραστηριοτήτων.

3. Το παράκτιο Κράτος, μπορεί επίσης να απαιτεί τη διακοπή των δραστηριοτήτων θαλάσσιας επιστημονικής έρευνας αν οποιαδήποτε από τις καταστάσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 1 δεν έχει αποκατασταθεί εντός εύλογου χρονικού διαστήματος.

4. Μετά από την γνωστοποίηση από το παράκτιο Κράτος της απόφασης του να ζητήσει αναστολή η διακοπή, τα Κράτη ή οι αρμόδιοι διεθνείς οργανισμοί που εξουσιοδοτήθηκαν να διεξάγουν δραστηριότητες θαλάσσιας επιστημονικής έρευνας οφείλουν να τερματίσουν τις ερευνητικές δραστηριότητες οι οποίες αποτελούν το αντικείμενο της γνωστοποίησης.

5. Η διαταγή αναστολής δυνάμει της παραγράφου 1 αίρεται από το παράκτιο Κράτος και οι δραστηριότητες θαλάσσιας επιστημονικής έρευνας επιτρέπεται να συνεχισθούν εφόσον το Κράτος ή ο αρμόδιος διεθνής οργανισμός που διεξάγει τις έρευνες έχει συμμορφωθεί με τους όρους που προβλέπονται από τα άρθρα 248 και 249.

Άρθρο 254

Δικαιώματα των γειτονικών περίκλειστων και γεωγραφικώς μειονεκτούντων Κρατών

1. Τα Κράτη και οι αρμόδιοι διεθνείς οργανισμοί που έχουν υποβάλει σε παράκτιο Κράτος πρόγραμμα για διεξαγωγή θαλάσσιας επιστημονικής

έρευνας όπως αυτή αναφέρεται στο άρθρο 246, παράγραφος 3, ειδοποιούν τα περίκλειστα γειτονικά Κράτη και τα γεωγραφικώς μειονεκτούντα Κράτη για το προτεινόμενο πρόγραμμα έρευνας και ειδοποιούν σχετικά το παράκτιο Κράτος.

2. Μετά την παροχή της συγκατάθεσης από το ενδιαφερόμενο παράκτιο Κράτος για το προτεινόμενο πρόγραμμα θαλάσσιας επιστημονικής έρευνας, σύμφωνα με το άρθρο 246 και άλλες σχετικές διατάξεις της παρούσας Σύμβασης, τα Κράτη και οι αρμόδιοι διεθνείς οργανισμοί που αναλαμβάνουν τέτοιο πρόγραμμα παρέχουν στα περίκλειστα γειτονικά Κράτη και στα γεωγραφικώς μειονεκτούντα Κράτη, μετά από αίτησή τους και, όταν κρίνεται πρέπον, σχετικές πληροφορίες όπως καθορίζεται στο άρθρο 248 και στο άρθρο 249 παράγραφος 1 (στ).

3. Στα γειτονικά περίκλειστα Κράτη και στα γεωγραφικώς μειονεκτούντα Κράτη που αναφέρονται πιο πάνω, μετά από αίτησή τους, δίδεται η ευκαιρία να συμμετάσχουν οποτεδήποτε είναι εφικτό, στο προτεινόμενο πρόγραμμα θαλάσσιας επιστημονικής έρευνας με εμπειρογνώμονες που έχουν υποδείξει, οι οποίοι έχουν τα απαραίτητα προσόντα και για τους οποίους δεν προβάλλει αντίρρηση το παράκτιο Κράτος, σύμφωνα με τους όρους που συμφωνήθηκαν για το πρόγραμμα, και σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης, μεταξύ του ενδιαφερόμενου παράκτιου Κράτους και του Κράτους ή των αρμόδιων διεθνών οργανισμών που διεξάγουν την θαλάσσια επιστημονική έρευνα.

4. Τα Κράτη και οι αρμόδιοι διεθνείς οργανισμοί που αναφέρονται στην παράγραφο 1 παρέχουν στα πιο πάνω αναφερόμενα περίκλειστα Κράτη και στα γεωγραφικώς μειονεκτούντα Κράτη, μετά από αίτησή τους, τις πληροφορίες και τη βοήθεια που καθορίζονται στο άρθρο 249, παράγραφος 1 (δ), υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 249 παράγραφος 2.

Άρθρο 255
Μέτρα για τη διευκόλυνση της θαλάσσιας επιστημονικής έρευνας και για τη παροχή βοήθειας στα πλοία που διεξάγουν έρευνα

Τα Κράτη προσπαθούν να υιοθετήσουν λογικούς κανόνες, κανονισμούς και διαδικασίες για την προώθηση και διευκόλυνση της θαλάσσιας επιστημονικής έρευνας που διεξάγεται σύμφωνα με τη παρούσα Σύμβαση πέρα από την αιγιαλίτιδα ζώνη τους και ως ήθελε κριθεί κατάλληλο, να διευκολύνουν, με την επιφύλαξη των διατάξεων των νόμων και κανονισμών τους, την προσέγγιση στους λιμένες τους και να παρέχουν βοήθεια στα πλοία που διεξάγουν θαλάσσια επιστημονική έρευνα στην Περιοχή.

Άρθρο 256

Θαλάσσια επιστημονική έρευνα στην Περιοχή

Όλα τα Κράτη, ανεξάρτητα από την γεωγραφική τους θέση, και οι αρμόδιοι διεθνείς οργανισμοί έχουν το δικαίωμα, σύμφωνα με τις διατάξεις του Μέρους XI, να διεξάγουν θαλάσσια επιστημονική έρευνα στην Περιοχή.

Άρθρο 257

Θαλάσσια επιστημονική έρευνα στα ύδατα πέρα από την αποκλειστική οικονομική ζώνη

Όλα τα Κράτη, ανεξάρτητα από τη γεωγραφική τους θέση, και οι αρμόδιοι διεθνείς οργανισμοί έχουν το δικαίωμα, σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση, να διεξάγουν θαλάσσια επιστημονική έρευνα στα ύδατα πέρα από την αποκλειστική οικονομική ζώνη.

ΤΜΗΜΑ 4. ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΄Η ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ ΣΤΟ ΘΑΛΑΣΣΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Άρθρο 258

Ανάπτυξη και Χρησιμοποίηση

Η ανάπτυξη και χρησιμοποίηση οποιουδήποτε τύπου εγκαταστάσεων ή εξοπλισμού επιστημονικών ερευνών σ' οποιαδήποτε περιοχή του θαλάσσιου περιβάλλοντος, υπόκειται στους ίδιους όρους που περιγράφονται στην παρούσα Σύμβαση για τη διεξαγωγή θαλάσσιας επιστημονικής έρευνας σ' οποιαδήποτε τέτοια περιοχή.

Άρθρο 259

Νομικό καθεστώς

Οι εγκαταστάσεις ή ο εξοπλισμός που αναφέρονται στο παρόν τμήμα δεν έχουν το καθεστώς των νήσων. Δεν έχουν δική τους αιγιαλίτιδα ζώνη και η παρουσία τους δεν επηρεάζει την οριοθέτηση της αιγιαλίτιδας ζώνης, της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης ή της υφαλοκρηπίδας.

Άρθρο 260

Ζώνες ασφαλείας

Ζώνες ασφαλείας λογικού πλάτους μη υπερβαίνοντος τα 500 μέτρα, μπορούν να δημιουργηθούν γύρω από τις εγκαταστάσεις επιστημονικών ερευνών, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της παρούσας Σύμβασης. Όλα τα Κράτη διασφαλίζουν ότι τα πλοία τους θα σέβονται τις εν λόγω ζώνες ασφαλείας.

Άρθρο 261

Μη παρακώλυση οδών ναυσιπλοΐας

Η ανάπτυξη και χρησιμοποίηση οποιουδήποτε τύπου εγκαταστάσεων ή εξοπλισμού επιστημονικών ερευνών δεν αποτελεί εμπόδιο στις καθιερωμένες διεθνείς οδούς ναυσιπλοΐας.

Άρθρο 262

Διακριτικά αναγνώρισης και προειδοποιητικά σήματα

Οι εγκαταστάσεις ή ο εξοπλισμός που αναφέρονται στο παρόν τμήμα πρέπει να φέρουν διακριτικά αναγνώρισης που να δείχνουν το Κράτος εγγραφής ή τον διεθνή οργανισμό στον οποίο ανήκουν αυτά και να έχουν επαρκή τα διεθνώς συμφωνημένα προειδοποιητικά σήματα για διασφάλιση της ασφάλειας στη θάλασσα και την ασφάλεια της αεροπλοΐας, λαμβάνοντας υπόψη κανόνες και πρότυπα καθιερωμένα από τους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς.

ΤΜΗΜΑ 5. ΕΥΘΥΝΗ

Άρθρο 263

Ευθύνη και ευθύνη για αποζημίωση

1. Τα Κράτη και οι αρμόδιοι διεθνείς οργανισμοί είναι υπεύθυνοι να διασφαλίζουν ότι η θαλάσσια επιστημονική έρευνα, είτε αυτή αναλαμβάνεται από αυτούς είτε για λογαριασμό τους, διεξάγεται σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση.

2. Τα Κράτη και οι αρμόδιοι διεθνείς οργανισμοί φέρουν ευθύνη για τα μέτρα που λαμβάνουν κατά παράβαση της παρούσας Σύμβασης αναφορικά με τη θαλάσσια επιστημονική έρευνα που διεξάγεται από άλλα Κράτη, από τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα αυτών ή από τους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς και θα παράσχουν αποζημίωση για ζημιές που προκύπτουν από τέτοια μέτρα.

3. Τα Κράτη και οι αρμόδιοι διεθνείς οργανισμοί φέρουν ευθύνη σύμφωνα με το άρθρο 235 για ζημιές που προκλήθηκαν από ρύπανση του θαλάσσιου περιβάλλοντος συνεπεία θαλάσσιων ερευνών που αναλαμβάνονται από αυτούς ή για λογαριασμό τους.

ΤΜΗΜΑ 6. ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ ΜΕΤΡΑ

Άρθρο 264
Επίλυση διαφορών

Διαφορές σχετικά με την ερμηνεία ή την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας Σύμβασης σε σχέση με τη θαλάσσια επιστημονική έρευνα θα επιλύονται σύμφωνα με το Μέρος XV, τμήματα 2 και 3.

Άρθρο 265
Προσωρινά μέτρα

Εκκρεμούσης της επίλυσης μιας διαφοράς σύμφωνα με το Μέρος XV, τμήματα 2 και 3, το Κράτος ή ο αρμόδιος διεθνής οργανισμός που είναι εξουσιοδοτημένος να διεξάγει πρόγραμμα θαλάσσιας επιστημονικής έρευνας δεν θα επιτρέπει να αρχίσουν ή να συνεχισθούν ερευνητικές δραστηριότητες χωρίς τη ρητή συναίνεση του ενδιαφερόμενου παράκτιου Κράτους.

ΜΕΡΟΣ XIV

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ ΘΑΛΑΣΣΙΑΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ 1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 266

Προώθηση της ανάπτυξης και μεταφοράς θαλάσσιας τεχνολογίας

1. Τα Κράτη, απευθείας ή μέσω των αρμόδιων διεθνών οργανισμών, συνεργάζονται στο μέτρο των δυνατοτήτων τους για την ενεργό προώθηση της ανάπτυξης και μεταφοράς θαλάσσιας επιστημονικής γνώσης και τεχνολογίας σύμφωνα με δίκαιους και λογικούς όρους και προϋποθέσεις.

2. Τα Κράτη προωθούν την ανάπτυξη της ικανότητας των Κρατών εκείνων, ειδικότερα των αναπτυσσόμενων συμπεριλαμβανομένων των περίκλειστων ή γεωγραφικώς μειονεκτούντων Κρατών, που έχουν ανάγκη και επιζητούν τεχνική βοήθεια στον τομέα της θαλάσσιας επιστημονικής γνώσης και της τεχνολογίας, αναφορικά με την εξερεύνηση, εκμετάλλευση και διατήρηση και διαχείριση των θαλάσσιων πόρων, την προστασία και διαφύλαξη του θαλάσσιου περιβάλλοντος, τη θαλάσσια επιστημονική έρευνα και άλλες δραστηριότητες στο θαλάσσιο περιβάλλον που συνάδουν με τη Σύμβαση αυτή, με σκοπό την επιτάχυνση της κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης των αναπτυσσόμενων Κρατών.

3. Τα Κράτη καταβάλλουν κάθε προσπάθεια για τη δημιουργία κατάλληλων οικονομικών και νομικών συνθηκών για τη μεταφορά θαλάσσιας τεχνολογίας προς όφελος όλων των ενδιαφερόμενων μερών σε δίκαιη βάση.

Άρθρο 267

Προστασία νομίμων συμφερόντων

Τα Κράτη κατά την προαγωγή της συνεργασίας, σύμφωνα με το άρθρο 266, λαμβάνουν δεόντως υπόψη τους όλα τα νόμιμα συμφέροντα περιλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, των δικαιωμάτων, και υποχρεώσεων των κατόχων, προμηθευτών και παραληπτών θαλάσσιας τεχνολογίας.

Άρθρο 268
Βασικοί στόχοι

Τα Κράτη, απευθείας ή μέσω των αρμόδιων διεθνών οργανισμών, προωθούν :

(α) την απόκτηση, την αξιολόγηση και την διάδοση της θαλάσσιας τεχνολογικής γνώσης και διευκολύνουν την πρόσβαση σε αυτές τις πληροφορίες και τα δεδομένα,

(β) την ανάπτυξη κατάλληλης θαλάσσιας τεχνολογίας,

(γ) την ανάπτυξη της αναγκαίας τεχνολογικής υποδομής για τη διευκόλυνση της μεταφοράς της θαλάσσιας τεχνολογίας,

(δ) την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού μέσω της άσκησης και εκπαίδευσης των πολιτών των αναπτυσσόμενων Κρατών και χωρών και ιδιαίτερα των πολιτών των λιγότερο αναπτυγμένων μεταξύ αυτών,

(ε) τη διεθνή συνεργασία σε όλα τα επίπεδα, ιδιαίτερα στη περιφερειακή, υποπεριφερειακή και διμερή συνεργασία.

Άρθρο 269
Μέτρα επίτευξης των βασικών στόχων

Για να επιτευχθούν οι στόχοι που αναφέρονται στο άρθρο 268, τα Κράτη απευθείας ή μέσω αρμόδιων διεθνών οργανισμών, προσπαθούν, μεταξύ άλλων:

(α) να καταρτίσουν προγράμματα τεχνικής συνεργασίας για την αποτελεσματική μεταφορά όλων των ειδών θαλάσσιας τεχνολογίας σε Κράτη τα οποία μπορεί να χρειάζονται και ζητούν τεχνική βοήθεια στον τομέα αυτό, ιδιαίτερα στα αναπτυσσόμενα περίκλειστα Κράτη και στα γεωγραφικά μειονεκτούντα Κράτη, όπως και άλλα αναπτυσσόμενα Κράτη, τα οποία δεν κατέστη δυνατόν, είτε να δημιουργήσουν είτε να αναπτύξουν δική τους τεχνολογική ικανότητα στην θαλάσσια επιστημονική γνώση στην εξερεύνηση και εκμετάλλευση των θαλάσσιων πόρων, είτε να αναπτύξουν την υποδομή μιας τέτοιας τεχνολογίας,

(β) να προάγουν ευνοϊκές συνθήκες για τη σύναψη συμφωνιών, συμβολαίων και άλλων παρομοίων διευθετήσεων, με δίκαιους και λογικούς όρους,

(γ) να συγκαλούν διασκέψεις, σεμινάρια και συμπόσια για επιστημονικά και τεχνολογικά θέματα, ειδικότερα αναφορικά με τις πολιτικές και τις μεθόδους που πρέπει να υιοθετούν για τη μεταφορά της θαλάσσιας τεχνολογίας,

(δ) να προάγουν την ανταλλαγή επιστημόνων και εμπειρογνωμόνων στον τομέα της τεχνολογίας και σε άλλους τομείς,

(ε) να αναλαμβάνουν σχέδια και να προωθούν μικτές επιχειρήσεις και άλλες μορφές διμερούς και πολυμερούς συνεργασίας.

ΤΜΗΜΑ 2. ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Άρθρο 270

Τρόποι και μέσα διεθνούς συνεργασίας

Η διεθνής συνεργασία για την ανάπτυξη και μεταφορά θαλάσσιας τεχνολογίας διεξάγεται, όπου είναι εφικτό και κατάλληλο, μέσω υφιστάμενων διμερών, περιφερειακών ή πολυμερών προγραμμάτων και επίσης μέσω διευρυμένων και νέων προγραμμάτων που έχουν σκοπό να προάγουν τη θαλάσσια επιστημονική έρευνα, τη μεταφορά θαλάσσιας τεχνολογίας ιδιαίτερα σε νέους τομείς, και την κατάλληλη διεθνή χρηματοδότηση για την ωκεάνια έρευνα και ανάπτυξη.

Άρθρο 271

Κατευθυντήριες γραμμές, κριτήρια και πρότυπα

Τα Κράτη απευθείας ή μέσω αρμόδιων διεθνών οργανισμών, προωθούν την καθιέρωση γενικά αποδεκτών κατευθυντηρίων γραμμών, κριτηρίων και προτύπων για τη μεταφορά της θαλάσσιας τεχνολογίας πάνω σε διμερή βάση ή μέσα στο πλαίσιο διεθνών οργανισμών και άλλων οργανώσεων, λαμβάνοντας υπόψη ιδιαίτερα τα συμφέροντα και τις ανάγκες των αναπτυσσόμενων Κρατών.

Άρθρο 272

Συντονισμός διεθνών προγραμμάτων

Στον τομέα της μεταφοράς της θαλάσσιας τεχνολογίας, τα Κράτη προσπαθούν να διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιοι διεθνείς οργανισμοί συντονίζουν τις δραστηριότητές τους, περιλαμβανομένων οποιωνδήποτε περιφερειακών ή παγκόσμιων προγραμμάτων, λαμβάνοντας υπόψη τα συμφέροντα και τις ανάγκες των αναπτυσσόμενων Κρατών, ιδιαίτερα των περίκλειστων Κρατών και των γεωγραφικά μειονεκτούντων Κρατών.

Άρθρο 273

Συνεργασία με διεθνείς οργανισμούς και την Αρχή

Τα Κράτη συνεργάζονται ενεργά με αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς και την Αρχή για την ενθάρρυνση και διευκόλυνση της μεταφοράς σε αναπτυσσόμενα Κράτη, στους πολίτες τους και στην Επιχείρηση, δεξιοτήτων και θαλάσσιας τεχνολογίας αναφορικά με τις δραστηριότητες στην Περιοχή.

Άρθρο 274
Στόχοι της Αρχής

Επιφυλασσομένων όλων των νόμιμων συμφερόντων, περιλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των κατόχων, προμηθευτών και παραληπτών τεχνολογίας, η Αρχή, αναφορικά με δραστηριότητες στην Περιοχή, διασφαλίζει ότι :

(α) με βάση την αρχή της δίκαιης γεωγραφικής κατανομής, οι πολίτες αναπτυσσόμενων Κρατών, ανεξάρτητα αν είναι παράκτια, περίκλειστα ή είναι γεωγραφικά μειονεκτούντα, προσλαμβάνονται για σκοπούς εκπαίδευσης ως μέλη του διευθυντικού, ερευνητικού και τεχνικού προσωπικού που συγκροτείται για τις εργασίες της,

(β) Η τεχνική τεκμηρίωση για το σχετικό εξοπλισμό, μηχανήματα, συσκευές και διαδικασίες είναι διαθέσιμη σε όλα τα Κράτη, ιδιαίτερα στα αναπτυσσόμενα Κράτη, τα οποία μπορεί να χρειάζονται και να ζητούν τεχνική βοήθεια στον τομέα αυτό,

(γ) λαμβάνεται επαρκής πρόνοια από την Αρχή για διευκόλυνση της απόκτησης τεχνικής βοήθειας στον τομέα της θαλάσσιας τεχνολογίας από Κράτη τα οποία μπορεί να την χρειάζονται και την ζητούν, ιδιαίτερα στα αναπτυσσόμενα Κράτη και της απόκτησης από τους πολίτες τους, των αναγκαίων δεξιοτήτων και τεχνογνωσίας περιλαμβανομένης της επαγγελματικής εκπαίδευσης,

(δ) Τα Κράτη τα οποία μπορεί να χρειάζονται και να ζητούν τεχνική βοήθεια στον τομέα αυτό, ιδιαίτερα τα αναπτυσσόμενα Κράτη, βοηθούνται στην απόκτηση του αναγκαίου εξοπλισμού, γνώσεως μεθόδων, εγκαταστάσεων και άλλης τεχνογνωσίας, στα πλαίσια των οικονομικών διευθετήσεων που προβλέπονται στην παρούσα Σύμβαση.

ΤΜΗΜΑ 3. ΕΘΝΙΚΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

Άρθρο 275
Ίδρυση εθνικών κέντρων

1. Τα Κράτη, απευθείας ή μέσω των αρμόδιων διεθνών οργανισμών και της Αρχής, προάγουν την ίδρυση, ειδικότερα στα παράκτια αναπτυσσόμενα Κράτη, εθνικών κέντρων θαλάσσιων επιστημονικών και τεχνολογικών ερευνών και την ενίσχυση των υφιστάμενων εθνικών κέντρων, με σκοπό την ενθάρρυνση και προαγωγή της διεξαγωγής θαλάσσιων επιστημονικών ερευνών από παράκτια αναπτυσσόμενα Κράτη και την βελτίωση των εθνικών δυ-

νατοτήτων τους στην χρήση και διαφύλαξη των θαλάσσιων πόρων τους για δικό τους οικονομικό όφελος.

2. Τα Κράτη μέσω των αρμόδιων διεθνών οργανισμών και της Αρχής, παρέχουν επαρκή υποστήριξη για την διευκόλυνση της ίδρυσης και ενίσχυσης τέτοιων εθνικών κέντρων ώστε να παρέχουν εξελιγμένες εκπαιδευτικές διευκολύνσεις και τον αναγκαίο εξοπλισμό, δεξιότητες και τεχνογνωσία καθώς και τεχνικούς εμπειρογνώμονες στα Κράτη αυτά τα οποία μπορεί να χρειάζονται και να ζητούν τέτοια βοήθεια.

Άρθρο 276

Ίδρυση περιφερειακών κέντρων

1. Τα Κράτη σε συνεργασία με τους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς, την Αρχή και τα εθνικά ιδρύματα θαλάσσιων επιστημονικών και τεχνολογικών ερευνών, προωθούν την δημιουργία περιφερειακών κέντρων θαλάσσιων επιστημονικών και τεχνολογικών ερευνών, ειδικότερα σε αναπτυσσόμενα Κράτη, με σκοπό την ενθάρρυνση και προώθηση της θαλάσσιας επιστημονικής έρευνας από αναπτυσσόμενα Κράτη και την προώθηση της μεταφοράς θαλάσσιας τεχνολογίας.

Άρθρο 277

Αρμοδιότητες περιφερειακών κέντρων

Οι αρμοδιότητες τέτοιων περιφερειακών κέντρων περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων :

(α) εκπαιδευτικά προγράμματα σε όλα τα επίπεδα πάνω στις διάφορες πλευρές της θαλάσσιας επιστημονικής έρευνας, ιδιαίτερα της θαλάσσιας βιολογίας, περιλαμβανομένης της διατήρησης και διαχείρισης των βιολογικών πόρων, της ωκεανογραφίας, υδρογραφίας, μηχανικής, γεωλογικής εξερεύνησης του θαλάσσιου βυθού, μεταλλευτικής τεχνολογίας και τεχνολογίας αφαλάτωσης,

(β) μελέτες διαχείρισης,

(γ) προγράμματα μελετών σχετικά με την προστασία και διαφύλαξη του θαλάσσιου περιβάλλοντος και την πρόληψη, μείωση και έλεγχο της ρύπανσης,

(δ) οργάνωση περιφερειακών διασκέψεων, σεμιναρίων και συμποσίων,

(ε) απόκτηση και επεξεργασία θαλάσσιων επιστημονικών και τεχνολογικών δεδομένων και πληροφοριών,

(στ) ταχεία διάδοση των αποτελεσμάτων των θαλάσσιων επιστημονικών και τεχνολογικών ερευνών μέσω άμεσα διαθέσιμων δημοσιευμάτων,

(ζ) τη διάδοση πληροφοριών για τις εθνικές πολιτικές που αφορούν στη μεταφορά θαλάσσιας τεχνολογίας και στη συστηματική συγκριτική μελέτη των πολιτών αυτών,
(η) τη σύνθεση και τη συστηματική ταξινόμηση των πληροφοριών που αφορούν στην εμπορική εκμετάλλευση της τεχνολογίας καθώς και στα συμβόλαια και τους άλλους διακανονισμούς σχετικά με τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας,
(θ) την τεχνική συνεργασία με άλλα Κράτη της περιοχής.

ΤΜΗΜΑ 4. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΔΙΕΘΝΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

Άρθρο 278
Συνεργασία μεταξύ διεθνών οργανισμών

Οι αρμόδιοι διεθνείς οργανισμοί που αναφέρονται στο παρόν Μέρος και στο Μέρος XIII λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για να διασφαλίζουν, είτε απευθείας είτε σε στενή συνεργασία μεταξύ τους, την αποτελεσματική εκπλήρωση των αρμοδιοτήτων και ευθυνών τους δυνάμει του παρόντος Μέρους.

ΜΕΡΟΣ XV

ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

ΤΜΗΜΑ Ι. ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 279

Υποχρέωση επίλυσης διαφορών με ειρηνικά μέσα

Τα Συμβαλλόμενα Κράτη θα επιλύουν οποιαδήποτε μεταξύ τους διαφορά σχετικά με την ερμηνεία ή εφαρμογή της παρούσας Σύμβασης με ειρηνικά μέσα σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφος 3 του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και, για το σκοπό αυτό, θα επιδιώκουν λύση με τα μέσα που αναφέρονται στο άρθρο 33 παράγραφο 1 του Χάρτη.

Άρθρο 280

Επίλυση διαφορών με οποιαδήποτε ειρηνικά μέσα που επιλέγουν τα μέρη

Καμιά διάταξη του παρόντος Μέρους δεν θίγει το δικαίωμα οποιωνδήποτε εκ των Συμβαλλομένων Κρατών να συμφωνήσουν οποτεδήποτε για να επιλύσουν μια μεταξύ τους διαφορά, σχετικά με την ερμηνεία ή την εφαρμογή της παρούσας Σύμβασης με οποιοδήποτε ειρηνικό μέσο της επιλογής τους.

Άρθρο 281

Διαδικασία σε περίπτωση μη επίλυσης διαφοράς από τα μέρη

1. Όταν τα Συμβαλλόμενα Κράτη τα οποία είναι μέρη σε διαφορά σχετικά με την ερμηνεία ή την εφαρμογή της παρούσας Σύμβασης έχουν συμφωνήσει να επιδιώξουν επίλυση της διαφοράς με ειρηνικά μέσα της επιλογής τους, οι διαδικασίες που προβλέπονται στο παρόν Μέρος εφαρμόζονται μόνο εφόσον δεν επιτευχθεί επίλυση με τα μέσα αυτά και αν η μεταξύ των μερών συμφωνία δεν αποκλείει τη δυνατότητα να ακολουθήθεί μια άλλη διαδικασία.

2. Αν τα μέρη έχουν επίσης συμφωνήσει για κάποια προθεσμία, η παράγραφος 1 εφαρμόζεται μόνο μετά την εκπνοή της προθεσμίας αυτής.

Άρθρο 282

Υποχρεώσεις δυνάμει γενικών, περιφερειακών ή διμερών συμφωνιών

Όταν τα Συμβαλλόμενα Κράτη τα οποία είναι μέρη σε μια διαφορά σχετικά με την ερμηνεία ή την εφαρμογή της παρούσας Σύμβασης έχουν συμφωνήσει, μέσω μιας γενικής, περιφερειακής ή διμερούς συμφωνίας ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο, ότι μια τέτοια διαφορά, θα υποβάλλεται με αίτηση οποιουδήποτε μέρους στη διαφορά σε διαδικασία η οποία συνεπάγεται δεσμευτική απόφαση, η διαδικασία αυτή θα εφαρμόζεται αντί των διαδικασιών που προβλέπονται στο παρόν μέρος εκτός αν τα μέρη στη διαφορά συμφωνούν διαφορετικά.

Άρθρο 283

Υποχρέωση ανταλλαγής απόψεων

1. Όταν μεταξύ Συμβαλλομένων Κρατών προκύψει διαφορά σχετικά με την ερμηνεία ή την εφαρμογή της παρούσας Σύμβασης, τα μέρη στη διαφορά θα προχωρήσουν αμελλητί σε ανταλλαγή απόψεων για την επίλυσή της με διαπραγματεύσεις ή άλλα ειρηνικά μέσα.

2. Τα μέρη επίσης θα προχωρούν αμελλητί σε ανταλλαγή απόψεων όταν μια διαδικασία για την επίλυση τέτοιας διαφοράς έχει τερματισθεί χωρίς επίλυσή της ή όταν η επίλυση έχει μεν επιτευχθεί, αλλά οι περιστάσεις απαιτούν διαβουλεύσεις σχετικά με τον τρόπο υλοποίησης της επίλυσης της διαφοράς.

Άρθρο 284

Συνδιαλλαγή

1. Κάθε Συμβαλλόμενο Κράτος, το οποίο είναι μέρος σε διαφορά σχετικά με την ερμηνεία ή την εφαρμογή της παρούσας Σύμβασης, μπορεί να καλέσει το άλλο μέρος ή τα άλλα μέρη να υποβάλλουν τη διαφορά σε συνδιαλλαγή σύμφωνα με τη διαδικασία του Παραρτήματος V τμήμα 1 ή σε άλλη διαδικασία συνδιαλλαγής.

2. Αν η πρόσκληση γίνει αποδεκτή και τα μέρη συμφωνούν ως προς την εφαρμοστέα διαδικασία συνδιαλλαγής, οποιοδήποτε μέρος μπορεί να υποβάλλει τη διαφορά στη διαδικασία αυτή.

3. Αν η πρόσκληση δεν γίνει αποδεκτή ή τα μέρη δεν συμφωνούν ως προς τη διαδικασία συνδιαλλαγής, η συνδιαλλαγή θα θεωρείται ως τερματισθείσα.

4. Εκτός αν τα μέρη συμφωνούν άλλως, όταν μια διαφορά έχει υποβληθεί σε συνδιαλλαγή, η διαδικασία μπορεί να τερματισθεί μόνο σύμφωνα με τη συμφωνημένη διαδικασία συνδιαλλαγής.

Άρθρο 285
Εφαρμογή του παρόντος τμήματος σε διαφορές που υποβάλλονται σύμφωνα με το μέρος XI

Το παρόν τμήμα εφαρμόζεται σε κάθε διαφορά η οποία σύμφωνα με το μέρος XI τμήμα 5 πρόκειται να επιλυθεί σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στο παρόν μέρος. Αν μια οντότητα η οποία δεν είναι Συμβαλλόμενο Κράτος είναι μέρος σε μια τέτοια διαφορά, οι διατάξεις του παρόντος τμήματος εφαρμόζονται, τηρουμένων των αναλογιών.

ΤΜΗΜΑ 2. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΣΥΝΕΠΑΓΟΜΕΝΕΣ ΔΕΣΜΕΥΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Άρθρο 286
Εφαρμογή διαδικασιών δυνάμει του παρόντος τμήματος

Επιφυλασσομένου του τμήματος 3, οποιαδήποτε διαφορά αφορά στην ερμηνεία ή στην εφαρμογή της παρούσας Σύμβασης που δεν επιλύεται σύμφωνα με τις διατάξεις του τμήματος 1, υποβάλλεται μετά από αίτηση μέρους στη διαφορά, σε ένα από τα δικαστήρια που έχει δικαιοδοσία δυνάμει του παρόντος τμήματος.

Άρθρο 287
Επιλογή διαδικασίας

1. Κάθε Κράτος όταν υπογράφει, επικυρώνει ή προσχωρεί στην παρούσα Σύμβαση ή οποτεδήποτε μεταγενέστερα, είναι ελεύθερο να επιλέξει με γραπτή δήλωσή του, ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα μέσα για την επίλυση διαφορών σχετικά με την ερμηνεία ή εφαρμογή της παρούσας Σύμβασης:

(α) το Διεθνές Δικαστήριο για το Δίκαιο της Θάλασσας που ιδρύεται σύμφωνα με το Παράρτημα VI,
(β) το Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης,
(γ) ένα διαιτητικό δικαστήριο, συγκροτούμενο σύμφωνα με το Παράρτημα VII,
(δ) ένα ειδικό διαιτητικό δικαστήριο συγκροτούμενο σύμφωνα με το Παράρτημα VIII για μία ή περισσότερες από τις κατηγορίες διαφορών που καθορίζονται σ' αυτό.

2. Δήλωση που γίνεται δυνάμει της παραγράφου 1 δεν επηρεάζει ή επηρεάζεται από την υποχρέωση ενός Συμβαλλομένου Κράτους να δεχθεί τη δικαιοδοσία του Τμήματος Επίλυσης Διαφορών του Θαλάσσιου Βυθού του Διεθνούς Δικαστηρίου για το Δίκαιο της Θάλασσας στην έκταση και κατά τον τρόπο που προβλέπεται στο Μέρος XI, τμήμα 5.

3. Συμβαλλόμενο Κράτος, το οποίο είναι μέρος σε διαφορά που δεν καλύπτεται από ισχύουσα δήλωση, θα θεωρείται ότι έχει αποδεχθεί τη διαιτησία σύμφωνα με το Παράρτημα VII.

4. Αν τα μέρη σε μια διαφορά έχουν αποδεχθεί την ίδια διαδικασία για την επίλυση της διαφοράς, αυτή μπορεί να υποβληθεί μόνο στη διαδικασία αυτή, εκτός αν τα μέρη συμφωνούν διαφορετικά.

5. Αν τα μέρη σε μια διαφορά δεν έχουν αποδεχθεί την ίδια διαδικασία για την επίλυση της διαφοράς, αυτή μπορεί να υποβληθεί μόνο σε διαιτησία σύμφωνα με το Παράρτημα VII, εκτός αν τα μέρη συμφωνούν διαφορετικά.

6. Δήλωση που γίνεται δυνάμει της παραγράφου 1 παραμένει σε ισχύ επί τρεις μήνες μετά από την κατάθεση ειδοποίησης για ανάκληση στο Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών.

7. Νέα δήλωση, ειδοποίηση για ανάκληση ή η εκπνοή μιας δήλωσης ουδόλως επηρεάζει διαδικασία που εκκρεμεί ενώπιον του δικαστηρίου που έχει δικαιοδοσία δυνάμει του παρόντος άρθρου, εκτός αν τα μέρη συμφωνούν διαφορετικά.

8. Οι δηλώσεις και οι ειδοποιήσεις που αναφέρονται στο παρόν άρθρο θα κατατίθενται στο Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, ο οποίος θα διαβιβάζει αντίγραφα αυτών στα Συμβαλλόμενα Κράτη.

Άρθρο 288
Δικαιοδοσία

1. Κάθε δικαστήριο που αναφέρεται στο άρθρο 287 έχει δικαιοδοσία για διαφορά σχετικά με την ερμηνεία ή την εφαρμογή της παρούσας Σύμβασης, η οποία υποβάλλεται σ' αυτό σύμφωνα με το παρόν Μέρος.

2. Κάθε δικαστήριο που αναφέρεται στο άρθρο 287 έχει επίσης δικαιοδοσία για κάθε διαφορά σχετικά με την ερμηνεία ή την εφαρμογή διεθνούς συμφωνίας, σχετικής με τους σκοπούς της παρούσας Σύμβασης, η οποία υποβάλλεται σ' αυτό δυνάμει της συμφωνίας αυτής.

3. Το Τμήμα Επίλυσης Διαφορών του Θαλάσσιου Βυθού του Διεθνούς Δικαστηρίου για το Δίκαιο της Θάλασσας που ιδρύεται σύμφωνα με το Παράρτημα VI, και οποιοδήποτε άλλο τμήμα δικαστηρίου ή διαιτητικό δικαστήριο που αναφέρεται στο Μέρος XI, τμήμα 5, έχει δικαιοδοσία γι' οποιοδήποτε θέμα το οποίο υποβάλλεται σ' αυτό σύμφωνα με το παραπάνω μέρος.

4. Σε περίπτωση διαφοράς ως προς το εάν ένα δικαστήριο έχει δικαιοδοσία, το θέμα θα επιλύεται με απόφαση του δικαστηρίου αυτού.

Άρθρο 289

Εμπειρογνώμονες

Σε κάθε διαφορά που αφορά επιστημονικά ή τεχνικά θέματα το δικαστήριο το οποίο ασκεί δικαιοδοσία δυνάμει του παρόντος τμήματος, μπορεί, με αίτηση ενός μέρους ή αυτεπαγγέλτως να επιλέξει, σε συνεννόηση με τα μέρη, όχι λιγότερους από δύο επιστημονικούς ή τεχνικούς εμπειρογνώμονες επιλεγμένους κατά προτίμηση από το σχετικό κατάλογο που ετοιμάζεται σύμφωνα με το Παράρτημα VIII, άρθρο 2, για να συμμετέχουν στο δικαστήριο αλλά χωρίς δικαίωμα ψήφου.

Άρθρο 290

Προσωρινά Μέτρα

1. Αν μια διαφορά έχει δεόντως υποβληθεί σε δικαστήριο το οποίο θεωρεί ότι εκ πρώτης όψεως έχει δικαιοδοσία δυνάμει του παρόντος Μέρους ή του Μέρους XI, τμήμα 5, το δικαστήριο μπορεί να ορίσει, εκκρεμούσης της τελικής απόφασης, οποιαδήποτε προσωρινά μέτρα τα οποία θεωρεί κατάλληλα για την περίσταση, για την διαφύλαξη των αντίστοιχων δικαιωμάτων των μερών στη διαφορά ή για την πρόληψη σοβαρής βλάβης στο θαλάσσιο περιβάλλον.

2. Τα προσωρινά μέτρα μπορούν να τροποποιούνται ή να ανακαλούνται ευθύς ως οι περιστάσεις που τα δικαιολογούν έχουν μεταβληθεί ή έπαυσαν να υπάρχουν.

3. Τα προσωρινά μέτρα μπορούν να ορίζονται, να τροποποιούνται ή να ανακαλούνται δυνάμει του παρόντος άρθρου μόνο με αίτηση ενός μέρους στη διαφορά και αφού παρασχεθεί στα μέρη η ευκαιρία να ακουσθούν.

4. Το δικαστήριο γνωστοποιεί αμέσως στα μέρη της διαφοράς και, αν το κρίνει απαραίτητο, σε άλλα Συμβαλλόμενα Κράτη κάθε προσωρινό μέτρο που επιβάλλει η κάθε απόφαση που το τροποποιεί ή το ανακαλεί.

5. Εκκρεμούσης της συγκρότησης ενός διαιτητικού δικαστηρίου στο οποίο υποβάλλεται διαφορά δυνάμει του παρόντος τμήματος, οποιοδήποτε δικαστήριο για το οποίο συμφωνούν τα μέρη ή ελλείψει τέτοιας συμφωνίας, μέσα σε δύο εβδομάδες από την ημερομηνία της αίτησης για προσωρινά μέτρα, το Διεθνές Δικαστήριο για το Δίκαιο της Θάλασσας ή σε σχέση με δραστηριότητες στην Περιοχή, το Τμήμα Επίλυσης Διαφορών του Θαλάσσιου Βυθού, μπορεί να ορίσει, τροποποιήσει ή αναστείλει προσωρινά μέτρα σύμφωνα με το παρόν άρθρο, αν κρίνει ότι εκ πρώτης όψεως το δικαστήριο το οποίο θα συγκροτηθεί, θα είχε δικαιοδοσία και ότι το επείγον της κατάστασης το απαιτεί. Μετά τη συγκρότησή του, το δικαστήριο στο οποίο έχει υποβληθεί η διαφορά μπορεί να τροποποιήσει, αναστείλει ή επιβεβαιώσει τα προσωρινά αυτά μέτρα, ενεργώντας σύμφωνα με τις παραγράφους 1 έως 4.

6. Τα μέρη στη διαφορά οφείλουν να συμμορφώνονται αμέσως με όλα τα προσωρινά μέτρα τα οποία ορίζονται δυνάμει του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 291
Πρόσβαση

1. Όλα τα Συμβαλλόμενα Κράτη έχουν πρόσβαση σε όλες τις διαδικασίες επίλυσης διαφορών που καθορίζονται στο παρόν Μέρος.

2. Οντότητες εκτός των Συμβαλλομένων Κρατών έχουν πρόσβαση στις διαδικασίες επίλυσης διαφορών που καθορίζονται στο παρόν Μέρος, μόνο όπως ειδικά προβλέπει η Σύμβαση αυτή.

Άρθρο 292
Άμεση άρση της κράτησης πλοίου ή άμεση απελευθέρωση του πληρώματός του

1. Όταν οι αρχές Συμβαλλομένου Κράτους κρατούν πλοίο που φέρει τη σημαία άλλου Συμβαλλομένου Κράτους και προβάλλεται ο ισχυρισμός ότι το κρατούν Κράτος δεν έχει τηρήσει τις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης περί της άμεσης άρσης της κράτησης του πλοίου ή της απελευθέρωσης του πληρώματός του με την παροχή εύλογης εγγύησης ή άλλης οικονομικής ασφάλειας, το θέμα της άρσης της κράτησης ή της απελευθέρωσης του πληρώματός του μπορεί να υποβάλλεται σε οποιοδήποτε δικαστήριο που συμφωνείται από τα μέρη ή ελλείψει τέτοιας συμφωνίας, εντός 10 ημερών από τη στιγμή της ακινητοποίησης του πλοίου ή της σύλληψης του πληρώματος, η υπόθεση αυτή μπορεί να υποβληθεί σε δικαστήριο αποδεκτό από το Κράτος, δυνάμει του άρθρου 287 ή στο Διεθνές Δικαστήριο για το Δίκαιο της Θάλασσας, εκτός αν τα μέρη συμφωνήσουν διαφορετικά.

2. Η αίτηση άρσης της κράτησης του πλοίου ή απελευθέρωσης του πληρώματός του μπορεί να γίνει μόνο από ή για λογαριασμό του Κράτους της σημαίας του πλοίου.

3. Το δικαστήριο εξετάζει χωρίς καθυστέρηση την αίτηση αυτή και επιλαμβάνεται μόνο του θέματος της απόλυσης, χωρίς να θίγεται η ουσία τυχόν υπόθεσης ενώπιον των αρμόδιων εσωτερικών αρχών εναντίον του πλοίου, του πλοιοκτήτη ή του πληρώματος αυτού. Οι αρχές του κρατούντος Κράτους, σε οποιαδήποτε στιγμή, παραμένουν αρμόδιες για την άρση της κράτησης του πλοίου ή της απελευθέρωσης του πληρώματός του.

4. Όταν παρασχεθεί εγγύηση ή άλλη οικονομική ασφάλεια που αποφασίσθηκε από το δικαστήριο, οι αρχές του κρατούντος Κράτους οφείλουν να συμμορφωθούν αμέσως με την απόφαση του Δικαστηρίου σχετικά με την άρση της κράτησης του πλοίου ή της απελευθέρωσης του πληρώματός του.

Άρθρο 293

Εφαρμοστέο Δίκαιο

1. Το δυνάμει του τμήματος αυτού αρμόδιο δικαστήριο εφαρμόζει την παρούσα Σύμβαση και άλλους κανόνες διεθνούς δικαίου που συνάδουν με την παρούσα Σύμβαση.

2. Η παράγραφος 1 δεν επηρεάζει την αρμοδιότητα του έχοντος δικαιοδοσία δυνάμει του παρόντος τμήματος δικαστηρίου, να αποφασίζει ex aequo et bono* σε μία υπόθεση, εφόσον τα μέρη συμφωνούν προς τούτο.

Άρθρο 294

Προκαταρκτική δικαιοδοσία

1. Το δικαστήριο που προβλέπεται στο άρθρο 287, το οποίο επιλαμβάνεται μιας προσφυγής για διαφορά που αναφέρεται στο άρθρο 297, αποφασίζει, μετά από αίτηση ενός μέρους ή αυτεπαγγέλτως, κατά πόσο η αίτηση συνιστά κατάχρηση των ενδίκων μέσων ή είναι εκ πρώτης όψεως βάσιμη. Αν το δικαστήριο αποφασίσει ότι η αίτηση συνιστά κατάχρηση νομικής διαδικασίας ή ότι είναι εκ πρώτης όψεως αβάσιμη, δεν δίνει συνέχεια σε αυτή.

2. Μόλις παραλάβει την προσφυγή, το δικαστήριο την γνωστοποιεί στο άλλο μέρος ή μέρη και καθορίζει μια εύλογη προθεσμία εντός της οποίας αυτά μπορούν να του ζητήσουν να αποφασίσει για τα σημεία που προβλέπονται στην παράγραφο 1.

3. Το παρόν άρθρο δεν θίγει το δικαίωμα οποιουδήποτε μέρους σε μια διαφορά να προβεί σε προκαταρκτικές ενστάσεις σύμφωνα με τους εφαρμοστέους δικονομικούς κανόνες.

Άρθρο 295

Εξάντληση των εσωτερικών ενδίκων μέσων

Κάθε διαφορά μεταξύ Συμβαλλομένων Κρατών σχετικά με την ερμηνεία ή εφαρμογή της παρούσας Σύμβασης μπορεί να υποβληθεί στις διαδικασίες που προβλέπονται στο παρόν τμήμα μόνο μετά την εξάντληση των εσωτερικών ένδικων μέσων όπως απαιτείται από το διεθνές δίκαιο.

Άρθρο 296

Τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύς των αποφάσεων

1. Κάθε απόφαση που εκδίδεται από το αρμόδιο δυνάμει του παρόντος τμήματος δικαστήριο είναι τελεσίδικη και πρέπει να τηρείται από όλα τα μέρη σε μια διαφορά.

---

* Με δικαιοσύνη και καλή πίστη.

2. Κάθε τέτοια απόφαση είναι δεσμευτική μόνο για τα μέρη στη διαφορά και για τη συγκεκριμένη υπόθεση.

ΤΜΗΜΑ 3. ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ 2

Άρθρο 297

Περιορισμοί στην εφαρμογή του τμήματος 2

1. Διαφορές σχετικές με την ερμηνεία ή την εφαρμογή της παρούσας Σύμβασης ως προς την άσκηση από παράκτιο Κράτος των κυριαρχικών του δικαιωμάτων ή της δικαιοδοσίας του, που προβλέπεται στην παρούσα Σύμβαση υπόκεινται στις διαδικασίες που αναφέρονται στο τμήμα 2 στις ακόλουθες περιπτώσεις:

(α) όταν προβάλλεται ισχυρισμός ότι ένα παράκτιο Κράτος έχει ενεργήσει κατά παράβαση των διατάξεων της παρούσας Σύμβασης σχετικά με τις ελευθερίες και τα δικαιώματα ναυσιπλοΐας, υπέρπτησης ή τοποθέτησης υποβρυχίων καλωδίων και αγωγών ή σχετικά με άλλες διεθνείς νόμιμες χρήσεις της θάλασσας που καθορίζονται στο άρθρο 58,

(β) όταν προβάλλεται ισχυρισμός ότι ένα Κράτος ασκώντας τις παραπάνω αναφερόμενες ελευθερίες, δικαιώματα ή χρήσεις, έχει ενεργήσει κατά παράβαση της παρούσας Σύμβασης ή των νόμων ή κανονισμών που υιοθετήθηκαν από το παράκτιο Κράτος σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση και άλλους κανόνες του διεθνούς δικαίου που δεν είναι αντίθετοι με την παρούσα Σύμβαση, ή

(γ) όταν προβάλλεται ισχυρισμός ότι ένα παράκτιο Κράτος παραβίασε τους διεθνείς καθορισμένους κανόνες και πρότυπα σχετικά με τη διατήρηση του θαλάσσιου περιβάλλοντος που είναι εφαρμοστέα στο παράκτιο Κράτος και τα οποία έχουν καθιερωθεί από την παρούσα Σύμβαση ή μέσω ενός αρμόδιου διεθνούς οργανισμού ή μιας διπλωματικής διάσκεψης σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση.

2. (α) Διαφορές σχετικά με την ερμηνεία ή την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας Σύμβασης ως προς τις θαλάσσιες επιστημονικές έρευνες επιλύονται σύμφωνα με το τμήμα 2, αλλά το παράκτιο Κράτος δεν είναι υποχρεωμένο να δεχθεί την υποβολή σε τέτοια επίλυση οποιασδήποτε διαφοράς που ανακύπτει από:

(i) την άσκηση από το παράκτιο Κράτος δικαιώματος ή διακριτικής ευχέρειας σύμφωνα με το άρθρο 246, ή

(ii) απόφαση του παράκτιου Κράτους να διατάξει αναστολή ή παύση ενός ερευνητικού προγράμματος σύμφωνα με το άρθρο 253,

(β) Οι διαφορές που προκύπτουν από ισχυρισμό του Κράτους που διεξάγει τις έρευνες ότι το παράκτιο Κράτος δεν ασκεί, στην περίπτωση ενός συγκεκριμένου σχεδίου, τα δικαιώματα που του παρέχουν τα άρθρα 246 και 253 κατά τρόπο σύμφωνο με την παρούσα Σύμβαση, υποβάλλονται, μετά από αίτηση του ενός ή του άλλου μέρους, στην συνδιαλλαγή σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο τμήμα 2 του παραρτήματος V, νοουμένου ότι η επιτροπή συνδιαλλαγής δεν πρέπει να θέσει υπό αμφισβήτηση την άσκηση της διακριτικής ευχέρειας του παράκτιου Κράτους να καθορίζει ειδικές ζώνες, όπως προβλέπεται στο άρθρο 246, παράγραφος 6, ούτε την άσκηση της διακριτικής του ευχέρειας να αρνείται τη συγκατάθεση του σύμφωνα με την παράγραφο 5 του ιδίου άρθρου.

3. (α) Διαφορές σχετικά με την ερμηνεία ή την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας Σύμβασης για την αλιεία θα επιλύονται σύμφωνα με το τμήμα 2, αλλά το παράκτιο Κράτος δεν θα είναι υποχρεωμένο να δεχτεί την υποβολή σε τέτοια επίλυση οποιασδήποτε διαφοράς που αφορά στα κυριαρχικά του δικαιώματα σχετικά με τους βιολογικούς πόρους στην αποκλειστική οικονομική ζώνη ή στην άσκησή τους, περιλαμβανομένων των διακριτικών του εξουσιών για καθορισμό του επιτρεπόμενου αλιεύματος, της αλιευτικής δυναμικότητάς του, της κατανομής των πλεονασμάτων σε άλλα Κράτη και των όρων και προϋποθέσεων που καθιερώνονται στους νόμους και κανονισμούς του για τη διατήρηση και διαχείριση.

(β) Όταν καμιά επίλυση δεν έχει επιτευχθεί με προσφυγή στο τμήμα 1 του παρόντος Μέρους, η διαφορά θα υποβάλλεται σε συνδιαλλαγή βάσει του Παραρτήματος V, τμήμα 2 με αίτηση οποιουδήποτε μέρους στη διαφορά όταν προβάλλεται ο ισχυρισμός ότι:

(i) ένα παράκτιο Κράτος έχει κατάδηλα παραλείψει να τηρήσει τις υποχρεώσεις του να εξασφαλίσει μέσω κατάλληλων μέτρων διατήρησης και διαχείρισης ότι η συντήρηση βιολογικών πόρων στην αποκλειστική οικονομική ζώνη δεν κινδυνεύει σοβαρά,

(ii) ένα παράκτιο Κράτος έχει αυθαίρετα αρνηθεί να καθορίσει, μετά από αίτηση ενός άλλου Κράτους το επιτρεπόμενο αλίευμα και τη δυνατότητά του για συλλογή βιολογικών πόρων σχετικά με αποθέματα τα οποία το άλλο αυτό Κράτος ενδιαφέρεται να αλιεύσει, ή

(iii) ένα παράκτιο Κράτος έχει αυθαίρετα αρνηθεί να κατανείμει σε οποιοδήποτε Κράτος, δυνάμει των άρθρων 62, 69 και 70 και σύμφωνα με τους όρους και προϋποθέσεις που καθόρισε το πα-

ράκτιο Κράτος σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση ολόκληρο ή μέρος του πλεονάσματος που έχει δηλώσει ότι υπάρχει.

(γ) Σε καμιά περίπτωση δεν υποκαθίσταται η διακριτική ευχέρεια της επιτροπής συνδιαλλαγής με εκείνη του παράκτιου Κράτους.

(δ) Η έκθεση της επιτροπής συνδιαλλαγής πρέπει να κοινοποιείται στους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς. (ε) Κατά τη διαπραγμάτευση συμφωνιών, δυνάμει των άρθρων 69 και 70, τα Συμβαλλόμενα Κράτη, εκτός αν συμφωνούν διαφορετικά, θα περιλαμβάνουν ρήτρα για τα μέτρα που θα λαμβάνουν, ώστε να ελαχιστοποιείται η δυνατότητα διαφωνίας σχετικά με την ερμηνεία ή την εφαρμογή της συμφωνίας και για τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να ενεργήσουν αν παρόλα αυτά προκύψει διαφωνία.

Άρθρο 298

Προαιρετικές Εξαιρέσεις στην εφαρμογή του τμήματος 2

1. Κατά την υπογραφή, επικύρωση ή προσχώρηση στην παρούσα Σύμβαση ή οποτεδήποτε μεταγενέστερα, ένα Κράτος μπορεί χωρίς να θίγονται οι υποχρεώσεις που απορρέουν από το τμήμα 1, να δηλώσει εγγράφως ότι δεν αποδέχεται μια ή περισσότερες από τις διαδικασίες επίλυσης διαφορών που προβλέπει το τμήμα 2 σχετικά με μια ή περισσότερες από τις ακόλουθες κατηγορίες διαφορών:

(α) (i) διαφορές σχετικά με την ερμηνεία ή την εφαρμογή των άρθρων 15, 74 και 83 σχετικά με θαλάσσιες οριοθετήσεις ή εκείνες που αφορούν ιστορικούς κόλπους ή τίτλους αρκεί ένα Κράτος που έχει κάνει τέτοια δήλωση να δεχθεί ότι, όταν μια τέτοια διαφορά ανακύψει μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας Σύμβασης και όταν καμία συμφωνία δεν έχει επιτευχθεί μέσα σε εύλογη χρονική περίοδο σε διαπραγματεύσεις μεταξύ των μερών, με αίτηση οποιουδήποτε μέρους στη διαφορά αποδεχθεί την υποβολή του θέματος, σε συνδιαλλαγή δυνάμει του Παραρτήματος V τμήμα 2 και υπό τον περαιτέρω όρο ότι οποιαδήποτε διαφορά η οποία αναγκαστικά συνεπάγεται την ταυτόχρονη εξέταση οποιασδήποτε ανεπίλυτης διαφοράς σχετικά με κυριαρχία ή άλλα δικαιώματα πάνω σε ηπειρωτικό ή νησιώτικο χερσαίο έδαφος θα εξαιρείται από την υποβολή αυτή,

(ii) μετά την παρουσίαση από την επιτροπή συνδιαλλαγής της έκθεσής της, η οποία πρέπει να αναφέρει τους λόγους στους οποίους αυτή βασίζεται, τα μέρη θα διαπραγματεύονται μια συμφωνία με βάση την έκθεση αυτή. Αν αυτές οι διαπραγματεύσεις

δεν καταλήξουν σε συμφωνία, τα μέρη οφείλουν, με αμοιβαία συναίνεση να υποβάλλουν το θέμα σε μια από τις διαδικασίες που προβλέπει το τμήμα 2, εκτός αν τα μέρη συμφωνούν διαφορετικά,

(iii) η παρούσα υποπαράγραφος δεν εφαρμόζεται σε οποιαδήποτε διαφορά θαλάσσιας οριοθέτησης που έχει οριστικά επιλυθεί με διευθέτηση μεταξύ των μερών, ή σε οποιαδήποτε τέτοια διαφορά που πρόκειται να επιλυθεί σύμφωνα με διμερή ή πολυμερή συμφωνία δεσμευτική για τα μέρη αυτά,

(β) διαφορές σχετικά με στρατιωτικές δραστηριότητες, περιλαμβανομένων στρατιωτικών δραστηριοτήτων από κρατικά πλοία και αεροσκάφη, που βρίσκονται σε μη εμπορική υπηρεσία καθώς και δραστηριότητες για την εφαρμογή των νόμων σχετικά με την άσκηση κυριαρχικών δικαιωμάτων ή δικαιοδοσίας που δεν περιλαμβάνονται στη δικαιοδοσία ενός δικαστηρίου δυνάμει του άρθρου 297 παράγραφος 2 ή 3,

(γ) διαφορές σχετικά με τις οποίες το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών ασκεί τα καθήκοντα που του ανατέθηκαν από το Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, εκτός αν το Συμβούλιο Ασφαλείας αποφασίσει να αφαιρέσει το θέμα από την Ημερήσια Διάταξή του ή καλέσει τα μέρη να επιλύσουν αυτές με τα μέσα που προβλέπει η παρούσα Σύμβαση.

2. Συμβαλλόμενο Κράτος το οποίο έχει προβεί σε δήλωση δυνάμει της παραγράφου 1 μπορεί οποτεδήποτε να την αποσύρει ή να συμφωνήσει να υποβάλλει διαφορά που έχει αποκλεισθεί με τέτοια δήλωση σε οποιαδήποτε διαδικασία που καθορίζεται στην παρούσα Σύμβαση.

3. Συμβαλλόμενο Κράτος το οποίο έχει προβεί σε δήλωση δυνάμει της παραγράφου 1 δεν δικαιούται να υποβάλλει οποιαδήποτε διαφορά που εμπίπτει στην εξαιρούμενη κατηγορία διαφορών σε οποιαδήποτε διαδικασία της παρούσας Σύμβασης έναντι άλλου Συμβαλλομένου Κράτους, χωρίς τη συναίνεση του μέρους τούτου.

4. Αν ένα από τα Συμβαλλόμενα Κράτη έχει προβεί σε δήλωση δυνάμει της παραγράφου 1(α), οποιοδήποτε άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος μπορεί να υποβάλει οποιαδήποτε διαφορά που εμπίπτει στην εξαιρούμενη κατηγορία έναντι του δηλώσαντος Κράτους στη διαδικασία που καθορίζεται στη δήλωση αυτή.

5. Νέα δήλωση, ή η απόσυρση δήλωσης δεν επηρεάζει με κανένα τρόπο διαδικασίες που εκκρεμούν ενώπιον δικαστηρίου σύμφωνα με το παρόν άρθρο, εκτός αν τα μέρη συμφωνούν διαφορετικά.

6. Δηλώσεις και ειδοποιήσεις για την απόσυρση δηλώσεων δυνάμει του παρόντος άρθρου κατατίθενται στο Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, ο οποίος διαβιβάζει αντίγραφο αυτών στα Συμβαλλόμενα Κράτη.

Άρθρο 299

Δικαίωμα των μερών να επιλέγουν τη διαδικασία

1. Διαφορά που έχει αποκλεισθεί δυνάμει του άρθρου 297 ή έχει εξαιρεθεί κατόπιν δηλώσεως γενομένης δυνάμει του άρθρου 298 από τις διαδικασίες επίλυσης διαφορών που προβλέπονται στο τμήμα 2 μπορεί να υποβληθεί στις διαδικασίες αυτές μόνο κατόπιν συμφωνίας των μερών στη διαφορά.

2. Τίποτά στο παρόν τμήμα δεν θίγει το δικαίωμα των μερών στη διαφορά να συμφωνήσουν σε κάποια άλλη διαδικασία για την επίλυση της διαφοράς αυτής ή να επιτύχουν φιλική διευθέτηση.

ΜΕΡΟΣ XVI

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 300

Καλή πίστη και κατάχρηση δικαιώματος

Τα Συμβαλλόμενα Κράτη οφείλουν να εκπληρώνουν με καλή πίστη τις ειλημμένες υποχρεώσεις τους δυνάμει της Σύμβασης και να ασκούν τα δικαιώματα, τις δικαιοδοσίες και τις ελευθερίες που αναγνωρίζονται από την παρούσα Σύμβαση κατά τρόπο που να μην αποτελεί κατάχρηση δικαιώματος.

Άρθρο 301

Ειρηνικές χρήσεις των θαλασσών.

Κατά την άσκηση των δικαιωμάτων τους και την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους δυνάμει της παρούσας Σύμβασης, τα Συμβαλλόμενα Κράτη απέχουν από κάθε απειλή ή χρήση βίας κατά της εδαφικής ακεραιότητας ή της πολιτικής ανεξαρτησίας οποιουδήποτε Κράτους, ή κατά οποιοδήποτε άλλο τρόπο ασυμβίβαστο προς τις αρχές του διεθνούς δικαίου που περιέχονται στο Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών.

Άρθρο 302

Αποκάλυψη Πληροφοριών

Χωρίς να επηρεάζεται το δικαίωμα κάθε Συμβαλλομένου Κράτους να προσφεύγει στις διαδικασίες για την επίλυση διαφορών που προβλέπονται στην παρούσα Σύμβαση, καμιά διάταξη της Σύμβασης δεν μπορεί να ερμηνευτεί ότι απαιτεί από ένα Συμβαλλόμενο Κράτος, κατά την εκπλήρωση των υποχρεώσεών του δυνάμει της παρούσας Σύμβασης, να παρέχει πληροφορίες των οποίων η αποκάλυψη είναι αντίθετη στα ουσιώδη συμφέροντα στον τομέα της ασφάλειάς του.

Άρθρο 303

Αρχαιολογικά και ιστορικά αντικείμενα που ανακαλύπτονται στη θάλασσα

1. Τα Κράτη έχουν την υποχρέωση να προστατεύουν αντικείμενα αρχαιολογικού και ιστορικού χαρακτήρα που ανακαλύπτονται στη θάλασσα και συνεργάζονται για το σκοπό αυτό.

2. Με σκοπό τον έλεγχο της εμπορίας τέτοιων αντικειμένων, το παράκτιο Κράτος μπορεί, εφαρμόζοντας το άρθρο 33, να θεωρεί ότι η ανέλκυσή τους από το βυθό της θάλασσας μέσα στη ζώνη που αναφέρεται στο άρθρο αυτό, χωρίς την έγκρισή του θα αποτελούσε παραβίαση μέσα στο έδαφός του ή την αιγιαλίτιδα ζώνη του, των νόμων και κανονισμών του που αναφέρονται στο άρθρο αυτό.

3. Καμιά διάταξη του παρόντος άρθρου δεν θίγει τα δικαιώματα των εξακριβωμένων ιδιοκτητών, το δίκαιο της ναυαγιαίρεσης ή άλλους κανόνες ναυτικού δικαίου ή τους νόμους και τις πρακτικές σχετικά με τις πολιτιστικές ανταλλαγές.

4. Το άρθρο αυτό δεν επηρεάζει άλλες διεθνείς συμφωνίες σχετικά με την προστασία αντικειμένων αρχαιολογικού και ιστορικού χαρακτήρα.

Άρθρο 304

Ευθύνη και υποχρέωση αποζημίωσης σε περίπτωση ζημιών

Οι διατάξεις της παρούσας Σύμβασης σχετικά με την ευθύνη σε περίπτωση ζημιών δε θίγουν την εφαρμογή υφιστάμενων κανόνων και την ανάπτυξη περαιτέρω κανόνων σχετικών με την ευθύνη δυνάμει του διεθνούς δικαίου.

ΜΕΡΟΣ XVII

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 305
Υπογραφή

1. Η παρούσα Σύμβαση θα είναι ανοικτή για υπογραφή:
   (α) από όλα τα Κράτη,
   (β) από τη Ναμίμπια, εκπροσωπούμενη από το Συμβούλιο των Ηνωμένων Εθνών για τη Ναμίμπια,
   (γ) από όλα τα συνδεδεμένα αυτόνομα Κράτη τα οποία έχουν επιλέξει το καθεστώς αυτό με πράξη αυτοδιάθεσης υπό την επίβλεψη και έγκριση των Ηνωμένων Εθνών σύμφωνα με την απόφαση 1514 (XV) της Γενικής Συνέλευσης και τα οποία έχουν αρμοδιότητα σε θέματα διεπόμενα από τη παρούσα Σύμβαση συμπεριλαμβανομένης και της σύναψης συνθηκών σχετικά με αυτά τα θέματα,
   (δ) από όλα τα συνδεδεμένα αυτόνομα Κράτη τα οποία, δυνάμει των εγγράφων σύνδεσής τους, έχουν αρμοδιότητα για τα θέματα που διέπονται από την παρούσα Σύμβαση, καθώς και για τη σύναψη συνθηκών σχετικά με αυτά τα θέματα,
   (ε) από όλα τα εδάφη τα οποία απολαύουν πλήρους εσωτερικής αυτονομίας, που αναγνωρίζεται ως τέτοια από τα Ηνωμένα Έθνη, αλλά τα οποία δεν έχουν αποκτήσει πλήρη ανεξαρτησία σύμφωνα με την απόφαση 1514 (XV) της Γενικής Συνέλευσης και τα οποία έχουν αρμοδιότητα στα θέματα που διέπονται από τη παρούσα Σύμβαση καθώς και για την σύναψη συνθηκών σχετικών με αυτά τα θέματα,
   (στ) από διεθνείς οργανισμούς, σύμφωνα με το Παράρτημα IX.

2. Η Σύμβαση αυτή θα παραμείνει ανοικτή για υπογραφή μέχρι τις 9 Δεκεμβρίου 1984 στο Υπουργείο Εσωτερικών της Ιαμαϊκής και επίσης στην Έδρα των Ηνωμένων Εθνών στη Νέα Υόρκη από 1ης Ιουλίου 1983 μέχρι τις 9 Δεκεμβρίου 1984.

Άρθρο 306
Επικύρωση και επίσημη επιβεβαίωση

Η Σύμβαση αυτή υπόκειται σε επικύρωση από τα Κράτη, τις άλλες οντότητες που μνημονεύονται στο άρθρο 305, παράγραφος 1(β), (γ), (δ) και (ε)

και σε επίσημη επιβεβαίωση σύμφωνα με το Παράρτημα IX, από τις οντότητες που αναφέρονται στο άρθρο 305, παράγραφος 1(στ). Τα έγγραφα επικύρωσης και επίσημης επιβεβαίωσης θα κατατίθενται στο Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών.

Άρθρο 307
Προσχώρηση

Η παρούσα Σύμβαση παραμένει ανοικτή για προσχώρηση από τα Κράτη και τις άλλες οντότητες που μνημονεύονται στο άρθρο 305. Η προσχώρηση των οντοτήτων που μνημονεύονται στο άρθρο 305 παράγραφος 1(στ), διέπεται από τις διατάξεις του Παραρτήματος XI. Τα έγγραφα προσχώρησης κατατίθενται στο Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών.

Άρθρο 308
Έναρξη ισχύος

1. Η παρούσα Σύμβαση αρχίζει να ισχύει 12 μήνες μετά την ημερομηνία κατάθεσης του εξηκοστού οργάνου επικύρωσης ή προσχώρησης.

2. Για κάθε Κράτος που επικυρώνει ή προσχωρεί στην παρούσα Σύμβαση μετά την κατάθεση του εξηκοστού εγγράφου επικύρωσης ή προσχώρησης, η Σύμβαση αρχίζει να ισχύει την τριακοστή ημέρα μετά την ημερομηνία κατάθεσης του οργάνου επικύρωσης ή προσχώρησής του, με την επιφύλαξη της παραγράφου 1.

3. Η Συνέλευση της Αρχής συνέρχεται κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος της παρούσας Σύμβασης και εκλέγει το Συμβούλιο της Αρχής. Το πρώτο Συμβούλιο συγκροτείται κατά τρόπο σύμφωνο με το σκοπό του άρθρου 161 σε περίπτωση που οι διατάξεις του άρθρου αυτού δεν μπορούν να εφαρμοσθούν αυστηρά.

4. Οι κανόνες, οι κανονισμοί και οι διαδικασίες που εκπονούνται από την Προπαρασκευαστική Επιτροπή εφαρμόζονται προσωρινά μέχρις ότου υιοθετηθούν επίσημα από την Αρχή σύμφωνα με το Μέρος XI.

5. Η Αρχή και τα όργανά της ενεργούν σύμφωνα με την Απόφαση II της Τρίτης Διάσκεψης των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της θάλασσας που αφορά τις προπαρασκευαστικές επενδύσεις καθώς και με τις αποφάσεις της Προπαρασκευαστικής Επιτροπής που λαμβάνονται κατ' εφαρμογή της απόφασης αυτής.

Άρθρο 309

Επιφυλάξεις και Εξαιρέσεις

Καμιά επιφύλαξη ή εξαίρεση δεν μπορεί να γίνει στην παρούσα Σύμβαση εκτός αν αυτή επιτρέπεται ρητά από άλλα άρθρα της παρούσας Σύμβασης.

Άρθρο 310

Διακηρύξεις και δηλώσεις

Το άρθρο 309 δεν απαγορεύει σ' ένα Κράτος κατά την υπογραφή, επικύρωση ή προσχώρηση στην παρούσα Σύμβαση, να προβεί σε διακηρύξεις ή δηλώσεις, όπως και να διατυπώνονται ή ονομάζονται με σκοπό, μεταξύ άλλων, την εναρμόνιση των νόμων και κανονισμών του με τις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης υπό την προϋπόθεση ότι οι διακηρύξεις ή οι δηλώσεις αυτές δεν αποσκοπούν στον αποκλεισμό ή στην τροποποίηση της νομικής ισχύος των διατάξεων της παρούσας Σύμβασης κατά την εφαρμογή τους στο Κράτος αυτό.

Άρθρο 311

Σχέση με άλλες συμβάσεις και διεθνείς συμφωνίες

1. Η παρούσα Σύμβαση υπερισχύει, μεταξύ των Συμβαλλομένων Κρατών, των Συμβάσεων της Γενεύης της 29ης Απριλίου 1958 για το Δίκαιο της Θάλασσας.

2. Η παρούσα Σύμβαση δεν μεταβάλλει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των Συμβαλλομένων Κρατών που απορρέουν από άλλες συνάδουσες με την παρούσα Σύμβαση συμφωνίες, οι οποίες δεν θίγουν την άσκηση των δικαιωμάτων που αναγνωρίζει η παρούσα Σύμβαση στα άλλα Συμβαλλόμενα Κράτη ούτε την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους που απορρέουν από αυτήν.

3. Δύο ή περισσότερα Συμβαλλόμενα Κράτη μπορούν να συνάπτουν συμφωνίες που τροποποιούν ή αναστέλλουν την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας Σύμβασης, οι οποίες θα εφαρμόζονται αποκλειστικά στις μεταξύ τους σχέσεις υπό την προϋπόθεση ότι οι συμφωνίες αυτές δεν αφορούν διάταξη της παρούσας Σύμβασης η μη εφαρμογή της οποίας θα ήταν ασυμβίβαστη με την αποτελεσματική εκτέλεση του αντικειμένου και του σκοπού της παρούσας Σύμβασης και υπό την προϋπόθεση περαιτέρω ότι τέτοιες συμφωνίες δεν θίγουν την εφαρμογή των βασικών αρχών που περιέχονται σ' αυτή και ότι οι διατάξεις των συμφωνιών αυτών δεν θίγουν την απολαυή από άλλα Συμβαλλόμενα Κράτη των δικαιωμάτων τους ή την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους δυνάμει της παρούσας Σύμβασης.

4. Συμβαλλόμενα Κράτη που προτίθενται να συνάψουν συμφωνία που αναφέρεται στην παράγραφο 3 οφείλουν να γνωστοποιούν στα άλλα Συμ-

βαλλόμενα Κράτη, μέσω του θεματοφύλακα της παρούσας Σύμβασης, την πρόθεσή τους να συνάψουν τη συμφωνία, καθώς και τις τροποποιήσεις ή την αναστολή που προβλέπει αυτή η συμφωνία.

5. Το παρόν άρθρο δεν θίγει διεθνείς συμφωνίες οι οποίες ρητά επιτρέπονται ή διαφυλάσσονται από άλλα άρθρα της παρούσας Σύμβασης.

6. Τα Συμβαλλόμενα Κράτη συμφωνούν ότι καμιά τροποποίηση δεν μπορεί να γίνει στη θεμελιώδη αρχή που αφορά στην κοινή κληρονομιά της ανθρωπότητας και που διατυπώνεται στο άρθρο 136 και ότι δεν θα καταστούν συμβαλλόμενα μέρη σ' οποιαδήποτε συμφωνία που θα παραβιάζει την αρχή αυτή.

Άρθρο 312
Τροποποίηση

1. Με την εκπνοή δεκαετούς περιόδου υπολογιζόμενης από της ημερομηνίας έναρξης ισχύος της Σύμβασης αυτής, κάθε Συμβαλλόμενο Κράτος μπορεί με γραπτή ανακοίνωση προς το Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών να προτείνει συγκεκριμένες τροποποιήσεις της Σύμβασης αυτής εκτός από εκείνες που αφορούν στις δραστηριότητες στην Περιοχή και να ζητήσει τη σύγκληση διάσκεψης προς εξέταση των προτεινόμενων αυτών τροποποιήσεων. Ο Γενικός Γραμματέας κυκλοφορεί την ανακοίνωση αυτή σε όλα τα Συμβαλλόμενα Κράτη. Αν μέσα σε 12 μήνες από της ημερομηνίας της κυκλοφορίας της ανακοίνωσης, τουλάχιστον τα μισά Συμβαλλόμενα Κράτη απαντήσουν θετικά στο αίτημα αυτό, ο Γενικός Γραμματέας συγκαλεί τη διάσκεψη.

2. Η εφαρμοστέα διαδικασία λήψης απόφασης στην τροποποιητική διάσκεψη θα είναι ίδια με αυτή που εφαρμόστηκε στην Τρίτη Διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας εκτός αν αποφασίσει διαφορετικά η διάσκεψη. Η διάσκεψη πρέπει να καταβάλει κάθε προσπάθεια για επίτευξη συμφωνίας επί των τροποποιήσεων με συναίνεση και δεν θα πρέπει να διεξάγεται ψηφοφορία επί των τροποποιήσεων αυτών προτού εξαντληθούν όλες οι προσπάθειες για την επίτευξη συναίνεσης.

Άρθρο 313
Τροποποίηση με απλοποιημένη διαδικασία

1. Κάθε Συμβαλλόμενο Κράτος μπορεί, με γραπτή ανακοίνωση προς το Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, να προτείνει τροποποίηση της παρούσας Σύμβασης, εκτός από τροποποιήσεις που αφορούν σε δραστηριότητες στην Περιοχή, προκειμένου να υιοθετηθεί με την απλοποιημένη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο αυτό χωρίς τη σύγκλιση διάσκεψης. Ο

Γενικός Γραμματέας θα κυκλοφορεί την ανακοίνωση σε όλα τα Συμβαλλόμενα Κράτη.

2. Αν μέσα σε 12 μήνες από της ημερομηνίας της κυκλοφορίας της ανακοίνωσης, ένα Συμβαλλόμενο Κράτος προβάλει αντίρρηση στην προτεινόμενη τροποποίηση ή στην πρόταση για υιοθέτηση της με απλοποιημένη διαδικασία, η τροποποίηση θεωρείται απορριφθείσα. Ο Γενικός Γραμματέας θα πληροφορήσει σχετικά όλα τα Συμβαλλόμενα Κράτη αμέσως.

3. Αν 12 μήνες μετά την ημερομηνία της κυκλοφορίας της ανακοίνωσης κανένα Κράτος δεν έχει προβάλλει αντίρρηση στην προτεινόμενη τροποποίηση ή στην πρόταση για υιοθέτησή της με απλοποιημένη διαδικασία, η προτεινόμενη τροποποίηση θεωρείται υιοθετηθείσα. Ο Γενικός Γραμματέας πληροφορεί όλα τα Συμβαλλόμενα Κράτη ότι η προτεινόμενη τροποποίηση έχει υιοθετηθεί.

Άρθρο 314

Τροποποιήσεις των διατάξεων της παρούσας Σύμβασης των σχετιζόμενων αποκλειστικά με δραστηριότητες στην Περιοχή

1. Κάθε Συμβαλλόμενο Κράτος μπορεί με γραπτή ανακοίνωση προς το Γενικό Γραμματέα της Αρχής να προτείνει τροποποίηση των διατάξεων της παρούσας Σύμβασης που αφορούν αποκλειστικά σε δραστηριότητες στην Περιοχή περιλαμβανομένου του Παραρτήματος VI, τμήμα 4. Ο Γενικός Γραμματέας διαβιβάζει την ανακοίνωση αυτή σε όλα τα Συμβαλλόμενα Κράτη. Η προτεινόμενη τροποποίηση υπόκειται στην έγκριση της Συνέλευσης αφού προηγουμένως εγκριθεί από το Συμβούλιο. Οι αντιπρόσωποι των Συμβαλλομένων Κρατών στα όργανα αυτά είναι πλήρως εξουσιοδοτημένοι να εξετάζουν και εγκρίνουν την προτεινόμενη τροποποίηση. Η προτεινόμενη τροποποίηση, αν εγκριθεί από το Συμβούλιο και τη Συνέλευση, θεωρείται ως υιοθετηθείσα.

2. Πριν από την έγκριση οποιασδήποτε τροποποίησης σύμφωνα με την παράγραφο 1, το Συμβούλιο και η Συνέλευση διασφαλίζουν ότι αυτή δεν θίγει το σύστημα εξερεύνησης και εκμετάλλευσης των πόρων της Περιοχής εν αναμονή της σύγκλησης της Αναθεωρητικής Διάσκεψης, σύμφωνα με το άρθρο 155.

Άρθρο 315

Υπογραφή, επικύρωση, προσχώρηση και αυθεντικά κείμενα τροποποιήσεων

1. Οι τροποποιήσεις της παρούσας Σύμβασης μόλις υιοθετηθούν είναι ανοικτές για υπογραφή από τα Συμβαλλόμενα Κράτη, για περίοδο 12 μηνών από της ημερομηνίας υιοθέτησης στην Έδρα των Ηνωμένων Εθνών στη Νέα Υόρκη, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στην ίδια την τροποποίηση.

2. Τα άρθρα 306, 307 και 320 εφαρμόζονται σε όλες τις τροποποιήσεις της παρούσας Σύμβασης.

Άρθρο 316

Έναρξη ισχύος των τροποποιήσεων

1. Οι τροποποιήσεις της παρούσας Σύμβασης, εκτός εκείνων που αναφέρονται στην παράγραφο 5, αρχίζουν να ισχύουν για τα Συμβαλλόμενα Κράτη που επικυρώνουν ή προσχωρούν σ' αυτές την τριακοστή ημέρα μετά από την ημερομηνία κατάθεσης των εγγράφων επικύρωσης ή προσχώρησης των δύο τρίτων των Συμβαλλομένων Κρατών ή των 60 Συμβαλλομένων Κρατών, οποιοσδήποτε από τους αριθμούς αυτούς είναι ο μεγαλύτερος. Οι τροποποιήσεις αυτές δεν θίγουν την απολαυή από τα άλλα Συμβαλλόμενα Κράτη των δικαιωμάτων τους ή την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους δυνάμει της παρούσας Σύμβασης.

2. Μία τροποποίηση μπορεί να προβλέπει ότι για την έναρξη ισχύος αυτής απαιτείται μεγαλύτερος αριθμός επικυρώσεων ή προσχωρήσεων από εκείνον που απαιτεί το παρόν άρθρο.

3. Για κάθε Συμβαλλόμενο Κράτος που επικυρώνει ή προσχωρεί σε μια τροποποίηση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 μετά από την κατάθεση του απαιτούμενου αριθμού των οργάνων επικύρωσης ή προσχώρησης, η τροποποίηση αυτή αρχίζει να ισχύει την τριακοστή ημέρα μετά την ημερομηνία κατάθεσης του οργάνου επικύρωσης ή προσχώρησής του, από το εν λόγω Συμβαλλόμενο Κράτος.

4. Κάθε Κράτος το οποίο καθίσταται Συμβαλλόμενο Μέρος στην παρούσα Σύμβαση μετά την έναρξη της ισχύος μιας τροποποίησης σύμφωνα με την παράγραφο 1, θεωρείται, ελλείψει εκπεφρασμένης διαφορετικής πρόθεσης από το Κράτος αυτό ως:

(α) Μέρος στην παρούσα Σύμβαση όπως αυτή τροποποιήθηκε, και

(β) Μέρος στην μη τροποποιημένη Σύμβαση αναφορικά με κάθε Συμβαλλόμενο Κράτος το οποίο δεν δεσμεύεται από την τροποποίηση αυτή.

5. Κάθε τροποποίηση που αφορά αποκλειστικά στις δραστηριότητες και κάθε τροποποίηση του Παραρτήματος VI τίθεται σε ισχύ για όλα τα Συμβαλλόμενα Κράτη ένα χρόνο μετά την ημερομηνία κατάθεσης των οργάνων επικύρωσης ή προσχώρησης των τριών τετάρτων των Συμβαλλομένων Κρατών.

6. Κάθε Κράτος το οποίο καθίσταται Συμβαλλόμενο Μέρος στην παρούσα Σύμβαση μετά τη θέση σε ισχύ των τροποποιήσεων σύμφωνα με την παράγραφο 5, θεωρείται ως μέρος της παρούσας Σύμβασης όπως αυτή τροποποιήθηκε.

Άρθρο 317
Καταγγελία

1. Ένα Συμβαλλόμενο Κράτος μπορεί να καταγγείλει την παρούσα Σύμβαση με γραπτή γνωστοποίηση προς το Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών και μπορεί να αναφέρει τους λόγους της καταγγελίας. Η μη αναφορά των λόγων δεν θίγει το κύρος της καταγγελίας. Η καταγγελία αρχίζει να ισχύει ένα χρόνο μετά την ημερομηνία λήψης της γνωστοποίησης, εκτός αν η γνωστοποίηση καθορίζει μεταγενέστερη ημερομηνία.

2. Ένα Κράτος δεν απαλλάσσεται, συνεπεία της καταγγελίας, από τις οικονομικές και συμβατικές υποχρεώσεις που προέκυψαν όταν ήταν Μέρος της Σύμβασης αυτής ούτε επηρεάζει καθ' οιονδήποτε τρόπο τα δικαιώματα, τις υποχρεώσεις ή τις έννομες καταστάσεις που απορρέουν από την εφαρμογή της Σύμβασης για το Κράτος αυτό πριν η Σύμβαση παύσει να το δεσμεύει.

3. Η καταγγελία με κανένα τρόπο δεν επηρεάζει την υποχρέωση κάθε Συμβαλλομένου Κράτους να εκπληρώσει κάθε υποχρέωση που περιέχεται στην παρούσα Σύμβαση και στην οποία υπόκειται δυνάμει του διεθνούς δικαίου, ανεξάρτητα από την Σύμβαση.

Άρθρο 318
Καθεστώς των Παραρτημάτων

Τα Παραρτήματα αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας Σύμβασης και πλην αντίθετης ρητής διάταξης, κάθε αναφορά στην παρούσα Σύμβαση ή σε ένα από τα Μέρη αυτής, περιλαμβάνει και αναφορά στα σχετικά παραρτήματα.

Άρθρο 319
Θεματοφύλακας

1. Ο Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών είναι ο θεματοφύλακας της παρούσας Σύμβασης και των σχετικών με αυτή τροποποιήσεων.

2. Επιπρόσθετα με τα καθήκοντά του ως θεματοφύλακας, ο Γενικός Γραμματέας:

(α) αναφέρει σε όλα τα Συμβαλλόμενα Κράτη, στην Αρχή και στους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς τα θέματα γενικής φύσης που προκύπτουν αναφορικά με την παρούσα Σύμβαση,

(β) γνωστοποιεί στην Αρχή τις επικυρώσεις και τις επίσημες επιβεβαιώσεις και προσχωρήσεις στην παρούσα Σύμβαση και τις σχετικές τροποποιήσεις καθώς και τις καταγγελίες της παρούσας Σύμβασης,

(γ) γνωστοποιεί στα Συμβαλλόμενα Κράτη τις συμφωνίες σύμφωνα με το άρθρο 311 παράγραφος 4,

(δ) κυκλοφορεί τις τροποποιήσεις που υιοθετούνται σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση στα Συμβαλλόμενα Κράτη για επικύρωση ή προσχώρηση,

(ε) συγκαλεί τις αναγκαίες συνόδους των Συμβαλλομένων Κρατών σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση.

3. (α) Ο Γενικός Γραμματέας διαβιβάζει επίσης στους παρατηρητές που αναφέρονται στο άρθρο 156:

(i) τις αναφορές που μνημονεύονται στην παράγραφο 2 (α),

(ii) τις γνωστοποιήσεις που μνημονεύονται στην παράγραφο 2 (β) και (γ), και

(iii) τα κείμενα των τροποποιήσεων που μνημονεύονται στην παράγραφο 2 (δ) για ενημέρωσή τους.

(β) Ο Γενικός Γραμματέας προσκαλεί επίσης τους παρατηρητές αυτούς στις συνόδους των Συμβαλλομένων Κρατών που μνημονεύονται στην παράγραφο 2 (ε).

Άρθρο 320
Αυθεντικό κείμενο

Το πρωτότυπο της παρούσας Σύμβασης, της οποίας τα κείμενα στην αγγλική, αραβική, γαλλική, ισπανική, κινεζική και ρωσική γλώσσα είναι εξίσου αυθεντικά, κατατίθενται σύμφωνα με το άρθρο 305 παράγραφος 2 στο Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών,

ΣΕ ΠΙΣΤΩΣΗ ΤΩΝ ΑΝΩΤΕΡΩ, οι υπογεγραμμένοι πληρεξούσιοι δεόντως προς τούτο εξουσιοδοτημένοι, υπέγραψαν την παρούσα Σύμβαση.

ΕΓΙΝΕ ΣΤΟ ΜΟΝΤΕΓΚΟ ΜΠΑΙΥ στις 10 Δεκεμβρίου του χίλια εννιακόσια ογδόντα δύο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

ΑΚΡΩΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΑ ΕΙΔΗ

1. Τόννος μακρόπτερος: *Thunus alalunga* (Albacore Tuna)
2. Τόννος: *Thunnus thynnus* (Bluefin tuna)
3. Τόννος παχύσαρκος: *Thunnus obesus* (Bigeye tuna)
4. Παλαμίδα Ωκεάνια: *Katsuwonus pelamis* (Skipjack tuna)
5. Τόννος κιτρινόπτερος: *Thunnus albacares* (Yellowfin tuna)
6. Τόννος μαυροπτέρυγος: *Thunnus atlanticus* (Blackfin tuna)
7. Καρβούνι: *Euthynnus alletteratus; Euthynnus affinis* (Little tuna)
8. Νότιος Τόννος: *Thunnus maccoyii* (Southern bluefin tuna)
9. Κοπάνι: *Auxis thazard; Auxis rochei* (Frigate mackerel)
10. Στρωματέες: Family *Bramidae* (Pomfrets)
11. *Tetrapturus angustirostris; Tetrapturus belone; Tetrapturus pfluegeri; Trtraprurus albidus; Tetrapturus audax; Tetrapturus georgei; Makaira mazara; Makaira indica; Makaira nigricans* (Marlins)
12. Ιστιοφόρα: *Istiophorus platypterus; Istiophorus albicans* (Sail-fishes)
13. Ξιφίες: *Xifias gladius* (Swordfish)
14. Σαύροι: *Scomberesox saurus; Cololabis saira; Cololabis adocetus; Scomberesox saurus scomproides* (Sauries)
15. Δελφίνι: *Coryphaena hippurus; Coryphaena equiselis* (Dolphin)
16. Ωκεάνιοι Καρχαρίες: *Hexanchus griseus; Cetorhinus maximus*; Family *Alopidae*; *Rhincodon typus*; Family *Carcharhinidae*; Family *Sphyrnidae*; Family *Isurida* (Oceanic sharks)
17. Κητοειδή: Family *Physeteridae*; Family *Balaenopteridae*; Family *Balaenidae;* Family *Eschrichtiidae*; Family *Monodontidae*; Family *Ziphiidae*; Family *Delphiniidae* (Cetaceans)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

1. ΕΥΡΟΣ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΖΩΝΩΝ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ
(κατά την 30η Απριλίου 1990)*

1.1 Αιγιαλίτιδα ζώνη

1.1.1 Εύρος 12 ν. μίλια

Αλβανία, Αλγερία, Αντίγκουα και Μπαρμπούντα, Αργεντινή, Μπανγκλαντές, Μπαρμπάντος, Βέλγιο, Μπρουνέι Νταρουσάλαμ, Βουλγαρία, Καμπότζη, Καναδάς, Πράσινο ακρωτήριο, Χιλή, Κίνα, Κολομβία, Κομόρες, Κόστα Ρίκα, Ακτή Ελεφαντοστού, Κούβα, Κύπρος, Λαϊκή Δημοκρατία της Κορέας, Δημοκρατία της Υεμένης, Τζιμπουτί, Dominica, Αίγυπτος, Ισημερινή Γουινέα, Φίτζι, Γαλλία, Γκαμπόν, Γάμπια, πρ. Λαϊκή Δημοκρατία της Γερμανίας, Γκάνα, Γρενάδα, Γουατεμάλα, Γουινέα, Γουινέα – Μπισσάου, Γουιάνα, Αϊτή (Haiti), Ονδούρα, Ισλανδία, Ινδία, Ινδονησία, Ιράν, Ιράκ, Ιρλανδία, Ιταλία, Ιαμαϊκή (Τζαμάικα), Ιαπωνία, Κένυα, Κιριμπάτι, Κουβέιτ, Λίβανος, Λιβύη, Μαδαγκασκάρη, Μαλαισία, Μαλντίβες, Μάλτα, Μαυριτανία, Άγιος Μαυρίκιος (Mauritius), Μεξικό, Μονακό, Μαρόκο, Μοζαμβίκη, Μυανμάρ, Ναούρου, Ολλανδία, Νέα Ζηλανδία, Ομάν, Πακιστάν, Παπούα Νέα Γουινέα, Πολωνία, Πορτογαλία, Κορέα, Ρουμανία, Σαμόα, Sao Tome and Principe, Σαουδική Αραβία, Σενεγάλη, Σεϋχέλλες, Saint Kitts and Nevis, Saint Lucia, Άγιος Βικέντιος και Γρεναδίνες Νήσοι, Νήσοι Σολομόντος, Νότια Αφρική, Ισπανία, Σρι Λάνκα, Σουδάν, Σουρινάμ, Σουηδία, Ταϊλάνδη, Τόγκα, Τρίνιτατ και Τομπάγκο, Τυνησία, Τουρκία (Εύξεινος Πόντος και Μεσόγειος 12 ν.μ., Αιγαίο Πέλαγος 6 μίλια), Τουβαλού, Ukrainian SSR, Ηνωμένο Βασίλειο, Τανζανία, Ηνωμένες Πολιτείες, USSR, Βανουάτου, Βενεζουέλα, Βιετνάμ, Υεμένη, Γιουγκοσλαβία, Ζαΐρ.

1.1.2 Εύρος μικρότερο των 12 ν. μιλίων

(3 ν. μίλια)

Αυστραλία, Μπαχάμες, Μπαχρέιν, Μπελίζε, Δανία, Γερμανία, Ιορδανία, Κατάρ, Σιγκαπούρη, Ηνωμένα Εμιράτα (Η Sharga έχει 12 ν.μ.),

---

* Πηγή: Rene-Jean Dupuy Daniel Vignes, *A handbook on the New Law of the Sea*, Martinus Nijhoff Publishers, Dordrecht/Boston/Lancaster, 1991, τομ.1, σελ.308-313.

(4 ν. Μίλια)

Φινλανδία, Νορβηγία.

(6 ν. μίλια)

Δομινικανή Δημοκρατία, **Ελλάδα**, Ισραήλ, Τουρκία (Αιγαίο πέλαγος).

1.1.3 Εύρος άνω των 12 ν. μιλίων

Αγκόλα 20 ν.μ., Νιγηρία 30, Τόγκο 30, Συρία 35, Καμερούν 50.

Και από 200 ν.μ. τα Κράτη:

Μπενίν, Βραζιλία, Κογκό, Ισημερινός, Ελ Σαλβαντόρ, Λιβερία, Παναμάς, Περού, Σιέρα Λεόνε, Σομαλία, Ουρουγουάη.

1.2 Συνορεύουσα ζώνη

1.2.1 Όριο 24 ν.μ.

Αντίγκουα και Μπαρμπούντα, Βουλγαρία, Καμπότζη, Χιλή, Democratic Kampuchea, Δημοκρατία της Υεμένης, Τζιμπουτί, Dominica, Δομινικανή Δημοκρατία, Αίγυπτος, Γαλλία, Γκαμπόν, Γκάνα, Αϊτή (Haiti), Ινδία, Μαδαγκασκάρη, Μάλτα, Μαυριτανία, Μεξικό, Μαρόκο, Μυανμάρ, Ομάν, Πακιστάν, Saint Kitts and Nevis, Saint Lucia, Άγιος Βικέντιος και Γρεναδίνες Νήσοι, Σενεγάλη, Σρι Λάνκα, Τρινιτάτ και Τομπάγκο, Τουβαλού, Βανουάτου, Βιετνάμ.

1.2.3 Όριο μικρότερο από 24 ν.μ.

Φινλανδία 6 ν.μ., Ηνωμένες Πολιτείες 12, Βενεζουέλα 15, Μπανγκλαντές 18, Γάμπια 18, Σαουδική Αραβία 18, Σουδάν 18.

1.2.4 Όριο περισσότερο από 24 ν.μ.

Συρία 41 ν.μ.

1.3 Αποκλειστική οικονομική ζώνη (ΑΟΖ)

1.3.1 Όριο ΑΟΖ 200 ν.μ.

Αντίγκουα, Αργεντινή, Μπανγκλαντές, Μπαρμπάντος, Βραζιλία, Βουλγαρία, Καμπότζη, Πράσινο Ακρωτήριο, Χιλή, Κολομβία, Κομόρες, Κόστα Ρίκα, Ακτή Ελεφαντοστού, Κούβα, Λαϊκή Δημ. Κορέας, Υεμένη, Τζιμπουτί, Dominica, Δομινικανή Δημοκρατία, Αίγυπτος, Ισημερινή Γουινέα, Φίτζι, Γαλλία, Γκαμπόν, Γκάνα, Γρενάδα, Γουινέα- Μπισσάου, Αϊτή (Haiti), Ονδούρα, Ισλανδία, Ινδία, Ινδονησία, Κένυα, Κιριμπάτι, Μαδαγκασκάρη, Μαλαισία, Μαυριτανία, Άγιος Μαυρίκιος, Μεξικό, Μαρόκο, Μοζαμβίκη, Μυανμάρ, Νέα Ζηλανδία, Νιγηρία, Νορβηγία, Ομάν, Πακιστάν, Φιλιππίνες, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σαμόα, Sao Tome and Principe, Σενεγάλη, Σε-

ϋχέλλες, Νήσοι Σολομόντος, Ισπανία, Σρι Λάνκα, Saint Kitts and Nevis, Saint Lucia, Άγιος Βικέντιος και Γρεναδίνες Νήσοι, Σουρινάμ, Ταϊλάνδη, Τόγκο, Τόγκα, Τρίνιτατ και Τομπάγκο, Τουβαλού, Ukrainian SSR, USSR, Βανουάτου, Βενεζουέλα, Βιετνάμ, Ζαΐρ.

1.4 Αλιευτική ζώνη

1.4.1 Όριο 200 ν.μ.

Αγκόλα, Αυστραλία, Μπαχάμες, Μπρουνέι Νταρουσσαλάμ, Καναδάς, Δανία, Γάμπια, Γερμανία, Γουιάνα, Ιρλανδία, Ιαπωνία, Ναούρου, Ολλανδία, Παπούα Νέα Γουινέα, Νότια Αφρική, Ηνωμένο Βασίλειο.

1.4.2 Όριο μικρότερο από 200 ν.μ.

Φινλανδία 12 ν.μ., Τουρκία 12, Μάλτα 25, Ιράν 50.

1.4.3 Ειδική οριοθέτηση (ίσης απόστασης, κατόπιν συμφωνίας...)

Βέλγιο, Πολωνία, Κατάρ, Σουηδία.

1.5 Υφαλοκρηπίδα

1.5.1 Με κριτήρια το υφαλοπλαίσιο (continental margin criteria)

Μπαγκλαντές.

1.5.2 Με κριτήρια τα 200 ν.μ.

Καμπότζη, Ακτή Ελεφαντοστού, Γκάνα, Νορβηγία, Περού, Άγιος Βικέντιος και Γρεναδίνες Νήσοι, Χιλή 200/350 ν.μ.

1.5.3 Με κριτήρια τα 200 ν.μ. ή 100 ν.μ. από την ισοβαθή των 2.500 μέτρων.

Ισημερινός (στα νησιά Γκαλαπάγκος το όριο είναι 100 ν.μ. από την ισοβαθή των 2.500 μέτρων, Μαδαγκασκάρη.

1.5.4 Με κριτήρια το βάθος των 200 μέτρων,

Αλβανία, Αργεντινή, Αυστραλία, Μπαχάμες, Κολομβία, Κόστα Ρίκα, Δανία, Αίγυπτος, Φίτζι, Φινλανδία, Γαλλία, Γερμανία, **Ελλάδα**, Γουατεμάλα, Ονδούρα, Ιταλία, Ιαμαϊκή (Τζαμάικα), Κένυα, Μαλαισία, Μάλτα, Ολλανδία, Νιγηρία, Παπούα Νέα Γουινέα, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σιέρα Λεόνε, Νότια Αφρική, Ισπανία, Σουδάν, Σουηδία, Συρία, Ταϊλάνδη, Τόγκα, Τρινιτάτ και Τομπάγκο, Ukrainian SSR, Ηνωμένο Βασίλειο, Ηνωμένες Πολιτείες, Ουρουγουάη, USSR, Βενεζουέλα, Γιουγκοσλαβία, (ε) Με κριτήρια το πλάτος (200 ν. μίλια) ή το εξωτερικό άκρο του υφαλοπλαισίου.

Αντίγκουα και Μπαρμπούντα, Καναδάς, Υεμένη, Δομινικανή Δημοκρατία, Γουιάνα, Ισλανδία, Ινδία, Μαυριτανία, Άγιος Μαυρίκιος, Μεξικό, Μυανμάρ, Νέα Ζηλανδία, Πακιστάν, Saint Kitts and Nevis, Saint Lucia, Σενεγάλη, Σεϋχέλλες, Σρι Λάνκα, Βανουάτου, Βιετνάμ.

1.5.5 Γραμμή ίσης απόστασης

Βέλγιο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3

ΚΡΑΤΗ ΠΟΥ ΚΥΡΩΣΑΝ ΤΗ Δ. ΣΥΜΒΑΣΗ ΤΩΝ ΗΝ. ΕΘΝΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ

(Υπεγράφη στο Μοντέγκο Μπέι (Ιαμαϊκή), στις 10 Δεκεμβρίου 1982, και ετέθη σε *ισχύ* στις *16 Νοεμβρίου του 1994*).

Κράτη/οντότητες (που την κύρωσαν) ..... **Ημερομηνία**

Algeria* *11.VI.1996
Angola 5.XII.1990
Antigua and Barbuda 2.II.1989
Argentina 1.XII.1995
Australia 5.X.1994
Austria 14.VII.1995
Bahamas 29.VII.1983
Bahrain 30.V.1985
Barbados 12.X.1993
Belgium 13.XI.1998
Belize 13.VIII.1983
Benin 16.X.1997
Bolivia 28.IV.1995
Bosnia and Herzegovina 12.I.1994
Botswana 2.V.1990
Brazil 22.XII.1988
Bulgaria 15.V.1996
Cameroon 19.XI.1985
Cape Verde 10.VIII.1987
Chile 25.VIII.1997
China 7.VI.1996
Comoros 21.VI.1994
Congo, Democratic Republic of 17.II.1989
Cook Islands 15.II.1995
Costa Rica 21.IX.1992
Cote d'Ivoire 28.VII.1995

---

* www.comitemaritime.org/ratific/unitat/uni04.html

Croatia 5.IV.1995
Cuba 15.VIII.1984
Cyprus 12.XII.1988
Czech Republic 21.VI.1996
Djibouti 8.X.1991
Dominica 24.X.1991
Egypt 26.VIII.1983
Equatorial Guinea 21.VII.1997
European Community 1.IV.1998
Fiji 10.XII.1982
France 11.IV.1996
Gabon 11.III.1988
Gambia 22.V.1984
Georgia 21.III.1996
Germany 14.X.1994
Ghana 7.VI.1983
Greece .. κύρωσε με τον νόμο 2321/95, ΦΕΚ 136^{A}, 23-6-1995
Grenada 25.IV.1991
Guatemala 11.II.1997
Guinea 6.IX.1985
Guinea-Bissau 25.VIII.1986
Guyana 16.XI.1993
Haiti 31.VII.1996
Honduras 5.X.1993
Iceland 21.VI.1985
India 29.VI.1995
Indonesia 3.II.1986
Iraq 30.VII.1985
Ireland 21.VI.1996
Italy 13.I.1995
Jamaica 21.III.1983
Japan 20.VI.1996
Jordan 27.XI.1995
Kenya 2.III.1989
Korea, Republic of 29.I.1996
Kuwait 2.V.1986
Lao People's Democratic Republic 5.VI.1998
Lebanon 5.I.1995
Malaysia 14.X.1996

Mali 16.VII.1985
Malta 20.V.1993
Marshal Islands 9.VIII.1991
Mauritania 17.VII.1996
Mauritius 4.XI.1994
Mexico 18.III.1983
Micronesia, Federal States of 29.IV.1991
Monaco 20.III.1996
Mongolia 13.VIII.1996
Mozambique 13.III.1997
Myanmar 21.V.1996
Namibia, United Nations Council for 18.IV.1983
Nauru 23.I.1996
Nepal 2.XI.1998
Netherlands 28.VI.1996
New Zealand 19.VII.1996
Nigeria 14.VIII.1986
Norway 24.VI.1996
Oman 17.VIII.1989
Pakistan 26.II.1997
Palau 30.IX.1996
Panama 1.VII.1996
Papua New Guinea 14.I.1997
Paraguay 26.IX.1986
Philippines 8.V.1984
Poland 13.XI.1998
Portugal 3.XI.1997
Romania 17.XII.1996
Russian Federation 12.III.1997
Samoa 14.VIII.1995
St. Kitts and Nevis 7.I.1993
St. Lucia 27.III.1985
St. Vicent and the Grenadines 1.X.1993
Sao Tome and Principe 3.XI.1987
Saudi Arabia 24.IV.1996
Senegal 25.X.1984
Seychelles 16.IX.1991
Sierra Leone 12.XII.1994
Singapore 17.XI.1994

Slovakia 8.V.1996
Slovenia 16.VI.1995
Solomon Islands 23,VI.1997
Somalia 24.VII.1989
South Africa 23,XII.1997
Spain 15.I.1997
Sri Lanka 19.VII.1994
Sudan 23.I.1985
Suriname 9.VII.1998
Sweden 25.VI.1996
Tanzania, United Republic of 30.IX.1985
Togo 16.IV.1985
Tonga 2.VIII.1995
Trinidad and Tobago 25.IV.1986
Tunisia 24.IV.1985
Uganda 9.XI.1990
Ukraine 26.VII.1999
United Kingdom 25.VII.1997
Uruguay 10.XII.1992
Vanuatu 10.VIII.1999
Viet Nam. 25.VII.1994
Yemen, Democratic Republic of 21.VII.1987
Yugoslavia 5.V.1986
Zaire 17.II.1989
Zambia 7.III.1983
Zimbabwe 24.II.1993

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4

ΚΡΑΤΗ – ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΤΗΣ CLC 1992 ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΤΗΣ FUND CONVENTION 1992 (κατά την 2-1-2004)*

Algeria, Angola, Antigua and Barbuda, Argentina, Australia, Bahamas, Bahrain, Barbados, Belgium, Belize, Brunei Darussalam, Cambodia, Cameroon, Canada, Cape Verde (enters into force 04/7/04), China (Hong Kong Special Administrative Region), Colombia, Comoros, Congo, Croatia, Cyprus, Denmark, Djibouti, Dominica, Dominican Republic, Fiji, Finland, France, Gabon, Georgia, Germany, Ghana, (enters into force 03/02/04), **Greece**, Grenada, Guinea, Iceland, India, Ireland, Italy, Jamaica, Japan, Kenya, Latvia, Liberia, Lithuania, Madagascar, Malta, Marshal Islands, Mauritius, Mexico, Monaco, Morocco, Mozambique, Namibia, Netherlands, New Zealand, Nigeria, Norway, Oman, Panama, Papua New Guinea, Philippines, Poland, Qatar, Republic of Korea, Russian Federation, Saint Vincent and the Grenadines, Samoa, Seychelles, Sierra Leone, Singapore, Slovenia, Spain, Sri Lanka, Sweden, Tanzania, Tonga, Trinidad and Tobago, Tunisia, Turkey, United Arab Emirates, United kingdom, Uruguay, Vanuatu, Venezuela

ΚΡΑΤΗ – ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ CLC 1992, ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΤΗΣ FUND CONVENTION 1992.

China, Egypt, Indonesia, Romania, Switzerland.

---

* www.iopcfund.org/92members.htm

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ*

(Αναφέρεται μόνο στα άρθρα της Σύμβασης)

Αβλαβής διέλευση (άρθρα 17-26),
αιγιαλίτιδα ζώνη: 17, 21(1), 21(4), 22(1), 23, 24(1), 24(1)(α), 25(3), 211(4),
αναστολή: 25(3), 45(2), 52(2),
αρχιπελαγικά ύδατα: 52,
εσωτερικά ύδατα: 8(2), 25(2), 211(3),
νόμοι, κανονισμοί και καθήκοντα παράκτιου Κράτους: 21, 24,
στενά: 45,
χρήση του όρου: 19,
Αγκυροβόλιο (anchorage): 225,
Αγκυροβόλια (roadsteads) (καθορισμένες θέσεις αγκυροβολίας): 12,
Άδεια
δίπλωμα πλοιάρχου: 97(2),
μεταβίβαση δικαιωμάτων σχετικά με την εκμετάλλευση των βιολογικών πόρων: 72(1),
Αεροδιάδρομοι/αεροσκάφη
αεροσκάφη αποκλειστική οικονομική ζώνη: 58(1)
αποκλειστική οικονομική ζώνη: 58(1)
αρχιπελαγική διέλευση: 53(1), 53(2), 53(5), 54,
αρχιπελαγικοί: 53(1), 53(2), 53(4), 53(5), 53(12)
ετεροδικία: 42(5), 236,
κυβερνητικά: 236,
πειρατεία: 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107,
πλους διέλευσης: 38(1), 39(1), 39(3), 39(3)(α),
πολεμικά: 107, 110(4), 110(5), 111(5), 224, 298(1)(β),
ρύπανση: 1(1)(5)(α), 1(1)(5)(β)(ι), 212(1),216(1)(β), 222,
συνεχής καταδίωξη: 111(6),
Αιγιαλίτιδα Ζώνη
(βλ επίσης: εναέριος χώρος, τεχνητά νησιά, γραμμές βάσεως, εύρος, χάρτες, διατήρηση και διαχείριση ζώντων πόρων, οριοθέτηση, δέουσα δημοσιότητα, αλιεία, ξένα πλοία, γεωγραφικές συντεταγμένες, ιστορικός τίτλος,

* Πηγή: The Law of the Sea (United Nations Convention on the Law of the Sea), Index to the Convention, U.N., New York 1983, σελ.193-224,

συνεχής καταδίωξη, αβλαβής διέλευση, δικαιοδοσία, νόμοι και κανονισμοί, απέναντι ή παρακείμενες ακτές, εξωτερικά όρια, θαλάσσιοι διάδρομοι, υποβρύχια, δεξαμενόπλοια, συστήματα διαχωρισμού θαλάσσιας κυκλοφορίας,
κυριαρχία παράκτιων Κρατών:2(1), 211(4), 245
ναυτική επιστημονική έρευνα: 245, 259
νομικό καθεστώς: 2,
Ακρόαση μαρτύρων: 223,
Άκρως μεταναστευτικά είδη: (βλ επίσης κατάλογο, Παράρτημα 1), 64, 65, 120,
Αλιεία
(γενικώς βλ άρθρα 61-73),
αιγιαλίτιδα ζώνη: 19(2)(θ),
αλιεύματα και στατιστικές: 61(5), 62(4)(ε), 119(2),
ανάδρομα είδη: 66(3)(α), 66(3)(β), 66(5),
ανοικτή θάλασσα: 87(1)(ε),
ΑΟΖ: 62(4), 62(4)(α), 62(4)(γ), 62(4)(ε), 63(2), 66(2), 66(3)(α),
αποκατάσταση των υπεραλιευμένων πληθυσμών: 61(3), 119(1)(α),
γεωγραφικώς μειονεκτούντα Κράτη: 70,
δέουσα γνωστοποίηση: 60(3),
διευθέτηση διαφορών: 297(3),
εξοπλισμός: 42(1)(γ), 62(4)(γ), 115,
εποχές και περιοχές αλιείας: 62(4)(γ),
καθιστικά είδη: 68, 77(4),
κατάδρομα είδη: 67(2),
νόμοι και κανονισμοί: 21(1)(ε), 73(3), 297(3)(α),
παραδοσιακά δικαιώματα: 51(1),
περίκλειστα Κράτη: 69,
πλοία: 42(1)(γ), 62(4)(α), 62(4)(γ), 62(4)(ε), 62(4)(ζ), 62(4)(η),
πρόσβαση των άλλων Κρατών: 62(4)(α), 62(4)(γ), 63(2), 66(2), 66(3)(α), 66(5),
ρυθμιστικά μέτρα από το παράκτιο Κράτος: 42(1)(γ), 62(4), 62(4)(α), 63(2), 66(2), 66(3)(α), 221(1),
στατιστικές: 61(5), 62(4)(ε), 119(2),
τεχνολογία: 62(4)(α), 62(4)(ι)
Αλιευτική ικανότητα παράκτιου Κράτους: 69(3), 70(4), 297(3)(α), 297(3)(β)(ιι),
Αμοιβές παρασχεθεισών υπηρεσιών: επιστήμονες παράκτιων Κρατών 249(1)(α),
Άμυνα: 19(2)(γ), 19(2)(δ),
Αναθεωρητική Διάσκεψη: όρος (εκεί που απαντάται) 151(3), 155, 314(2),

Ανακρίσεις
Κράτος λιμένος: 218(1), 218(3), 218(4), 226(1)(α), 226(1)(β),
Κράτος της σημαίας: 217(4), 217(5),
ξένα πλοία: 27(1), 27(2), 27(5), 97(3), 217(4), 217(5), 218(1), 218(3), 218(4), 226(1)(α), 226(1)(β),
Αναπτυσσόμενα Κράτη
αλιεία: 61(3), 62(2), 62(3), 119(1)(α),
ανάπτυξη και μεταφορά θαλάσσιας τεχνολογίας: 144(2)(α), 144(2)(β), 266(2), 268(δ), 269(α), 271, 272, 273, 274(α), 274(β), 274(γ), 274(δ), 276(1),
βοήθεια θαλάσσιας επιστημονικής έρευνας: 202, 203, 207(4),
Γενική Συνέλευση της Περιοχής: 160(2)(στ)(ι), 160(2)(κ),
δραστηριότητες στην Περιοχή 140(1), 143(3)(β), 144(1)(β), 144(2)(α), 144(2)(β), 148, 150, 150(δ), 152(2), 155(1)(στ), 155(2), 173(2)(γ), 273, 274, 276(1),
Επιτροπή Οικονομικού Προγραμματισμού: 164(1), 164(2)(β),
μέτρα βοήθειας για την οικονομική προσαρμογή: 164(2)(δ),
Συμβούλιο της Περιοχής 161(1)(γ), 161(1)(δ), 161(2)(β), 162(2)(ξ)(ι),
Αναστολή
δικαιώματα και προνόμια των μελών στη Συνέλευση: 160(2)(μ), 162(2)(τ), 184, 185,
εργασιών στην Περιοχή: 162(2)(χ), 165(2)(ια),
Ανοικτή Θάλασσα
(γενικώς βλ άρθρα 86-120), επίσης: Κράτος σημαίας, ασυλία, εθνικότητα, πλοία),
ακυρότητα διεκδικήσεων: 89
αποκλειστική δικαιοδοσία στην ανοικτή θάλασσα: 92(10)
ασυλία κρατικών πλοίων: 96
ασυλία πολεμικών πλοίων: 95, 110(1)
διατήρηση και διαχείριση ζώντων πόρων:116-120
διάδρομοι/διελεύσεις προς ή από την ανοικτή θάλασσα: 7(6), 36, 37, 38(1), 38(2), 45(1)(β), 47(5), 53(3), 125(1)
διαφύλαξη για ειρηνικούς σκοπούς: 88
δικαίωμα αλιείας: 116, 117, 118, 119(1), 120
δικαίωμα ναυσιπλοΐας: 90
δικαίωμα νηοψίας: 110
δικαίωμα συνεχούς καταδίωξης: 111
ελευθερία: 58(1), 87, 87(1), 87(2)
νομικό καθεστώς: 87, 135

παράνομες εκπομπές: 109, 110(1)(γ)
παράνομη διακίνηση: 108
πειρατεία: 100-107
υποβρύχια καλώδια και σωληναγωγοί: 112, 113, 114, 115
Ανύψωμα (rise): όρος (εκεί που απαντάται) 76(3), 76(6),
Ανωτέρα βία: 18(2), 39(1)(γ),
Αξιοπλοΐα: 94(3)(α), 219, 226(1)(γ),
Αξιωματικός πλοίου: 29, 94(2)(β), 94(4)(β,γ), 110(2)
Απαρτία
Συνέλευση: 159(5),
Συμβούλιο: 161(6),
Απειλή ή χρήση βίας
κατά της κυριαρχίας, εδαφικής ακεραιότητας ή πολιτικής ανεξαρτησίας ενός Κράτους: 19(2)(α), 39(1)(β), 301,
Απέναντι ή παρακείμενες ακτές (οριοθέτηση)
αιγ. ζώνης: 15,
ΑΟΖ: 74(1),
Υφαλοκρηπίδας: 76(10), 83(1), 134(4),
Αποδεικτικά στοιχεία
αποδεικτικά στοιχεία 218(4),
σε υπόθεση ρύπανσης: 217(6), 218(1), 218(4), 220(2), 220(6), 223,
Αποζημίωση
ζημιά από θαλάσσια επιστημονική έρευνα; 263(2),
ζημιά από ρύπανση:235(2), 235(3),
Αποθέματα (ιχθύων)
αλληλεξάρτηση: 61(3), 119(1)(α),
διατήρηση: 61(5), 63, 66(4), 119(2),
διευθέτηση διαφορών: 297(3)(β)(ι),
έρευνα και εντοπισμός: 62(3),
Αποκαλυπτόμενοι ύφαλοι κατά τη ρηχία: 7(4), 13, 47(4),
Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη
(γενικώς βλ άρθρα 55-75, βλ επίσης τεχνητά νησιά, εύρος, οριοθέτηση, απόρριψη υλών στην θάλασσα, απέναντι ή παρακείμενες ακτές, παραβιάσεις)
δικαιώματα και υποχρεώσεις των άλλων Κρατών: 58
δικαιώματα και υποχρεώσεις παράκτιων Κρατών: 56(1,2), 58(3)
επίλυση διαφορών σχετικά με τους ζώντες πόρους: 297(3α), 297(3β)(ι)
ζώντες πόροι: 61(1,2,5), 62(1,2,3,4), 63(1,2), 64(1), 66(2,3α,3δ,4), 67(2,3), 69(1,2β,2γ,3δ,4δ,5δ), 70(1,2,3β,3γ,4,5,6), 71, 73(1,3)
θαλάσσια επιστημονική έρευνα: 246, 248, 252, 253

κανονισμοί σχετικά με την θαλάσσια επιστημονική έρευνα: 246(1,2,3,5), 247, 248, 249(1), 253(1), 57, 259,
κλειστές ή ημίκλειστες θάλασσες: 122
ναυσιπλοΐα σε στενό: 35(β), 36, 37, 38(1,2), 45(1β), 53(3)
νησιά και βράχοι: 121(2,3)
νομικό καθεστώς: 55, 56, 57, 58
νόμοι και κανονισμοί παράκτιου Κράτους: 58(3), 62(2,4,5), 73, 111(1,2)
νόμοι και κανονισμοί για τη ρύπανση: 210(5), 211(5,6α,), 216(1α), 218(1,2,3,4), 220(1,3,5,6), 234 οριοθέτηση: 74(1,4)
της Περιοχής: 6, 155(1), 155(1)(α), 154(4), 160(2)(στ)(ιι), 162(2)(ιε)(ιι), 163(8),
168(2), παράρτ.3/6(3)(γ)(ι) & (ιι), παράρτ.3/13(1)(β), παράρτ.3/17(1)(α),
σύγκρουση μεταξύ συμφερόντων του παράκτιου Κράτους άλλων Κρατών: 59
συνεχής καταδίωξη: 111(2,4,7)
σύστημα που διέπει την Περιοχή: 155(1), 155(1)(α), 155(4), 160(2)(στ)(ιι),
τεχνητά νησιά, εγκαταστάσεις και κατασκευές: 56(1)(β)(ι), 60
τεχνητή συνεργασία: 269(α)
χάρτες και κατάλογοι γεωγραφικών συντεταγμένων: 75(1)
Απορρίψεις (ρύπανση) (discharge)
όρος (εκεί που απαντάται): 42(1)(β), 194(3)(β), 211(6)(γ), 211(7), 218(1), 218(2), 218(3), 220(5), 220(6),
Απορρίψεις αχρήστων υλών (dumping)
δικαιοδοσία παράκτιου Κράτους: 210, 216,
μείωση της ρύπανσης: 194(3)(α),
χρήση του όρου: 1(1)(5),
Απώλειες
απαιτήσεις για απώλειες λόγω ρύπανσης: 229,
απώλεια εθνικότητας πειρατικού πλοίου ή αεροσκάφους: 104
απώλειες ή ζημιές σε Κράτη που συνορεύουν με στενά: 42(5),
απώλεια ζωής: 94(7),
κατά την αποφυγή ζημιών σε υποβρύχια καλώδια ή σωληνώσεις 115,
λόγω κατάσχεσης ή κράτησης: 106, 110(3), 111(8), 232,
Άρση περιοριστικών μέτρων: πλοία 73(2), 111(7), 226(1)(β), 226(1)(γ), 292,
Αρχαιολογικά και ιστορικά αντικείμενα: 149, 303,
Αρχιπελαγικά Κράτη
(γενικώς βλ άρθρα 46-54, βλ επίσης αρχιπελαγικοί θαλάσσιοι διάδρομοι, αρχιπελαγικά ύδατα)
αναστολή αβλαβούς διέλευσης: 52(2)
γραμμές βάσεως: 47, 48, 49(1)

κυριαρχία: 2, 49(1,2,3)
οριοθέτηση εσωτερικών υδάτων: 50
ορισμός: 46(α)
παραδοσιακά δικαιώματα: 51(1)
υποβρύχια καλώδια:51(2)
Αρχιπελαγικά ύδατα
αβλαβής διέλευση: 52(1), 52(2),
διέλευση και αεροδιάδρομοι: 53(1), 53(4),
κυριαρχία: 2(1), 49(1), 49(2),
νομικό καθεστώς: 49, 49(4), 86,
οριοθέτηση: 50,
παραδοσιακά δικαιώματα: 47(6), 51(1),
συνεχής καταδίωξη: 111(1),
χρήση του όρου: 49(1),
Αρχιπελαγική διέλευση
διέλευση: 53(2), 53(5), 53(12), 54,
θαλάσσιοι διάδρομοι: 53(1),
καθεστώς: 49(4),
συστήματα διαχωρισμού θαλάσσιας κυκλοφορίας: 53(6), 53(7), 53(8), 53(9), 53(10),53(11),
χρήση του όρου: 53(3),
Αρχιπέλαγος
αρχιπελαγικές γραμμές βάσεως: 47(1), 47(2), 47(3),
χρήση του όρου: 46(β),
Άσκηση εξουσιών αστυνόμευσης
διευθέτηση διαφορών: 298(1)(β),
ευθύνες των Κρατών σχετικά με: 232,
κατά των ξένων πλοίων: 224,225, 233, 234,
Κράτος του λιμένος: 218,
Κράτος της σημαίας: 217, 217(1), 222,
παράκτιο Κράτος: 62(4)(κ), 66(3)(δ), 73, 219, 220, 233, 234, 298(1)(β),
ρύπανση από απορρίψεις αχρήστων υλών: 216, 216(1),
ρύπανση από ή μέσω ατμοσφαίρας: 222
ρύπανση από δραστηριότητες στο θαλάσσιο βυθό: 214,
ρύπανση από δραστηριότητες στην Περιοχή: 215,
ρύπανση από ναυτικά ατυχήματα: 221(1),
ρύπανση από πλοία: 211(5), 228(1), 234,
ρύπανση από τεχνητά νησιά, εξέδρες ή κατασκευές: 214,
ρύπανση από χερσαίες πηγές: 213,

Ασυλία
αεροσκάφος: 42(5), 236,
Αρχή: 178, 182(α),
πλοία: 96, 110(1),
πολεμικά πλοία: 42(5), 95, 110(1),
Ασφάλεια (security)
ασφάλεια (εγγύηση) του τίτλου: 153(6),
παράκτιου Κράτους: 19(2), 19(2)(γ), 19(2)(δ), 25(3), 52(2),
Συμβαλλομένου Κράτους: 302,
Ασφάλεια στη θάλασσα: όρος (εκεί που απαντάται) 39(2)(α), 94(3), 94(4)(γ), 98(2), 194(3)(β), 194(3)(γ), 194(3)(δ), 242(2), 262,
Ασφάλεια ναυσιπλοΐας
εναέριο χώρο: 39(3)(α), 212(1), 222, 262,
θαλάσσιο χώρο: 21(1)(α), 22(1), 41, 42(1)(α), 60(3), 147(2)(γ), 225,
Αυτόνομα συνδεδεμένα Κράτη 305(1)(γ), 305(1)(δ),
Βιολογικοί πόροι
αλιευτική ικανότητα: 70(4), 297(3)(α), 297(3)(β)(ιι),
διατήρηση: 21(1)(δ), 56(1)(α), 61, 73(1), 117, 118, 119(1), 123(α), 277(α), 297(3)(α),
διαφορές: 297(3)(α), 297(3)(β)(ι), 297(3)(β)(ιι),
διαχείριση: 56(1)(α), 61(2), 118, 120, 123(α), 277(α), 297(3)(α),
επιτρεπτό όριο αλίευσης: 61(1), 62(2), 70(4), 119(1), 297(3)(α), 297(3)(β)(ιι),
ζημιά από ρύπανση: 1(1)(4),
μέγιστη διαρκή απόδοση: 61(3), 119(1)(α),
πλεόνασμα: 62(2), 69, 70, 297(3)(α),
πρόσβαση των γεωγραφικώς μειονεκτούντων Κρατών: 70(1), 70(2), 70(3)(β), 70(3)(γ), 70(4), 70(5), 70(6), 71, 72(1),
πρόσβαση των περίκλειστων Κρατών: 69(1), 69(2)(β), 69(2)(γ), 69(3)(δ), 69(4)(δ), 69(5)(δ), 70(3)(γ), 71, 72(1),
χρησιμοποίηση των βιολογικών πόρων: 62,
Βιομηχανικά μυστικά: 181(2),
Βοηθήματα ναυσιπλοΐας και ασφαλείας: 21(1)(β), 43(α),
Βράχοι
πάχος ιξηματογενών βράχων σχετικά με το υφαλοπλαίσιο: 76(4)(α)(ι),
που δεν κατοικούνται ή δεν έχουν από μόνοι τους οικονομική ζωή: 121(3),
Βυθός και υπέδαφός του: όρος (εκεί που απαντάται) 56(3), 76(1), 76(3), 77(4), 194(3)(γ),
Γειτονικά Κράτη
άμεσα παρακείμενο σε ένα αρχιπελαγικό Κράτος: 47(6), 51(1),

συνεργασία: 98(2),
Γενικός Γραμματέας της Αρχής
γραπτή ανακοίνωση προς τον Γ. Γραμματέα για τροποποίηση διατάξεων σχετικά με την Αρχή: 314(1),
διαβουλεύσεις με διεθνείς οργανισμούς και μη-κυβερνητικούς οργανισμούς: 169,
εκλογή: 160(2)(β), 162(2)(β),
επανεκλογή: 166(2),
ετήσια αναφορά στη Συνέλευση: 166(4),
ετήσιος προϋπολογισμός της Αρχής: 172,
ευθύνες και καθήκοντα: 168,
κατάθεση ναυτικών χαρτών: 84(2),
λειτουργίες: 166(2),
προνόμια και ασυλίες: 182, 183(3),
σύγκληση ειδικών συσκέψεων της Συνέλευσης: 159(2),
Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών
αναφορά προς τα Συμβαλλόμενα Κράτη: 319(2)(γ),
γραπτή ανακοίνωση προς τον Γ. Γραμματέα των Ην. Εθνών για τροποποιήσεις της ΔΣΔΘ: 312(1), 313(1),
διαβίβαση αντιγράφων των δηλώσεων προς τα Συμβαλλόμενα Κράτη: 287(8), 298(6),
σχέσεις με παρατηρητές: 319(3),
Γεωγραφικές συντεταγμένες
αιγιαλίτιδα ζώνη: 16,
ΑΟΖ: 75
αρχιπελαγικές γραμμές βάσεως: 47(8), 47(9),
κατάθεση στον Γενικό Γραμματέα της Αρχής: 84(2), 134(3),
κατάθεση στον Γενικό Γραμματέα των Ην. Εθνών: 16(2), 47(9), 75(2), 84(2),
υφαλοκρηπίδα: 84,
Γεωγραφικώς μειονεκτούντα Κράτη
αντιπροσώπευση στο Συμβούλιο: 161(2)(α),
εκμετάλλευση βιολογικών πόρων: 69(2)(γ), 70(1), 70(3)(γ), 70(4), 70(5), 70(6),
συμμετοχή στις δραστηριότητες στην Περιοχή: 160(2)(κ),
συμμετοχή σε προγράμματα θαλάσσιας επιστημονικής έρευνας: 254,
τεχνική συνεργασία και βοήθεια σχετικά με την θαλάσσια επιστημονική έρευνα: 266(2), 269(α), 272,
χρήση του όρου: 70(2),
Γεωδαιτικά δεδομένα: 76(9),

Γεωδαιτικό σύστημα: 16(1), 47(8), 75(1), 84(1),
Γνωστοποίηση
από τον Γενικό Γραμματέα των Ην. Εθνών προς τα Συμβαλλόμενα Κράτη: 313(2), 313(3), 319(2)(γ), 319(3)(α)(ιι),
από τους διεθνείς οργανισμούς: 247,
από τα παράκτια Κράτη σχετικά με την ισχύ των νόμων και κανονισμών: 73(4),
από τα παράκτια Κράτη των κινδύνων στο θαλάσσιο περιβάλλον: 198, 211(6)(γ), 211(7), 231,
από το παράκτιο Κράτος σχετικά με την αναστολή ή διακοπή της θαλάσσιων επιστημονικών προγραμμάτων έρευνας: 253(4),
από τα Συμβαλλόμενα Κράτη που καταγγέλλουν τη Σύμβαση: 317(1),
σε διπλωματικό πράκτορα ή προξενικό αξιωματούχο του Κράτους της σημαίας: 27(3),
των επικυρώσεων και των επίσημων επιβεβαιώσεων: 319(2)(β),
Γραμματεία (Αρχή): Άρθρα 166-169,
Γραμμές βάσεως
αιγιαλίτιδα ζώνη: 3, 4, 6, 7(1), 8(1), 13(1), 15, 16(1), 47(4), 48, 57, 246(6),
αποκλειστική οικονομική ζώνη: 57
αρχιπελαγικές: 47, 48, 49(1)
κόλποι: 10(5,6)
μέθοδος καθορισμού: 5, 7, 9, 10(6), 14, 35(α), 47(1,2,3,4,5)
ύφαλοι: 6
υφαλοκρηπίδα: 76(1), 76(4)(α), 76(5,6,7,8), 82(1), 246(6)
χάρτες ή γεωγραφικές συντεταγμένες: 16, 47(8)
Γραμμή κατωτάτης ρηχίας: 5, 6, 7(2), 9, 10(3), 10(4), 10(5), 13(1),
Δειγματοληψία – Αλιεύματα: 62(4)(στ),
Δέλτα (ποταμού): 7(2),
Δεξαμενόπλοια – διάβαση σε θαλάσσιους διαδρόμους στη αιγ. ζώνη: 22(2),
Δέουσα δημοσιότητα
θαλάσσιοι διάδρομοι και συστήματα διαχωρισμού θαλάσσιας κυκλοφορίας: 22(4), 41(2), 41(6), 53(7), 53(10),
κίνδυνοι ναυσιπλοΐας: 24(2),
νόμοι των Κρατών που συνορεύουν με στενά, σχετικά τον πλου διέλευσης: 42(3),
νόμοι των παράκτιων Κρατών, σχετικά με την:
αβλαβή διέλευση: 21(3),
ρύπανση: 42(3), 211(3),
στενά: 44,

τεχνητά νησιά (γνωστοποίηση): 60(3),
χάρτες και συντεταγμένες: 16(2), 47(9), 75(2),76(9), 84(2),
Δημοσιότητα και κατάθεση στον Γενικό Γραμματέα
Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών: 16(2), 47(9), 75(2), 76(9), 84(2), 287(6), 287(8), 298(6), 306, 307, 311(4), 316(1), 316(3), 316(5), 319(1), 319(2)(γ), 320,
Γενικός Γραμματέας της Περιοχής: 84(2),
Διαδικασίες
συνιστώμενες πρακτικές και διαδικασίες σχετικά με τη ρύπανση: 94(5), 197, 201, 207(1), 207(4), 207(5), 208(3), 208(5), 210(4), 212(1), 212(3),
Διαιτησία
εμπορική διαιτησία: 188(2),
προσφυγή: 287(3), 287(5),
Διαιτητικό δικαστήριο
Απόφαση: 188(2)(β),
Διαδικασίες: 287(1)(γ),
Διαμετακόμιση
σχετικές διατάξεις: 124(1)(β), 127(1), 128, 130(1),
χρήση του όρου: 124(1)(γ),
Διάσκεψη για το Δίκαιο της Θάλασσας (3η Διάσκεψη των Ην. Εθνών): 156(3), 308(5),
Διατήρηση και διαχείριση βιολογικών πόρων
ανοικτή θάλασσα: 63(2), 64(1), 66(2), 66(3)(α), 66(4), 117, 118, 119, 120, 145(β),
ΑΟΖ 61(2), 62(4), 62(5), 63, 64(1), 65, 66(3)(α), 66(4), 297(3)(β)(ι),
διαφορές: 297(3)(α), 297(3)(β)(ι),
διεθνείς οργανισμοί: 61(5), 64(1), 65, 119(2), 120,
κλειστές ή ημίκλειστες θάλασσες: 123(α),
περιφερειακοί και υποπεριφερειακοί οργανισμοί: 63,
τεχνική βοήθεια και εκπαίδευση: 266(2), 277(α),
Διεθνείς συμβάσεις
(βλ επίσης τροποποιήσεις, έναρξη ισχύος, ερμηνεία ή εφαρμογή, επιφυλάξεις, υπογραφή)
άλλες συμβάσεις: 35(γ), 108(1), 237, 311,
Συμβάσεις της Γενεύης για το Δίκαιο της Θάλασσας: 311(1)
Διεθνές δίκαιο
αρχές δικαίου; 19(2)(α), 39(1)(β), 301,
ευθύνες: 304,
κανόνες διεθνούς δικαίου: 2(3), 19(1), 21(1), 31, 34(2), 58(2), 58(3), 87(1), 138, 139(2), 146, 293(1), 295, 297(1)(β), 303(4), 317(3),

οριοθέτηση με βάση το διεθνές δίκαιο: 74(1), 83(1),
προοδευτική ανάπτυξη: 160(2)(ι), 235(3),
σε εφαρμογή (pursuant to): 221(1), 223,
σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο: 235(1),
Διεθνές Δικαστήριο για το Δίκαιο της Θάλασσας
αποφάσεις: 292(1),
δικαιοδοσία: 287, 288, 292, 293, 298,
ίδρυση του δικαστηρίου: 287(1)(α),
προσωρινά μέτρα: 290,
Διεθνής Οργανισμός Πολιτικής Αεροπορίας: 39(3)(α),
Διεθνής Οργανισμός Ατομικής Ενέργειας: 93,
Διέλευση – χρήση του όρου: 18(1),
Διευθέτηση διαφορών
επιλογή εμπειρογνωμόνων σχετικά με επιστημονικά ή τεχνικά θέματα: 289,
μεταξύ ενός επιδόξου υποψήφιου ανάδοχου και της Αρχής: 187(δ),
μεταξύ ενός Συμβαλλομένου Κράτους και της Αρχής: 187(β), 187(ε),
μεταξύ Συμβαλλομένων Κρατών σχετικά με την ερμηνεία ή εφαρμογή του Μέρους XI της Σύμβασης: 187(α),
μεταξύ Συμβαλλομένων Κρατών σχετικά με την ερμηνεία ή την εφαρμογή της σύμβασης: 280, 281(1), 282, 283(1), 283(2), 284(1), 285, 286, 287(1), 287(2), 287(3), 287(4), 287(5), 295, 298(1), 298(1)(β), 298(1)(γ), 298(2), 298(3), 298(4), 299(1), 299(2), 302,
περιπτώσεις που συνιστούν κατάχρηση των ενδίκων μέσων: 294(1), 294(3),
πολυμερείς εμπορικές συμφωνίες: 151(8),
πρόσβαση οντοτήτων εκτός των Συμβαλλομένων Κρατών: 291(2),
σύμφωνα με το Μέρος XI: 285,
σχετικά με κυριαρχία: 298(1)(α)(ι),
Δικαιοδοσία
δικαστήριο (court of tribunal): 286, 287(2), 287(7), 288, 289, 290(1), 290(5), 293(1), 293(2), 296(1), 297(1), 298(1)(β)
εμπορικό διαιτητικό δικαστήριο: 188(2)(α)
λήψη μέτρων από τα Κράτη για αποφυγή ρύπανσης: 194(2), 196(1), 206, 208(1), 214, 235(2)
Κράτος της σημαίας: 92(1), 94(1), 94(2)(β), 94(6), 95, 96, 109(4), 110(1)(γ), 113,
παράκτιο Κράτος: 60(2), 79(4), 142(1), 142(2), 246(1), 246(8),
παράκτιο Κράτος στην αιγιαλίτιδα ζώνη: 27(1), 28(1), 111(7)
παράκτιο Κράτος στην ΑΟΖ: 55, 56(1)(β), 59, 111(7)
παράκτιο Κράτος στα στενά: 34(1), 34(2)

ποινική δικαιοδοσία: 27(1),
ποινική ευθύνη: 97(1)
πολιτική: 28, 229,
Τμήμα Διευθέτησης Διαφορών Θαλάσσιου Βυθού: 186, 187, 189,
Δικαιοσύνη και καλή πίστη (ex aequo et bono): 293(2),
Δικαστήριο
Διεθνές δικαστήριο (της Χάγης): 74(1), 83(1), 287(1)(β),
επιλογή: 286, 287(7), 288(1), 288(2), 288(4), 289, 290(1), 290(4), 290(5), 292(1), 292(3), 292(4), 293, 294(1), 294(2), 296(1), 298(1)(β), 298(5),
Κράτους: 105, 109(3), 232,
Διπλωματική διάσκεψη (ρύπανση)
Γενικά: 211(1), 211(2), 217(1), 217(4), 218(1),
όρος (εκεί που απαντάται): 207(4), 208(5), 210(4), 211(1), 211(2), 211(5), 212(3), 213, 214, 216(1), 217(1), 217(4), 218(1), 222, 297(1)(γ),
Δούλοι – όρος (εκεί που απαντάται): 99, 110(1)(β),
Εγκαταστάσεις
ανοικτή θάλασσα: 87(1)(δ),
ΑΟΖ 56(1)(β)(ι), 60, 79(4), 246(5)(γ),
απομάκρυνση: 60(3), 147(2)(α),
διεξαγωγή έρευνας για ζημιές: 94(7),
ζώνες ασφαλείας: 60(4), 60(5), 60(6), 60(7), 111(2), 147(2)(γ), 260,
θαλάσσια επιστημονική έρευνα: 246(5)(γ), 249(1)(α), 249(1)(ζ),258, 259, 260, 261, 262,
καθορισμός γραμμών βάσεως: 7(4), 47(4),
νομικό καθεστώς: 60(8), 80, 147(2)(ε), 259,
παράκτιο Κράτος: 19(2)(κ), 21(1)(β),
ρύπανση: 145(α), 194(3)(γ), 194(3)(δ), 208(1), 209(2), 214,
υφαλοκρηπίδα: 79(4), 80, 111(2), 246(5)(γ),
χρησιμοποιούμενες για δραστηριότητες στην Περιοχή: 147(2), 147(2)(α), 147(2)(β), 147(2)(γ), 147(2)(δ), 147(2)(ε), 153(5), 209(2),
Εδαφική ακεραιότητα – χρήση βίας κατά της εδαφικής ακεραιότητας: 19(2)(α), 39(1)(β), 301,
΄Εδαφος: 2(1), 76(1), 121(2), 298(1)(α)(ι),
Είδη (βιολογικά)
εκμετάλλευση: 61(3), 64(1), 67(2), 67(3),
εξαρτημένα: 61(4),
ευαίσθητα: 194(5),
όρος (εκεί που απαντάται): 62(4)(β), 62(4)(δ),
συγγενή: 61(4), 63, 119(1),

Ειδικό διαιτητικό δικαστήριο – διαδικασίες: 287(1)(δ),
Ειδικό Τμήμα του Διεθνούς Δικαστηρίου της θάλασσας – συγκρότηση: 188(1)(α),
Ειρηνικά μέσα - διευθέτηση διαφορών: 279, 280, 281(1), 293(1),
Ειρηνικοί σκοποί
διάθεση της ανοικτής θάλασσας: 88,
διάθεση της Περιοχής: 141, 155(2),
θαλάσσια επιστημονική έρευνα: 143(1), 147(2)(δ), 240(α), 242(1), 246(3),
Εθνική δικαιοδοσία
όρος (εκεί που απαντάται): 1(1)(1), 142(1), 142(2),
Εθνικότητα
πλοία: 29, 91(1), 92(2), 104, 106, 110(1)(δ), 110(1)(ε),
πολεμικά πλοία: 29, 110(1)(ε),
Εκπαίδευση
αποφυγή ρύπανσης: 202(α)(θ),
έρευνα αλιείας: 62(4)(ζ), 62(4)(ι),
θαλάσσια επιστημονική έρευνα: 244(2),
σεμινάρια και συμπόσια: 269(γ), 277(δ),
Ελευθερία ναυσιπλοΐας και υπέρπτησης
ανοικτή θάλασσα: 38(2), 87(1)(α), 297(1)(α),
ΑΟΖ: 38(2), 58(1), 297(1)(α),
Εμπορικά πλοία: 27, 28,
Εναέριος χώρος
αρχιπελαγικός: 49(2), 49(4),
Περιοχή (διεθνής): 135, 155(2),
υφαλοκρηπίδα 78(1),
ρύπανση: 212(1),
στενά: 34(1),
αιγιαλίτιδα ζώνη: 2(2),
΄Εναρξη ισχύος
ΔΣΔΘ: 308,
όρος (εκεί που απαντάται): 154, 298(1)(α)(ι), 308(3), 312(1),
τροποποιήσεις στη ΔΣΔΘ: 316(2), 316(4), 316(6),
Ενέργεια
εισαγωγή στο θαλάσσιο περιβάλλον: 1(1)(4),
παραγωγή από το ύδωρ, τα ρεύματα η τους ανέμους: 56(1)(α)
Εξαιρέσεις (στη Σύμβαση): 309,
Εξέδρες – ρύπανση: 1(1)(5)(α), 1(1)(5)(β)(ι),
Εξερεύνηση και εκμετάλλευση

βιολογικοί πόροι: 123(α),
θαλάσσια επιστημονική έρευνα: 246(5)(α), 249(2),
της Περιοχής: 155(1), 155(1)(α), 155(4), 160(2)(στ)(ιι), 162(2)(ξ)(ιι), 163(8), 168(2),
σύστημα που διέπει την εξερεύνηση και εκμετάλλευση της Περιοχής: 155(1), 155(1)(α), 155(4), 160(2)(στ)(ιι),
τεχνική συνεργασία: 269(α),
Εξοπλισμός (αλιεία)
αποζημίωση για απώλειες: 115,
στοιβασία εξοπλισμού: 42(1)(γ),
τύποι που μπορούν να χρησιμοποιηθούν: 62(4)(γ),
Εξοπλισμός (equipment)
αλιεία: 62(4)(α),
εγκαταστάσεων ή συσκευών: 194(3)(γ), 194(3)(δ),
επιστημονικός: 248(β), 248(δ), 249(1)(ζ), 258, 259, 261, 262,
μεταφορά τεχνολογίας: 274(β), 274(δ), 275(2),
ναυσιπλοΐα: 94(4)(α),
πλοία: 21(2), 94(3)(α), 94(4)(β), 194(3)(β), 211(6)(γ), 217(2), 226(1)(α)(ι),
Εξουσίες και αρμοδιότητες
όρος (εκεί που απαντάται): 152(1), 157(2), 158(4), 160(2)(ν), 160(2), 162,
Εξωτερικά όρια
αιγ. Ζώνη: 4,
ΑΟΖ: 75(1),
υφαλοκρηπίδας: 76(5), 76(6), 76(7), 76(8), 76(9), 84(1), 84(2), 134(4),
Εξωτερικό όριο υφαλοπλαισίου: 76(1), 76(4)(α),
Επιθεώρηση (πλοίων): 73(1), 220(2), 220(5), 226(1)(α), 226(2),
Επικίνδυνες ουσίες
εισαγωγή στο θαλάσσιο περιβάλλον: 194(3)(α), 246(5)(β),
Επικίνδυνες τοξικές ουσίες: 22(2), 23,
Επίλυση διαφορών: 59, 189,
Επικουρικά όργανα
Αρχή: 158(3),
Συμβούλιο: 162(2)(δ), 162(2)(ω),
Συνέλευση: 160(2)(δ),
Επιτροπή Οικονομικού Προγραμματισμού
άσκηση καθηκόντων: 163(9), 163(13),
διαδικασίες λήψης αποφάσεων: 163(11),
έδρα: 163(12),
εκλογές: 163(2), 163(4), 163(5), 163(6), 163(7),

επανεκλογή μελών: 163(6), 163(7),
κανόνες, κανονισμοί και διαδικασίες: 163(10),
σύγκρουση συμφερόντων: 163(8),
συμβουλές που δίδονται στο Συμβούλιο: 151(10), 160(2)(λ), 162(2)(μ), 162(2)(ν), 164(2)(δ), 171(στ),
σύνθεση Επιτροπής: 163(2),
σύσταση Επιτροπής: 163(1)(α),
υπόδειξη υποψήφιων: 163(5),
Επιφυλάξεις στη Σύμβαση: 309,
Επιχειρηματίας σχετικά με την Περιοχή: 151(2)(α), 151(2)(β), 151(2)(στ), 151(6)(α),
΄Ερευνα και διάσωση – όρος (εκεί που απαντάται): 98(1)(β), 98(2),
Εσωτερικά ΄Υδατα
(βλ επίσης 'αβλαβή διέλευση')
αρχιπελαγικά Κράτη:50
είσοδος/έξοδος στα: 18(1), 25(2), 27(2), 27(5), 28(3)
καθεστώς: 7(3), 8(2), 10(4)
κυριαρχία: 2(1)
οριοθέτηση:10(4), 35(α), 50
ρύπανση: 211(3), 218(1), 218(2), 218(3), 218(4)
συνεχής καταδίωξη: 111(1)
ορισμός: 8(1)
Ευθύνες
από την εφαρμογή μέτρων: 232,
για ζημιές 139, 304,
θαλάσσια επιστημονική έρευνα 263,
ρύπανση: 31, 42(5), 235,
για σύλληψη πλοίου η αεροσκάφους σε υποψία πειρατείας: 106,
Ευκολίες (διευκολύνσεις)
εκπαιδευτικά και τεχνολογικά κέντρα: 275(2),
επικοινωνίες: 19(2)(λ),
λιμένος: 18(1)(α), 18(1)(β), 25(2),
ναυσιπλοΐας: 21(1)(β),
περίκλειστων Κρατών: 125(3), 126, 127(2), 132,
τελωνειακές: 128,
υποδοχής για ρύπανση: 211(6)(α),
Ζημιές
δραστηριότητες στην Περιοχή: 139(2),
θαλάσσια επιστημονική έρευνα: 263(2),

θαλάσσιο περιβάλλον: 145(β), 194(2), 195, 198, 199, 211(1), 218(2), 218(3), 219, 220(6), 221, 226(1)(γ),228(1), 229, 232, 233, 235(2), 235(3), 242(2), 263(3),
κατάληψη: 106, 110(3), 111(8),
από πολεμικό πλοίο ή κρατικό πλοίο: 31, 42(5),
σχέση με άλλους διεθνείς κανόνες και κανονισμούς: 304,
Ζώνες ασφαλείας
δραστηριότητες στην Περιοχή: 147(2)(γ),
επιστημονική έρευνα: 260,
παραβάσεις στην ΑΟΖ και στη υφαλοκρηπίδα: 111(2),
τεχνητά νησιά, εγκαταστάσεις και κατασκευές: 60(4), 60(5), 60(6), 60(7),
Ηνωμένα Έθνη
συμφωνίες με την Αρχή: 162(2)(στ),
σχέσεις με τις Επιτροπές του Συμβουλίου: 163(13),
Θαλάσσια επιστημονική έρευνα
αιγιαλίτιδα ζώνη: 21(1)(ζ), 40, 245,
αναστολή ή διακοπή δραστηριοτήτων από το παράκτιο Κράτος: 253, 297(2)(α)(ιι),
ανοικτή θάλασσα: 87(1)(στ),
ΑΟΖ: 56(1)(β)(ιι), 246(1), 246(2), 246(3), 246(5), 246(6), 249,
αποτελέσματα έρευνας: 249(1)(β), 249(1)(δ), 249(1)(ε), 277(στ),
γενικές αρχές: 240,
δημοσίευση και διάδοση πληροφοριών και γνώσεων: 214(1), 244(2),
διευθέτηση διαφορών: 264, 265, 297(2)(α), 297(2)(β),
διεξαγωγή για ειρηνικούς σκοπούς: 143(1), 240(α),
δικαίωμα διεξαγωγής: 238,
δικαιώματα γειτονικών περίκλειστων και γεωγραφικώς μειονεκτούντων Κρατών: 254,
εγκαταστάσεις: 249(1)(ζ), 258, 260, 261,
εκπαιδευτικά προγράμματα: 277(α),
εξυπακουόμενη συγκατάθεση: 252,
ζώνες ασφαλείας γύρω από τις εγκαταστάσεις: 260
μη αναγνώριση θαλάσσιων επιστημονικών ερευνών ως νομικής βάσης οιασδήποτε αξιώσεως: 241,
παροχή πληροφοριών στο παράκτιο Κράτος: 248,
προαγωγή: 239, 242(1),
προστασία: 240(γ),
στην Περιοχή: 143, 256,
συνεργασία μεταξύ Κρατών και διεθνών οργανισμών: 200, 243, 244, 247, 275,

σχέδια έρευνας: 246(3), 246(5), 246(6), 247, 248, 249(1)(α), 249(1)(γ), 250, 253(1)(β), 253(2), 254(1), 254(2), 254(3), 265, 297(2)(α)(ιι),
τη συναινέσει του παράκτιου κράτους: 245, 246(2), 246(3), 246(5), 246(6), 249(2), 253(1)(α), 254(2), 265, 297(2)(β),
υποχρεώσεις του διεξάγοντος τις έρευνες Κράτους: 246(5)(δ), 249, 252(δ),
Θαλάσσια ζωή: 194(5),
Θαλάσσια κυκλοφορία: 21(1)(α), 42(1)(α),
Θαλάσσια συστήματα κυκλοφορίας – όρος (εκεί που απαντάται): 211(1),
Θαλάσσιες δραστηριότητες: 1(1)(4),
Θαλάσσιοι διάδρομοι – Παρεμβολή εμποδίων: 60(7), 147(2)(β), 147(2)(γ),
Θαλάσσιο περιβάλλον
(γενικώς βλ άρθρα 192-237, βλ επίσης σχέδια έκτακτης ανάγκης κατά της ρύπανσης, απόρριψη, οικοσύστημα, εφαρμογή, ρύπανση)
αποτροπή, μείωση και έλεγχος της ρύπανσης στην αποκλειστική οικονομική ζώνη: 56(1)(β)(ιιι)
εισαγωγή νέων ειδών: 196(1)
επικείμενος κίνδυνος: 198
επίλυση διαφορών: 235(3), 290, 297(2), Α8/5(1)
επιστημονική και τεχνική βοήθεια στα αναπτυσσόμενα Κράτη: 202(α,β), 203
κλειστές ή ημίκλειστες θάλασσες: 123(β)
νόμοι που πρέπει να υιοθετηθούν από τα Κράτη: 207(1), 210(1), 211(2), 212(1), 213, 214, 216(1)
ορισμός: 1(1)(4),
παρακολούθηση/έλεγχος (monitoring): 165(2η), 204(1,2), 206
προστασία (γενικώς): 60(3), 155(2), 165(1,2ε), Α3/2(1)(β), Α3/14(2), Α3/17(1)(β)(xii), Α3/17(2)(στ) σοβαρή ζημιά στο: 94(7)
συστάσεις της Νομικής και Τεχνικής Επιτροπής όσον αφορά το θαλάσσιο περιβάλλον: 165(2)(ε,στ,ια,ιβ)
σχέδια έκτακτης ανάγκης: 199
υποχρεώσεις Κρατών: 192, 193, 194,195, 196(1), 211(3), 235(1,2,3), 237(1,2)
χρηματικές ποινές για παραβάσεις νόμων και κανονισμών: 230(1,2)
Ιστορικός κόλπος: 10(6), 298(1)(α)(ι),
Ιστορικός τίτλος: 15, 298(1)(ι),
Καλή πίστη (good faith): 105, 157(4), 300,
Κανόνες διαδικασίας (Αρχή)
Συμβούλιο: 162(2)(ε),
Συνέλευση: 159(4),
Κανόνες, κανονισμοί και διαδικασίες της Αρχής
όρος (εκεί που απαντάται): 137(2), 147(2)(α), 151(2)(α), 153(1), 153(4),

160(2)(στ)(ιι), 160(2)(ζ), 161(8)(στ), 162(2)(λ), 162(2)(ο)(ιι), 162(2)(ωα), 163(11), 165(2)(μ), 167(3), 168(1), 168(3), 168(4), 170(2), 187(β)(ι), 188(2)(γ), 169,
Κανονισμοί επάνδρωσης πλοίων: 21(2), 94(3)(β), 194(3)(β), 194(3)(γ), 194(3)(δ), 211(6)(γ), 217(2)
Καταγγελία (Σύμβασης)
γνωστοποίηση: 319(2)(β),
από τα Κράτη: 317,
Κατάλογος
γεωγραφικών συντεταγμένων: 16, 47(8), 47(9), 75, 84, 134(3),
γεωγραφικών συντεταγμένων κατατιθεμένων στον Γενικό Γραμματέα της Αρχής: 84(2),
γεωγραφικών συντεταγμένων κατατιθεμένων στον γενικό Γραμματέα των Ην. Εθνών: 16(2), 47(9), 75(2), 84(2),
υποψήφιων για εκλογή Γενικού Γραμματέα της Αρχής: 162(2)(β),
Κατάλοιπα
διάθεση καταλοίπων: 1(1)(5)(α)(ι), 1(1)(5)(β)(ι), 145(α), 216(1)(γ),
Κατασκευές
απόρριψη από τεχνητές κατασκευές: 1(1)(5),
ζώνες ασφαλείας: 60(4), 60(5), 60(6), 60(7),
θαλάσσια επιστημονική έρευνα: 246(5)(γ),
νομικό καθεστώς: 60(8), 180,
που φέρουν τη σημαία τους: 209(2),
ρύπανση: 208(1), 209(2), 214,
Κατασκευή σηράγγων: 85,
Καταστατικός κανών
Διεθνές Δικαστήριο: 74(1), 83(1),
Επιχείρηση: 170(2),
Κατάσχεση (αναγκαστικά μέτρα)
ασυλία σχετικά με κατάσχεση: 179,
ευθύνες σχετικά με κατάσχεση: 106,
πειρατικό πλοίο ή αεροσκάφος: 105, 106, 107,
Κατάχρηση εξουσίας: 187(β)(ιι), 189,
Κάτοχοι, προμηθευτές και παραλήπτες θαλάσσιας τεχνολογίας: 267, 274,
Κατωφέρεια: 76(4)(α)(ι), 76(4)(α)(ιι), 76(4)(β),
Κίνδυνοι (dangers)
ζωή: 18(2), 98(1), 98(1)(α),
ναυσιπλοΐα ή υπέρπτηση: 24(2), 44, 225,
ρύπανση του θαλάσσιου περιβάλλοντος: 142(3), 198, 297(3)(β)(ι),

Κίνδυνοι/εμπόδια (hazards)
ανθρώπινη υγεία: 1(1)(4),
θαλάσσιο περιβάλλον: 145(α), 195,
ναυσιπλοΐα: 234,
Κίνδυνοι (risk) – ρύπανση: 162(2)(ψ), 165(2)(η), 165(2)(λ), 200, 204(1), 225,
Κλειστές ή ημίκλειστες θάλασσες
(βλ επίσης γεωγραφικώς μειονεκτούντα Κράτη)
συνορεύοντα Κράτη: 70(3), 123
ορισμός: 122,
Κόλπος σε στόμια ποταμών
Ρύπανση: 1(1)(4), 207(1),
Κράτηση: *πληρώματος:* 292(1,3,4), *πλοίων:* 73(4), 97(3), 220(2,6), 292(1),
Κρατικές επιχειρήσεις – όρος (εκεί που απαντάται): 139(1), 153(2)(β), 187(γ), 187(ε),
Κράτος διέλευσης
ελεύθερες ζώνες: 128,
ελευθερία διέλευσης μέσω: 125(1), 125(2),
κυριαρχία: 125(3),
μέσα μεταφοράς: 124(1)(δ),
υποχρεώσεις: 130,
φόροι ή τέλη: 127(2),
χρήση του όρου: 124(1)(β),
Κράτος σημαίας
αίτηση από τις τοπικές αρχές: 27(1)(γ), 27(3), 292(2),
δικαιοδοσία και έλεγχος: 94(1), 94(2)(β), 97(1),
Κυρίαρχα δικαιώματα
διαφορές σχετικά με στρατιωτικές δραστηριότητες: 298(1)(β),
παράκτια Κράτη: 56(1)(α), 73(1), 77(1), 194(2), 246(8), 297(1), 297(3)(α),
σχετικά με την Αρχή: 137(1),
Κυρίαρχη ασυλία – πλοία ή αεροσκάφη: 42(5), 236,
Κυριαρχία
εναέριο χώρο: 49(2), 49(4), 212(1), 222,
παράκτια Κράτη: 2(1), 2(2), 2(3), 19(2)(α), 211(4), 245,
σχετικά με την Αρχή: 137(1), 155(2),
Κυρώσεις (ratification)
σχετικά με την Αρχή: 155(4),
ΔΣΔΘ: 306, 308(1), 308(2), 316(1),
τροποποιήσεις στη σύμβαση: 315, 316(2), 316(5), 319(2)(β), 319(2)(δ),
δικαιώματα: 90,

ειδοποίηση αρχών: 27(3), 73(4), 226(1)(γ), 231,
ευθύνη: 31, 42(5),
εφαρμογή: 217, 220(4), 222,
κράτηση ή σύλληψη: 97(3),
νηολόγηση: 94(2)(α),
πολεμικά ή κρατικά πλοία: 95, 96, 110(1)(γ), 110(1)(ε), 110(2),
προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος: 209(2), 211(2), 211(3), 212(1), 216(1)(β), 217(1),
υποχρεώσεις: 94, 108(2), 109(3)(α), 113,
Λαμβάνειν υπόψη
αλιεία: 60(3), 66(3)(α),
αρχές της οικονομίας και της αποτελεσματικότητας: 162(2)(δ), 163(2),
γεωγραφική αντιπροσώπευση: 167(2),
δικαιώματα και υποχρεώσεις των Κρατών: 56(2), 58(3),
εναλλαγή των μελών (κατά την εκλογή των μελών του Συμβουλίου της Αρχής): 161(4),
καλώδια και σωληνώσεις: 79(5),
ναυσιπλοΐα: 27(4), 39(3)(α), 234,
νόμιμα συμφέροντα: 267,
συμφέροντα των Κρατών: 87(2), 142(1), 148,
Λιμένες
απαιτήσεις Κρατών για είσοδο πλοίων στους λίμένες τους: 211(3),
εγκαταστάσεις: 11,
λιμένας νηολογίου: 98(1)(γ),
λιμένες προσέγγισης: 18(1), 92(1), 211(3), 220(3),
μη ασφαλής λιμένας: 225,
ξένα πλοία: 211(3), 219, 220(1),
πρόσβαση: 255,
Μέγιστη διαρκή απόδοση αλιευμάτων: 61(3), 119(1)(α),
Μεταβίβαση δικαιωμάτων: 72,
Μεταβίβαση κυριότητας πλοίου: 92(1),
Μεταβίβαση τεχνολογίας
ανάπτυξη υποδομής: 268(γ), 269,
σε αναπτυσσόμενα Κράτη: 144(1)(β),
απόκτηση τεχνολογίας από την Αρχή: 144(1)(α),
διεθνής συνεργασία: 144(2), 266(1), 266(3), 267, 270, 271, 272, 273, 274,
κατευθυντήριες γραμμές, κριτήρια και πρότυπα: 271,
περιφερειακά κέντρα: 276(1), 277,
Μετανάστευσης (όροι/προϋποθέσεις): 182(β),

Μεταφορά, επεξεργασία και εμπορία των ορυκτών της Περιοχής: 170(1),
Μη βιολογικοί πόροι: 56(1)(α), 77(4), 82(1),
Μη δεσμευμένες περιοχές: 155(1)(β),
Μη διάκριση
μεταξύ ξένων πλοίων: 24(1)(β), 25(3), 26(2), 52(2), 227,
μέτρα διατήρησης σχετικά με τους βιολογικούς πόρους: 119(3),
Μη ζώντες πόροι
Μη κυβερνητικοί οργανισμοί: 169(1), 169(3),
Ναρκωτικά
καταστολή στη διακίνηση: 27(1)(δ), 108,
Ναυσιπλοΐα
διάδρομοι διεθνούς ναυσιπλοΐας: 53(12),
δίαυλοι χρησιμοποιούμενοι στη διεθνή ναυσιπλοΐας: 22(3)(β), 53(4),
παρεμπόδιση: 60(7), 78(2), 147(2)(β),
συμφέροντα της ναυσιπλοΐας: 27(4),
Ναυτικό ατύχημα
ανοικτή θάλασσα: 94(7),
ρύπανση: 211(7), 221(1),
χρήση του όρου: 221(2),
Νηολόγιο
αεροσκάφος: 42(5), 212(1), 216(1)(β), 222,
αλλαγή νηολογίου πλοίου: 92(1),
εγκατάστασης ή κατασκευής: 109(3)(β), 209(2), 262,
λιμήν νηολογήσεως: 98(1)(γ), 220(3),
πλοίων: 209(2), 211(2), 211(3), 212(1), 216(1)(β), 217(1), 217(2), 217(3), 222,
Νησιά
(βλ επίσης τεχνητά νησιά, εγκαταστάσεις, κατασκευές, βράχοι)
ασβεστολιθικά νησιά: 47(7)
βράχοι: 121(3)
γραμμές βάσεως: 6, 7(1), 13, 47(1,4), 121(2)
εγκαταστάσεις ή κατασκευές που δεν υπόκεινται στο καθεστώς των νήσων: 60(8), 147(2ε), 246(5γ), 259
ορισμός: 121(1),
πλους διέλευσης: 38(1)
που περιβάλλονται από υφάλους (fringing reefs): 6, 47(7)
σχετικά με αρχιπελαγικά Κράτη: 46, 47(1), 53(5)
σχετικά με κόλπους: 10(3)
Νόμιμα συμφέροντα
άμεσα παρακείμενο γειτονικό Κράτος: 47(6),

κάτοχοι, προμηθευτές και παραλήπτες τεχνολογίας: 267, 274,
Κράτη διέλευσης: 125(3),
παράκτια Κράτη: 142(1),
Νόμοι και κανονισμοί
αιγιαλίτιδα ζώνη: 19(2)(ζ), 21(1), 21(2), 21(3), 21(4), 27(5), 30, 31, 33(1)(α), 33(1)(β),
αλιεία: 60(2), 62(2), 62(4), 62(5), 73(1), 73(3),
ΑΟΖ: 58(3),
αρχιπελαγική διέλευση: 54,
θαλάσσια επιστημονική έρευνα: 249(2), 255,
όρος (εκεί που απαντάται): 111(1), 111(2), 297(1)(β), 310,
ρύπανση: 205(5), 207(1), 208(1), 208(3), 209(2), 210(1), 210(3), 210(6), 211(2), 211(4), 211(5), 211(6)(α), 211(6)(γ), 212(1), 213, 214, 216, 217(1), 217(8), 220(1), 220(2), 220(3), 220(4), 220(6), 220(8), 222, 223, 226, 228(1), 230(1), 230(2), 233, 234,
στενά: 42,
συνορεύουσα ζώνη: 303(2),
σωληνώσεις και υποβρύχια καλώδια: 113, 114, 115,
τελωνειακοί, μεταναστευτικοί, οικονομικοί και υγειονομικοί: 19(2)(ζ), 21(1)(η), 33(1)(α), 42(1)(δ), 60(2),
χρήματα: 19(2)(ζ), 42(1)(δ),
Ξένα πλοία
αβλαβής διέλευση: 21(4), 22(1), 24(1), 24(1)(α), 25(3), 52(2),
αρχιπελαγική διέλευση: 53(1),
αστική δικαιοδοσία: 28,
περίκλειστα κράτη: 131,
πλους διέλευσης: 40, 42(2), 42(4),
ποινική δικαιοδοσία: 27, 73(4),
ρύπανση: 211(3), 211(4), 211(6)(α), 211(6)(γ), 224, 225, 226(1)(α), 228, 230, 231,
σχεδιασμός, κατασκευή και επάνδρωση: 21(2),
τέλη στην αιγιαλίτιδα ζώνη: 26(1),
Οδοί ναυσιπλοΐας – μη παρεμπόδιση: 261,
Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο των Ηνωμένων Εθνών: 169(1),
Οικοσύστημα – όρος (εκεί που απαντάται): 194(5), 195,
Οριοθέτηση
αιγιαλίτιδα ζώνη: 15, 16(1), 60(8), 147(2)(ε), 259,
ΑΟΖ: 74, 75(1), 147(2)(ε), 259,
διαφορές σχετικά με: 298(1)(α)(ι), 298(1)(α)(ιιι),

ειδικές περιστάσεις ή ιστορικός τίτλος: 15,
εσωτερικά ύδατα ή αρχιπελαγικά Κράτη: 50,
υφαλοκρηπίδα: 76(10), 83, 134(4), 147(2)(ε), 259,
Όροι και προϋποθέσεις – όρος (εκεί που απαντάται): 51(1), 62(4), 62(4)(ι), 66(3)(α), 297(3)(α), 297(3)(β)(ιιι),
Όροι και τρόποι – όρος (εκεί που απαντάται): 69(2), 70(3), 125(2),
Οροπέδιο (υποθαλάσσιο)
χαρακτηριστικά υφαλοπλαισίου: 76(6),
ωκεάνειο: 47(7),
Ουσίες
ραδιενεργές: 22(2)(δ), 23,
τοξικές: 194(3)(α), 207(5),
ψυχοτροπικές: 27(1)(δ), 108(1), 108(2),
Παραβάσεις
από Συμβαλλόμενα Κράτη: 185, 297(1),
διεθνείς κανόνες και πρότυπα σχετικά με τη ρύπανση: 217(4), 217(6), 218(1), 218(2), 219,
εφαρμογή των διατάξεων από τα Κράτη λιμένων σχετικά με απορρίψεις: 218,
νόμων και κανονισμών παράκτιου Κράτους στην ΑΟΖ: 27(5), 73(3), 111(2),
νόμων και κανονισμών παράκτιου Κράτους σχετικά με ρύπανση: 220, 226(1)(α)(ιι), 226(1)(β), 228, 230, 231, 233,
Παρακολούθηση
παρακολούθηση και περιβαλλοντική εκτίμηση: 204, 205, 206,
προγράμματα εγκρινόμενα από το Συμβούλιο: 165(2)(η),
ραδιοσυχνότητες εναέριας κυκλοφορίας: 39(3)(β),
τεχνική βοήθεια: 202(α)(v),
Παράνομη διακίνηση ναρκωτικών: 27(1)(δ), 108,
Πειρατεία
απώλεια εθνικότητας πειρατικού πλοίου ή αεροσκάφους: 104,
καθήκον συνεργασίας για περιστολή: 100,
ορισμός πειρατείας: 101,
ορισμός πειρατικού πλοίου ή αεροσκάφους: 103,
πολεμικό πλοίο, κρατικό πλοίο κρατικό αεροσκάφος: 102,
σύλληψη πειρατικού πλοίου ή αεροσκάφους: 105, 106, 107,
Περίκλειστα Κράτη
δικαίωμα αβλαβούς διέλευσης: 17,
δικαίωμα γειτονικών περίκλειστων Κρατών σχετικά με τη θαλάσσια επιστημονική έρευνα: 254,

δικαίωμα πρόσβασης προς και από τη θάλασσα: 125(1), 126,
δικαίωμα συμμετοχής στην εκμετάλλευση της ΑΟΖ: 69(1), 69(2)(β), 69(2)(γ), 69(3)(δ), 69(5)(δ), 70(3)(γ),
δραστηριότητες στην Περιοχή: 140(1), 141, 148, 152(2), 160(2)(Κ), 274(α),
ελευθερία στην ανοικτή θάλασσα: 87(1), 90, 131,
ελευθερίες στην ΑΟΖ: 58(1),
μέλη του Συμβουλίου της Αρχής: 161(1)(δ), 161(2)(α),
μεταφορά θαλάσσιας τεχνολογίας: 266(2), 269(α), 272, 274(α),
σχέση με τα Κράτη διέλευσης: 124(1)(β), 124(1)(γ), 124(2), 125(2), 125(3), 127(2), 128, 129, 130(2),
χρήση του όρου: 124(1)(α),
Περιοχή
(βλ Μέρος XI),
νομικό καθεστώς της Περιοχής: 137,
χρήση του όρου: 1(1)(1),
Περιφερειακοί οργανισμοί – αλιεία: 63, 66(5), 118,
Πετρέλαιο και κατάλοιπα πετρελαιοειδών: 42(1)(β),
Πλεόνασμα
βιολογικοί πόροι: 62(2), 62(3), 69(1), 70(1),
διαφορές σχετικά με τους βιολογικούς πόρους: 297(3)(α), 297(3)(β)(ιι),
Πλήρωμα
άμεση απελευθέρωση: 73(2),
εκπαίδευση και προσόντα: 94(2)(β), 94(3)(β), 94(4)(β,γ),
παράνομες πράξεις: 101(α)
πολεμικού πλοίου: 29
στάση, ανταρσία: 102
Πλοία
άμεση άρση κράτησης: 292,
εθνικότητα 91,
πλοία έρευνας: 248(β), 248(δ), 249(1)(α), 255,
ρίψη καταλοίπων από: 1(1)(5)(β), 210, 216,
Πλοίαρχος: 27(1)(γ), 27(3), 94(2)(β), 94(4)(β,γ), 97(1,2), 98(1), 211(3)
Πλους διέλευσης
πλοία ή αεροσκάφη μέσω των στενών: 38, 39, 40, 41(7), 42(1), 42(2), 42(4), 44, 45(1)(α),
χρήση του όρου: 38(2),
Ποινές
παράβαση νόμων και κανονισμών αλιείας: 73(3), 73(4),
σε πειρατικό πλοίο ή αεροσκάφος: 105,

σχετικά με ρύπανση: 217(8), 228, 230(1), 230(2), 230(3),
Πολεμικά πλοία
ασυλίες: 32, 95, 236,
δικαίωμα νηοψίας: 110,
εξουσίες αστυνόμευσης: 224,
εφαρμογή του Μέρους XII: 236,
μη συμμόρφωση με τους νόμους και κανονισμούς του παράκτιου Κράτους: 30, 31,
πειρατεία: 102, 107,
συνεχής καταδίωξη: 111(5),
χρήση του όρου: 29,
Πολιτική ανεξαρτησία – απειλή χρήσης βίας: 19(2)(α), 39(1)(β), 301,
Ποσοστώσεις αλιεύματος: 62(4)(β),
Ποταμοί – όρος (εκεί που απαντάται): 66(1), 66(2), 66(3)(γ), 124(1)(δ)(ι), 207(1),
Πρακτικές
συνιστώμενες για τον έλεγχο της ρύπανσης: 197, 201, 207(1), 207(4), 207(5), 208(3), 208(5), 210(4), 212(1), 212(3),
Πρόεδρος (Αρχή)
του Συμβουλίου: 161(8)(ε), 162(2)(ε), 162(2)(ι)ι),
της Συνέλευσης: 159(4), 159(9), 159(10),
Πρόληψη, μείωση και έλεγχος της ρύπανσης
όρος (εκεί που απαντάται): 21(1)στ), 39(2)(β), 42(1)(β), 43(β), 79(2), 94(4)(γ), 145(α), 196(2), 201, 202(α), 203, 211(2), 211(3), 211(4), 211(5), 211(6)(α), 211(6)(γ), 216(1), 217(1), 220(1), 220(2), 220(3), 228(1), 230(1), 230(2), 234, 277(γ),
Προνόμια και ασυλίες
Αρχή: άρθρα 177 έως 181 και 183,
Επιχείρηση: 177,
προσωπικό της Αρχής: 182, 183(3),
Προξενικοί αξιωματούχοι: 27(1)(γ), 27(3), 231,
Προπαγανδιστικές ενέργειες: 192(2)(δ),
Προστασία της ανθρώπινης ζωής – όρος (εκεί που απαντάται): 146, 155(2),
Πρότυπος νόμος περί διαιτησίας (UNCITRAL) – Κανόνες διαιτησίας
διαφορές που αφορούν ένα συμβόλαιο: 188(2)(γ),
Πυρηνοκίνητα πλοία: 22(2), 23,
Ράχες
υποβρύχιες: 76(6),
ωκεάνιες: 76(3),

Ρύπανση από πλοία: 194(3)(β), 209(2), 211, 217, 216, 219, 220, 221, 222, 228, 234, 236,,
Ρήτρα του μάλλον ευνοουμένου Κράτους: 126,
Ρύπανση – χρήση του όρου: 1(1)(4),
Σημαία
δικαίωμα να έχει τη σημαία: 91,
επίδειξη της σημαίας από υποβρύχια: 20,
ευκαιρίας: 92(2),
των Ηνωμένων Εθνών, εξειδικευμένων Οργανώσεών του ή του Διεθνούς Οργανισμού Ατομικής Ενέργειας: 93,
Στενά
(γενικώς βλ άρθρα 34-45, βλ επίσης αβλαβή διέλευση, υπέρπτηση, θαλάσσιοι διάδρομοι, ναυτιλιακά βοηθήματα, συστήματα διαχωρισμού θαλάσσιας κυκλοφορίας),
κανονισμοί αποφυγής ρύπανσης: 42(1)(β), 233
νομικό καθεστώς: 34, 35(β)
πλους διέλευσης: 38(2,3), 39(1)(α,β), 40, 42, 44
συνορεύοντα Κράτη: 34, 35(β), 38(1,2), 39(1)(β), 40, 41, 42(1)(δ), 42(3,5), 43, 44, 233
χρησιμοποιούμενα στη διεθνή ναυσιπλοΐα: 34, 36, 37, 38, 41, 45(1), 233,
Στόμιο κόλπου: 10(2), 10(3),
Στόμιο ποταμού: 9,
Στρατιωτικά
διαφορές σχετικά με στρατιωτικές δραστηριότητες: 298(1)(β),
συσκευές: 19(2)(στ),
Σύλληψη – Πλοίου: 28(2,3), 73(1,4), 97(3), 105, 109(4), 111(6,7,8), Προσώπου: 27(1,2,5), 109(4),
Συμβαλλόμενα Κράτη
όρος (εκεί που απαντάται): 1(2)(1), 1(2)(2), 82(4), 132, 139(1), 139(2), 139(3), 143(3), 144(1)(β), 144(2), 150(ζ), 151(1)(α), 151(8), 153(2)(β), 153(4), 155(4), 156(2), 157(1), 161(1)(α), 161(1)(β), 161(1)(γ), 161(1)(δ), 161(2)(γ), 163(2), 163(3), 163(5), 164(2)(γ), 165(3)(ν), 168(1), 168(3), 169(3), 174(4), 177, 181(3), 182, 182(β), 183(2), 183(3), 184, 185(1), 185(2), 187(α), 187(β), 187(β)(ι), 187(γ), 187(ε), 188(1), 190(2), 280, 281(1), 282,283(1), 284(1), 285, 287(2), 287(3), 287(8), 290(4), 291(1), 291(2), 292(1), 295, 297(3)(ε), 298(2), 298(3), 298(4), 298(6), 300, 301, 302, 311(1), 211(2), 311(3), 311(4), 311(6), 312(1), 313(1), 313(2), 313(3), 314(1), 315(1), 316(1), 316(3), 316(4)(β), 316(5), 317(1), 317(3), 319(2)(α), 319(2)(γ), 319(2)(δ), 319(2)(ε), 319(3)(β),

χρήση του όρου: 1(2),
Συμβαλλόμενα Κράτη που παρέχουν εγγύηση
συμμετοχή και παρουσία σε διαδικασίες διαφορών: 190,
Συμβάσεις
διεθνείς συμβάσεις: 35(γ), 108(1), 237, 311,
Διεθνής Σύμβαση της Γενεύης για το Δίκαιο της Θάλασσας: 311(1),
Συμβούλιο Ασφαλείας των Ην. Εθνών – άσκηση καθηκόντων σχετικά με διαφορές: 298(1)(γ),
Συμπόσια – μεταβίβαση θαλάσσιας τεχνολογίας: 269(γ), 277(δ),
Συναίνεση (consensus)
αναθεώρηση της Διάσκεψης: 155(3),
απόφαση με συναίνεση: 155(3), 161(8)(δ), 161(8)(ε), 161(8)(στ), 161(8)(ζ), 162(2)(ι)(ι), 312(2),
τροποποιήσεις: 155(3), 312(2),
χρήση του όρου: 161(8)(ε),
Συναίνεση (παράκτιου Κράτους)
θαλάσσια επιστημονική έρευνα: 245, 246(2), 246(3), 246(5), 249(2), 252, 253(1)(α), 254(2), 265, 297(2)(β),
ρητή συναίνεση: 77(2), 245, 265,
σχετικά με πηγές κατά μήκος των ορίων εθνικής δικαιοδοσίας: 142(2),
σχετικά με σωληνώσεις στην υφαλοκρηπίδα: 79(3),
Συνεργασία
διεθνείς οργανισμοί: 64(1), 123(δ), 144(2), 151(10), 169(1), 197, 199, 200, 201, 202, 243, 266(1), 269, 271, 272, 273, 278, 303(1),
διεθνής: 64(1), 65, 69(3)(δ), 70(4), 94(7), 100, 108(1), 108(2), 109(1), 117, 118, 123, 129, 143(3), 150, 151(1)(α), 160(2)(ι), 226, 235, 242, 244, 268(2), 270, 303(1),
διμερής: 66(4), 269(ε),
υποπεριφερειακή, περιφερειακή ή παγκόσμια: 41(5), 43, 61(2), 61(3), 61(5), 64(1), 66(3)(β), 66(4), 98(2), 118, 119(1)(α), 119(2), 123, 129, 132, 197, 200, 201, 202, 269, 270, 276(2),
Συνεχής καταδίωξη: 111,
Συνορεύουσα Ζώνη
αρχαιολογικά και ιστορικά αντικείμενα: 303(2)
αρχιπελαγικά Κράτη: 48
εύρος: 33(2), 48
νήσοι: 121(2)
συνεχής καταδίωξη: 111(1), 111(4)
χρήση του όρου: 33(1)

Συσκευές (μηχανήματα) – devices: 145(α), 194(3)(γ), 194(3)(δ), 209(2), 274(β),
Συστήματα Διαχωρισμού Θαλάσσιας Κυκλοφορίας
όρος (εκεί που απαντάται): 22(1), 22(3), 22(4), 41, 53(6), 53(7), 53(8), 53(9), 53(10), 53(11),
Σχέδια έκτακτης ανάγκης – Ρύπανση: 199,
Σχεδιασμός κατασκευής
εγκαταστάσεων ή συσκευών: 194(3)(γ), 194(3)(δ),
πλοία: 21(2), 194(3)(β), 211(6)(γ), 217(2),
Τάξη και ασφάλεια: 19(1), 19(2), 19(2)(γ), 27(1)(β),
Τελική Πράξη – Υπογράφοντες: 156(3),
Τελωνειακά
δασμοί: 127(1), 183(1),
τελωνειακές ευκολίες: 128,
Τεχνητά νησιά
ανοικτή θάλασσα: 87(1),(δ),
αποκλειστική οικονομική ζώνη: 56(1)(β)(ι), 60, 60(1),(α), 60(2),
απόσυρση: 60(3),
δεν λαμβάνονται υπόψη στην οριοθέτηση της αιγ. ζώνης: 11, 60(8),
Ζώνες ασφαλείας: 60(4), 60(5), 60(6), 60(7),
θαλάσσια επιστημονική έρευνα: 246(5)(γ),
νομικό καθεστώς: 60(8), 80,
ρύπανση: 208(1), 214,
Υφαλοκρηπίδα: 79(4), 80,
Τεχνητές κατασκευές: 1(1)(5), 1(1)(5)(β)(ι),
Τεχνολογία – όροι και προϋποθέσεις: 266(1),
Τοξικές ουσίες
απελευθέρωση από χερσαίες πηγές: 194(3(α), 207(5),
απόρριψη από πλοία σε στενά: 42(1)(β),
ειδικές διαδικασίες για πλοία κατά την αβλαβή τους διέλευση: 23,
σχετικά με πλοία που μεταφέρουν σε θαλάσσιους διαδρόμους και ΣΔΘΚ: 22(2),
Τρίτα Κράτη – όρος (εκεί που απαντάται): 51(1), 72, 111(3),
Υδάτινη στήλη: 257,
Υδρογραφικές χαρτογραφήσεις: 21(1)(ζ),
Υπεράκτιοι
εγκαταστάσεις: 11,
τερματικοί σταθμοί: 211(3), 216(1)(γ), 218(1), 218(3), 219, 220(1),
Υπέρβαση δικαιοδοσίας: 187(β)(ιι),

Υπερκείμενα ύδατα
δικαιοδοσία του παράκτιου Κράτους: 56(1)(α),
νομικό καθεστώς: 78, 135,
Περιοχή: 135, 155(2),
Υπέρπτηση
ανοικτή θάλασσα: 87(1)(β),
ΑΟΖ: 58(1),
αρχιπελαγικοί διάδρομοι: 53(3), 53(4),
διευθέτηση διαφορών: 297(1)(α),
στενά: 36, 38(2), 44,
Υποβρύχια – αιγιαλίτιδα ζώνη: 20,
Υπογραφή
ΔΣΔΘ: 305,
τροποποιήσεις στη ΔΣΔΘ: 315,
΄Υφαλοι που ξενερίζουν: 47(1), 47(7),
Υφαλοκρηπίδα
αρχιπελαγικά Κράτη: 48
γεώτρηση: 81, 246(5)(β)
δικαιώματα παράκτιου Κράτους: 77(3), 78, 79(4), 81
εξωτερικό όριο: 76(1)
ναυτική επιστημονική έρευνα: 246, 247, 248, 249, 253
νομικό καθεστώς υπερκειμένων υδάτων και εναέριου χώρου: 78
όρια: 76(2), 76(5), 76(6), 76(7), 76(8), 76(9), 84(1), 84(2), Α2/3(1)(α), Α2/4, Α2/7, Α2/9
οριοθέτηση: 76(10), 83, 134(4), 147(2)(ε), 259, Α2/9
ορισμός: 76,
πληρωμές και συνεισφορές που απορρέουν από την εκμετάλλευση πέραν των 200 ν. μιλίων: 82
πόντιση καλωδίων και σωληναγωγών: 79(1), 79(2), 79(3), 79(4), 112(1)
ρύπανση: 79(2), 210(5), 216(1)(α)
συνεχής καταδίωξη: 111(2), 111(4)
τεχνητά νησιά, εγκαταστάσεις και κατασκευές: 60(8), 80, 111(2), 147(2)(ε)
υπερκείμενα ύδατα: 78
χάρτες και κατάλογοι γεωγραφικών συντεταγμένων: 76(9), 84
Υφαλοκρηπίδα (βλ. ηπειρωτική κατωφέρεια)
Υφαλοπλαίσιο: 76(1), 76(3), 76(4)(α), 76(6),
Φορολογία
Αρχή: 183,
διαμετακόμιση: 127,

Φυσικό ή νομικό πρόσωπο:
137(1), 137(3), 139(1), 153(2)(β), 168(3), 187(γ), 187(ε), 190(1), 190(2), 235(2),
Φυσικοί πόροι
ΑΟΖ: 56,
κυριαρχικά δικαιώματα των κρατών για εκμετάλλευση: 56(1)(α), 77(1), 193,
Περιοχή: 145(β),
Υφαλοκρηπίδα: 77, 79(2),
χρήση του όρου σχετικά με την υφαλοκρηπίδα: 77(4),
χρηματικές ποινές
επιβολή σε ξένα πλοία: 228(2), 230(1), 230(2),
Χρηματοδότηση – Αρχή: (άρθρα 171-175),
Χρήσεις της θάλασσας – όρος (εκεί που απαντάται): 1(1)(4), 58(1), 240(γ), 297(1)(α), 301,
Χρήση βίας – όρος (εκεί που απαντάται): 19(2)(α), 39(1)(β), 301,
Χώρες
Αναπτυσσόμενες: 150, 150(η), 151(10), 268(δ),
εισαγωγής και εξαγωγής: 164(2)(β),
Ψηφοφορία – Αναθεωρητική Διάσκεψη: 155(3),
Ωκεάνειο οροπέδιο: 47(7),
Ωκεανογραφία: 277(α),
Ωκεανολογία: 165(1),

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνική

Αλεξόπουλος Α., Φουρναράκης Ν., *Διεθνείς Συμβάσεις, Κανονισμοί, Κώδικες*, Ίδρυμα Ευγενίδου, Αθήνα 2003.

Ανδρουλάκης Ν., *Ποινικό Δίκαιο (Γενικό Μέρος),* Εκδ. Σάκκουλας, Αθήνα 2000.

Ασωνίτης Γ., *Η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας*, Εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 1995.

Βαμβούκος Α,, *Το Σύγχρονο Δίκαιο της Θάλασσα,* Εκδ. Α. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτινή 1985.

Βερεμης Θ, *Ελληνο-Τουρκικές Σχέσεις,* Εκδ. Α. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτινή 1986.

Γ.Βλάχος – Α.Αλεξόπουλος, *Τεχνοοικονομικές Απόψεις της Θαλάσσιας Διακίνησης των Αγαθών και της Προστασίας του θαλάσσιου Περιβάλλοντος*, Εκδ. Σταμούλης, 1995.

Γιαγκάκης Γ., *Νησιολόγιο των Κατοικουμένων Ελληνικών Νησιών 1940-1991*, Εκδ. Αγκίστρι του Σαρωνικού 1995.

Γιόκαρης Α, *Εισαγωγή στο Διεθνές Δίκαιο του Αέρος και του Διαστήματος,* Εκδ. Α. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτινή, 1984.

Δαγτόγλου Π., *Η Νέα Συνθήκη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (Η Σύνθήκη του Μάαστριχτ),* Εκδ. Α. Σάκκουλα, Αθήνα 1994.

Ευριπίδου, *Κύκλωψ* (σατυρικό δράμα), Εκδ. Κάκτος, Αθήνα 1993.

Καΐσης Α., Διεθνής *Εμπορική Διαιτησία και η Σύμβαση των Βρυξελλών*, Εκδ. Σάκκουλα, Θεσσαλονίκη 1995.

Καλλία Α. – Παυλόπουλος Π., *Το Νομικό Καθεστώς της Προστασίας του Περιβάλλοντος*, Εκδ. Α. Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτινή 1984.

Αθαν. Θ. Λαμπρόπουλος – Φ.Δ.Καραγιάννη, *Λατινοελληνικό Λεξικό Νομικών Όρων,* Εκδ. Α.Ν. Σάκκουλα, Αθήνα – Κομοτινή 1992.

Μαλέρμπας Μ., *Δίκαιο Προστασίας Θαλασσίου Περιβάλλοντος*, Εκδ. Αθ. Σταμούλης, Αθήνα 2003.

Μαλέρμπας Μ., *Κώδιξ Δημόσιου Ναυτικού Δικαίου*, Εκδ. Σταμούλης, Αθήνα 1998.

Μιχαήλ Μ, *Η Επέκταση της Ελληνικής Χωρικής Θάλασσας στο Αιγαίο Πέλαγος στα 12 Ναυτικά Μίλια*, Β΄ Έκδοση, Εκδ. Α. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτινή 1984.

Μιχαήλ Μ, *Η Οριοθέτηση της Υφαλοκρηπίδος του Αιγαίου και το Διεθνές Δίκαιο,* τόμ. Β', Εκδ. Α. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτινή 1985.

Μορφωπός Π, *Δίκαιο της Θάλασσας (Το Νομικό καθεστώς των Στενών Μετά την 3η Συνδιάσκεψη του ΟΗΕ)*, Εκδ. Αφοί Σάκκουλα, Αθήνα 1989,

Μυλωνόπουλος Δ., *Το Δίκαιο της Αλιείας*, Εκδ. Σταμούλη, Αθήνα 2002.

Ναυτικό Επιμελητήριο της Ελλάδος, *Δελτίο Ναυτιλίας* (Ειδική Έκδοση), Ιούλιος 1998

Ντούνης Χ. & Δημαράκης Α, *Αποφυγή Συγκρούσεων στη Θάλασσα,* Εκδ. Ίδρυμα Ευγενίδου, Αθήνα 1984.

Πουλατζάς Ν, *Το Δίκαιο της Θάλασσας*, Εκδ. Α. Σταμούλης, Αθήνα 1998.

Ροζάκης Χ., Το *Διεθνές Νομικό Καθεστώς των Ελληνικών Ποταμών και Λιμνών*, Α. Σάκκουλας, Αθήνα 1980.

Ρούκουνας Εμ, *Διεθνές Δίκαιο ΙΙ*, Εκδόσεις Α.Σάκκουλα, Αθήνα 1985.

Τσιρίδης Π, *Ποινική Δικαιοδοσία στον Θαλάσσιο Χώρο και Εγκλήματα Τελούμενα επί του Πλοίου,* Εκδ. Π.Ν.Σάκκουλα, Αθήνα 1998.

Χιωτάκης Μ., *Αγγλοελληνικό – Ελληνοαγγλικό Λεξικό Νομικών – Εμπορικών Όρων,* Εκδ. Δαίδαλος, Αθήνα 1992.

Χορτάτου Κ., *Το Διεθνές Δικαστήριον των Ηνωμένων Εθνών και η Ανάγκη Ενισχύσεως του Ρόλου του εις την Δικαστικήν Διευθέτησιν των Διεθνών Διαφορών,* Εκδ. Α. Σάκκουλα, 1995.

Ψαριανού Π., *Επίτομος Φυσική Γεωγραφία*, Εκδ. Πανεπιστημίου Αθηνών 1986.

Ξενόγλωσση

Abecassis D. et al., *Oil Pollution from Ships. International, United Kingdom and United States Law and Practice*, Stevens and Sons, London 1985.

Astle W.E., *Shipping and the Law*, Publications, U.K. 1992.

Barnett H., *Constitutional & Administrative Law*, Cavendish Publishing, London-Sydney 2002.

Bird R., *Osborn's Concise Law Dictionary*, Sweet & Maxwell, London 1983.

Brown E.D., *The Area Beyond The Limits of National Jurisdiction*, Graham & Trotman, London 1986, Vol.2.

Brown E.D, *The Areas Within National Jurisdiction*, Graham & Trotman, London 1984, Vol.1.

Brown E.D., *The Legal regime of Hydrospace*, Stevens and Sons, London 1971.

Brown E.D, *Selected Documents, Tables and Bibliography*, Graham & Trotman, London 1986, Vol.3.

Brown E.D, *The UN Convention on the Law of the Sea, 1982: A Guide for National Policy Making Legislation and Administration,* Book 1, Commonwealth Secretariat, London 1987.

Brownlie Ian, *Basic Documents in International Law*, 3rd Edition, Clarendon Press, Oxford 1985.

Bundock M., *Shipping Law Handbook*, Lloyd's of London Press, London-Hong-Kong 1995

Cahill R., *Collisions and their Causes*, Fairpaly Publications, London 1983.

Cahill R., *Disasters at Sea, Titanic to Exxon Valdez*, Century, London 1990.

Churchil R., *The Law of the Sea,* Manchester University Press, U.K 1988.

Clark R., *Marine Pollution*, Clarendon Press, Oxford 1989.

Cockroft A. et al., *A Guide to the Collision Avoidance Rules*, 3rd Edition, Stanford Maritime, London 1987.

Colinvaux R., *Arnould's Law of Marine Insurance and Average*, British Shipping Laws, Stevens & Sons, London 1981, Vol. I & II.

Colinvaux R., *Carver's Carriage of Goods by Sea*, British Shipping Laws, Stevens & Sons, London 1982, Vol I & II.

Cooke J., *Law of Tort*, Financial Times - Pitman Publishing, London 1999.

Couper A., *The Times Atlas of the Oceans, Times Books*, London 1983.

Couper A., *The Law of the Sea*, Mackmillan Education, U.K 1978.

Rene-Jean Dupuy Daniel Vignes, *A Handbook on the Law of the Sea* (Academie De Droit De La Haye), Martinus Nijhoff Publishers, 1991, τόμ1 & 2.

Jon M. Van Dyke et al., *Freedom for the Seas in the 21st Century (Ocean Governance and Environmental Harmony),* Island Press, Washington D.C 1993.

Gaskell NJJ et al., *Chorley's & Giles' Shipping Law*, Pitman Publishing, London 1987.

Gold E., *Handbook on Marine Pollution*, Gard, Norway 1985.

Gray W.O., *Accidental Spills from Tankers and Other Vessels. The Prevention of Oil Pollution,* Graham & Trotman, London 1979.

Grispin Gill et al., *The Wreck of the Torrey Canyon*, David and Charles, Great Britain 1987.

Harris D.J, *Cases and Materials on International Law,* 3rd Edition, Sweet & Maxwell, London 1983.

Heikell R., *Greek Water Pilot*, Imray Laurie Norie & Wilson, England 1985.

Hiran W. Jayewardene, *The Regime of Islands in the International Law,* Martinus Nijhoff Publishers, Dodrecht/Boston/London 1990.

Gault Simon, *Marsden on Collisiona at Sea*, Sweet & Maxwell, London 1998.

Giannakis Ath*., Piracy within as well as beyond the Area of National Jurisdiction*, paper presented at "The 1st International Scientific Maritime Conference, 22-23 October 2004, Limassol Cyprus.

Grant Gross, *Oceanography*, Prentice-Hall Inter., London 1987.

Hill Chr., *Maritime Law*, 4th Edition, Lloyd's of London Press, London 1995.
The Hydrographic Society, *Maritime Limits and Baselines, (A guide to the delineation),* Dagenham, Essex, England, 1987.
IMO, *The London Dumping Convention*, IMO, London 1991.
IMO, *Strategy for the Protection of the Marine Environment*, IMO, London 1989.
IUCN (International Union for Conservation of Nature and Natural Resources. *World Conservation Strategy*, IUCN-UNEP-WWF 1980.
Kuwabara S., *The Legal Regime of the Protection of the Mediterranean against Pollution from Land –based Sources*, Tycooly Int. Publ. Ltd, 1984.
Luddeke Cr., *Marine Claims*, *A Guide for the Handling and Prevention of Marine Claims*, LLP, London 1996.
Merkin R., *Arbitration Act 1996*, Lloyd's of London Press, London-Hong Kong 2000.
Mottana An. et al., *Rocks and Minerals, Simon & Schuster's*, New York 1990.
Porteous Andrew, *Dictionary of Environmental Science and Technology*, 2nd Edition, John Wiley & Sons Ltd, U.K 1998.
Colin De La Rue, *Liability for Damage to the Marine Environment,* LLP, London 1993.
Satya N. Nandam et al., *United Nations Convention on the Law of the Sea 1982, A Commentary*, Martinus Nijhoff Publishers, τόμ. I,II,III,IV & V., 1993.
Slapper G., *The English Legal System*, Cavendish Publishing, London- Sydney 2001.
Smith H., *Oceans and the Seas*, Bell & Hyman, London 1985.
Smith JC., *Criminal Law*, Butterworths, U.K 2002.
Lord Templeman, *Conflict of Laws*, Old Bailey Press, London 1997.
The Swedish Club (Protection & Indemnity Club), *Rules and Exceptions 1992.*
Timagenis G., *International Control of Marine Pollution*, Oceana Sijthoft, 1980.
United Nations, *The Law of the Sea (United Nations Convention on the Law of the Sea),* U.N, New York, 1983
The West of England (Shipowners Mutual Assotiation*), Rules of Classes I, II, III, IV*, Luxembourg 1996.
Zenkovich V., *Sea Bed*, Foreign Languages Publishing House, Moscow 1958.

Περιοδικά/Journals, Ναυτικοί Χάρτες,

Aegean Sea, Admiralty Chart Nr.180, Hydrography of Navy, Taunton 1988.

Borgese E.M. et al., *Ocean Yearbook*, The University of Chicago, 1985, Nr.5 and 1988 Nr.7.

Επιθεώρηση Ναυτιλιακού Δικαίου (Μηνιαία Έκδοση Δημοσίου και Ιδιωτικού Δικαίου), Έκδοση Αντωνία Σέργη, Αθήνα.

Focus on IMO (magazine), IMO London, *IMO News,* (magazine), IMO London.

International Legal Materials (journal), American Society of International Law, Washington, USA.

The Journal of Navigation, The Royal Institute of Navigation, Oxford University Press, U.K.

Marine Pollution Bulletin, Pergamon Press, Oxford, U.K.

Mediterranean Action Plan Report Series, UNEP, Athens.

Ναυτικά Χρονικά (δεκαπενθήμερο ναυτιλιακό περιοδικό), Πειραιάς.

Δελτίο της Ναυτιλίας, διμηνιαίο περιοδικό, Ναυτικό Επιμελητήριο της Ελλάδος.

Oceanus, The International Magazine of Marine Science and Policy, Vol. 33, Nr.1, 1990, Woods Hole Oceanographic Institution,

Off Tuskar Rock, Admiralty Chart Nr.1410, Hydrogrphy of Navy.

Official Journal of European Communities (Directives, Regulations, Decisions, Recommendations, Agreements etc.,)

Parliamentary Maritime Review, Nr.8, March 1990, London.

Seaways, The Nautical Institute, England 1986-87.

Yearbook of Fishery Statistics, Eurostat, Office for Official Publications of the EC, Luxembourg 1985.

Το βιβλίο αυτό προορίζεται για τον φοιτητή, τον σπουδαστή ΚΕΣΕΝ/Πλοιάρχων και ειδικά τον Έλληνα πλοίαρχο στον οποίο προσφέρει τις απαραίτητες γνώσεις που θα του χρησιμεύσουν για την διεκπεραίωση των εργασιών του, σχετικά με το πλοίο και το πλήρωμά του, έναντι του Κράτους της σημαίας την οποία φέρει και έναντι των ξένων αρχών με τις οποίες συναλλάσσεται ή πολλές φορές εμπλέκεται.

Βασικός στόχος του βιβλίου είναι να γνωρίσει στον αναγνώστη το νομικό καθεστώς των θαλάσσιων ζωνών τις οποίες το πλοίο διαπλέει, όπως εσωτερικά ύδατα, αιγιαλίτιδα ζώνη, αποκλειστική οικονομική ζώνη, αρχιπελαγικά ύδατα και ανοικτή θάλασσα.

Τέλος γίνεται αναφορά στο πλήρες κείμενο των άρθρων της Δ.Σ των Ηv. Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας, 1982.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ (Διεθνής Σύμβαση για το Δίκαιο της Θάλασσας)
Πηγές δικαίου • Διεθνείς συμβάσεις • Γραμμές βάσεως • Εσωτερικά ύδατα • Αιγιαλίτιδα ζώνη • Διεθνή στενά • Αρχιπελαγικά ύδατα • Αποκλειστική οικονομική ζώνη • Υφαλοκρηπίδα • Ανοικτή θάλασσα • Νησιά • Κλειστές ή Ημίκλειστες θάλασσες • Διεθνής βυθός • Προστασία θαλάσσιου περιβάλλοντος • Σχέση της Σύμβασης με άλλες συμβάσεις • Σύγκρουση στη θάλασσα.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ (Συμβάσεις: Προστασία θαλάσσιου περιβάλλοντος)
CLC/FUND • Επέμβαση στην ανοικτή θάλασσα • Απόρριψη καταλοίπων • OPA 90.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ (Άρθρα 1-320 της Δ.Σ για το Δίκαιο της Θάλασσας, 1982)

ISBN 960-630-625-9